

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายใน
หอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี
(Interior Architecture Design Project For Thai of Art and Culture Building,
Burapha University in the East Chonburi)

ปฏิญานพันธบัตรนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 56535

วันที่..... 8 0 11 2548

ปีการศึกษา 2545

.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาานิพนธ์

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งชาติ
ตะวันออกเฉียง

ชื่อนักศึกษา

นางสาวเพชรวิภา รักตะสุวรรณ

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์เดชา พงษ์ชมพร

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ คณะกรรมการตรวจปริญญาานิพนธ์ได้ตรวจพิจารณาแล้ว จึง
อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตประจำปี
การศึกษา 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง(ภาษาไทย)	โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในหอศิลป์ปะวิฒนธรรมแห่งชาติ ตะวันออกเฉียง
(ภาษาอังกฤษ)	(Interior Architecture Design Project For Thai of Art and Culture Building, Burapha University in the East Chonburi)
ชื่อ	นางสาวเพชรวิภา รักตะสุวรรณ
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะ	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์เดชา พงษ์ชมพู

จุดมุ่งหมาย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาโครงการหอศิลป์ปะวิฒนธรรมแห่งชาติตะวันออกเฉียง จังหวัดชลบุรี คือ การค้นหาแนวทางการจัดตั้งส่วนนิทรรศการ ส่วนบริหารการศึกษา ส่วนอนุรักษ์วิจัย ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ ส่วนประชุม-สัมมนา และส่วนบริการภายในหอศิลป์ โดยศึกษาองค์ประกอบของโครงการ เพื่อจัดรูปแบบได้ถูกต้อง และเหมาะสมตามลักษณะ เพื่อกระตุ้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยของผู้มาใช้บริการ และผู้รับบริการภายในอาคาร เนื่องจากเป็นศูนย์กลางศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติ และระดับนานาชาติ ตามวัตถุประสงค์ของหอศิลป์ปะวิฒนธรรมแห่งชาติตะวันออกเฉียง จังหวัดชลบุรี

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้สามารถทำการออกแบบตกแต่งภายใน ได้สอดคล้องกับลักษณะความต้องการ และพฤติกรรมผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ จึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์หลักใหญ่ดังนี้

1. วัตถุประสงค์และแนวทางนโยบายของโครงการ
2. ลักษณะของการบริหารอัตรากำลัง หน้าที่ของบุคคลต่าง ๆ พฤติกรรมและการเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
3. ศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม ปัญหาที่ตั้ง สภาพแวดล้อมของโครงการ
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบโครงการ โครงการใกล้เคียงกันเพื่อศึกษามาปรับให้เกิดความสมบูรณ์
5. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานภายในโครงการ เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการ

ออกแบบตกแต่งภายในส่วนต่าง ๆ ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าโครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดชลบุรี

1. สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม ภายในมหาวิทยาลัยบูรพาได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง จึงได้มีโครงการที่จะจัดตั้งอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเผยแพร่ด้านความรู้ แก่เยาวชนและประชาชนที่สนใจ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ

2. ลักษณะการจัดส่วนนิทรรศการ เป็นไปตามความเหมาะสม โดยเน้นความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องจัดแสดง วิธีการจัดแสดง และเทคนิคในการจัดแสดง เพื่อรองรับผู้ที่มาศึกษาค้นคว้าและประชาชนทั่วไปได้อย่างเต็มที่

3. ลักษณะการจัดส่วนสำนักงานเลขานุการ ส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง ส่วนประชุม สัมมนา ส่วนภัตตาคาร (Canteen) ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ ส่วนบริหารและบริการ เป็นไปตามความเหมาะสมของการใช้งาน เพื่อความสะดวกและความคล่องตัวในการทำงาน

4. ได้ศึกษาเรื่องราวทางด้านศิลปะ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มนุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา วัฒนธรรม ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาของคนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวความคิดที่ใช้ในโครงการ เน้นการสร้างบรรยากาศแสดงถึงลักษณะเด่นของหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยบูรพา สำเร็จลงได้ โดยความอนุเคราะห์ และความร่วมมือทางด้านข้อมูล และคำแนะนำตลอดจนความคิดเห็นต่าง ๆ เป็นการชี้แนะแนวทางในการทำปริญญาานิพนธ์ครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย พ่อ แม่ น้อง ที่ให้ชีวิตและกำลังใจรวมไปถึงกำลังใจทรัพย์ ในบ้านที่อบอุ่นหลังนี้ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ให้คำปรึกษา ความคิด การอบรมสั่งสอนที่ดีมาตลอด ๆ เพื่อน ๆ รุ่นพี่ ปี 42 และ รุ่นน้อง ปี 44 สำหรับคำว่ำน้าใจที่มีให้แก่กัน ขอขอบคุณสถาบันนี้ที่ให้โอกาส และการสนับสนุนที่ดีในชีวิต

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนำ

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ จังหวัดชลบุรี เป็นโครงการที่ดำเนินการก่อสร้างในอนาคตและยังไม่มีโครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในอาคาร จึงจำเป็นต้องมีการค้นคว้า ออกแบบตกแต่งภายในให้สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยได้อย่างมีระบบ ที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อเป็นศูนย์กลางส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ พัฒนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของท้องถิ่น และเป็นตัวชี้นำ เพื่อดำเนินการวางผังของ อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของตัวอาคาร การปรับปรุงแก้ไขปัญหาลักษณะแท้จริงของโครงการบนพื้นฐานความเป็นจริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญรูปภาพประกอบ	ฉ
สารบัญตารางประกอบ	ช
สารบัญแผนภูมิประกอบ	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ประวัติความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเลือกโครงการ	2
1.3 วัตถุประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์	3
1.4 ที่มาของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา	4
1.5 แนวทางแก้ปัญหา	4
1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัย	5
1.7 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล	6
1.8 ขอบเขตของโครงการ	6
1.9 ขอบเขตของงานออกแบบ	8
1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์	9
บทที่ 2 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	
2.1 ศึกษาความหมายของวัฒนธรรม	10
2.2 ประวัติความเป็นมาของหอศิลป์วัฒนธรรม	14
2.3 ความเป็นมาของโครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	15
2.4 ลักษณะขอบเขตของหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	16
2.5 หลักการจัดนิทรรศการ	17
2.5.1 ระบบการจัดนิทรรศการ	17
2.5.2 การจำแนกส่วนจัดนิทรรศการ	22
2.5.3 หลักในการจัดแสดง	23
2.5.4 เส้นทางสัญจร	30
2.5.5 อุปกรณ์การจัดแสดง	34
2.6 การจัดโดงพักคอย	51
2.7 การจัดสำนักงาน	51
2.8 การออกแบบหอประชุม - ล้อมมนา	55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9	การออกแบบห้องสมุดเฉพาะ	61
2.10	การศึกษางานระบบ	65
	2.10.1 ระบบไฟฟ้า	65
	2.10.2 ระบบเสียงและการควบคุมเสียง	72
2.11	การใช้สีในการตกแต่ง	78
2.12	การเลือกใช้สีตกแต่งในส่วนต่าง ๆ	79
2.13	การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ	83
	2.13.1 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา จ.นครปฐม (หอศิลปวัฒนธรรมแห่งภูมิภาคตะวันตก)	84
	2.13.2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จ.ปราจีนบุรี	91
	2.13.3 หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จ.พะเยา	99
	2.13.4 หอศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่น จ.ขอนแก่น	107
	2.13.5 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวิ จ.จันทบุรี	115
	2.13.6 สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน จ.มหาสารคาม	126
	2.13.7 สถาบันกอล์ฟ (สถาบันไทย - เยอรมัน)	131
บทที่ 3 การศึกษารายละเอียดของโครงการ		
3.1	การศึกษาสภาพภูมิประเทศ	
	3.1.1 ลักษณะภูมิประเทศ	146
	3.1.2 สภาพภูมิอากาศ	147
3.2	การศึกษาที่ตั้งของโครงการ	148
	3.2.1 สภาพแวดล้อมของหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก	151
	3.2.2 ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของโครงการ	151
	3.2.3 รูปแบบขององค์ประกอบโครงการ	155
	3.2.4 การใช้ประโยชน์ของโครงการ	159
3.3	การศึกษาหน่วยงานภายในโครงการ	159
	3.3.1 การบริหารงานในมหาวิทยาลัยบูรพา	159
	3.3.2 การแบ่งสายงานการบริหารภายในหอศิลปวัฒนธรรม	160
	3.3.3 อัตรากำลังหน้าที่รับผิดชอบ	161
	3.3.4 เวลาปฏิบัติงาน	165
3.4	ประเภทของผู้ใช้โครงการ	174
3.5	การศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	175
	3.5.1 ผู้ให้บริการ	175
	3.5.2 ผู้ใช้บริการ	175

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6	วัตถุประสงค์แสดง	
3.6.1	การตั้งถิ่นฐาน	189
3.6.2	พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	199
3.6.3	มรดกทางวัฒนธรรม	199
3.6.4	เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	240
3.6.5	ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	262
3.6.6	ประวัติบุคคลสำคัญ	268
3.6.7	หออัครศิลปิน	275
บทที่ 4 บทวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อโครงการ		
4.1	วิเคราะห์ที่ตั้งและสภาพแวดล้อมของโครงการ	279
4.1.1	วิเคราะห์สภาพภูมิภาค และลักษณะที่ตั้งของโครงการ	280
4.1.2	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมโครงการ	281
4.2	วิเคราะห์เส้นทางสัญจรภายในอาคารจัดแสดง	290
4.3	วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ และเวลาในการเข้าชม	293
4.3.1	วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	296
4.3.2	การวิเคราะห์เวลาในการเข้าชม	298
4.4	วิเคราะห์หาความสำคัญขององค์ประกอบโครงการ	298
4.5	การวิเคราะห์การจัดแสดงของโครงการ	316
4.6	การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในโครงการ	530
บทที่ 5 สรุปแนวความคิดในการออกแบบ		
5.1	แนวความคิดในการออกแบบ	571
5.2	สรุปแนวความคิดในการออกแบบส่วนต่างๆ ภายในโครงการ	572
5.3	สรุปแนวความคิดในการออกแบบ	574
บรรณานุกรม		
ภาคผนวก		
ประวัติ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 2	
2.1 ภาพไดโอรามาแสดงแบบธรรมชาติ	17
2.2 ภาพการแสดงตามอริยาบทของสัตว์	18
2.3 ภาพการจัดแสดงตามสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา	19
2.4 ภาพการจัดแสดงตามความเป็นจริง	20
2.5 แสดงส่วนที่ประกอบที่ทำให้เกิดการบริการ	22
2.6 ภาพแสดงการจัดผังห้องแสดง	27
2.7 แสดงลักษณะการจัดทางเดินในห้องจัดแสดง	33
2.8 แสดงตู้จัดแสดงวัตถุแบบ Free Standing Showcase	34
2.9 ตู้จัดแสดงแบบ Upping Wall Showcase	35
2.10 แสดงตู้จัดแสดงวัตถุแบบการจัดวางตู้ติดผนัง สำหรับวัตถุชิ้นเล็ก	35
2.11 แสดงตู้จัดแสดงวัตถุแบบการจัดวางตู้ติดผนังสำหรับวัตถุที่มองรอบด้าน	36
2.12 เป็นการจัดแสดงแบบเปิดโล่ง โดยนำเรือจำลองมาตั้งไว้ตรงกลาง	37
2.13 แสดงตู้จัดแสดงแบบ Inset Showcase	38
2.14 แสดงลักษณะของตู้จัดแสดงแบบระบบมัลติมีเดีย	39
2.15 แสดงลักษณะของแท่นจัดแสดงนิทรรศการ	41
2.16 แสดงลักษณะของแท่นจัดแสดงนิทรรศการแบบแยกบุคคล	42
2.17 แสดงการติดตั้งบนพื้นห้องแสดง	42
2.18 แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบติดผนังห้องแสดง	43
2.19 แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบห้อยจากเพดาน	43
2.20 แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบซึ่งระหว่งพื้นกับเพดาน	44
2.21 แสดงการติดตั้งแท่นโชว์ระบบซึ่งพื้น, เพดาน และผนัง	44
2.22 แสดงลักษณะบอร์ดจัดนิทรรศการ	45
2.23 แสดงลักษณะป้ายสัญลักษณ์	46
2.24 แสดงขอบเขตการมองเห็นของสายตาคนปกติ	48
2.25 ความกว้างของมุมมองคนโดยไม่ต้องหันศีรษะ	48
2.26 การกำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์	50
2.27 ระยะของการมองวัตถุในแนวตั้ง และแนวนอน	57
2.28 แสดงการจัดแถวที่นั่งในห้องบรรยาย	59
2.29 แสดงการประมาณระยะไกลสุดจากจอภาพถึงที่นั่งแถวหน้าสุด	59
2.30 แสดงระยะทางไกลที่สุดของการชม และขนาดกว้างมากที่สุดของแถวที่นั่ง	59

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่ บทที่ 2	หน้า
2.31 แสดงระยะของการจัดที่นั่งแบบลดหลั่นภายในห้องบรรยาย	60
2.32 การให้แสงแบบต่าง ๆ ในหอศิลป์วัฒนธรรม	69
2.33 แสดงตัวอย่างการตกแต่งผนัง	75
2.34 แสดงลักษณะของรูปโป่งบนผิววัสดุขี้ผึ้ง	76
2.35 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ	84
2.36 โถงต้อนรับ	86
2.37 ห้องแสดงผลงานศิลปะ	86
2.38 ส่วนห้องประชุมอเนกประสงค์	86
2.39 ส่วนอาคารรับรอง	86
2.40 เรือนทับเจริญ	87
2.41 ส่วนพระตำหนักทับขวัญ	87
2.42 ส่วนพระตำหนักขวดีมงคลอาสน์	87
2.43 ส่วนพระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์	88
2.44 ส่วนเรือนจำลอง	88
2.45 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี	91
2.46 แปลนส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวรชั้นที่ 1	93
2.47 แปลนส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวรชั้นที่ 2	93
2.48 ส่วนโถงต้อนรับ	94
2.49 ห้องจัดแสดงศิลปะในภาคตะวันออกเฉียง	94
2.50 ห้องจัดแสดงศิลปะที่ชุมชนดงละคร	94
2.51 ห้องโบราณวัตถุในปราสาทเขาน้อย	94
2.52 ห้องโบราณคดีหนองโน	95
2.53 ห้องโถงพรมดี	95
2.54 ห้องศิลปะในประเทศไทย	95
2.55 ห้องโบราณคดีไต้หวัน	95
2.56 ห้องประชุมอเนกประสงค์	96
2.57 แผนผังทางสัญจร	100
2.58 ส่วนโถงติดต่อสอบถาม	101
2.59 ห้องก่อนจะเป็นอาณาจักร	101
2.60 ห้องขุนเจือง	101
2.61 ห้องพญาจำเมือง	101

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่
บทที่ 2

หน้า

2.62 ห้องพะเยารุ่งเรือง	101
2.63 ห้องเครื่องปั้นดินเผา	101
2.64 ห้องกบฏเงี้ยว	102
2.65 ห้องเจ้าพะเยา	102
2.66 ห้องวิถีชาวบ้าน	103
2.67 ห้องภูมิปัญญาชาวบ้าน	103
2.68 ห้องคนกับช้าง	103
2.69 ห้องลานศิลาจารึก	103
2.70 หอศิลป์วัฒนธรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่น	107
2.71 แปลนส่วนห้องจัดแสดงหอศิลป์วัฒนธรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่น	108
2.72 ส่วนโถงต้อนรับและห้องบรรยาย	109
2.73 ส่วนภูมิศาสตร์กายภาพ	109
2.74 ส่วนประวัติศาสตร์และโบราณคดี	109
2.75 ส่วนชาติพันธุ์วิทยา	109
2.76 ประเพณีวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมอีสาน	110
2.77 ศูนย์และการแสดง	110
2.78 ภูมิปัญญาชาวบ้าน	110
2.79 อีสานยุคปัจจุบัน	110
2.80 มุมสืบค้น	111
2.81 ส่วนนิทรรศการหมุนเวียน	111
2.82 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพนมเปญลาว จังหวัดจันทบุรี	115
2.83 โถงประชาสัมพันธ์	117
2.84 เคาน์เตอร์ติดต่อสอบถาม	117
2.85 ส่วนบอร์ดแนะนำการจัดแสดง	117
2.86 ส่วนขายของที่ระลึก	117
2.87 ส่วนแนะนำการจัดแสดง	118
2.88 ส่วนห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ	118
2.89 ห้องแนะนำปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ	119
2.90 ห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ	119
2.91 ห้องแสดงเรือ และชีวิตชาวเรือ	120
2.92 ห้องของดีเมืองจันท	120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 2	
2.93 โมเดลจำลองเหตุการณ์เดียวครั้งที่ 2	121
2.94 ส่วนห้องสมุดเฉพาะ	121
2.95 ส่วนสำนักงาน	122
2.96 ส่วนห้องประชุม – บรรยาย	122
2.97 สถาบันวิจัยศิลปะ และวัฒนธรรมอีสาน จังหวัดมหาสารคาม	126
2.98 ห้องสมุดเฉพาะ สถาบันวิจัยศิลปะ และวัฒนธรรมอีสาน	127
2.99 แพลนส่วนห้องสมุดเฉพาะ สถาบันวิจัยศิลปะ และวัฒนธรรมอีสาน	128
2.100 ส่วนห้องประชุม – สัมมนา สถาบันวิจัยศิลปะ และวัฒนธรรมอีสาน	129
2.101 แพลนห้องประชุม – สัมมนา และ บรรยายสรุป สถาบันวิจัยศิลปะ และวัฒนธรรมอีสาน	129
2.102 ส่วนห้องเอนกประสงค์	129
2.103 แพลนส่วนห้องเอนกประสงค์	130
2.104 สถาบันกอล์ฟ (สถาบันไทย – เยอรมัน)	132
2.105 แพลนส่วนภัตตาคาร (Carleen)	133
2.106 แพลนส่วนชายของทีระลิก ส่วนหอศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น	133
2.107 หน้าร้านชายของทีระลิก มหาวิทยาลัยขอนแก่น	133
2.108 ภายในร้านชายของทีระลิก	133
บทที่ 3	
3.1 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียง	144
3.2 แสดงที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อจังหวัดชลบุรี	145
3.3 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศตะวันออกเฉียง – ทิศตะวันตก	149
3.4 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศตะวันตก – ทิศตะวันออกเฉียง	149
3.5 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศเหนือ – ทิศใต้	149
3.6 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศใต้ – ทิศเหนือ	149
3.7 แสดงที่ตั้ง และสภาพแวดล้อมโครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	150
3.8 ทศนิยมภาพภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	151
3.9 แพลนอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ชั้นที่ 1	153
3.10 แพลนอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ชั้นที่ 2	153
3.11 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศตะวันออกเฉียง – ทิศตะวันตก	154
3.12 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศตะวันตก – ทิศตะวันออกเฉียง	154
3.13 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศเหนือ – ทิศใต้	154
3.14 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ด้านทิศใต้ – ทิศเหนือ	154

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 3	
3.15 การตั้งถิ่นฐานยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์	191
3.16 ปราสาทสติกก็อกอม	195
3.17 ทศนิยมภาพประสาทเขาน้อย	198
3.18 พระพนัสบดี และหอพระพนัสบดี	199
3.19 ไหล่หิน และห้องจัดแสดงโบราณคดีไดโนเสาร์	200
3.20 อุบลาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หน้าวัดใหญ่อินทรา	209
3.21 ค่ายเนินวง	213
3.22 ตึกแดง และคูขี้ไก่	214
3.23 ภาพจิตรกรรมที่มีอิทธิพลจากฝรั่งเศส	215
3.24 พระอุโบสถ และศาลาวัดใหญ่อินทรา	217
3.25 พระอุโบสถ และเจดีย์สามองค์ วัดอ่างศิลา	217
3.26 หอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้นลาน	218
3.27 หอไตรกลางน้ำวัดพลับ	218
3.28 พระอุโบสถ และโบสถ์มาวัดโบสถ์	218
3.29 กลุ่มอาคารทางศาสนาวัดบุปผาราม	219
3.30 ตึกมหาราช	221
3.31 ตึกราชินี	222
3.32 ตึกวิวัฒนา	223
3.33 ตึกผ่องศรี	224
3.34 ตึกอภิรมย์	224
3.35 ตำแหน่งมรดกสุทธิ	225
3.36 สะพานอัมรินทร์	225
3.37 ศาลากลางจังหวัดตราด (หลังเก่า)	226
3.38 อาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	227
3.39 เรือนไทยภาคตะวันออกเฉียง	228
3.40 เรือนขนมปังขิง	235
3.41 รูปสลักเป็นรูปพระอินทร์	237
3.42 จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทรา	238
3.43 จิตรกรรมฝาผนังวัดอ่างศิลา	239
3.44 จิตรกรรมฝาผนังวัดไผ่ล้อม	240
3.45 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทครุและกระบุง	242

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 3	
3.46 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทตระกร้า และถาด	243
3.47 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทกระเป่า	244
3.48 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน	245
3.49 จักรสานหุ้มเซรามิค และเครื่องใช้	247
3.50 จักรสานหมวกสวมใช้กันแดดกันฝน	247
3.51 ลวดลายจักรสานมีทั้งหมด 10 ลาย	248
3.52 ขั้นตอนการทำและผลิตภัณฑ์ครกหินอ่างศิลา	249
3.53 การปั่นผ้า และการทอผ้าอ่างหิน	251
3.54 ผ้าทออ่างหิน	251
3.55 ขั้นตอนการทำ และผลิตภัณฑ์หมวกถักและ	256
3.56 ขั้นตอนการทำ และผลิตภัณฑ์เสื้อจันทบูร	257
3.57 เรือประมง และอุตสาหกรรมประมงสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน	259
3.58 ขนมธรรมชาติประเพณีท้องถิ่นในภาคตะวันออก	261
3.59 ชาวทองในภาคตะวันออก	262
3.60 ชาวจีนในภาคตะวันออก	263
3.61 อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน	265
3.62 ชาวลาวในภาคตะวันออก	265
3.63 ชาวมอญในภาคตะวันออก	267
3.64 ชาวกูยในภาคตะวันออก	267
3.65 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์	269
3.66 นางปราณี บริบูรณ์	274
3.67 พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ	275
บทที่ 4	
4.1 แสดงที่ตั้งและสภาพแวดล้อมภายในโครงการ	279
4.2 รูปแปลนอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก	283
4.3 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ด้านทิศตะวันออก - ทิศตะวันตก	284
4.4 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ด้านทิศตะวันตก - ทิศตะวันออก	284
4.5 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ด้านทิศใต้ - ทิศเหนือ	285
4.6 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ด้านทิศเหนือ - ทิศใต้	285
4.7 แสดงโครงสร้างอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ทิศเหนือ - ทิศใต้	286
4.8 แสดงโครงสร้างอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ทิศตะวันออก - ทิศตะวันตก	286

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
บทที่ 4	
4.9 แสดง SPACE ส่วนโถงต้อนรับ	287
4.10 แสดง SPACE ส่วนระเบียงหลักชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2	287
4.11 แสดง SPACE ส่วนภัตตาคาร	288
4.12 แสดง SPACE ส่วนนิทรรศการถาวร	288
4.13 แสดง SPACE ส่วนห้องประชุม – สัมมนา	289
4.14 แสดง SPACE ส่วนหอสมุด	289
4.15 แสดงทางสัญจรชั้นล่าง	290
4.16 แสดงทางสัญจรชั้นบน	292
4.17 การตั้งถิ่นฐาน	316
4.18 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	317
4.19 มรดกทางวัฒนธรรม	318
4.20 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	319
4.21 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	320
4.22 ประวัติบุคคลสำคัญ	321
4.23 หอศิลป์ศิลปิน	322
บทที่ 5	
5.1 แนวความคิดทอคิดปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง มหาวิทยาลัยบูรพาของเดิม	570
5.2 แนวความคิดในการออกแบบส่วนโถงต้อนรับ	575
5.3 แนวความคิดในการออกแบบส่วนบริการอาหาร	576
5.4 แนวความคิดในการออกแบบส่วนห้องสมุดเฉพาะ	577
5.5 แนวความคิดในการออกแบบส่วนสำนักงานเลขานุการ และส่วนวิจัยทำนุบำรุง	578
5.6 แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน และ หัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	579
5.7 แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม	580
5.8 แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	581
5.9 แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง ออก หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ และหัวข้อจัดแสดงที่ 7 หอศิลป์ศิลปิน	582
5.10 แนวความคิดในการออกแบบส่วนขายของที่ระลึก	584
5.11 แสดงแปลนภายในส่วนบริการอาหาร	585
5.12 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนบริการอาหาร	585
5.13 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งส่วนบริการอาหาร, ส่วนหอสมุดเฉพาะ	586

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.14 แสดงแปลนภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ	587
5.15 แสดงรูปด้านภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ	587
5.16 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ	589
5.17 แสดงแปลนภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ	590
5.18 แสดงแปลนภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุง	590
5.19 แสดงรูปด้านภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ	591
5.20 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ	592
5.21 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนผู้อำนวยการหอศิลป์	593
5.22 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องประชุมสำนักงานเลขานุการ	594
5.23 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุง และอนุรักษ์วัฒนธรรม	594
5.24 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวหน้าฝ่าย	595
5.25 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องประชุมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	595
5.26 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งส่วนสำนักงานเลขานุการ และส่วนวิจัยทำนุบำรุง	596
5.27 แสดงแปลนภายในส่วนหอประชุม - สัมมนา	597
5.28 แสดงรูปด้านภายในส่วนหอประชุม - สัมมนา	597
5.29 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหอประชุม - สัมมนา	598
5.30 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนลงทะเบียนหอประชุม - สัมมนา	598
5.31 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งส่วนหอประชุม - สัมมนา	599
5.32 แสดงแปลนภายในส่วนร้านขายของที่ระลึก	600
5.33 แสดงรูปด้านภายในส่วนร้านขายของที่ระลึก	600
5.34 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนขายของที่ระลึก	601
5.35 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งส่วนขายของที่ระลึก	601
5.36 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน	602
5.37 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	603
5.38 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม	604
5.39 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	605
5.39 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	606
5.40 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ	607
5.41 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 7 หอถ้ำศรีสัชนาลัย	608

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
บทที่ 2		
2.1	การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประโยชน์ใช้สอยระหว่างการจัดห้องเดี่ยวสำหรับบุคคล และการจัดสำหรับทำงานเป็นกลุ่ม	52
2.2	แสดงระบบการให้แสงสว่างแบบต่าง ๆ และชนิดการใช้หลอดไฟ	66
2.3	การเปรียบเทียบคุณสมบัติของแสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์	68
2.4	แสดงคุณสมบัติวัสดุภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	81
2.5	การศึกษาโครงการเปรียบเทียบศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ	89
2.6	การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี	97
2.7	การศึกษาโครงการเปรียบเทียบหอวัฒนธรรมวัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา	105
2.8	การศึกษาโครงการเปรียบเทียบหอศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่น	112
2.9	การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพาวนิชนิวาดี จังหวัดจันทบุรี	123
2.10	แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีศึกษา	134
บทที่ 3		
3.1	อัตรากำลัง และหน้าที่รับผิดชอบของหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	162
3.2	แสดงบทบาท และหน้าที่รับผิดชอบ	167
3.3	การศึกษาพฤติกรรม ผู้ใช้โครงการจากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ในโครงการ	172
3.4	แสดงปริมาณของผู้เข้ามาใช้บริการเริ่มจากเวลาทำการถึงเวลาปิดทำการ	188
บทที่ 4		
4.1	แสดงประเภทของผู้ใช้โครงการ	294
4.2	แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ	295
4.3	แสดงความสัมพันธ์องค์ประกอบภายในโครงการ	300
4.4	แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายองค์ประกอบภายในโครงการ	300
4.5	แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนโถงต้อนรับ	302
4.6	แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนโถงต้อนรับ	304
4.7	แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนประชุม – สัมมนา	304
4.8	แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนประชุม – สัมมนา	304
4.9	แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน (รวม)	306
4.10	แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนสำนักงาน (รวม)	306
4.11	แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน	308
4.12	แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนสำนักงาน	308

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
บพที่ 4	
4.13 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	310
4.14 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	310
4.15 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนภัตตาคาร	312
4.16 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนภัตตาคาร	312
4.17 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ	314
4.18 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนหอสมุดเฉพาะ	314
4.19 หัวข้อจัดแสดง และเทคนิคการนำเสนอ	346
4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน	390
4.21 หัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์	411
4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม	412
4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	443
4.24 หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	457
4.25 หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัตินบุคคลสำคัญ	461
4.26 หัวข้อจัดแสดงที่ 7 หอถาวรศิลป์	463
4.27 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนโถงต้อนรับ	456
4.28 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนสำนักงานเลขานุการ	467
4.29 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	473
4.30 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนภัตตาคาร	478
4.31 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนครัว	480
4.32 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนหอสมุดเฉพาะ	481
4.33 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนขายของที่ระลึก	484
4.34 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนประชุม - คัมภีร์	485
4.35 วิเคราะห์พื้นที่ส่วนจัดนิทรรศการ	523
4.36 วิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ในองค์ประกอบส่วนจัดนิทรรศการ	524
4.37 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1	525
4.38 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 2	525
4.39 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 3	526
4.40 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 4	527
4.41 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 5	528
4.42 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 6	529
4.43 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 7	529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.44	แสดงความต้องการพื้นที่ให้สอยในโครงการ	530
4.45	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนโถงต้อนรับ	531
4.46	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนโถงต้อนรับ	532
4.47	แสดงความต้องการส่วนสำนักงานเลขานุการ	533
4.48	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนสำนักงานเลขานุการ	535
4.49	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนสำนักงานเลขานุการ	536
4.50	แสดงความต้องการส่วนผู้อำนวยการหอศิลป์	537
4.51	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนผู้อำนวยการหอศิลป์	538
4.52	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนผู้อำนวยการหอศิลป์	538
4.53	แสดงความต้องการส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	539
4.54	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	541
4.55	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม	542
4.56	แสดงความต้องการส่วนภัตตาคาร (CANTEEN)	543
4.57	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนภัตตาคาร (CANTEEN)	544
4.58	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนภัตตาคาร (CANTEEN)	545
4.59	แสดงความต้องการส่วนครัว	546
4.60	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนครัว	547
4.61	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนครัว	547
4.62	แสดงความต้องการส่วนหอสมุดเฉพาะ	548
4.63	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนหอสมุดเฉพาะ	550
4.64	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนหอสมุดเฉพาะ	551
4.65	แสดงความต้องการส่วนชายของที่ระลึก	552
4.66	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนชายของที่ระลึก	553
4.67	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนชายของที่ระลึก	553
4.68	แสดงความต้องการส่วนประชุม – สัมมนา	554
4.69	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนประชุม – สัมมนา	555
4.70	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนประชุม – สัมมนา	555
4.71	ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนนิทรรศการชั่วคราว	557
4.72	ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนนิทรรศการชั่วคราว	557
4.73	ตารางสรุปความต้องการพื้นที่ของโครงการ	558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่
บทที่ 5

5.1 แสดงแนวความคิดในการออกแบบในส่วนภายในโครงการ

572

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
บทที่ 2	
2.1 แสดงการแบ่งประเภทของวัฒนธรรม	12
2.2 แสดงการแบ่งประเภทของวัฒนธรรม	13
2.3 แสดงบทบาทหน้าที่ของหอศิลปวัฒนธรรม	15
2.4 แสดงกลุ่มห้องแสดงลักษณะที่ 1	28
2.5 แสดงกลุ่มห้องแสดงลักษณะที่ 2	29
2.6 แสดงกลุ่มห้องแสดงลักษณะที่ 3	29
2.7 แสดงกลุ่มห้องแสดงลักษณะที่ 4	30
บทที่ 3	
3.1 การจัดรูปองค์กร และแบ่งส่วนงาน	161
3.2 สรุปลัทธิกำลังเจ้าหน้าที่หอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง	165
3.3 แบ่งส่วนราชการของกรมศิลปากรกระทรวงศึกษาธิการ	166
3.4 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการฝ่ายประชาสัมพันธ์	176
3.5 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ(เจ้าหน้าที่ศิลปกรรม)	177
3.6 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ(นักศึกษา/ประชาชน/นักท่องเที่ยว)	178
3.7 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการและบริการส่วนห้องประชุม – สัมมนา	179
3.8 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ(ผู้มาติดต่อกิจการ)	180
3.9 แสดงพฤติกรรมผู้รับบริการส่วนห้องประชุม – สัมมนา(ประชาชน/นักศึกษา)	181
3.10 แสดงพฤติกรรมผู้รับบริการส่วนห้องประชุม – สัมมนา (นักวิชาการ/สศทศตศึกษา 3)	182
3.11 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมวิจัยทำนบำรุงอนุรักษ์วัฒนธรรม	183
3.12 แสดงพฤติกรรมผู้บริหารภายในโครงการ	184
3.13 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคาร และสถานที่	185
3.14 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย และแผน	186
3.15 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ (ภัณฑารักษ์)	187
บทที่ 4	
4.1 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ของโครงการ	301
4.2 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในโครงการ	301
4.3 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนโถงต้อนรับ	303
4.4 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนโถงต้อนรับ	303
4.5 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนประชุม – สัมมนา	305
4.6 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนประชุม – สัมมนา	305
4.7 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน (รวม)	307

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.8 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนสำนักงาน (รวม)	307
4.9 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน	309
4.10 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนสำนักงาน	309
4.11 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนวิจัย	311
4.12 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนวิจัย	311
4.13 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนกักตักคาร์	313
4.14 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนกักตักคาร์	313
4.15 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ	315
4.16 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ	315
4.17 องค์ประกอบส่วนจัดแสดง	559
4.18 องค์ประกอบภายในโครงการ	560
4.19 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนโถงต้อนรับ	561
4.20 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนหอสมุดเฉพาะ	562
4.21 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนสำนักงาน	563
4.22 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนวิจัย	564
4.23 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการถาวร	565
4.24 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการชั่วคราว	566
4.25 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนกักตักคาร์	567
4.26 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนประชุม	568
4.27 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ	569

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ประวัติความเป็นมาโครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี

มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออก ได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ และฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และ ภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของท้องถิ่น โดยได้มีโครงการจัดตั้งสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานภายในดำเนินกิจกรรมต่างๆทางด้านศิลปวัฒนธรรมมาโดยตลอด อาทิเช่น รวบรวมและเผยแพร่ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรมอันมีเอกลักษณ์ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นศูนย์กลางในการอบรมค้นคว้าศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ตลอดจนอบรมพัฒนาจิตใจของนิสิตและเยาวชนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม จึงประสานงานกับองค์กรด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับนานาชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้บังเกิดผลดีต่อการส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ทางโครงการได้กำหนดพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นหอศิลป์ เพื่อวาระอันเป็นศุภมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี พระองค์ทรงมีอัจฉริยะภาพทางศิลปะ หลายๆ ด้าน จนได้รับการยกย่องเป็น "อัครศิลปิน" ทางโครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก ได้รวบรวมประวัติ และผลงานศิลปะสาขาต่างๆ ที่พระองค์ทรงสร้างสรรค์เก็บรวบรวมไว้การจัดแสดงเพื่อยกระดับภูมิปัญญาความรู้ความเข้าใจให้ถูกต้อง โดยสื่อ ในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่นำเสนอเพื่อดึงดูดความสนใจ สามารถตอบสนองความสนใจมีเหตุผลประกอบในการทำโครงการดังนี้

1. เป็นโครงการใหม่การวิเคราะห์และการเข้าถึงโครงการ สามารถปฏิบัติได้สะดวก
2. เพื่อดำเนินการวางแผนของอาคารหอศิลป์วัฒนธรรม ตลอดจนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของตัวอาคาร การปรับปรุงแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริงของโครงการบนพื้นฐานความเป็นจริง
3. เป็นโครงการที่ดำเนินการก่อสร้างในอนาคตและยังไม่มีกรอบแบบสถาปัตยกรรมภายในอาคารจึงจำเป็นต้องมีการค้นคว้า ออกแบบตกแต่งภายใน สอดคล้องกับประโยชน์ใช้สอยได้อย่างมีระบบถูกต้อง
4. เป็นโครงการจัดกิจกรรมอนุรักษ์ฟื้นฟู ส่งเสริม บริการวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งเป็นมรดกของชาติ
5. เป็นโครงการมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาและสืบสานวัฒนธรรมไทย วิถีความเป็นไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งควรได้รับการอนุรักษ์
6. เป็นโครงการจัดตั้งสถาบันศิลปะวัฒนธรรมให้เป็นศูนย์กลาง ดำเนินงานด้านศิลปะ

และวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้การบริการด้านการศึกษาและการท่องเที่ยวควบคู่กันไป เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

มหาวิทยาลัยบูรพาได้มีโครงการจัดตั้งอาคาร หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อประโยชน์ต่างๆ ดังนี้

1.1.1 เพื่อเป็นศูนย์กลางส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ พัฒนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของท้องถิ่น

1.1.2 เพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัยศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน และพัฒนาเทคโนโลยีศิลปอาชีพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1.3 เพื่อจัดตั้งหอศิลป์และวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวบรวมและเผยแพร่ศิลปหัตถกรรม เทคโนโลยีพื้นบ้าน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1.4 เพื่อเป็นหน่วยงานให้บริการสารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนในระดับต่างๆ ของมหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัยของผู้สนใจทั่วไป

1.1.5 เพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติและนานาชาติ

1.1.6 เพื่อพัฒนาบุคลากร และผลิตภัณฑ์ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งแบบภูมิปัญญาไทยและสากล

1.2 เหตุผลในการเลือกปฏิญานิพนธ์

โครงการนี้เป็นออกแบบตกแต่งภายใน อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นโครงการที่ก่อตั้งเพื่อวาระอันเป็นศุภมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี พระองค์ทรงมีอัจฉริยภาพทางศิลปะ หลายๆ ด้าน จนได้รับการยกย่องเป็น "อัครศิลปิน" และเป็นศูนย์กลางการจัดแสดง รวบรวมผลงานทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ พัฒนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ประชาชนที่สนใจได้เข้าชม และยังเป็นสถานที่สำหรับจัดแสดงการละเล่นพื้นบ้าน ดนตรีไทย นาฏศิลป์ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และที่จัดแสดงผลงานทางศิลปะ ของศิลปิน ภายในประเทศและต่างประเทศ ให้แก่บุคคลที่สนใจได้เข้าชมเพื่อ เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติและนานาชาติ

นับว่าเป็นโครงการที่น่าสนใจ เพราะเป็นโครงการที่อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยโดยอยู่ภายใต้การดูแลของมหาวิทยาลัยบูรพา และยังเป็นการพัฒนาบุคลากร ความก้าวหน้าทางการศึกษา คือภายในโครงการจะมีส่วนจัดแสดงถาวร และส่วนจัดแสดงชั่วคราว ซึ่งส่วนจัดแสดงถาวรจะเป็นการจัดแสดงด้านโบราณคดีและศิลปวัฒนธรรม และส่วนจัดแสดงชั่วคราว จะเป็นการจัดแสดงผลงานทางศิลปะของศิลปินภายในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสที่นักเรียน นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าชมงาน และเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยและต่างประเทศ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานและร้านขายของที่ระลึก มีส่วนหอสมุดและส่วนห้องปฏิบัติการ เพื่อเป็นการค้นคว้าและส่งเสริมโครงการให้เป็นไปอย่างสมบูรณ์อย่างยิ่งในการทำวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและเป็นข้อมูลแก่นิสิตที่สนใจการเลือกเสนอปริญญาโท

เหตุผลทางด้านการศึกษา

- เป็นโครงการเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อวาระอันเป็นศุภมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี เป็นโครงการที่น่าสนใจ และเป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า และถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน
- เนื่องจากโครงการนี้เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อ เป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรม ได้แก่ การรวบรวมสารสนเทศทางวัฒนธรรม ทั้งรูปแบบการจัดแสดง เป็นรูปเล่ม และฐานข้อมูล โปรแกรมที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ในการศึกษาและถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชน
- เป็นโครงการจริงที่ยังมิได้มีการออกแบบตกแต่งภายใน ซึ่งจะให้เกิดการค้นคว้า หาข้อมูลเพื่อให้เข้าถึงโครงการได้อย่างชัดเจน ทำให้การออกแบบตกแต่งภายในมีความสมบูรณ์และเป็นไปอย่างเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริง
- เป็นโครงการที่เป็นศูนย์กลางส่งเสริม เผยแพร่ อนุรักษ์ พื้นฟู ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของท้องถิ่น
- เป็นโครงการที่ต้องศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบตกแต่งภายใน

1.3 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1.3.1 เพื่อศึกษาการออกแบบภายในหอศิลป์วัฒนธรรมที่ให้มี ลักษณะทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นมาใช้ในการออกแบบ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีใหม่ให้มีความเหมาะสม

1.3.2 เพื่อศึกษาระบบสายงานให้เหมาะสมในการจัดเตรียมพื้นที่ในการทำงาน เหมาะสมกับอัตรากำลังผู้ให้บริการและผู้ให้บริการของโครงการเพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการออกแบบตกแต่งภายใน

1.3.3 เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดแสดงหอศิลป์วัฒนธรรมที่ให้ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการจริง

1.3.4 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ประการใดในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกแบบตกแต่งภายใน

1.3.5 เพื่อศึกษาลักษณะทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณีท้องถิ่นมาวิเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นงานออกแบบตกแต่ง ภายในภายนอก ได้อย่างเหมาะสม เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในการศึกษา

1.3.6 เพื่อเป็นแนวทางศึกษาค้นคว้าในด้าน หอศิลปวัฒนธรรม หรือข้อมูลทางศิลป วัฒนธรรมชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงประวัติและผลงานทางศิลปะของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

1.4 ที่มาของปัญหา

1.4.1 มีการแบ่งการจัดแสดงภายในตัวอาคารหลายส่วน อาทิเช่น ส่วนแสดงนิทรรศการ ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์ ส่วนห้องสมุด ส่วนภัตตาคาร ส่วนเวทีการแสดง ส่วนห้องประชุม ฯลฯ ทำให้ยากต่อการศึกษาค้นคว้าสัมพันธต่อส่วนต่างๆของอาคาร

1.4.2 โครงการ ที่เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนศิลปะ และวัฒนธรรมระดับชาติ และนานาชาติ ตลอดจนเจ้าหน้าที่บุคลากรของหอศิลปวัฒนธรรม ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ต่อตัวอาคาร และงานออกแบบตกแต่งให้มีความเหมาะสม

1.4.3 หอศิลปวัฒนธรรมนั้นมิ่งงานระบบอยู่มากจะต้องศึกษา และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม สมบูรณ์

1.4.4 เนื่องจากแหล่งข้อมูลจริง(ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)การรวบรวมวัสดุ วัฒนธรรมทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอบรับการบริจาคและการซื้อนำมาจัดแสดง ทำให้ไม่สะดวกต่อการศึกษา ข้อมูล

1.4.5 ในการเลือกวัสดุตกแต่งต้องมีความกลมกลืนเหมาะสมในเรื่องที่นำมาจัดแสดงในการออกแบบให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.4.6 เป็นโครงการที่กำลังก่อสร้างอยู่ (ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ยังไม่มีแผนการตกแต่งภายในให้เข้ามาตรฐานสากล จึงทำให้ไม่สามารถมองเห็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้ชัดเจน

1.5 แนวทางการแก้ไขปัญหา

1.5.1 ศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้อาคารผู้ใช้อาคาร เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวบุคคลประเภทบุคคลความสัมพันธ์ของการจัดแสดง และความสัมพันธ์ของหน่วยงานโดยนำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นพื้นฐานในการออกแบบให้เหมาะสมกับพื้นที่

1.5.2 รวบรวมข้อมูลศึกษาถึงรูปแบบของศิลปะวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนำมาวิเคราะห์รูปแบบของงาน และนำมาใช้ในการออกแบบตกแต่งภายในหอศิลปวัฒนธรรมอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.3 ศึกษาทางด้านผลกระทบ จากสิ่งแวดล้อมต่างๆอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา

1.5.4 ศึกษารายละเอียดพื้นที่ใช้สอยในตัวอาคารทั้งหมด รวมถึงการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

1.5.5 ศึกษาจากระบบโดยละเอียดว่ามีผลต่องานสถาปัตยกรรมภายในอย่างไร นำมาวิเคราะห์ปัญหาให้เกิดผลดีมากที่สุด

1.5.6 ศึกษาถึงบรรยากาศ จิตวิทยาของผู้รับบริการ ผู้ให้บริการนำมาใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมและทำการออกแบบตกแต่ง เช่น พื้นที่ว่าง การใช้โทนสี วัสดุ เพื่อสร้าง ความสวยงามเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย

1.5.7 ทำการวางแผนตกแต่งภายในโดยทำควบคู่ไปกับการก่อสร้างอาคาร เพราะจะทำให้งานนั้นสัมพันธ์กัน ไม่เกิดปัญหาภายหลังกำหนดระบบต่างๆของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้หอศิลป์วัฒนธรรมออกมาได้ระดับมาตรฐานสากล

1.6 วิธีการดำเนินงานวิจัยภายใน

1.6.1 ศึกษารายละเอียดของโครงการ

- ความเป็นมาของโครงการ
- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- เหตุผลในการเลือกทำโครงการ
- ที่มาของปัญหาและการแก้ไขปัญหา
- สภาพแวดล้อมและอิทธิพลที่มีผลต่อโครงการ

1.6.2 ศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร

- ลักษณะพื้นที่ใช้สอยในโครงการ
- องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโครงการ
- สายงานบริหาร และหน่วยต่าง ๆ ในโครงการ
- จำนวนและพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ
- ความสัมพันธ์ส่วนต่าง ๆ ของอัตรากำลัง
- ศึกษาพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงาน ขนาดสัดส่วนเฟอร์นิเจอร์ที่เหมาะสมในโครงการ
- งานระบบและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการ

1.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบโครงการ โครงการใกล้เคียงกันเพื่อศึกษามาปรับให้เกิด ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.4 รวบรวมข้อมูลเนื้อหาการจัดแสดงโครงการ เพื่อวิเคราะห์หาแนวทางในการออกแบบตกแต่งภายในส่วนต่าง ๆ ต่อไป

1.6.5 นำข้อมูลที่ได้รับจากการค้นคว้าสรุปผลการวิจัยเพื่อนำไปสู่การนำเสนองาน

1.7 ขอบเขตของการศึกษาข้อมูล

1.7.1 ศึกษาความเป็นมาของโครงการ

1.7.2 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของโครงการ

- วัตถุประสงค์ของโครงการ
- สภาพแวดล้อมของโครงการ
- การแบ่งหน่วยงานรับผิดชอบ
- ความสัมพันธ์ของหน่วยงานบริหาร
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ในแต่ละส่วน
- ความต้องการของผู้ใช้อาคาร

1.7.3 ศึกษาโครงการเปรียบเทียบโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

1.7.4 ศึกษาการวิเคราะห์โครงการ

- วิเคราะห์พฤติกรรมและประเภทผู้ใช้อาคาร
- วิเคราะห์หน่วยงานการให้บริการ
- วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในตัวอาคาร

1.7.5 ศึกษาระบบเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในอาคาร

- ระบบไฟฟ้า
- ระบบแสงสีเสียง
- ระบบปรับอากาศ
- ระบบความปลอดภัย
- วัสดุต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการตกแต่งภายใน

1.8 ขอบเขตของโครงการ

อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก พื้นที่รวมทั้งหมด 8765.95 ตารางเมตร

ชั้นที่ 1 มีพื้นที่ทั้งหมด 4392.80 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- ทางเข้า
- โถงกลาง
- ภัตตาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องพักผ่อน
- บริเวณซ่อมบำรุง
- รับส่งของ
- ร้านขายของที่ระลึก
- ห้องปฏิบัติการ
- ห้องเก็บของ
- สำนักงาน
- ห้องสมุด
- ลานแสดงกลางแจ้ง (ปลูกหญ้า)
- ห้องนิทรรศการ 1
- ห้องนิทรรศการ 2
- ห้องนิทรรศการ 3
- ห้องเตรียมจัดแสดง
- โถงรับพัสดุ
- คลังพิพิธภัณฑ์
- ห้องน้ำ
- ห้องเครื่อง
- ลิฟต์คนพิการ
- ห้องช่าง
- ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ

ชั้นที่ 2 มีพื้นที่ทั้งหมด 4373.15 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- โถงต้อนรับ
- เวทีการแสดง
- ห้องประชุม
- บริเวณรับส่งของ
- ห้องขายตั๋ว
- ห้องควบคุม
- ร้านขายกาแฟ
- หออัครศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ระเบียบหลัก
- ที่พักคอย
- ห้องน้ำ

1.9 ขอบเขตของการออกแบบ

ชั้นที่ 1 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4392.80 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- โถงกลาง
- ภัตตาคาร
- ร้านขายของที่ระลึก
- ห้องปฏิบัติการ
- สำนักงาน
- ห้องสมุด
- ลานแสดงกลางแจ้ง (ปลุกหญ้า)
- ห้องนิทรรศการ 1
- ห้องนิทรรศการ 2
- ห้องนิทรรศการ 3
- ห้องเตรียมจัดแสดง
- ห้องพักผ่อน
- โถงรับพัสดุ
- ห้องน้ำ
- ลิฟท์
- ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ

ชั้นที่ 2 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 4373.15 ตารางเมตร ประกอบด้วย

- โถงต้อนรับ
- เวทีการแสดง
- ห้องประชุม
- บริเวณรับส่งของ
- ห้องขายตั๋ว
- ห้องควบคุม
- หอศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ที่พักคอย
- ห้องน้ำ
- ลิฟท์คนพิการ

1.10 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.10.1 สามารถนำแนวทางการทำโครงการไปใช้ได้จริง
- 1.10.2 ได้ศึกษาศิลปวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมภายในท้องถิ่นนั้นๆ นำมาใช้ในการออกแบบตกแต่งได้อย่างเหมาะสม
- 1.10.3 ได้ศึกษาเรื่องราวทางด้านศิลปะ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี มนุษยวิทยา ชาติพันธุ์วิทยา วัฒนธรรม ที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาของคนท้องถิ่น
- 1.10.4 ได้ศึกษาการนำเสนองานกิจการ หอศิลป์วัฒนธรรม กิจกรรมต่างๆ ทั้งภายในโครงการและกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
- 1.10.5 ส่งเสริมเผยแพร่โครงการให้เป็นที่สนใจ หรือเป็นแหล่งค้นคว้าอันเป็นประโยชน์ ในด้านความรู้ แก่เยาวชนและประชาชนที่สนใจ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อันดีงามของชาติ
- 1.10.6 ได้ทราบถึงกระบวนการศึกษาข้อมูล และขบวนการในการวิเคราะห์
- 1.10.7 แนวทางในการสร้างสรรค์งานออกแบบตกแต่งภายใน หอศิลป์วัฒนธรรม ให้ถูกต้องตามหลักวิชาและได้มาตรฐานที่สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง

2.1 ความหมายของวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาจากความหมายของคำว่า "วัฒนธรรม" มาจากคำ "Culture" ในภาษาอังกฤษ คำนี้มีรากศัพท์มาจากคำว่า Culture ในภาษาละติน มีความหมายว่า การเพาะปลูกและบำรุงให้เจริญงอกงาม

ในภาษาไทย คำว่า "วัฒนธรรม" เป็นคำที่ได้จากการรวมคำ 2 คำ เข้าด้วยกัน ได้แก่ วัฒนธรรม ซึ่งมีความหมายทั่วไปว่า เจริญงอกงาม รุ่งเรือง
ธรรม ซึ่งในที่นี้หมายถึง การกระทำ หรือข้อปฏิบัติ
ความหมายทั่วไป

* วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นแบบแผนการประพฤติปฏิบัติ และการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกัน สามารถเข้าใจซาบซึ่งยอมรับและใช้ปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น ๆ

สรุปความหมายของวัฒนธรรม

มนุษย์สร้างวัฒนธรรมขึ้นมา เพื่อประโยชน์ แห่งการดำรงชีวิต และการสืบทอดเผ่าพันธุ์เพื่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่ และมีแง่มุมต่าง ๆ ให้พิจารณาอย่างซับซ้อน เรื่องของวัฒนธรรมจึงพลอยมองได้หลายแง่มุมไปด้วย ดังจะเห็นได้ว่า ทุกวันนี้มีผู้ให้ความหมายคำว่า "วัฒนธรรม" ไปต่าง ๆ กัน

ความหมาย

วัฒนธรรม หมายถึง ความเจริญงอกงาม ซึ่งเป็นผลจากระบบความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับธรรมชาติ จำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านจิตใจ สังคม และวัตถุ มีการสั่งสมและสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง จากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง จนกลายเป็นแผนที่สามารถเรียนรู้และก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมอันควรค่าแก่การวิจัย อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ถ่ายทอด ส่งเสริม ดุลยภาพระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอย่างมีสันติภาพ สันติสุข และอิสรภาพ อันเป็นพื้นฐานแห่งอารยธรรมของมนุษยชาติ

ลักษณะของวัฒนธรรม และวัฒนธรรมของแต่ละสังคมย่อมมีลักษณะเฉพาะที่แสดงให้ปรากฏ จนทำให้บางท่านใช้เขตของวัฒนธรรมเป็นเครื่องแบ่งอาณาเขตประเทศชาติได้ ลักษณะเด่นของวัฒนธรรมด้วย

* ที่มา : การเขียนบทความสารคดีสืบสานมรดกวัฒนธรรมไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งประเภทของวัฒนธรรมนั้น นักสังคมวิทยาบางท่านแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. วัฒนธรรมทางแนวความคิด (Ideas – Thinking)
2. วัฒนธรรมบรรทัดฐาน (Norms – Doing)
3. วัฒนธรรมทางแนวความคิด หมายถึง

1. วัฒนธรรมทางแนวความคิด หมายถึง วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ความเชื่อหรือความรู้สึกนึกคิด ซึ่งอาจถูกหรือผิดก็ได้ เช่น ความเชื่อที่ว่าคนตายแล้วเกิด การทำบุญ ทำบาป การเชื่อถือ โศคกลาง ฯลฯ

2. วัฒนธรรมบรรทัดฐาน ได้แก่ ระเบียบแบบแผนหรือประเพณีที่บุคคลในสังคม ยึดถือหรือกฎหมายที่ใช้ปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งประกอบ

ก. วิถีชาวบ้าน (Folkways) คือ ระเบียบแบบแผนที่บุคคลในสังคมจะปฏิบัติ เช่น การบวชของลูกชายเมื่อมีอายุครบ 20 ปี เพื่อทดแทนคุณบิดา มารดา การต้อนรับแขก เมื่อใครมาเยือนถึงเรือนชายควรจะต้องรับ ถ้าใครไม่ปฏิบัติตามอาจได้รับการติฉินนินทา

ข. กฎหมาย (Laws) ได้แก่ ระเบียบแบบแผนที่ทุกคนต้องปฏิบัติตาม หากฝ่าฝืนจะถูกลงโทษด้วยบทกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ เช่น การหยุดรถเมื่อมีสัญญาณไฟแดง ตามกฎหมาย

ค. จารีต (Mores) ได้แก่ ระเบียบแบบแผนที่บุคคลในสังคมจะต้องปฏิบัติตามหากฝ่าฝืนถือเป็นการกระทำผิดทางศีลธรรม สังคมอาจรังเกียจและถูกตัดออกจากสังคม ตัวอย่างของจารีตเป็นต้นว่า การเลี้ยงดูพ่อแม่ทดแทนเมื่อท่านแก่เฒ่า และเราอยู่ในภาวะที่จะรับผิดชอบได้

3. วัฒนธรรมทางวัฒนธรรมวัตถุ ได้แก่ วัตถุ สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อนำมาใช้ในสังคม เช่น เสื้อผ้า อาหาร ยา ที่อยู่อาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงการแบ่งประเภทของวัฒนธรรม

ตามประกาศตั้งกระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2485 ได้แบ่งประเภทของวัฒนธรรมไว้ 4 ประเภทด้วยกัน และถือว่าการแบ่งประเภทในทางปฏิบัติ ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

1. คติธรรม คือ วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับหลักในการดำรงชีวิต ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของจิตใจ และได้มาจากศาสนา

2. เนติธรรม คือ วัฒนธรรมทางกฎหมาย รวมทั้งระเบียบประเพณีที่ยอมรับถือ ว่ามีความ

สำคัญพอ ๆ กับกฎหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. วัตถุธรรม คือ วัฒนธรรมทางวัตถุ เช่น เครื่องนุ่งห่ม บ้านเรือน ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้

4. สหธรรม คือ วัฒนธรรมทางสังคม นอกจากหมายถึงคุณธรรมต่าง ๆ ที่ทำให้คนอยู่รวมกันอย่างผาสุก ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันแล้ว ยังรวมทั้งระเบียบมารยาทที่จะติดต่อ เกี่ยวกับของสังคมทุกชนิด เช่น การแสดงความเคารพ การแต่งกายในโอกาสต่าง ๆ

แผนภูมิที่ 2.2 แสดงการแบ่งประเภทของวัฒนธรรม

จากการแบ่งประเภทของวัฒนธรรมที่ได้กล่าวมานี้ ไม่ว่าจะแบ่งออกเป็น 3 หรือ 4 ประเภทก็ตาม เมื่อพิจารณาแล้วโดยสรุป ก็จำแนกวัฒนธรรมออกเป็น 2 ประเภทหลัก คือ วัฒนธรรมทางวัตถุกับวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุนั้นเอง อย่างเช่น ในการแบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 3 ประเภทวัฒนธรรมทางแนวความคิดและวัฒนธรรมทางบรรทัดฐาน ก็คือวัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คติธรรม เนติธรรม และวัตถุธรรม

วัฒนธรรมอาจแบ่งออกเป็น ประเภทต่าง ๆ โดยไม่แยกตามลักษณะที่เป็นวัตถุแต่แบ่งตามประเภทของลักษณะเนื้อหา หรือตามลักษณะหน้าที่ได้

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้แบ่งเนื้อหาของวัฒนธรรมไทย จำแนกได้ 5 สาขา ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่า ก็คือการแบ่งวัฒนธรรมออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. ศิลปกรรม (The Arts) ได้แก่ ภาษา วรรณกรรม การละคร นาฏศิลป์ ดนตรี จิตรกรรม สถาปัตยกรรม ประติมากรรม และศิลปะการแสดงอื่น ๆ
2. มนุษยศาสตร์ (Humanities) ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎหมาย การปกครอง ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ปรัชญา ศาสนา ฯลฯ
3. การช่างฝีมือ (Practical Craft) ได้แก่ การเย็บปักถักร้อย การแกะสลัก การทอ การจักสาน การทำเครื่องถม เครื่องเงิน เครื่องทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กีฬาและนันทนาการ (Sport & Recreation) ได้แก่ มวยไทย กระบี่ กระบอง ตะกร้อ การละเล่นพื้นบ้าน ฯลฯ

5. คหกรรม (Domestic Arts) ได้แก่ ระเบียบในการกินอยู่ มารยาทในสังคม การแต่งกาย การตกแต่งเคหสถาน การดูแลเด็ก ฯลฯ

วัฒนธรรมจะแบ่งออกเป็นกี่ประเภท และจะแบ่งโดยใช้เกณฑ์อะไรก็ได้ แต่สิ่งสำคัญที่ว่า เมื่อแบ่งแล้วเราสามารถนำเอาวัฒนธรรมทั้งหลายที่มีอยู่ในสังคม จำแนกลงได้วัฒนธรรมประเภทใด ประเภทหนึ่งได้ครบถ้วนให้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อมถือได้ว่า วัฒนธรรมถูกแบ่งออกเป่าประเภทต่าง ๆ ตามจุดประสงค์นี้แล้ว

2.2 ประวัติความเป็นมาของหอศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทย

แต่ดั้งเดิมมาหอศิลปวัฒนธรรมยังไม่เป็นที่รู้จักในประเทศไทย จวบจนในราวปี พ.ศ. 2485 จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติวัฒนธรรมและก่อตั้ง "สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ" ขึ้นในปี พ.ศ. 2498 รัฐบาลจึงได้สถาปนา กระทรวงวัฒนธรรมแห่งชาติ ขึ้นเป็นครั้งแรก (จนในปี พ.ศ. 2515 จึงถูกลดฐานะลงเป็นกองวัฒนธรรมสังกัดในกรมศาสนา) และราวปี พ.ศ. 2522 จึงได้มีการเกิดตราพระราชบัญญัติจัดตั้ง "สำนักงานกรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ" ขึ้น เป็นอันจุดเริ่มต้นของการก่อตั้ง "หอศิลปวัฒนธรรม" ในคราวต่อมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติการประชุม เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2526 ให้กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบดำเนินการจัดการจัดตั้งหอศิลปวัฒนธรรมแห่งประเทศไทยขึ้น โดยรัฐบาล ญี่ปุ่นได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ ในรูปให้เปล่าในการก่อสร้าง จัดหาอุปกรณ์ มูลค่าประมาณ 638 ล้านบาท รัฐบาลเป็นผู้หาที่ดินสาธารณูปโภค และงบประมาณในการดำเนินการต่อไป ที่ดินในการจัดตั้งที่ดินแห่งนี้ มีพื้นที่ประมาณ 23 ไร่ซึ่งได้รับจากเอกชน

สมเด็จพระเทพรัตนสุตา สยามบรมราชสุตา ให้พระราชทานหน่วยงานใหม่นี้ว่า "หอวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย" หรือภาษาอังกฤษเรียกว่า THAILAND CULTURE CENTER "

หอศิลปวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานใหม่แห่งหนึ่ง ซึ่งสังกัดกรมศิลปากรในกระทรวงศึกษาธิการ ก่อสร้างให้เสร็จในเดือน มีนาคม 2530 และเปิดเป็นทางการในเดือน ธันวาคม 2530 อันเป็นปีแห่งฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุครบ 5 รอบ (60 ปี)

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้น มีวัตถุประสงค์หลักอันสำคัญคือ จะเป็นแหล่งกลางของการปฏิบัติงานด้านศิลปวัฒนธรรมอีกหน่วยงานหนึ่ง ที่จะใช้เป็นสื่อกลางของการบริการประชาชนในแขนงนี้กล่าวได้ว่า งานวัฒนธรรมเป็นหน้าที่หลักอีกประการหนึ่งของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รัฐบาลที่ต้องสนองหรือจัดทำเหมือนบริการของรัฐด้านอื่นๆ เช่น การแพทย์ การเกษตรกรรม การคมนาคม การอุตสาหกรรม การปกครอง และการเมือง เป็นต้น ประเทศที่กำลังพัฒนา และประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลาย มุ่งเน้นงานวัฒนธรรมเป็นแกนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนจิตใจของคนในชาตินั้นได้เป็นอย่างดี และในที่สุดคือการนำไปสู่เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์อันปลายของความต้องการของชาตินั้นๆ นั่นเอง

บทบาทและหน้าที่ของหอศิลปวัฒนธรรม

หอศิลปวัฒนธรรม นับเป็นองค์กรที่สำคัญองค์กรหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการอนุรักษ์ และเผยแพร่ งานทางด้านวัฒนธรรมและยังเป็นศูนย์กลางในการบริการความรู้และการบริการประชาชน

จากการศึกษา งานทางด้านศูนย์วัฒนธรรมโดยทั่วไป ในประเทศไทย พอจะสรุป บทบาทหน้าที่ที่หอศิลปวัฒนธรรมได้เป็น 2 บทบาทใหญ่ๆ คือ

1. หอศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งกลางในการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมด้านต่างๆ สำหรับประชาชนทั่วไป กิจกรรมเหล่านี้มุ่งให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอีกแนวทางหนึ่ง
2. หอศิลปวัฒนธรรม เป็นสถานที่สำหรับประชาชนได้แสดงออกซึ่งกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมเป็น แหล่งกลางในการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม ทั้งในด้านระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

แผนภูมิที่ 2.3 แสดงบทบาทหน้าที่ของหอศิลปวัฒนธรรม

2.3 ความจำเป็นมาของโครงการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโครงการของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้มีโครงการจัดตั้งสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี ตราด และนครนายก เป็นหน่วยงานภายใน ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งที่จะให้เป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมศึกษาค้นคว้าศิลปวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ประชาชนผู้สนใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจากภายในและต่างประเทศ โดยจัดแสดงในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ถาวร ภายในห้องจัดนิทรรศการ และส่วนนิทรรศการหมุนเวียน เน้นงานแสดงของศิลปินทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อให้ผู้สนใจได้เข้าชมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านศิลปะสำหรับการจัดสัมมนา การจัดกิจกรรมจัดแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมของนักเรียน นักศึกษา จัดขึ้นในส่วนหอประชุมใหญ่ และเพื่อให้สอดคล้องกับวาระอันเป็นมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ประการสำคัญก็คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีอัจฉริยภาพทางศิลปะหลาย ๆ ด้าน เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพถ่าย ดนตรี จึงจัดแสดงผลงานในส่วนหออัครศิลปินดั่งนั้นทางมหาวิทยาลัยบูรพา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

จุดมุ่งหมายหลักของการจัดตั้งโครงการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ศิลปวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรมวิถีความเป็นไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4 ลักษณะขอบเขตของหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโครงการที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านศิลปะ และวัฒนธรรมซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 4 ส่วน ส่วนแรกคือส่วนพิพิธภัณฑ์ ซึ่งอยู่ห้องจัดนิทรรศการทั้งหมด 3 ห้อง ซึ่งทั้ง 3 ห้อง จะจัดแสดง เรื่องศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน อันเป็นประโยชน์ด้านการรวบรวมข้อมูลและผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ผู้สนใจได้เข้าชม ส่วนที่สองเป็นส่วนหอประชุมใหญ่บริเวณชั้นลอยจัดสัมมนา จัดกิจกรรมเพื่อจัดแสดงความสามารถทางด้านศิลปวัฒนธรรมของนักเรียน นักศึกษาและศิลปินได้เข้าชมนกัน ส่วน 3 นิทรรศการหมุนเวียน เน้นงานของศิลปินทั้งภายในและต่างประเทศจัดแสดงอยู่บริเวณระเบียงชั้น 2 และส่วนที่ 4 เป็นส่วนหออัครศิลปิน เพื่อจัดแสดงอัจฉริยภาพทางศิลปะหลาย ๆ ด้าน ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทั้ง 4 ส่วน จะให้บริการทางด้านข้อมูลทางด้านข้อมูลทางศิลปะซึ่งมีประโยชน์แก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 หลักการจัดนิทรรศการ

ประเภทของการจัดนิทรรศการ

มีแบบอย่างที่เป็นหลักอยู่ 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 การจัดนิทรรศการประจำ (ถาวร) (Permanent Exhibition)

เป็นการจัดแสดงแบบถาวรไม่มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะต้องทำการพิจารณาอย่างรอบคอบว่าจะจัดเรื่องอะไร ด้วยวัตถุประสงค์อย่างไร ลำดับเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง

ประเภทที่ 2 การจัดนิทรรศการเพื่อการศึกษาค้นคว้า (Education Exhibition)

เป็นการจัดแบบประเภทที่ 1 แต่จุดมุ่งหมายทางการประเภนี้ เน้นในเรื่องวัตถุและการศึกษาค้นคว้ามากกว่าในด้านความเพลิดเพลิน

ประเภทที่ 3 การจัดนิทรรศการชั่วคราวหรือนิทรรศการพิเศษ (Temporary Exhibition)

นิทรรศการประเภทนี้เป็นกิจกรรมที่มีบทบาทต่อหอศิลป์วัฒนธรรมมากที่สุด เพราะอำนวยความสะดวกในการศึกษาและเพิ่มพูนความรู้

2.5.1 ระบบการจัดนิทรรศการ

ระบบการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานต่างๆ จำแนกเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

1) การจัดแสดงวัตถุตามแบบธรรมชาติ (Natural Presentation)

ส่วนใหญ่นิยมในพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ชาติวิทยา จัดแสดงให้เห็นความงามและความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ บางครั้งทำเป็นห้องไดโอรามาเหมือนกับธรรมชาติที่แท้จริงมีเสียงและกลิ่น

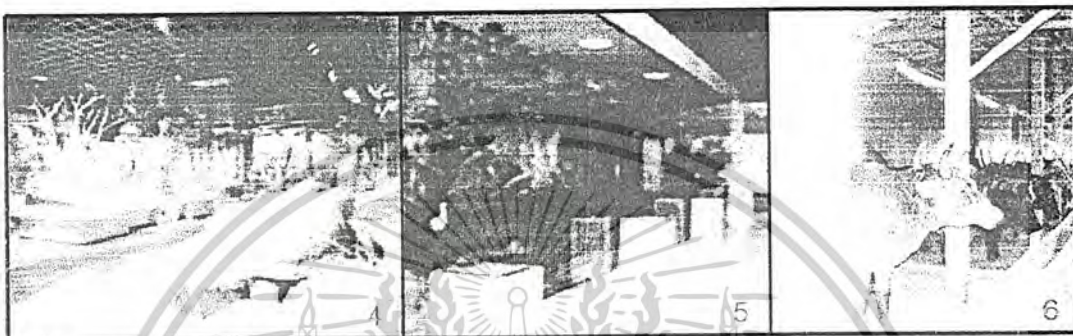
ภาพที่ 2.1 ภาพไดโอรามาแสดงแบบธรรมชาติ

1. Qsaka Pref ,Museum of Yoyoi Culture
2. Childre" s science Exploratorium
3. Akita Ayiculture Science Museum

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) การจัดตั้งตามอิริยาบถของสัตว์ (Habitat Group)

เป็นแบบเดียวกับการจัดแสดงตามธรรมชาติ จัดแสดงวัตถุแบบรวมกันเป็นหมู่ เป็นฝูง เป็นโขลง การจัดแสดงแบบนี้จะต้องระมัดระวังเกี่ยวกับอิริยาบถของสัตว์และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เป็นหมายของการจัดเพื่อให้ผู้ชมได้เห็นชีวิตจริงของสัตว์แต่ละชนิด

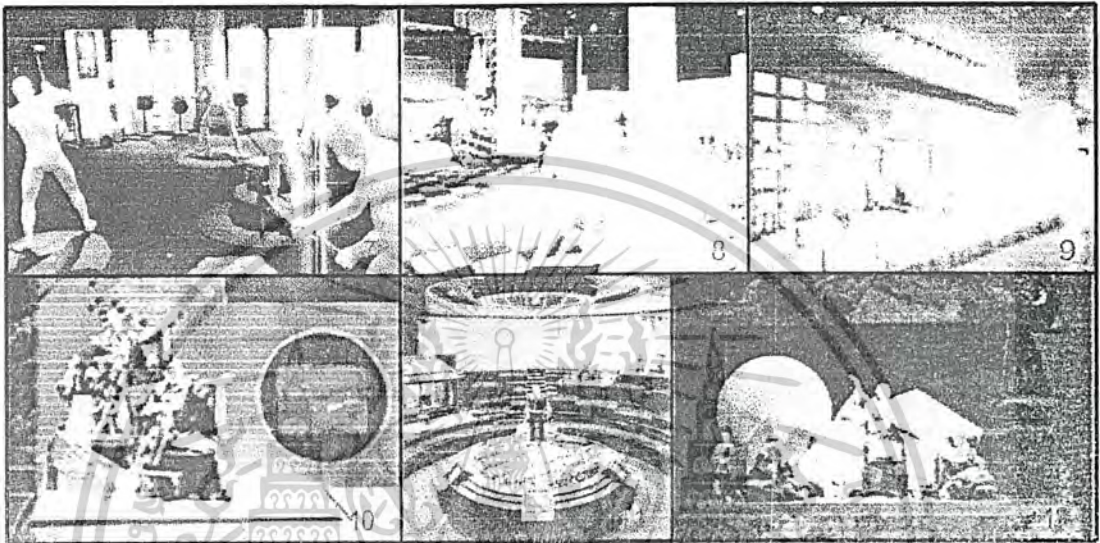
ภาพที่ 2.2 ภาพการแสดงตามอิริยาบถของสัตว์

4. Seavans Amall Sign Project
5. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"
6. Akita Ayiculture Science Museum

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) การจัดแสดงตามสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา (Ecological Presentation)

เป็นการแสดงให้เห็นสภาพแวดล้อมของวัตถุ เกี่ยวพันกับสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา มีทะเล ป่าเขา ทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกเข้าใจเรื่องราวและสภาพแวดล้อมของกลุ่มชนต่างๆ ได้มากกว่า การนำวัตถุโดดเดี่ยวมาจัดแสดงในตู้

ภาพที่ 2.3 ภาพการจัดแสดงตามสภาพแวดล้อมทางนิเวศวิทยา

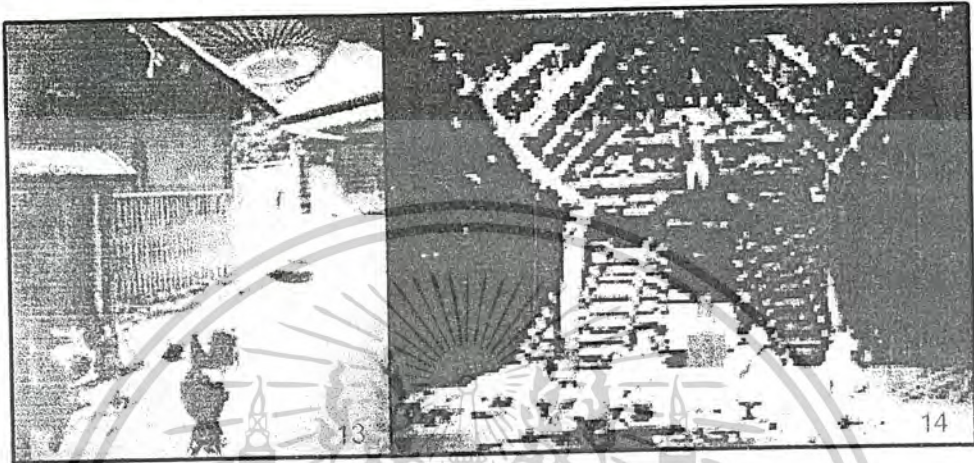
7. Hokkaido Museum of Northern peoples
8. Seavans Amall Sign Project
9. Takaoka Manyo Historical Museum
10. Qsaka Pref. Museum of Yoyoi Culture
11. Fukuoka City Museum
12. Seavans Amall Sign Project

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) การจัดแสดงตามความเป็นจริง (Realistic Presentation)

ได้แก่ การเคลื่อนย้ายวัตถุจริง มาจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ โดยไม่ทำการแยกวัตถุนั้นออก

จากกัน

ภาพที่ 2.4 ภาพการจัดแสดงตามความเป็นจริง

13. Fukuoka City Museum

14. Fukuoka City Museum

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบของการจัดนิทรรศการชั่วคราว

1. โดดเด่น มีเอกลักษณ์ จดจำได้ง่าย มีส่วนที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่นำเสนอ เพื่อให้ผู้ชมจดจำได้ดี ด้วยการให้สี มีขนาดเหมาะสม มองเห็นได้ในระยะไกล
2. นำเสนอรูปแบบชัดเจน ต้องมีหัวเรื่อง หัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อย ที่เน้นให้อ่านได้ในเวลาไม่กี่นาที ตัวหนังสือสะอาดตาและภาพที่สื่อเข้าใจง่าย ภาษาสอดคล้องกัน ส่วนสำคัญต้องอยู่ในระยะความสูงที่ไม่ถูกบดบังทำให้ผู้ชมเข้าใจถึงสิ่งที่นำเสนอ
3. ตรงไปตรงมา การให้ข้อมูลที่เข้าใจง่ายตรงไปตรงมาให้ผู้ชมรู้ถึงเป้าหมายของการจัดแสดงให้มากที่สุด เนื้อหากระชับเข้าใจง่าย
4. ติดตั้งง่าย เคลื่อนย้ายสะดวก สามารถเก็บหรือซ่อนเก็บ มีขนาดเล็ก น้ำหนักเบา ขนย้ายได้สะดวก การติดตั้งง่าย ติดตั้งได้รวดเร็ว อุปกรณ์
5. สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด ต่อประกอบง่าย เป็นระบบถอดประกอบ และสามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ตกแต่งสีลื่นต่างๆ ใหม่ ออกแบบปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ด้วยการแปะทับ ก็จะช่วยให้ไม่ต้องทำใหม่ทุกครั้ง นอกจากนี้จะประหยัดงบแล้วยังช่วยลดปริมาณของขยะอีกด้วย

การจัดนิทรรศการชั่วคราวมีหลักเกณฑ์ง่ายๆ ดังนี้

1. หัวเรื่อง ต้องอยู่ส่วนที่ผู้ชมเห็นได้ชัดก่อนสิ่งอื่น
2. เนื้อหาจัดลำดับเสียงจากซ้ายไปขวา
3. กลุ่มเดียวกันอยู่ด้วยกัน เมื่อเปลี่ยนหัวข้อนิทรรศการใช้สีหรือ Format ที่แตกต่าง ทำให้ผู้ชมเห็นว่าภาพรวมของนิทรรศการทั้งหมด มีหัวเรื่องอย่างชัดเจน
4. นิทรรศการมีค่าน่าและบทสรุป แต่หัวข้อความต้องสั้นและกระชับ
5. ระยะห่างระหว่างแผงนิทรรศการต่างๆ ไม่ควรน้อยกว่า 3 เมตร
6. การจัดผังที่ดี จะต้องมียุติที่หลากหลายทั้งส่วนที่เป็น 2 มิติ และ 3 มิติ ทุกจุดที่เป็นจุดปะทะสายตาคัดองค์ประกอบพิเศษพอสวยงาม ไม่มากเกินไปจนดูรก

นิทรรศการเป็นงานกราฟิกที่มีมิติมากกว่า 2 มิติ ไม่ใช่การออกแบบโปสเตอร์ แต่เป็นการออกแบบมิติและที่ร่างด้วยเส้นโครงสร้าง สีลื่น ตัวอักษร ภาพประกอบ และแสงเงา เป็นศาสตร์ที่ผสมผสานระหว่างงานตกแต่งภายใน (Interior Design) กับการออกแบบพาณิชย์ศิลป์ (Commercial Art)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบของการจัดนิทรรศการ

คือส่วนประกอบที่ทำให้เกิดการบริการขึ้นซึ่งการจัดแสดงที่สมบูรณ์จะต้องมีองค์ประกอบหลักอย่างน้อย 3 อย่าง คือ รูปวัตถุ ผู้ชม ผู้แนะนำ

น	ผู้แนะนำ	คือ	ผู้ให้บริการ
ว	รูปวัตถุ	คือ	วัตถุที่จัดแสดง
ช	ผู้ชม	คือ	ผู้ใช้บริการ

ผู้แนะนำจะต้องหารูปวัตถุมาแสดงโดยใช้ข้อมูลจากผู้เข้าชมว่าสนใจเรื่องใดบ้าง จากนั้นก็จัดแสดงการถ่ายทอดความคิดโดยมีรูปวัตถุเป็นตัวเชื่อม ผู้เข้าชมก็จะประทับใจและรับแนวความคิดจากผู้แนะนำติดตัวไปด้วยและจะเกิดปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เข้าชมที่มีต่อผู้แนะนำซึ่งจะอยู่ในรูปของคำติชม หรือแนวความคิดเรื่องการจัดหอศิลป์วัฒนธรรมที่ถูกต้อง

2.5.2 การจำแนกส่วนการจัดนิทรรศการ

แบ่งส่วนการจัดนิทรรศการออกเป็นส่วนใหญ่ๆ ตามลักษณะความจำเป็นในการใช้งานดังนี้

1. ส่วนจัดแสดง คือ ส่วนที่จัดตั้งรูปวัตถุทั้งในรูปแบบนิทรรศการประจำและนิทรรศการชั่วคราว
2. ส่วนเก็บวัตถุ คือ ส่วนที่เป็นหอศิลป์วัฒนธรรมเก็บวัตถุที่เหลืออยู่ หรืออยู่ในระหว่างการศึกษา

3. ส่วนบริหารงาน คือ ส่วนสำนักงานทั้งธุรการและวิชาการ

4. ส่วนปฏิบัติงานช่าง คือ ส่วนซ่อมสงวนหรือเทคนิค

เนื่องจากเป็นอาคารที่สร้างขึ้นสำหรับมนุษย์และสิ่งของพร้อมกันและเป็นสิ่งมีค่า จึงต้องมี

ส่วนประกอบอื่นเพิ่มเติมอีกเพื่อความปลอดภัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 หลักในการจัดแสดง มีดังนี้

1. ความสำคัญของการจัดแสดงอยู่ที่คำบรรยายส่วนอื่นเป็นส่วนประกอบเท่านั้น
2. การให้เรื่องราว เช่น การดำรงชีวิต "ขั้นตอนของการเจริญเติบโต" นั้น เพื่อให้สื่อแสดงมีความสำคัญ
3. การจัดแสดงจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องไปตามลำดับ
4. ให้ความประทับใจให้เห็นความสำคัญว่าคุ้มค่าควรแก่การสงวนรักษา
5. การจัดแสดงต้องถือหลักอย่างง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน
6. ให้ความปลอดภัยแก่สิ่งแสดงทั้งมีชีวิตและไม่มีชีวิต เช่น การควบคุมทางด้านการกาย, แสง, อุณหภูมิ, ความชื้น

เทคนิคการจัดแสดง

1. จัดแสดงเพื่อความงาม เทคนิคอยู่ที่การจัดวางรูปห้อง สีพื้นหลัง แสงสว่าง แบบตู้และแท่นที่เหมาะสม มักไม่มีคำบรรยายหากเช่นการจัดแสดงประเภทสวยงาม
2. จัดแสดงให้ความรู้ เป็นการจัดที่ใช้คำบรรยาย ภาพถ่าย แผนที่เมื่อให้ความรู้เป็นหลัก สำคัญความสำคัญอยู่ที่องค์ประกอบมากกว่าสิ่งแสดง (เช่น นก ปลา) ผู้ชมสามารถเรียนรู้ได้จากคำบรรยายได้มากกว่าสิ่งแสดง และจากองค์ประกอบการจัดแสดง
3. การจัดแสดงสภาพธรรมชาติ หลักสำคัญคือ การจัดให้เหมือนจริงตามธรรมชาติมากที่สุด โดยใช้เทคนิคการจัดฉากละคร (Diorama Techmove) จัดกลุ่ม เช่น สัตว์เป็นกลุ่มตามสภาพจริง ลักษณะของถิ่นที่อยู่
4. จัดแสดงตามสภาพจริง นิยมจัดแสดงสภาพจริงตามสมัย เรียกว่า (Period Room Techmove) ส่วนใหญ่จะเป็นการแสดงเกี่ยวกับสิ่งของคือ วัตถุโบราณ
5. เทคนิคดัดบุ่ม เหมาะสำหรับเยาวชนและเด็ก เพราะตามจิตวิทยาเด็กไม่สามารถอยู่นิ่งได้ ต้องการอยากจับต้องทำให้น่าสนใจ

ปัญหาในการจัดแสดง

ในการออกแบบ จะต้องมีการประสานกันระหว่าง นักออกแบบและนักวิชาการจะออกแบบตามความเห็นและประสบการณ์ของตนไม่ได้ เพราะคงไม่สามารถจัดสิ่งแสดงได้ ปัญหาได้แก่

1. ตู้แสดงไม่สัมพันธ์กับสิ่งแสดง
2. ห้องแสดงไม่สัมพันธ์กับเรื่องราวที่จัดแสดง เช่น อ่างว่างเกินไปหรือแน่นเกินไปขาดศิลปะการออกแบบหลักการสำคัญในการจัดการแสดงก็คือ ให้ความสำคัญสิ่งที่จัดแสดงส่วนอื่นเป็นสิ่งประกอบ ได้แก่ คุรุภัณฑ์ สี แสง และวัสดุตกแต่งอื่นๆ สัตว์ที่มีความสวยงาม หากมีคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพถ่าย แผนที่ถิ่นที่อยู่ประกอบสัตว์ที่แสดงนั้นอาจไม่มีความหมายในตัวเองพอควร แต่มีความหมายเป็นเพียงวัตถุสำคัญเพียงให้เรื่องราวประกอบเป็นเรื่องได้ครบถ้วนเท่านั้น

ลักษณะของห้องแสดง

1. ห้องแสดงแบบธรรมดา (Simple Chamber) คือ ห้องที่มีหน้าต่าง ซึ่งอาจเป็นหน้าต่างสูงหรือมีหน้าต่างด้านหนึ่งและใช้แสงไฟฟ้าช่วยในการจัดแสดง
2. ห้องแสดงแบบยกพื้นโล่ง (Hall with Balcony) เป็นหอศิลปวัฒนธรรมแบบเก่าที่นิยมสร้างในยุโรปและอเมริกา คือ มีห้องโล่งชั้นล่างชั้นบนได้ไปเข้าห้องโล่งรอง มองลงมาเห็นข้างล่าง
3. ห้องแสดงแบบห้องประชุมใหญ่ (Clear Story Hall) หรือแบบห้องประชุมใหญ่ ที่มีหน้าต่างสูงทั้งสองด้านหลัง
4. ห้องแสดงแบบเฉลียง (Exhibition Corridor) คือ การจัดให้เฉลียงเป็นที่จัดแสดงได้ที่ The Sulomon and Buggenhrim ที่นครนิวยอร์ก ก็ออกแบบชนิดนี้สำหรับภาพเขียน และปฏิมากรรม ทำเป็นเฉลียงบันไดเวียนจากพื้นชั้นล่างจนถึงยอดอาคาร ใช้แสงธรรมชาติและแสงไฟฟ้า
5. ห้องแสดงที่ใช้แสงธรรมชาติจากหลังคา (Skylight picture gallery) ซึ่งเป็นธรรมดาที่ใช้สำหรับหอศิลปวัฒนธรรม แต่ปัจจุบันไม่เป็นปัญหามากนักออกแบบ เพราะหอศิลปวัฒนธรรมส่วนใหญ่นิยมใช้แสงไฟฟ้าประดิษฐ์
6. ห้องแสดงแบบ (Cabinets) คือ ห้องแสดงแบบใช้ติดผนัง และอีกด้านหนึ่งเป็นหน้าต่าง และใช้ตู้หรือแผงแบ่งเนื้อที่ในห้องแสดง
7. ห้องแสดงแบบไม่มีหน้าต่าง ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมกันในประเทศตะวันตกและปล่อยเนื้อที่ไว้ สำหรับการดัดแปลงการจัดแสดงได้ตามความต้องการ นอกจากนี้ยังมีห้องจัดแสดงอีก 2 ชนิด ที่เตรียมเนื้อที่ไว้เป็นพิเศษ คือ
 - Period Room
 - Haetait Groups

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดห้องแสดงนิทรรศการในหอศิลป์วัฒนธรรม

1) การออกแบบห้องแสดง (Designing the Exhibition Hall)

การออกแบบห้องแสดงนั้นจะต้องจัดทำภายหลังที่ได้ศึกษาหรือเรียบเรียงแนวนิทรรศการเรียบร้อยแล้ว

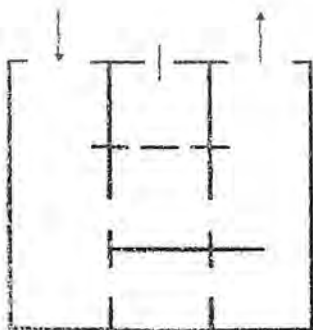
1.1 เกณฑ์มาตรฐานในการออกแบบห้องแสดง

หลักสำคัญของการวางรูปห้องแสดงนั้นไม่จำกัดรูปแบบลักษณะแต่อย่างใด หากแต่อย่างน้อยตามเรื่องราวที่จัดแสดงนั้น แต่จะต้องคำนึงถึง

- 1) การจัดตู้หรือแผงในห้องแสดงประจำหรือห้องแสดงชั่วคราว ไม่ควรปล่อยให้ห้องโล่งจนมองดูเกิดความอึดอัด
- 2) การวางแผงยกเยื้อง ควรจะเรียงลำดับเรื่องราวของเรื่องที่จัดแสดง ตามลำดับจบสุดสิ้นการแสดง
- 3) ขนาดของแผงตลอดจนสีที่ใช้จะมีน้ำหนักเบาอย่างน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของห้องแสดง วรรณะของสีไม่ควรฉูดฉาด ควรเป็นสีที่มองแล้วมีความเย็นตาสบายใจ
- 4) เนื้อที่ในแผงแต่ละตอนไม่ควรน้อยจนผู้เข้าชมต้องเบียดเสียดยัดเยียดกันเดิน ควรมีช่องว่างให้ผู้ชมเคลื่อนไหวไปอย่างสะดวก และเคลื่อนไหวไปได้โดยรูปแบบของแผงให้น้ำหนักโดยอัตโนมัติ
- 5) ผังของห้องแสดง ต้องไม่ยกเยื้องมากเกินไปจนทำให้เกิดความรู้สึกว่าหลงทาง
- 6) ควรจะให้แผงห้องแสดงแต่ละตอนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยที่ผู้ชมมีโอกาสในการเคลื่อนไหวตามความต้องการ

1.2 การจัดผังห้องแสดงแบบต่างๆ *

แบบที่ 1

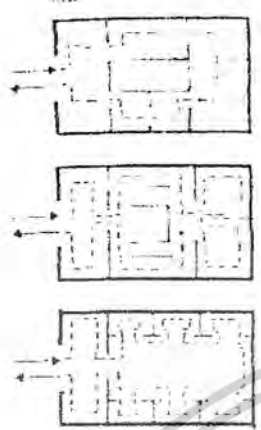

- เป็นการออกแบบห้องแสดงสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งมีขนาดกว้างพอสมควร มีประตูทางเข้า 2 ประตู อาจแบ่งซอยห้องใหญ่ออกเป็นห้องเล็กๆ หลายห้อง โดยใช้แผงหรือตู้เข้ามาแทนที่ให้มีเนื้อที่สำหรับจัดแสดงมากขึ้น สามารถดึงดูดผู้ชมให้เดินชมวัตถุและเรื่องราวได้ตามลำดับเหตุการณ์บริเวณกลางให้สามารถเก็บวัตถุที่เป็นสำริดเพื่อป้องกันความชื้นจากผนัง

* ที่มา: วิชาการพิพิธภัณฑ์

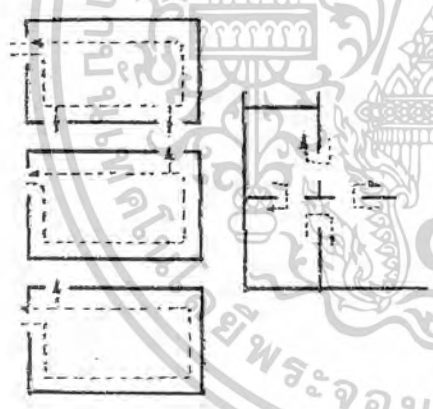
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบที่ 2

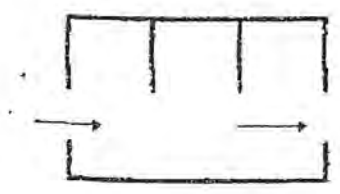
- แสดงให้เห็นการแบ่งซอยห้องแสดงภายในหลายๆ ห้องที่ติดต่อกัน โดยห้องชนิดนี้จะมีประตูเข้าออกเพียงประตูเดียว แต่การออกแบบภายในสามารถดึงดูดผู้ชมไปสู่ทิศทางการที่ต้องการได้

แบบที่ 3

- แสดงให้เห็นการแบ่งซอยผังห้องด้วยประตูทางเข้าแบบต่างๆ หลักสำคัญคือไม่ควรปล่อยให้ห้องแสดงโล่ง โดยผู้ชมมองเห็นทะลุห้องแสดงจากการเข้าไปที่ทางเข้านั้น

1.3 การนำมาใช้

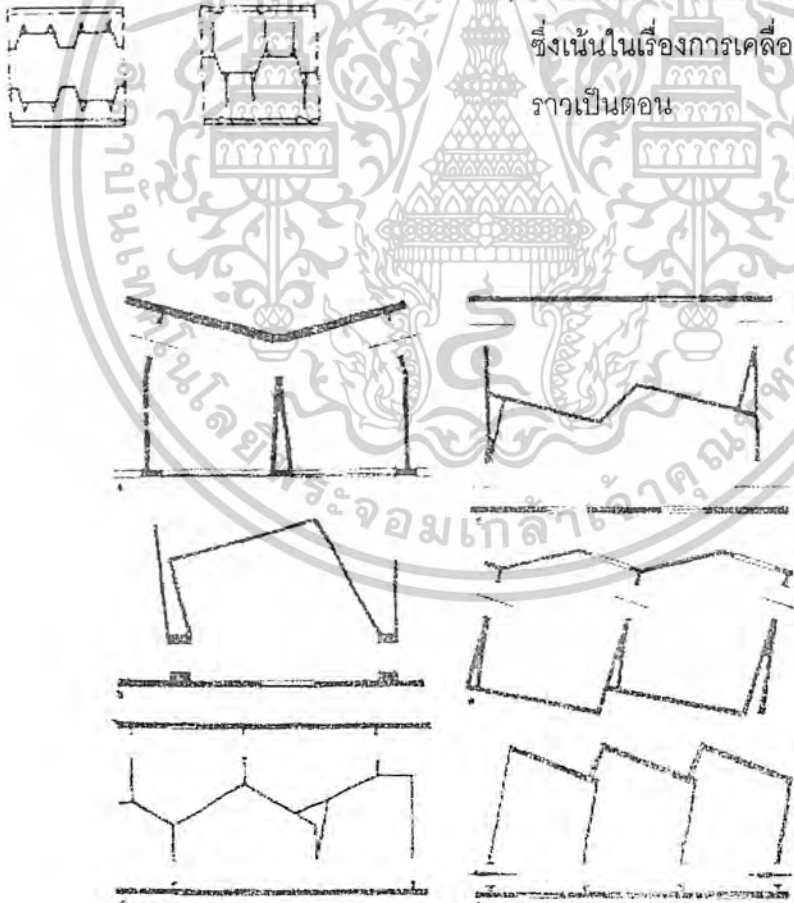

- 1) ผังชนิดนี้เป็นการแสดงให้เห็นประตูทางเข้าห้องแสดงที่ผ่านไปอีกหลายๆ ห้อง เหมาะสำหรับการจัดทำตู้ติดผนังหรือแขวนภาพเขียน เพราะลักษณะห้องแสดงการบังคับให้ผู้ชมเรียงลำดับไปตั้งแต่ทางเข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) การยกเยื้ององค์ประกอบของห้องแสดงแบบต่างๆ ซึ่งเน้นในเรื่องการเคลื่อนไหวของผู้ชม ให้เห็นเรื่องราวเป็นตอน

ภาพที่ 2.6 ภาพแสดงการจัดผังห้องแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรยากาศของห้องจัดแสดง

1. ได้รับความสนใจด้านความงาม ของสิ่งแสดงและการจัดแสดง
2. ให้เกิดความเพลิดเพลิน ไม่น่าเบื่อ

1) เราให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นและอยากค้นคว้า เพราะเป็นเป้าหมายของหอศิลป์ วัฒนธรรมซึ่งอาจทำได้โดย

- จัดความสำคัญของสิ่งแสดงเป็นขั้นตอน
- คำอธิบายสิ่งแสดงเป็นเชิงคำถาม ซึ่งหาคำตอบได้ในแผ่นบรรยายนั้น

จากตัวอย่างจะมีการแบ่งส่วนเพื่อที่ผู้ชมส่วนน้อยจะมีส่วน Orientation Space และยังมี ส่วน Stude Exhibit รวมทั้งมีส่วนพัก Seat ความเคยชินของผู้ชม Visitor Behavies นั้น Febinson Nelson และคนอื่นๆ ได้ค้นพบว่า Space ของพื้นด้านหน้าทางซ้ายมือเข้าไปในห้องจะเป็นการแสดง สิ่งของที่มีความสำคัญน้อย เพื่อผู้ชมจะได้ใช้สิทธิ์ของผู้ชมได้อย่างเต็มที่ และเพื่อให้การจัดการแสดง เป็นที่น่าสังเกต ควรเข้าประตูโดยเลี้ยวขวาหรือทวนเข็มนาฬิกา วิธีที่จะบังคับให้เดินไปทางซ้ายจะไม่ สำเร็จเลยยกเว้นที่ประเทศอังกฤษที่เคยชินในการไปทางซ้ายก่อน

การพิจารณาลักษณะของการจัดกลุ่มห้องแสดง

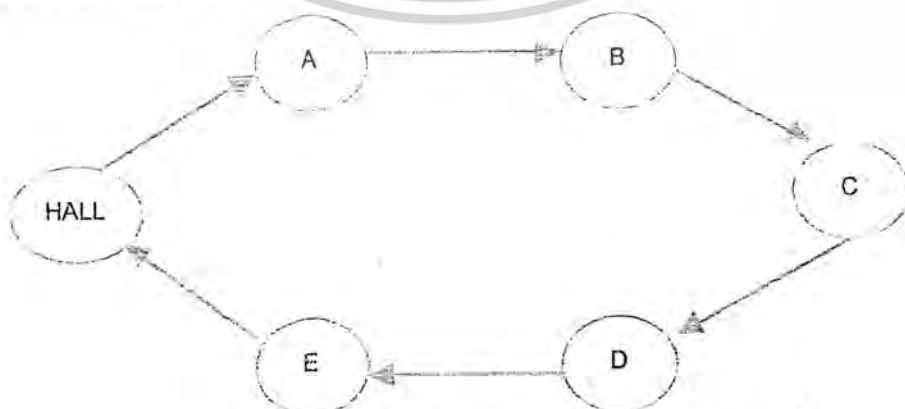
การจัดกลุ่มห้องแสดงสามารถแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

1. Room to Room Arrangement

เป็นการจัดห้องแสดงที่ให้ผู้ชมเดินไปเรื่อยๆ โดยไม่ต้องย้อนกลับ ทำให้ชมได้ทั่วถึงตาม ลำดับ อาจใช้เป็นห้องใหญ่แล้วกันเป็นส่วนๆ

ข้อดี เป็นการจัดแบบง่ายๆ ประหยัดเนื้อที่

ข้อเสีย ถ้าใช้ในการจัดหอศิลป์วัฒนธรรมใหญ่ เมื่อเปิดห้องใดห้องหนึ่งแล้วจะกระทบ กระเทือนห้องอื่นด้วย และไม่อาจเลือกชมเฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งได้

แผนภูมิที่ 2.4 แผนภูมิแสดงกลุ่มห้องแสดงลักษณะที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. Corridor to Room Arrangement

การจัดกลุ่มห้องแสดงลักษณะนี้เป็นเดินยาว แล้วมีทางเข้า-ออก ไปยังห้องแสดงต่างๆ แต่ละห้องมีทางออก-ทางเข้า โดยไม่ต้องผ่านห้องอื่น และในส่วนทางเดินอาจใช้เป็นที่แสดงภาพได้อีกด้วย

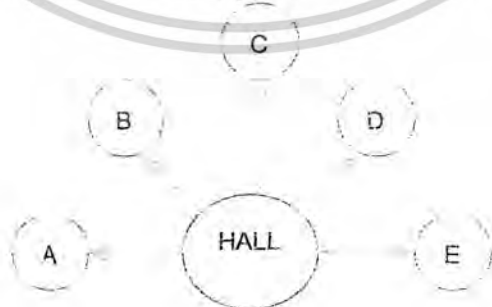
ข้อดี ผู้ชมสามารถเลือกชมได้ตามชอบใจ

ข้อเสีย การแสดงจะไม่ติดต่อกัน เป็นการขัดจังหวะการแสดง และเปลืองเนื้อที่ทางเดิน

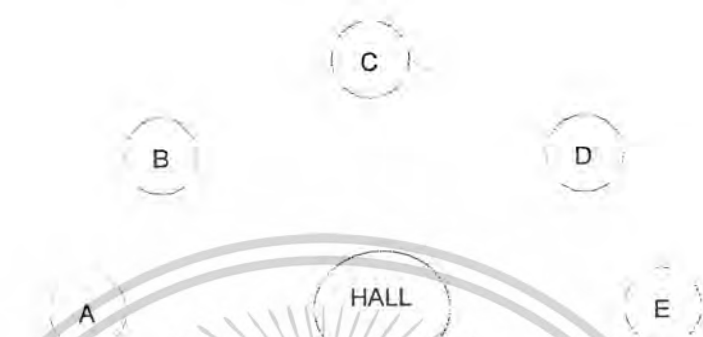
3. Nove to Room Arrangement

เป็นการจัดกลุ่มห้องแสดงที่มีห้องโถงเป็นศูนย์กลาง หรือ Central Core แล้วจากห้องโถงสามารถเข้าสู่ส่วนต่างๆ ได้ทุกห้องอาจจะจัดการแสดงหลายๆ ชั้นได้ โดยมีห้องเป็นจุดศูนย์กลางซึ่งเป็นการเลือกเอาข้อ 1 และข้อ 2 มาใช้ทำให้สามารถเลือกชมได้ตามชอบใจ และประหยัดเนื้อที่ แต่ควรระวังเรื่องการจัดวางของผู้เข้าชมในกรณีที่มีคนมากๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการจัดนิทรรศการสำหรับหอศิลป์วัฒนธรรม เลือกวิธีการจัดในแบบที่ 4 ดีที่สุด เพราะสามารถเปิดให้ชมได้ทั้งหมด หรือเลือกปิดบางห้องเมื่อต้องการ จัดห้องใหม่หรือปิดซ่อมแซมชั่วคราวได้

แผนภูมิที่ 2.7 แผนภูมิแสดงกลุ่มห้องจุดแสดงลักษณะที่ 4

ในการจัดนิทรรศการสำหรับหอศิลป์วัฒนธรรมควรเลือกเอาแบบที่ 4 ดีที่สุดเพราะสามารถเปิดให้เข้าชมได้ทั้งหมด แต่ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของรูปแบบแปลนของอาคารด้วยเพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และสะดวกในการออกแบบห้องจัดแสดง

2.5.4 เส้นทางการสัญจรภายในหอศิลป์วัฒนธรรม

การติดต่อสัญจรภายในหอศิลป์วัฒนธรรมนั้นมีความสำคัญมากในการจัดแสดงการออกแบบ เพื่อความสะดวกสบายในการเดินทางมาชม แฝงการสัญจรดี ผู้ชมก็สนใจ แต่ถ้าผู้ชมต้องชมการแสดงอย่างวุ่นวาย จะทำให้เหนื่อยต่อการชม การจัดแสดงเป็นเรื่องสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการจัดแสดง การติดต่อสัญจรภายในปี 3 กรณี คือ

1. การติดต่อทั่วไป (Public Circulation) หมายถึง การติดต่อของผู้ชมซึ่งสามารถแยกออกเป็นกลุ่มได้ดังนี้ คือ

- นักเรียน นิสิต นักศึกษา
- นักวิชาการ
- นักท่องเที่ยว
- ประชาชนทั่วไป

การติดต่อทั่วไปนี้ ควรเป็นทางเข้าใหญ่ที่มองเห็นได้ง่าย เป็นผลดีที่ผู้ชมสามารถได้อย่างทั่ว

ถึงและไม่เกิดความแออัดในห้องจัดแสดงงาน เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลผู้ควบคุมหอศิลป์วัฒนธรรมสามารถเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ควบคุมได้อย่างทั่วถึง ผลเสียคือ จะทำให้ผู้เข้าชมเกิดความเบื่อหน่ายในการที่จะต้องเดินชมเป็นเวลานาน และไม่สะดวกต่อการที่ผู้ชมจะเลือกชมส่วนใดส่วนหนึ่งซึ่งต้องเดินผ่านตลอดการแก้ปัญหาโดยการจัดระบบทางสัญจรที่สะดวกคล่องแคล่ว ทำให้ผู้เข้าชมเดินชมได้สะดวกและเป็นการผ่อนคลายสายตาของผู้เข้าชมด้วย

สิ่งสำคัญคือ จุดจบของการชมนิทรรศการ หากจัดแบบไม่มีความสัมพันธ์จะทำให้ผู้ชมมาอยู่รวมกันอย่างหนาแน่น ควรจัดให้มีเส้นทางตรง เพื่อให้ผู้ชมสามารถถลันออกไปได้อย่างสะดวก

2. การติดต่อของส่วนบริการ (Service Circulation) การติดต่อของส่วนนี้มีทั้งแนวนอนและแนวตั้ง เช่น การขนส่ง ทางเข้าซึ่งจัดเตรียมได้ในด้านข้างหรือด้านหลังของอาคารเพื่อไม่ให้สับสนต่อผู้ชม และสามารถนำไปสู่ห้องแสดงหรือประกอบได้ หรืออาจมีการจัดลิฟต์ ช่วยในการผ่อนแรงหรือมีทางลาดเพื่อสะดวกในการขนย้าย

สรุป หลักในการกำหนดทางสัญจรและการเข้า-ออกของห้องจัดแสดง

1. ควรมี 2 ประตู เป็นทางเข้า-ออก
2. ประตูไม่ควรอยู่แกนกลางของห้อง
3. ประตูเข้า-ออก ไม่ควรอยู่ในที่ที่ผู้ชมออกก่อนที่จะชมการแสดงได้หมดระยะเวลาในการเข้าชม

ระยะเวลาในการเดินชมหอศิลป์วัฒนธรรมจากการวิจัยพบว่าระยะเวลาโดยที่ผู้ชมเดินชมไม่หยุดเลยคือ 45 นาที ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 35 นาที สูงสุด 2 ชั่วโมง ดังนั้น ในการออกแบบต้องมีช่วงหยุดพักทุก 45 นาที

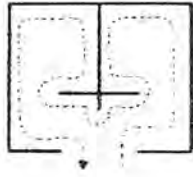
ทางสัญจรที่สมบูรณ์ควรคำนึงถึง

1. เส้นทางที่ผู้ชมเคยชิน
2. ไม่ควรมีประตูมากกว่า 2 ประตู และไม่ควรให้มีทางออกอยู่บนแกนห้อง
3. มีการจัดเครื่องดึงดูผู้ชม ตลอดเส้นทางที่จัดแสดง
4. เรื่องที่ให้รายละเอียด สำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาควรอยู่ทางซ้ายของห้อง
5. ต้องศึกษาประเภทผู้ชมส่วนใหญ่ ส่วนน้อยอย่างละเอียด
6. ควรมีการจัดที่สำหรับพักผ่อน พักเหนื่อย พักสายตา คลายเครียด เช่น ที่นั่งพัก

อาจพิจารณาร่างแนวทางสัญจรในส่วนหอศิลป์วัฒนธรรม โดยกำหนดแนวทางในการชมสิ่งแสดง ตามหลักจิตวิทยาของมนุษย์ ดังตัวอย่างภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะการจัดเส้นทางเดินในห้องจัดแสดง

การจัดทางเดินที่ดี ทำให้ผู้เข้าชมสามารถเดินดูได้อย่างทั่วถึงโดยมีทางเข้า-ออกที่อยู่ใกล้กัน

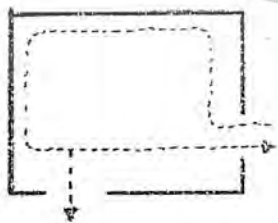
ลักษณะการจัดทางเดินที่เป็นระเบียบ

การจัดทางเดินโดยปรับปรุงจากแบบที่ 2 เพื่อเพิ่มลักษณะของผังจัดแสดงเพื่อไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเข้าชม

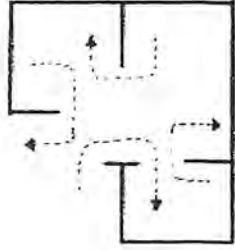

การจัดทางเข้า-ออกชิดกันเกินไปทำให้ส่วนที่เหลือในการจัดแสดงไม่น่าสนใจ

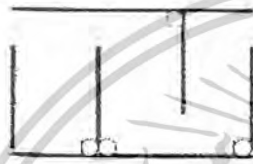

การจัดทางเข้า-ออกที่อยู่ห่างจากกัน ทำให้ผู้เข้าชมสามารถเดินชมได้ทั่วห้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดทางเข้า-ออก ที่เหมาะสมสำหรับห้อง 3 หมู่ ทำให้เดินชมได้อย่างต่อเนื่อง

การสร้างจุดสนใจในห้องจัดแสดงเป็นการทำให้ผู้เข้าชมเกิดความสนใจในการจัดแสดงตลอดเส้นทางการเดินทาง

ภาพที่ 2.7 แสดงลักษณะการจัดทางเดินในห้องจัดแสดง การออกแบบตู้จัดแสดง (ส่วนจัดแสดง)

จากข้อเสนอแนะในหนังสือสำหรับการออกแบบและการพัฒนารูปแบบ โดย กอพี แมท-ธิวส์ พื้นที่จัดแสดงนิทรรศการโดยทั่วไป สิ่งที่นำมาแสดงเป็นพื้นฐานของการจัดแสดงมี 3 แบบ คือ

- 1) จัดแสดงโดยการแขวน / ติดตั้งกับฝาผนัง
- 2) ตั้งโชว์ / เปิดโล่ง
- 3) ตู้สำหรับบรรจุของที่แสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.5 อุปกรณ์ในการจัดแสดง

1. ตู้ในการจัดแสดง

ชนิดของตู้แสดง (Type of Showcase) จัดแบ่งเป็นหลายชนิด ตามลักษณะและหน้าที่การ
ใช้สอย รูปร่างและเพื่อการเคลื่อนย้ายที่สะดวกง่ายดาย ฯลฯ

1. Table Showcase เป็นแบบที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการจัดแสดงวัตถุขนาดเล็กซึ่งจัด
เพื่อให้สามารถมองได้โดยรอบแม้แต่ด้านบนของวัตถุ

2. UP Light Showcase ตู้จัดแสดงแบบนี้มี 3 แบบ ใหญ่ๆ คือ

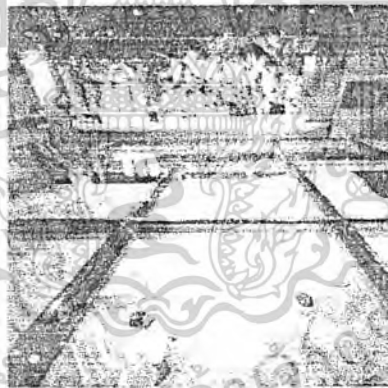
2.1 Free Standing Showcase

2.2 Upping Wall Showcase

2.3 Inset Showcase

2.1 Free Standing Showcase

ตู้ขนาดใหญ่แบบนี้จะช่วยให้ได้มากสำหรับห้องแสดงเป็น Section ถ้าด้านข้างด้านใดด้าน
หนึ่งของตู้เป็นด้านที่ปิดใช้ด้านนั้นเป็นด้านหลัง หรือเป็น Black Ground ซึ่งสามารถใช้เป็นที่ตัดแสงได้

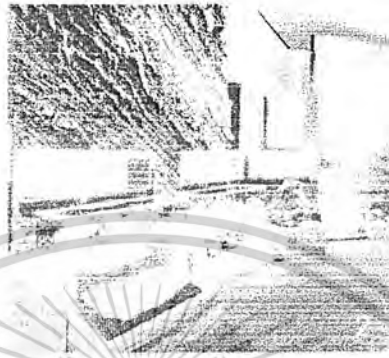
ภาพที่ 2.8 แสดงตู้จัดแสดงวัตถุแบบ Free Standing Showcase (ตู้ไขว้เปิดที่ปิดด้านหนึ่ง)

1. Childre" s science Exploratorium

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 Upping Wall Showcase

ออกแบบนี้ขึ้นเป็นครั้งแรกเพื่อที่จะใช้สำหรับการจัดแสดงวัตถุที่มีลักษณะไปในทางสูง ด้านหลังของตู้ไม่จำเป็นต้องติดผนัง

ภาพที่ 2.9 ตู้จัดแสดงแบบ Upping Wall Showcase (ตู้โชว์อย่างสูง)

แทนโชวีติดผนังมีฐานยื่นออกมาจากผนังแล้ว มีคำบรรยายประกอบติดอยู่ที่ผนัง เหมาะสำหรับแสดง MODEL ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้แก่ แผนผัง คำบรรยาย ประกอบที่ผนังได้

2. Takaoka Manyo Historical Museum

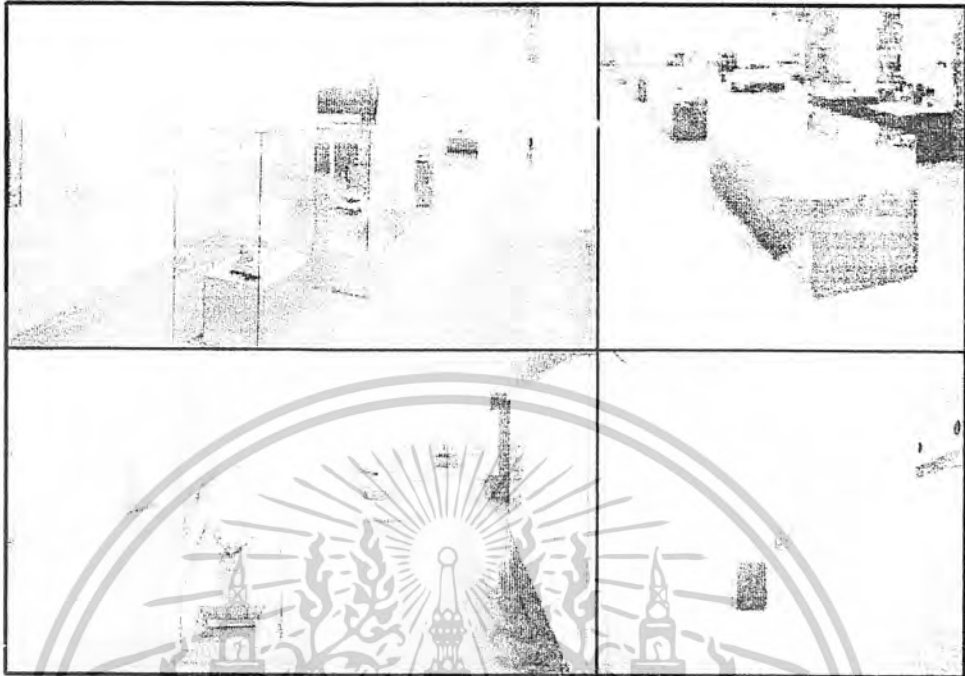
ภาพที่ 2.10 แสดงตู้จัดแสดงวัตถุแบบการจัดวางตู้ติดผนัง สำหรับวัตถุชิ้นเล็ก

ตู้ติดผนังที่มีความหนาไม่มากนัก เหมาะสำหรับวัตถุจัดแสดงที่มีความหนาไม่มาก แต่มีขนาดใหญ่ หรือวัตถุที่มีขนาดเล็ก แต่ต้องโชว์เป็นกลุ่ม ได้แก่ เครื่องประดับ แผ่นหิน ศิลาแบบบาง ภาพแกะสลัก

3. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

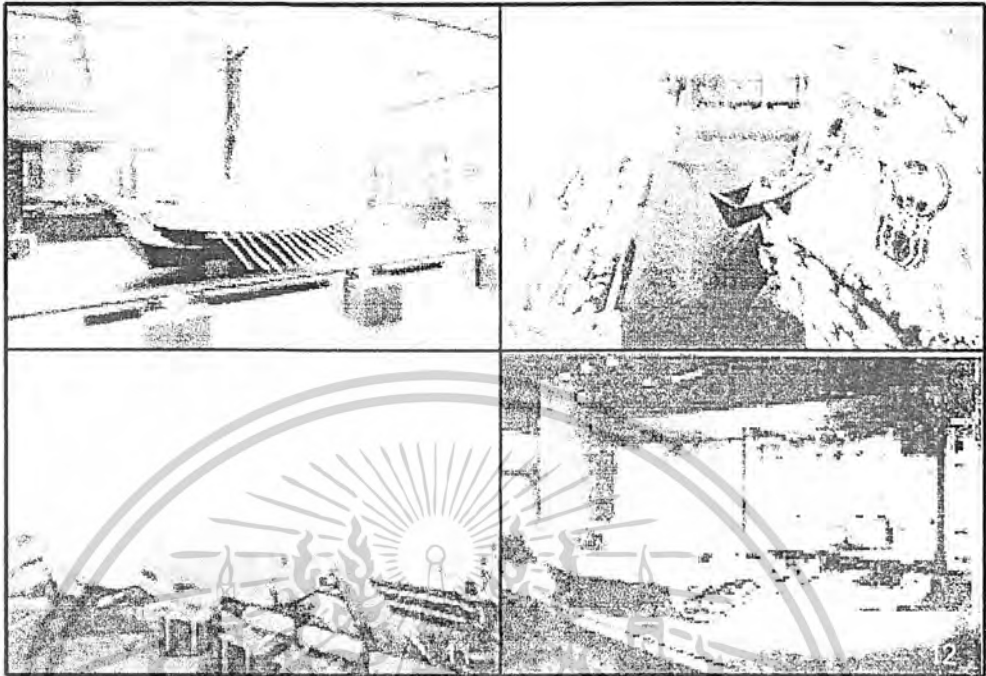
4. Qsaka Pref ,Museum of Yoyoi Culture

ภาพที่ 2.11 แสดงตู้จัดแสดงวัตถุแบบการจัดวางตู้ติดผนังสำหรับวัตถุที่ต้องการมองรอบด้าน
 ผู้ลักษณะนี้ความสูงของตู้จัดแสดงจะเตี้ยลงมา เพื่อให้ผู้ชมสามารถชมด้านบนของวัตถุได้
 อีกทั้งด้านหลังไม่มีผนังเป็นลักษณะเจาะสามารถมองได้รอบด้านเหมาะกับวัตถุที่แสดงให้เห็นได้รอบ
 ได้แก่ เครื่องแกะสลัก แบบที่มีการแกะ 2 ด้าน เครื่องสังคโลกที่ต้องการใช้รวดเร็ว

5. Akita Ayculture Science Museum
6. Qsaka Pref ,Museum of Yoyoi Culture
7. Akita Ayculture Science Museum
8. Hokkaido Museum of Northern peoples

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

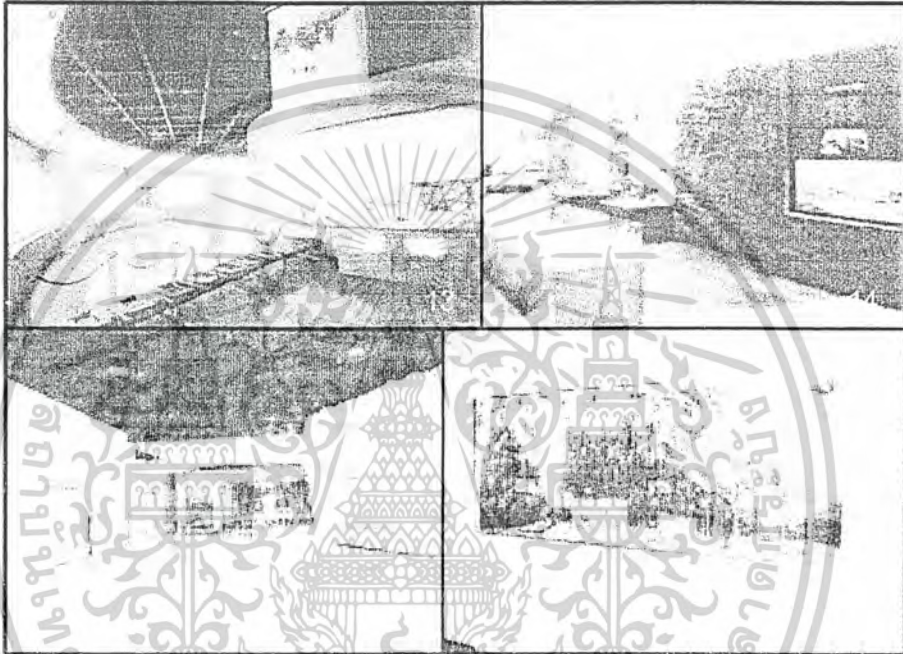
ภาพที่ 2.12 เป็นการจัดแสดงแบบเปิดโล่ง โดยนำเรือจำลองมาตั้งไว้ตรงกลาง

9. Takaoka Manyo Historical Museum
10. Takaoka Manyo Historical Museum
11. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"
12. Hokkaido Museum of Northern peoples

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 Inset Showcase

อยู่ที่ระดับพื้นหรือเหนือระดับพื้น เหมาะอย่างยิ่งสำหรับหอศิลป์วัฒนธรรมที่มีผนังด้านหนึ่งที่สามารถเคลื่อนย้ายที่ได้และไม่ต้องทำการตกแต่งเพื่อดึงดูดความสนใจสามารถจัด Show ได้ง่าย

ภาพที่ 2.13 แสดงตู้จัดแสดงแบบ Inset Showcase (ตู้โชว์ติดผนัง)

13. Fukuoka City Museum
14. Osaka Pref. Museum of Yoyoi Culture
- 15.-16. พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

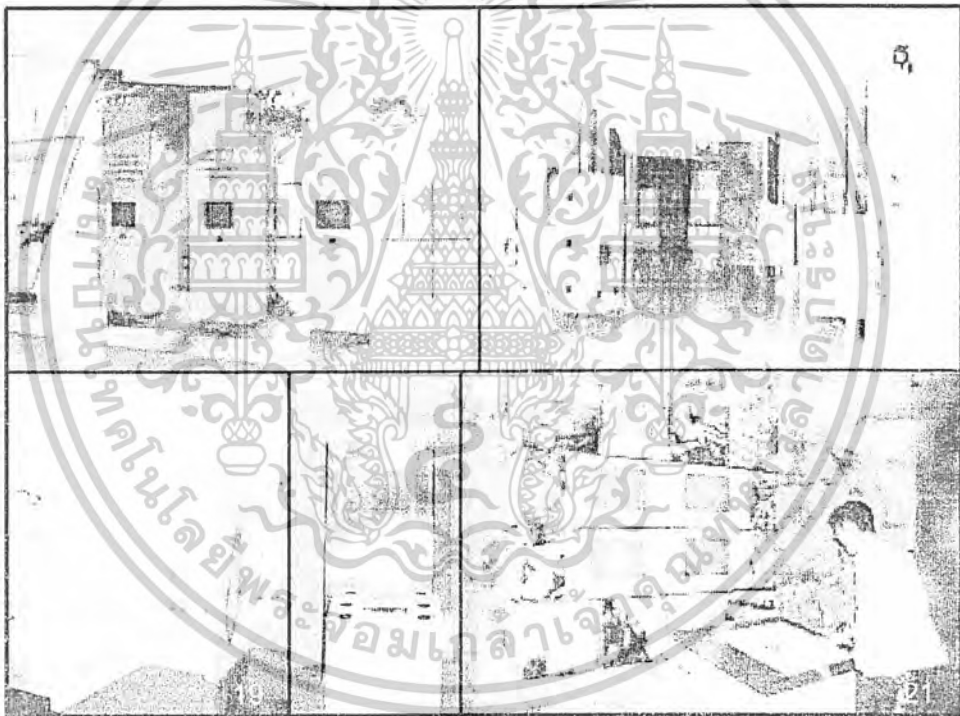
3. Showcase Equipped with Panels แบบชนิดนี้มีราคาแพง โดยเฉพาะการทำการประกอบส่วนต่างๆ จะต้องมีการออกแบบเป็นอย่างดี ตู้แบบนี้สามารถใช้ประโยชน์ได้มากมาย เช่น

3.1 ใช้เนื้อที่สำหรับจัดแสดงน้อย

3.2 การเลือกวัตถุ สามารถเห็นได้จากการดึงดูดใจผู้ชมโดยสามารถให้ความรู้ และความเข้าใจแก่ผู้ชมธรรมดาได้

3.3 สามารถที่จะควบคุมต่อต้านแสงที่จะรบกวนได้

3.4 สามารถใช้สื่อด้านอิเล็กทรอนิกส์มาผสมผสานกันกับระบบอื่นๆ ได้

ภาพที่ 2.14 แสดงลักษณะของผู้จัดแสดงแบบระบบมัลติมีเดีย

17. – 21. พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การออกแบบตู้แสดง

ในการออกแบบตู้จัดแสดง เป็นสิ่งหนึ่งสำหรับหอศิลป์วัฒนธรรม ข้อควรคำนึงถึงในการออกแบบตู้แสดงมีดังนี้

1. การเคลื่อนย้ายตู้แสดง หากเป็นตู้ที่เคลื่อนย้ายได้ยิ่งดี เพราะจะทำให้เปลี่ยนแปลงห้อง อยู่เสมอถ้าใช้แทนจากฐานสูง 6 นิ้ว ก็ควรติดล้อไว้ด้วยเพื่อสะดวกในการเคลื่อนย้าย

2. การออกแบบในลักษณะตั้งมุมฉาก ใช้ประโยชน์ให้มากที่สุดเพราะสามารถจัดวางตู้ชิดผนังได้ส่วนด้านหลังอาจเป็นแผ่นไม้เรียบแข็งแรง สามารถแขวนวัตถุได้หรือวางไว้กับพื้นตู้ แผงไม้ที่ติดวางไว้ในตู้ ควรทำเป็นชั้นวางวัตถุและป้ายคำบรรยาย

3. กระจกบานเปิดหน้าตู้ เมื่อใช้ตู้มีลักษณะตั้งเป็นมุมฉาก กระจกตู้ด้านหน้าควรเปิดปิดได้ จะติดบานพับหรือบานเลื่อนไปมาก็ได้ เมื่อติดตั้งด้านหน้าตู้การติดบานพับกระจกไม่ว่าจะติดด้านล่าง ด้านข้าง หรือด้านบน ย่อมเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น แต่สิ่งที่เป็นปัญหาคือ ความคงทนและโครงสร้าง

4. การรักษาความมั่งปอดภัย ตู้จัดแสดงมีคุณภาพดี เพื่อป้องกันความปลอดภัยในลักษณะการลักลอบขโมยวัตถุ ปัจจุบันมีการใช้กระจกที่ทำให้แข็งแรงโดยวิธีการทางเคมีที่ความคงทนมีน้ำหนักเบา ลดอันตรายของการแตกลงได้

5. ขนาดของตู้ที่เหมาะสม ขนาดของตู้เป็นไปตามลักษณะของวัตถุที่จัดแสดง อย่างไรก็ตามพบว่า ตู้ขนาดยาวมีประโยชน์มาก ความยาวของตู้โดยทั่วไป จะเป็น 4 หรือ 6 หรือ 8 ฟุต ภายในตู้ด้านหน้าด้านล่างของตู้ควรสูงจากพื้นประมาณ 2 ฟุต

6. แสงสว่างควรติดตั้งแสงไฟฟ้าในด้านบนของตู้และวางแผ่นกระจกรองภายในตู้เพื่อไม่ให้อากาศร้อนเข้าสู่ชม แผ่นกระจกมีคุณสมบัติช่วยลดแสงอุลตราไวโอเล็ต ที่จะทำลายเอกสารและวัตถุ

ต่าง ๆ ภายในตู้ หลอดไฟควรอยู่เหนือระดับกระจกให้เหมาะสมและติดไฟกลุ่มให้เพียงพอ สมำเสมอทั่วทั้งตู้ด้านบนของตู้ทำเป็นฝาเปิดได้เวลาที่เปลี่ยนหลอดไฟในตู้แสดง อาจใช้ไฟ 2 อย่างคือ สปอร์ตไลท์และฟลูออเรสเซนต์ ที่ติดอยู่ด้านบนหรือด้านล่างของตู้

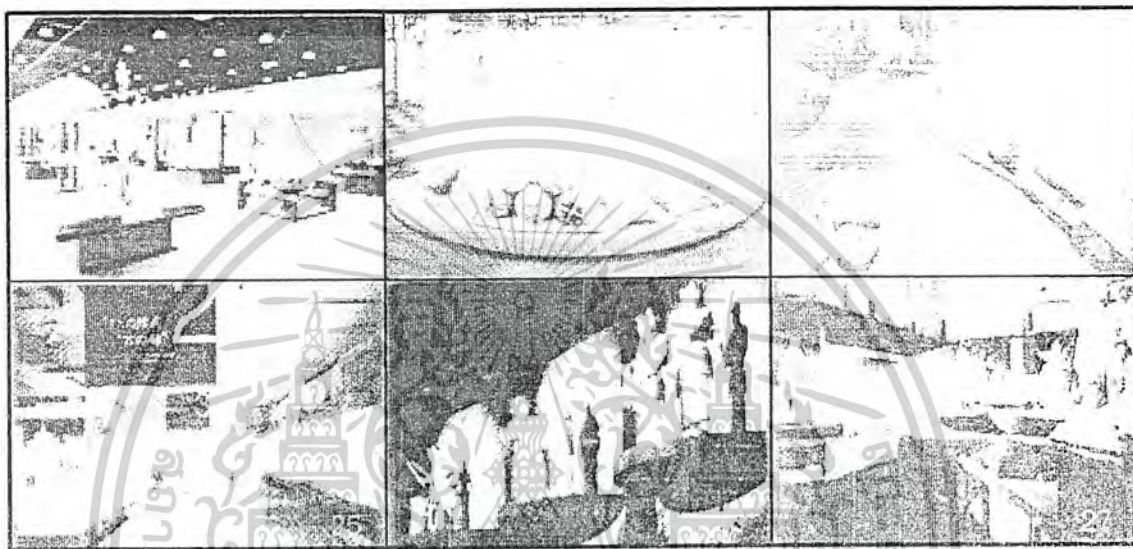
7. การออกแบบตู้ สิ่งที่สำคัญที่ช่วยเสริมสร้างหอศิลป์วัฒนธรรมให้ทันสมัยอย่างเห็นเด่นชัดคือ ความสว่างและองค์ประกอบในห้องแสดงซึ่งประกอบด้วยขนาดของตู้ การออกแบบและรูปแบบเดียวกันไม่มีการตกแต่งและดัดแปลงสามารถใช้งานได้ดีต่อการรักษามีความเหมาะสมพอดีที่พอดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แท่นโชว์ (Stand)

แท่นโชว์ในการจัดนิทรรศการนั้น อาจเป็นแท่นโชว์ที่สามารถมองดูตั้งแต่ด้านเดียวถึงครบ

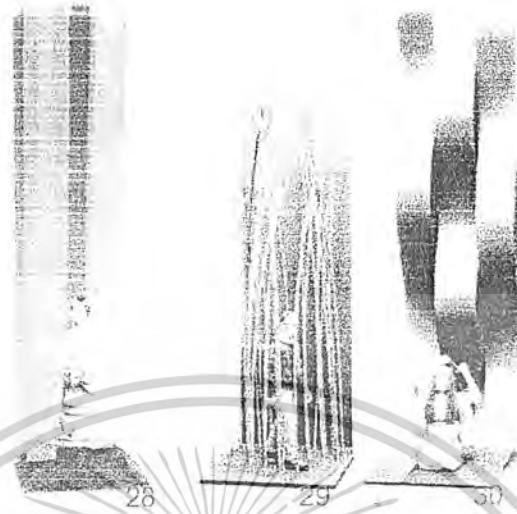
ทุกด้าน

ภาพที่ 2.15 แสดงลักษณะของแท่นจัดแสดงนิทรรศการ

22. Childre" s science Exploratorium
23. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"
24. Hokkaido Museum of Northern peoples
25. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"
26. Qsaka Pref ,Museum of Yoyoi Culture
27. Fukuoka City Museum

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.16 แสดงลักษณะของแท่นจัดแสดงนิทรรศการแบบแยกบุคคล
28.-30. Qsaka Pref ,Museum of Yoyoi Culture

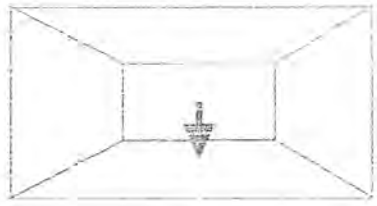
นอกจากนี้ ยังแบ่งตามลักษณะการติดตั้งแบบต่างๆ ระบบการติดตั้งมี 5 ระบบ ดังนี้

1) ระบบติดตั้งบนพื้นหรือติดตั้งกับพื้น

มักจะใช้ระบบนี้ในการจัดนิทรรศการ เพราะสามารถปรับใช้ในเนื้อที่ต่างๆ ได้ ส่วนสำคัญที่สุดในระบบคือ ตัวเชื่อมต่อส่วนสำคัญต่างๆ ของแท่นโชว์ และวิธีการยึดแท่นโชว์ให้มั่นคง มีหลายวิธี ดังนี้

- ระบบต่อเหล็ก ใช้สกรู เป็นตัวเชื่อม 3 ทิศทาง
- ระบบตั้งมีไม้ยึดแนวอน แล้ววางแผงไม้พาดจัดแสดงวัตถุ
- ระบบข้อต่อเหล็กทรงกระบอกยึดตัวโครงสร้างโดยประกอบเป็นรูปทรงตามต้องการ
- ระบบต่อเหล็ก ซึ่งมีระยะห่างเท่าไรก็ได้โดยหมุนเข้าไปในตัวเชื่อม Connection

ลักษณะกลม จึงต่อได้ 9 ทิศทาง

แสดงการติดตั้งบนพื้นห้องแสดง

ภาพที่ 2.17 แสดงการติดตั้งบนพื้นห้องแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2) ระบบติดตั้งผนัง โดยเขาระว่องหรือหมุด มี 2 วิธี
- ระบบปรับได้ สำหรับติดตั้งแผงงานและไฟ ติดด้วยตะขอตอกติดผนัง
 - ระบบหมุดที่ติดในระยะต่างๆ กัน

แสดงการติดตั้งแทนโซวีระบบติดผนังห้องแสดง

ภาพที่ 2.18 แสดงการติดตั้งแทนโซวีระบบติดผนังห้องแสดง

3) ระบบห้องจากเพดาน

จะอาศัยช่องในเพดานและสายเป็นตัวยึดเคลื่อนที่ได้ ระยะห่างระหว่างช่อง 1 เมตร ช่องในฝ้าเพดานเปิดออกเป็นที่ยึดสายไฟฟ้า และปลั๊กสำหรับติดตั้งไฟ

แสดงการติดตั้งแทนโซวีระบบห้องจากเพดาน

ภาพที่ 2.19 แสดงการติดตั้งแทนโซวีระบบห้องจากเพดาน

ที่มา: พิพิธภัณฑสถานวิทยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4) ระบบซึ่งระหว่างพื้นกับเพดาน

ระบบนี้อาศัยแรงกดและแรงดึง ใช้ลวดซึ่งให้ตึงโดยยึดกับไม้ที่ถูกยึดกับพื้นและติดยึดกับเพดานอีกที ใช้ขอเกี่ยวและ Eye Screen (ห่วงที่เป็นรูปสกรู)

แสดงการติดตั้งแท่นโซ่ระบบซึ่งระหว่างพื้นกับเพดาน

ภาพที่ 2.20 แสดงการติดตั้งแท่นโซ่ระบบซึ่งระหว่างพื้นกับเพดาน

5) ระบบซึ่งระหว่างพื้นเพดานและผนัง

อาศัยแรงกด แรงดึง ยึดแน่นด้วยการรอสาน หรือการใช้ตัวยึดมิติมีการติดตั้ง เช่น

- ระบบสายเคเบิล สามารถยึดวัสดุทั้งหมดทางขวาและทางตั้งได้ระยะมาตรฐาน มีตัวเชื่อมต่อเป็นท่อกากบาท
- ระบบท่อเหล็ก เชื่อมระหว่างพื้น เพดานและผนัง สามารถใช้สวมต่อกันได้ ตัวเชื่อมมีลักษณะลูกบาศก์ทำด้วยไม้เจาะไว้ 3 ทิศทางแรงดึงจะเกิดจากขดลวดสปริงปลายท่อ

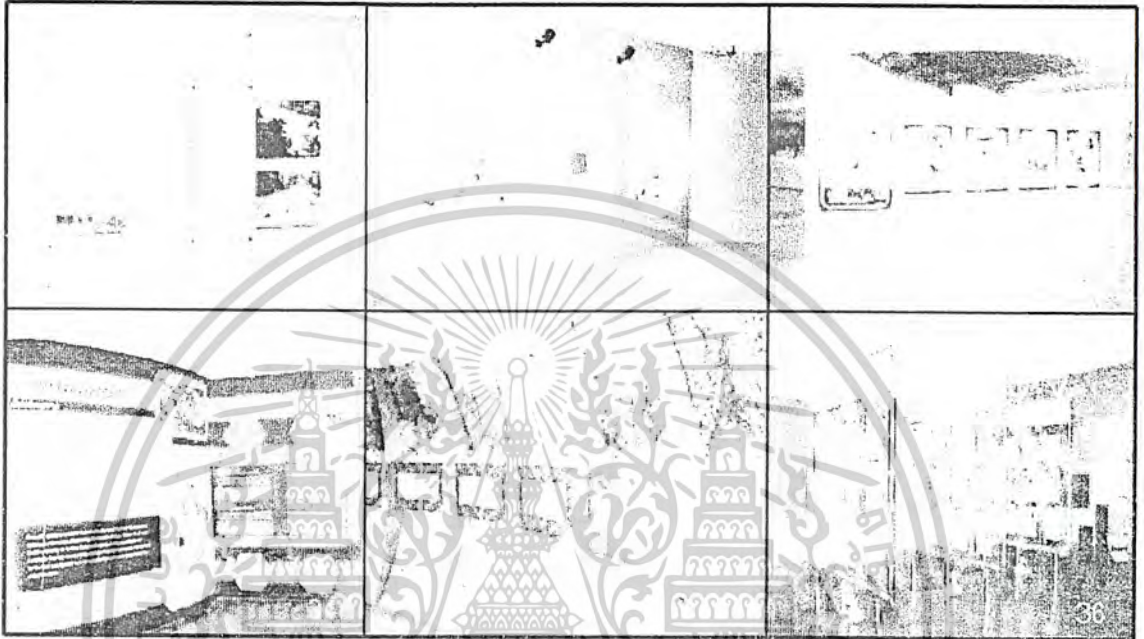
แสดงการติดตั้งแท่นโซ่ระบบซึ่งระหว่างพื้น เพดาน และผนัง

ภาพที่ 2.21 แสดงการติดตั้งแท่นโซ่ระบบซึ่งระหว่างพื้น เพดาน และผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. บอร์ดจัดแสดง

บอร์ดจัดแสดงนิทรรศการจะมีมาตรฐานความกว้าง 0.90 เมตร สามารถต่อจำนวนบอร์ดเพิ่มเติม ตามเนื้อหาในการจัดแสดง

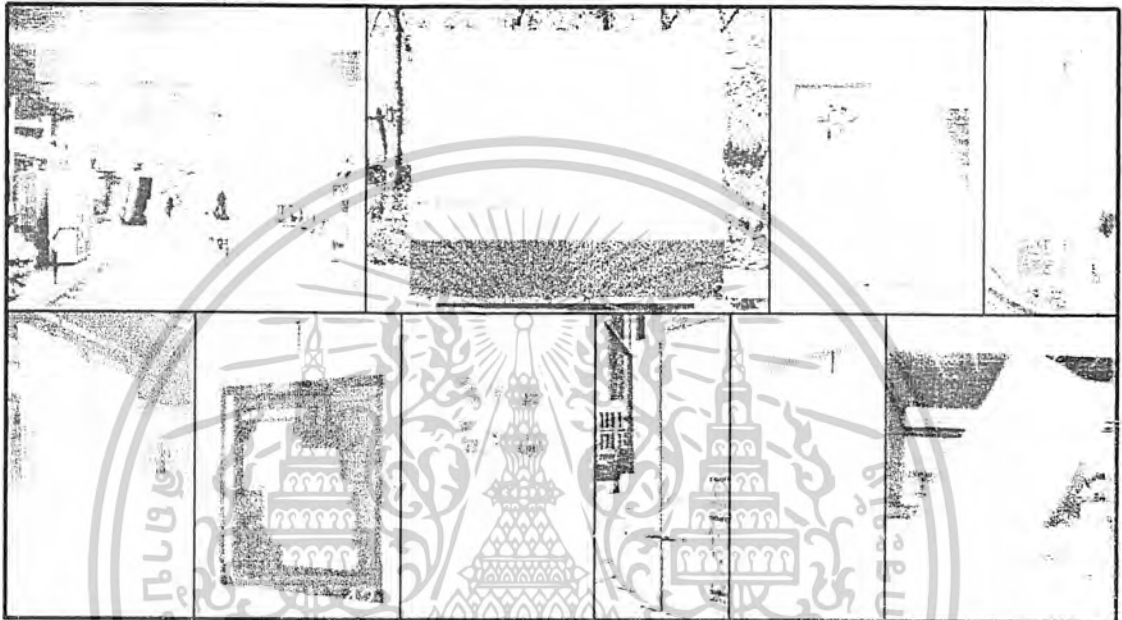
ภาพที่ 2.22 แสดงลักษณะบอร์ดจัดนิทรรศการ

31. – 36. พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ป้ายสัญลักษณ์

ป้ายสัญลักษณ์เป็นป้ายบอกเส้นทาง หรือ บอกส่วนพื้นที่ในการจัดแสดง สามารถปรับเปลี่ยนข้อความในป้ายได้ อาจเป็นแบบติดกับผนัง ,แบบสามารถเคลื่อนย้ายได้ และ แบบห้อยลงมา จากเพดาน

ภาพที่ 2.23 แสดงลักษณะป้ายสัญลักษณ์

37. Tokyo city air Terminal Sign Renewal
38. New Tokyo Metropolitan Government Area
39. Akabane Epo
- 40.-44. New Tokyo Metropolitan Government Area
45. Gotenyama Hills Sign Project
46. Munakata General Hospital, Information Sing

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. บรรยากาศของห้องแสดง

บรรยากาศเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เข้าใจในความงาม เป็นสิ่งแรกที่จะทำให้เกิดความสนใจจากผู้ชมซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด
- 2) เข้าใจให้เกิดความอยากรู้ อยากเห็น และค้นคว้า
- 3) เข้าใจในความเพลิดเพลิน เพื่อมิให้ผู้ชมเกิดความเบื่อหน่ายในการเข้าชม

สรุปองค์ประกอบในการออกแบบภายในหอศิลป์วัฒนธรรม

จากการศึกษาหลักในการจัดแสดงและบรรยากาศของห้องแสดง

สามารถสรุปองค์

ประกอบของการจัดแสดงได้ดังนี้

- 1) ความเด่นของการจัดแสดง ทั้งรูปร่าง ขนาดสีที่ใช้
- 2) ความไม่ซ้ำซาก ทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกเบื่อหน่าย
- 3) ความสมดุล เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้นานไว้ในความสมดุลแบบใดแบบหนึ่ง

คือ

- การจัด 2 ข้างเท่านั้น
- การจัดส่วนของการแสดงให้เท่ากันถึงความรู้สึก

แบ่งกันส่วนและแบ่งติดตั้งงานแสดง

การใช้แผนผังติดตั้งงานแสดง เมื่อต้องการให้เปลี่ยนแปลงและเคลื่อนที่ได้ซึ่งแผนผังที่ติดตั้งงาน

แสดงนี้ จำแนกออกเป็น 2 ระบบ ที่เหมาะกับงาน 2 มิติ

1. ระบบไม่มีตัวยึด เช่น ระบบแสดงที่เป็นท่อเหล็กต่อกันหลายเฟรมตั้งโดยวางสลักที่ติด
2. ระบบมีตัวยึด ซึ่งมีอยู่มากมายหลายแบบ ตามท้องตลาด

ทางกัน

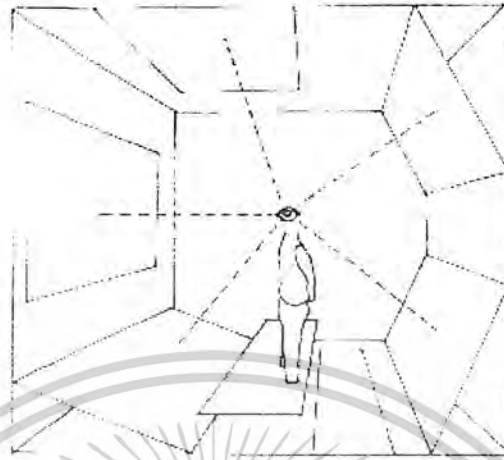
เนื่องจากการรื้อถอนและขนย้ายบ่อยๆ ดังนั้น การออกแบบจึงควรจะต้องเรื่องความมีน้ำหนักเบา ทนทาน ติดตั้ง และรื้อถอนสะดวก ใช้เวลาติดตั้งรื้อถอนน้อย

ขอบเขตของการมอง

มุมมองของมนุษย์โดยไม่ต้องหันศีรษะใช้ประมาณ 40 องศา ความจริงมุมมองของมนุษย์มากกว่านี้ มุมมองทางนอน การหันศีรษะง่ายกว่าการเคลื่อนตาพิจารณาจากภาพข้างล่างนี้

ผู้ดูภาพที่กำลังดูภาพภาพหนึ่งหรือตามที่จัดไว้เป็นกลุ่มก็ตามผู้ดูจะหมุนศีรษะหรือหมุนตัวเพื่อดูภาพอื่นๆ ผังนี้แสดงโดย Herbert Bayer ในปี พ.ศ. 1937 แสดงว่า มนุษย์มองดูภาพได้ทั่วทิศทาง ทั้งทางด้านข้าง ด้านล่าง และด้านบน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

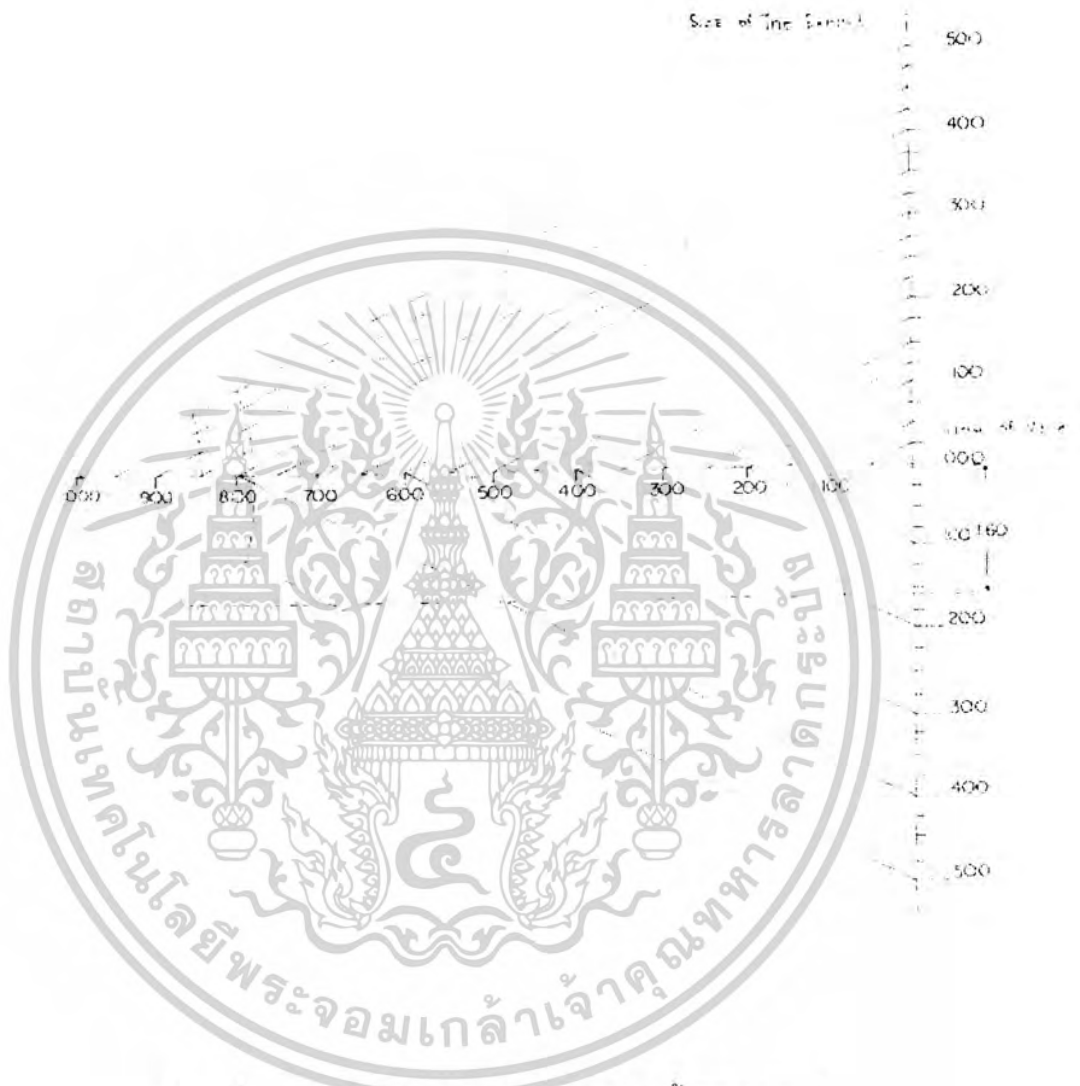
ภาพที่ 2.24 แสดงขอบเขตของการมองเห็นของสายตาคอนปกติที่มี 2 ตา มุมมองที่สามารถมองเห็นได้ประมาณ 120 องศา แต่เราไม่สามารถใช้ค่านี้เพราะผู้หัดศรัษะใช้เพียง 40 องศา โดยไม่ต้องหัดศรัษะ

ภาพที่ 2.25 ความกว้างของมุมมองคนโดยไม่ต้องหัดศรัษะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จาก Architects Data กำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์ไว้ 27 องศา เหนือระดับสายตา เป็นมุมมองที่สะดวกสบายที่สุดโดยไม่ต้องก้มหรือเงยศีรษะ

ภาพที่ 2.26 การกำหนดมุมมองทางด้านตั้งของมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.27 ระยะเวลาของการมองวัตถุในแนวตั้งและแนวนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 การจัดโถงพักคอย

ในส่วนของโถงพักคอยนั้น จะต้องมึลักษณะที่ดึงดูดใจเพราะจะเป็นส่วนที่สร้างความประทับใจครั้งแรกที่เข้ามาในอาคาร เป็นส่วนที่เ้ารองรับผู้คนเป็นจำนวนมากที่จะแจกจ่ายให้ผู้ชมได้เข้าใช้บริการในส่วนต่างๆ

รายละเอียดของส่วนประกอบย่อยในส่วนของโถงพักคอย

1. ส่วนติดต่อ สอบถาม ควรที่จะอยู่ในบริเวณทางเข้า-ออก ต้องทำหน้าที่รับและติดต่อผู้เข้าชม และเป็นส่วนควบคุมผังการจัดแสดงในส่วนห้องโถง
2. ส่วนรับฝากของ เป็นการให้บริการในการรับฝากของผู้ที่เข้าชม เช่น กระเป๋า ร่ม หรือสัมภาระที่มีขนาดใหญ่
3. ส่วนของที่ระลึก เป็นส่วนที่จำหน่ายสินค้าหนังสือ รูปภาพ อนุจำลอง ส่วนนี้อาจรวมกับสถาบันอื่น ที่ต้องการเผยแพร่ความรู้
4. ส่วนโทรศัพท์สาธารณะควรจัดให้อยู่มุมใดมุมหนึ่งของโถงจะเป็นตู้หรือเป็นเคาน์เตอร์ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม
5. ส่วนพักคอย ควรเป็นส่วนที่มีบรรยากาศปลอดโปร่ง เนื่องจากเวลาที่มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมากๆ จะทำให้เกิดความวุ่นวายจึงจำเป็นต้องมีบริเวณพักคอย
6. ห้องน้ำ-ห้องส้วม ควรมีอยู่ในบริเวณหรือใกล้เคียง และเปิดที่สังเกตได้ง่ายและไม่เปิดเผยจนเกินไป อาจใช้เป็นป้ายบอกทาง สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องทำงานในบริเวณนี้ ควรมีสวนเฉพาะที่แยกไม่ปะปนกัน

2.7 การจัดสำนักงาน

การจัดวางผังสำนักงานจะต้องขึ้นอยู่กับการต้องการด้านต่างๆ ของแต่ละหน่วยงานการจัดระบบการดำเนินงานติดต่อประสานงานภายในอาคาร

ผลการวิเคราะห์ที่ได้ต้องนำมาใช้ในการจัดวางผังภายในสำนักงานโดยรายละเอียดประกอบด้วย

1. การใช้พื้นที่ใช้สอย
2. การจัดระบบการดำเนินงาน ติดต่อประสานงานภายใน
3. การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และความปลอดภัยในการทำงาน

การจัดรูปแบบภายในสำนักงาน (OFFICE SCENERY)

มีแนวคิดในลักษณะต่างๆ กันโดยมี Space เป็นไปให้มี Space ใหญ่ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การจัดสำนักงานแบบแยกเป็นห้องโดยเฉพาะ

เป็นแบบที่นิยมกันมากในยุโรป และแม้กระทั่งในประเทศไทยด้วย มีกฎเกณฑ์ว่าในการติดต่อเข้าถึงห้องต่างๆ จะถูกกำหนดโดยใช้ทางเดินร่วม (CORRIDOR) เป็นทางเชื่อมระหว่างหน่วยงานต่างๆ ลักษณะเช่นนี้จะมีข้อดีอยู่ที่การทำงานมีความเป็นส่วนตัว (PRIVACY) อยู่มากและทำงานได้สบาย แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและยังสิ้นเปลืองเนื้อที่โดยใช่เหตุ เรื่องความปลอดภัยและอัคคีภัยต้องระวังมากเพราะแยกเป็นสัดส่วนซึ่งยากแก่การทราบสาเหตุโดยฉับพลัน การจัดวางผังเฟอร์นิเจอร์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเรียงกันเป็นแถวหรือจัดแบบเลขาคณิตเนื่องจากต้องการเน้นถึงความ เป็นระเบียบ

นอกจากนี้การจัดแบบแยกเฉพาะยังสามารถแยกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. จัดแบบห้องเดี่ยวสำหรับบุคคล จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ โถงทางเดินร่วมภายใน และห้องทำงานเล็กๆ หลายๆ ห้องการจัดแบบนี้มีความเป็นส่วนตัวสูง
2. จัดแบ่งห้องสำหรับทำงานเป็นกลุ่ม ประกอบด้วยการทำงานเป็นทีม ประมาณ 10-15 คน ต่อห้องขนาดกลางหนึ่งห้อง การจัดเตรียม Space ที่พอเหมาะ สำหรับห้องทำงานลักษณะนี้จะต้องมี DEPTH OF SPACE ประมาณ 15-20 เมตร

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประโยชน์ใช้สอย ระหว่างการจัดห้องเดี่ยว สำหรับบุคคล และ การจัดสำหรับทำงานเป็นกลุ่ม

การเปรียบเทียบความแตกต่างด้านประโยชน์ใช้สอย	
จัดแบ่งห้องเดี่ยวสำหรับบุคคล	จัดแบ่งห้องสำหรับทำงานเป็นกลุ่ม
1. เหมาะสมกับสำนักงานบริหารที่ต้องการความเนส่วนตัวโดยเฉพาะทั้งการทำงานส่วนตัวและห้องรับแขก	1. มีความเหมาะสมกับการบริหารงานชั้นสูงเช่นกัน แต่ควรคำนึงขนาดของห้องว่าใหญ่เกินไปหรือไม่
2. ไม่เหมาะสมกับการทำงานที่เป็นทีมเพราะต้องแยกกัน ทำให้ติดต่อประสานงานได้ไม่สะดวก	2. เหมาะกับการทำงานเป็นทีมที่ต้องการติดต่อประสานงานกันอย่างใกล้ชิดแต่จะต้องกำหนด จัดแบ่งเป็นห้องสำหรับทำงานขนาดของห้องก็ขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิก
3. ให้ได้เต็มถึงความสามารถของบุคคล และเป็นสำนักงานที่ต้องการคนจำนวนมาก	3. ขึ้นอยู่กับความสามารถในการทำงานร่วมกันและการควบคุมดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การจัดสำนักงานแบบที่เปิดโล่งตลอด (OPEN LAY-OUT SYSTEM)

การจัดสำนักงานระบบนี้จะตัดปัญหาเรื่องการใช้ทางเดินติดต่อกันระหว่างห้องของแต่ละหน่วยออกไป สามารถใช้เนื้อที่ที่ใช้สอยของห้องทั้งหมดได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีผนังหรือฉากมาบังสายตาหรือมาเบียดบังเนื้อที่ในการทำงานออกไป ทำให้ราคาการก่อสร้างถูกลงไปด้วย แต่จะต้องคำนึงถึงระบบระบายอากาศ เพราะจะต้องใช้เครื่องปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง และสิ่งที่ต้องคำนึงอีกอย่างคือ ระบบการให้แสงสว่าง ระบบเสียงภายในสำนักงานด้วย การจัดสำนักงานระบบเปิดโล่งนี้มีการจัด 2 แบบ คือ

2.1 ระบบเรขาคณิต มีลักษณะเป็นทางการมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เน้นการใช้พื้นที่ในการทำงานและการติดต่อภายในหน่วยงานทางตรง (การพูดคุยสื่อสารโดยไม่ผ่านอุปกรณ์สื่อสาร และทางโทรศัพท์)

2.2 แบบ แลนด์สเคป มีลักษณะการจัดที่ไม่เป็นทางการ เน้นการทำงานกันเป็นกลุ่มที่ทำงานร่วมกัน และมีความยืดหยุ่นมากกว่าแบบเรขาคณิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฟอร์นิเจอร์สำนักงาน

เฟอร์นิเจอร์ที่จำเป็นและสำคัญในอาคารสำนักงาน ได้แก่

1. เก้าอี้ (CHAIR) สามารถแบ่งลักษณะของเก้าอี้ได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 เก้าอี้แบบหมุนได้ (SWIVEL CHAIR) ลักษณะของเก้าอี้จะมีล้อที่ขา สามารถหมุนหรือเคลื่อนที่ได้สะดวกมีแกนปรับระดับสูงต่ำของเบาะนั่งได้ตามความต้องการ เก้าอี้ประเภทนี้เหมาะสำหรับส่วนงานที่มีความคล่องตัวซึ่งแบ่งออกตามความเหมาะสมของผู้ใช้ได้ 3 ประเภท คือ

1.1.1 เก้าอี้สำหรับพนักงานทั่วไป ได้แก่ พนักงานพิมพ์ดีด, ธุรการ, เลขานุการ ฯลฯ เป็นเก้าอี้ที่ไม่มีเท้าแขนเนื่องจากจะได้รับความสะดวกขณะทำงาน

1.1.2 เก้าอี้สำหรับพนักงานระดับกลาง ลักษณะเก้าอี้จะมีเท้าแขนเพื่อความสะดวกสบายในการทำงาน

1.1.3 เก้าอี้สำหรับผู้บริหารระดับสูงเป็นเก้าอี้หมุนมีเท้าแขนและพนักพิงที่มีความสูงระดับศีรษะเพื่อเป็นการเน้นถึงฐานะ และตำแหน่งของผู้นั่ง จะมีความสะดวกสบายในการนั่งสูง

1.2 เก้าอี้แบบหมุนไม่ได้ (RIGID CHAIR) เป็นเก้าอี้นั่งปกติรวมทั้งอาร์มแชร์ โซฟา ในส่วนของการพักผ่อน หรือรับแขกในสำนักงานแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1.2.1 เก้าอี้ไม้หรือเก้าอี้โครงโลหะ เป็นเก้าอี้ทั่วไปที่เหมาะสมสำหรับการทำงานที่ไม่ต้องการการเคลื่อนไหวนามาก เช่น พนักงานบัญชี เป็นต้น

2. โต๊ะ (TABLE)

2.1 โต๊ะทำงาน (DESK) โต๊ะทำงานทั่วไปโครงสร้างจะเป็นไม้หรือโลหะมีส่วนสำหรับเก็บของเป็นลิ้นชักหรือตู้เตี้ย โดยทั่วไปโต๊ะทำงานจะมีขนาด $0.66 \times 1.10 \times 0.75$ cm แต่ขนาดของโต๊ะทำงานจะกว้างใหญ่ตามสภาวะของการทำงาน และตำแหน่งฐานะวัสดุที่ใช้ก็จะแตกต่างกันไปตามฐานะและตำแหน่งหน้าที่การงานด้วย

ในปัจจุบันนี้การใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาเกี่ยวข้องในสำนักงานอย่างแพร่หลายซึ่งคอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้อย่างมากมาย เช่น งานพิมพ์ดีด, งานเก็บเอกสาร, งานสร้างภาพ เป็นลักษณะของโต๊ะคอมพิวเตอร์จะมีลักษณะเช่นเดียวกับโต๊ะพิมพ์ดีด แตกต่างกันว่าโต๊ะสำหรับวางคอมพิวเตอร์จะต้องคำนึงถึงอุปกรณ์ที่เพิ่มขึ้นด้วย ได้แก่ PRINTER SCANNER U.P.S. เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ตู้เก็บเอกสาร (FILE)

เป็นที่เก็บเอกสารหรือข้อมูลที่สำคัญภายในสำนักงานเพราะฉะนั้นจะต้องมีความแข็งแรงมีที่ล็อคป้องกันขโมย สามารถกันความร้อนและไฟไหม้ได้ และจะต้องคำนึงถึงความสะดวกสบายในการใช้งาน

ลักษณะตู้เก็บเอกสารแบ่งลักษณะได้ 3 ลักษณะ คือ

3.1 ตู้เอกสารแบบชั้นหรือมีลิ้นชัก (FILE CABINET) ตัวตู้เป็นเหล็กหรือไม้ มีลักษณะเป็นลิ้นชักหรือชั้น ตามลักษณะการใช้งาน

3.2 ตู้เอกสารแบบหมุน (CIRCULAR STORES) ลักษณะเป็นตู้ที่มีชั้นเก็บเอกสารเป็นวงกลม หรือสี่เหลี่ยมยัดแกนกลางสามารถหมุนได้ มีประมาณ 5 ชั้น แต่ละชั้นสามารถหมุนได้เป็นอิสระ จะมีขนาดไม่ค่อใหญ่มากนัก

3.3 ตู้เก็บเอกสารแบบเครื่องจักร (MECHANICS) เป็นตู้เก็บเอกสารโดยเมื่อต้องการเก็บเอกสารฉบับใดก็กดปุ่มตามที่ต้องการ เครื่องจักรกลในตู้เอกสารก็จะจัดส่งเอกสารที่ต้องการออกมา โดยมีถาดรองด้านข้างตู้ ตู้เอกสารประเภทนี้ยังไม่แพร่หลายในประเทศไทย

2.8 การออกแบบหอประชุมใหญ่ (AUDITORIUM)

ห้องประชุมเป็นสถานที่สำหรับการประชุม แสดงปาฐกถาและแสดงศิลปะสมัยใหม่ เช่น แสดงละคร, ดนตรี ฯลฯ

ในการออกแบบห้องประชุม จะต้องสนองประโยชน์ใช้สอย พร้อมทั้งความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการ

ส่วนประกอบต่างๆ ภายในหอประชุม (AUDITORIUM)

1. โถงทางเข้า บริเวณนี้ต้องมีขนาดพอเหมาะกับจำนวนคนซึ่งบริเวณนี้จะมีคนคับคั่งมาก การรอคอยจะมีในบริเวณนี้ จึงควรจะมีที่นั่งหรือยื่นสำหรับพักคอย คิดเฉลี่ยพื้นที่ประมาณ 1 ใน 6 ของจำนวนที่นั่งในหอประชุม

2. ส่วนที่นั่งพัก ระหว่างการหยุดพักก่อนการแสดงชั่วคราว หรือก่อนเข้าชม ผู้ชมจะมานั่งพักก่อนในบริเวณนี้ จึงควรจัดห้องให้มีความกว้างและสูงเพียงพอสำหรับคนที่จะออกมาพักคอย ควรจะมีที่นั่งโทรศัพท์สาธารณะ น้ำเย็นดื่ม และอยู่ใกล้กับทางไปห้องน้ำ ห้องส้วมด้วย

3. ส่วนที่นั่งชม เป็นส่วนที่อยู่ในหอประชุม

4. ส่วนเวที เป็นส่วนของนักแสดงและเจ้าหน้าที่ โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้ชมเลยใน

ด้านเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. **ส่วนห้องน้ำ-ส้วม** จะต้องเป็นทางที่ไปได้ โดยไม่ต้องถาม ควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถเห็นได้ชัดเจน สำหรับส้วม ควรมีส้วม 5 ที่ อ่างล้างน้ำ 5 ที่ / 500 ที่นั่งและสำหรับส้วมชาย ควรมีส้วม 5 ที่ อ่างล้างน้ำ 3 ที่ และส้วม 2 ที่ / 500 คน

6. **ห้องควบคุมการฉาย** ควรสูงกว่าระดับศีรษะของคน ด้านหลังของห้องประมาณ 8-10 ฟุต แถวหลังสุดไม่ควรเกิน 22.50 เมตร อย่างต่ำ 20 เมตร และสูงที่สุดไม่เกิน 36 เมตร

การจัดที่นั่งภายในหอประชุม แบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ

ก. COMMON NOE BANK (แบบ CONTINENTAL SEATING)

เป็นการจัดที่นั่งแบบแถวเดี่ยวตลอด มีทางเดินของผู้ชม 2 ซ้ำง ซึ่งมีความกว้างไม่ควรต่ำกว่า 1.50 เมตร (เทศบัญญัติกรุงเทพฯ) จัดได้ 2 แบบ คือ

1. แบบแถวตรง (STRAIGHT ROW) ซึ่งไม่เหมาะสมสำหรับคนที่นั่งตอนริมต้องเอียงคอมองเวที

2.. แบบแถวโค้ง (CORVED ROW) แถวที่นั่งมีรัศมีความโค้งอย่างน้อย 20 ฟุต แบบนี้ดีกว่าแบบแรก แต่ใช้พื้นที่ลาดจัดที่นั่งลำบากมาก การจัดแบบนี้แถวหนึ่งไม่ควรมีมากกว่า 14-20 ที่นั่ง เพราะการเข้า-ออก จะลำบากและระยะระหว่างแถวควรห่างกันประมาณ 80 ซม.

ข. TWO BANK ROW (แบบ TRADITIONAL SEATING) เป็นแบบที่จัดแบ่งที่นั่งออกเป็น 2 ตอน โดยมีทางเดินตรงกลางและริมเก้าอี้ 2 ซ้ำงซึ่งแม้จะสิ้นเปลืองเนื้อที่มากขึ้น แต่มี CIRCULATION ซึ่งแบบนี้นิยมกันทั่วไป ทางเดินส่วนกันซึ่งแต่ละทางกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร การจัดมี 2 แบบ แถวตรง และแถวโค้ง

ค. THREE BANK ROW (แบบ TRADITIONAL SEATING) เป็นแบบที่จัดแถวแต่ละแถวของที่นั่งออกเป็น 3 ตอน มีทางเดิน 2 ซ้ำงเท่านั้น เพราะสองซ้ำงทางแถวติดกันกับกำแพงของห้อง เพื่อเป็นการประหยัดเนื้อที่ของห้อง เหมาะสำหรับห้องประชุมขนาดใหญ่ ทางเดินต้องกว้างไม่น้อยกว่า 2 เมตร การจัดแบบนี้เหมาะสำหรับการจัดที่แบบโค้ง (CORVED ROW) เพราะทุกคนจะสะดวกในการมอง

ONE BANK ROW

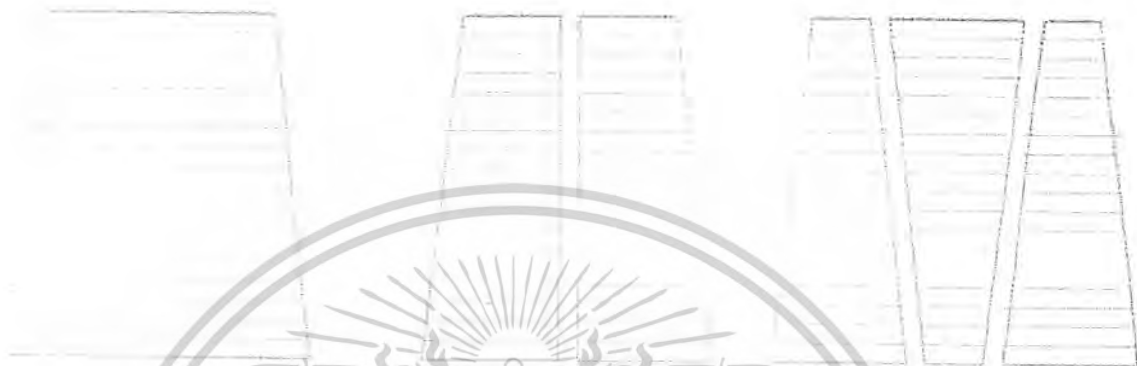
เวที

TWO BANK ROW

เวที

THREE BANK ROW

เวที

ภาพที่ 2.28 แสดงการจัดแถวที่นั่งในห้องบรรยาย

รูปร่างของหอประชุม

รูปร่างของหอประชุมที่ดีนั้น ควรเป็นรูปร่าง กว้างและตื้นจะดีกว่าลึกและแคบ และหอประชุมที่มีผนังเรียบ สะท้อนเสียง อยู่ใกล้กับจุดกำเนิดเสียง จะมีรูปร่างดีกว่าผนังโค้งเว้าและอยู่ห่างจุดกำเนิดเสียง แต่ผนังที่การทำให้มีส่วนยื่นและส่วนสอดเข้าไป จะช่วยให้การสะท้อนเสียงเป็นไปได้อย่างทั่วถึงดีที่สุด

การจัดวางตำแหน่งของเก้าอี้ภายในหอประชุม ควรให้มีปริมาณใกล้เคียงติดกับเวทีมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนการจัดวางกำแพงเพดานและเวทีให้เหมาะสมนั้นควรจะทำให้ได้ทิศทางของเสียงตามที่ต้องการมากที่สุด

แปลนหอประชุมที่ดีที่สุดควรเป็นรูปพัด เพราะผนังด้านข้างที่ผายออกทำหน้าที่เป็นฉากสะท้อนเสียงอย่างดีจะช่วยสะท้อนเสียงไปสู่ด้านหลัง แต่ต้องระวังไม่ให้ระยะระหว่างเสียงตรงและเสียงสะท้อนต่างกันเกินกว่า 50-62 ฟุต จะเกิดเสียงแอกโคหรือเสียงก้องได้ แต่ก็แก้ไขโดยการกรุผนังและเพดานด้วยวัสดุดูดเสียง

การออกแบบพื้นและความลาดเอียง

ในการออกแบบพื้นในห้องประชุม - สัมมนาต้องพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ต้องพิจารณาถึงขนาดของร่างกายของคนจากมาตรฐานในท้องถิ่น และกำหนดสิ่งซึ่งที่เสียงทำมุมกับจอและผลที่จะเกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ต้องวางระดับที่นั่งของผู้ชมการบรรยาย ให้มองผ่านหัวไหล่ของผู้ดูแลหน้าและมองข้ามไหล่หรือศีรษะของผู้ที่นั่งอยู่ในแถวต่อไปโดยให้เห็นภาพบนจอได้อย่างชัดเจน

พื้นที่ลาดเอียง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ลาดทางเดียว (Single Slope) ควรมีที่นั่งๆ ไม่เกิน 22 แถว อาจจุคนดูได้ประมาณ 200 คน ขนาดของจอกว้างประมาณ 12-15 ฟุต ขอบล่างควรสูงกว่าระดับพื้น 32 นิ้ว ที่นั่งแถวแรกห่างจากเวทีประมาณ 84 นิ้ว แถวที่ 1-7 ไม่จำเป็นต้องลาด ตั้งแต่แถวที่ 7 ขึ้นไป ควรต่างกับขอบความลาดอยู่ประมาณ 3 นิ้ว ต่อแถว

2. ลาด 2 ทาง (Double Slope) พื้นชนิดนี้ควรสูงกว่าแบบแรก คือ สูงอยู่ประมาณ 84 นิ้ว ความลาดที่ลาดเข้าเวทีไม่นิยมทำเป็นขั้นจะให้เป็นทางลาดไปถึงเวทีแล้วยก Stage เป็น Plat Form ต่างหาก

3. ลาด 2 ทาง มี Stadium เฉพาะ Stadium นั้น จะต้องยกพื้นให้สูงพื้นระดับศีรษะคนซึ่งควรมีขนาดอย่างน้อย 7 ฟุต และความลาดบน Stadium เป็นมุมไม่เกิน 35 Step ที่ได้ประมาณเท่ากับความลาดเอียงทางเดียว นอกจากนี้ต้องพิจารณาถึงถ้าเก้าอี้มีแนวตรงกันความลาดเอียงที่ใช้ในพื้นที่มีมาก แต่ถ้าวงเวียน ความลาดเอียงจะมีน้อย สำหรับห้องบรรยายขนาดเล็กใช้แบบ Single ขนาดกลางใช้ Double Slope หรือ Double Slope With Stadium ขนาดใหญ่ใช้ Double Slope With Stadium

มุมมอง (Sight Single)

คุณภาพในการมองเห็นห้องบรรยายเมื่อมองไปยังเวที หรือจอนั่งอยู่กับการพิจารณาในสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. มุมมองในแนวราบจากผู้ชมไปยังเวที จะทำมุมต่อกันประมาณ 60 องศา เพราะมนุษย์จะเหลียวมองได้มากที่สุด 60 องศา ตามข้อมูลของสัดส่วนมนุษย์

2. จากการพิจารณาความสามารถในการมองเห็น และความทรงจำจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของที่นั่งว่าอยู่ในส่วนใด ภายในห้องบรรยายห้องหนึ่งจะสามารถแบ่งออกได้ตามระดับต่างๆ ดังนี้

A. FRONT CENTRE	D. FENO SIDE
B. MIDDLE CENTRE	E. REAR DIDE
C. MIDDLE SIDE	F. REAR CENTRE

3. จุดที่จะมองเห็นได้อย่างชัดเจนจากที่นั่งคือ อยู่ในละแวกเวลาที่ทำมุมประมาณ 100 องศา กับจุดศูนย์กลางเวที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.30 แสดงระยะทางไกลที่สุดของการชมและขนาดความกว้างมากที่สุดของแถวที่นั่ง

4. ต้องคำนึงถึงการออกแบบพื้น และความลาดเอียงเพื่อการยกกระดานการมอง ในการออกแบบพื้นห้องบรรยายที่นิยมใช้กันส่วนใหญ่มี 2 วิธี คือ

ก. พื้นเอียง (Inclined Floor) เพื่อความลาดเอียงของพื้นเป็น 5 ซม./1 ระยะห่างจากกึ่งกลางถึงกึ่งกลางของเก้าอี้เป็น 0.80 ม.

ข. พื้นแบบขั้นบันได (Stepped Floor) ให้ความสูงของแต่ละข้อ เป็น 0.25 ซม. โดยระยะจากกึ่งกลางถึงกึ่งกลางของเก้าอี้เป็น 32 นิ้ว หรือ 0.80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดที่นั่ง

1. จำนวนเก้าอี้ในระหว่างตอนหนึ่งๆ ถ้าแถวนั้นมีทางเดิน เข้า-ออก ได้ทางเดียวคือ ด้านหนึ่งติดกำแพง อีกด้านหนึ่งเป็นทางเดิน จะต้องไม่เกินกว่า 7 ที่นั่ง แต่ถ้ามีทางเดินซึ่งเข้า-ออกได้ 2 ทาง จะต่อไม่เกินกว่า 14 ที่นั่ง
2. ความกว้างของทางเดินไม่น้อยกว่า 1.50 ม.
3. ระยะระหว่างแถวจะต้องกว้างพอดีกับที่จะให้คนเดินเข้า-ออก ได้อย่างสบายและรบกวนผู้นั่งชมน้อยที่สุด

แบบ Traditional seating 0.75 - 0.85 M.

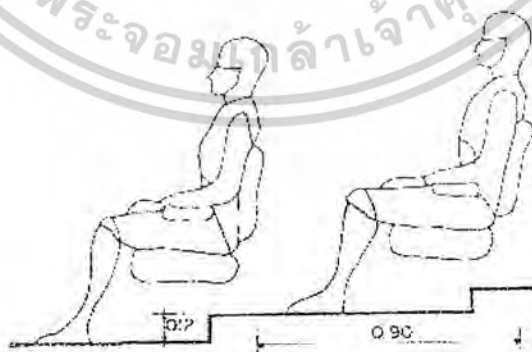
แบบ Continental seating 0.90 - 1.05 M.

การจัดระดับที่นั่ง Elevation of Seats

1. บริเวณที่นั่งของผู้ชมจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องยกระดับที่นั่ง เพื่อผลทางด้านเสียงและมุมมอง หลักในการจัดที่นั่งคือ "ระดับของผู้ชมแต่ละแถวจะยาวประมาณ 0.12 ม. จากระดับแนวหน้า" ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการมอง และการฟังที่ชัดเจนโดยตรงเพื่อมิให้มีการบังกันระหว่างผู้ชม จึงควรยกพื้นเพื่อทำมุมเอียงไม่น้อยกว่า 8 องศา โดยประมาณพื้นที่เริ่มเอียงต้องไกลจากเวทีมากเท่าใด ความสูงของระดับแถวหลังก็จะน้อยลง

ถ้าความลาดเอียงมีมากจะทำให้คนได้น้อย และเป็นการสิ้นเปลืองมากควรทำเป็นขั้นๆ (ถ้าระดับแถวต่างกันเกินกว่า 0.08 ม.)

ในการจัดที่นั่งอาจจะจัดให้ที่นั่งเอียงกัน ให้ผู้เข้าชมด้านหลังสามารถที่จะมองข้ามศีรษะผู้นั่งแถวหน้าไปได้ ดังนั้น จึงไม่สามารถกำหนดมุมลาดเอียงที่ถูกต้องได้

ภาพที่ 2.31 แสดงระยะของการจัดที่นั่งแบบลดหลั่นภายในห้องบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.9 การออกแบบห้องสมุดเฉพาะ

ห้องสมุดของหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง เป็นลักษณะของห้องสมุดเฉพาะ (SPECIAL – LIBRARIES) เก็บรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงไปถึงหนังสือ ตำรา การรวบรวมสารสนเทศทางวัฒนธรรมและบริการสารสนเทศทางด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง งานบริการวิชาการและงานข้อมูลศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงระบบอัตโนมัติ สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เป็นศูนย์กลางให้เจ้าหน้าที่ของหอศิลปวัฒนธรรมนักเรียน นักศึกษาตลอดจนประชาชนที่สนใจ ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้วิชาการในด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาพื้นบ้าน ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดีของท้องถิ่น

2. เพื่อเป็นแหล่งเก็บรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล ด้านศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยีพื้นบ้าน ประเพณีวัฒนธรรม ในรูปแบบหนังสือตำรา งานสารสนเทศทางด้านวิชาการศิลปและวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงโดยเฉพาะ

3. เพื่อให้เป็นแหล่งที่สามารถให้บริการสารสนเทศ ด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัยได้อย่างรวดเร็ว

ห้องสมุดเฉพาะห้องสมุด CD-ROM

ห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาความรู้อันล้ำค่ายิ่งยึ่งหนึ่งของชุมชน เพราะว่า ความรู้ ความคิด เห็น ข่าวสาร ความบันเทิง ความจริงใจในทุก ๆ ด้าน ถูกเก็บเพื่อให้บริการภายในห้องสมุด

ปัจจุบันห้องสมุดมิได้เป็นเพียงสถานที่ที่จัดเก็บหนังสือ หรือ เอกสารเท่านั้น หากแต่ห้องสมุดยังเป็นศูนย์รวมของความรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่จะเอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า ดังนั้นห้องสมุดต้องการทางด้านข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าทางวิชาการ ห้องสมุดในปัจจุบันจึงได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการให้บริการเพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดได้รับข้อมูลข่าวสารที่สะดวกรวดเร็วที่ถูกต้องสมบูรณ์

การดำเนินงานของห้องสมุด ให้ทันสมัยในปัจจุบันนี้ ห้องสมุดต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดที่ได้รับการสนับสนุน และพัฒนาเป็นอย่างดี ได้นำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการให้บริการ เช่น วิทยาการทางคอมพิวเตอร์ หรือ เทคโนโลยีทางการสื่อสารเข้ามาใช้ในการบันทึก จัดเก็บสืบค้นข้อมูล และใช้ในการดำเนินงานห้องสมุดทั้งงานในรูปแบบ ของงานเทคนิค งานการให้บริการ และบริหารมากขึ้น โดยยึดหลักการ และวัตถุประสงค์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการในขณะเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันกับ ได้คำนึงถึงความร่วมมือระหว่างห้องสมุดโดยอาศัยเทคโนโลยีเหล่านี้ในการสร้างผลงาน เพื่อพัฒนาระบบสารนิเทศระหว่างห้องสมุด

ความร่วมมือในขบวนการใช้เครื่องอัตโนมัติกับการให้บริการข้อมูลปัจจุบันใช้มากสำหรับห้องสมุดแห่งชาติ ต่อห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดของสถานศึกษาชั้นสูงทั่ว ๆ ไป เพราะในการดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์รวมข้อมูลนี้จะต้องอาศัยคอมพิวเตอร์โดยจะรวบรวมชื่อหนังสือ ทุกเล่มที่พิมพ์ขึ้นชื่อผู้แต่งหนังสือ และรายละเอียดอื่น ๆ ทางบรรณานุกรม ของหนังสือเอาไว้รวมทั้งบอกว่าหนังสือเล่มนั้นขณะนี้มีอยู่ที่ห้องสมุดใดสามารถทำการยืมได้อย่างไร หรือ จัดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ ๆ ประจำเดือนแจกจ่ายไปตามห้องสมุดในเครือข่าย การให้บริการลักษณะนี้สามารถตอบคำถามของห้องสมุดสมาชิกได้ทันที

การเก็บข้อมูลในคอมพิวเตอร์ (Computer Storage) เป็นการเก็บข้อมูล และเอกสารไว้ในรูปของเทปคอมพิวเตอร์ หรือ คอมพิวเตอร์ดิสก์ (Computer Disk) การเก็บในรูปแบบนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากขึ้นทุกขณะเพราะเป็นการประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บ ประหยัดเวลาใช้จ่าย

นอกจากนี้การให้บริการถ่ายสำเนาของห้องสมุด ทั่ว ๆ ไปกำลังก้าวเข้าสู่ระบบความร่วมมือระหว่างห้องสมุดคือ การสร้างระบบโทรสำเนา (Long Distance Xerography LDX) ซึ่งเน้นระบบการสื่อสารเฉพาะ โดยห้องสมุดสมาชิกจะต้องมีเครื่องโทรสำเนา ในช่วงเวลาที่เดียวที่ปลายทางอีกข้างหนึ่งก็จะได้รับสำเนาที่ต้องการทันที ความร่วมมือนี้เป็นวิวัฒนาการใหม่ล่าสุด ที่สามารถประหยัดทั้งเวลา และค่าใช้จ่ายในการสืบค้นข้อมูล

คอมพิวเตอร์ คือ เครื่องมือที่ช่วยในการทำงานตามความต้องการของผู้ใช้ในลักษณะต่าง ๆ เช่น ใช้เป็นเครื่องพิมพ์ดีด ต้องการพิมพ์งาน คิดเลข ใช้เป็นคู่กัน เมื่อต้องการวาดภาพ ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสร้างโมเดลจำลอง เนื่องจากเครื่องคอมพิวเตอร์มีความสามารถในการบันทึกข้อมูล อ่านข้อมูล และประมวลผลข้อมูลหรือทำงานตามคำสั่งได้

ห้องสมุดคอมพิวเตอร์

ฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ แบ่งตามลักษณะเนื้อหา สารของข้อมูลเป็น 3 ประเภท คือ

1. ฐานข้อมูลอ้างอิง หรือฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Reference Database) เป็นฐานข้อมูลที่บ้านทึกแหล่งที่มา หรือรายงานทางบรรณานุกรม ของสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้แก่ รายงาน หนังสือ วิทยานิพนธ์งานวิจัย สิทธิบัตร หรือ บทความวารสาร เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนใหญ่จะมีการบันทึกสารสังเขป หรือ บทคัดย่อของสิ่งพิมพ์ด้วย เพื่อให้ผู้ใช้ได้ความรู้ ที่เป็นสาระสำคัญของสิ่งพิมพ์

2. ฐานข้อมูลต้นแหล่ง (Source Database) เป็นฐานข้อมูลที่บ้านทึกข้อมูล ข้อเท็จจริง ที่มีเนื้อหาสาระสมบูรณ์ ผู้ใช้จะได้ความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องศึกษาเพิ่มเติมจาก

แหล่งอื่น แบ่งออกได้เป็นฐานข้อมูลตัวเลข ฐานข้อมูลเนื้อหาผสมตัวเลข และฐานข้อมูลคุณสมบัติ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ฐานข้อมูลเนื้อหาเต็มรูป (Full-Text Database) เป็นฐานข้อมูลที่บันทึกสารนิเทศจากสิ่งตีพิมพ์ ต้นฉบับอย่างสมบูรณ์ โดยไม่ต้องตัด หรือ ตอ นับเป็นแหล่งสารนิเทศที่มีคุณค่าสมบูรณ์ส่วนใหญ่บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับข่าวหรือสิ่งพิมพ์กฎหมายข้อบังคับ คำพิพากษาของศาล สิทธิ คำอธิบายคุณสมบัติของสาร วัสดุอุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

ห้องสมุดนำเอาเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้งานอะไรบ้าง

- ใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์งานเอกสารต่าง ๆ แทนเครื่องพิมพ์ดีดได้เป็นอย่างดี สามารถอัดสำเนาซ้ำกันได้ไม่จำกัดจำนวน ทำให้ประหยัดเวลา และ แรงงาน ในการจัดทำ
- ใช้คอมพิวเตอร์จัดเก็บข้อมูล ของเอกสารสิ่งพิมพ์ ประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุด ได้ทุกอย่างที่ต้องการ
- ใช้คอมพิวเตอร์ให้บริการ สืบค้น ด้วยตนเอง กับผู้ใช้ห้องสมุด โดยห้องสมุด จัดทำคู่มือสืบค้นในรายการต่าง ๆ
- สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลกันออกไปซึ่งเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เพื่อแลกเปลี่ยน และใช้สารนิเทศร่วมกัน เรียกว่า ระบบออนไลน์
- ใช้ในการบริการ การยืม และส่งคืนหนังสือ เพื่อสะดวกในการให้บริการ การทำสถิติของผู้มาใช้บริการมีความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลสูง

ผู้ใช้บริการห้องสมุดที่ให้บริการในรูปแบบนี้ จะสืบค้นข้อมูลอะไรได้จากคอมพิวเตอร์

โดยในรูปแบบของการให้บริการ ในห้องสมุดยุคใหม่นี้ ในแต่ละแห่งจะมีฐานข้อมูลเบื้องต้นไว้ให้บริการแก่ผู้ใช้อย่างต่อไปนี้

- ฐานข้อมูลบรรณานุกรมหนังสือของห้องสมุด
- ฐานข้อมูลวารสาร และเอกสารในห้องสมุด
- ฐานข้อมูลบัตรรายการ
- ฐานข้อมูลดรรชนีวารสาร และหนังสือพิมพ์
- ฐานข้อมูลงานบริการยืม-รับคืนหนังสือ
- ฐานข้อมูลเฉพาะเรื่อง

ข้อมูลเพิ่มเติม ซีดี-รอม (CD-ROM)

ปัจจุบันการนำเอาเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้ในงาน ต่างนิเทศงาน ในทุกสาขาวิชา และอาชีพ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ บรรลุผลได้ดี มีประสิทธิภาพ งานบริการสารนิเทศ ใน

ปัจจุบันนี้เจริญรุดหน้าไปมาก มีการนำเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ๗ ประเภท มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งผ่านไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถจัดบริการได้ทันเวลา และความต้องการของผู้ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีการพัฒนา และผลิตสื่อหลายประเภทเพื่อให้สามารถใช้อ่านกับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ สื่อต่าง ๆ เหล่านี้ใช้เทคนิควิธีการต่าง ๆ กัน สื่อที่มีอิทธิพล และมีผลกระทบต่อฐานข้อมูลระบบออนไลน์เป็นอย่างมาก เมื่อถูกนำมาใช้ในห้องสมุดคือ ซีดี-รอม หรือในอนาคต เราอาจจะเห็นการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็ฯสื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือความรู้ต่าง ๆ จะอยู่ในรูปแบบของซีดี - รอม ถ้าระบบ และวิธีการทางสารสนเทศสมบูรณ์แบบ และผู้ใช้สามารถมีเทคโนโลยีเหล่านี้ไว้บนนครบครอง โดยที่มีราคาที่ไม่สูงมากนัก เช่น ในปัจจุบันทุกวันนี้ มีสื่อความรู้ที่ออกมาในรูปแบบที่เก็บไว้ใน ซีดี- รอม เช่นเดียวกันถึงแม้ยังไม่ครบในทุกสาขาวิชาซีพีก็ตามแต่สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เราก็คูรู้และคาดการณ์ได้ว่าในอนาคตสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะถูกพัฒนา และทำให้ง่ายต่อการใช้งาน

ซีดี-รอม (CD-ROM) ย่อมาจาก " Compact Disc- Read Only Memory " เป็นสื่อสมัยใหม่ที่พัฒนาการมาจากเทคโนโลยี มาจากการ ผลิตวีดีโอดีสก์ และซีดีดี-ออดิโอ จัดเป็ฯสื่อประเภทออปติคอลลชนิดหนึ่ง ที่ต้องใช้ลำแสงเลเซอร์ ในการอ่าน และบันทึกข้อมูล ใช้บันทึกข้อมูลได้ทั้งตัวอักษร ตัวเลข ข้อมูล ภาพ สัญลักษณ์ และเสียงมีคุณสมบัติ เป็นสื่อจัดเก็บข้อมูล เพื่อการอ่านเพียงอย่างเดียว สามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ไม่เปลืองพื้นที่จัดเก็บข้อมูล สามารถเก็บข้อมูลได้เท่ากับแผ่นดิสก์ 1,500 แผ่น เทียบเท่ากับหนังสือประมาณ 275,000 หน้า หรือเท่ากับหน่วยความจำ 600 เมกกะไบต์ ค่าใช้จ่ายในการให้บริการถูกกว่า การสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ระบบออนไลน์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการอ่านซีดี-รอมประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ 386 ขึ้นไป ,หน่วยความจำตั้งแต่ 4 เมกกะไบต์ขึ้นไป,เครื่องอ่านซีดี-รอม ,และเครื่องพิมพ์ ซีดี-รอม มีลักษณะเป็นแผ่นวัสดุผลิตจากโพลีคาร์บอเนตเคลือบด้วยพลาสติกชนิดออร์ลิตและฉาบแสงอัลตราไวโอเล็ตเพื่อป้องกันกาการปฏิกิริยากับวัสดุอื่น (เรื่องนำรู้ : ข่าวสาร มสธ.ก.พ.37 หน้า 15)

พัฒนาการของซีดี-รอม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน และอนาคตในระยะแรก ๆ ระบบการจัดเก็บข้อมูล เริ่มใช้กับโทรศัพท์กับเครื่องเสียงก่อน ต่อมาจึงพัฒนามาบันทึกข้อมูล สารสนเทศ และในปัจจุบันนี้ใช้บันทึกข้อมูลทั้งที่เป็นข้อมูลบรรณานุกรม และข้อมูลเนื้อหาเต็มรูปแบบ จึงนับได้ว่าซีดี-รอมจะเป็ฯแผ่นข้อมูลเปิดโลกยุคใหม่ที่ช่วยในการค้นหาข้อมูลในบ้านพัก หรือ ที่ทำงานได้ในเวลาเพียงไม่กี่นาที อีกทั้งยังจะมีการเพิ่มภาพเต็มสีสันเต็มเสียงสไตไฟเราะเข้าไปอีก (นพดล เวชสวัสดิ์ : ซีดี-รอม : ห้องสมุดส่วนบุคคล, ฐุ่รอบตัว ป.ล.ธ.57 ต.ค. 33 หน้า 53-58)

ฐานข้อมูลซีดี-รอม ในปัจจุบัน มีบริษัทผู้ผลิตมากกว่า 150 บริษัทในต่างประเทศ เริ่มต้นมาจากปี พ.ศ. 2528 ผลิตฐานข้อมูลไปหลายวิธีต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกรรมเคมี วิศวกรรม สิ่งแวด

ล้อม การเงิน กฎหมาย การต่างประเทศ การแพทย์ วิทยาศาสตร์ การทหาร เป็นต้น ตลาดทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปไซประโยชน์ดานการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การค้าซีดี-รอม มากกว่าร้อยละ 50 คือ ห้องสมุดเนื่องจากแผ่นซีดี-รอม เก็บบันทึกข้อมูลได้มาก และ สืบค้นได้อย่างรวดเร็วไม่เปลืองพื้นที่ในการจัดเก็บสืบค้นได้ ตรงตามความต้องการได้โดยง่าย รวด เร็ว และค่าใช้จ่ายการใช้บริการถูกกว่าการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ระบบออนไลน์

2.10 การศึกษางานระบบ

2.10.1 ระบบไฟฟ้า

สิ่งที่สำคัญในการออกแบบแสง สำหรับผู้ออกแบบคือ พื้นฐานการออกแบบแสงและการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างแสงและการออกแบบทางสถาปัตยกรรม การเลือกสรรทิศทางของแสง และอุปกรณ์เกี่ยวกับแสง วิธีเหล่านี้เกี่ยวข้องกับทั้งการเลือกและประเมินค่าของ

1. วิธีการให้แสงสว่าง
2. แสงจากโคมไฟ
3. แสงจากธรรมชาติ
4. สถานที่และการติดตั้งของลำแสง

ระบบการใช้แสงสามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 5 ประเภท คือ

1. Directional Lighting คือ ดวงไฟส่องทางตรง
2. Semi Directional Lighting คือ ดวงไฟส่องทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ให้แสงทางตรง
3. Generate Defuse คือ ดวงไฟชนิดส่องรอบตัว
4. Semi - Indirectional Lighting คือ ดวงไฟส่องทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ให้แสงทาง

มากกว่า

อ้อมมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 แสดงระบบการให้แสงสว่างแบบต่างๆ และชนิดการใช้หลอดไฟ*

ประเภทแสง	แสงส่อง ขึ้น	แสงส่อง ลง	การกระจาย ของแสง	ชนิดของการใช้หลอดไฟ
Direct	90	10		
Semi Direct	60-90	40-10		
Generate Defuse	40-60	60-40		
Semi Indirect	10-40	90-60		
Indirect	10	90		

การให้แสงสว่างโดยทั่วไป ของหอศิลป์วัฒนธรรม ต้องใช้ทั้งแสงธรรมชาติในบางส่วน และแสงวิทยาศาสตร์ในบางส่วนที่สมควรและเหมาะสม การให้แสงในห้องแสดงงานไม่จำเป็นต้องสว่างเท่าๆ กัน โดยตลอด บางชนิดต้องการแสงสว่างแบบครีမ် เพื่อการจัดที่ได้บรรยากาศและความรู้สึกที่ต่างกัน

การให้แสงสว่างในหอศิลป์วัฒนธรรม ยังไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน การให้แสงวิธีหนึ่งวิธีใด ย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย การให้แสงที่ดีควรเป็นแบบผสมระหว่างแสงธรรมชาติกับแสงวิทยาศาสตร์

1. แสงในการจัดนิทรรศการ

แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แสงสว่างตามธรรมชาติ (Natural Light) มีอยู่ 4 วิธีคือ

1) การให้แสงสว่างจากด้านบน

เหมาะสำหรับสิ่งแสดงทางวัตถุ แต่ผลเสียคือ แสงส่วนใหญ่มักจะตกลงที่พื้นห้องมาก

กว่าหนึ่งเกิดการสะท้อนที่ตู้กระจกทำให้รู้สึกวุ่นวาย

* ที่มา : (เรือนำรู้ ชาว มสธ. : ก.พ. 37 หน้า 15)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงจากด้านบนคือ การสร้างหลังคาด้วยกระจกฝ้าซึ่งกรองแสงไวโอเล็ต อาจเป็นกระจกทั้งหมดหรือบางส่วน ประเทศในเขตร้อนไม่นิยมเพราะมีข้อเสียคือ ก่อให้เกิดความร้อนและความชื้นควบคุมปริมาณแสงยาก ยากต่อความทำความสะอาด การกระจายของแสงไม่เท่ากัน

2) การให้แสงสว่างจากด้านข้าง

เป็นแบบที่นิยมใช้ในสมัยก่อนโดยเฉพาะอาคารที่เป็นอาคารเก่าที่มีหน้าต่างด้านข้าง ก่อให้เกิดการบังคับแสงสว่างได้ยาก เพราะแสงแผ่ออกไม่เท่ากันและอาจเกิดเงาของคนถูกทาบทับลงบนวัตถุนั้น เทคนิคในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับแสงด้านข้างคือ

- ต้องไม่มีอะไรมาบังหน้าต่างกระจก เพราะจุดกระทบของแสงที่ติดอยู่ระหว่าง 45 องศา – 70 องศา

- การใช้กระจกพิเศษป้องกันแสงสะท้อน อาจเป็นกระจกติดฟิล์ม

3) การให้แสงสว่างจากหน้าต่างค่อนข้างสูง

เป็นแบบที่เหมาะสมเพราะแสงที่ตกลงมาทำมุม 45 องศา และกระจายไปได้ทั้งห้องไม่ก่อให้เกิดแสงสะท้อนและยับยั้งตาพร่า

4) การให้แสงสว่างทางอ้อม

เป็นการทำแสงสะท้อนมาใช้ โดยอาจใช้ผนังสีขาวหรือกระจก เพื่อให้แสงสะท้อนออก การให้แสงสว่างทางนี้สามารถใช้ได้กับแสงประดิษฐ์เช่นกัน การให้แสงลักษณะนี้เหมาะสมกับประเทศเขตร้อนเพราะมีแสงแดดมาก

1.2 การให้แสงสว่างประดิษฐ์

แสงประดิษฐ์ เป็นแสงที่มีความสิ้นเปลืองมาก แต่เป็นที่นิยม เหตุเพราะสามารถนำไปใช้ได้ในรูปแบบต่างๆ อย่างสะดวกและมีปริมาตรสม่ำเสมอ ตามธรรมชาติภายในห้องแสดงนิทรรศการตามเขตแดน เพื่อให้ปริมาตรแสงกระจาย แต่ถ้าเป็นกรณีผู้แสดงนิทรรศการนำแสงไฟซ่อนไว้บนของดูแล้วกรองด้วยกระจกฝ้าอีกชั้นหนึ่ง ตามความเหมาะสมในการให้แสงแก่วัตถุแต่ละประเภท

แสงสว่างประดิษฐ์ ได้แก่

- แสงไฟฟลูออโรสเซนต์ โดยทั่วไปจะมีความร้อนและสีแดงกว่าแสงสว่าง
- แสงฟลูออโรสเซนต์ โกลด์เคียกับธรรมชาติมาก ปัจจุบันนี้มี Daylight ฟลูออโรสเซนต์

ซึ่งนับว่าดีที่สุดในแสงประดิษฐ์

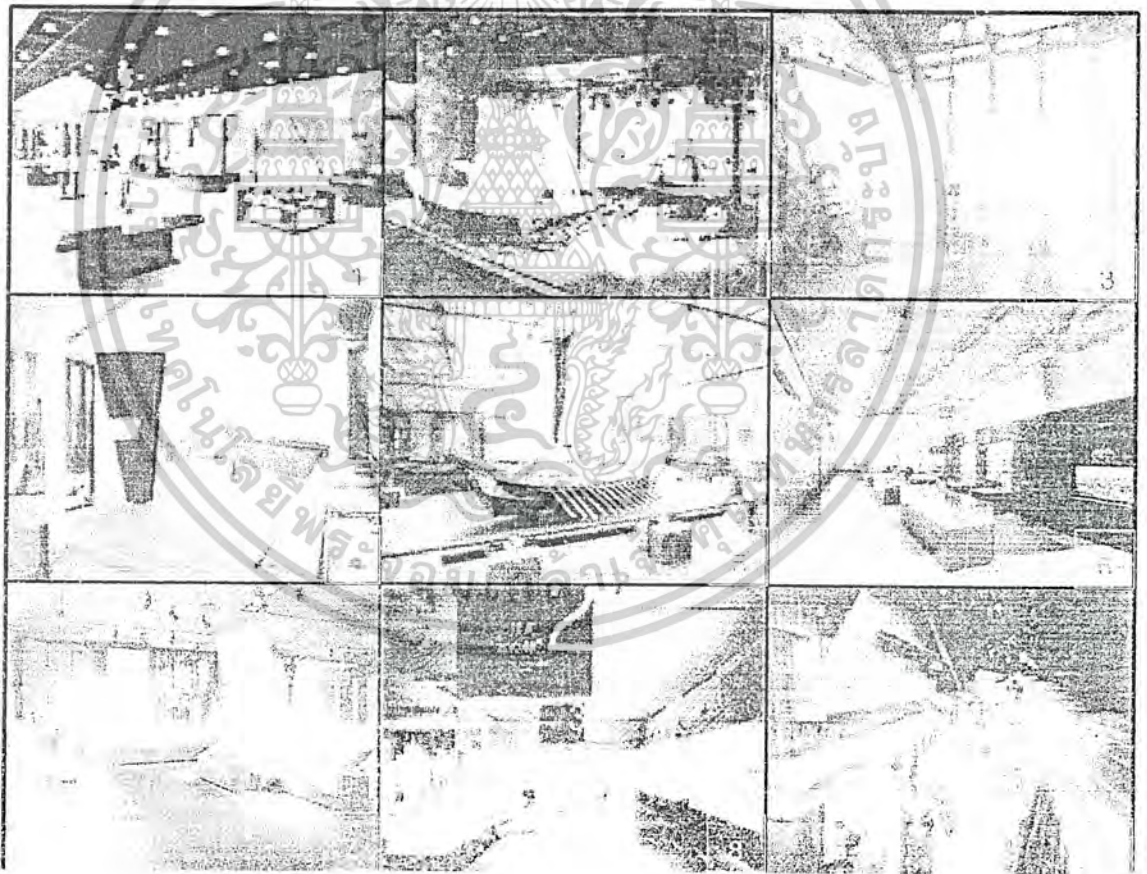
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงสว่างในหอศิลป์วัฒนธรรม

ชนิดของหลอดไฟฟ้าที่ใช้เพื่อการกระจายแสงทั้งความเข้มและทิศทางตามต้องการ หลอดไฟฟ้าที่ใช้สำหรับส่องงานศิลปะมีด้วยกันหลายชนิด ตั้งแต่หลอดอินแคนเดสเซนต์ หลอดฟลูออเรสเซนต์ ทั้งสเตนฮาโลเจน ส่วนหลอดดิสชาร์จ์ความดันสูงมีประสิทธิภาพทางด้านปริมาณแสงสูงก็จริง แต่มีสเปคตรัมของสีไม่เหมาะสมในการส่องภาพ และงานศิลปะและโดยมากมีขนาดวัตตสูงจึงไม่เหมาะสมที่จะใช้ในการส่องสว่างงานศิลปะในพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์

การให้แสงแบบต่างๆ ในหอศิลป์วัฒนธรรม

1. แสดงการให้แสงจากธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ ในกรณีนี้ความสูงของห้องอย่างน้อยเท่ากับความกว้างของห้อง

ภาพที่ ๕๖ การให้แสงแบบต่างๆ ในหอศิลป์วัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. Childre" s science Exploratorium
มีการใช้แสงประดิษฐ์ โดยการกระจายแสงภายในห้องจัดแสดง
2. Fukuoka City Museum
มีการใช้แสงประดิษฐ์โดยการส่องเน้นเฉพาะจุด เน้นเนื้อหาในการจัดแสดง
3. Akita Ayiculture Science Museum
มีการใช้แสงประดิษฐ์โดยการส่องเน้นเฉพาะจุด เน้นเนื้อหาในการจัดแสดง
4. Takaoka Manyo Historical Museum
มีการใช้แสงประดิษฐ์โดยการซ่อนแสงไฟบนแนวผ้าเพดาน ให้มีความน่าสนใจ
5. Takaoka Manyo Historical Museum
มีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ โดยแสงธรรมชาติส่องมาจากด้านบน แสงประดิษฐ์ส่องเน้นวัตถุจัดแสดง
6. Hokkaido Museum of Northern peoples
มีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ โดยแสงธรรมชาติส่องมาจากด้านข้าง แสงประดิษฐ์ส่องกระจายแสงภายในห้อง
7. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"
มีการใช้แสงประดิษฐ์โดยการส่องเน้นเฉพาะจุด โดยการใช้สปอร์ตไลท์เน้นวัตถุจัดแสดง
8. Toko Yasaka Shrine "Denshokan"
มีการใช้แสงประดิษฐ์ภายในตู้จัดแสดง โดยการซ่อนหลอดฟลูออเรสเซนต์ด้านบนตู้จัดแสดง
9. Osaka Pref ,Museum of Yoyoi Culture
มีการใช้แสงประดิษฐ์โดยการส่องเน้นเฉพาะจุด ทำให้ตัวหุ่นจำลอง และ บ้านเรือนจำลอง มีความเด่นขึ้นมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้แสงในหอศิลป์วัฒนธรรมได้มีการกำหนดยุทธวิธีการใช้แสงชั้นพื้นฐานดังนี้ (จากหนังสือข้อเสนอแนะสำหรับการออกแบบและพัฒนารูปแบบ โดย กอพี แมทธิวส์)

1. ใช้แสงธรรมชาติเต็มที่ โดยใช้แสงไฟช่วยเสริมในระดับต่ำ
2. ใช้แสงธรรมชาติที่พื้นหลัง โดยใช้ไฟฟ้าที่จุดแสดง
3. ใช้แสงธรรมชาติล้อมรอบ โดยใช้ไฟฟ้าที่จุดแสดง
4. ใช้ไฟด้านบนหรือด้านข้าง
5. ใช้ไฟสาดกระจายโดยตรง ไฟรวมที่จุดแสดง
6. ควบคุมโดยอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรกลหรือด้วยมือทั้งแสงสว่างธรรมชาติหรือแสงไฟ

ฟ้าโดยเสรี โดยมีผลร่วมกัน

การพิจารณาติดตั้งไฟสำหรับพื้นที่แสดงและพื้นที่เหลืออยู่

1. วัสดุแสดงตรงไหน ต้องติดไฟเพื่อเสริมวัตถุ
2. พื้นที่ที่จัดแสดงวัตถุต้องสัมพันธ์กับการให้แสงสว่าง
3. ระดับภายในที่แตกต่าง
4. บริเวณที่มีแสงสว่างธรรมชาติอยู่มากกับบริเวณที่อับแสง
5. ใช้ระบบไฟฟ้าที่เหมาะสมเพื่อคุณภาพของแสง เช่น ไฟส่องเฉพาะที่ ไฟส่องตรง ไฟส่อง
6. แบบต่างๆ ของโคมไฟกับสถานที่และการตกแต่ง
7. บริเวณจัดแสดงที่อ่อนไหวควรคำนึงถึงแสงอัลตราไวโอเล็ตให้น้อยที่สุด
8. แสงสะท้อนจากส่วนต่างๆ
9. การปรับเปลี่ยนอาจใช้การควบคุมเฉพาะที่หรือโดยทั่วไป
10. ไฟฉุกเฉิน
11. การบำรุงรักษาทำความสะอาด
12. ระบบควบคุมปิด-เปิดในเวลาทำการและนอกเวลาทำการ

อ้อม

ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม โดยทั่วไปแสงสว่างก็เป็นที่ต้องการอยู่เสมอเมื่อมีการจัดแสดง วัตถุและเป็นปัจจัยให้ความสว่างแก่อาคาร สิ่งที่ดีที่สุดในที่กระทำได้คือ เมื่อติดไฟในห้องจัดแสดง ควร ติดแสงไฟฟ้าตามเพดานให้ปริมาณของแสงกระจายไปในห้องแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการสะท้อนแสง เข้ากระจก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.10.2 ระบบเสียงและการควบคุมเสียง

องค์ประกอบเบื้องต้นของเสียง คือ ความดัง ความถี่ จุดกำเนิดของเสียง นักออกแบบจะต้องเข้าใจลักษณะของเสียงเป็นอย่างดี เพื่อที่จะจัดการและควบคุมเสียง ปัญหาที่มีอยู่ว่าเสียงที่ไม่ต้องการและเสียงที่ควบคุมไม่ได้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ลักษณะของเสียงเกี่ยวข้องกับผิวสัมผัสของพื้นที่นั้น

เสียงแผ่จากจุดกำเนิด จนกระทั่งกระทบกับพื้นที่ผิว ขณะที่เสียงผ่านพลังงานเสียงบางส่วนจะถูกสะท้อน ส่งผ่าน และถูกดูดซับไป ส่งผลถึงองค์ประกอบ 2 สิ่ง คือ

1. ลักษณะทางธรรมชาติของพื้นผิว

2. คุณลักษณะของพื้นผิว

- การสะท้อนของเสียงมีผลมาจากพื้นผิวที่แข็ง เนื้อแน่น วัสดุที่แข็งแกร่ง
- การดูดซับของเสียงและการส่งผ่านของเสียงมีผลมาจาก พื้นผิวที่อ่อนนุ่ม เป็นรูพรุน หรือวัสดุที่มีความยืดหยุ่น
- มุมสะท้อนของเสียงมีผลกับพลังงานที่ถูกสะท้อน กล่าวคือ มุมการตกของเสียงเคบเท่าไร มุมสะท้อนก็เคบเช่นกัน

Room Acoustic (เสียงในห้อง)

การควบคุมและจัดการกับเสียงในพื้นที่นั้นส่งผลกระทบโดยตรงกับเสียงในห้อง การสร้างเสียงที่ดีนั้นต้องคำนึงถึงสิ่งแรกคือ การลดและลบเสียงที่ไม่ต้องการและรักษาหรือส่งเสริมเสียงที่ต้องการในทางทฤษฎี เสียงที่ผู้ฟังจะได้ยินเป็นผลมาจากเสียงโดยตรงก่อนแล้วจึงค่อยได้ยินเสียงสะท้อนในเวลาถัดมาแต่ในความเป็นจริงส่วนมากเสียงที่ได้ยินภายในห้องจะเป็นเสียงที่เกิดจากการสะท้อนมากกว่าเสียงโดยตรงจากจุดกำเนิดของเสียงนั้น

Noise Control (การควบคุมเสียง)

การควบคุมเสียงภายในห้องคือ การเก็บเสียงที่ไม่ต้องการซึ่งเสียงเหล่านี้จะไปแทรกกับเสียงที่ได้ยิน จุดประสงค์ของการควบคุมเสียงคือ การมิให้เสียงภายนอกเข้ามาแทรกเสียงภายในห้อง

ความสำเร็จในการควบคุมประสิทธิภาพของเสียง นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงต้นกำเนิดสำคัญของเสียง เข้าใจและรู้คุณค่าของเส้นทางที่เสียงจะผ่านได้ภายในเป็นอย่างดี แต่ละห้องจะอนุญาตให้มีระดับเสียงแตกต่างกันและจะต้องลดลงให้เหลือน้อยที่สุด ตามข้อกำหนดดังนี้

1. บริเวณที่ต้องการใช้ความเงียบ 30-35 เดซิเบล
2. บริเวณที่ใช้เสียงค่อย (บริเวณทำงานเจ้าหน้าที่, โต๊ะสอบถาม ฯลฯ) 45-50 เดซิเบล
3. บริเวณเสียงจ่อแจ (ลิโอบบี้, บันได ฯลฯ) 50-60 เดซิเบล

การป้องกันเสียงสะท้อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุก่อสร้างที่ใช้ในอาคารนั้น บางอย่างมีคุณสมบัติในการดูดเสียงสะท้อนได้ดี เช่น พรมซีโลเทกซ์ เฟอร์นิเจอร์บุผนัง ผ้าม่านหนา แอนคูสติค เซลโลกริด ชิบบอร์ด ฯลฯ ส่วนวัสดุที่เป็นเครื่องกันเสียงเป็นพวกผนังต่างๆ เช่น กำแพง ก่ออิฐ ฝาไม้ กระฉก ฯลฯ ทั้งนี้จะต้องใช้ช่วยต่อรอยแตกต่างๆ มีน้อยที่สุดเพราะคุณภาพในการกันเสียงมีมากที่สุดถ้ากันเป็น 2 ชั้น โดยมีช่องอากาศตรงกลางก็จะมีคุณภาพดีกว่าผนังชั้นเดียวมาก

การป้องกันเสียงสะท้อน ในทางสถาปัตยกรรมนั้นมีความต้องการ 2 ประการ

1. เพื่อที่จะให้วัตถุประสงค์ในสิ่งแวดล้อมให้การป้องกันเสียงสะท้อนได้เป็นผลที่พอใจของทุกคน

2. เพื่อให้สภาวะการรับเสียงการฟังชัดเจนยิ่งขึ้น

สภาวะการฟังเสียงในห้องจะได้รับผลเป็นที่น่าพอใจต้องการส่วนต่างๆ ดังนี้

- เสียงเบื้องหลัง (Background Noise)
- การขจัดเสียงสะท้อนกลับซึ่งต่อเนื่องกันหลายครั้งหลายหน
- การกระจายของเสียงไปในที่ว่างในห้องที่เหมาะสม
- ให้เสียงไปยังผู้ฟังได้ชัดเจนและดังพอ

การควบคุมเสียง

ก. การควบคุมเสียงภายใน

คือ การควบคุมเสียงภายในส่วนที่ต้องการใช้เสียงต่างๆ ให้ผู้ชมมีในระดับความดังที่เหมาะสมและต้องป้องกันปัญหาในเรื่องการสะท้อนเสียงจากพื้นเพดาน ผนัง

ข. การป้องกันเสียงจากภายนอก

คือ การปิดกั้นเสียงภายนอกการกำจัดที่ต้นกำเนิดของเสียงรบกวนผลของการเกิดเสียงรบกวนจะเกิดขึ้นคือ

- ทำให้เกิดความไม่สบายใจ
- ทำให้ขาดสมาธิในการทำงาน
- ทำให้การส่งหรือรับไม่ได้ผลเท่าที่ควร
- ทำให้ประสิทธิภาพการใช้เสียงลดลง

การป้องกันเสียงสะท้อน

การใช้พรม เป็นวัสดุพื้นเพื่อช่วยในการป้องกันเสียงสะท้อน นับว่าพรมเป็นวัสดุที่ดีที่สุดในการดูดซับเสียง พรมให้ประโยชน์ 3 ประการคือ

- .. ลดเสียงกระทบ (Impact Noises)
- .. มีประสิทธิภาพ ในการดูดซับเสียง (Sound Absolution)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ลดเสียงบนพื้นผิว

การป้องกันเสียงสะท้อนที่เพดาน

เพดานโดยทั่วไป มีลักษณะของระนาบที่กว้างใหญ่ถ้าเกิดการสะท้อนเสียงจากเพดานนั้น จะเกิดเสียงชัดเจน และไปได้ไกลกว่าเสียงสะท้อนที่เกิดจากส่วนอื่นๆ

เพดานที่เป็นวัสดุดูดซับเสียงหลักการคล้ายกับฉากกั้นและพรมคือ เมื่อเสียงบางส่วนผ่านเข้าไปในเพดาน และบางส่วนจะถูกดูดซับไว้ทั้งหมดจะไม่สามารถทำหน้าที่ดูดซับเสียงต่อไปได้เพราะจะต้องมีส่วนประกอบอื่นๆ รวมอยู่ด้วย เช่น ดวงไฟ หัวจ่ายแอร์

การป้องกันเสียงสะท้อน ณ พื้นผิวที่ตั้งตรง

ได้แก่ ผนัง หน้าต่างๆ ฝ้า ตลอดจนจนส่วนทำงานที่ประกอบด้วยโต๊ะเก้าอี้ การใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติดูดซับเสียงวิธีการหนึ่ง สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้

การป้องกันเสียงสะท้อนที่เกิดจากฝ้าผนังสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี

1. ผนังภายใน การกั้นผนังจรดเพดานจริงหรือการทำผนัง 2 ชั้น ก็เป็นวิธีที่ช่วยไม่ให้เสียงเดินผ่านไปยังห้องอื่นๆ ได้โดยง่าย

2. ผนังภายนอก (Exterior Wall) ผนังภายนอกประกอบด้วยหน้าต่างเบ้าของค้ำประกอบหลักซึ่งมีปัญหาการสะท้อนเสียงมากเนื่องจากกระจกเป็นวัสดุที่มีคุณสมบัติการสะท้อนเสียงมาก

วิธีการแก้ปัญหาเสียงสะท้อนที่เกิดจากกระจกอาจทำได้โดย

1. ใช้ม่านเก็บเสียงที่ปิด-เปิดได้ (Acoustical Drapes) ถ้าปิดม่านลงก็ไม่สามารถเห็นภายนอกได้ซึ่งขัดกับวัตถุประสงค์การใช้หน้าต่าง

2. ออกแบบหน้าต่างให้เอียงทำมุมในตำแหน่งที่เหมาะสมกับเสียงสะท้อน หรือให้เสียงสะท้อน สะท้อนเข้าสู่แผ่นดูดซับเสียงอีกทีหนึ่ง

3. ใช้ม่านบังตาที่มีลักษณะคล้ายบานเกล็ดปรับ องศาของการปิด-เปิดได้ (Vertical Blind) ชนิดของวัสดุซับเสียง

1. Prefabricated Acoustic Units เป็นวัสดุดูดซับเสียงสำเร็จรูป รวมทั้งมักจะทำเป็นแผ่นๆ และเจาะรูพรุน

2. Acoustic Plastic and Splayed Material เป็นวัสดุที่ประกอบด้วยรูพรุน (Porous) และพวกพลาสติกหรือวัสดุที่มีใยผสม Binder Anent ใช้กับกระบอกฉีดหรือฉาบ

3. Acoustic Plackets เป็นวัสดุ Bosky ส่วนใหญ่ทำด้วย Mineral หรือ Wood Wool Glass Units แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

ประเภทที่ 1 เป็นแผ่นสำเร็จรูป รูพรุน หรือผิวหน้าขรุขระ แบ่งเป็น

ก. All Material Units เป็นเม็ดเล็กๆ และใช้ปูนปลาสเตอร์หรือดินขาวเป็นกาวยึด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข. All Material Units เป็นเม็ดเล็กๆ และใช้ยิปซัมเป็นตัวยึดให้แน่น
- ง. Mineral หรือไส้ไม้อ่อนๆ ผสมกับ Mineral Binder ซึ่งไม่ติดไฟ

การเลือกใช้วัสดุดูดซับเสียง

1. ประเภทสำเร็จรูปรวมทั้งแผ่นดูดซับเสียง เช่น เซฟวิงบอร์ด เป็นต้น และเป็นวัสดุที่มีรูพรุนโดยมีวัสดุเก็บเสียงอยู่ด้านหลัง

2. พวกลายและฟองเป็นแผ่นพลาสติกและวัสดุจำพวกเส้นใย (ไฟเบอร์) เพื่อใช้ฉาบหรือพ่นบนสิ่งที่ต้องการ

3. ชนิดเป็นเส้นใยหยาบๆ ได้ Fiber การกระจายติดตั้งวัสดุเป็นแผ่นเล็กๆ แทนการติดตั้งวัสดุที่มีพื้นที่เท่ากันแต่คิดเป็นผืนใหญ่แผ่นเดียว จะมีคุณสมบัติในการดูดเสียงดีกว่าการทำสิ่งลงบนวัสดุดูดซับเสียง

- วัสดุที่เป็นแผ่นบางๆ และวัสดุที่มีรูพรุนผิวหน้าเป็นรูขรุขระ ถ้าทำดีไม่จะไปอุดรูบนผิวที่ทำได้

- วัสดุพวก Acoustic Plastic สีที่จะไปเคลือบผิวให้คุณสมบัติดูดเสียงลดลงจึงควรใช้สีพวก Aniline Dyes อย่างอ่อนๆ Gasoline หรือฟันทแลคเกอร์ การใช้สีพื้นควรทำให้สีของอนุของสีกระจายไปทั่วไม่เกาะดินแน่น

การป้องกันผลเสียของเสียงเมื่อเสียงกระทบผนัง

โดยปกติผนังทั่วไปจะสามารถสะท้อนเสียงได้ประมาณ 20% ซึ่งขึ้นอยู่กับชนิดของวัสดุที่ใช้ทำผนังนั้นๆ ดังนั้น เมื่อมีการออกแบบผนังโดยเปลี่ยนผิวหน้า และเสริมวัสดุดูดซับเสียงเข้าไปในผนัง เพื่อเป็นการลดเสียงสะท้อนและเสียงผ่านผนังไปยังส่วนที่ไม่ต้องการตามลำดับ จึงมีกรรมวิธีต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

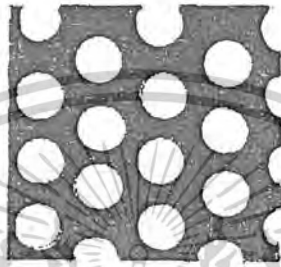

รูปที่ 2.33 แสดงตัวอย่างการตกแต่งผนัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุดูดซับเสียงที่มีผิวหน้าโปร่ง

วัสดุดูดซับเสียงประเภทที่มีผิวหน้าโปร่ง สามารถโปร่งพรุนได้ตั้งแต่ 5-50% หรือมากกว่า นั้น ซึ่งตามกฎแล้วสามารถดูดซับเสียงที่มีความถี่สูง และสามารถกันเสียงสะท้อนได้ด้วย ส่วนวัสดุที่เป็นโลหะก็ต้องนำมาตกแต่งผิวหน้าด้วยวัสดุซับเสียง

ภาพที่ 2.34 แสดงลักษณะของรูปโปร่งบนผิววัสดุซับเสียง

ระบบเสียงในห้องบรรยาย-ปาฐกถา

การออกแบบระบบเสียงของห้องบรรยาย-ปาฐกถา ควรคำนึงถึง

1. เสียงต้องดังสม่ำเสมอในทุกส่วนของห้อง
2. ต้องจัดเสียงรบกวนได้
3. ต้องมี Reverberation ที่เหมาะสมกับการฟัง
4. เสียงต้องกระจาย (Diffuse) อย่างทั่วถึง
5. ภายในห้องไม่ควรมีความบกพร่องทางเสียง เช่น
 - Echo
 - Sound Shadow
 - Room Resonance
6. ต้องมีการควบคุมเรื่องเสียง เช่น
 - ยกต้นกำเนิดเสียงให้ส่งถึงผู้ฟังโดยตรง
 - ต้องจัดผู้ฟังอยู่ใกล้ต้นกำเนิดเสียงมากที่สุด

ดูดกลืนเสียงด้วยเก้าอี้ และกลุ่มคน

- ควรจัดให้มีการสะท้อนรอบๆ ต้นกำเนิดเสียง
- มีการสะท้อนเสียง ไป

ยังผู้ที่อยู่ไกลวัสดุที่ช่วยสะท้อนเสียง ได้แก่ Ply Wood, Fibre

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ผนังห้องไม่ควรขนานกันเพื่อลดการสะท้อนของเสียงโดยเฉพาะในต้นกำเนิดของเสียง

- ปริมาณของห้อง ควรมีขนาดเล็กที่สุดเพื่อย่นระยะทางของเสียง
- ถ้าหากกว้างมากควรใช้ลำโพงประกอบ

องค์ประกอบในการควบคุมเสียง

1. รูปร่างของห้อง

ห้องบรรยาย-ปาฐกถา ควรมีลักษณะเป็นผนังสี่เหลี่ยมคางหมูหรือสี่เหลี่ยมคี่หน้าตามแนวทางของเสียง รูปทรงของห้องในลักษณะที่เป็นวงกลมหรือรูปไข่จะไม่ทำให้เกิดการกระจายเสียงได้ดี แต่ลักษณะตามความโค้งของรูปทรงของห้องที่ก่อให้เกิดการรวมตัวทางเสียงและแผงที่เขววน เพื่อกระจายการสะท้อนเสียงทั้ง 2 ส่วนนี้จะช่วยให้การกระจายเสียงเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ

2. ขนาดของห้อง

ห้องบรรยายทั่วไปจะมีระยะห่าง 20-30 เมตร ในทางตรง 13 ม. ในทางกว้างและทางด้านหลัง 10 ม. อัตราส่วนระหว่างความสูง ความกว้างและความยาวที่สามารถนำมาใช้ได้ คือ 2:3:5 หรือ 3:4:8 ก็ได้เฉลี่ยความจุประมาณ 3.5 ตารางเมตร/โคม

การตกแต่ง

โดยทั่วไปวัสดุสำหรับดูดซับเสียงจะติดตั้งไว้ในตำแหน่งด้านหลัง บนผิวหลังคาหรือผนังด้านข้างเพื่อดูดกลืนเสียงแบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

- Acoustic Plaster and Sprayed-on Material เป็นวัสดุจำพวกพลาสติคมีรูพรุนหรือวัสดุที่มีใยผสม ใช้วิธีพ่นด้วยการบอภัยตูดูกกลิ้งหรือฉาบ
- Fabricated Acoustic Units ส่วนใหญ่ทำด้วยไฟเบอร์ ชนลัตรีและอื่นๆ ใช้ประกอบกับวัสดุที่เป็นแผ่นแข็งเสียก่อนแล้วจึงปิดลงบนโครงสร้าง

การทำสปีนวัสดุดูดซับเสียงจะต้องทำการพิจารณาอย่างรอบคอบเพราะวัสดุบางชนิดเมื่อทาสีแล้ว คุณสมบัติจะเปลี่ยนไป และการพ่นสีจะทนกว่าการใช้แปรงเพราะการพ่นสีทำให้เนื้อของสีของสีกระจายไปทั่วและเกาะแน่นดีกว่า การกั้นเสียงของฝ้าผนังแบ่งออกได้เป็น 4 แบบ ดังนี้

- Single Homogenous Partition เป็นผนังชั้นเดียวในวัสดุแข็งใช้กั้นสร้าง เป็น ผนังหนา 6 นิ้ว คอนกรีตหนา 6 นิ้ว
 - Single Inhomogenous เป็นผนังที่ใช้วัสดุที่เป็นโพรงภายในช่องว่าง
- แบบนี้เบากว่าแบบแรก แต่มีคุณสมบัติคล้ายกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Double Partition เป็นผนังหนาหรือบาง 2 ชั้น แต่เว้นช่องอากาศระหว่างกลางและป้องกันเสียงที่ลอดออกมาระหว่าง รอยต่อของผนังกับพื้นหรือเพดานโดยควรรองด้วยวัสดุที่ยืดหยุ่นได้
- Complex Partition เป็น Stud Partition จะมีช่องอากาศระหว่างผนัง หรือไม่มีก็ได้ ผิวหน้าใช้วัสดุเรียบ เช่น แผ่นไม้ขัดตะหรือระแนงฉาบปูนพลาสติกเดอริปิดแผ่น Rigid Frame เป็นผิวผนังที่แข็งแรงขึ้น และมีคุณสมบัติในการป้องกันเสียงที่มีความถี่ได้สูงได้ดีมาก การติดตั้งใช้ตะปูยึดติดกับ Stud ถ้าต้องการให้ผนังทั้ง 2 ข้าง ห่างกันมากควรใช้ผนังแบบ Double Stud โดยใช้วัสดุกันเสียงอื่นๆ ใส่ระหว่างแผ่นหน้าผนังทั้ง 2 หรือปิดผิวหน้าผนัง

2.11 การใช้สีในการตกแต่ง

ได้แยกออกเป็น 2 วรรณะใหญ่ๆ 2 คือ

1. สีอบอุ่น เป็นสีที่มีช่วงคลื่นยาวคือ สีแดงและสีเหลือง หรือสีเชิงประกอบที่มีทั้ง 2 สีเจือปนอยู่ สีอบอุ่นเมื่อจ้องมองดูนานๆ จะรู้สึกเหมือนคลื่นใกล้เข้ามา

2. สีเย็น เป็นสีที่มีช่วงคลื่นสั้นคือ สีเขียวและสีน้ำเงิน ประกอบที่มี 2 สีนั้นเจือปนอยู่เมื่อจ้องมองดูจะรู้สึกเหมือนห่างออกไป

สีโดยทั่วไป มีลักษณะต่างๆ ที่สำคัญดังนี้

1. สีที่มีคุณลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

- Hue คือ สีที่มีตำแหน่งในสเปกตรัม เช่น น้ำเงิน แดง เหลือง
- Value คือ ความอ่อนแก่ของสี
- Chrome คือ สีที่แตกต่างกันด้วยความเข้มของสี เช่น สีแดงกับชมพู ที่เป็นสีเดียวกัน

แต่มีสีแดง มีความเข้มของสีมากกว่า

2. สีที่ช่วยให้ทัศนวิสัยที่แจ่มใตที่สุดเมื่อนำมาใช้ดังนี้

- สีอ่อนตัดกับสีแก่ (ค่าแปรเปลี่ยนของสี)
- สีอ่อนตัดกับสีสดใต
- สีอ่อนตัดกับสีเย็น
- สีสดใตตัดกับสีสดใต

3. สีที่ตัดกันตรงตามปกติ

- สีเหลืองบนพื้นน้ำเงิน
- สีส้มบนพื้นน้ำเงิน

4. สีสามารถทำให้กับ... (ข้อความไม่สมบูรณ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สีที่เมื่อเราใช้เนื้อที่มากๆ แล้วไม่น่าดูนั้น ถ้าใช้แต่เพียงเล็กน้อยอาจทำให้น่าสนใจมากขึ้น
6. เมื่อใช้สีเข้มจัดคู่กับสีอ่อนจัดจะทำให้แลเห็นได้เด่นชัดมีชีวิตชีวกว่าใช้สีที่มีค่าของความเข้มหรือจางใกล้เคียงกันมาก
7. หลักในเรื่องของสีคือ ควรจะต้องมีสีชนิดใดชนิดหนึ่ง ปรากฏเด่นออกมามากกว่าที่จะเป็นสีอ่อนหรือสีเย็น การใช้สีที่ไม่ดีอย่างหนึ่ง คือ แต่ละสีใช้ในปริมาณที่เท่ากันทั้งหมด ถ้าปริมาณหรือเนื้อที่ของสีเปลี่ยนไป สีของวัตถุเปลี่ยนไป สีที่กินที่มากย่อมเด่นกว่า นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับการแปรเปลี่ยนความสดใสของสีด้วย
8. สีแต่ละสีจะให้ความรู้สึกแตกต่างกันไป
ความรู้สึกรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อสีต่างๆ	
สีแดง	ทำให้รู้สึกอบอุ่น ร้อนแรง กระตุ้นให้ตื่นกลัว น่ากลัว
สีส้ม	แจ่มใส อบอุ่น ค่อนข้างแรงและบาดตา
สีชมพู	รำเริง บริสุทธิ์ ไร้เดียงสา
สีเหลือง	รำเริงเบิกบาน ปราดเปรี๊ยะและเกิดพลังกำลัง
สีเขียว	ชุ่มชื้น กระปรี้กระเปร่า สดชื่นมีชีวิตชีวา
สีน้ำเงิน	สง่าผ่าเผย จังจวง สงบเสียบลึก เยือกเย็น
สีม่วง	สงบเสียบ เจือยซา หดหู่ เมื่อยสลายตา
สีน้ำตาล	อบอุ่น แข็งแกร่ง มั่นคงและเศร้า
สีเทา	เสียบขรึม สุขภาพ เกียรติยศ ล้นดีภาพ
9. การใช้สีมากเกินไปทำให้เบื่อเร็ว
10. สีจัดจาด จะให้ความรู้สึกตื่นตัวในการพบเห็น เพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ เท่านั้น
11. โน้มน้ำหนักที่กว้างไม่ควรหาด้วยสีสดนอกจากสีอ่อนและลดค่าของสีแล้ว

2.12 การเลือกใช้สีในการตกแต่งอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการเลือกสีในการตกแต่งภายในอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สีที่ใช้ต้องคำนึงถึงลักษณะการใช้งานของผู้ใช้บริการเพราะสีมีอิทธิพลต่อมนุษย์มาก การใช้สีที่เหมาะสมในแต่ละส่วนได้แก่ สีที่ใช้ในห้องโถงสีเป็นสีที่ค่อนข้างอบอุ่นและเป็นส่วนที่ต้อนรับผู้เข้ามาใช้บริการ เป็นส่วนที่มีผู้เข้ามาใช้กันมากที่สุด สีที่ใช้ในห้องโถงสีเป็นสีที่ค่อนข้างอบอุ่นและเป็นส่วนที่ต้อนรับ สามารถดึงดูดใจผู้เข้ามาใช้บริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้สึกผ่อนคลายได้ ส่วนประตูใหญ่ สีที่ใช้ควรเป็นโทนสีอ่อน เพื่อให้ดูแล้วสว่างโล่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรรษา พื้น STAGE เป็นพื้นไม้ สีน้ำตาลเข้ม ทำให้เกิดความแตกต่าง แก้อ้อ นุด้วยเบาะสีอ่อนหรือสีของโทนเย็น เช่นน้ำเงิน ดูแล้วเกิดความหรรษาเรียบง่าย สีที่ใช้ในห้องสมุด ผู้มาใช้บริการจะอยู่ในห้องสมุดประมาณ 3 ชม. สูงสุด ดังนั้นสีที่ใช้ดูแล้วไม่เบื่อกง่าย สามารถดึงดูดใจผู้เข้ามาใช้บริการรู้สึกสบายตา นียมสีเย็นๆ เรียบๆ สีที่ให้นในห้องปฏิบัติการวิจัย ควรใช้สีสดใสโทนอุ่นจะช่วยให้เกิดความรู้สึกกระปี้กระเป่าได้ง่าย หรืออาจใช้สีในกลุ่มเอิร์ทโทน เพื่อให้รู้สึกสบายไม่เครียดขณะปฏิบัติงาน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงคุณสมบัติวัสดุภายในหรือศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติที่ออก

วัสดุตกแต่ง	คุณสมบัติ							พื้นผิว			การใช้งาน		
	คงทน	ทนการ ขีดขีด	กัน ความชื้น	ทน ความ สารเคมี	เก็บ เสียง	แตก เปราะ	ดูแล รักษา ง่าย	มัน	ด้าน	ขรุขระ	พื้น	ผนัง	เพ ดาน
1. กระเบื้องดินเผา	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
2. กระเบื้องเคลือบเซรามิค	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
3. หินแกรนิต	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
4. พรม					*	*	*			*	*	*	
5. ไม้เคลือบผิว	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
6. ไม้อัด					*	*	*		*	*	*	*	
7. แผ่นยิปซัมบอร์ด		*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
8. ปูนซีเมนต์ขัดมัน	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
9. ทราายล้าง	*	*	*	*	*	*	*						
10. กระจก			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
11. แผ่นแอสเบส ตอเมนส์	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
12. เซดโลกรีด	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
13. เซฟวิงบอร์ด			*	*	*	*	*		*	*	*	*	*

ตารางที่ 2.4 แสดงคุณสมบัติวัสดุภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง

วัสดุตกแต่ง	คุณสมบัติ							พื้นผิว			การใช้งาน		
	คงทน	ทนการ ขูดขีด	กัน ความชื้น	ทน ความ สารเคมี	เก็บ เสียง	แตก เปราะ	ดูแล รักษา ง่าย	มัน	ด้าน	ขรุขระ	พื้น	ผนัง	เพดาน
14. ตะแกรงบอร์ด	*		*	*					*			*	*
15. อคูสติคบอร์ด					*				*	*		*	*
16. ลามิเนต			*	*			*	*	*			*	
17. แผ่นโลหะ	*	*	*	*			*	*	*			*	
18. แผ่นสแตนเลส	*	*	*	*			*	*	*			*	
19. ไม้					*		*	*	*			*	
20. วัสดุ					*		*	*	*			*	
21. ผ้าบุผนัง				*	*		*	*	*			*	
22. ไม้	*	*	*	*	*		*	*	*			*	
23. แผ่นทองเหลือง	*	*		*			*	*	*			*	
24. แผ่นทองแดง				*			*	*	*			*	

2.13 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบ

โครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นโครงการที่มุ่งเน้นประโยชน์ด้านการให้ความรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นในศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือในรูปแบบสถานที่จัดประชุมออก ประสงค์ และจัดนิทรรศการที่ให้ความรู้ทางศิลปะ และวัฒนธรรม ดังนั้นกรณีศึกษาที่เลือก จึงมีลักษณะ การดำเนินงานที่ใกล้เคียงกับโครงการ เพื่อที่จะศึกษาองค์ประกอบภายใน , การออกแบบ, ลักษณะและเทคนิคจัดแสดง และงานระบบ เพื่อนำมาเป็นกรณีศึกษา ได้แก่

2.13.1 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา (หอศิลป์วัฒนธรรม แห่งภูมิภาคตะวันตก)

ศึกษาเรื่องการจัด ZONING ทางสัญญา การจัดแบ่งพื้นที่ส่วนจัดแสดง เทคนิคในการนำเสนอเรื่องราวจัดแสดง การเลือกใช้วัสดุตกแต่งอาคารอนุรักษ์ ข้อดี ข้อเสียของการจัดแสดง

2.13.2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

ศึกษาเรื่องการจัด ZONING ทางสัญญา ลักษณะโครงสร้างของอาคาร เนื้อหาการจัดแสดง และเทคนิคในการนำเสนอเรื่องราวจัดแสดง การเลือกวัสดุตกแต่ง การจัดพื้นที่ทางสัญญา

2.13.3 หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา

ศึกษาเรื่องการจัด ZONING ทางสัญญา เทคนิคการนำเสนอเรื่องราวจัดแสดง การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง การจัดแบ่งพื้นที่จัดแสดง

2.13.4 หอศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศึกษาเรื่องการจัด ZONING ทางสัญญา และเทคนิคการนำเสนอเรื่องราวจัดแสดง การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง การจัดพื้นที่ทางสัญญา และส่วนขายของที่ระลึก รูปแบบการบริการร้านขายของที่ระลึก , พฤติกรรมของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ , ตัวสินค้าที่นำมาขาย

2.13.5 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวี

ศึกษาเรื่องการจัด ZONING ทางสัญญา เนื้อหาการจัดแสดง และเทคนิคในการนำเสนอเรื่องราวจัดแสดง การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง

2.13.6 สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน จังหวัดมหาสารคาม

ศึกษาเกี่ยวกับหอสมุดเฉพาะ การบริหารงานภายใน,รูปแบบของหอสมุดเฉพาะ,พฤติกรรมของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ จำนวนที่นั่ง จำนวนตู้หนังสือ และการจัดพื้นที่ทางสัญญา

2.13.7 สถาบันกอบเร่ (สถาบันไทย – เยอรมัน)

ศึกษาเกี่ยวกับร้านอาหารให้บริการตนเอง (Canteen) รูปแบบการบริการร้านอาหาร, พฤติกรรมของผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ จำนวนที่นั่ง และการจัดพื้นที่ทางสัญญา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.1 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา (ชื่อเดิม : หอศิลปวัฒนธรรมภูมิภาคตะวันตก)

ภาพที่ 2.35 ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา

สถานที่ตั้ง	มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ.พระราชวังสนามจันทร์ ถนนราชมรรคาใน จังหวัดนครปฐม
เวลาเปิดทำการ	09.30 น. – 16.30 น. ทุกวันพฤหัสบดี ถึง วันอาทิตย์
พื้นที่อาคาร	อาคารหลัก 1,200 ตารางเมตร
เจ้าของโครงการ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
สถาปนิก	ชัยโรจน์ เชนดำรง
ลักษณะโครงการ	จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปและวัฒนธรรมทางภาคตะวันตก ,พระตำหนักรัชกาลที่ 6 และจำลองเรือนพักข้าราชการในสมัยรัชกาลที่ 6
ลักษณะอาคาร	อาคารหลักเป็นอาคารประยุกต์สองชั้น โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ชั้นบนเป็นห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้นล่างเป็นห้องแสดงผลงานศิลปะที่ได้รับรางวัลชนะเลิศประกอบด้วยกลุ่มอาคาร ดังนี้ เรือนไม้ และพระตำหนักจำนวน 4 หลัง และอาคารรับรอง 1 หลัง และเรือนจำลอง 4 หลัง ภายในบริเวณทางเดินมีหลังคาคลุม และศาลาเชื่อมต่อส่วนต่าง ๆ ในโครงการ
ออกแบบนิทรรศการ	เจ้าหน้าที่ของกรมศิลปากร

โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษานี้ เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2542 ระหว่างที่ศาสตราจารย์ ดร. ตรึงใจ บุรณสมภพ ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อจรรโลงศิลปะและวัฒนธรรมทางภูมิภาคตะวันตกของไทย จึงควรมีหอศิลปวัฒนธรรมที่ต่างจาก

พิพิธภัณฑ์ในจังหวัดต่างๆ มีการสานักงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมศึกษาและวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่จนด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอศิลป์นี้เป็นหอเนกประสงค์ที่รวบรวมภูมิปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมของภูมิภาคตะวันตกไว้ ณ ที่เดียวกัน มีทั้งส่วนของนิทรรศการประจำ นิทรรศการหมุนเวียน อบรม พัฒนา และวิจัย ตลอดจนการให้บริการทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม และบริการด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ บนพื้นที่ ๒๒ โดยเชื่อมศักยภาพ และภูมิทัศน์ต่อเนื่องกับเขตโบราณสถานของพระราชวังสนามจันทร์ สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครปฐมได้

แนวความคิดในการออกแบบ

เน้นบรรยากาศ พระตำหนัก และเรือนไม้ในสมัย รัชกาลที่ 6 ในพระราชวังสนามจันทร์ โดยให้ความสำคัญกับสถาปัตยกรรมซึ่งแวดล้อมโครงการอยู่ทั้ง 3 ด้าน แนวแกนหลักของอาคารหอประชุม ซึ่งอยู่ในแนวตะวันตก - ตะวันออก วางตรงไปยังเรือนทับเจริญ ทำให้พื้นที่เปิดโล่งหน้าอาคารเชื่อมต่อกับพื้นที่เปิดโล่งหน้าเรือนทับเจริญ เกิดความเชื่อมต่อทั้งมุมมองและกิจกรรมของอาคารในโครงการและเรือนทับเจริญซึ่งเป็นสถาบันวัฒนธรรมภูมิภาคตะวันตก

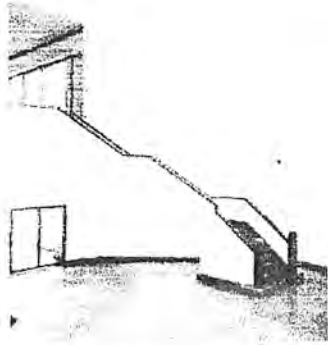
ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา มีการจัดแสดงภายในอย่างชัดเจน โดยแบ่งเนื้อหาและเรื่องราวจัดแสดง ตามอาคารหลัก ,ตำหนัก และเรือนไม้ ในพระราชวังสนามจันทร์ แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. จัดแสดงผลงานศิลปะและนิทรรศการหมุนเวียน
2. จัดแสดงศิลปะและวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ในภาคตะวันตก
3. จัดแสดงส่วนพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6
4. จัดแสดงส่วนพระตำหนักรัชกาลที่ 6 ลักษณะการจัดแสดงเป็นห้องต่างๆ เน้นบรรยากาศสมัย รัชกาลที่ 6 ทรงใช้
5. จัดแสดงส่วนเรือนจำลองข้าราชการบริพาร สมัยรัชกาลที่ 6

การจัดวางผัง และการสัญจร

โครงการประกอบด้วย อาคารขนาดเล็กจำนวน 5 หลัง คือเรือนไม้ จำนวน 4 หลัง และอาคารรับรองหนึ่งหลัง โดยจัดกลุ่มเรือนไม้ แสดงผลงานวัฒนธรรม ทั้ง 4 หลังไว้ด้วยกัน การสัญจรติดต่อระหว่างอาคารหลัก ,อาคารรับรอง และอาคารแสดงผลงานวัฒนธรรม กำหนดการเดินทางโดยมีหลังคาคลุมถึงตัวอาคารต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.36 ส่วนโถงต้อนรับ

ส่วนที่ 1 โถงต้อนรับ

เป็นโถงอยู่บริเวณด้านหน้าอาคาร ภายในอาคารหลัก ติดกับห้องแสดงผลงานศิลปะ ต่อเนื่องจาก บันไดจากห้องประชุมอเนกประสงค์ชั้น 2

ภาพที่ 2.37 ส่วนห้องแสดงผลงานศิลปะ

ส่วนที่ 2 ห้องแสดงผลงานศิลปะ

เป็นห้องโถงขนาดใหญ่ 8 เหลี่ยม ภายในคั่นด้วยเสากลม อยู่ภายในอาคารหลักชั้นที่ 1 ใช้เป็นห้องจัดแสดงผลงานศิลปะที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ผนังกรุกระจกกรองแสง มีระเบียงทางเดิน โดยรอบ

ส่วนที่ 3 ส่วนห้องประชุมอเนกประสงค์

เป็นห้องโถงขนาดใหญ่ 8 เหลี่ยมอยู่ภายในอาคารหลักชั้นที่ 2 ใช้เป็นห้องประชุมอเนกประสงค์ เป็นสถานที่ในพิธีรับพระราชทานประกาศนียบัตร ครุภัณฑ์ที่ใช้เป็นเก้าอี้ สามารถเคลื่อนย้ายได้ ลดปัญหาทางสัญจร

ภาพที่ 2.38 ส่วนห้องประชุมอเนกประสงค์

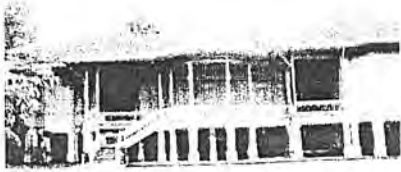

ภาพที่ 2.39 ส่วนอาคารรับรอง

ส่วนที่ 4 อาคารรับรอง

ใช้เป็นส่วนรับเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในพิธีรับพระราชทานประกาศนียบัตรเป็นกลุ่มอาคารเรือนไม้ชั้นเดียว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.40 ส่วนเรือนทับเจริญ

ส่วนที่ 5 สถาบันวัฒนธรรมภูมิภาคตะวันตก
(เรือนทับเจริญ)

เป็นเรือนไม้ชั้นเดียวได้ถุนสูง ตัวเรือนและ โครงหลังคาทำด้วยไม้สัก ลักษณะรูปร่าง เรือนตลอดจน การจัดวางแปลนพื้นจัดเป็น สถาปัตยกรรมซึ่งได้รับการประยุกต์ขึ้นใหม่ เป็นที่ตั้งของสถาบันวัฒนธรรมภูมิภาคตะวันตก เป็นสถานที่รวบรวมผลงาน จัดแสดง ด้านวัฒนธรรมและอนุรักษ์ผลงานใน ห้องถิ่น เนื้อหา เกี่ยวกับการจัดแสดงด้าน เครื่องจักรสาน ,ผ้าทอพื้น เมือง ,หุ่นกระบอก,เครื่องใช้ใน ชีวิต ประจำวัน

ภาพที่ 2.41 ส่วนพระตำหนักทับขวัญ

ส่วนที่ 6 พระตำหนักทับขวัญ

เป็นเรือนไทยที่สมบูรณ์แบบ เป็นเรือนไม้กระดาน ฝาปะกนกรอบลูกฟัก เนื้อหาจัดแสดงได้จัดเป็น ห้องบรรทมเป็นห้องแสดงพระราชประวัติ และ พระราชกรณียกิจ ด้านไทยศึกษาของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น เรื่องเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น เรื่องเกี่ยวกับภาษาไทย วรรณคดี โบราณคดี การทำนุบำรุงพุทธศาสนา กิจการลูกเสือป่า และลูกเสือไทย

ภาพที่ 2.42 ส่วนพระตำหนักขาสิมงคลอาสน์ และห้องสงฆ์ ชั้นล่างเป็นห้องรอเฝ้า ลักษณะการ

ส่วนที่ 7 พระตำหนักขาสิมงคลอาสน์

เป็นส่วนติดต่อสอบถาม – จำหน่ายบัตรลักษณะ อาคารคล้ายปราสาทขนาดย่อม ลักษณะสถาปัตยกรรมแบบเรอเนซองส์ ทาสีครีม หลังคามุงกระเบื้องสีแดง ชั้นบนมีห้องทรงพระอักษร

ใช้สอยและบรรยากาศสมัยรัชกาลที่ 6 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นดำนการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.43 ส่วนพระตำหนัก
มหาราชรัศมีบัลลังก์

ส่วนที่ 8 พระตำหนักมหาราชรัศมีบัลลังก์ เป็นพระตำหนัก 2 ชั้น สร้างด้วยไม้สักทอง ทาสีแดง มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบนี้โอคลาสสิกมีสะพานจากชั้นบนเชื่อมกับพระตำหนักมหาราช เป็นกลุ่มอาคารที่จัดนิทรรศการถาวร แสดงเนื้อหาพระ ราชประวัติและพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ภาพที่ 2.44 ส่วนเรือนจำลอง

ส่วนที่ 9 เรือนจำลอง เป็นเรือนไม้จำลองจำนวน 4 หลัง โดยสร้างตามแบบเรือนไม้ที่พักข้าราชการบริพารสมัยรัชกาลที่ 6 เพื่อแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญา และการสร้างสรรคสถาปัตยกรรมของช่างไทยเมื่อได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตก โดยมีรูปแบบดังนี้

เรือนไม้ หลังที่ 1 สร้างขึ้นจาก
“แบบที่พักเสนาธิการเสือป่า”

เรือนไม้ หลังที่ 2 สร้างขึ้นจาก
“แบบที่พักข้าราชการ สนามจันทร์”

เรือนไม้ หลังที่ 3 สร้างขึ้นจาก
“แบบที่พักข้าราชการในพระราชวังสนามจันทร์”

เรือนไม้ หลังที่ 4 สร้างขึ้นจาก แบบจำลอง
“เรือนพระกรรติเกยะ”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบศูนย์ศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระ
ชนมพรรษา มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
1. ลักษณะอาคาร	อาคารหลักเป็นอาคารประยุกต์สองชั้น โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ชั้นบนเป็นห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้นล่างเป็นห้องแสดงผลงานศิลปะที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ประกอบด้วยกลุ่มอาคาร ดังนี้ เรือนไม้ และพระตำหนัก จำนวน 4 หลัง และอาคารรับรอง 1 หลัง และเรือนจำลอง 4 หลัง ภายในบริเวณทางเดินมีหลังคาคลุมและศาลาเชื่อมต่อส่วนต่างๆ ในโครงการ
2. ลักษณะการจัดแสดง	การจัดแสดงนิทรรศการเป็นการจัดแบบต่อเนื่องจากเรื่องแรกถึงเรื่องสุดท้าย โดยใช้อาคารหลักเป็นศูนย์กลาง แล้วจึงกระจายไปยังส่วนต่างๆ การจัดแสดงเป็นนิทรรศการถาวร วัตถุประสงค์จัดแสดง จัดเป็นบรรยากาศห้องต่างๆ ภายในตำหนัก เป็นวัตถุประสงค์มีคำบรรยาย ติดที่แทนจัดแสดง
3. หัวข้อจัดแสดง	ในการจัดแสดงแบ่งได้ดังนี้ 1. ศูนย์ศิลปะ 2. เรือนทับเจริญ 3. พระตำหนักทับขวัญ 4. พระตำหนักชาลีมงคลอาสน์ 5. พระตำหนักมารีราชรัตบัลลังก์ 6. เรือนจำลอง
4. การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง	ภายใน มีการใช้เทคโนโลยีจัดแสดงได้แก่ - ตู้โมเดลจำลอง - จัดเป็นบรรยากาศห้องต่างๆ ภายในตำหนัก - เป็นวัตถุประสงค์ คำบรรยายติดแทนจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ชนดานการคา

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
5.การจัดวางผัง	พื้นที่ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากเป็นเรือนประยุกต์ บังคับการชมของผู้ชมโดยมีทางเข้าออกเพียงทางเดียว(เฉพาะเรือนและตำหนักจัดแสดงนิทรรศการถาวร) สวนอาคารหลัก เป็นอาคาร 8 เหลี่ยม จัดวางผังโดยใช้ระเบียบทางเดินบังคับทางสัญจรโดยรอบ
6.การศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน (เฉพาะเรือนและตำหนักจัดแสดงนิทรรศการถาวร) 6.1การใช้สี 6.2การเลือกใช้วัสดุ 6.3การให้แสงสว่าง	การตกแต่งภายในส่วนจัดแสดงเรือนต่างๆ ค่อนข้างมืด เนื่องจากแสงประดิษฐ์ไม่เพียงพอ นำรูปแบบลักษณะการใช้สีแบบเดิมมาใช้ นำรูปแบบลักษณะวัสดุเดิมมาใช้แต่ปรับปรุงให้มีความคงทนมากขึ้น แสงสว่างที่ใช้เป็นแสงธรรมชาติ บรรยากาศค่อนข้างมืดครึ้ม เนื่องจากแสงประดิษฐ์ไม่เพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.2 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

ภาพที่ 2.45 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

<u>สถานที่ตั้ง</u>	ใกล้กับศาลาผู้ว่าจังหวัดปราจีนบุรี
<u>เวลาเปิดทำการ</u>	09.00 น. – 16.00 น. ทุกวันพุธถึงวันอาทิตย์
<u>เจ้าของโครงการ</u>	กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ
<u>ลักษณะอาคาร</u>	เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 2 ชั้น ยกฐานสูง 0.50 เมตร ผนังก่ออิฐฉาบปูนชั้นที่ 1 จัดแสดง โบราณวัตถุจากแหล่งโบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดีในอำเภอศรีมโหสถ ใช้เป็นส่วนติดต่อสอบถาม – ขายบัตร ขายของที่ระลึก และ สำนักงาน ส่วนชั้นที่ 2 จัดแสดงโบราณวัตถุสมัยต่างๆ วิวัฒนาการของศิลปโบราณคดี และเครื่องถ้วยในประเทศไทย มีทางเข้า 2 ทาง ทางด้านหน้าบริเวณสวนโถง และทางด้านข้างบริเวณห้องจัดแสดงโบราณคดีปราสาทเขาน้อย
<u>ปีดำเนินการ</u>	พ.ศ. 2518
<u>ออกแบบนิทรรศการ</u>	

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติในความดูแลของกรมศิลปากรที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นสถานที่จัดแสดงเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปะประวัติศาสตร์ โบราณคดี และโบราณวัตถุที่ค้นพบในภูมิภาคตะวันออก ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่ในเขตจังหวัดปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด และเพิ่มจังหวัดนครนายกซึ่งเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคกลางให้อยู่ในเขตความรับผิดชอบของภูมิภาคนี้อีกจังหวัดด้วย รวมจังหวัดใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความรับผิดชอบทั้งสิ้น 8 จังหวัด โดยเน้นเนื้อหาสาระของการจัดแสดงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์โบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรีเป็นสำคัญ

แนวความคิดในการออกแบบ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติประจำภูมิภาคตะวันออก มีเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดแสดงหลักอยู่ที่ศิลปะโบราณวัตถุที่ขุดค้นพบในจังหวัดปราจีนบุรี เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่น และผู้ชมที่ไม่มีพื้นฐานในเรื่องศิลปะในประเทศไทยมาก่อนได้มีความรู้ และความเข้าใจในศิลปะโบราณวัตถุในภูมิภาคตะวันออกมากยิ่งขึ้น จึงได้เพิ่มเนื้อหาการจัดแสดงในหัวข้อศิลปะโบราณคดีในประเทศไทยเพิ่มเติมเข้ามาด้วย แบ่งเนื้อหาการจัดแสดงออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ศิลปะโบราณคดีในประเทศไทย จัดแสดงตัวอย่างโบราณวัตถุสมัยต่างๆ ซึ่งแสดงถึงวิวัฒนาการของศิลปะในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยประวัติศาสตร์ รวมทั้งจัดแสดงเรื่องเครื่องถ้วยสุโขทัย และเครื่องถ้วยเบญจรงค์
2. โบราณคดีใต้น้ำ แสดงถึงการปฏิบัติงานทางโบราณคดีใต้น้ำ เส้นทางเดินเรือ และค้าขายในสมัยโบราณ และโบราณวัตถุที่สำคัญต่างๆ ที่ได้จากท้องทะเล
3. โบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในภาคตะวันออก จัดแสดงหลักฐานการเริ่มต้นถิ่นฐานของมนุษย์ ในภูมิภาคนี้ และพัฒนาการอย่างเป็นลำดับ จนเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ในที่สุด

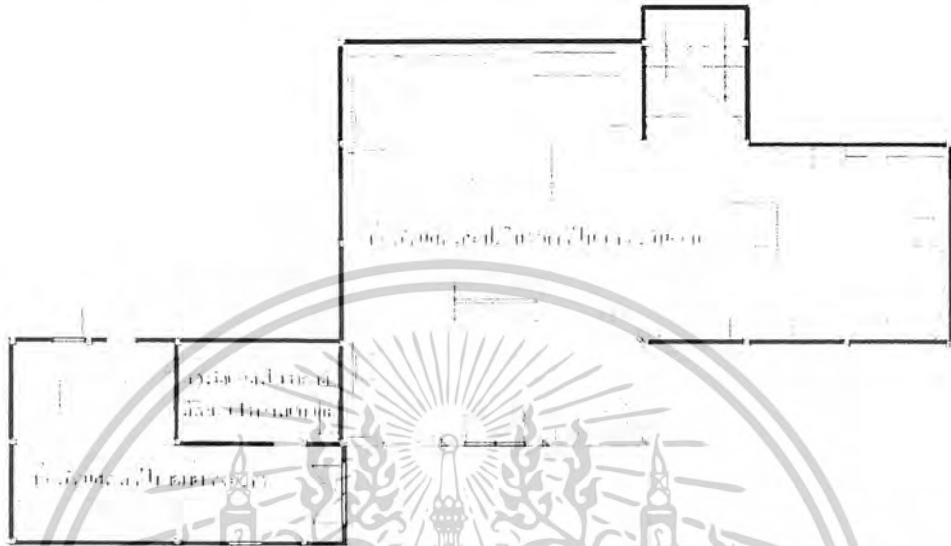
การจัดนิทรรศการของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ได้แบ่งหัวข้อจัดแสดง ดังนี้

1. ห้องจัดแสดงโบราณคดีหนองโน
2. ห้องจัดแสดงโบราณคดีโคกพนมดี
3. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีในภาคตะวันออก
4. ห้องจัดแสดงโบราณคดีชุมชนดงละคร จังหวัดนครนายก
5. ห้องจัดแสดงโบราณคดีปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้ว
6. ห้องจัดแสดงโบราณคดีในประเทศไทย
7. ห้องจัดแสดงโบราณคดีใต้น้ำ

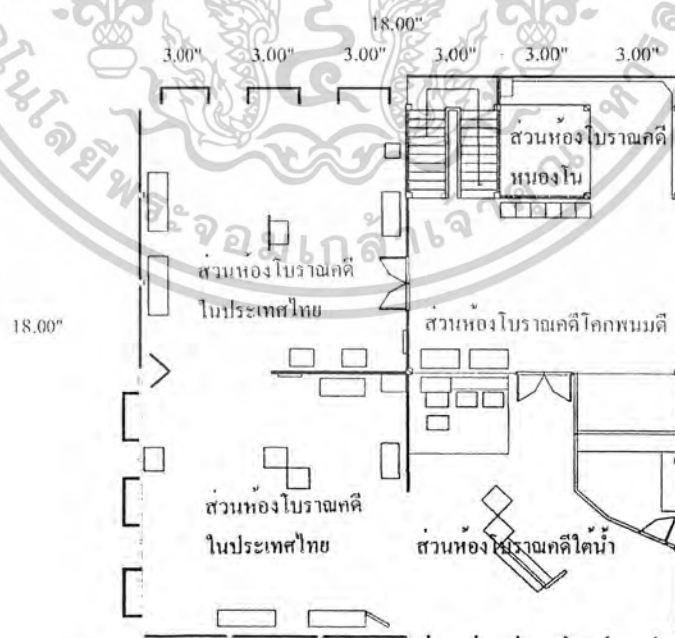
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสำรวจ

ภายในกำหนดส่วนโถงเป็นส่วนกลาง เพื่อกระจายไปสู่ห้องจัดห้องจัดแสดงต่างๆ ห้องจัดแสดงชั้นที่ 2 ต้องเดินผ่านห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีในภาคตะวันออกเฉียง

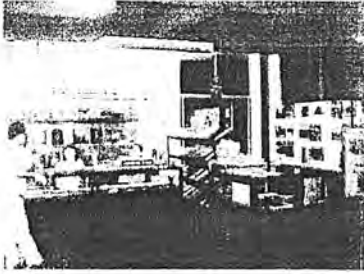

ภาพที่ 2.46 แปลนส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวรชั้นที่ 1

ภาพที่ 2.47 แปลนส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวรชั้นที่ 2

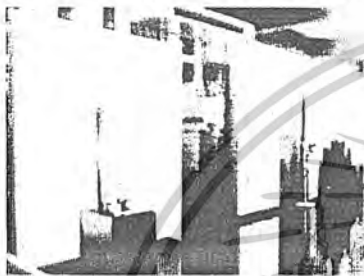
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 โถงต้อนรับ

เป็นโถงพักคอย ติดต่อสอบถาม พร้อม
เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ของที่ระลึก, ขายหนังสือ นำ
เสนอบอร์ดข้อมูลพร้อมแผนที่สถานที่สำคัญ
ของจังหวัดปราจีนบุรี

ภาพที่ 2.48 ส่วนโถงต้อนรับ

ส่วนที่ 2 ห้องจัดแสดงศิลปะในภาคตะวันออกเฉียง
จัดแสดงเนื้อหาศิลปะโบราณวัตถุที่พบใน
แหล่งต่างๆ ในเขตจังหวัดปราจีนบุรี และ
จังหวัดใกล้เคียง ลักษณะเป็นแท่นจัดแสดง
วัตถุจริง พร้อมคำบรรยายติด

ภาพที่ 2.49 ส่วนห้องจัดแสดงศิลปะ
ในภาคตะวันออกเฉียง

ส่วนที่ 3 ห้องแสดงศิลปะที่ชุมชนดงละคร
จังหวัดนครนายก
จัดแสดงแผนที่ และรูปภาพ เมืองนครนายก
แสดงวัตถุจัดแสดง เครื่องมือ, เครื่องใช้ สมัย
ก่อนประวัติศาสตร์ บริเวณแถบจังหวัด
นครนายก ลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชุมชน
โบราณ

ภาพที่ 2.50 ส่วนห้องแสดงศิลปะ
ที่ชุมชนดงละคร

ส่วนที่ 4 ห้องจัดแสดงโบราณวัตถุที่พบ
ในปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้วจัด
แสดงวัตถุจัดแสดงโบราณวัตถุเกี่ยวกับ
ศาสนาพราหมณ์ เช่นทับหลัง, ศิวลึงค์ บน
แท่นจัดแสดงพร้อมป้ายคำบรรยาย

ภาพที่ 2.51 ส่วนห้องโบราณวัตถุในปราสาทเขาน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

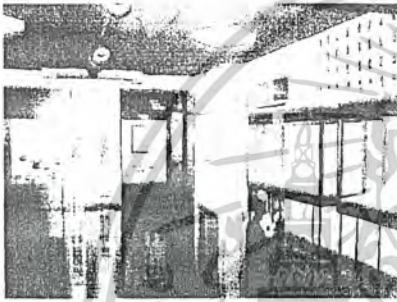

ภาพที่ 2.52 ส่วนห้องหนองโน

ส่วนที่ 5 ห้องจัดแสดงโบราณคดีหนอง

โน

จัดแสดงเนื้อหาสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จัดแสดงจำลองหลุมศพ โครงกระดูกมนุษย์ เพศชาย ,ตุ้ภาชนะดินเผา ,บอร์ดจัดแสดงเรื่องราวประวัติความเป็นมา,การดำเนินงาน และบอร์ดจัดโชว์เครื่องประดับแบบ บอร์ดแขวนอีก 4

ภาพที่ 2.53 ส่วนห้องโคกพนมดี

ส่วนที่ 6 ห้องจัดแสดงโบราณคดีโคกพนมดี

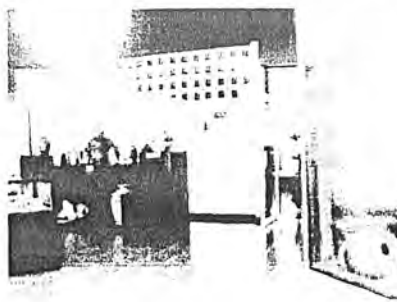
จัดแสดงเนื้อหาสมัยแหล่งโบราณคดีชายฝั่ง ทะเล แสดงเครื่องมือหินขัด ,เครื่องมือเครื่องใช้ทำจากกระดูกสัตว์ป่า และภาชนะดินเผาที่ขุดค้นมาพร้อมหลุมศพ และเครื่องประดับทำจากเปลือกหอย

ภาพที่ 2.54 ส่วนห้องศิลปะในประเทศไทย

ส่วนที่ 7 ห้องแสดงศิลปะในประเทศไทย

เนื้อหาจัดแสดงอารยธรรมศิลปะในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ถึงสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น เครื่องถ้วยในประเทศไทย ,พระพุทธรูป

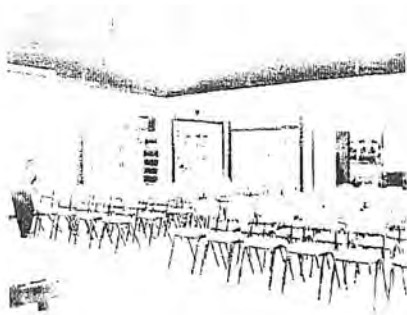

ภาพที่ 2.55 ส่วนห้องโบราณคดีไต้หวัน

ส่วนที่ 8 ห้องจัดแสดงโบราณคดีไต้หวัน

เนื้อหาจัดแสดง การปฏิบัติงานโบราณคดีไต้หวันในประเทศไทย แสดงแผนที่ พร้อมรูปภาพทางโบราณคดีไต้หวัน พร้อมวัตถุจัดแสดงเครื่องถ้วยที่ค้นพบ มีห้องจำลองการขุดค้นพบวัตถุจัดแสดงไต้หวัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 9 ห้องประชุมอเนกประสงค์

เป็นห้องประชุมสัมมนา และใช้จัดเป็นส่วน
นิทรรศการชั่วคราว ครัวภัณฑ์ห้องประชุม เป็น
เก้าอี้ 63 ที่นั่ง พร้อมบอร์ดจัดแสดงแบบ
เคลื่อนที่ 8 ตู้ หมดปัญหาเรื่องทางสัญจร

ภาพที่ 2.56 ส่วนห้องประชุมอเนกประสงค์

ส่วนที่ 10 สำนักงาน

ส่วนสำนักงานจัดครัวภัณฑ์แบบแลนด์สแคป
แยกส่วนห้องผู้อำนวยการ แบ่งหน้าที่ตาม
สายงาน มีทางเข้าออก 2 ทาง ทางด้านหน้า
ส่วนโถง และทางด้านข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.6 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
1. ลักษณะอาคาร	เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูง 2 ชั้น ยกพื้นสูง ผนังก่ออิฐฉาบปูน ชั้นที่ 1 จัดแสดง โบราณวัตถุ จากแหล่งโบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรี ที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณ คดีในอำเภอศรีมโหสถ ใช้เป็นส่วนติดต่อสอบถาม - ข่ายบัตร ข่ายของที่ระลึก และ สำนักงาน ส่วนชั้นที่ 2 จัดแสดงโบราณ วัตถุสมัยต่างๆ วิวัฒนาการของศิลปโบราณ คดี และ เครื่องถ้วยในประเทศไทย มีทางเข้า 2 ทาง ทาง ด้านหน้าบริเวณสวนโถง และทางด้านข้างบริเวณ ห้องจัดแสดงโบราณคดีปราสาทเขา น้อย การจัดแสดงเป็นแบบต่อเนื่อง โดยเริ่มจากห้องจัด
2. ลักษณะการจัดแสดง	แสดงโบราณคดีปราสาทเขาน้อยก่อน จนถึงหัวข้อ จัดแสดงสุดท้าย
3. หัวข้อจัดแสดง	ในการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัด ปราจีนบุรี แบ่งหัวข้อจัดแสดงออกเป็น 7 เรื่องดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องจัดแสดงโบราณคดีหนองโน 2. ห้องจัดแสดงโบราณคดีโคกพนมดี 3. ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีในภาคตะวันออก 4. ห้องจัดแสดงโบราณคดีชุมชนดงละคร จังหวัด นครนายก 5. ห้องจัดแสดงโบราณคดีปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้ว 6. ห้องจัดแสดงโบราณคดีในประเทศไทย 7. ห้องจัดแสดงโบราณคดีได้นำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
4.การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง	<p>ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี มีการใช้เทคโนโลยี จัดแสดงได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตู้จัดแสดง - แท่นจัดแสดง - แผ่นที่โปร่งแสง - ภาพโปร่งแสง
5.การจัดวางผัง	<p>พื้นที่เป็นโถงสามารถมองเห็นได้รอบห้อง ในมุมกว้าง มีทางเข้าออก 2 ทาง คือทางจากส่วนหน้าคือ ส่วนโถงพักคอย และอีกทางหนึ่งทางด้านข้าง การจัดวางผังในส่วนจัดแสดงแบ่งเป็นหัวข้อ การจัดเริ่มหัวข้อแรกถึงหัวข้อสุดท้าย ส่วนโถงด้านหน้าถึงหอประชุมอเนกประสงค์เป็นทางเดินยาวในชั้นที่ 1 ทางเดินไม่สามารถบังคับเนื้อหาในการจัดแสดงได้</p>
<p>6.การศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน</p> <p>6.1การใช้สี</p> <p>6.2การเลือกใช้วัสดุ</p> <p>6.3การให้แสงสว่าง</p>	<p>อย่างต่อเนื่อง</p> <p>การตกแต่งภายในจะเห็นบรรยากาศ โถงสามารถมองเห็นรอบห้องในมุมกว้าง จากหลังแท่นจัดแสดง เป็นไม้อัดทาสีขาวและกระจกสีชา ตู้จัดแสดงส่วนใหญ่ทาสีดำ</p> <p>การใช้สีผนังและฉากหลังโดยรอบจะเน้นสีขาวเป็นหลัก เพดานสีเข้ม ตู้จัดแสดงสีเข้ม</p> <p>วัสดุที่เลือกใช้อาจมีผลกระทบต่อวัตถุจัดแสดง เช่น ผนังที่มีความเงางามเกินไป ส่วนฉากหลังเป็นไม้อัดทาสี และกระจกสีชา สามารถดูแลรักษาได้ง่าย</p> <p>แสงธรรมชาติมาจากผนังก่ออิฐฉาบปูนที่มีหน้าต่างช่องบน ส่วนแสงประดิษฐ์จากไฟลูออเรสเซนต์คลุมความสว่างรวมๆ ไฟสปอร์ตไลท์ส่องเน้นวัตถุจัดแสดง และไฟนีออนซ่อนอยู่ด้านบนตู้จัดแสดง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.3 หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา

<u>สถานที่ตั้ง</u>	ถนนสี่แยกประตูเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
<u>เวลาทำการ</u>	09.00 น. – 16.00 น. ทุกวันจันทร์ - วันอังคาร
<u>เจ้าของโครงการ</u>	วัดศรีโคมคำ
<u>สถาปนิก</u>	คุณไพบุลย์ ผลมาก
<u>ออกแบบนิทรรศการ</u>	เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร
<u>ลักษณะอาคาร</u>	เป็นอาคาร 2 ชั้น ก่ออิฐฉาบปูน ยกฐานสูง เป็นอาคารรูปทรงศิลปะล้านนาประยุกต์

หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง มีเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของเมืองพะเยา โดยมีเนื้อหาจัดแสดงตั้งแต่สมัยก่อนเป็นอาณาจักรตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ ได้แก่ การแนะนำเมืองพะเยาโดยวีดิทัศน์ , การนำเสนอวัตถุจัดแสดงจริง ในรูปแบบของแท่นจัดแสดง , ตู้จัดแสดง , บอร์ดจัดแสดง ไดโอรามา และ คู่มือ ในรูปแบบนิทรรศการถาวร

แนวความคิดในการออกแบบ

หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยานำเอาเนื้อหาศิลปะและวัฒนธรรม วิถีชีวิต , เรื่องราวเมืองพะเยา ตั้งแต่สมัยก่อนเป็นอาณาจักรตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน จัดเป็นบรรยากาศของห้องจัดแสดง ตัวอาคารสามารถมองทัศนียภาพแม่น้ำกว๊านพะเยา

การจัดแสดงนิทรรศการของหอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา ได้แบ่งออกเป็น หัวข้อจัดแสดงดังนี้

1. ก่อนจะเป็นอาณาจักร
2. ชุนเจือง
3. พญาจ่าเมือง
4. พะเยายุครุ่งเรือง
5. เครื่องปั้นดินเผา
6. พะเยายุคเสื่อม
7. พะเยายุคฟื้นฟู
8. กบฏเงี้ยว
9. เจ้าเมืองพะเยา
10. พระเจ้าคนหลวง
11. วิถีชีวิตชาวบ้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. ภูมิปัญญาชาวบ้าน
13. พะเยากับความหวัง
14. คนกับช้าง
15. ลานศิลาจารึก
16. กวีานพะเยา

การสัญจร

ภายในกำหนดส่วนใดเป็นส่วนกลาง เพื่อกระจายไปสู่ห้องจัดห้องจัดแสดงต่างๆ ตั้งแต่หัวข้อจัดแสดงแรก ถึงหัวข้อจัดแสดงสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.58 ส่วนโถงติดต่อสออบถาม

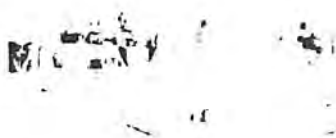
ภาพที่ 2.59 ห้องก่อนจะเป็นอาณาจักร

ภาพที่ 2.60 ห้องขุนเจือง

ภาพที่ 2.61 ห้องพญางำเมือง

ภาพที่ 2.62 ห้องพะเยารุ่งเรือง

ส่วนที่ 1 โถงติดต่อสออบถาม – ชายบัตร์
ใช้เป็นส่วนติดต่อสออบถาม – ชายบัตร์ ,
ชายของที่ระลึก ภายในจัดส่วนแสดง
พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราช
สุดา

ส่วนที่ 2 ก่อนจะเป็นอาณาจักร
ความสัมพันธ์ของคนสมัยดึกดำบรรพ์ 2 กลุ่ม
คือ อาศัยที่สูงบนดอย มีอาชีพทำไร่
มีอาชีพเพาะปลูก ความสัมพันธ์ดังกล่าว ทำ
ให้เกิดชุมชนที่ราบในเวลาต่อมา

ส่วนที่ 3 ขุนเจือง
ผู้นำด้านวัฒนธรรมในบริเวณลุ่มแม่น้ำโขง
ก่อนพุทธศตวรรษที่ 19 พระนามว่า "ขุนเจือง"
กษัตริย์องค์ที่ 2 ของอาณาจักรภูกามยาว ทำ
ให้เกิดการผสมกลมกลืนเป็นพวกเดียวกัน
ของคนแบบนี้

ส่วนที่ 4 พญางำเมือง
แสดงถึงความสัมพันธ์ของ 3 กษัตริย์ ได้แก่
พญาร่วง แห่งอาณาจักรสุโขทัย พญามังราย
แห่งอาณาจักรล้านนา และพญางำเมืองแห่ง
อาณาจักรภูกามยาว

ส่วนที่ 5 พะเยารุ่งเรือง
แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองของอาณาจักร
ภูกามยาว ในด้านพระพุทธศาสนา ในพุทธ

ศตวรรษที่ 20 – 21 สมัยของพญายุธิษฐิระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.63 ห้องเครื่องปั้นดินเผา

ส่วนที่ 6 เครื่องปั้นดินเผา
เครื่องปั้นดินเผาของเมืองพะเยา ซึ่งมีมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 19 พบมากที่บ้านบัว ตำบลแม่กาหลวง อำเภอเมืองพะเยา

ส่วนที่ 7 พะเยายุคเสื่อม

แสดงถึงการเข้าครอบครองของพม่า ที่มีต่ออาณาจักรล้านนาทั้งหมด รวมทั้งเมืองพะเยา ทำให้ชาวพะเยาถูกกวาดต้อนไปอยู่เวียงจันทน์

ส่วนที่ 8 พะเยายุคฟื้นฟู

พ.ศ. 2318 สมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี เข้าตีพม่าและยึดล้านนาคืน เมืองพะเยา ปรากฏในประวัติศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง

ส่วนที่ 9 กบฏเงี้ยว

สมัยรัชกาลที่ 5 ทรงปฏิรูปการปกครองหัวเมือง เป็นมณฑลเทศาภิบาลทำให้หลายเมืองถึงการจลาจล พ.ศ. 2445 เมืองพะเยาได้มีพวกเงี้ยวเข้าปล้นบ้านเมือง เรียกกันว่ากบฏเงี้ยว

ส่วนที่ 10 เจ้าเมืองพะเยา

ในสมัยรัชกาลที่ 3 โปรดให้เมืองพะเยาเจ้าผู้ครองนคร ในตำแหน่งพระยาประเทศอุดรทิศ

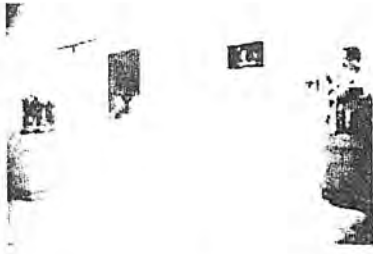

ภาพที่ 2.64 ห้องกบฏเงี้ยว

ภาพที่ 2.65 ห้องเจ้าพะเยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.66 ห้องวีชีชาวบ้าน

ส่วนที่ 11 พระเจ้าคนหลวง
เล่าประวัติการสร้างพระเจ้าคนหลวงด้วยภาพ
ฝีมือศิลปินพื้นบ้าน และแสดงการสร้างพระ
เจ้าคนหลวง ซึ่งใช้เวลานานถึง 33 ปี

ส่วนที่ 12 วิถีชาวบ้าน

ชาวพะเยามีวิถีชีวิตผูกพันกับกว๊านพะเยา
สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถสืบทอด
ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอย่าง
ต่อเนื่อง

ภาพที่ 2.67 ห้องภูมิปัญญาชาวบ้าน

ส่วนที่ 13 ภูมิปัญญาชาวบ้าน
เมืองพะเยามีปราชญ์ท้องถิ่น ทั้งพระสงฆ์ และ
คฤหิ์สัถ์ สามารถถ่ายทอด ภูมิความรู้ให้เยาวชน
รุ่นหลังได้ศึกษาเป็นแบบอย่าง

ส่วนที่ 14 พะเยากับความหวัง

แสดงถึงทุกสิ่งทุกอย่างย่อมมีการเปลี่ยนแปลง
ที่ถูกต้องนั้นจะต้องศึกษาจากอดีตเป็นพื้นฐาน
จึงจะกำหนดอนาคตได้อย่างถูกต้อง

ภาพที่ 2.68 ห้องคนกับช้าง

ส่วนที่ 15 คนกับช้าง

ช้าง สัตว์ที่มีความผูกพันกับพระพุทธศาสนา
กับสถาบันพระมหากษัตริย์มาตั้งแต่อดีต

ภาพที่ 2.69 ห้องลานศิลาจารึก

ส่วนที่ 16 ลานศิลาจารึก

แสดงลานศิลาจารึก ที่บ่งบอกความเป็นเมือง
นักปราชญ์มาในอดีตและ ได้พบมาแล้ว 117
หลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 17 กวีานพะเยา

กว่าจะเป็นกวีานพะเยา พันธุ์ปลา พันธุ์พืช
และเครื่องมือในการทำมาหากินของคน
พะเยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.7 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบหอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
1.ลักษณะอาคาร	- เป็นอาคาร 2 ชั้น ก่ออิฐฉาบปูน ยกฐานสูงเป็นอาคารรูปทรงศิลปะล้านนาประยุกต์ ชั้นที่ 1 เป็นโถงประชาสัมพันธ์ และชายของทีระลึก และส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร ส่วนชั้นที่ 2 ใช้จัดเป็นส่วนนิทรรศการถาวรอย่างเดียว
2.ลักษณะการจัดแสดง	- จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง มีเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของเมืองพะเยา มีการจัดแสดง แบบต่อเนื่องจากเรื่องแรกตั้งแต่ สมัยก่อนเป็นอาณาจักรตั้งแต่อดีต ถึงกว๊านพะเยา ปัจจุบัน เป็นเรื่องสุดท้าย โดยเป็นนิทรรศการประกอบวีดิทัศน์, นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ รูปแบบนิทรรศการถาวร
3.หัวข้อจัดแสดง	<p>ในการจัดแสดงแบ่งออกเป็น 16 เรื่อง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อนจะเป็นอาณาจักร 2. ขุนเจือง 3. พญางำเมือง 4. พะเยายุครุ่งเรือง 5. เครื่องปั้นดินเผา 6. พะเยายุคเสื่อม 7. พะเยายุคฟื้นฟู 8. กบฏเงี้ยว 9. เจ้าเมืองพะเยา 10. พระเจ้าคนหลวง 11. วิถีชีวิตชาวบ้าน 12. ภูมิปัญญาชาวบ้าน 13. พะเยากับความหวัง 14. คนกับช้าง 15. ลานศิลาจารึก 16. กว๊านพะเยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
4.การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง	<p>ภายในหอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดแสดงวัตถุจริง - นิทรรศการประกอบวีดิทัศน์ - ตู้นิทรรศการหุ่นจำลองประกอบกา แสดง
5.การจัดวางผัง	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่จัดแสดงมีระเบียบหลักเชื่อมทางสัญจรไปสู่ห้องจัดแสดงต่าง ๆ โดยมีโถงประชาสัมพันธ์ เป็นส่วนกลาง
<p>6.การศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน</p> <p>6.1การใช้สี</p> <p>6.2การเลือกใช้วัสดุ</p> <p>6.3การให้แสงสว่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การตกแต่งภายใน ส่วนจัดแสดงบรรยากาศ ห้องจัดแสดงมีแสงสว่างเพียงพอ จากแสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ - ผืนผ้าอิฐฉาบปูน และยิปซัม ทาสีขาว ผู้จัดแสดงเป็นไม้ขัดทาสี และสีธรรมชาติ อิฐเก่าให้ได้บรรยากาศ กระจุกและกระเบื้องยาง ดูแลรักษาง่าย - แสงสว่างธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์จากไฟฟลูออเรสเซนต์ และ ดาวนีไลท์ ควบคุมความสว่างโดยรวม ส่วนผู้จัดแสดง ใช้แสงประดิษฐ์ส่องเพื่อให้มีความโดดเด่น ควบคุมได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.4 หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 2.70 หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

<u>สถานที่ตั้ง</u>	บริเวณบึงสีฐาน มหาวิทยาลัยขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
<u>เจ้าของโครงการ</u>	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
<u>ลักษณะโครงการ</u>	จัดแสดงเรื่องราว ตั้งแต่เรื่อง ภูมิศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ชาวบ้าน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
<u>ลักษณะอาคาร</u>	เป็นอาคารไทยประยุกต์ 3 ชั้น ชั้นที่ 1 และ 3 ใช้เป็นที่จัดแสดงนิทรรศการ ชั่วคราว ส่วนชั้นที่ 2 ใช้จัดเป็นนิทรรศการถาวร และส่วนชั้นที่ 1 ใช้เป็นส่วน ของสำนักงาน และขายของที่ระลึก
<u>ออกแบบนิทรรศการ</u>	กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

แนวความคิดในการออกแบบ อีสานนิทัศน์เป็นห้องนิทรรศการถาวรในรูปแบบ “พิพิธภัณฑ์การศึกษา” เพื่อเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่วัฒนธรรม ศิลปกรรม ทัศนกรรมท้องถิ่น บริเวณชั้นที่ 2 ที่แสดงเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิภาคอีสาน โดยใช้วิธีการนำเสนอ ด้วยเทคโนโลยี และสื่อที่ทันสมัย ในลักษณะที่เป็นอินเตอร์แอกทีฟมีวเซียม

พื้นที่ในการจัดแสดงประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 โถงต้อนรับ และห้องบรรยาย

ส่วนที่ 2 ภูมิศาสตร์ และโบราณคดี

ส่วนที่ 3 ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

ส่วนที่ 6 ดนตรีและการแสดง

ส่วนที่ 7 ภูมิปัญญาพื้นบ้านอีสาน

ส่วนที่ 8 อีสานยุคปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

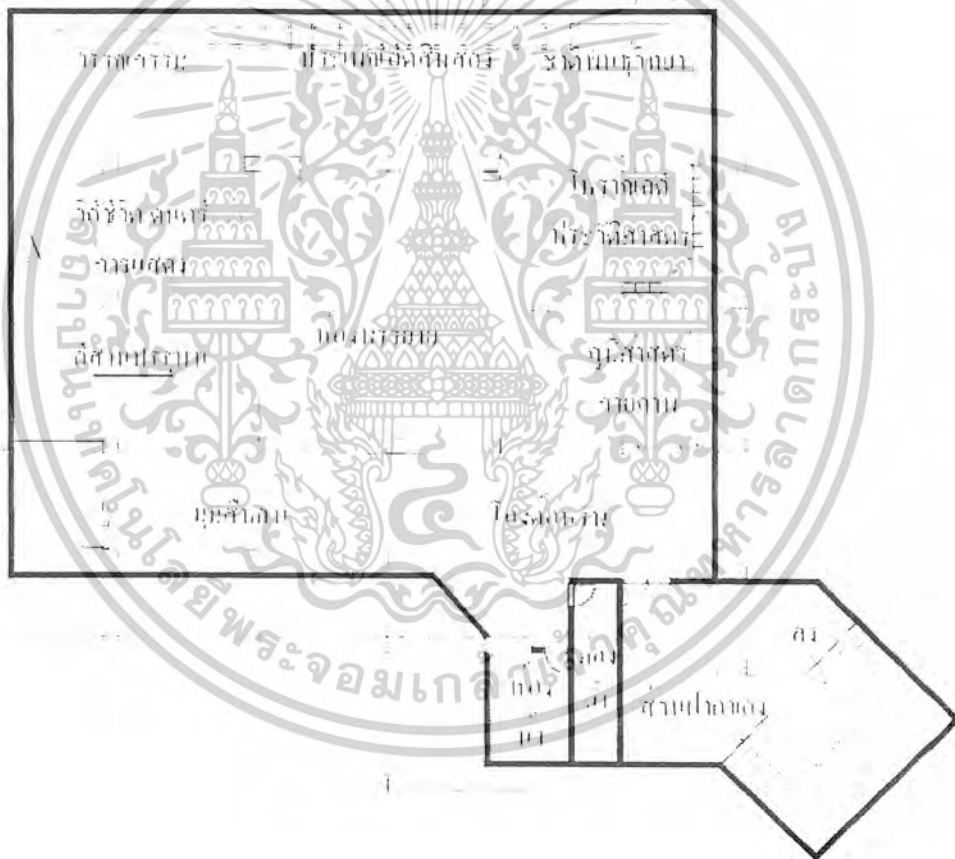
ส่วนที่ 4 ขาดิพนธิวิทยา

ส่วนที่ 9 มุมสืบค้น

ส่วนที่ 5 ประเพณีวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมอีสาน

การจัดวางผังและทางสัญจร

ส่วนแสดงนิทรรศการถาวร อยู่บริเวณชั้นที่ 2 ของอาคาร โดยกำหนดส่วนโถงต้อนรับเป็นส่วนกลาง และห้องวีดิทัศน์ ก่อนไปสู่ส่วนจัดแสดงอื่น ๆ พื้นที่คั่นข้างจำกัด มีทางสัญจรทางเดียวจากห้องจัดแสดงที่ 1 ไปถึงส่วนห้องจัดแสดงสุดท้าย

ภาพที่ 2.71 แพลนส่วนห้องจัดแสดงหอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.72 ส่วนโถงต้อนรับและห้องบรรยาย

ส่วนที่ 1 โถงต้อนรับและห้องบรรยาย
ห้องบรรยายทันสมัยประดับตกแต่งด้วย
ลวดลายศิลปะ ที่มีเอกลักษณ์เป็นท้องถิ่น
ภูมิภาคอีสาน

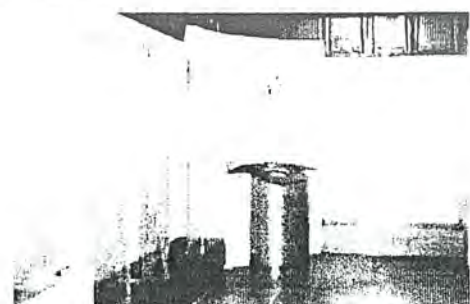
ภาพที่ 2.73 ส่วนภูมิศาสตร์กายภาพ

ส่วนที่ 2 ภูมิศาสตร์กายภาพ
นิทรรศการประกอบแสง สี เสียงประกอบ
ไปด้วยเนื้อหา ภูมิศาสตร์อีสาน โครงสร้าง
ทางธรณีวิทยา

ภาพที่ 2.74 ส่วนประวัติศาสตร์และโบราณคดี

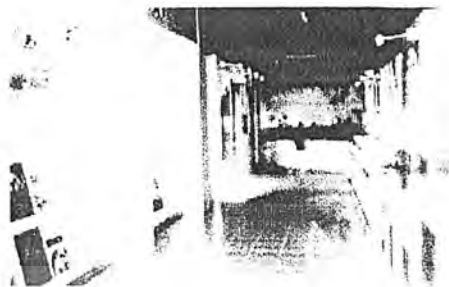
ส่วนที่ 3 ประวัติศาสตร์และโบราณคดี
นิทรรศการอีสานยุคโบราณวัฒนธรรมยุค
โบราณในแต่ละยุคแต่ละสมัย คอมพิวเตอร์
ระบบสัมผัส สำหรับสืบค้นข้อมูล

ภาพที่ 2.75 ส่วนชาติพันธุ์วิทยา

ส่วนที่ 4 ชาติพันธุ์วิทยา
แผนที่แสดงที่ตั้งของกลุ่มชนต่างๆในอีสาน
ภาพถ่ายเส้นจำลองการแต่งกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

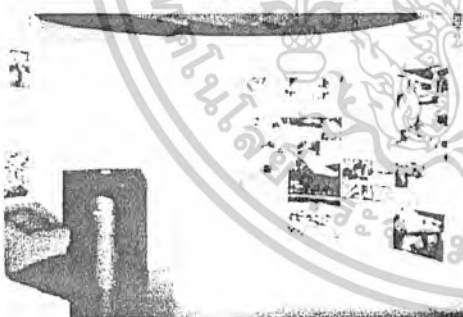
ส่วนที่ 5 ประเพณีวัฒนธรรม และ
สถาปัตยกรรมอิสาน
เนื้อหาสถาปัตยกรรมอิสาน วรรณกรรมอิสาน
หุ่นจำลอง พร้อมคำบรรยายคอมพิวเตอร์
ระบบสัมผัสข้อมูล

ภาพที่ 2.76 ส่วนประเพณีวัฒนธรรม และสถาปัตยกรรมอิสาน

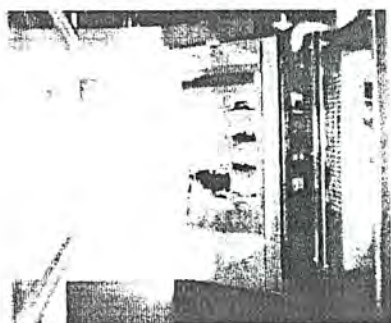
ส่วนที่ 6 ดนตรีและการแสดง
นิทรรศการประกอบวีดิทัศน์ ดนตรีศิลปะ
การแสดงพื้นบ้านอิสาน

ภาพที่ 2.77 ส่วนดนตรีและการแสดง

ส่วนที่ 7 ภูมิปัญญาชาวบ้าน
นิทรรศการผ้าอิสาน ศิลปหัตถกรรม
ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งคอมพิวเตอร์
ระบบสัมผัสที่รวบรวมข้อมูลศิลปหัตถกรรม
และ ภูมิปัญญาของชาวอิสาน

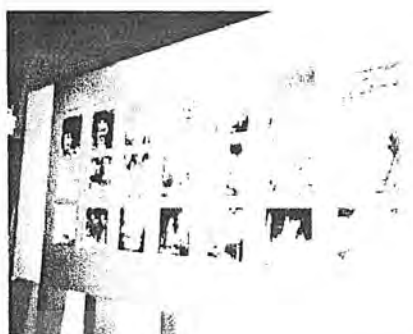
ภาพที่ 2.78 ส่วนภูมิปัญญาชาวบ้าน

ส่วนที่ 8 อีสานยุคปัจจุบัน
แสดงภาพการพัฒนาการทางเศรษฐกิจ
สังคมและการท่องเที่ยว

ภาพที่ 2.79 ส่วนอิสานยุคปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 9 มุมสืบค้น

นิทรรศการภาพรวมอีสานทั้ง 19 จังหวัด รวมทั้งคอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้นข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม

ภาพที่ 2.80 ส่วนมุมสืบค้น

ส่วนที่ 10 ส่วนนิทรรศการหมื่นเวียน เป็นส่วนนิทรรศการที่แสดงผลงานของนักศึกษา ภายใมนหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลงานจะจัดแสดงหมื่นเวียนมาใหม่ตลอด

ภาพที่ 2.81 ส่วนนิทรรศการหมื่นเวียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบส่วนจัดแสดงหอศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
1. ลักษณะอาคาร	เป็นอาคารไทยประยุกต์ 3 ชั้น ชั้นที่ 1 และ 3 ใช้เป็นที่จัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว ส่วนชั้นที่ 2 ใช้จัดเป็นนิทรรศการถาวร และส่วนชั้นที่ 1 ใช้เป็นส่วนของสำนักงาน และชายของที่ระลึก
2. ลักษณะการจัดแสดง	การจัดแสดงเป็นการจัดแสดงแบบ ต่อเนื่องจากเรื่องแรกให้ผู้ชมต่อเนื่องถึงเรื่องสุดท้าย โดยจัดเป็นนิทรรศการประกอบ แสง สี เสียง แสดงเนื้อหาศิลปวัฒนธรรมอีสาน
3. หัวข้อจัดแสดง	ในการจัดแสดงแบ่งออกเป็น 8 เรื่อง <ol style="list-style-type: none"> 1. ภูมิศาสตร์กายภาพ 2. ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี 3. ชาติพันธุ์วิทยา 4. ประเพณีวัฒนธรรมและสถาปัตยกรรมอีสาน 5. ดนตรีและการแสดง 6. ภูมิปัญญาพื้นบ้านอีสาน 7. อีสานยุคปัจจุบัน
4. การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง	ภายในศูนย์ศิลปวัฒนธรรม มีการใช้เทคโนโลยี จัดแสดงได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - ตู้นิทรรศการหุ่นจำลองประกอบแสดงเสียง - คอมพิวเตอร์ระบบสัมผัสสำหรับสืบค้นข้อมูล - นิทรรศการประกอบวีดิทัศน์
5. การจัดวางผัง	พื้นที่ค่อนข้างจำกัด การจัดวางผังจัดให้บังคับการชมของผู้เข้าชมโดยให้มีทางเข้าออกเพียงทางเดียว

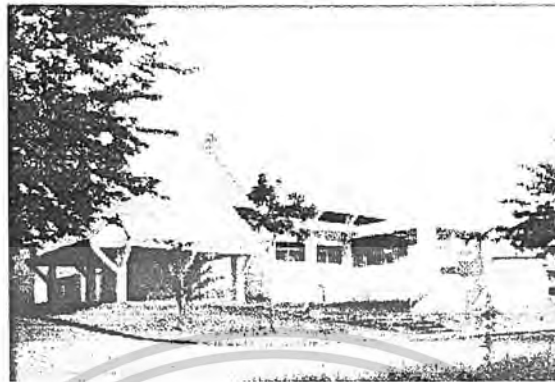
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
<p>6. การศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน</p> <p>6.1 การใช้สี</p> <p>6.2 การเลือกใช้วัสดุ</p> <p>6.3 การให้แสงสว่าง</p>	<p>การตกแต่งภายในส่วนจัดแสดงบรรยากาศค่อนข้างมืดจะเน้นแสงไฟในส่วนจัดแสดงในส่วนจัดแสดง ทำให้ส่วนจัดแสดงมีความเด่นมาก</p> <p>วัสดุที่เลือกใช้จะเลือกใช้วัสดุที่คงทนถาวร และดูแลรักษาง่าย วัสดุที่ใช้ได้แก่ ไม้ กระฉก หินขัด หินแกรนิต</p> <p>แสงสว่างที่ใช้ในส่วนจัดแสดงจะใช้แสดงประดิษฐ์เป็นส่วนมากเพราะง่ายแก่การควบคุมได้แก่ แสงสว่างส่วนรวมจาก DOWN LIGHT SPORT LIGHT</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.5 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวี จังหวัดจันทบุรี

ภาพที่ 2.82 พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวี จังหวัดจันทบุรี

<u>สถานที่ตั้ง</u>	ค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี
<u>เวลาเปิดทำการ</u>	09.00 น. – 16.00 น. ทุกวันพุธ ถึง วันอาทิตย์
<u>พื้นที่อาคาร</u>	3,500 ตารางเมตร กว้าง 98 เมตร ยาว 24 เมตร
<u>เจ้าของโครงการ</u>	กรมศิลปากร
<u>ลักษณะโครงการ</u>	จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับการทำงานโบราณคดีได้นำ และ การพานิชย์นาวีของ ไทย ซึ่งเป็นหลักฐานในการค้นหา ความเป็นมา และบอกเล่าถึงเรื่องราวทางเศรษฐกิจการพานิชย์ นาวีในอดีต
<u>ลักษณะอาคาร</u>	ภายในแบ่งเป็น 2 อาคาร อาคารหลังแรกเป็นส่วนบริหาร ต้อนรับ และจัด แสดงเรื่องจันทบุรี อาคารหลังที่สอง เป็นอาคารสำหรับจัดแสดงในเรื่องการพานิชย์นาวีโดยเฉพาะ โดยจากทางเข้าหลักได้กำหนดให้ส่วนอาคารอาคารหลังแรกเป็นอาคารหลัก ลักษณะอาคารก่ออิฐ ฉาบปูนสูง 2 ชั้น โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ยกฐานสูง 2.00 เมตร มีทางเข้า 2 ทาง ทางเข้าหลักมี บันไดทางขึ้นสู่ตัวอาคาร ทางเข้ารองอยู่ด้านข้างของตัวอาคาร มีสวนโถงและร้านขายของที่ระลึกอยู่ ส่วนกลาง เพื่อไปสู่ส่วนจัดแสดงต่าง ๆ ภายในตัวอาคารมีระเบียงทางเดินรอบล้อมสระน้ำ และศาลา ทรงไทย
<u>ออกแบบนิทรรศการ</u>	เจ้าหน้าที่กรมศิลปากร

โครงการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวี จังหวัดจันทบุรี เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. 2537 เป็นอาคารที่ให้ความรู้หลัก ๆ คือ ด้านพานิชย์นาวี ,โบราณคดีได้นำ ,เกี่ยวกับเมืองจันทบุรี ,ภูมิประเทศ, ศิลปวัฒนธรรม ,ชีวิตความเป็นอยู่ชาวบ้าน ,ของดีเมืองจันทบุรี ตลอดจนชาติพันธุ์วิทยาใน

ภาคตะวันออก ที่อาศัยอยู่ในแถบจังหวัดจันทบุรี และเหตุการณ์ทางการเมือง โดยจัดแสดงในรูปแบบเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิทรรศการถาวร โดยมีการอบรมพัฒนา ความรู้ด้านการพาณิชย์นาวี และโบราณคดีใต้น้ำ นับเป็นแหล่งบริการด้านการท่องเที่ยวให้แก่จังหวัดจันทบุรี

แนวความคิดในการออกแบบ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พาณิชยนาวี จังหวัดจันทบุรีเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำจังหวัดจันทบุรี เพื่อเป็นสถานที่เื้อออำนวยความสะดวกในด้านการศึกษา ประวัติความเป็นมาของสังคม เศรษฐกิจธรรมชาติวิทยา วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของท้องถิ่นโดยตรง

ภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พาณิชยนาวี แบ่งการจัดแสดงออกเป็น 6 ห้อง คือ

1. ห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ
2. ห้องแนะนำปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ
3. ห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ
4. ห้องแสดงเรือ และชีวิตชาวเรือ
5. ห้องของดีเมืองจันท
6. ห้องบุคคลสำคัญ

การวางผัง และทางสัญจร

การสัญจรภายในพื้นที่ภายในอาคารมีการแบ่งแยกหน้าที่ และส่วนจัดแสดงอย่างชัดเจน คือ อาคารหลังแรกเป็นส่วนบริหาร ต้อนรับ และจัดแสดงเรื่องจันทบุรี อาคารหลังที่สอง เป็นอาคารสำหรับจัดแสดงในเรื่องการพาณิชย์นาวีโดยเฉพาะ โดยจากทางเข้าหลักได้กำหนดให้ส่วนโถงเป็นส่วนกลาง เพื่อไปสู่ส่วนจัดแสดงต่าง ๆ จากชั้นบนถึงชั้นล่าง มีความต่อเนื่องกัน แต่ส่วนห้องจัดแสดงที่ 5 , 6 แบ่งพื้นที่จัดแสดงอีกอาคาร ทำให้เนื้อเรื่องในการจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 ส่วนโถงต้อนรับ

เป็นโถงอยู่บริเวณด้านหน้าอาคารจากทางเข้าหลัก แบ่งเป็นส่วนติดต่อสอบถาม – เจ้าหน้าที่บัตร และรับฝากของ ส่วนบอร์ดแนะนำความเป็นมาของโครงการนี้ และบอร์ดการแบ่งพื้นที่ภายในพิพิธภัณฑ์

ภาพที่ 2.83 ส่วนโถงประชาสัมพันธ์

ภาพที่ 2.84 ส่วนเคาน์เตอร์ติดต่อสอบถามเจ้าหน้าที่บัตร

ภาพที่ 2.85 ส่วนบอร์ดแนะนำการจัดแสดง

ส่วนที่ 2 ชายของที่ระลึก

จัดเป็นส่วนขายหนังสือ ,ผลิตภัณฑ์จากเครื่องประดับ ซึ่งอยู่ในแถบจังหวัดจันทบุรี แบ่งขายตามตู้จัดแสดง และแท่นจัดแสดง

ภาพที่ 2.86 ส่วนขายของที่ระลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ส่วนแนะนำการจัดแสดง
เป็นห้องฉายวีดิทัศน์เป็นวิดีโอชุดสั้น ๆ แนะนำเกี่ยวกับพยานชนาวีของมนุษย์ หากมีผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะสามารถเข้าชม ก่อนจะเข้าสู่ห้องจัดแสดงต่าง ๆ ครูภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้

ภาพที่ 2.87 ส่วนแนะนำการจัดแสดง

ส่วนที่ 4 ส่วนห้องจัดแสดงสินค้า และวิถีชีวิต
จัดแสดงเรื่องการพยานชนาวีในสมัยโบราณเส้นทางการเดินเรือ เมืองท่าโบราณ สินค้าจัดแสดง โดยใช้เรือจำลองขนาดเท่าของจริง จำลองสภาพของสินค้า ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ในเรือ นอกจากนี้ยังได้จัดแสดงของมีอาทิ จี๋ทองคำฝังพลอยแดง และกำไลข้อมือทองคำ ซึ่งพบจากแหล่งเรือจมบริเวณอ่าว

ภาพที่ 2.88 ส่วนห้องจัดแสดงสินค้า และวิถีชีวิตชาวเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 5 ห้องแนะนำปฏิบัติการโบราณคดี ได้น้ำ

แสดงเรื่องราวเทคนิคการทำงานของโบราณคดีได้น้ำ ตั้งแต่โบราณคดีได้น้ำคืออะไร แตกต่างจากโบราณคดีบนบกอย่างไร โดยจำลองสภาพจริงของแหล่งโบราณคดีได้น้ำ วิธีการทำงาน ตลอด จนเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานจริง

ภาพที่ 2.89 ส่วนห้องแนะนำปฏิบัติการโบราณคดีได้น้ำ

ส่วนที่ 6 ห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ

แสดงให้เห็นถึง การเก็บรักษาโบราณวัตถุภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติแห่งอื่น ๆ บุคคลภายนอกเคยได้เห็นมากนัก เนื่องจากคลังเก็บโบราณวัตถุมักจะเป็นห้องอยู่ภายในอาคาร แต่ที่นี่จะมีบางส่วนที่เปิดเป็นช่องกระจก ให้สามารถมองเห็นเข้าไปภายใน

ภาพที่ 2.90 ส่วนห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 7 ห้องแสดงเรือและชีวิตชาวเรือ
จัดแสดงเรื่องของเรือในประเทศไทยว่ามี
เรือชนิดใดบ้าง เรือแบบใดใช้กันอยู่ในแถบ
ใดแสดงโดยเรือจำลองที่ทำย่อส่วนตามจริง
เพื่อให้ผู้ชมได้รู้จักเรือที่บางชนิดก็เคยได้
แต่ชื่อ แต่ก็ยังไม่เคยเห็นว่าที่จริงแล้วมี
ลักษณะเช่นไร

ภาพที่ 2.91 ส่วนห้องแสดงเรือ และชีวิต
ชาวเรือ

ส่วนที่ 8 ห้องของดีเมืองจันทรี
จันทบุรีว่ามีความเป็นมาอย่างไรตั้งแต่ยุค
ก่อนประวัติศาสตร์ ยุคประวัติศาสตร์
ที่จันทบุรี การก่อตั้งเมือง เหตุการณ์
สำคัญและเรื่องของชนเผ่าพื้นเมือง
ดั้งเดิมของจันทบุรี นอกจากนี้ยังมีมรดก
ทางธรรมชาติ สถานที่ท่องเที่ยว และของ
ดีเมืองจันทบุรี

ภาพที่ 2.92 ส่วนห้องของดีเมืองจันทรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 9 ห้องบุคคลสำคัญ

ในห้องนี้จะแสดงถึงพระราชประวัติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่เกี่ยวข้องกับการทำสงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 เส้นทางเดินทัพเมื่อคราวมารวมพลที่จันทบุรีเพื่อเชิดชูพระมหาวีรกรรม ของพระองค์

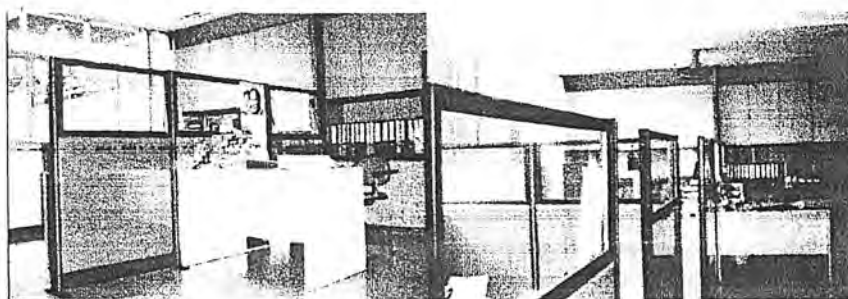
ภาพที่ 2.93 ส่วนโมเดลจำลองเหตุการณ์เสียกรุง

ส่วนที่ 10 ส่วนห้องสมุดเฉพาะ

ส่วนห้องสมุดของพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพณิชยนาวิ จังหวัดจันทบุรี จัดเป็นห้องสมุดเฉพาะ ที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์การพณิชยนาวิ ส่วนห้องสมุดอยู่ในระหว่างดำเนินการรวบรวมหนังสือชนิด และประเภทต่างๆ ในประเทศ และต่างประเทศ การสัญจรจะมีทางเข้าโดยตรงและ ทางติดต่อเชื่อมกับสำนักงานภายในแบ่งเป็นส่วนโต๊ะอ่านหนังสือ 4 โต๊ะ เก้าอี้นั่งโต๊ะละ 4 ตัว ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้ ภายในไม่มีคอมพิวเตอร์สืบค้น หรือส่วนซ่อมแซมหนังสือ ตรงส่วนนี้จัดเจ้าหน้าที่

ภาพที่ 2.94 ส่วนห้องสมุดเฉพาะ ที่เฉพาะดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.95 ส่วนสำนักงาน

ส่วนที่ 11 สำนักงาน

ส่วนสำนักงานจัดครุภัณฑ์แบบแลนดิสแคป มีชุดพักคอย 1 ชุด แยกส่วนห้องผู้อำนวยการ มีการแบ่งหน้าที่ตามสายงาน แบ่งเป็นฝ่ายวิชาการ, ฝ่ายบริหารงานทั่วไป, ฝ่ายปฏิบัติการทางเทคนิค และอนุรักษ์, ฝ่ายบริการทางการศึกษา และฝ่ายบริการ และรักษาความปลอดภัย ส่วนสำนักงานมีทางเข้าออก 2 ทาง โดยทางเข้าออกหลัก 1 ทาง ตรงบริเวณส่วนพักคอย และทางเข้าด้านข้างที่เชื่อมมาจากห้องสมุด

ภาพที่ 2.96 ส่วนห้องประชุม – บรรยาย

ส่วนที่ 12 ส่วนห้องประชุม – บรรยาย

ส่วนห้องประชุมบรรยาย เป็นแบ่งเป็น 2 ส่วนภายในพื้นที่เดียวกัน โดยมีประตูบานเพื่อกัน แบ่งเป็นส่วนห้องประชุมใหญ่ และห้องประชุมเล็ก ห้องประชุมใหญ่ มีส่วนเวที และส่วนที่นั่งชมการบรรยาย ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้ สามารถจุคนได้ 200 – 300 คน ส่วนห้องประชุมเล็กสามารถให้บุคคลภายนอกจัดเป็นส่วนประชุมสัมมนาภายในกลุ่มได้ ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.9 การศึกษาโครงการเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พานิชย์นาวี จังหวัดจันทบุรี

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
1. ลักษณะอาคาร	ภายในแบ่งเป็น 2 อาคาร อาคารหลังแรกเป็นส่วนบริหาร ต้อนรับ และจัดแสดงเรื่องจันทบุรี อาคารหลังที่สอง เป็นอาคารสำหรับจัดแสดงในเรื่องการพานิชย์นาวีโดยเฉพาะ โดยจากทางเข้าหลักได้กำหนดให้ส่วนอาคารอาคารหลังแรกเป็นอาคารหลัก ลักษณะอาคารก่ออิฐฉาบปูนสูง 2 ชั้น โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ยกฐานสูง 2.00 เมตร มีทางเข้า 2 ทาง ทางเข้าหลักมีบันไดทางขึ้นสู่ตัวอาคาร ทางเข้ารองอยู่ด้านข้างของตัวอาคาร
2. ลักษณะการจัดแสดง	การจัดแสดงนิทรรศการเป็นการจัดแสดงแบบต่อเนื่องจากเรื่องแรกถึงเรื่องสุดท้าย โดยใช้โถงประชาสัมพันธ์ เป็นศูนย์กลางมีห้องแนะนำการ แสดง ก่อนที่จะชมการแสดงในส่วนห้องจัดแสดงต่าง ๆ การจัดแสดงภายในเป็นนิทรรศการถาวร จัดแสดง โดยโมเดลจำลอง , บอร์ดจัดแสดง , ตู้จัดแสดง และแท่นจัดแสดง ส่วนนิทรรศการ ประกอบแสง สี เสียง
3. หัวข้อจัดแสดง	ภายในแบ่งการจัดแสดงออกเป็น 6 ห้อง คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ 2. ห้องแนะนำปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ 3. ห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ 4. ห้องแสดงเรือ และชีวิตชาวเรือ 5. ห้องของดีเมืองจันท 6. ห้องบุคคลสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
4. การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง	<p>ภายในมีการใช้เทคโนโลยีจัดแสดงได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้จัดแสดง - โมเดลจำลอง - จำลองเรือขนาดเท่าของจริง - แสดงวัตถุจริง โดยจัดเป็นบรรยากาศห้องปฏิบัติการ - นิทรรศการประกอบวีดิทัศน์ - เทคนิคจัดแสดงเสมือนจริง
5. การจัดวางผัง	<p>การสัญจรภายในพื้นที่ภายในอาคารมีการแบ่งแยกหน้าที่ และส่วนจัดแสดงอย่างชัดเจน คือ อาคารหลังแรกเป็นส่วนบริหาร ต้อนรับ และจัดแสดงเรื่องจันทบุรี อาคารหลังที่สอง เป็นอาคารสำหรับจัดแสดงในเรื่องการพาณิชย์นาวีโดยเฉพาะ โดยจากทางเข้าหลักได้กำหนดให้ส่วนใดเป็นส่วนกลาง เพื่อไปสู่ส่วนจัดแสดงต่าง ๆ จากชั้นบนถึงชั้นล่าง มีความต่อเนื่องกัน แต่ส่วนห้องจัดแสดงที่ 5 , 6 แบ่งพื้นที่จัดแสดงอีกอาคาร ทำให้เนื้อเรื่องในการจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องกัน</p>
6. การศึกษาลักษณะการตกแต่งภายใน 6.1 การใช้สี	<p>การตกแต่งภายในในส่วนจัดแสดงต่าง ๆ ค่อนข้างมืด เนื่องจากแสงประดิษฐ์ไม่เพียงพอ วัตถุจัดแสดงบางอย่าง มีความสวยงามในตัว แต่ไม่สามารถดูได้ทุกด้าน เทคนิคการจัดแสดงยังไม่น่าสนใจเท่าไร เน้นสีส่วนผนังออกไปทางสีขาว ส่วนตู้จัดแสดงออกไปทางครีม และสีธรรมชาติ ฝายไม้ แต่ห้องจัดแสดงที่ 5 – 6 เน้นไปทางสีขาว ทำให้ดูสว่าง แต่ทำให้ภายในไม่มีความเด่น</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนศึกษา	การจัดแสดง
6.2 การเลือกใช้วัสดุ	วัสดุส่วนพื้น ส่วนใหญ่เป็นกระเบื้องยาง พื้นไม้ และ หินกาบบางส่วน ทำให้ไม่มีผลกระทบต่อ วัตถุจัดแสดง ส่วนผู้จัดแสดงเป็นไม้อัดทาสี และ ไม้จริงสีธรรมชาติ และกระจกใส สามารถดูแลได้ ง่าย
6.3 การให้แสงสว่าง	ใช้ทั้งแสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์ โดยแสง ธรรมชาติ มาจากผนังก่ออิฐฉาบปูนที่มีหน้าต่าง ช่องบน ไฟดาวน้ไฟหลอดคลุมความสว่างรวม ๆ ไฟสปอตไลท์ส่องเน้นวัตถุจัดแสดงเป็นจุด และไฟฟูล ออเรสเซนส์ ซ่อนอยู่ในตู้ไฟดูราเทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.6 สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน จังหวัดมหาสารคาม

ภาพที่ 2.97 สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน จังหวัดมหาสารคาม

<u>สถานที่ตั้ง</u>	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อ.กันตาคิลัย จังหวัดมหาสารคาม
<u>เวลาเปิดทำการ</u>	08.30 – 16.00 น. ในเวลาราชการ
<u>เจ้าของโครงการ</u>	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
<u>ลักษณะโครงการ</u>	จัดแสดงนิทรรศชั้วคราวและนิทรรศการถาวร มีเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน เพื่อทำการรวบรวมข้อมูล และเผยแพร่ ตามนโยบายการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย
<u>ลักษณะอาคาร</u>	เป็นอาคารทรงไทยอีสานประยุกต์ 4 ชั้น รูปทรงยุ่งข้าวอีสาน เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูนยกฐานสูง ชั้นที่ 1 เป็นห้องโถงและส่วนนิทรรศการชั่วคราว ชั้นที่ 2 เป็นส่วนนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับเครื่องจักรสาน, ของโบราณ และสถาปัตยกรรมจำลอง ชั้นที่ 3 เป็นส่วนนิทรรศการถาวรเกี่ยวกับเครื่องดนตรี และการแสดงหนังตะลุงอีสาน ชั้นที่ 4 เกี่ยวกับผ้าไหม ,ภาพเขียนแผนภูมิ
<u>ส่วนห้องสมุดเฉพาะ</u>	

ห้องสมุดเฉพาะของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นศูนย์รวบรวมศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน เพื่อให้ศึกษาค้นคว้า,วิจัยแก่ผู้สนใจทั่วไปในห้องสมุด เฉพาะของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีหนังสือแบ่งตามจำนวนตู้ดังนี้ คือ วิทยานิพนธ์ 2 ตู้ ,ศิลปะวัฒนธรรม 1 ตู้,งานวิจัย 1 ตู้ และหนังสือต่าง

ประเภท 1 ตู้ มีคอมพิวเตอร์ค้นคว้าฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือ และฐานข้อมูลผ้าอีสาน

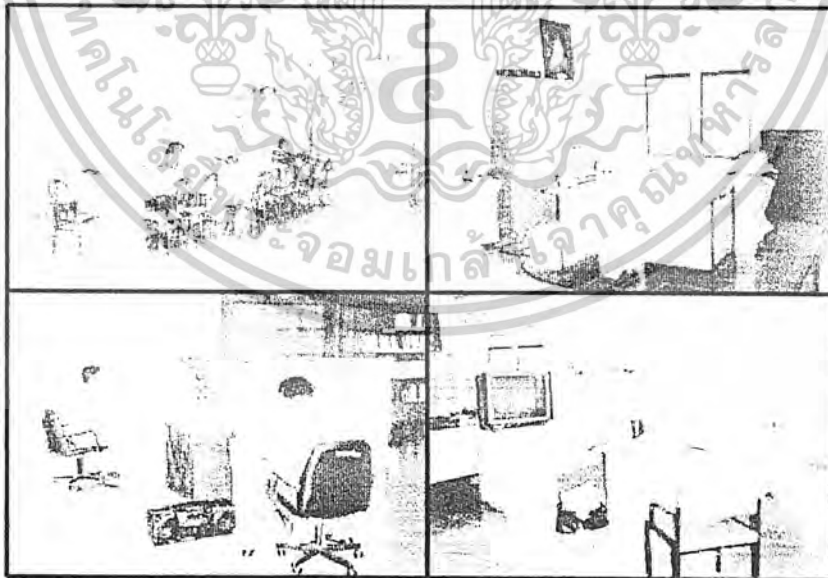
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีส่วนชั้นวารสารจดหมายเหตุ เป็นรายเดือนส่งมาจากที่ต่าง ๆ มีส่วนเทพคลาสเซ็ท และวีดีโอดูภายในห้อง

เจ้าหน้าที่นักสารสนเทศมี 2 คนที่หน้าที่เหมือนบรรณารักษ์ คอยค้นคว้าและหาวัสดุพวกสื่อส่วนที่นั่งอ่านเป็นโต๊ะกลุ่มละ 8 คน มีจำนวนที่นั่งทั้งหมด 16 ที่นั่ง

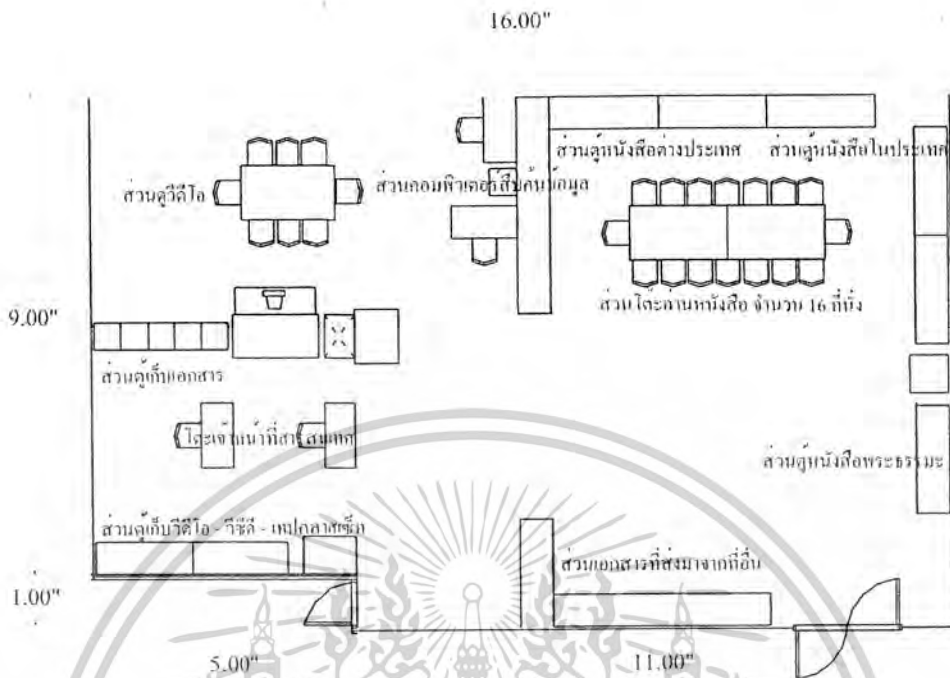
ระบบที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่ของหนังสือในห้องสมุดเฉพาะ สถาบันวิจัยศิลปและวัฒนธรรมใช้ระบบอเมริกัน โดยเรียงตัวอักษร A – Z แยกเป็นหมวดหนังสือ ดังนี้

- A ศิลปกรรมและโบราณคดี
- B พระพุทธศาสนา
- G เรื่องราวทั่วไป
- T ขนบธรรมเนียมประเพณี
- P ภาษาและวรรณกรรม
- M ดนตรีพื้นบ้าน และศิลปะการแสดง
- H ประวัติศาสตร์
 - อ. พจนานุกรม, สารานุกรม, ประวัติบุคคล
- TP ภาคนิพนธ์

ภาพที่ 2.98 ภาพหอสมุดเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.99 ภาพแปลนห้องสมุดเฉพาะ

การศึกษาลักษณะตกแต่งภายใน

การใช้สี

ผนังปูนทาสีขาว ด้านข้างตัวอาคารเป็นหน้าต่าง ครุภัณฑ์ไม้ทำสีธรรมชาติ

การเลือกวัสดุ

ใช้วัสดุที่มีความคงทนและดูแลรักษาง่าย เช่น กระดาษ, ไม้ และกระเบื้องยาง

การใช้แสงสว่าง

ใช้ทั้งแสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์ จากหลอดนีออน และ ไฟดาวนีไลท์
คลุมความสว่างโดยรวม สามารถควบคุมได้ง่าย

ข้อดี

มีจัดพื้นที่ได้เป็นสัดส่วน เช่นส่วนอ่านหนังสือ, ส่วนเจ้าหน้าที่, ส่วนสืบค้น, ส่วน
ฟังเทปคลาสเซ็ท, คู่มือวีซีดี และส่วนสืบค้นคอมพิวเตอร์

ข้อเสีย

ส่วนตู้หนังสือควรมีการแบ่งประเภทหนังสือ และมีป้ายบอกให้มากกว่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.100 ส่วนห้องประชุม – สัมมนา

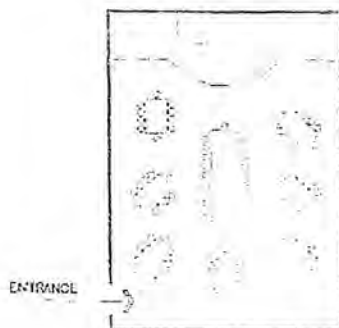

ภาพที่ 2.101 แพลนส่วนห้องประชุม – สัมมนา

ภาพที่ 2.102 ส่วนห้องเอนกประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.103 แปลนส่วนห้องเอนกประสงค์

ส่วนห้องประชุม – สัมมนา

ห้องประชุมสัมมนาบริเวณชั้นที่ 4 มีการจัดเก้าอี้เรียงแถวเป็น 2 ตอน ส่วนหลังยกระดับพื้นเป็นสเต็ป จำนวนที่นั่ง 160 ที่นั่ง ด้านหน้ามีโต๊ะวิทยากร และอุปกรณ์ใช้ในงานประชุม – สัมมนาต่างๆ ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้ ใช้ประชุม – สัมมนา ทั้งภายในและภายนอก การตกแต่งภายใน โครงสร้างปูนซีเมนต์ วัสดุผนังเป็นปูนฉาบเรียบ ฝ้าเพดานเป็นยิปซัมบอร์ด ส่วนด้านข้างอาคารเป็นกระจกใสความยาวตั้งแต่เพดานจรดพื้น พื้นเป็นพรม ใช้ทั้งแสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์จากไฟดาวน์ไลท์

ห้องประชุมสัมมนาบริเวณชั้นที่ 5 เป็นหอประชุมขนาดใหญ่ โครงสร้างปูนซีเมนต์ วัสดุผนังเป็นปูนฉาบเรียบ ทางเข้าอยู่ด้านหลังอาคาร ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเป็นห้องอาหาร หรือห้องบรรยายได้ จำนวนที่นั่ง 200 ที่นั่ง ห้องควบคุมไม่มียกขึ้นมาจาก เจริญยกระดับมีทางขึ้น 2 ทาง มีห้องเตรียมการแสดง

การศึกษาลักษณะตกแต่งภายใน

- การตกแต่งภายในเน้นความเรียบง่าย โดยเน้น SPACE ให้เกิดความสวยงาม ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอด

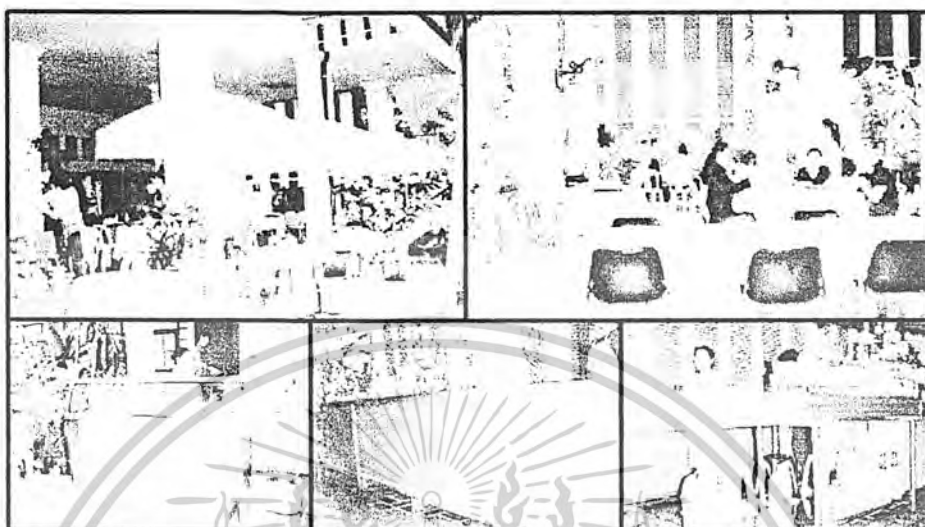
การใช้สี	วัสดุผนังเป็นปูนฉาบเรียบ ยิปซัมบอร์ดสีขาว และไม่ทำสีธรรมชาติ
การเลือกใช้วัสดุ	พื้นเป็นพรม สามารถดูดซับเสียงได้
การใช้แสงสว่าง	การใช้แสงสว่าง ไม่มีแสงธรรมชาติมากนัก ส่วนใหญ่เป็นแสงประดิษฐ์จากไฟดาวน์ไลท์ และสโตนไลท์ส่องลงมา

ข้อดี การใช้แสงประดิษฐ์ทำให้งานต่อการควบคุม ,ครุภัณฑ์สามารถปรับเปลี่ยนเคลื่อนย้ายได้

ข้อเสีย

ควรมีแสงธรรมชาติให้มากกว่านี้ เพื่อให้ประหยัด
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13.7 สถาบันกอเธ่ (สถาบันไทย – เยอรมัน)

ภาพที่ 2.104 สถาบันกอเธ่ (สถาบันไทย – เยอรมัน)

สถานที่ตั้ง

สะพานไทยเยอรมัน ซอย 1 ถนนสารธรเหนือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร

เวลาเปิดทำการ

7.00 – 16.30 น.

ลักษณะโครงการ

เป็นสถาบันสอนภาษา และรวบรวมหนังสือเยอรมันให้ความรู้และข่าวสารต่าง ๆ ด้านสังคม วัฒนธรรม การเมือง ชีวิตความเป็นอยู่ในเยอรมนี

ลักษณะอาคาร

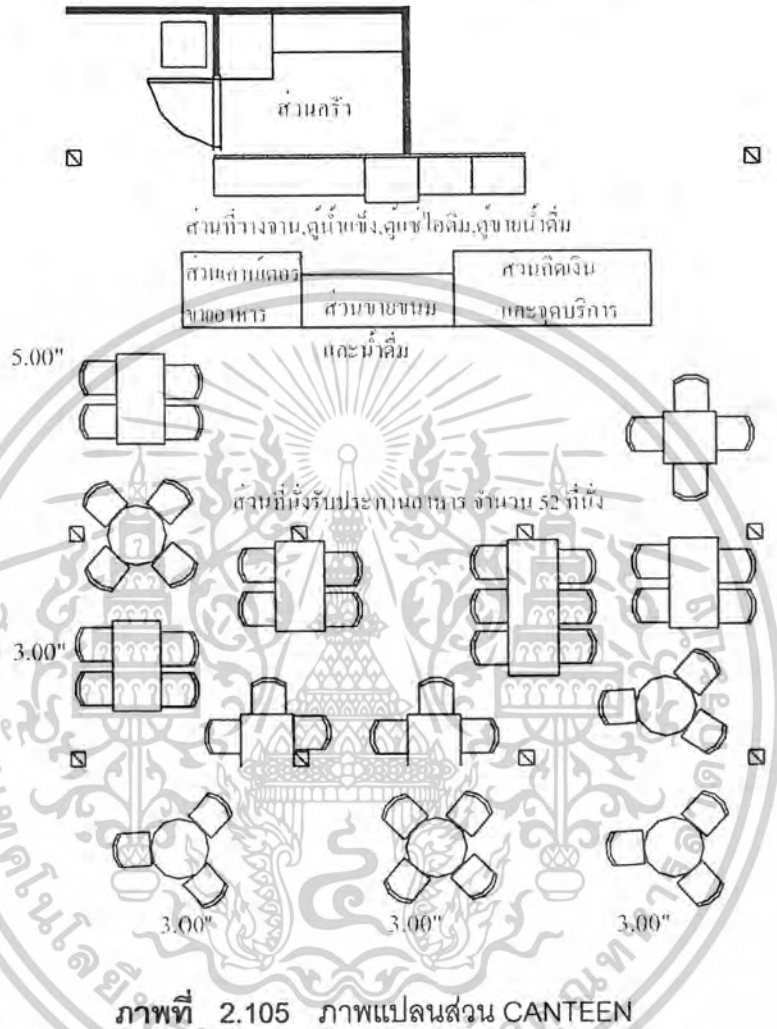
ส่วนร้านอาหาร Canteen ตัวอาคารทรงไทยประยุกต์สมัยรัชกาลที่ 7 โครงสร้างไม้ และก่ออิฐฉาบปูน ตัวอาคาร 1 ชั้น ชั้นบนเป็นส่วนสอนภาษา ส่วนใต้ถุนเปิดเป็นร้านอาหารบริการตนเอง Canteen นอกจากนี้ยังมีสวนประชาสัมพันธ์ ,ห้องสมุดเฉพาะ,ร้านขายหนังสือ ,ร้านอาหาร และห้องนิทรรศการ อีกอาคารหนึ่ง

ส่วนร้านอาหาร Canteen

ส่วนร้านอาหาร เป็นบริเวณรับประทานอาหารบริการตนเอง ให้บริการแก่นักศึกษา,เจ้าหน้าที่ และบุคคลทั่วไป มีเคาน์เตอร์ขายอาหารเป็นแถวยาว เป็นอาหารข้าวแกง และอาหารตามสั่ง เมื่อเลือกอาหารที่ต้องการในขณะที่เดินไปตามทางเลือกขนม และน้ำดื่ม หยิบซื้อและล้อมที่จุดบริการ และจ่ายเงินที่พนักงานซึ่งอยู่สุดแถว จ่ายเป็นเงินสด ไม่มีคูปอง แล้วจึงมารับประทานอาหารที่โต๊ะ จำนวนที่นั่งทั้งหมด 60 กว่าคน โต๊ะนั่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 ที่นั่ง ,4 ที่นั่ง และ 8 ที่นั่ง เมื่อรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประทานอาหารเสร็จพนักงานจะเป็นคนเก็บจานเอง ช่วงเวลารับประทานอาหารมากที่สุด ช่วง 10.00 น. ถึงเที่ยง มีส่วนครัวเล็ก ๆ ไว้ทำอาหารตามสั่ง ส่วนข้าวแกงทำที่ครัวใหญ่

ภาพที่ 2.105 ภาพแปลนส่วน CANTEEN

การศึกษาการตกแต่ง

การใช้สี

เสาและผ้าเพดานก่ออิฐฉาบปูนทาสีขาว ครุภัณฑ์ไม้ทำสีธรรมชาติ

การเลือกวัสดุ

พื้นเป็นกระเบื้องดินเผา

การใช้แสงสว่าง

ใช้แสงธรรมชาติมากเพราะได้ถุนเปิดโล่ง แสงประดิษฐ์จากไฟฟลูออเรสเซนต์

ข้อดี

ที่นั่งสามารถรองรับผู้ใช้บริการได้ทั่วถึง มีการใช้แสงธรรมชาติมากช่วยประหยัดไฟ

ข้อเสีย

ส่วนโต๊ะอาหารด้านนอกที่กางร่ม ควรเปลี่ยนเป็นกันสาด และมีส่วนเก็บจานชามโดยเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ส่วนร้านขายของที่ระลึก

ส่วนร้านขายของที่ระลึก หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น อยู่บริเวณชั้นที่ 1 ซึ่งมี ส่วนสำนักงาน และนิทรรศการชั่วคราว เป็นร้านขายของที่ระลึก มีโต๊ะสำหรับสอบถามสินค้า และ จ่ายเงิน มีพนักงานขายสินค้า 1 คน จัดแสดงสินค้า จำนวน 6 ตู้ และที่แขวนติดผนังโปสเตอร์ การ แต่งกายภาคต่าง ๆ ครูภัณฑ์จัดแสดงสินค้า เป็นตู้ไม้ลังทำสี่เหลี่ยม

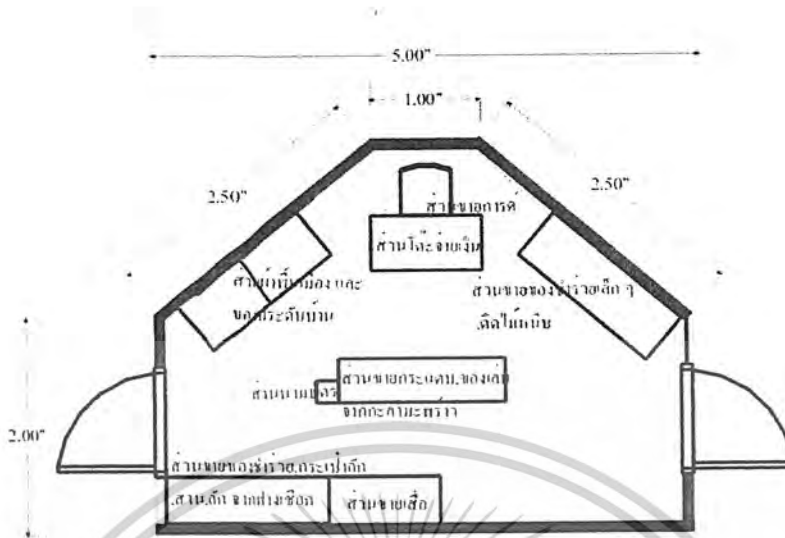
สินค้าที่นำมาขายมีดังนี้

- ผ้าพื้นเมือง
- ของเล่นพื้นเมือง ทำจากไม้, ไม้ไผ่, กระจา, จักรสานจากฟาง และเชือก
- ของชำร่วย พวงที่ติดพวงกุญแจ, ติดไม้หนีบ
- กระแตบ
- เสื่อ
- กระเป๋าดัก
- ของประดับ

การศึกษาการตกแต่ง

การใช้สี	ผนังก่ออิฐฉาบปูนสีขาว ผ้าเพดานยิปซัมสีขาว
การเลือกวัสดุ	วัสดุที่ง่ายต่อการดูแลรักษา เช่น กระจก, กระเบื้องยาง และกระเบื้องเคลือบ
การใช้แสงสว่าง	แสงธรรมชาติ และแสงประดิษฐ์จากหลอดนีออน
ข้อดี	นำสินค้าพื้นเมืองมาจำหน่าย ให้เหมาะกับหอศิลปวัฒนธรรม
ข้อเสีย	ร้านค่อนข้างแคบ, สินค้าไม่นำมาแยกเป็นประเภท, จัดแสดงสินค้าไม่คงทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.106 แพลนส่วนขายของที่ระลึก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

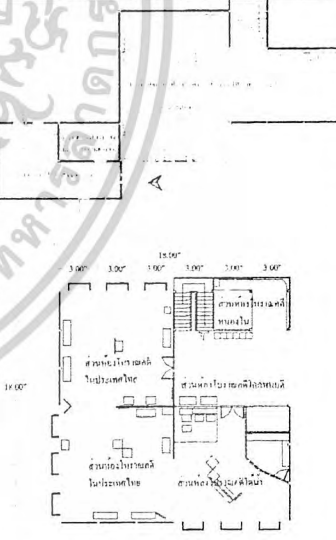
ภาพที่ 2.107 ส่วนหน้าร้านขายของที่ระลึก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ภาพที่ 2.108 ส่วนภายในร้านขายของที่ระลึก มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.10 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบกรณีศึกษา

โครงการ	ที่ตั้ง	กรณีศึกษา	ระบบทางสัญจร	องค์ประกอบ
 <p>ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา</p>	<p>มหาวิทยาลัยศิลปากร ณ. พระราชวังสนามจันทร์ ถนนราชมรรคาในจังหวัดนครปฐม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบของอาคาร - การจัดแบ่งพื้นที่ส่วนจัดแสดง - การจัด zoning และทางสัญจร - รูปแบบการจัดแสดง - เทคนิคและระบบการจัดแสดง - การเลือกใช้วัสดุในอาคารอนุรักษ์ 		<ul style="list-style-type: none"> - โถงเอนกประสงค์ - ส่วนบริการ - ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนนิทรรศการหมุนเวียน - สถาบันวัฒนธรรมภูมิภาคตะวันตก - ส่วนห้องประชุม
 <p>พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี</p>	<p>ใกล้กับศาลาผู้ว่าจังหวัดปราจีนบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบของอาคาร - การจัด zoning และทางสัญจร - เนื้อหาการจัดแสดง - รูปแบบการจัดแสดง - เทคนิคและระบบการจัดแสดง 		<ul style="list-style-type: none"> - โถงเอนกประสงค์ - ส่วนบริการ และชายของที่ระลึก - ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนสำนักงาน - ส่วนนิทรรศการชั่วคราวและหอประชุม

โครงการ	ที่ตั้ง	กรณีศึกษา	ระบบทางสัญจร	องค์ประกอบ
<p>หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา</p>	<p>ถนนสี่แยกประตูเหล็ก อ. เมือง จังหวัดพะเยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบของอาคาร - การจัด zoning และทางสัญจร - เทคนิคและระบบการจัดแสดง - การใช้เทคโนโลยีในการจัดแสดง 		<ul style="list-style-type: none"> - โถงเอนกประสงค์ - ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนบริการ - ส่วนขายของที่ระลึก
 <p>หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<p>บริเวณบึงสิริฐาน มหาวิทยาลัย ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบของโครงการ - เทคนิคและระบบการจัดแสดง - การจัด zoning และทางสัญจร - รูปแบบการจัดแสดง 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนโถงเอนกประสงค์ - ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนนิทรรศการชั่วคราว - ส่วนสำนักงาน - ส่วนขายของที่ระลึก
 <p>พิพิธภัณฑ์พาดินชัยนาวี จังหวัดจันทบุรี</p>	<p>ค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อ. เมือง จังหวัดจันทบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบของโครงการ - การจัด zoning และทางสัญจร - เนื้อหาการจัดแสดง - เทคนิคและระบบการจัดแสดง - การจัดแบ่งพื้นที่ส่วนจัดแสดง 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนโถงเอนกประสงค์ - ส่วนขายของที่ระลึก - ส่วนบอร์ดบอกส่วนต่างๆ - ส่วนห้องวีดิทัศน์ - ส่วนนิทรรศการถาวร - ส่วนประชุมสัมมนา

โครงการ	รูปทรงอาคาร	การจัดวางผัง	ระบบโครงสร้าง	การใช้แสงสว่าง
 <p>ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงเป็นอาคารอนุรักษณ์ ลักษณะเป็นกลุ่มอาคาร ภายในบริเวณทางเดินมีหลังคาคลุม เชื่อมส่วนอาคารต่างๆ 		<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนอาคารหลักเป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ รูปทรง 8 เหลี่ยม โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ผนังกรุกระจกใส - ส่วนอาคารจัดแสดง โครงสร้างไม้ และ คอนกรีตเสริมเหล็ก 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ - แสงธรรมชาติส่วนใหญ่ใช้ในการจัดแสดง
 <p>พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงอาคารเป็นสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ 		<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างโดยรวมเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นอาคาร 2 ชั้น ชั้นล่างเจาะช่องแสงจากผนังด้านบน ชั้นบนเจาะช่องแสงตั้ง กวักกระจกใส 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ - ใช้แสงประดิษฐ์เฉพาะจุดจัดแสดง โดยเน้นตามเนื้อหาสร้างบรรยากาศ

โครงการ	รูปทรงอาคาร	การจัดวางผัง	ระบบโครงสร้าง	การใช้แสงสว่าง
<p>หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงอาคารเป็นสถาปัตยกรรมไทยประยุกต์ ศิลปะล้านนาประยุกต์ 		<ul style="list-style-type: none"> - ระบบโครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีระเบียงทางเดินไปสู่ห้องจัดแสดงต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ - ส่วนจัดแสดงบริเวณระเบียงทางเดินใช้แสงธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่
 <p>หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นอาคารไทยประยุกต์ 2 ชั้น ชั้นบนเป็นพื้นที่ส่วนจัดแสดง ชั้นล่างเป็นได้ถุนสูงสามารถจัดนิทรรศการได้ 		<ul style="list-style-type: none"> - ระบบโครงสร้างโดยรวมเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ตัวอาคารยกพื้นสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ - ใช้แสงประดิษฐ์เฉพาะจุดจัดแสดง โดยเน้นตามเนื้อหาสร้างบรรยากาศ
 <p>พิพิธภัณฑ์พวนิชย์นาวิ จังหวัดจันทบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มีลักษณะเป็นอาคารแฝดรูปทรงสมัยใหม่ แยกเป็น 2 อาคาร ยกฐานสูง หลังแรกแปลนมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยม มีคอร์ทตรงกลางเป็นบ่อน้ำ อาคารหลังที่ 2 มีลักษณะโค้งครึ่งวงกลม ทั้งด้านหน้า และด้านหลัง 		<ul style="list-style-type: none"> - ระบบโครงสร้างโดยรวมเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กตัวอาคารยกพื้นสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้แสงธรรมชาติร่วมกับแสงประดิษฐ์ - การใช้แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ไม่เพียงพอ - ใช้แสงประดิษฐ์เฉพาะจุดจัดแสดง เน้นตามเนื้อหาสร้างบรรยากาศ

โครงการ	แนวความคิด	การจัดกิจกรรม	สัดส่วนพื้นที่	ลักษณะเด่น
 <p>ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอาคารหลัก รูปทรง 8 เหลี่ยม มาจากฐานตำหนักที่มีอยู่ในพระราชวังสนามจันทร์ - เน้นบรรยากาศ พระตำหนัก และเรือนไม้ สมัยรัชกาลที่ 6 ที่มีอยู่ในพระราชวังสนามจันทร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - แยกกิจกรรมแต่ละส่วนออกจากกันแบ่งตามความเหมาะสม 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่วนนิทรรศการ 50% 2. ส่วนห้องเก็บของ 5% 3. ส่วนอนุสรณ์ประสภ 30% 4. ส่วนบริการ 10% 5. ส่วนสนาม 5% 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงอาคารหลัก 8 เหลี่ยม มาจากฐานของพระตำหนักในพระราชวังสนามจันทร์ - ลักษณะเป็นกลุ่มอาคารอนุรักษ์ โดยมีหลังคาหลุมทางเดินโดยรอบเชื่อมส่วนอาคารต่าง ๆ ภายในโครงการ
 <p>พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - นำเอกลักษณ์ของปราสาทเขาน้อยมาจาก เป็นเทคนิคการจัดแสดง - รวบรวมศิลปวัตถุทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาจัดแสดง 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวความคิดการจัดกลุ่มกิจกรรมของนิทรรศการ 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่วนนิทรรศการ 50% 2. ส่วนห้องเก็บของ 5% 3. ส่วนอนุสรณ์ประสภ 20% 4. ส่วนสำนักงาน 20% 5. ส่วนบริการ 5% 	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์แสดงและเนื้อหาจัดแสดงมีความน่าสนใจ - ส่วนนิทรรศการชั่วคราวสามารถปรับเปลี่ยนเป็นส่วนหอประชุม
<p>หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - จัดเป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง โดยนำเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมาของเมืองพะเยามาใช้เป็นเนื้อหาจัดแสดง 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวความคิดการจัดกลุ่มกิจกรรมของนิทรรศการ 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่วนนิทรรศการ 60% 2. ส่วนอนุสรณ์ประสภ 15% 3. ส่วนบริการ 5% 4. ส่วนโถง 10% 5. ส่วนห้องเก็บของ 5% 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปทรงอาคารมีการประยุกต์เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมทรงล้านนาประยุกต์

โครงการ	แนวความคิด	การจัดกิจกรรม	สัดส่วนพื้นที่	ลักษณะเด่น
 <p>หอศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<p>- ใช้รูปทรงสถาปัตยกรรมอาคารพัฒนาจากยุงข้าว อีสานให้สอดคล้องกับเนื้อ เรื่องจัดแสดง</p>	<p>- แนวความคิดการจัดกลุ่มกิจกรรมของนิทรรศการ</p>	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่วนนิทรรศการ 55% 2. ส่วนห้องบรรยาย 20% 3. ส่วนนันทนาการ 15% 4. ส่วนโถง 5% 5. ส่วนบริการ 5% 	<p>- เป็นอาคารที่มีรูปทรงแบบยุงข้าวมีจั่วด้านหน้าทางเข้าตัวเสาสถาสามารถมองเห็นได้จากด้านนอกอาคาร</p>
 <p>พิพิธภัณฑสถานชาวนา จังหวัดจันทบุรี</p>	<p>- เป็นอาคารที่จัดแสดงเกี่ยวกับโบราณคดีได้นำโดยเฉพาะและเรื่องราวเกี่ยวกับการกู้ชาติของพระเจ้าตากสิน สอดคล้องกับจังหวัดจันทบุรี</p>	<p>- แนวความคิดการจัดกลุ่มกิจกรรมของนิทรรศการ</p>	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่วนนิทรรศการ 50% 2. ส่วนโถง 15% 3. ส่วนประชุม - สัมมนา 15% 4. ส่วนห้องบรรยาย 5% 5. ส่วนบริการ 5% 6. ส่วนสำนักงาน 10% 	<p>- เป็นอาคารแฝดโดยแยกออกเป็น 2 อาคาร โดยมีคอร์ทเป็นสระน้ำตรงกลางเชื่อม 2 อาคารติดกัน</p>

โครงการ	เรื่องราวจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	ข้อดี	ข้อเสีย
 <p>ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม เฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> ผลงานศิลปะที่ได้รับรางวัล วัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น เครื่องจักสาน, ผ้าทอพื้นเมือง, หุ่นกระบอกและเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ รัชกาลที่ 6 พระตำหนัก จัดแสดงห้องต่างๆ ของรัชกาลที่ 6 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดแสดงวัตถุจริงโดยใช้แทนจัดแสดง, ผู้จัดแสดง, บอร์ดจัดแสดง - ห้องจัดแสดงจัดให้มีบรรยากาศสมัย ร.6 ทรงใช้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดวางผัง และเนื้อเรื่องจัดแสดงมีความกระชับสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี - การจัดแสดงแบ่งเรือนเป็นสัดส่วนโดยใช้อาคารหลักเป็นศูนย์กลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรนำเทคโนโลยีในการจัดแสดง สามารถทำให้ผู้เข้าชมรู้สึกเพลิดเพลินไม่น่าเบื่อ - การสัญจรสู่เรือนและตำหนักต่าง ไม่กำหนดทิศทางที่แน่นอน ควรมีแปลน หรือทำป้ายลูก ครอบทิศทางให้แน่ชัด
 <p>พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดปราจีนบุรี</p>	<ol style="list-style-type: none"> ห้องจัดแสดงโบราณคดีหนองใน ห้องจัดแสดงโบราณคดีโคกพนมดี ห้องจัดแสดงศิลปะโบราณคดีในภาคตะวันออก ห้องจัดแสดงโบราณคดีชุมชนดงละคร จังหวัดนครนายก ห้องจัดแสดงโบราณคดีปราสาทเขาฉวย จังหวัดสระแก้ว ห้องจัดแสดงโบราณคดีในประเทศไทย ห้องจัดแสดงโบราณคดีใต้น้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดแสดงวัตถุจริงโดยใช้แทนจัดแสดง, ผู้จัดแสดง, บอร์ดจัดแสดง - มีการจัดแสดงเรื่องราวให้มีความต่อเนื่องกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - เนื้อหาจัดแสดงมีความต่อเนื่อง ทำให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ชมง่าย - การใช้แสงธรรมชาติ สามารถช่วยในการประหยัดไฟ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียงหัวข้อจัดแสดงยังสับสน - เพดานสีทึบ ทำให้ผนังดูแคบ - ผนังก่ออิฐฉาบปูนมีช่องหน้าต่างด้านบนกว้างเกินไป ทำให้ควบคุมแสงได้ยาก - วัตถุจัดแสดงบางตู้แออัดกันเกินไป - วัตถุชิ้นใหญ่ไม่ควรเอาฉากกัน

โครงการ	เรื่องราวจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	ข้อดี	ข้อเสีย
<p>หอวัฒนธรรมนิทัศน์ วัดศรีโคมคำ จังหวัดพะเยา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ก่อนเป็นอาณาจักร 2. ชุนเจือง 3. พญาเจ้าเมือง 4. พะเยารุ่งเรือง 5. เครื่องปั้นดินเผา 6. พะเยายุคเสื่อม 7. พะเยายุคฟื้นฟู 8. กบฏเงี้ยว 9. เจ้าเมืองพะเยา 10. พระเจ้าคนหลวง 11. วิถีชาวบ้าน 12. ภูมิปัญญาชาวบ้าน 13. พะเยากับความหวัง 14. คนกับช้าง 15. ลานศิลาจารึก 16. กวีานพะเยา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการใช้ระบบแสง สี เสียง ประกอบ - การจัดแสดงมีความน่าสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีระเบียบทางเดินไปสู่ห้องจัดแสดงต่างๆ - เน้นเนื้อหาจัดแสดงเฉพาะเมืองพะเยา - ใช้แสงธรรมชาติเป็นหลักในการจัดแสดงเป็นการประหยัดพลังงานให้ความรู้สึกเหมาะสมกับทัศนียภาพโดยรอบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนโถงไม่มีการนแยกทางเข้า – ออกสู่ห้องจัดนิทรรศการแน่นอน ทำให้ผู้ชมสับสน - ควรมีป้ายติดส่วนโมเดล จำลองให้ชัดเจน

โครงการ	เรื่องราวจัดแสดง	เทคนิคการจัดแสดง	ข้อดี	ข้อเสีย
 <p>หอศิลป์วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ภูมิศาสตร์ ,โบราณคดี – ประวัติศาสตร์ ,ชาติพันธุ์วิทยา,ลิมชาติ อีสาน, ประเพณีอิติลธิบสอง, วรรณกรรม,วิถีชีวิต,ดนตรีและการแสดง,อีสานยุคปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> - ตู้นิทรรศการหุ่นจำลอง ประกอบแสง สี เสียง - คอมพิวเตอร์ระบบสัมผัสสืบค้นข้อมูล - นิทรรศการประกอบวีดิทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้เทคนิคจัดแสดงที่เหมาะสมในการนำเสนอเรื่องราว - จัดทางเข้าออกที่แน่นอนทำให้สามารถติดต่อเรื่องและทั่วถึง - การเรียงลำดับเรื่องราวทำให้สามารถเข้าใจได้ง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยายกายภาพในห้องมือคร่อมทำให้รู้สึกอึดอัด - เสียงรบกวนในส่วนจัดแสดง
 <p>พิพิธภัณฑสถานพนิชณก จังหวัดจันทบุรี</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ห้องจัดแสดงสินค้าและวิถีชีวิตชาวเรือ 2. ห้องแนะนำปฏิบัติการโบราณคดีใต้น้ำ 3. ห้องคลังเก็บโบราณวัตถุ 4. ห้องแสดงเรือ และชีวิตชาวเรือ 5. ห้องของดีเมืองจันทรี 6. ห้องบุคคลสำคัญ 	<ul style="list-style-type: none"> - ตู้นิทรรศการหุ่นจำลอง ประกอบแสง,สี,เสียง - นิทรรศการประกอบวีดิทัศน์ - ภาพเสมือนจริง - จำลองวัตถุจัดแสดงจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียงลำดับเนื้อเรื่องจัดแสดงที่เหมาะสมสามารถเข้าใจได้ง่าย - การจัดแสดงเป็นสัดส่วนจากเรื่องแรกจนถึงเรื่องสุดท้ายโดยใช้ไดอะแกรมประสงคเป็น ส่วนกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - แยกอาคารเป็น 2 อาคาร ทำให้เนื้อหาการจัดแสดงไม่มีความต่อเนื่องกัน - แสงธรรมชาติและแสงประดิษฐ์ไม่เพียงพอ - ทางสัญจรบางเรื่องจัดแสดงคับแคบ และมีความสับสน

บทที่ 3 การศึกษารายละเอียดของโครงการ

3.1 การศึกษาสภาพภูมิประเทศ

ภาพที่ 3.1 ภาพแสดงที่ตั้งและอาณาเขตจังหวัดในภาคตะวันออก

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของภาคตะวันออก

ในการศึกษาศิลปวัฒนธรรมของภาคตะวันออกนั้นควรจะเริ่มจากการศึกษาสภาพภูมิศาสตร์ของภูมิภาคนี้ ซึ่งประกอบด้วยบริเวณจังหวัดต่างๆ 8 จังหวัด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี ตราด และนครนายก ภาคตะวันออกมีเนื้อที่ประมาณ 36,502.5 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 7.11 ของพื้นที่ประเทศ สภาพพื้นแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ 1.ทิวเขา เป็นแนวยาวอยู่ทางตอนกลางของภาคในแนวทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วยทิวเขา 2 ทิว

เขา คือ ทิวเขาจันทบุรี และทิวเขาบรรทัด ทิวเขาจันทบุรีนี้แบ่งแม่น้ำไหลเป็น 2 ทาง คือทางเหนือไหล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดชลบุรี

ที่ตั้ง จังหวัดชลบุรี เป็นจังหวัดชายทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทย อยู่ในระหว่างละติจูดที่ 12 องศา 30 ลิปดา 45 ลิปดาเหนือ ลองจิจูดที่ 100 องศา 45 ลิปดา ถึง 100 องศา 45 ลิปดา ตะวันออก ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวง บางนา – ตราด ประมาณ 98 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4,363 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,726,875 ไร่ มีชายฝั่งทะเลยาวตลอดด้านตะวันตก ตั้งแต่เหนือจดใต้ ความยาวถึง 156.83 กิโลเมตร

อาณาเขต ชลบุรีมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่โครงการดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ทะเลอ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ และอ่าวไทย

3.1.1 ลักษณะภูมิประเทศ

ภาคตะวันออกเป็นที่ราบลุ่ม ที่สูง และป่าเขา รวมทั้งชายฝั่งทะเล และเกาะต่างๆ ทางตอนบนของภาคมีเทือกเขาชันกำแพงกัน แยกภาคตะวันออกจากภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดนครนายก มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนาทางตะวันออกเฉียงใต้ทิวเขาบรรทัดกันเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ตอนล่างของภาคมีเทือกเขาจันทบุรี มียอดเขาสอยดาวได้เป็นยอดเขาสูงที่สุดในภาคตะวันออก เทือกเขานี้เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำจันทบุรี ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมสำคัญของพื้นที่ภูมิภาค โดยลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออก ประกอบด้วย 3 ส่วน ที่สำคัญ

การคมนาคม

การเดินทางเข้าสู่โครงการมี 3 ทาง

1. รถปรับอากาศ (ป. 1) ขึ้นที่หน้าสถานีเอกมัย และ สถานีหมอชิตใหม่ ตามเส้นทางหลวง บางนา – ตราด เป็นสายหลักสำคัญ และเส้นทางหลวงสายใหม่มอเตอร์เวย์ จากนั้นต่อรถสองแถวหนองมน -บางแสนมายังตัวโครงการอยู่ที่ประตูที่ 1 ของมหาวิทยาลัยบูรพา
2. รถโดยสารธรรมดา (ป.2) ตามเส้นทางหลวง บางนา – ตราด เป็นสายหลักสำคัญ

จากนั้นต่อรถสองแถวหนองมน -บางแสนมายังตัวโครงการอยู่ที่ประตูที่ 1 ของมหาวิทยาลัยบูรพา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดชลบุรีมีเนื้อที่ประมาณ 4,363 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,726,875 ไร่

3.1.2 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อนโดยในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงใต้จะมีอากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกตลอดปี ปริมาณน้ำฝนเพียง 1,305.2 มิลลิเมตร และช่วงฝนตกชุกที่สุดอยู่ในช่วงระหว่างเดือนกันยายน – ตุลาคม ส่วนช่วงอากาศร้อนจะอยู่ในระหว่างเดือน มีนาคม พฤษภาคม แต่ในมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ หรือฤดูหนาวจะมีอากาศแห้งแล้ง อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ประมาณ 35.58 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 22.57 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยแต่ละปีไม่แตกต่างกันมากนัก จึงทำให้อากาศในฤดูร้อนไม่ร้อนจัดและฤดูหนาวไม่หนาวจัด ไม่ต่างจากลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดอื่นๆ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงและภาคกลางมากนัก

ฤดูกาลในจังหวัดชลบุรี

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม มีฝนตกทั่วไป แต่ปริมาณน้ำฝนจะลดลงกว่าภาคอื่นๆ ในประเทศไทย

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดเข้าสู่ประเทศไทย โดยมีอากาศหนาวจัดอยู่ช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม ในระหว่างกลางเดือนพฤศจิกายน

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ประมาณ 3 เดือน

ลมและทิศทางลม ลมที่มีอิทธิพลต่อจังหวัดชลบุรี ก็คือลมบก และลมทะเล และลมตามฤดูกาลซึ่งมีปรากฏเฉพาะจังหวัดชลบุรี เช่นลมพญา เมื่อพิจารณาทางอุตุนิยมแล้วคงเป็นลมที่พัดมาในเดือนพฤษภาคมมากกว่า ในเดือนนี้มีมวลอากาศที่เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทยมีกำเนิดมาจากถิ่นร้อนและสงบเงียบ มีคุณสมบัติร้อนและชุ่มชื้นฉะนั้นจึงเป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ต้นฤดูกาล มีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กับลักษณะทางกายภาพของท้องถิ่น เช่น การท่องเที่ยวเกี่ยวกับลักษณะชายฝั่งทะเลการเพาะปลูกกับลักษณะภูมิประเทศ

แสงแดด เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น พระอาทิตย์ขึ้นด้านตะวันออกเฉียงทางข้ามศรีระฆังไปทางทิศใต้และตกในทิศตะวันออกเฉียง ทำให้เกิดมุมและร่มเงาที่เปลี่ยนไปตลอดเวลา เดือนที่ดวงอาทิตย์ไปเดินอ้อมใต้ มี 4 เดือน คือ เดือน พฤษภาคม มิถุนายน กรกฎาคม สิงหาคม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสงแดดจะเข้าทำมุมกับระนาบต่ำที่สุดในเดือน ธันวาคม (เดินอ้อมได้มากที่สุด) แสงแดดจะเข้าเป็นมุมกับระนาบมากที่สุด คือช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือน ตุลาคม ประมาณ 9 เดือน แสงแดดจะก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในช่วงเวลาใช้งาน นอกนั้นไม่เป็นปัญหามากนัก

ปริมาณน้ำฝน โดยเฉลี่ยตลอดปี 1,305.2 มิลลิเมตร และช่วงเวลาที่ฝนตกในรอบปีนั้น ประมาณ 6 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณฝนตกถึงร้อยละ 81.5 ของปริมาณฝนที่ตกตลอดปี ช่วงฤดูแล้ง ตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม มีปริมาณฝนตกต่ำกว่า 50 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยทั้งปี 112.9 วัน ช่วงเวลาที่ฝนตกมากอยู่ระหว่างเดือน พฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม หรือในช่วงฤดูฝนเช่นเดียวกัน โดยมีวันที่ฝนตกเฉลี่ย 15 วันต่อเดือน และเดือนกันยายน เป็นเดือนที่ฝนตกชุกมากถึง 17.9 วัน

อุณหภูมิ โดยเฉลี่ยตลอดปี 28.1 องศาเซลเซียส สูงสุดในเดือนเมษายน 29.9 องศาเซลเซียส และต่ำสุดในเดือนธันวาคม 25.9 องศาเซลเซียส ความแตกต่างของอุณหภูมิสูงสุด และต่ำสุดเพียง 4 องศาเซลเซียสเท่านั้น ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิน้อยมาก

ความชื้นสัมพัทธ์ เนื่องจากจังหวัดชลบุรีอยู่ใกล้ทะเล ดังนั้นความชื้นสัมพัทธ์จึงมีค่าสูงตลอดปี ค่าเฉลี่ยความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง 65.6 เปอร์เซ็นต์ ในเดือนธันวาคม ซึ่งเริ่มต้นฤดูแล้ง และ 79.1 เปอร์เซ็นต์ ในเดือนกันยายน ซึ่งอยู่ในฤดูฝน ตารางที่ แสดงสภาพภูมิอากาศในจังหวัดชลบุรี

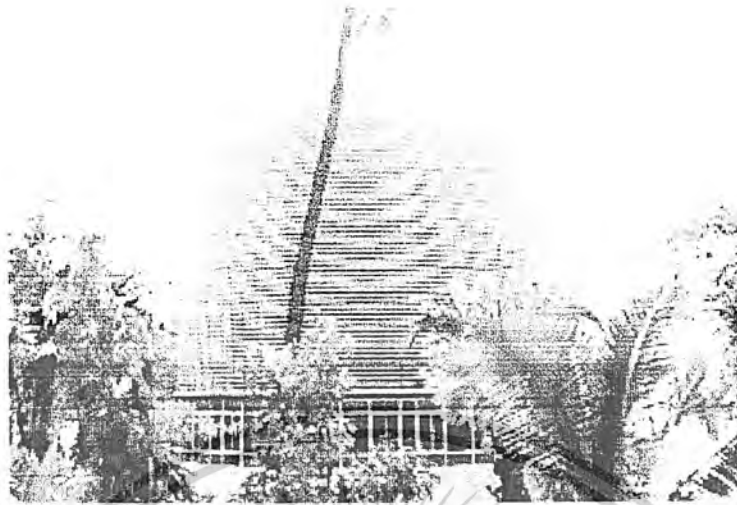
3.2 การศึกษาที่ตั้งของโครงการ

อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตชลบุรี อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ลักษณะอาณาบริเวณโดยรอบเป็นสถานที่ราชการ อาคารเรียนในมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลบางแสน ถนนลงชายหาดบางแสนสวนสาธารณะ มีอาณาเขตดังนี้

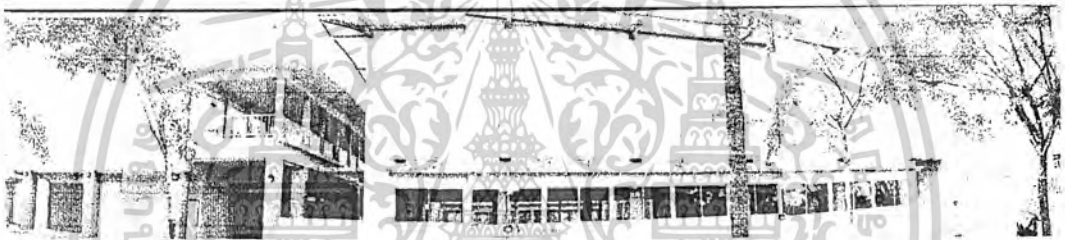
อาณาเขตที่ติดต่อกับอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทิศเหนือ	จรด	ถนนลงชายหาดบางแสน
ทิศใต้	จรด	สวนสาธารณะในมหาวิทยาลัย
ทิศตะวันออก	จรด	โบสถ์คริสต์จักร
ทิศตะวันตก	จรด	ถนนในมหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล บางแสน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.3 อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้าน ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ – ทิศตะวันตก

ภาพที่ 3.4 อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้าน ทิศตะวันตก – ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

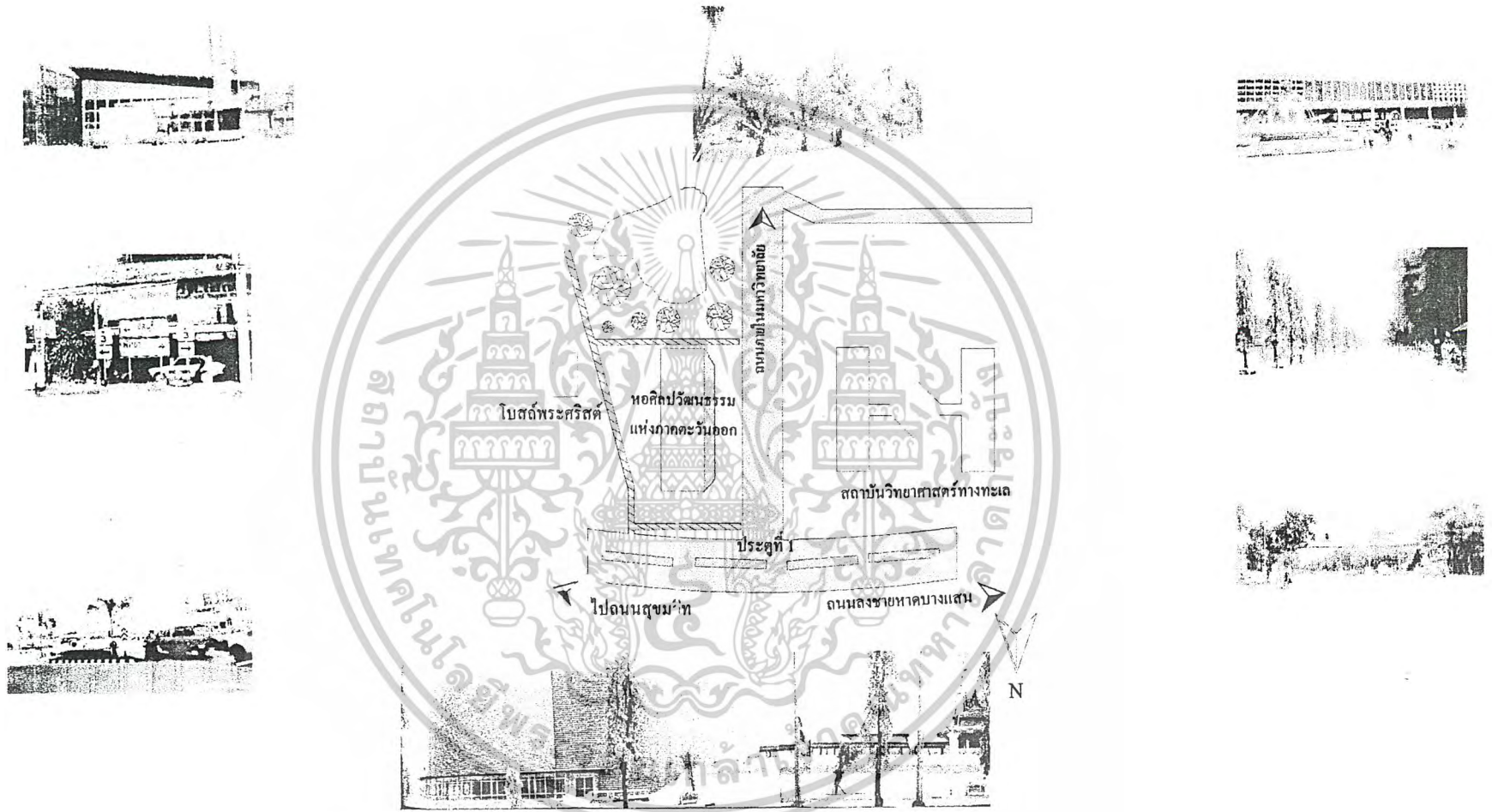

ภาพที่ 3.5 อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้าน ทิศเหนือ – ทิศใต้

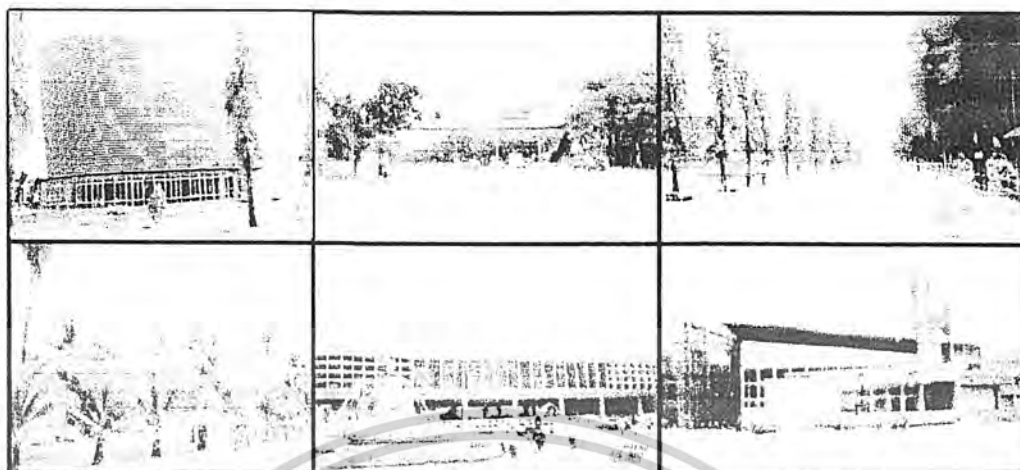

ภาพที่ 3.6 อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้าน ทิศใต้ – ทิศเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.7 แสดงที่ตั้งและสภาพแวดล้อมโครงการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 3.8 ทศนียภาพภายในหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง

3.2.1 สภาพแวดล้อมของหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง

อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ตั้งอยู่ในพื้นที่ของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตชลบุรี อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี ซึ่งลักษณะสถาปัตยกรรมโดยรวมของหอศิลปวัฒนธรรมเป็นอาคารสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ส่วนด้านหน้าโครงการ มีถนนลงชายหาดบางแสน ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ลักษณะอาณาบริเวณโดยรอบเป็นสถานที่ราชการ อาคารเรียนในมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงแก่ประชาชน นิสิต นักศึกษา ในมหาวิทยาลัยบูรพา

3.2.2 ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของโครงการ

การออกแบบอาคารออกแบบให้อาคารเป็นลักษณะการออกแบบสมัยใหม่ การออกแบบแบ่งเป็น 3 ส่วน โดยส่วนที่หนึ่ง นำแนวคิดของสถาปัตยกรรมไทย เช่น โบสถ์ วิหาร จตุรมุขมาใช้ ส่วนที่สอง นำแนวคิดของสะพานอัญชางค์ตามแนวความยาวของอาคาร ส่วนที่ 3 ได้แนวคิดมาจากรูปทรงเรือดงเก โดยทั้ง 3 ส่วน นำองค์ประกอบของสถาปัตยกรรม ลวดลายในอดีตมาพัฒนาเพื่อใช้ในการตกแต่งภายใน ขึ้นให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของระบบและวัสดุโครงสร้างในการก่อสร้างปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอย

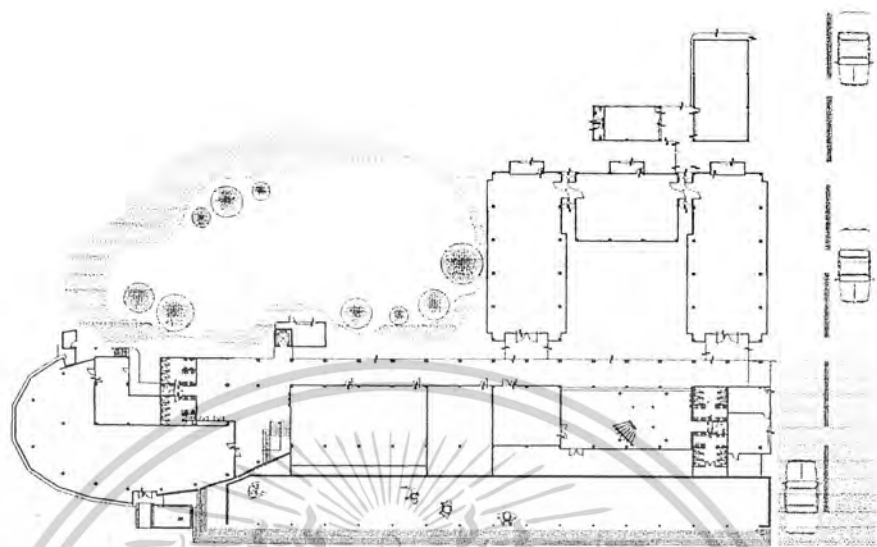
ลักษณะอาคาร เป็นอาคารสองชั้น ผนังรับน้ำหนัก ทางเข้าหลักเป็นบันไดจากหน้าโครงการไปสู่สะพานเชื่อมต้วระเบียงทางเดินชั้น 2 แยกส่วนต่างๆออกไปภายในตัวอาคารตามประโยชน์ การใช้งานแต่ละประเภท ได้ ชั้นที่ 1 อาคารสำนักงาน สำหรับติดต่อเพื่อซื้อบัตรเข้าชมนิทรรศการ ส่วนปฏิบัติการวิจัยศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง ห้องสมุดเฉพาะเพื่อค้นคว้าข้อมูลศิลปวัฒนธรรมภาคเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตะวันออก และส่วนห้องจัดนิทรรศการถาวร, นิทรรศการชั่วคราว เป็นส่วนสำหรับจัดแสดงศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ส่วนชั้นที่ 2 เป็นระเบียงทางเดินยาว ไปสู่ส่วนหอศิลป์ เป็นส่วนจัดแสดงอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในหลายด้าน มีส่วนประชุม – บรรยาย ใช้ประโยชน์ในด้านจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในหอศิลป์ โดยแต่ละส่วนจะเชื่อมกันด้วยทางเดินภายในตัวอาคาร

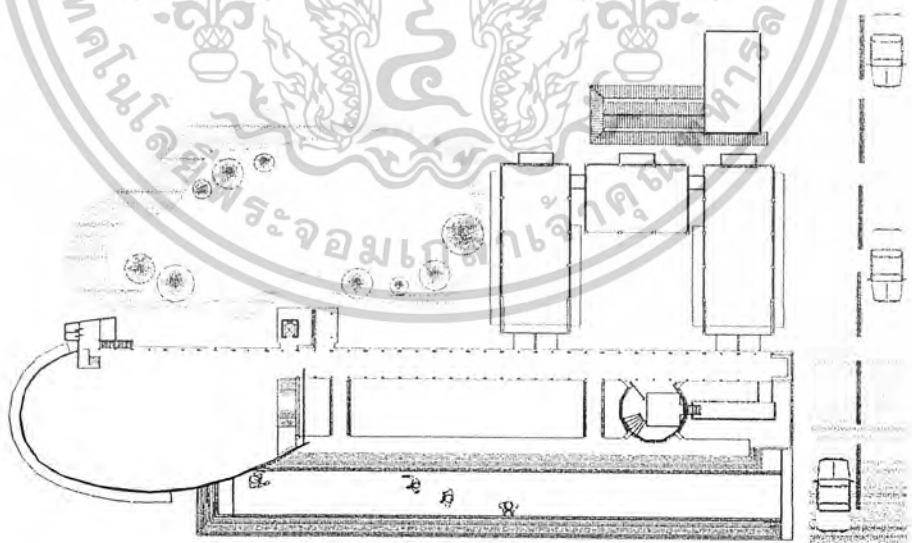
ลักษณะโครงสร้างอาคาร เป็นอาคารสองชั้น ชั้นหนึ่งส่วนห้องปฏิบัติการ ,ส่วนสำนักงาน และส่วนหอสมุดเฉพาะ หลังคาเป็นบันไดทางขึ้นหน้าโครงการ โครงสร้างโดยรวมเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ผังรับน้ำหนัก มีทางเข้าหลักจากบันไดทางเดินด้านหน้าอาคาร ฐานปูน เสาอาคารทรงกลม และ สี่เหลี่ยม หลังคาโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก และโครงสร้างเหล็ก กรุแผ่น Metal Sheet แบบหยัก กันสาดและผนังหอบประชุม - บรรยาย โครงเหล็กกรุแผ่น Metal Sheet แบบเรียบมีทางเดินเข้าอาคาร 3 ทาง

ในการออกแบบอาคารแต่ละหลังจะมีความกลมกลืนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ได้จากการเลือกใช้วัสดุที่ช่วยให้ความรู้สึกที่ต่อเนื่องถึงกัน เช่น การใช้ผนังบางส่วนกระจก เพื่อให้เกิดมีความต่อเนื่องระหว่างภายในและภายนอก วัสดุกรุผนังและหลังคาที่มีความทนทานสามารถติดตั้งง่าย ทนแสงแดด และ ฝน มีอายุการใช้งานนาน และวัสดุประเภท ไม้อัด ยิปซัม โทนสี ขาวและครีม เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

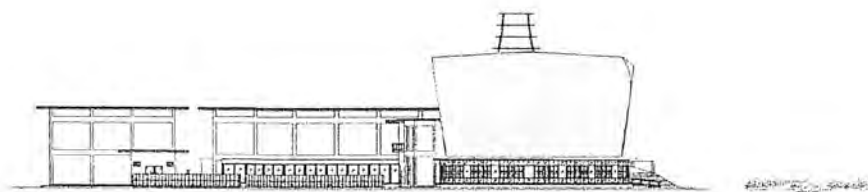

ภาพที่ 3.9 แปลนอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งชาติ ชั้นที่ 1

ภาพที่ 3.10 แปลนอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งชาติ ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

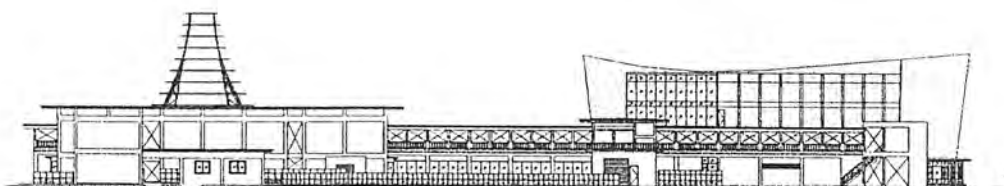
ภาพที่ 3.11 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ด้าน ทิศตะวันออก - ทิศตะวันตก

ภาพที่ 3.12 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ด้าน ทิศตะวันตก - ทิศตะวันออก

ภาพที่ 3.13 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ด้าน ทิศเหนือ - ทิศใต้

ภาพที่ 3.14 อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ด้าน ทิศใต้ - ทิศเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.3 รูปแบบขององค์ประกอบโครงการ

องค์ประกอบของหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งชาติแบ่งออกเป็น 6 ส่วนคือ

1. ส่วนบริการสาธารณะ

เป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อบริการให้แก่ประชาชน ทำหน้าที่ประกอบด้วย

- 1.1 ส่วนประชาสัมพันธ์และส่วนบริการส่วนหน้า
- 1.2 ส่วนร้านขายของที่ระลึกและหนังสือ
- 1.3 ที่จอดรถ

2. ส่วนบริการด้านการศึกษา

เป็นส่วนที่ให้บริการความรู้แก่ผู้สนใจทั่วไป ประกอบด้วย

- 2.1 ห้องสมุด
- 2.2 หอประชุม - สัมมนา

3. ส่วนบริหาร

ฝ่ายบริหาร ทำหน้าที่รับผิดชอบบริหารงานภายในหอศิลป์วัฒนธรรมควบคุมการปฏิบัติงานภายในหอศิลป์วัฒนธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

- 3.1 ฝ่ายบริหาร
- 3.2 ฝ่ายธุรการ
- 3.3 ฝ่ายการเงินและบัญชี

4. ส่วนจัดแสดงและนิทรรศการ

เป็นส่วนที่สำคัญมาก เพราะความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ จะขึ้นอยู่กับการจัดแสดง ลักษณะห้องบรรยายภาค ฯลฯ โดยแบ่งออกได้เป็น

- 4.1 นิทรรศการถาวร
- 4.2 นิทรรศการชั่วคราว
- 4.3 ส่วนจัดแสดงหอศิลป์ศิลปิน

5. ส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

เป็นส่วนค้นคว้า วิจัย รวบรวมข้อมูล จัดหาวัตถุจัดแสดง อนุรักษ์ ช่อมสงวนวัตถุ บันทึกลงหลักฐานข้อมูล ฯลฯ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก

- 5.1 ฝ่ายทะเบียนวัตถุ
- 5.2 ฝ่ายคลังเก็บวัตถุ
- 5.3 ฝ่ายปรับปรุงสภาพวัตถุ

1.4 ฝ่ายวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 ฝ่ายวิชาการ

2. ส่วนงานเทคนิค

เป็นส่วนรับผิดชอบและประสานงานหน่วยงานที่เข้ามาขอใช้สถานที่และควบคุม ดูแล สถานที่ งานระบบ รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ

6.1 ฝ่ายปฏิบัติงานอาคารสถานที่

องค์ประกอบ 6 ส่วนของโครงการ สามารถนำมากำหนดประกอบย่อยในโครงการโดยใช้หลัก

3 ประการ คือ

1. กำหนดองค์ประกอบหลัก
2. กำหนดความต้องการพื้นฐาน
3. กำหนดจากนโยบายและการบริหาร

1. ส่วนบริการสาธารณะ

เป็นส่วนที่จัดไว้เพื่อบริการให้แก่ประชาชนหรือผู้ใช้บริการอื่นๆ ทั่วไป

- โถงทางเข้า เป็นส่วนแรกในการติดต่อเพื่อรับข่าวสารข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งเป็นส่วนควบคุมทางสัญจรของผู้ใช้โครงการ ก่อนที่เข้าสู่ส่วนบริการอื่นๆ ของโครงการ ควรเป็นที่ที่สังเกตเห็นได้ง่าย และชัดเจน เป็นส่วนใกล้ชิดกับทางเข้าและส่วนจุดสาธารณะ เพื่อสะดวกสำหรับผู้ใช้งาน ซึ่งส่วนนี้จะประกอบไปด้วย

- ส่วนพักคอย
- ทัศนอาคาร
- ติดต่อสอบถาม
- โทรศัพท์สาธารณะ
- ขยายบริการ
- แผนผังแสดงส่วนต่างๆ
- ขยายของที่ระลึก
- ยามรักษาความปลอดภัย

- ส่วนจุดรถ จัดบริเวณที่จอดรถเฉพาะเพื่อมิให้มีการสัญจรทางรถยนต์ ที่ปะปนกับทางสัญจรของผู้ใช้บริการและต้องอยู่ใกล้บริเวณทางเข้า เพื่อสามารถขนถ่ายผู้ใช้บริการเข้าสู่โครงการที่จอดรถควรจะอยู่ในส่วนที่ไม่รบกวนส่วนอื่น เช่น ห้องประชุม ส่วนนิทรรศการ เพื่อความเงียบสงบของโครงการประกอบด้วย

- ที่จอดรถสำหรับประชาชนทั่วไป
- ที่จอดรถโดยสารขนาดใหญ่
- ที่จอดรถเจ้าหน้าที่

2. ส่วนบริการด้านการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นส่วนที่ให้บริการความรู้แก่ผู้เข้าชม นักเรียน นักศึกษาและประชาชนที่สนใจทั่วไป

- ห้องประชุม – สัมมนา ซึ่งเป็นที่บรรยายและส่วนนี้จัดทำหน้าที่เพื่อกรณีที่มีผู้มาเป็นกลุ่มใหญ่ เพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา นอกจากนี้ยังใช้แสดงกิจกรรมต่างๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมด้วยประกอบด้วย

- โถงทางเข้า
- ส่วนนั่งชม
- แท่นบรรยาย
- ส่วนเก็บของ

- ห้องสมุด เป็นลักษณะของห้องสมุดเฉพาะ (SPECIAL – LIBRARIES) เก็บรวบรวมข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปจนถึงหนังสือตำรา การรวบรวมสารสนเทศทางวัฒนธรรมและบริการสารสนเทศทางด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานบริการวิชาการและงานข้อมูลศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือระบบมัลติมีเดีย สื่อโสตทัศนวัสดุที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ชั้นวางหนังสือ	- โต๊ะในห้องอ่านหนังสือ
- โต๊ะรับ – จ่ายหนังสือ	- ส่วนบริการสารสนเทศ
- โต๊ะรับบัตรรายการ	- ส่วนป้ายนิทรรศการหรือตู้นิทรรศการ
- โต๊ะเจ้าหน้าที่บริการตอบคำถาม	

3. ส่วนบริหาร

เป็นส่วนดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ดำเนินงานของโครงการ อยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนที่จอตลอดของเจ้าหน้าที่โครงการ และอยู่ใกล้ชิดกับประตูทางเข้า หรือทางเข้าเฉพาะเจ้าหน้าที่และอยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนทำงานและบริการต่างๆ ของศูนย์ได้โดยง่าย เพื่อสะดวกในควบคุมและการทำงานมีส่วนประกอบดังนี้

- ฝ่ายบริหาร
- ห้องผู้อำนวยการฝ่ายหอศิลป์
- ฝ่ายธุรการ
- หัวหน้าฝ่าย
- ส่วนงานเสมียน
- เก็บเอกสาร
- ติดต่อสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ส่วนพักคอย
- ฝ่ายการเงินและบัญชี
ควรอยู่ส่วนเดียวกับบริหารธุรกิจเพราะมีหน้าที่สัมพันธ์กัน
- ส่วนเจ้าหน้าที่งบประมาณ
- ส่วนเก็บเงินและเอกสาร

4. ส่วนจัดแสดงและนิทรรศการ

เป็นองค์ประกอบหลักในด้านบริหารโครงการ ควรจะอยู่ในส่วนที่เข้าถึงได้สะดวกจากโถงทางเข้าต้องมีการสาธิตการจัดการเรื่องการค้าขายให้ผู้ชมได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีรายละเอียดของส่วนประกอบดังนี้

- นิทรรศการถาวร เป็นส่วนจัดแสดงที่สำคัญควรอยู่ในบริเวณที่เงียบ เพื่อให้ผู้เข้าชมได้เกิดสมาธิในการชมนิทรรศการ
- นิทรรศการชั่วคราว เป็นส่วนที่มีการแสดงและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จึงต้องการพื้นที่ใช้สอย ที่มีลักษณะโปร่งเพื่อความสะดวกในการจัดแสดงและการตัดแปลงพื้นที่

5. ส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

เป็นการทำงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ ควรอยู่ในตำแหน่งที่สามารถติดต่อกับส่วนบริหารและนิทรรศการได้สะดวก และควรอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัยสูง โดยเฉพาะคลังเก็บวัตถุ ตลอดจนคำนึงถึงการเคลื่อนย้าย ซึ่งประกอบรายละเอียดดังนี้

- ฝ่ายทะเบียนวัตถุ
- ฝ่ายวิจัย
 - ห้องนายทะเบียน
 - ห้องทำงานเจ้าหน้าที่
 - ส่วนเก็บเอกสาร
 - คลังวัตถุ

เมื่อวัตถุเข้ามาในโครงการจะต้องผ่านทะเบียนวัตถุเพื่อตรวจสอบสภาพและถ่ายรูปทำทะเบียนบันทึก นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่ควบคุมการกะหีบห่อ ประกอบด้วย

- ส่วนตรวจรับวัตถุ
- ห้องควบคุมการเปิด – ปิดหีบห่อ
- คลัง
- ห้องเก็บเตรียมจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ห้องควบคุมอุณหภูมิ

6. ฝ่ายเทคนิค

เป็นส่วนงานเจ้าหน้าที่เทคนิคอยู่ในตำแหน่งใกล้เคียงกับส่วนอนุรักษ์ และส่วนนิทรรศการ เพราะอาจมีการทำงานเชื่อมโยงกันตลอดเวลา และการอยู่ในส่วนที่ติดต่อกับส่วนบริการเพื่อขนส่งวัสดุต่างๆ ในการทำงานภายในส่วนด้วย มีองค์ประกอบดังนี้

- ห้องเจ้าหน้าที่
- ห้องเครื่องไฟฟ้า
- ห้องเก็บของ

3.2.4 การใช้ประโยชน์ของโครงการ

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นโครงการของมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ให้ความสำคัญในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยได้มีโครงการจัดตั้งสถาบันศิลปะและวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นหน่วยงานภายใน ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งที่จะให้เป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมศึกษาค้นคว้าศิลปวัฒนธรรมและให้บริการทางด้านข้อมูลทางศิลปะแขนงต่าง ๆ แก่นักเรียน นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ประชาชนผู้สนใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวจากภายในและต่างประเทศ เน้นงานแสดงของศิลปินทั้งภายในและต่างประเทศเพื่อให้ผู้สนใจได้เข้าชมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านศิลปะสำหรับการจัดสัมมนา การจัดกิจกรรมจัดแสดงด้านศิลปวัฒนธรรมของนักเรียน นักศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับวาระอันเป็นมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ประการสำคัญก็คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีอัจฉริยภาพทางศิลปะหลาย ๆ ด้าน เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพถ่าย ดนตรี จึงจัดแสดงผลงาน จุดมุ่งหมายหลักของการจัดตั้งโครงการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ศิลปวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูและสืบสานศิลปวัฒนธรรมวิถีความเป็นไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 การศึกษาหน่วยงานของโครงการ

3.3.1 การบริหารงานภายใน มหาวิทยาลัยบูรพา

โครงการหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บูรพา มีจุดประสงค์หลักในการจัดตั้งหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อสำหรับทำการศึกษา ค้นคว้าวิจัยและผลงานวิจัยด้านศิลปะและวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นศูนย์รวบรวม ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อการค้นคว้าและส่งเสริมเผยแพร่ให้แก่ผู้สนใจนักเรียน นักศึกษา ได้ค้นคว้า และอีก ส่วนหนึ่งจะเป็นส่วนของการจัดนิทรรศการชั่วคราว และส่วนจัดสัมมนาดังนั้นการแบ่งสายงานการบริหารภายในของหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นการแบ่งหน่วยงานรับผิดชอบจึง สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 หน่วยงานหลัก ๆ คือ

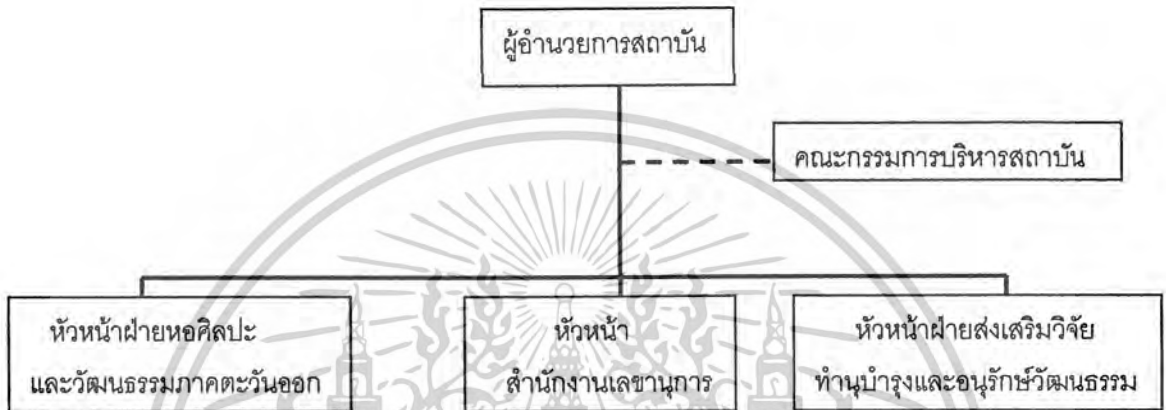
3.2.2 การแบ่งสายงานบริหารภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ส่วนบริหาร ทำหน้าที่รับผิดชอบบริหารงานภายในหอศิลป์วัฒนธรรมควบคุมการปฏิบัติงานภายในหอศิลป์วัฒนธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สำนักงานเลขานุการ ทำหน้าที่รับผิดชอบงานทางด้านธุรการศิลป์ งานคลังและพัสดุ อาคารสถานที่ต่าง ๆ ควบคุมรายรับรายจ่าย งบประมาณรวบรวมเอกสารทางการเงินและการบัญชี ตลอดจนวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินงานภายในหอศิลป์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
3. ฝ่ายส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม ทำหน้าที่วิจัยผลงานด้านศิลป วัฒนธรรมและรวบรวมผลงานวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งทางด้านวัตถุ เอกสาร ดูแลรักษาส่วนจัด แสดงให้เรียบร้อยรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมและภาคสนามตลอดจนดูแลงาน ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. ฝ่ายส่งเสริมการเผยแพร่ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและเผยแพร่กิจกรรมภายใน หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

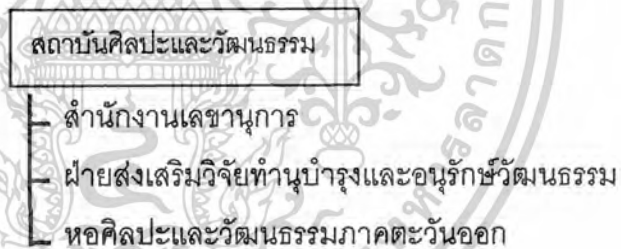
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.1 การจัดรูปองค์กรและแบ่งส่วนงาน
สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม จะจัดโครงสร้างการบริหาร และการแบ่งส่วนงานดังนี้

1. โครงสร้างการบริหารสถาบัน

2. การแบ่งส่วนงานของสถาบัน

สำหรับการบริหารงานหอศิลปะและวัฒนธรรมภาคตะวันออกนั้น จะบริหารงานในรูปแบบเป็นหน่วยงานอิสระในกำกับของสถาบันศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

3.3.3 การแบ่งอัตรากำลังหน้าที่ความรับผิดชอบภายในหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก มีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.1 อัตรากำลังและหน้าที่รับผิดชอบของหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่รับผิดชอบ
1. ผู้อำนวยการหอศิลป์ (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5)	1	- รับผิดชอบ การบริหารงานในหอศิลปวัฒนธรรม ควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานใน หอศิลป์ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ บริหาร งานทั่วไป งานวิชาการ
สำนักงานเลขานุการ		
1. เลขานุการ	1	- ติดต่อ ประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงาน ภายในและภายนอก - จัดทำรายงานการประชุมพร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูล ทั้งหมด
2. เจ้าหน้าที่ธุรการ 1	1	- รับผิดชอบงานด้านสารบรรณการรับส่งหนังสือ ทางราชการและหนังสือโต้ตอบกับหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง
3. พนักงานธุรการ 2	1	- รับคำสั่งจากเจ้าหน้าที่ธุรการด้านสารบรรณการ รับส่งหนังสือทางราชการและหนังสือโต้ตอบกับ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
4. นักวิชาการเงินและบัญชี 3	2	- จัดทำรายการ ในการเบิกจ่ายเงินของทางหอ ศิลป์ - จัดทำงบประมาณการบริหารเงินนอก เงินบ ประมาณ เงินบริจาค
5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่	2	- ดูแลการใช้เงินในด้านต่าง ๆ ให้ตรงตามระเบียบ - รับผิดชอบและประสานงานกับหน่วยงานที่เข้ามา ขอใช้สถานที่ - ควบคุม ดูแลสถานที่ งานระบบไฟฟ้า และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3	1	<p>ระบบความปลอดภัย รวมถึงอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อการใช้งานที่มีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่กฎหมาย - ควบคุมด้านการเงิน พัสดุ การจัดการด้านต่าง ๆ ของหอศิลป์ ฯ - การจัดทำแผนปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน - จัดทำงบประมาณ
7. นักวิชาการพัสดุ 3	1	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำรายการเบิกจ่าย และจัดซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ภายในหอศิลป์
8. พนักงานพิมพ์คอมพิวเตอร์	1	<ul style="list-style-type: none"> - พิมพ์หนังสือโต้ตอบทางราชการ - พิมพ์เอกสารรายงานโครงการ - จัดทำสิ่งพิมพ์ทางราชการอื่น ๆ
ฝ่ายส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม		
1. หัวหน้าฝ่าย	1	<ul style="list-style-type: none"> - ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย บันทึกหลักฐานข้อมูลผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก - ควบคุมดูแลการทำงานของเจ้าพนักงานให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เจ้าหน้าที่วิจัย 3	2	<ul style="list-style-type: none"> - ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย บันทึกหลักฐานข้อมูลผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก
3. นักวิชาการศึกษา 3	3	<ul style="list-style-type: none"> - อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ รวบรวมข้อมูล ด้านศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก - เป็นอาจารย์สอนด้านศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ศิลปะ
4. นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 3	2	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติงานด้านการศึกษา, สารสนเทศ, รวบรวมฐานข้อมูลศิลปวัฒนธรรมในระบบมัลติมีเดีย
5. ภัณฑารักษ์	2	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำสรุปผลการวิจัยเสนอต่อหัวหน้าฝ่าย

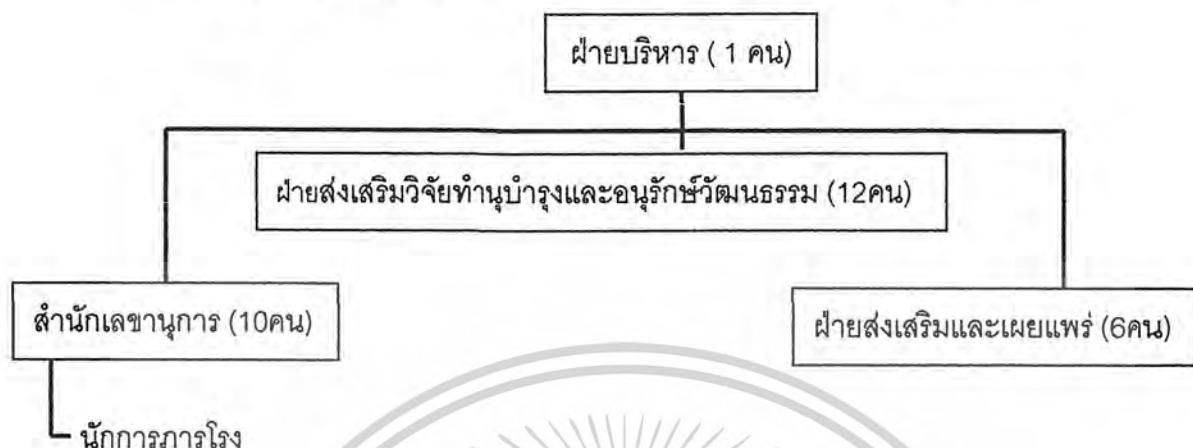
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ	2	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงเป็นเรื่องราวหรือนิทรรศการ - ลสำรวจ จัดหาวัตถุจัดแสดง สำหรับนำมาจัด - คุ่มครองรักษา อนุรักษ์ ซ่อมสงวนวัตถุจัดทำ รายการวัตถุ,ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่ได้ รับมา - เป็นวิทยากรบรรยายด้านศิลปวัฒนธรรม - ดูแลความเรียบร้อย ให้ความรู้คำแนะนำขั้นพื้น ฐานแก่ผู้เข้าชม

ตำแหน่ง	อัตรากำลัง	หน้าที่รับผิดชอบ
ฝ่ายส่งเสริมและเผยแพร่		
1. นักประชาสัมพันธ์ 3 ติดต่อสอบถาม – ชายบัตร	3	<ul style="list-style-type: none"> - เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้นของหอศิลป์ - ให้ความรู้ บริการข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับเนื้อหา จัดแสดงภายในหอศิลป์ - รับผิดชอบสอบถาม และชายบัตรในการเข้าชม
2. เจ้าหน้าที่ศิลปกรรม	1	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำเอกสารภาพถ่าย - ออกแบบการตกแต่ง งานนิทรรศการ จัดสถานที่ ในการประชุมสัมมนาในหอศิลป์ - ดูแลการจัดแสดงให้เป็นที่น่าสนใจ
3. นักการภารโรง	1	<ul style="list-style-type: none"> - รักษาความสะอาดภายในอาคาร - ดูแลสถานที่ ระบบความปลอดภัย
4. พนักงานขับรถยนต์	1	<ul style="list-style-type: none"> - ขับรถ ดูแลสภาพรถ ทำความสะอาดรถยนต์ - จัดทำบันทึกการใช้งาน เบิกค่าน้ำมัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ 3.2 ธุรูปัฒรกกำล้งเจ้าหน้าทีหอลศลป่วฒนธรรมแห่งภาคะวันออก

รวมอฏรกกำล้งเจ้าหน้าทีโครงการ 29 อฏร

3.3.4 เวลาปฏิบัติงน

หอลศลป่วฒนธรรมแห่งภาคะวันออก เป็นหน่วยงนหนึ่ของมหาวศทยาลัฒบรพห จ้ำหน้าทีของหอลศลป่วฒนธรรม จะต้งเข้าทำการไม่ช้ากว่า เวลา 8.30 น. และลัฒสุดเวลาทำการ 16.30 น. พักกลางวัน 12.00 – 13.00 น.

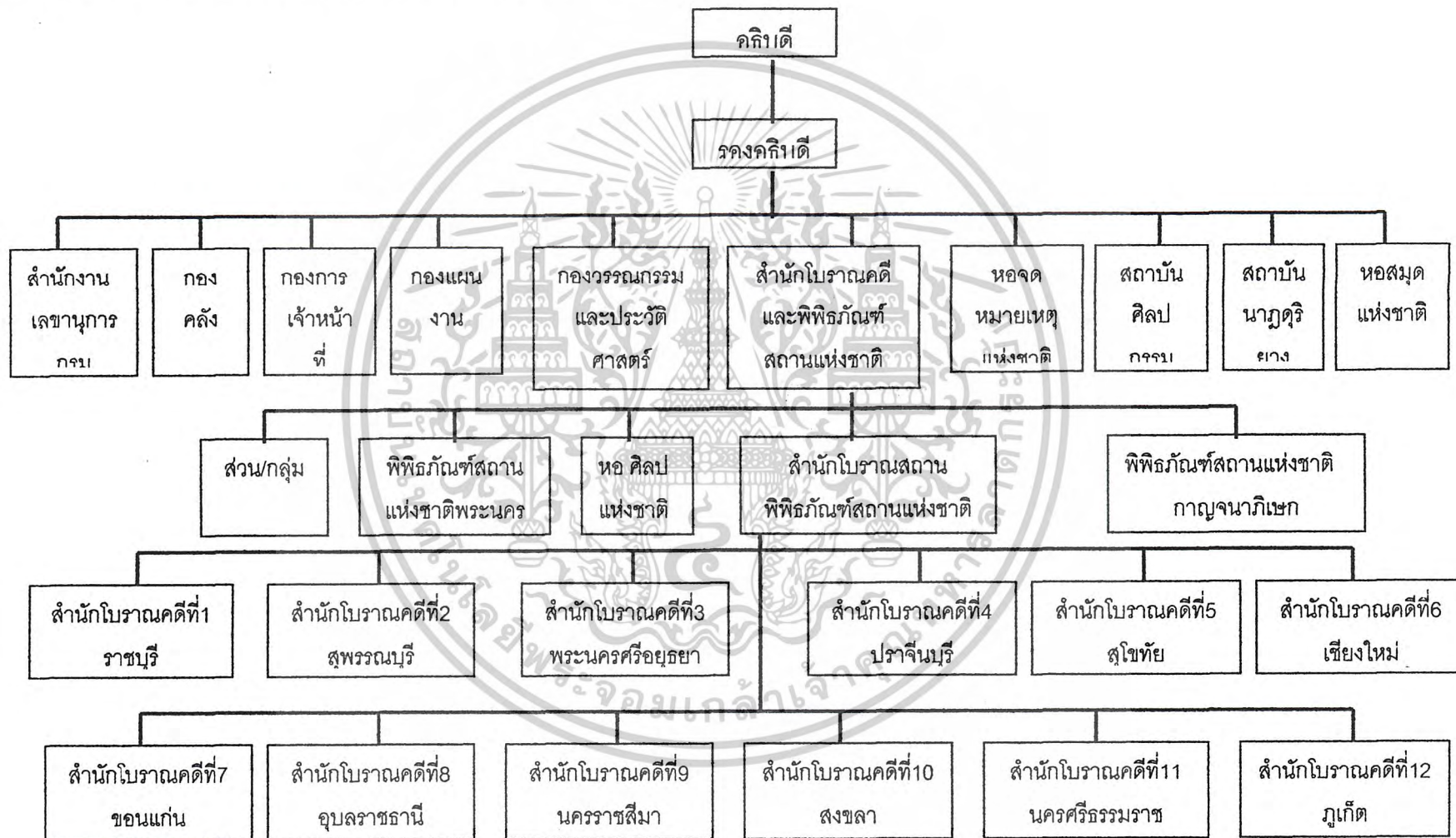
หอลศลป่วฒนธรรมเป็ดบรการให้เข้าชมได้ต้งตั้งแต่ 9.30 – 16.00 น. เวลาทีเหลือเจ้าหน้าทีจะเตรียมและตรวจสอบควมเรียบร้อยภายในหอลศลป่วฒนธรรม ๙

ทางหอลศลป่วฒนธรรมจะเป็ดให้บรการต้งแต่วันพลฤหส์บดึ ถึง วันอาทิตย์ และจะเป็ดให้เข้าชมเฉพาะระยเวลาทีมีการจัดงนแสดงนิทรศการ

ในส่วของเจ้าหน้าทีจะมาทำงานปกติคือ วันจันทรถึงศุกร์ตามเวลาราชการส่วเจ้าหน้าทีทีมาเกินเวลา ให้ถ้อว่าทำงานล่วงเวลา ทางหอลศลป่วฒนธรรมจะมีวันหยุด คือ วันจันทร วันอึ้งคาร และวันพุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.3 แบ่งส่วนราชการของกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบ

บทบาท	จำนวน	ภูมิหลัง	เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรม	เครื่องมือใช้ประกอบพฤติกรรม	สัมพันธ์กับ	ความต้องการ
1. ผู้อำนวยการหอศิลป์ (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5)	1 คน	ผู้เชี่ยวชาญ ที่คณะกรรมการคัดเลือกมา	8.30 - 16.0 0 น.	- เดินทางเข้ามาในโครงการ - ลงเวลาปฏิบัติงาน - พักรับประทานอาหาร - ทำธุระส่วนตัว - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาเลิกงาน	- จัดการควบคุม ดูแลโครงการ - วางแผนพัฒนาโครงการ - มอบหมายงาน - ประชุมและเซ็นเอกสาร - ให้การต้อนรับผู้มาติดต่อราชการ	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - ตู้เก็บเอกสาร - ชุดพักคอย - โทรศัพท์	- รองผู้อำนวยการ - หัวหน้าฝ่าย - ผู้มาติดต่อ	- พื้นที่ใช้สอยในส่วนผู้มาติดต่อ - ติดต่อฟื้นที่ทำงานส่วนตัวเซ็นเอกสาร

บทบาท	จำนวน	ภูมิลำเนา	เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรม	เครื่องใช้ประกอบพฤติกรรม	สัมพันธ์กับ	ความต้องการ
2. เลขานุการ	1 คน	ผู้เชี่ยวชาญ ที่คณะกรรมการคัดเลือกมา	8.30 – 16.00 น.	<ul style="list-style-type: none"> - เดินทางเข้ามาในโครงการ - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทานอาหาร - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาออก 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นผู้แทนควบคุมการดำเนินงาน - ประชุมและเซ็นเอกสาร - ดูแลการทำงานของพนักงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะ, เก้าอี้ - ตู้เก็บเอกสาร - เก้าอี้รับแขก - โทรศัพท์ 	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายต่างๆ - ผู้มาติดต่อ - พนักงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ใช้สอยในสวนสำนักงาน - ติดต่อพื้นที่ส่วนตัว
3. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 3	1 คน	ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	<ul style="list-style-type: none"> - เดินทางเข้ามาในโครงการ - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทานอาหาร - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาออก 	<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการปฏิบัติงานของพนักงาน - ตรวจจับงานประมาณการเงินพัสดุ - ยื่นเรื่องขออนุมัติงบประมาณ - ประชุม, รับรอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่วนทำงาน - โต๊ะ, เก้าอี้ - ตู้เก็บเอกสาร - โทรศัพท์ 	<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าฝ่ายต่างๆ - ผู้มาติดต่อ - พนักงานในแผนก 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ใช้สอยในสวนทำงาน - พื้นที่ส่วนเก็บเอกสาร

บทบาท	จำนวน	ภูมิลำเนา	เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรม	เครื่องใช้ประกอบพฤติกรรม	สัมพันธ์กับ	ความต้องการ
4. นักวิชาการเงินและบัญชี 3	1 คน	ปวช ,ปวส , ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	- เดินทางเข้ามาใน โครงการ - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทาน อาหาร - ทำธุระส่วนตัว - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาเลิกงาน	- รับผิดชอบในการ เก็บเงินภายในโครง การ - ทำรายการขอ อนุมัติจัดซื้อ	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - ตู้เก็บ เอกสาร - โทรศัพท์	- หัวหน้า ฝ่ายปฏิบัติ งาน - ธุรการ	- พื้นที่ใช้ สอยในสวน ทำงาน - พื้นที่ส่วน เก็บเอกสาร
5. เจ้าหน้าที่ ธุรการ 1	1 คน	ปวช ,ปวส , ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	- เดินทางเข้ามา - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทานอาหาร - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาออก	- ทำงานด้านธุรการ - ทำงานในสวน บุคคล - จัดพิมพ์เอกสาร ทางราชการ	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - ตู้เก็บ เอกสาร - คอมพิวเตอร์ - โทรศัพท์	- หัวหน้า ฝ่ายปฏิบัติ การ - ทุกหน่วย งาน	- พื้นที่ใช้ สอยในสวน ทำงาน

บทบาท	จำนวน	ภูมิลำเนา	เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรม	เครื่องใช้ประกอบพฤติกรรม	สัมพันธ์กับ	ความต้องการ
6. นักประชาสัมพันธ์ 3	1 คน	ปวช ,ปวส , ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	- เดินทางเข้ามาใน โครงการ - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทาน อาหาร - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาเลิกงาน	- ให้ข้อมูลพื้นฐาน - นำชมนิทรรศการ - เป็นผู้บรรยาย	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - ตู้เก็บ เอกสาร - คอมพิวเตอร์ - โทรศัพท์	- เจ้าหน้าที่ ฝ่ายอาคาร สถานที่	- พื้นที่ใช้ สอยในส่วน ทำงาน
7. จนท. ฝ่าย อาคารสถานที่	1 คน	ปวช ,ปวส , ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	- เดินทางเข้ามา - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทานอาหาร - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาออก	- ดูแลความเรียบร้อย ภายในหอศิลป์ และ ส่วนนิทรรศการ - ควบคุมงานระบบ - จัดสถานที่ในการ ทำกิจกรรม	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - ตู้เก็บ เอกสาร - เก้าอี้รับแขก - โทรศัพท์	- ประชา สัมพันธ์ - ช่างศิลป์	

บทบาท	จำนวน	ภูมิลำเนา	เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรม	เครื่องมือ ประกอบพฤติกรรม	สัมพันธ์กับ	ความต้องการ
8. นักวิชาการ โสตทัศนศึกษา 3	1 คน	ปวช ,ปวส , ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	- เดินทางเข้ามาใน โครงการ - ลงเวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทาน อาหาร - ทำธุระส่วนตัว - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาเลิกงาน	- ผลิตเอกสารความรู้ ข่าวสาร - ดูแลอุปกรณ์โสต ทัศนอุปกรณ์ - ให้บริการข้อมูล และอุปกรณ์	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - ตู้เก็บ เอกสาร	- เจ้าหน้าที่ ภัณฑารักษ์	- พื้นที่ใช้ สอยในส่วน ทำงาน - ส่วน อุปกรณ์
9. เจ้าหน้าที่ ศิลปกรรม	1 คน	ปวช ,ปวส , ปริญญาตรี	8.30 – 16.00 น.	- เดินทางเข้ามาลง เวลา - ปฏิบัติงาน - พักรับประทานอาหาร - ปฏิบัติงาน - ลงเวลาออก	- ออกแบบการจัด แสดง - ดูแลรักษาการจัด แสดง	- โต๊ะ ,เก้าอี้ - โต๊ะเขียน แบบ - ตู้เก็บ อุปกรณ์	- เจ้าหน้าที่ ภัณฑารักษ์	- พื้นที่ใช้ สอยในส่วน ทำงาน ส่วนอุปกรณ์

ตารางที่ 3.3 การศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการจากวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้ในโครงการ

ประเภทของผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการใช้โครงการ
<p>1. ผู้ให้บริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ของหอศิลปวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - เพื่อให้บริการแก่ผู้ชมทั่วไป และคอยให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อและแขกของโครงการ
<p>2. ผู้ใช้บริการ</p> <p>2.1 ผู้เข้าชม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน, นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการ <p>2.2 ผู้มาติดต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนราชการหรือบุคคลในหน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน - ไม่สนใจรายละเอียดของวัตถุจัดแสดงมากนัก - ต้องการศึกษารื่องราวต่างๆ มีความสนใจเรื่องแปลกใหม่ - ต้องการคำบรรยายทางวิชาการ - เข้าชมเพื่อความเพลิดเพลิน - มีความสนใจในเรื่องราวจัดแสดง - เข้าชมเพื่อการศึกษา - ศึกษารายละเอียด ใช้เวลานาน - ไม่สนใจเทคนิคจัดแสดง - ติดต่องานราชการเข้าร่วมค้นคว้าวิจัย ประชุม สัมมนา - ติดต่อขอข้อมูลเอกสารต่างๆ เข้าฟังบรรยาย หรือเข้ารับการอบรมพิเศษ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของผู้ใช้โครงการ	วัตถุประสงค์ในการใช้โครงการ
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้มาติดต่อของแสดงผลงานทางด้านศิลปะ - แขนงทางหออัครศิลป์ <p>3. วัตถุประสงค์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อจัดแสดงงานของตนเองในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือในส่วนจัดนิทรรศการชั่วคราว - รับเชิญเป็นวิทยากรบรรยาย - รับเชิญเป็นประธานในพิธีต่างๆ - นำไปศึกษา วิเคราะห์ วิจัย - นำไปจัดแสดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 ประเภทของผู้ใช้โครงการ

จากการศึกษาประเภทของผู้ใช้โครงการสามารถแบ่งประเภทของผู้ใช้โครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ดังนี้

1. ผู้ให้บริการ

คือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ของหอศิลป์วัฒนธรรม สามารถแยกเป็น

1.1 ฝ่ายบริหาร

เป็นผู้บริหารให้งานดำเนินไปตามเป้าหมายและนโยบายของมหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 เจ้าหน้าที่ฝ่ายดำเนินการ

ดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายของฝ่ายบริหารโดยให้บริการแก่ประชาชนและผู้ใช้โครงการ

2. ผู้ใช้บริการ

ได้แก่ผู้เข้ามาใช้บริการภายในโครงการ สามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

2.1 ผู้เข้าชม

- นักเรียนนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการศึกษาถึงการจัดกายแสดงในหอศิลป์พร้อมทั้งการเข้ารับฟังการบรรยายทางกิจกรรม การบรรยายพิเศษพิเศษ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่แท้จริง คือให้ได้ความรู้ทางวิชาการส่วนใหญ่ จะนิยมเข้าไปใช้บริการในวันและเวลาราชการ
- ประชาชน บุคคลทั่วไป เป็นบุคคลส่วนใหญ่ที่เข้ามาชมการจัดแสดงภายใน เพื่อความเพลิดเพลินและความสนใจเฉพาะด้าน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาหาความรู้ไม่มากนัก การเข้าชม ส่วนมากจะเข้าชมในวันหยุดสุดสัปดาห์
- นักวิชาการและศิลปิน ผู้เข้าชมในประเภทนี้ไม่มากนักเป็นผู้มีความรู้ในเรื่องราวของวัตถุจัดแสดง คนกลุ่มนี้จะเข้าหอศิลป์วัฒนธรรมเพื่อหาข้อมูล

2.2 แขกหรือบุคคลสำคัญ

- การเข้าชมของบุคคลนี้ สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีคือ มีภูมิหลังบ้าง หรือไม่มี อาจเป็นแขกรับเชิญของหอศิลป์วัฒนธรรมในการจัดนิทรรศการพิเศษ หรือจัดการประชุมสัมมนาทางศิลปวัฒนธรรม
- แขกรับเชิญทางราชการการเข้าชมจะเป็นตามมารยาทเป็นส่วนใหญ่ หรือบุคคลที่เข้าใช้อาคารเพื่อความสำคัญเป็นต้น
- ผู้มาติดต่อขอแสดงงานทางด้านศิลปะเป็นบุคคลที่มีผลงานทางด้านศิลปะ มาขอจัด

แสดงผลงานทางด้านศิลปะ ภายในหอศิลป์วัฒนธรรม ในส่วนของนิทรรศการชั่วคราว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญตให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

3.5.1 ผู้ใช้บริการ

1. ผู้ชมทั่วไป สามารถแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ คือ

- ผู้ชมที่มาเองได้แก่ประชาชนทั่วไป นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยว ที่มาตนเองไม่ได้มาเป็นหมู่คณะ จะมีพฤติกรรมคือ เมื่อเดินเข้าสู่โถงทางเข้าก็จะเป็นส่วนบริการสาธารณะ คือ ติดต่อประชาสัมพันธ์ โทรศัพท์สาธารณะ เคาน์เตอร์ฝากสัมภาระ ชมสินค้าของที่ระลึก และร้านขายหนังสือห้องน้ำ จากนั้นก็เข้าสู่ส่วนของห้องจัดแสดง

- ผู้ชมที่มาเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยวที่มาเข้าชมเป็นหมู่คณะ จะมีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอเข้าชมเป็นหมู่คณะ และจะมีวิทยากรนำชม บรรยายกิจกรรมและการจัดแสดงภายในจากนั้นนำชมส่วนจัดแสดง โดยเริ่มจากฝากของที่เคาน์เตอร์ ฝากสัมภาระเช่นกัน

2. แยกหรือบุคคลสำคัญ

เมื่อเริ่มเข้าสู่อาคาร ก็จะเชิญมาที่ส่วนพักคอย จากนั้นก็อาจมีการเลี้ยงรับรอง เมื่อถึงเวลานัดหมายก็เข้าสู่บรรยาย จากนั้นหากมีเวลา ก็อาจเข้าชมการจัดแสดง

3. ผู้มาติดต่อกับหออัครศิลป์

ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ หรือหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้องหรือผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการตลอดจนบุคคลที่มาติดต่อ ขอข้อมูลหรือเอกสารต่างๆ บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมกับหออัครศิลป์ รวมทั้งติดต่อกับเจ้าหน้าที่หออัครศิลป์ในเรื่องต่างๆ

3.5.2 ผู้ให้บริการ

ลักษณะพฤติกรรมในการทำงาน อาจมาโดยรถเมล์หรือรถส่วนบุคคล โดยจะมาถึงประมาณ 8.00 น. จากนั้นจะเข้าสู่ส่วนทำงาน เพื่อลงเวลาทำงาน และทำธุระส่วนตัว ก่อนจะเริ่มปฏิบัติงาน

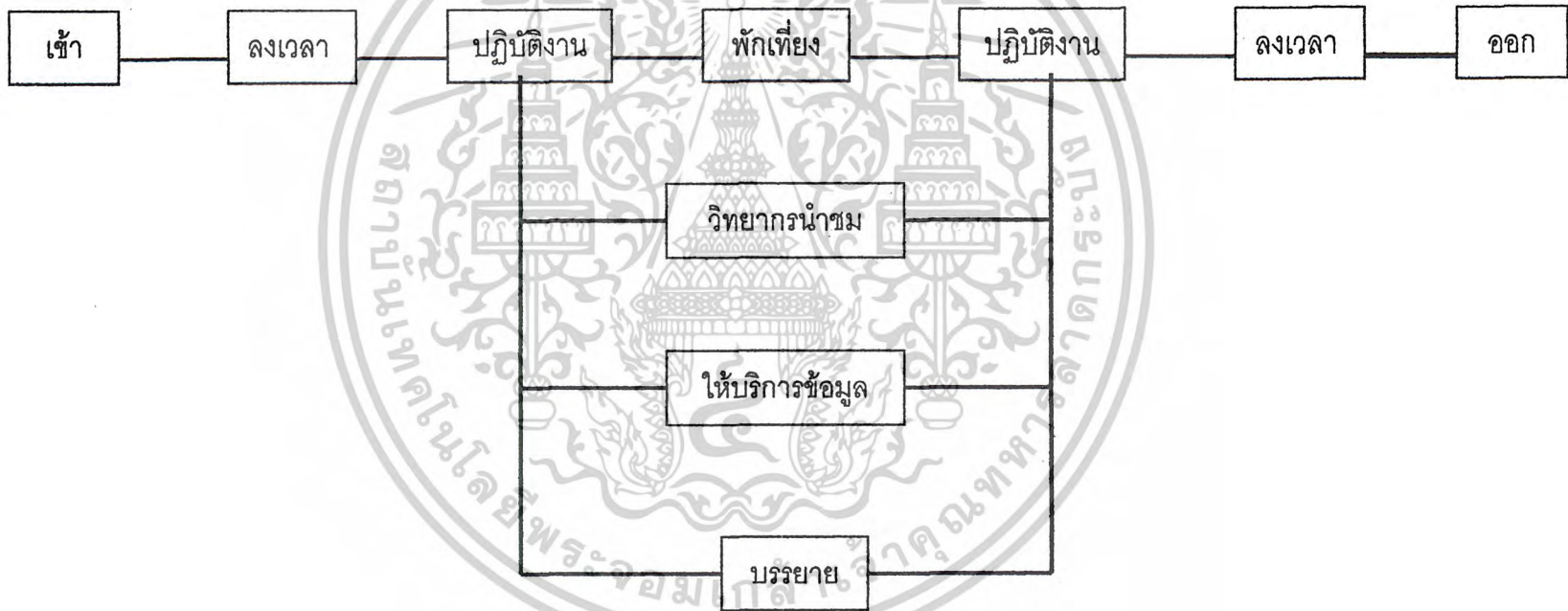
กำหนดเวลาทำงานโครงการ

8.00 น. - 8.30 น.	ลงเวลาทำงาน
8.30 น. - 12.00 น.	ปฏิบัติงาน
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน
13.00 น. - 16.30 น.	ปฏิบัติงานต่อ
16.30 น.	เลิกปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.4 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการฝ่ายประชาสัมพันธ์

- นักประชาสัมพันธ์ 3

แผนภูมิที่ 3.5 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ (เจ้าหน้าที่ศิลปกรรม)

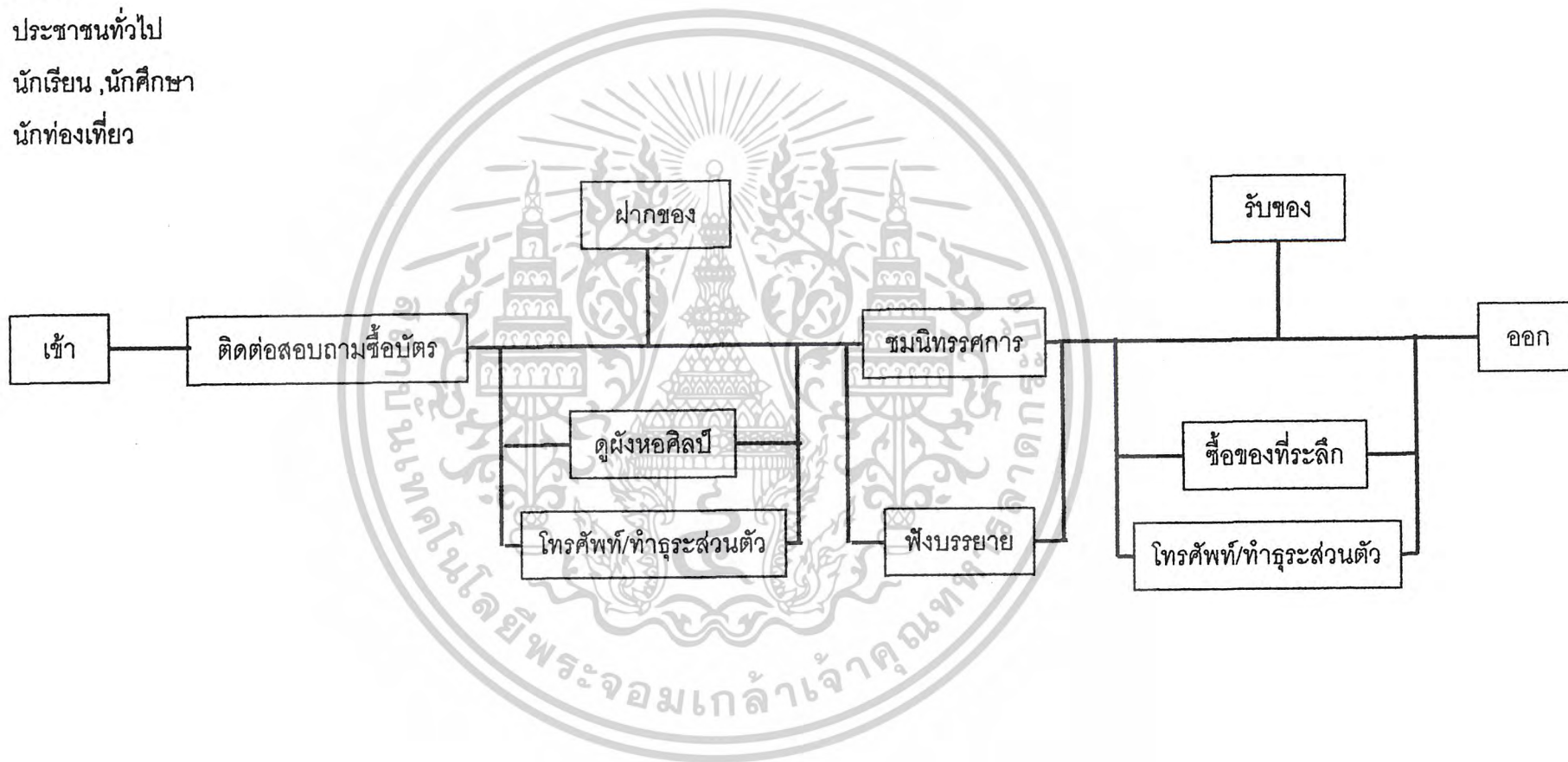
- เจ้าหน้าที่ศิลปกรรม

แผนภูมิที่ 3.6 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ (ประชาชน/นักศึกษา/นักท่องเที่ยว)

ผู้รับบริการ

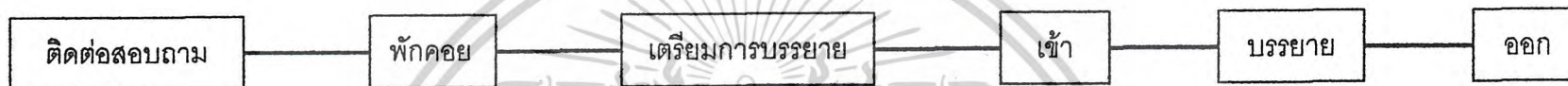
- ประชาชนทั่วไป
- นักเรียน ,นักศึกษา
- นักท่องเที่ยว

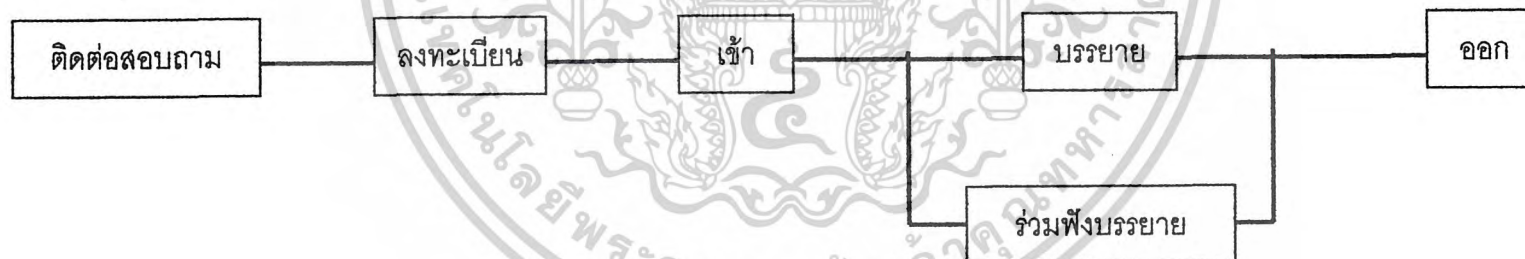
แผนภูมิที่ 3.7 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ และบริการส่วนห้องประชุม - สัมมนา

ผู้ให้บริการ

- วิทยากร

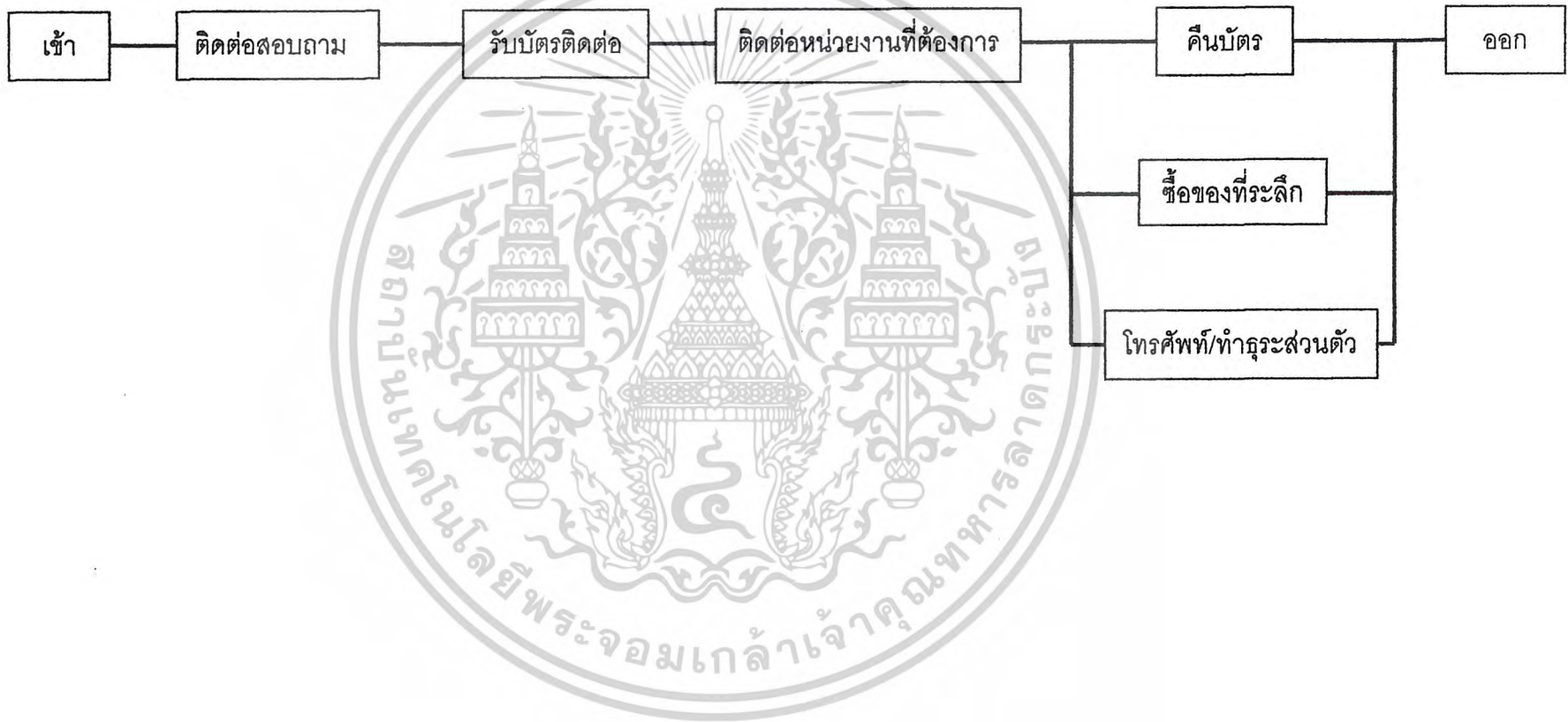

- ผู้ร่วมสัมมนา

แผนภูมิที่ 3.8 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ (ผู้มาติดต่อกิจกรรม)

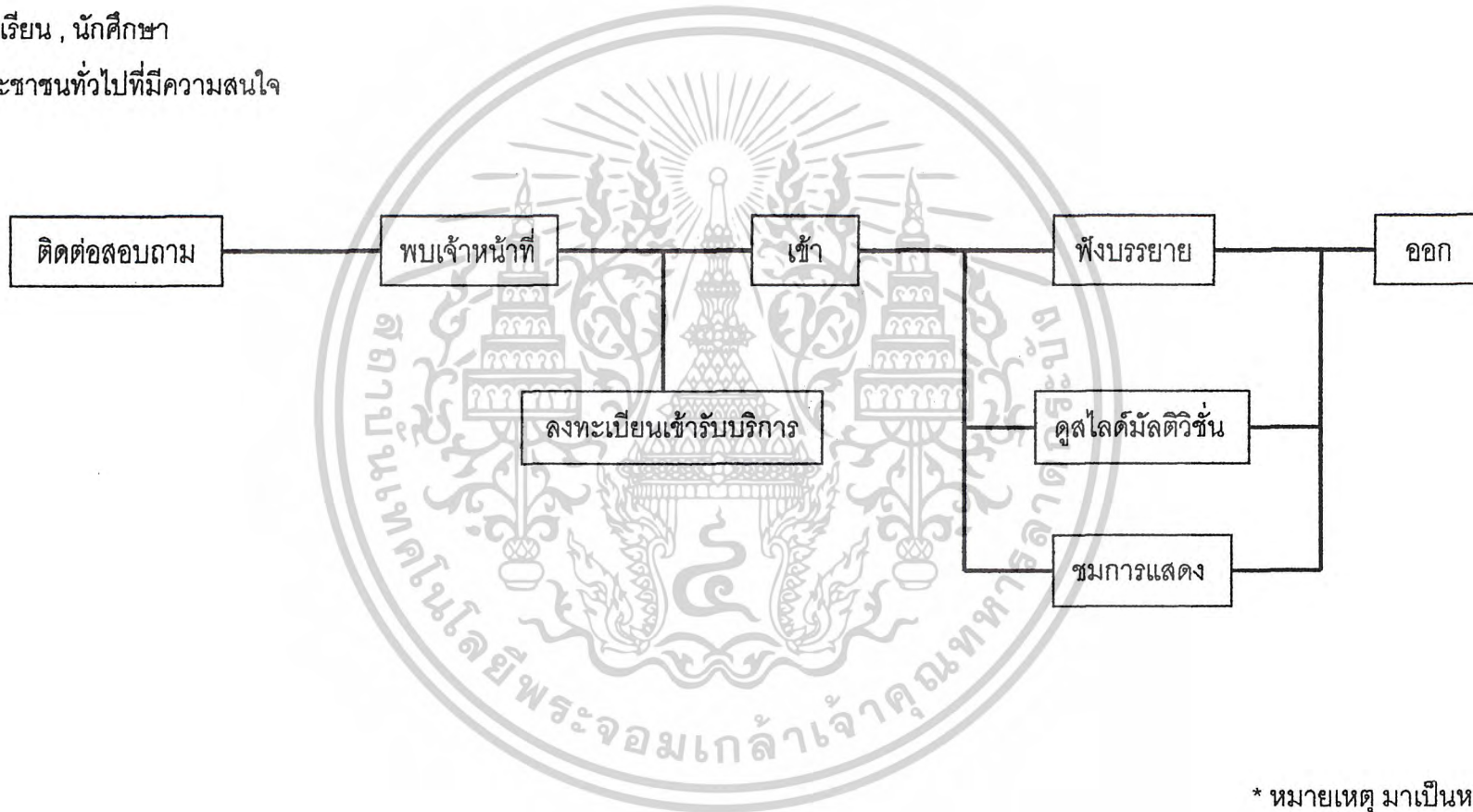
- ผู้มาติดต่อกิจกรรม

แผนภูมิที่ 3.9 แสดงพฤติกรรมผู้รับบริการส่วนห้องประชุม – สัมมนา (ประชาชน/นักศึกษา)

ผู้รับบริการ

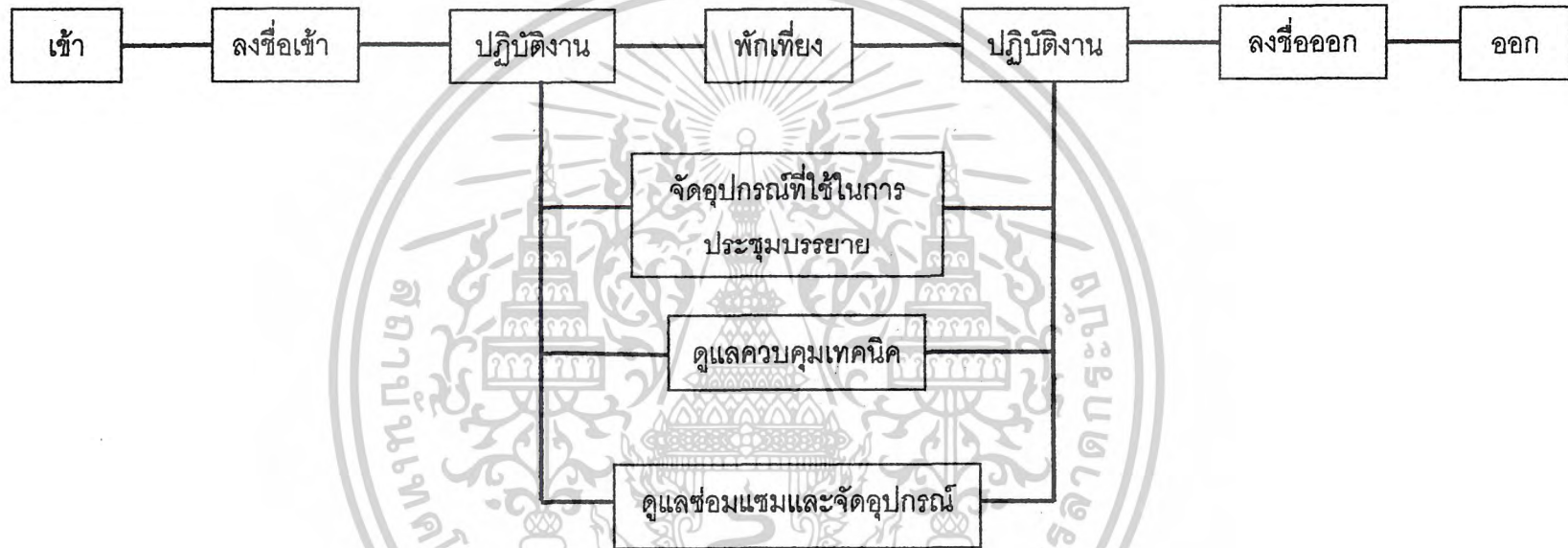
- นักเรียน , นักศึกษา
- ประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจ

*หมายเหตุ มาเป็นหมู่คณะ

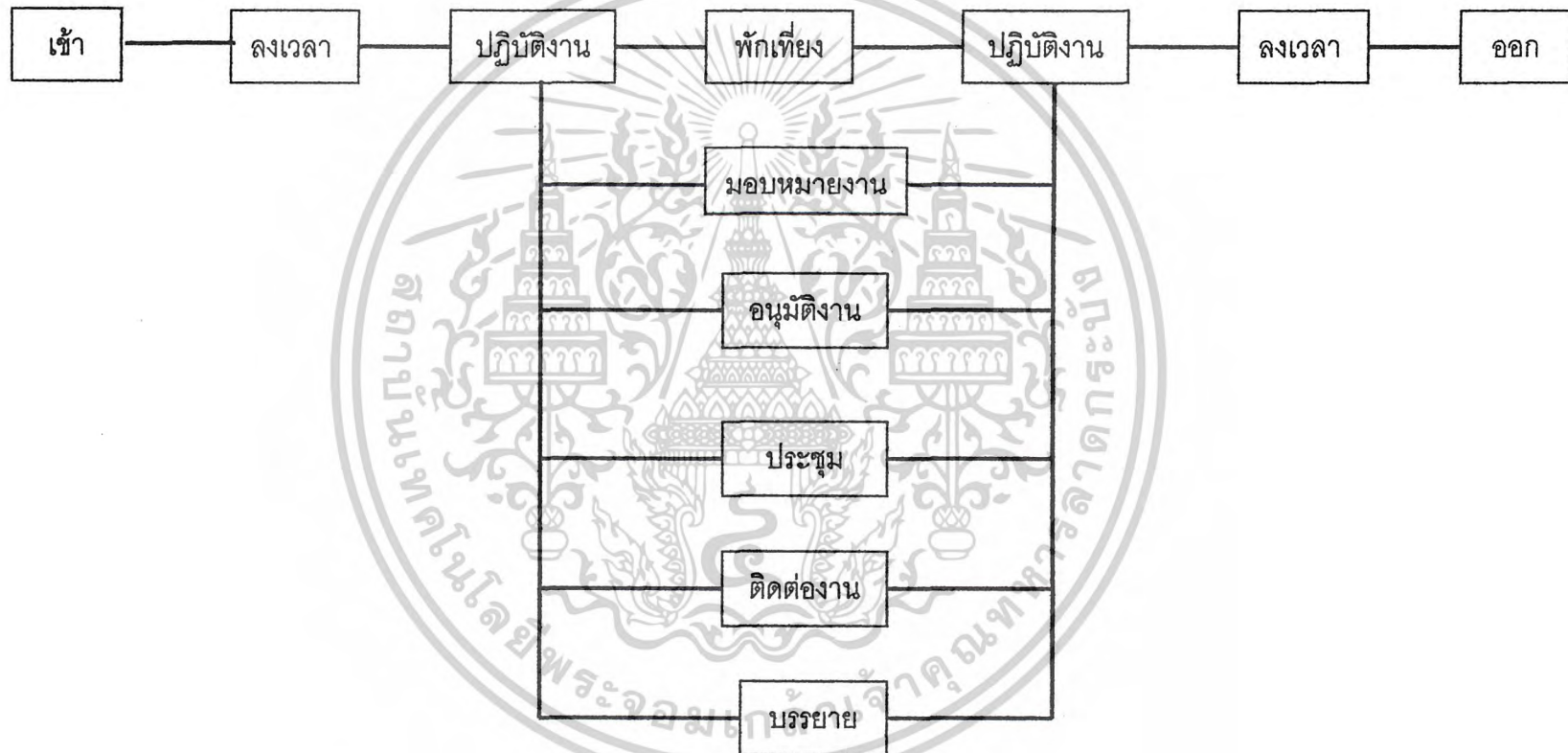
แผนภูมิที่ 3.10 แสดงพฤติกรรมผู้รับบริการส่วนห้องประชุม – สัมมนา (นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 3)

- นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 3

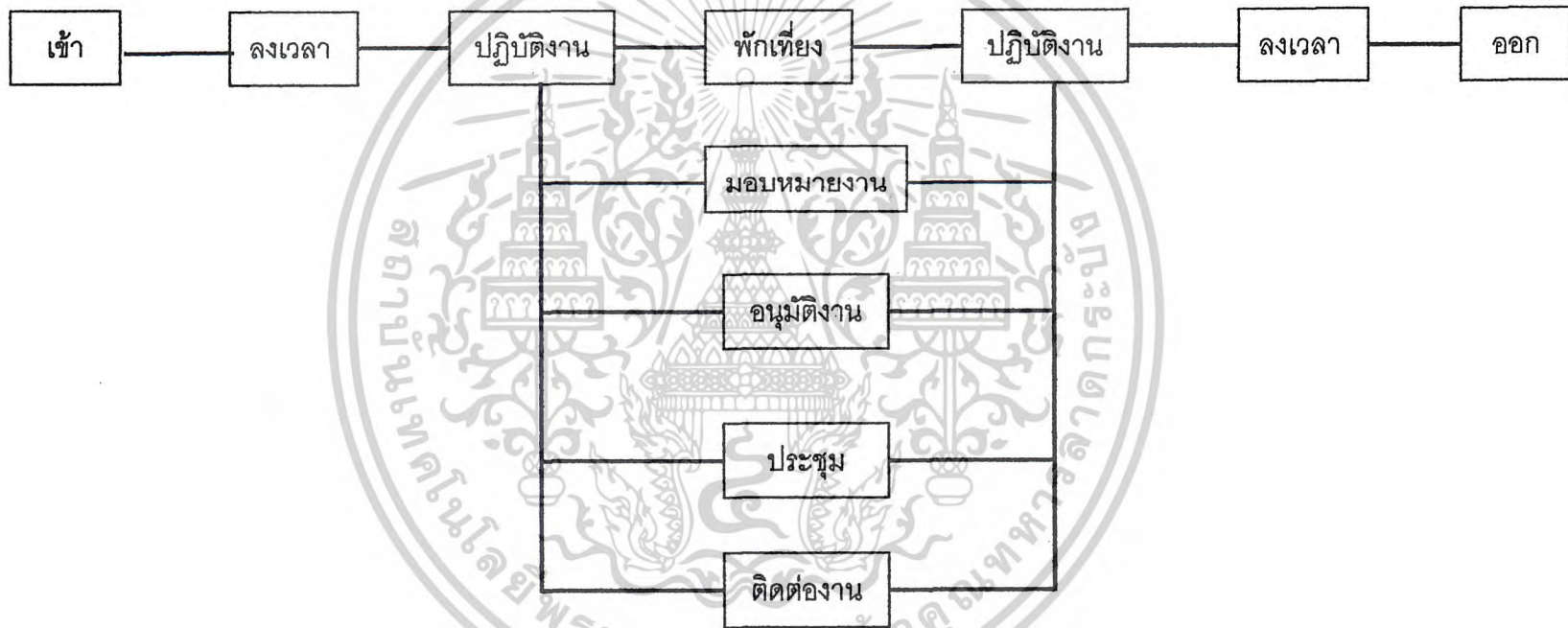
แผนภูมิที่ 3.11 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

- หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

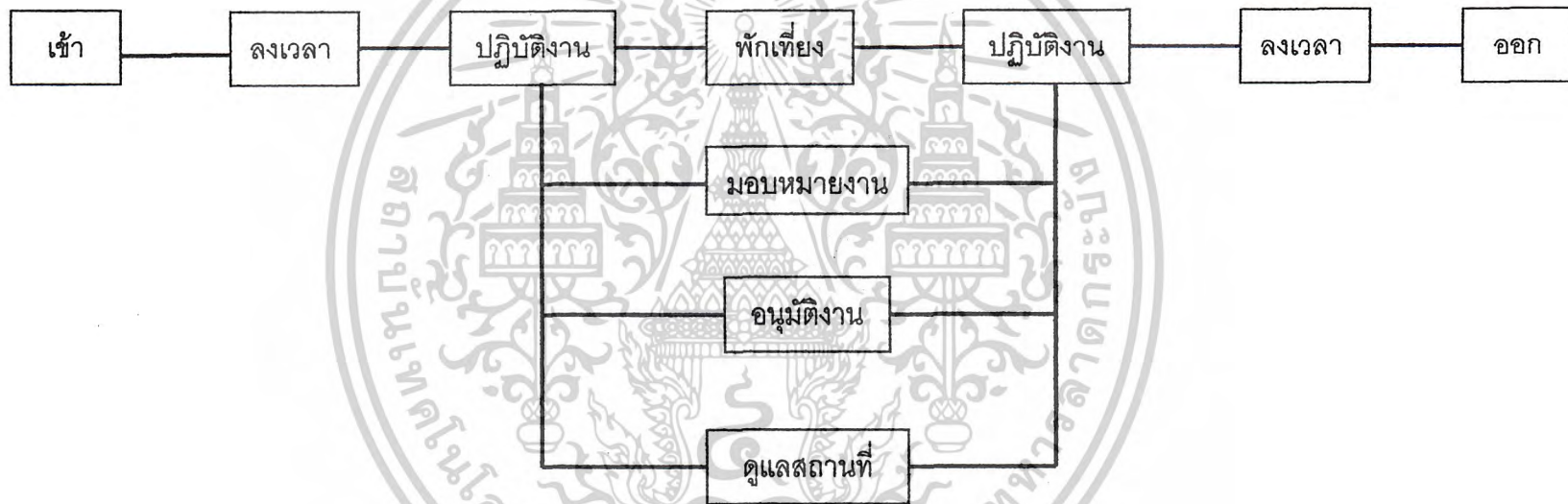
แผนภูมิที่ 3.12 แสดงพฤติกรรมผู้บริหารภายในโครงการ

- ผู้อำนวยการ / เลขานุการ

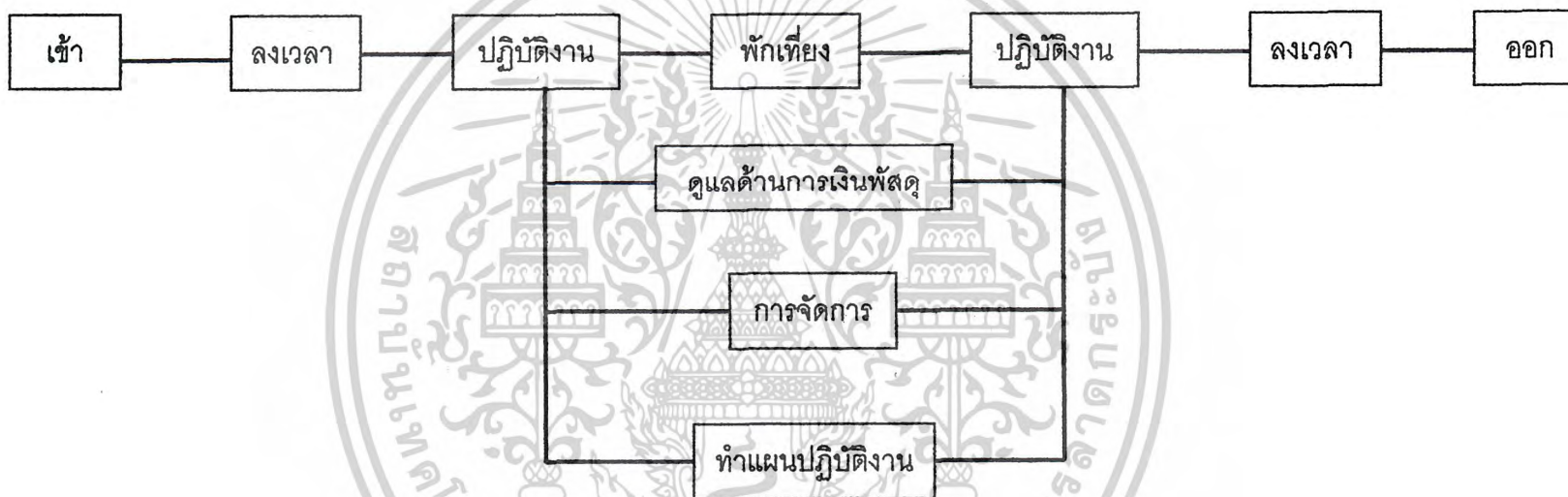
แผนภูมิที่ 3.13 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารและสถานที่

- เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่

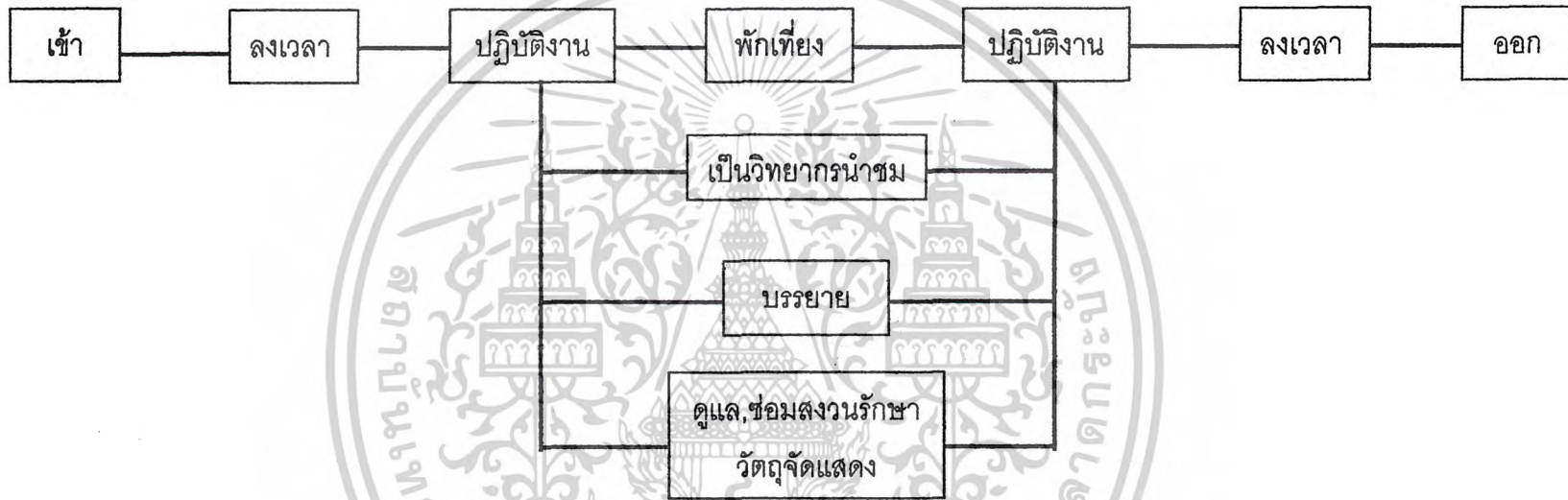
แผนภูมิที่ 3.14 แสดงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

- ฝ่ายปฏิบัติการ

แผนภูมิที่ 3.15 แสดงพฤติกรรมผู้ให้บริการ (กัณฑ์รักษ์)

- กัณฑ์รักษ์

ตารางที่ 3.4 แสดงปริมาณของผู้เข้ามาใช้บริการเริ่มจากเวลาทำการถึงเวลาปิดทำการ

เวลา วัน	9.00 น.	10.00 น.	11.00 น.	12.00 น.	13.00 น.	14.00 น.	15.00 น.	16.00 น.
พุธ			●					
พฤหัสบดี			●					
ศุกร์			●					
เสาร์	●							
อาทิตย์	●							

● มีผู้ใช้บริการ
● มีผู้ใช้บริการน้อย

3.6 หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง

หอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้จัดหาวัตถุจัดแสดงเข้ามาเอง โดยสถาบันศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้ทำการรวบรวมข้อมูลและวัตถุจัดแสดง จากการรับบริจาคจากศิลปินในภาคตะวันออกเฉียงใต้ และจากการซื้อจากชาวบ้านในภูมิภาคนี้ เมื่อจัดหาวัตถุจัดแสดงเข้ามาใหม่ หรือมีการนำออกมาจัดแสดง วัตถุจัดแสดงทั้งหมดต้องมีการตรวจสอบทำหลักฐาน และขึ้นทะเบียนก่อนนำเข้าหรือ นำออกจากหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้

เนื้อหาการจัดแสดงทั้งหมดของหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงใต้จำแนกไว้เป็น 10 ประเภท ดังนี้

3.6.1 การตั้งถิ่นฐาน

- ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จากการศึกษา สภาพชุมชนก่อนประวัติศาสตร์ (ระหว่าง 5,000 – 3,250 ปี) ภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จากการศึกษาทางธรณีวิทยา พบว่าบริเวณเขตท้องที่อำเภอเมือง และอำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี ในอดีตเมื่อประมาณ 6,000 ปีที่ผ่านมาสภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบน้ำขึ้นถึง เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างทะเลกับแผ่นดินมีลักษณะเป็นอ่าวมี "ป่าชายเลน" ขึ้นปกคลุม มีน้ำขึ้นน้ำลง ภายใต้อิทธิพลของน้ำทะเลที่เปลี่ยนไปแต่ละวัน และน้ำทะเลได้เคยไหลเข้ามาท่วมบริเวณอำเภอเมือง และอำเภอศรีมโหสถ หลังจาก 6,000 ปีที่ผ่านมาทะเลได้ลดระดับลงมา และสูงขึ้นอีกครั้ง เมื่อประมาณ 4,000 ปี แต่อยู่ในระดับ ประมาณ 2 เมตร จากระดับน้ำทะเลปัจจุบัน และขอบเขตของอ่าวไทยในสมัยนั้นควรจะถอยร่นมาอยู่ในบริเวณกรุงเทพฯ และปทุมธานี หลังจากนั้นน้ำทะเลได้มีการขึ้นลงหลายครั้ง จนกระทั่งเมื่อประมาณ 1,500 ปีที่แล้ว จึงอยู่ในระดับน้ำทะเลปัจจุบัน ส่งผลให้สภาพแวดล้อมบริเวณนี้เปลี่ยนแปลงจากป่าชายเลนเป็นป่าพรุ ในเวลาต่อมาทางน้ำสายใหญ่ ๆ เช่น "แม่น้ำบางปะกง" ได้ไหลกัดกร่อนพื้นที่ก่อให้เกิดเป็นทางน้ำโค้งตวัด และทะเลสาบรูปแอก ในบริเวณพื้นที่อำเภอศรีมโหสถ

การศึกษาจากภาพถ่ายทางอากาศบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ประกอบรวมไปกับหลักฐานทางธรณีวิทยา และการหาความสัมพันธ์ตามแนวชายฝั่งทะเล และแหล่งที่ตั้งชุมชนโบราณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง พบว่าในระยะนั้น แนวชายฝั่งทะเลเดิมเป็นอ่าวลึกเข้าไปในแผ่นดินด้านเหนือจรดลพบุรี และสิงห์บุรี ด้านตะวันตกจรดราชบุรี นครปฐม อุทงสุพรรณบุรี และด้านตะวันออกจรดนครนายก พนมสารคาม พนัสนิคม และชลบุรี ชุมชนโบราณที่สำรวจพบโดยอาศัยหลักฐานร่องรอยปรากฏให้เห็นได้บนภาพถ่ายทางอากาศ ได้แก่ บริเวณที่มีดินลุ่มรอบ หรือบริเวณที่มีสระน้ำบาราย และได้จัดทำทะเบียนได้แล้วจำนวน 41 แห่ง ส่วนใหญ่จะอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง มีชุมชนโบราณที่สำรวจพบ เช่น ชุมชนโบราณบ้านเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ชุมชนโบราณบ้านคูเมือง อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ชุมชนโบราณที่บ้านหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นต้น

พ.ศ. 2522 ได้มีการขุดค้นทางโบราณคดีที่ตำบลโคกพนมดี อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และได้พบร่องรอยของชุมชนโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์เป็นชุมชนที่พึ่งอาหารจากทะเลเป็นสำคัญ โคกพนมดี คือ สิ่งที่นักโบราณคดีเรียกว่า เซลล์มาวลด์ โคกพนมดีเป็นเซลล์มาวลด์ที่ใหญ่โตแห่งหนึ่ง ซึ่งยังไม่เคยพบในประเทศทางเอเชียอาคเนย์อื่นๆ เลย ลักษณะตำแหน่งที่ตั้งชุมชนโบราณโคกพนมดี เป็นเกาะตั้งอยู่ท่ามกลางที่ราบลุ่ม เป็นลักษณะที่นักโบราณคดีไม่เคยคำนึงถึงมาก่อนว่าจะมีมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ในที่ราบชายฝั่งทะเลแบบนี้ แต่หลังจากค้นพบชุมชนโบราณที่โคกพนมดี มีผลทำให้แนวความคิดและข้อมูลของการศึกษาวิจัยเปลี่ยนแปลงไปด้วยว่ามีมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ได้หากินอยู่แถบชายทะเลของจังหวัดชลบุรี หรือจังหวัดระยองแล้ว โดยได้ค้นพบหลักฐานชิ้นส่วนกระดูกมนุษย์ รวมทั้งกะโหลกศีรษะซึ่งมีความหนาแน่นมากกว่าคนไทยในปัจจุบันเล็กน้อย กระดูกซี่โครงมนุษย์ บางชิ้นส่วนพบร่องรอยการโรยดินเคลือบ ซึ่งอาจหมายถึงประเพณีการฝังศพกระดูกมนุษย์ในวัยเด็กมีกำไลและลูกปัดติดอยู่

จังหวัดระยองมีเขตพื้นที่ต่อเนื่องกับจังหวัดชลบุรี ได้มีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ที่ตำบลกองดิน อำเภอแกลง ในเขต "ถ้ำที่เขาวง" ทางทิศตะวันตก ลักษณะปากถ้ำเมื่อมองขึ้นไปจะเป็นโพรงถ้ำเรียงซ้อนกันขึ้นไป 7 ชั้น ภายในถ้ำแบ่งเป็น 2 คูหา บริเวณผิวดินพบโบราณวัตถุภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ เผาด้วยอุณหภูมิต่ำ มีการตกแต่งพื้นผิวภาชนะด้วยลายเชือกทาบ ลายหวี และลายขีดด้วยแปรง สันนิษฐานว่าถ้ำที่เขาวงมีช่วงระยะเวลาร่วมสมัยกับโคกพุทรา ตำบลวัดโบสถ์ และโคกพนมดี ตำบลท่าข้าม อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี ด้วยมีอายุระหว่าง 2,000 - 4,000 ปี ถัดมาจะเป็น "ถ้ำเสือ" มีการค้นพบเครื่องมือหินขัดทำมาจากหินแอนดีไซต์ และจากการสอบถามชาวบ้านทราบว่ามีผู้ค้นพบกะโหลกศีรษะมนุษย์ภายในถ้ำเสือนี้ด้วย

ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกตอนบนได้ค้นพบหลักฐานของชุมชนโบราณเช่นเดียวกับภาคตะวันออกตอนล่าง มีอายุประมาณ 2,000 - 2,500 ปี ซึ่งตรงกับสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย เช่นที่แหล่งโบราณคดีบ้านกระทุ่มแพ้ว ตำบลกระทุ่มแพ้ว อำเภอบ้านสร้าง บ้านหนองอ้อ ตำบลดงพระราม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี และบ้านดงชัยมัน ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น หลักฐานสำคัญที่สำรวจพบคือ ลูกปัดแก้วแบบอินโดแปซิฟิกสีต่างๆ ลูกปัดหิน คาร์เนเลียน เครื่องมือเหล็ก เป็นต้น หลักฐานดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการติดต่อสัมพันธ์กับชุมชนบริเวณใกล้เคียง และอินเดียโดยเฉพาะ ประการสำคัญคือ การค้นพบชิ้นส่วนของ "กลองมโหระทึก" เป็นโบราณวัตถุในวัฒนธรรมดองซอน ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรม กลองแบบนี้มีกระจายอยู่ทั่วไปทางตอนใต้ของภาคจีน และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รวมถึงประเทศไทย

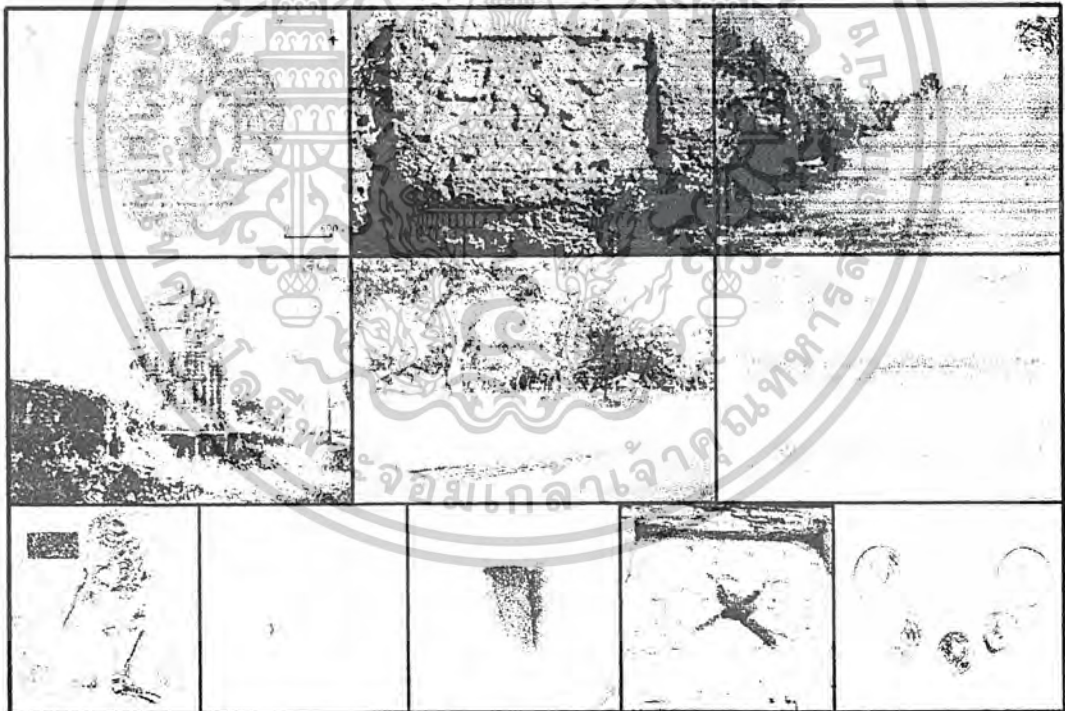
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วย มีการค้นพบหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ในบริเวณริมคลองบ้านนา ตั้งแต่เขตเขาเพิ่ม ตำบลเขาเพิ่ม อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นแหล่งที่สามารถทำการเพาะปลูกได้ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานเป็นสิ่งคมเกษตรกรรม มีการใช้เครื่องมือหินขัดทั้งแบบไม่มีปาก และมีบารวมถึงขวานหินสำริด เครื่องมือหินที่พบมีแหล่งหินอยู่ไม่ไกล เช่น บริเวณ “เขาชะโงก” ชุมชนที่มีมนุษย์อยู่อาศัยต่อเนื่องมาจนถึงสมัยประวัติศาสตร์ เพราะพบหลักฐานทางโบราณคดีมาถึงสมัยลพบุรี อยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์

การค้นพบแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียงมแสดงให้เห็นว่า บริเวณชุมชน และพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงมตอนบนและตอนล่าง เป็นดินแดนที่มีผู้คนอาศัยอยู่มาตั้งแต่ยุคหินใหม่

- ยุคประวัติศาสตร์ ในยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม ชุมชนที่พัฒนาเป็นบ้านเมืองในยุคแรกๆ แบ่งเป็นภาคตะวันออกเฉียงมตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงมตอนบน

ภาพที่ 3.15 การตั้งถิ่นฐานยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์

ชุมชนโบราณในยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม ทางภาคตะวันออกเฉียงมตอนล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เห็นได้เห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริเวณอำเภอวัฒนานคร และอรัญประเทศ โดยมีเทือกเขาจันทบุรี หรือเทือกเขาบรรทัดขวางกั้น แยกบริเวณที่ลุ่มน้ำพระปรง และลุ่มน้ำพรมโหดออกจากลุ่มน้ำจันทบุรี พื้นที่ในเขตจังหวัดจันทบุรีส่วนใหญ่เป็นที่สูง เพราะอยู่ใกล้ภูเขา จะมีที่ราบลุ่มก็เพียงบริเวณปากแม่น้ำใกล้กับทะเล บริเวณที่มีการค้นพบชุมชนโบราณจะอยู่ในเขตตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง ที่วัดทองทั่ว วัดพะเนียด และบริเวณเขาเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ชุมชนโบราณเมืองจันทบุรี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 11 - 12 มีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมกับพวกจาม เป็นพวกพ่อค้าหรือนักเดินเรือทางทะเล จนเกิดชุมชนที่เป็นศูนย์กลางติดต่อขึ้นในเขตบ้านคลองนารายณ์ เชิงเขาสระบาป การเข้ามาของพวกจามหรือ พวกพ่อค้าชาวอินเดียจากภายนอกได้นำเอาศาสนาอื่นๆ หรือศาสนาพราหมณ์ และศาสนาพุทธเข้ามาเผยแพร่แก่ชาวเมืองโดยเฉพาะกับกลุ่มชนชั้นหัวหน้า จึงเกิดการสร้างศาสนสถานแบบจามขึ้น แต่ความเกี่ยวข้องกับภายนอกนี้ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะกับพวกจาม หรือพวกอินเดีย หรือพวกอื่นๆ เท่านั้น มีการติดต่อกับพวกขอมสมัยก่อนเมืองพระนครด้วย และน่าจะเป็นการขยายตัว และติดต่อระหว่างกลุ่มบ้านเมืองในเขตอำเภอวัฒนานคร และอรัญประเทศ จังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของทะเลสาบเขมร การพบร่องรอยของศาสนสถานและทับหลังแบบสมโบรีไพรูก และแบบไพรูกเมง ที่เขาน้อยสี่ชมพู ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ และโบราณสถานในเขตอำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว

2.2 เมืองพญาเร่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลบ่อทอง อำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี เป็นเมืองสมัยทวารวดีเช่นเดียวกับเมืองพระรถที่อำเภอพนัสนิคม ลักษณะของเมืองจะตั้งอยู่ในเขตที่สูงห่างจากเมืองพระรถประมาณ 32 กิโลเมตร ลักษณะเมืองเป็นรูปรี 2 ชั้น ชั้นแรกมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1,100 เมตร ส่วนชั้นในประมาณ 600 เมตร คูเมืองและคันดินของตัวเมืองชั้นนอกทางด้านเหนือยังเห็นได้ชัดเจน ส่วนด้านอื่นๆ ลบเลือนไปมาก ส่วนเมืองชั้นในและเป็นตัวเมืองที่แท้จริงยังมีสภาพดี กำแพงเมืองที่เหลืออยู่สูงประมาณ 1 เมตร วัดจากระดับคูน้ำ ส่วนคูเมืองตอนกว้างที่สุดประมาณ 11 เมตร ลักษณะของผังเมืองพญาเร่จัดอยู่ในประเภทมีรูปไม่สม่ำเสมอเช่นเดียวกับเมืองพระรถ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเมืองทวารวดีอื่นๆ ส่วนผังของเมืองมี 2 ชั้น ทับกันอยู่ก็เป็นลักษณะของเมืองทวารวดีเช่นเดียวกับเมืองศรีเทพในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ภายในเมืองพญาเร่ ไม่พบโคกเนินที่เป็นศาสนสถานบนพื้นดิน ไม่พบเศษเครื่องปั้นดินเผา จึงมีผู้ให้ทรรศนะว่าเมืองพญาเร่นี้อาจจะไม่ใช่อำเภอที่มีการอาศัยอยู่กันอย่างต่อเนื่องหลายสมัย เช่น เมืองพระรถ อาจจะเป็นเมืองหรือชุมชนทางผานบนเส้นทางการติดต่อทางบกระหว่างชลบุรีกับระยองในสมัยโบราณ

2.3 เมืองศรีพโล ตั้งอยู่ในเขตตำบลหนองไม้แดง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมืองศรีพโลเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมืองท่า ตั้งอยู่บนเส้นทางเดินทางทะเล ลักษณะสำคัญคือ ตัวเมืองตั้งอยู่บนเนินเขาก่อนจะข้ามไปยังเขาบางทรายทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนด้านตะวันตกและด้านเหนือของเมืองพญาเร่ติดต่อกับที่ราบลุ่มขึ้นและริมทะเลและเป็นขอบของอ่าวบางประกง ขณะนี้ตำแหน่งของเมืองอยู่ห่างจากทะเล 700 เมตร กล่าวกันว่าเมืองศรีพโลมีรูปทรงเป็นสี่เหลี่ยม เคยมีกำแพงดินโอบรอบ ไม่มีคูน้ำ เพราะตั้งอยู่บนที่สูง มีกำแพงสูงจากพื้นดินประมาณ 3 เมตร กำแพงนี้ได้ถูกทำลายไปเมื่อมีการสร้างถนนสุขุมวิท

โบราณวัตถุพบที่บริเวณตัวเมืองศรีพโล คือ เครื่องปั้นดินเผา มีทั้งชนิดเคลือบและไม่เคลือบ ชุมชนเมืองศรีพโลโบราณจะเป็นชุมชนเมืองริมทะเล นอกจากการติดต่อทางเรือกับชุมชนอื่นแล้วยังมีทางบกติดต่อระหว่างเมืองศรีพโลกับเมืองพระรถ เมืองศรีมโหสถและเมืองพญาเร่อีกด้วย นอกจากนั้นเมืองบางปลาสร้อย บางพระเรือ และบางละมุง มีปรากฏชื่อเมือง ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนกลาง เป็นชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ที่ทำให้เมืองศรีพโลไม่เหมาะจะเป็นเมืองท่าเหมือนเดิม มีผลต่อความเจริญ มีผลต่อความเจริญของชุมชนการค้าได้ขยายตัวลงไปทางใต้ คือ ที่ตำบลบางปลาสร้อย ซึ่งมีทำเลและที่ตั้งที่เหมาะสมกว่า "ชุมชนบางสร้อย" จึงเจริญแทนเมือง "ศรีพโล" มาจนถึงทุกวันนี้

2.4 ชุมชนโบราณในยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม ทางภาคตะวันออกตอนบน

2.1 เมืองพระรถ เป็นชุมชนเมืองโบราณ ตั้งอยู่ที่ตำบลหน้าพระธาตุ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จากโบราณวัตถุและโบราณสถานพบที่เมืองพระรถ นักโบราณคดีเชื่อว่า เมืองพระรถเป็นเมืองสมัยทวารวดี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 – 16 และเจริญสืบเนื่องมาจนถึงสมัยลพบุรี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 17 – 18 สภาพของที่ตั้งเมืองพระรถอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมถึง แต่ตั้งอยู่บนเนินที่น่าจะเป็นแหล่งชุมชนมาแต่เดิม เพราะพบร่องรอยของชั้นดินจากการขุดบ่อของชาวบ้านในปัจจุบันที่เผยให้เห็นการทับถมของเปลือกหอย ปู และปลาที่มีการติดต่อกับบ้านเมืองที่เจริญในแถบนี้ โดยเฉพาะเมืองศรีมโหสถในเขตอำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี ชุมชนนี้รับอารยธรรมทางพุทธศาสนาที่แพร่มาจากบ้านเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางซีกตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาจึงเกิดการสร้างบ้านเมืองขึ้น ได้มีการขุดคูเมือง ถมดินสร้างกำแพงเมือง ตลอดจนสถาปนาศาสนาขึ้นในเขตเมืองและบริเวณรอบๆ เมือง

บริเวณเมืองพระรถได้มีการสำรวจและขุดค้นพบโบราณวัตถุหลายยุคหลายสมัยตั้งแต่สมัยทวารวดีมาจนถึงลพบุรี หรือเขมรในประเทศไทย รวมถึงสมัยยุคต้นกรุงศรีอยุธยา พิจารณาได้จากรูปแบบของพระพุทธรูป เทวรูป เสาหิน เครื่องปั้นดินเผา ซึ่งล้วนแต่แสดงให้เห็นถึงการติดต่อกับภายนอกทางทะเลอย่างชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 เมืองศรีมโหสถ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เมืองศรีมโหสถ เป็นเมืองโบราณขนาดใหญ่ มีแผนผังของเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมค้อนข้างรี ขอบมุมทั้ง 4 โค้งมน ลักษณะของเมืองจะเห็นได้ชัดเจน เนื่องจากคันดินและคูน้ำล้อมรอบ ขนาดของเมืองกว้าง 700 เมตร ยาว 1,550 เมตร ภายในเมืองและบริเวณรอบๆ เมืองยังหนาแน่นไปด้วยโบราณสถานที่มีการสร้างทับซ้อนกันมาหลายยุคหลายสมัย โดยเฉพาะบริเวณรอบนอกของเมือง กล่าวได้ว่า โดยเฉพาะมีร่องรอยของศาสนสถานที่แสดงว่าเป็นศูนย์กลางของชุมชนบริวารไม่ต่ำกว่า 5 – 6 กิโลเมตร จากตัวเมืองศูนย์กลาง

ความสำคัญของเมืองศรีมโหสถ คือ เป็นเมืองท่าชายทะเลในอ่าวบางปะกง มีเรือค้าขายต่างบ้านต่างเมืองแล่นจากทะเลอ่าวไทยเข้ามาได้ถึงบริเวณตัวเมือง และยังเห็นร่องรอยของร่องน้ำเก่าที่ไหลไปออกแม่น้ำบางปะกงในเขตอำเภอบางคล้า ตามร่องรอยทางน้ำเหล่านี้มักมีแนวเนินดินเป็นที่สูง คล้ายเกาะที่น้ำท่วมไม่ถึงอยู่หลายแห่งและมีผู้ขุดค้นพบบรรดาลูกปัด กำไลหิน จักรหิน เครื่องประดับที่ทำด้วยโลหะ

2.6 เมืองดงละคร ตั้งอยู่ในเขตตำบลดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ลักษณะภูมิประเทศเมืองดงละครตั้งอยู่บนเนินดินลักษณะ ค้อนข้างกลม เนินดินนี้เกิดจากการทับถมของดินตะกอนแม่น้ำเก่า เมืองดงละครมีพัฒนาการช่วงหนึ่งร่วมสมัยกับเมืองศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เมืองพระรถ อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นเมืองตามชายฝั่งทะเลและบริเวณลุ่มแม่น้ำบางปะกง ปรีอ ปราจีนบุรี ในสมัยทวารวดี

ที่ตั้งเมืองดงละครโบราณอาจจะเป็นเกาะหรืออยู่ใกล้ทะเลมาก่อน ทำให้ได้สามารถติดต่อกับดินแดนใกล้เคียงและที่อยู่ห่างไกลได้ เช่น ชุมชนกลุ่มเครื่องเคลือบจากเตาเผาบุรีรัมย์ ประมาณพุทธศตวรรษที่ 15 – 19 มีการนำวัตถุดินจากเมืองลพบุรีมาหลอมทำสำริดที่เมืองลพบุรีมาหลอมทำสำริดที่เมืองโบราณดงละคร นอกจากนั้นอาจมีการติดต่อและรับศาสนาพุทธจากอินเดีย เพราะพบหลักฐานเป็นพุทธรูปสำริดศิลปะอินเดีย ประมาณพุทธศตวรรษที่ 13 – 14 ส่วนในทางติดต่อกับประเทศจีน และเปอร์เซีย จากการสำรวจและขุดค้นโบราณสถานเมืองดงละคร ได้หลักฐานต่างๆ มาก ได้แก่ เศษภาชนะดินเผา หรือขามมีสีสันตักแต่งด้วยลายเชือกทาบ

ตามหลักฐานทางโบราณคดีตามยุคสมัยอาณาจักรที่มีอำนาจขึ้นมาในระยะต่างๆ ของอาณาจักรบริเวณนี้ ประกอบกับข้อมูลทางประวัติศาสตร์ พบว่าเมืองดงละครมีการติดต่อด้านสัมพันธ์กับอาณาจักรต่างๆ คืออาณาจักรทวารวดี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 11 – 16 อาณาจักรเขมร สมัยพระนครประมาณพุทธศตวรรษที่ 14 – 19 อาณาจักรลพบุรี ประมาณพุทธศตวรรษที่ 16 – 19 ต่อเนื่องถึงเมืองนครนายก สมัยอยุธยาและสมัยรัตนโกสินทร์ประมาณพุทธศตวรรษที่ 19 – 20

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราสาทสด๊กก๊อกธม

ปราสาทสด๊กก๊อกธมตั้งอยู่ที่บ้านหนองเสม็ด ตำบลโคกสูง กิ่งอำเภอโคกสูงจังหวัดสระแก้ว สร้างด้วยหินทรายและศิลาแลง ประกอบด้วย ปรางค์ประธาน 1 องค์ และบรรณาลัย 2 หลัง ล้อมรอบด้วยระเบียงคด ด้านหน้าของศาสนสถานมีแนวถนนโบราณหรือคันดินทอดยาวไปทางทิศ ตะวันออกสู่ประเทศเขมร สันนิษฐานว่าปลายทางของถนนเส้นนี้น่าจะสิ้นสุดลงที่นครวัด นครธม

ปราสาทสด๊กก๊อกธม เป็นศาสนสถานในศาสนาพราหมณ์ลักษณะของสถาปัตยกรรม สร้างขึ้นในราวพุทธศตวรรษที่ 15 - 16 ในศิลปะเขมร แบบคลังและแบบบาปวนโบราณวัตถุที่พบ ได้แก่ ศิลาจารึก 2 หลัก หลักแรกจารึกด้วยอักษรขอม ภาษาเขมรตรงกับ พ.ศ.1480 ในรัชสมัย พระเจ้าชัยวรมันที่ 4 เนื้อหากล่าวถึงการดูแลและถวายสิ่งของแก่ศาสนสถาน และไม่ควรมนำสิ่งของ เหล่านี้ไปใช้ในราชการอื่น ส่วนจารึกหลักที่สองจารึกด้วยอักษรขอม ภาษาสันสกฤต และเขมร กล่าวถึงการเสด็จขึ้นครองราชย์ของพระเจ้าอุทยาทิตยวรมันที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 1592 และการพระราช ทานคนและที่ดินแก่ผู้เป็นอาจารย์เพื่อสร้างปราสาท และมีการกล่าวย้อนไปถึงสายสกุลพราหมณ์ผู้ ประดิษฐานพระเทวราชควบคู่กับพระนามกษัตริย์ย้อนหลังไปถึง 200 ปี ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญ มากในการศึกษาประวัติศาสตร์ราชวงศ์เขมร สันนิษฐานว่าจารึกหลักแรกไปน่าจะเกี่ยวข้องกับ ปราสาทสด๊กก๊อกธม เพราะจารึกนี้พบที่บ้านสระแจง ซึ่งอยู่ห่างจากตัวประสาทออกไป และปี ศักราชที่ระบุก็ไม่สัมพันธ์กับรูปแบบทางศิลปกรรมของประสาทอีกด้วย โครงการทำนุบำรุงและปฏิสังขรณ์โบราณสถาน

ภาพที่ 3.16 ปราสาทสด๊กก๊อกธม

ชุดแต่งและออกแบบเพื่อการบูรณะปราสาทสด๊กก๊อกธม

ตำบลโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราสาทสติกก้อกรม ตั้งอยู่ตำบลโคกสูง กิ่งอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นประสาทรินสร้าง ขึ้นตามลักษณะศิลปะเขมรแบบคลัง-บาปวน ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 15-16

ลักษณะการก่อสร้าง

เป็นปราสาทก่อด้วยหินและศิลาแลงหันหน้าไปทางทิศตะวันออก ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ

1. ตัวปราสาท
2. บาราย

1. ตัวปราสาท ด้านนอกสุดเป็นกำแพงแก้ว ก่อด้วยศิลาแลง กว้าง 127 เมตร ยาว 120 เมตร มีทางเข้าออก 2 ทาง คือ โคปุระหรือซุ้มประตูทางเข้าด้านทิศตะวันออก ตัวซุ้มประตูสร้างด้วยหินทราย ประตูกลางสามารถเดินผ่านเข้าไปได้ มีประตูด้านข้างอีก 2 ประตู ทางเข้าอีกด้านหนึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตก เป็นทางเข้าเล็ก ๆ ไม่มีซุ้ม ถัดเข้าไปเป็นคูน้ำรูปตัวยูล้อมตัวปราสาท เส้นทางเข้าออกทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกไว้ 2 ด้าน ตัวคูกว้างประมาณ 20 เมตร

ถัดเข้าไปเป็นระเบียงคดล้อมรอบตัวปราสาทที่กว้างประมาณ 36.50 เมตร ยาว 42.50 เมตร มีโคปุระ (ซุ้มประตู) อยู่กึ่งกลางกำแพง ทั้ง 4 ทิศ ซุ้มประตูทางด้านทิศเหนือ ได้ตะวันตก เป็นประตูหลอก ส่วนซุ้มประตูด้านทิศตะวันออกสามารถผ่านเข้าออกได้ ด้านข้างทั้ง 2 ของประตูทำเป็นหน้าต่างหลอก ภายในซุ้มมีลักษณะเป็นห้องรูปกากบาทอีก 3 เเดินทะลุออกไปที่แนวระเบียงคดไม่ได้เพราะก่อหินปิดกันไว้ทั้ง 2 ด้าน สันนิษฐานว่าประตูกลางซึ่งเป็นประตูใหญ่

เป็นทางเข้าของกษัตริย์หรือคนสำคัญ มีประตูด้านข้างอีก 2 ด้าน ซึ่งเป็นประตูขนาดเล็ก เป็นประตูทางเข้าของบุคคลทั่วไป และที่มุมทั้ง 4 ด้านของระเบียงคด ยังมีทางเข้าออกซึ่งเห็นได้ชัดเจน

บริเวณภายในระเบียงคดเป็นที่ตั้งของปราสาทประธานอยู่บริเวณกลางพื้นที่องค์ปราสาท มีประตูทางเข้าภายในเพียงทางเดียว ทางด้านทิศตะวันออก ส่วนอีก 3 ด้านเป็นประตูหลอก ปราสาทประธานมีสภาพสมบูรณ์ค่อนข้างน้อย คงสภาพให้เป็นบริเวณด้านทิศตะวันตกและด้านทิศใต้ ด้านหน้าปราสาทประธาน เป็นที่ตั้งของบรรณาลัยหรือห้องสมุด ซึ่งเป็นสถานที่ใช้เก็บตำรา คัมภีร์ 2 หลัง มีประตูทางเข้าอยู่ทางทิศตะวันตก

บริเวณซุ้มประตูระเบียงคต มีทางเดินปูด้วยศิลาแลงผ่านซุ้มประตูกำแพงแก้ว มุ่งหน้าสู่บารายหรือสระน้ำขนาดใหญ่ ทางด้านทิศตะวันออก

ข้างทางเดินด้านทิศเหนือนอกกำแพงแก้วมีร่องรอยของสระน้ำขนาดเล็กกว้างประมาณ

20-30 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. บาราย แห่งแรกอยู่ห่างจากกำแพงแก้วที่ล้อมรอบตัวปราสาทไปทางทิศตะวันออก เป็นระยะทางประมาณ 170 เมตร ตัวบารายและคันดินที่ล้อมรอบมีขนาดกว้างประมาณ 280 เมตร ยาวประมาณ 440 เมตร

บารายแห่งที่ 2 ห่างจากกำแพงแก้วด้านทิศเหนือเป็นระยะทางประมาณ 120 เมตร มี ลม ซึ่งเป็นแนวคันดินคล้ายฝายกั้นน้ำ ยังไม่ทราบขอบเขตรูปร่างที่แน่ชัด

ความสำคัญ

มีการสำรวจพบศิลาจารึก 2 หลัก ซึ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ราชวงศ์ เขมรเป็นอย่างมาก ชาวฝรั่งเศสซึ่งทำการศึกษาประวัติศาสตร์เขมรได้อาศัยศิลาจารึกดังกล่าวเป็นหลักฐานสำคัญ เพื่อการอ้างอิง

จารึกหลักแรก (จารึกสตักก๊กกรม) พบเมื่อ พ.ศ. 2511 ระบุศักราช พ.ศ. 1480 ตรงกับ รัชสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 4 (ศิลปะแบบเกาะแกร์) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการถวายทาสหญิงชาย ดูแล รักษาควิลิ่งค์

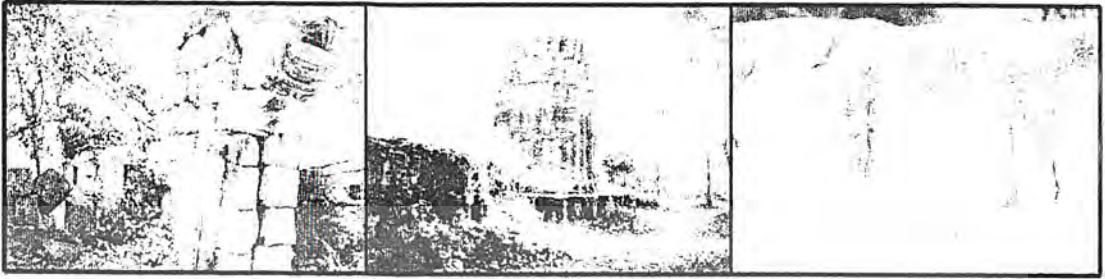
จารึกหลักที่สอง (จารึกสตักก๊กกรม 2) มีหลักฐานว่าถูกค้นพบ ก่อนปี พ.ศ. 2444 ค้น พบในมุมทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของบริเวณปราสาทตามบันทึกของ ร.ต.อ.หลวงชาญนิคม เมื่อ พ.ศ. 2463 เล่าถึงคำบอกเล่าของชาวบ้านแจ้งว่าเคยมีชาวฝรั่งเศส พยายามที่จะขนย้ายจารึกหลักนี้ ไป โดยให้คนชุดและใช้ช้างจุด แต่ไม่สามารถนำออกไปได้

สาระสำคัญของจารึก

จารึกสตักก๊กกรม 2 หลักนี้ระบุศักราชตรงกับ พ.ศ. 1595 เล่าถึง การที่พระเจ้าอุทัยทิตยวรมันที่ 2 พระราชทานที่ดินและคน เพื่อสร้างปราสาทถวายแด่พราหมณ์ สทาศิวะ ผู้เป็น อาจารย์ นอกจากนี้ยังได้เล่าเรื่องราวย้อนหลังขึ้นไปอีกราว 200 ปี กล่าวถึงต้นตระกูลพราหมณ์คนแรก คือ พราหมณ์คิระโกวัลยะ ปุโรหิต ผู้ประดิษฐานลัทธิเทวราชขึ้นเป็นครั้งแรกในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 (พ.ศ. 1345 – 1393) (ซึ่งในอดีตเป็นยุคกษัตริย์ที่ถูกขวานาไปเป็นตัวประกัน หลังจาก ที่เสด็จหนีมาได้ก็ทรงรวมอาณาจักรเจนละบกและเจนละน้ำเข้าด้วยกัน) จากนั้นก็จะเล่าเรื่องลำดับ การสืบราชสกุลพราหมณ์ควบคู่ไปกับพระนามพระมหากษัตริย์ไปจนถึงรัชกาลของพราหมณ์สทาศิวะ ในสมัยพระเจ้าอุทัยทิตยวรมันที่ 2 ทายาทสกุลพราหมณ์นั้นกำหนดว่ากุมารที่กำเนิดจากสตรีในสกุลคนเท่านั้นที่จะเป็นทายาทสืบทอดตำแหน่งปุโรหิตต่อไป(อ.ส.ท. กันยายน 2534 : กองแก้ว วีระประจักษ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปราสาทเขาน้อย

ภาพที่ 3.17 ทศนิยมภาพปราสาทเขาน้อย

ปราสาทเขาน้อย ตั้งอยู่ที่ตำบลคลองน้ำใส อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นศาสนสถานเขมรในศาสนาพราหมณ์ ประกอบด้วยปราสาทก่อด้วยอิฐสามหลัง เรียงกันในแนวทิศเหนือ - ใต้ หันหน้าทางทิศตะวันออก จากหลักฐานโบราณวัตถุที่พบ เช่น ทับหลังแบบสมโบรีไพรกุก แบบไพรกุก แบบไพรกุกแมง เสาประดับกรอบประตู แบบกุเลน(พ.ศ. 1365 -1415) และประติมากรรมรูปสตรีทำด้วยหินทราย แบบสมโบรีไพรกุก พบที่อรัญประเทศ ซึ่งสันนิษฐานว่าอาจนำมาจากปราสาทปราสาทเขาน้อย(ปัจจุบันเป็นสมบัติของพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสงวนผักกาด) ประติมากรรมรูปบุคคลนั่งผ้าแบบเกาะแกร์(พ.ศ. 1464-1485) รวมทั้งตราประทับสำริด มีอักษรขอมจารึก อายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 10 แสดงให้เห็นว่าโบราณสถานแห่งนี้ได้มีการสร้างมาตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 12 และอาจมีการสร้างต่อเติมภายหลังอีกในช่วงพุทธศตวรรษที่ 14-15 หลังจากนั้นคงใช้ประโยชน์เรื่อยมาจนในราว พุทธศตวรรษที่ 18 จึงทิ้งร้างไป

โบราณวัตถุที่สำคัญที่สุดที่พบที่ปราสาทเขาน้อยได้แก่ จารึกเขาน้อย ซึ่งจารึกด้วยอักษรปัลลวะ ภาษาสันสกฤต และเขมร ระบุศักราช ม.ศ. 559 หรือ พ.ศ. 1180 ตรงกับรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ 2 กษัตริย์แห่งเขมร หรือเจนละ (พ.ศ. 1178-1198) นับเป็นจารึกที่มีอายุเก่าแก่มากชิ้นหนึ่งที่พบในประเทศไทยเนื้อหาจารึกมีเนื้อความไม่ชัดเจน เนื่องจากจารึกชำรุดหักหายไปบางส่วน แต่มีการกล่าวถึงพระวิษณุด้วยซึ่งแสดงให้เห็นว่า ศาสนสถานแห่งนี้น่าจะมีการเคารพนับถือในลัทธิไวษณพนิกายมาก่อน และต่อมาได้กับมานับถือลัทธิไศวนิกายแทน ดังจะพบหลักฐานซึ่งเป็นศิวลึงค์อันเป็นสัญลักษณ์แทนองค์พระศิวะแบบต่าง ๆ เป็นจำนวนมากมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 14-18 ในขณะที่ไม่พบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับพระวิษณุเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สมัยกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของชาติจะทรงพระราชดำริเห็นสมควรแก่กาลสมัย และฐานะการของข้าราชการ และ

บ้านเมือง ตามหนังสือราชการว่าด้วยแบ่งเมืองเป็น ชั้นใน ชั้นกลาง ชั้นนอก ราชกิจจา จ.ศ. 1236 พ.ศ. 2417 ใจความหนังสือพระยาราชวรานุกูลทูลเกล้าถวายรายชื่อเมืองสำหรับการเดิน ประเมินนาหัวเมือง แบ่งเป็นชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก แสดงเมืองขึ้นกรมมหาดไทย กลาโหม กรมท่า ซึ่งทางภาคตะวันออกดังนี้

เมืองขึ้นกรมมหาดไทย ชั้นในมี เมืองฉะเชิงเทรา เมืองพนมสารคาม เมืองปราจีน เมืองนครนายก

เมืองขึ้นกรมท่า ชั้นในมี เมืองพนัสนิคม เมืองชลบุรี เมืองบางละมุง

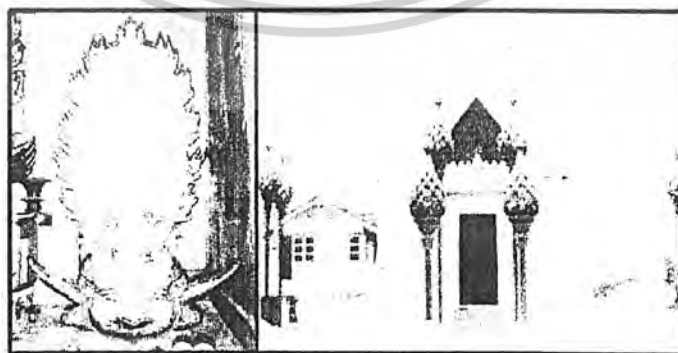
เมืองขึ้นกรมท่า ชั้นนอกมี เมืองระยอง เมืองจันทบุรี เมืองตราด

รวมหัวเมืองทางภาคตะวันออกขึ้นกรมมหาดไทย 4 เมือง

รวมหัวเมืองทางภาคตะวันออกขึ้นกรมท่า 6 เมือง

3.6.3 มรดกทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตสืบทอดมาจนชนบทรรมนิยมประเพณี สิ่งเหล่านี้แสดงถึงพัฒนาการอันเป็นรากฐานความเจริญของท้องถิ่นวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออกมีดังนี้

- โบราณวัตถุ เป็นหลักฐานที่มีคุณค่าในทางโบราณคดีประวัติศาสตร์และศิลปะ จากสมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์เกิดจากความหลากหลายของชาติพันธุ์ ที่มีวิถีชีวิตประเพณีความเชื่อความเป็นอยู่เกี่ยวกับพุทธศาสนา ในท้องถิ่นเดิมผสมผสานกับคนในท้องถิ่นนั้น ทำให้เกิด โบราณวัตถุ อันได้แก่

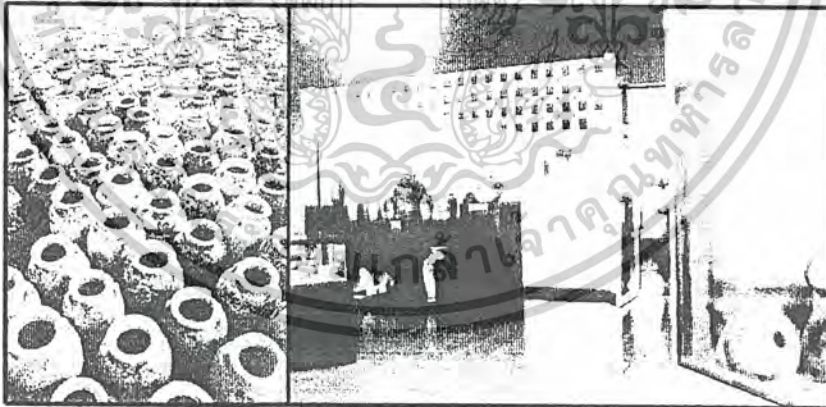
ภาพที่ 3.18 พระพนัสนิคม และหอพระพนัสนิคม

พระพนัสนิคม พระพนัสนิคมเป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่เป็นศิลปะสมัยทวารวดี ชาวบ้าน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากคลองบริเวณเมืองพระรถ พระพนัสบดีสร้างขึ้นในศิลปะสมัยทวารวดี (พระพุทธศตวรรษที่ 11 – 16) ลักษณะโดยทั่วไปจะประทับอยู่บนดอกบัวเหนือรูปสัตว์ประหลาดที่เรียกว่าตัวพนัสบดี มีลักษณะสำคัญประกอบด้วยปากจอยคล้ายปากครุฑ มีเขาโค้งคล้ายเขาโคและมีปีกซึ่งกล่าวกันว่า น่าจะเป็นรูปแบบที่เกิดจากการรวมกันของสัตว์ อันเป็นพาหนะของเทพเจ้าสำคัญของฮินดู 3 องค์ คือ ครุฑอันเป็นพาหนะของพระนารายณ์ ไคณทิพาหนะของพระอิศวร และหงส์พาหนะของพระพุทธเจ้า ซึ่งต่อมานำมาเป็นต้นแบบหล่อโลหะ นำไปประดิษฐานไว้ในหอพระของอำเภอพนัสนิคม พระพนัสบดีเป็นสัญลักษณ์คู่บ้านคู่เมืองของชาวพนัสนิคม

หลวงพ่อดิว เป็นพระพุทธรูปบูชาแกะสลักจากไม้แก้ว (คนลาวเรียกว่าไม้ดิว) เป็นพระพุทธรูปที่ชาวลาวเวียงจันทร์นำมา ตอนกวาดต้อนชาวลาวเข้ามาประเทศไทย ปัจจุบันเข้ามาประดิษฐาน ณ วัดหัวถนน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

- โบราณสถาน เป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นถึงความเจริญและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นในสมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ที่เกี่ยวกับทางพุทธศาสนา และสถาปัตยกรรมยุคนั้น เช่น พระจุฬาราชราช บ่อน้ำเจ้าดารารัศมี สมัยรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาส วัดอ่างศิลา วัดเขาบางทราย วัดใหญ่อินทราคม สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา ล้วนมีเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์ไทย

ภาพที่ 3.19 ไหสี่หู และห้องจัดแสดงโบราณคดีใต้น้ำที่จังหวัดปราจีนบุรี

- งานโบราณคดีใต้น้ำในประเทศไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่บนแผ่นดินใหญ่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทางตอนใต้ของประเทศติดทะเลทั้งด้านมหาสมุทรอินเดีย(ทะเลอันดามัน) และมหาสมุทรแปซิฟิก(ทะเลจีนใต้ของอ่าวไทย) ทำให้ประเทศไทยมีน่านน้ำเปิดกว้างออกสู่ทะเลสากล มีเมืองท่าหลายแห่งค้าขายของพ่อ-เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค้ำวางนิชจำนวนมาก น่านน้ำอ่าวไทย นอกจากจะมีทรัพยากรธรรมชาติ (NATURAL SOURCES) อุดมสมบูรณ์แล้วยังมีทรัพยากรทางวัฒนธรรมและทรัพยากรทางประวัติศาสตร์ (HISTORICAL AND CULTURAL RESOURCES) มากมายอีกด้วยทั้งนี้ อ่าวไทยเป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางการค้าทางทะเลระหว่างซีกโลกตะวันตกและซีกโลกตะวันออกมาตั้งแต่สมัยยุคเริ่มต้นประวัติศาสตร์

ประเทศไทยเริ่มทำงานโบราณคดีใต้น้ำเมื่อ พ.ศ. 2517 ที่อ่าวสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นอ่าวประวัติศาสตร์ (ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องอ่าวไทยตอนใน ประกาศ ณ วันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2502 : 76 ร.จ. 1 ตอนที่ 91 (ฉบับพิเศษลงวันที่ 26 กันยายน 2502) สาเหตุที่กรมศิลปากรยังไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติการใต้น้ำ ก็เนื่องจากมีชาวประมงพบซากเรือจมโบราณมีโบราณวัตถุประเภทเครื่องถ้วยสังคโลกจำนวนมากในร่องน้ำลึกใกล้เกาะคราม และมีนักล่าสมบัติ นักแสวงโชคชาวไทยและชาวต่างชาติเข้าไปมเครื่องถ้วยสังคโลกขึ้นมาขายกันอย่างเปิดเผยไม่หวงกั้วต่อกฎหมายและ ทำให้หลักฐานทางวิชาการและมรดกของชาติสูญหายไปมาก นอกจากนี้ยังขยายการล่าสมบัติออกไปยังซากเรือจมโบราณแห่งอื่น ๆ ด้วย เช่น ในบริเวณใกล้เคียงเกาะสีชังบริเวณอ่าวพัทธยา เป็นต้น ในการปฏิบัติงานโบราณคดีใต้น้ำระยะเริ่มต้นครั้งนั้นกรมศิลปากรจึงขอความร่วมมือจากกองทัพเรือจัดส่งอุปกรณ์การปฏิบัติการใต้น้ำ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการใต้น้ำมาช่วยกันดำเนินงานกู้โบราณวัตถุ เครื่องถ้วย และขุดค้นซากเรือจมโบราณใกล้เกาะครามเป็นผลสำเร็จ นอกจากนั้นในปี พ.ศ. 1418 กรมศิลปากรยังได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลประเทศเดนมาร์กส่งผู้เชี่ยวชาญทางโบราณคดีใต้น้ำมาช่วยแนะนำการปฏิบัติงานจำนวน 4 คน นับแต่นั้นมาคนไทยและนานาชาติก็รู้จักโบราณคดีใต้น้ำในประเทศไทย

การเดินทางระหว่างตะวันออกและตะวันตกในสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์

กลุ่มคนในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์รู้จักคุ้นเคยกับชาวจีน และชาวอินเดียเป็นอย่างดีมาแล้วในสมัยต้นพุทธกาล แต่หลักฐานทางโบราณคดีที่ชัดเจนส่วนใหญ่ปรากฏในห้วงพุทธศตวรรษที่ 9 - 10 เป็นต้นมาและหลักฐานโบราณวัตถุที่พบนั้นเชื่อว่าเป็นผลมาจากการเดินทางติดต่อค้าขายทางทะเลมากกว่าทางอื่น ๆ

ในสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ของประเทศไทยนั้น การเดินทางค้าขายระหว่างตะวันออกซึ่งหมายถึง จีนกับตะวันตกซึ่งหมายถึง อินเดีย อาหรับ และพวกโรมัน มีเส้นทางสำคัญสองสายด้วยกัน คือ ทางบก เรียกว่า "เส้นทางเครื่องเทศ" (Spiced Routed)

เส้นทางสายเครื่องเทศ ใช้วิธีล่นเรือเรียบชายฝั่งทะเล ซึ่งหากเดินทางด้วยลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ ก็เริ่มต้นจากเมืองท่าแถบอินเดีย ข้ามอ่าวเบงกอลมายังหมู่เกาะนิโคบาร์ เข้าสู่ชายฝั่ง

ทะเลด้านตะวันตกไทย ทางหนึ่งอาจจะแวะขึ้นที่เมืองที่เกาะคอเขา ตะกั่วป่า หรือปากน้ำชุมพรแล้ว

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พังงา หรือจังหวัดตรังแห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อขึ้นบกแล้วเดินข้ามคาบสมุทรไปยังเมืองท่าแถบชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย และอีกทางหนึ่งอาจเล่นเรือเลียบชายฝั่งผ่านช่องแคบมะละกาไปยังหมู่เกาะซุนดา ในอีกทางหนึ่งอาจเล่นเรือเลียบชายฝั่งขึ้นไปทางอ่าวไทยตอนบนแวะตามเมืองท่าต่าง ๆ เช่น เมืองจันทบูรณ

ประวัติการเดินทางเรือยุคแรกเริ่มน่านน้ำไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่บนแผ่นดินใหญ่ของภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ หรือคาบสมุทรอินโดจีน มีพื้นที่ติดกับทะเลถึงสามด้าน คือ ด้านฝั่งตะวันออกของภาคกลางในอ่าวไทยตอนบน ด้วยชายฝั่งตะวันออกของคาบสมุทรภาคใต้ และชายฝั่งทะเลอันดามันหรือฝั่งตะวันตกรวมความรวมความยาวของชายฝั่งทะเลทั้งสามด้านราว 2,700 กิโลเมตร และมีพื้นที่ไหล่ทวีปทะเลไทยประมาณ 350,000 ตารางกิโลเมตร ส่วนแหล่งน้ำในแผ่นดินที่เป็นแม่น้ำสายสำคัญ ๆ มีอยู่ถึง 47 สาย และแหล่งธรรมชาติอีกกว่า 8,000 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ราว 6,500 ตารางกิโลเมตร ซึ่งพื้นที่แหล่งน้ำทั้งหมดในเขตครอบครองของ ประเทศไทยเราจะเรียกว่า “น่านน้ำไทย”

ในน่านน้ำไทยไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำลำคลอง และทะเล ล้วนเคยเป็นแหล่งสัญจรเป็นเส้นทางเดินเรือ เป็นที่อยู่อาศัยเป็นแหล่งอาหารของคนหลายหมู่ หลายเผ่าพันธุ์ พื้นผิวน้ำอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้เป็นทางผ่านของเรือแพ หรือยานพาหนะลอยน้ำหลายชนิดมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ และในปัจจุบันก็ยังทำหน้าที่นี้อยู่โดยไม่เปลี่ยนแปลง แต่หลักฐานของการเดินเรือในสมัยแรกที่เก๋านับพันหรือหมื่นปีนั้นไม่ค่อยมีให้ศึกษามากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักฐานที่เป็นตัวเรือ ซากเรือสมัยก่อนประวัติศาสตร์เรายังไม่เคยพบ ณ ที่แห่งใดเลยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ จึงเป็นการยากที่จะกำหนดชี้ชัดลงไปว่าเรือชนิดใดบ้างที่แล่นผ่านในน่านน้ำไทย และเรือแต่ละยุค แต่ละสมัยเป็นอย่างไร อย่างไรก็ตามในการศึกษาถึงเรื่องการเดินทางเรือในสมัยก่อนประวัติศาสตร์และสมัยเริ่มแรกประวัติศาสตร์ก็พอจะอ้างอิงได้จากข้อมูลและหลักฐานโบราณวัตถุทางโบราณคดีที่พบแพร่กระจายอยู่ทั้งบนภาคแผ่นดินเอเชียอาคเนย์และตามหมู่เกาะ ซึ่งเป็นเสมือนที่มาและปลายทางของเรือที่นำเอาวัตถุนั้น ๆ ไปถึงนั่นเอง

แหล่งโบราณคดีใต้น้ำในอ่าวไทย

แหล่งโบราณคดีใต้น้ำที่สำรวจพบในอ่าวไทยที่พบตั้งแต่ พ.ศ. 2517 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวน 26 แห่ง เป็นแหล่งที่พบซากเรือโบราณ (เรือสำเภา) ซึ่งมีอายุระหว่างพุทธศตวรรษที่ 19 - 23 จำนวน 9 แห่ง นอกนั้นเป็นแหล่งโบราณคดีที่พบโบราณวัตถุไม่พบซากเรือจมแหล่งเรือจมโบราณที่สำคัญได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ซากเรือจมโบราณที่เพิ่งมีรายงานออกสู่สาธารณะเมื่อเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2534 ที่ผ่านมา และเป็นที่ยุ้จักกันอย่างรวดเร็วทั้งในประเทศและทั่วโลก การค้นพบซากเรือจมโบราณเกาะคราม ซึ่งครั้งนี้ก็มีชาวประมงโชคแสงชัย จากจังหวัดระยอง เป็นผู้ค้นพบและสามารถจำตำบลงจุดเรือจมได้แม่นยำซึ่งต่อมาได้มีนักล่าสมบัติเรือจมจากกรุงเทพฯและพัททยา ได้ว่าจ้างเจ้าของเรือดังกล่าว พาไปยังจุดเรือจมโบราณกลางซึ่งถูกนักล่าสมบัติบุกกรุกทำลายและงมเอาโบราณวัตถุอย่างน้อย 3 ครั้งด้วยกันต่อมาได้ดำเนินการจับกุมตัวได้โดยกองเรือยุทธการ กองทัพเรือ และได้ส่งมอบโบราณวัตถุให้งานโบราณคดีได้นำรับมาดูแลและสงวนรักษาต่อจากนั้นกรมศิลปากรจึงเตรียมที่จะดำเนินการสำรวจและขุดค้นซากเรือโบราณกลางอ่าว โดยขอความร่วมมือจากกองทัพแต่ยังไม่ทันได้เริ่มดำเนินการอะไรก็เกิดกรณีนักล่าสมบัติเรือล่มข้ามเข้ามาลักลอบขุดทำลายและงมเอาโบราณวัตถุจากซากเรือกลางอ่าวเสียก่อนเหตุการณ์ดังกล่าวคือ "กรณีเรือออสเตรเลียไฟต์"

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเรือ พบว่าซากเรือสำเภากลางอ่าว เป็นเรือขนาดใหญ่ความยาวทั้งสิ้นประมาณ 40,00 เมตร มีระวางบรรทุก 19 ระวาง สถาปัตยกรรมสร้างลำเรืออยู่ในสภาพดีมากเพราะถูกทรายทับถมอยู่ใต้ทะเลลึกถึง 220.00 ฟุต มานานหลายร้อยปี แต่น่าเสียดายที่ซากเรือถูกขุดคุ้ยเสียหายไปถึง 16 ระวาง โบราณวัตถุถูกรื้อค้นและเลือกเก็บเอาแต่ชิ้นส่วนที่สวยงามสมบูรณ์และเกือบสมบูรณ์ ส่วนที่แตกหักก็ถูกกวาดทิ้งทั่วไปในลำเรือและนอกลำเรือ

ซากเรือจมโบราณกลางอ่าว อยู่กลางอ่าวไทยที่เส้นรุ้ง 11 องศา 37 ลิปดาเหนือ และเส้นแวง 100 องศา 59 ลิปดาตะวันออก หรือประมาณ 55 ไมล์ทะเล ทางตอนใต้ของเกาะจวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และ 70 ไมล์ทะเลทางตะวันออกของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ซากเรือจมโบราณใกล้เกาะคราม (เรือครามหรือสัตหีบ KHRAM OR SATTAHIP SHIPWRECK)

ซากเรือจมโบราณลำนี้จมอยู่ที่ระดับความลึกประมาณ 140 ฟุต ในร่องน้ำลึกระหว่างเกาะครามกับฝั่งแผ่นดินอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ซากเรือถูกค้นพบโดยชาวประมงเมื่อปี พ.ศ. 2516 - 2517 และในปี พ.ศ. 2517 ก็มีนักล่าสมบัติจำนวนมากพากันไปลักลอบงมเอาเครื่องถ้วยชามของโลกและโบราณวัตถุอื่น ๆ ขึ้นมาขายอย่างไม่หวั้นต่ออันตรายและกฎหมาย

แหล่งโบราณคดีได้นำแห่งนี้นับได้ว่าเป็นแหล่งโบราณคดีได้นำแห่งแรกที่ประเทศไทยดำเนินการสำรวจขุดค้นตามกระบวนการวิธีทางวิชาการ หลักฐานที่พบมีโครงสร้างลำเรือลำเกาห้องแบนขนาดยาวประมาณ 32.00 เมตร ปากลำเกากว้าง 8 เมตร มีระวางบรรทุกตลอดลำเรือ 13 ระวาง โบราณวัตถุที่พบประกอบด้วยเครื่องถ้วยสังคโลกสีเขียวไขกาและเครื่องถ้วยเวียตนาม (หรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันนัม) จำนวนนับพันใบ นอกจากนี้ยังมีสินค้าประเภทตะกั่วและเครื่องปั้นดินเผาหายาบ ๆ ที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น หม้อข้าว หม้อแกง

หม้อตาล เตาชิงกราน ไหสี่หู จากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย เป็นต้น จากผลการสัมมนาวิเคราะห์เรือ ลำภาโบราณในอ่าวไทย เมื่อ พ.ศ. 2521 สรุปกันว่า เรือลำภาลำนี้เป็นเรือไทย (กรุงศรีอยุธยา) บรรทุกเครื่องสังคโลกและเครื่องถ้วยเวียดนามไปขายเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 20 - 21

3. ซากเรือจมโบราณหน้าอ่าวพัทยา (เรือพัทยา : PATTAYA SHIPWRECK)

ซากเรือจมที่ระดับความลึกประมาณ 90 ฟุต ในร่องน้ำระหว่างชายหาดหน้าเมืองพัทยา กับ เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี เนื่องจากซากเรืออยู่ไม่ห่างชายฝั่งมากนัก จึงมีนักดำน้ำสมัครเล่น นักล่าสมบัติ เข้าไปค้นหาโบราณวัตถุ ขุดทำลายซากเรือมาเป็นเวลานานนอกจากนี้ยังมีร่องรอยของการ ใ้ระเบิดทำลายซากเรืออย่างย่อยยับ

กรมศิลปากรดำเนินการสำรวจซากเรือจมโบราณหน้าอ่าวพัทยาเมื่อ พ.ศ. 2520 และดำเนินการ ขุดค้นศึกษาเมื่อ พ.ศ. 2525 (ร่วมกับพิพิธภัณฑ์สถานโบราณคดีทางทะเล แห่งออสเตรเลีย ตะวันตก) ซึ่งเป็นการขุดศึกษาโครงสร้างตัวเรือที่เหลืออยู่ และพบว่าเรือลำนี้เป็นลำภาชนิดมี กระดุก มีเปลือกเรือถึง 3 ชั้น เปลือกชั้นในต่อตรงยึดกันด้วยลูกประลักไม้ ซึ่งเป็นเทคนิคการต่อ เรือที่พบเฉพาะในด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนโบราณวัตถุที่พบในซากเรือจมแห่งนี้ได้แก่ ตะกั่วนม แผ่นเหล็ก ไหเคลือบสีน้ำตาลจากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย เครื่องถ้วยสังคโลก (สีเขียว) และ เครื่องถ้วยลายครามจีนแต่ปริมาณไม่มากนัก เพราะถูกลักลอบมไปแล้วเป็นส่วนใหญ่ ซากเรือจม โบราณหน้าอ่าวพัทยาได้รับการกำหนดอายุโดยวิธีคาร์บอน 14 มีค่า อายุ ค.ศ. 1370 50 หรือ พ.ศ. 1913 50 หรือ พุทธศตวรรษที่ 20 และผลจากการวิเคราะห์ชนิดของไม้สร้างเรือลำนี้ พบว่า มีไม้ตะเคียน (DIPTEROCARPUD SP) และไม้เต็งหรือไม้เคี่ยม (SHOREA AP) ซึ่งก็เป็นไม้ที่หา ได้ง่ายและเจริญเติบโตอยู่ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

4. ซากเรือจมโบราณที่เกาะกระดาด (เรือเกาะกระดาด : KO KRADAT WRECK SITE)

ซากเรือจมโบราณลำนี้มีโครงสร้างไม้เรือเหลืออยู่น้อยเพราะจมอยู่ในแนวปะการังที่ระดับน้ำ ลึกเพียง 5-6 ฟุต เท่านั้น ซากเรือจมจึงถูกรบกวนมาเป็นเวลานาน คณะทำงานโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ดำเนินงานสำรวจและขุดค้นบริเวณแหล่งโบราณคดีแห่งนี้ 3 ครั้ง ด้วยกัน คือในปี พ.ศ. 2520 พ.ศ. 2521 และพ.ศ. 2522

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการสำรวจพบแต่ละชิ้นส่วนไม้โครงสร้างเรือ ซึ่งมีไม้เปลือกเรือ 2 ชั้น ต่อแบบของชนขอบ (DOUBLE PLANKLEDGE JOINT) ตรึงด้วยลูกประลักไม้ ชนิดไม้ที่พบได้แก่ไม้สมอ (TERMINALIS SP) ใช้ทำเป็นลูกประลัก ไม้ชนิดนี้เป็นไม้พื้นถิ่นของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และแอฟริกา

โบราณวัตถุสำคัญที่ค้นพบในบริเวณซากเรือจมโบราณที่เกาะกระดาด ได้แก่ เครื่องถ้วยสังคโลกศรีสัตนาลลย์ ไหสีหูสูงจากเตาแม่น้ำน้อย และเครื่องถ้วยลายครามจีนสมัยราชวงศ์หมิง รัชกาลจักรพรรดิว่านหลี่

5. ซากเรือจมโบราณที่เกาะรางเกวียน (เรือรางเกวียนหรือเรืองาช้าง : RANG KWIAN SHIPWRECK)

ซากเรือจมอยู่ในล่องน้ำคราม ห่างจากอ่าวบางสะพานไปทางตะวันตกประมาณ 10 กิโลเมตร และห่างจากเกาะรางเกวียนเพียง 800.00 เมตร ที่ระดับความลึกประมาณ 80 ฟุต

ได้ดำเนินการคัดค้นซากเรือโบราณแห่งนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 - 2524 เนื่องจากซากเรือจมแห่งนี้ถูกรบกวนจากนักล่าสมบัติ มาเป็นเวลานาน จึงทำให้หลักฐานต่าง ๆ สูญหายไปเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างไม้ตัวเรือเหลืออยู่เพียง ไม้กั้นแผ่นเท่านั้น คือพบเพียงกระดูกงูกระดานเปลือกเรือบางส่วนไม้กั้น และไม้ประดับกึ่งท้ายเรือมีลวดลายจำหลักสวยงาม

หลักฐานโบราณวัตถุที่สำคัญจากแหล่งเรือใกล้เกาะเกวียน ได้แก่ เหรียญอียิปต์เงิน ซึ่งพบเป็นจำนวนหลายพันเหรียญมีอายุต่างกันมาก เหรียญที่มีอายุเก่าที่สุดคือ พ.ศ.1730 ใหม่ที่สุด พ.ศ. 1911 - 1941 นอกจากนี้ยังพบงาช้าง เครื่องถ้วยเซลาดอนจีนสมัยราชวงศ์หยวน เครื่องเคลือบเซลียง (ผลิตจากแหล่งเตารุ่นแรก ๆ ของเมืองศรีสัตนาลลย์) กำไลทองคำประดับพลอยสีฝีมือช่างสมัยอยุธยาตอนต้นจำนวน 1 คู่ เครื่องถ้วยเวียดนามจำนวนมาก แท่งทองแดง ช้องสำริด คันฉ่องสำริดหลายบาน บานหนึ่งมีลวดลายพบฝังติดอยู่ที่กระดูกงูของเรือ

หลักฐานโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของชาวเรือได้แก่ เครื่องปั้นดินเผาประเภทหม้อข้าว หม้อแกง หม้อทะนง หินลับมีด เบ็ดตกปลา ฉมวก โลหะ ปืนปักผม ลูกบิดเครื่องดนตรีประเภทสาย เศษอาหารในหม้อทะนง ลูกหมาก ฯลฯ

เรือสำเภาใกล้เกาะรางเกวียนมีเทคนิคการต่อกระดานเปลือกเรือแบบชนขอบ (EDGEJOINT PLANKING) โดยมีลูกประลักไม้กลม ตอกยึดไม้เปลือกเรือเข้ากับกง

เรือสำเภาใกล้เกาะรางเกวียนที่อายุค่อนข้างจะเก่ากว่าสำเภาโบราณลำอื่น ๆ ที่พบในอ่าวไทย คือ ราว ค.ศ. 1270 หรือ พ.ศ. 1813

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ซากเรือจมโบราณใกล้เกาะสีชังลำดับที่ 1 (เรือสีชัง 1 : KO SI CHANGI SHIPWRECK)

ซากเรือจมอยู่ห่างจากเกาะสีชังไปทางทิศตะวันตกประมาณ 3 กิโลเมตร ที่ระดับความลึกประมาณ 100 ฟุต โครงการโบราณคดีใต้น้ำ กรมศิลปากร ดำเนินงานสำรวจและขุดตรวจบางส่วนในปี พ.ศ. 2526 - 2528

ในการสำรวจและขุดค้นได้พบโครงสร้างไม้ลำเรือ เช่น กระจุกงู กงขวาง ไม้พื้นเรือ และไม้กั้นระวางสินค้า ส่วนโบราณวัตถุที่คาดว่าเป็นสินค้าในเรือ คือ เครื่องถ้วยลายครามคุณภาพเยี่ยมแบบ KRAAK WARES ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากเตาหลวงสมัยราชวงศ์หมิงที่จิ่งเต๋อเจิ้น และเป็นสินค้าที่ชาวยุโรปสมัยนั้นนิยมซื้อหากันในราคาสูง แต่ซากเรือถูกทำลายไปมาก มีร่องรอยการใช้ระเบิดใต้น้ำ จึงทำให้เครื่องถ้วยลายครามที่บอบบางแตกแตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย แม้กระนั้นก็ยังพบเครื่องถ้วยลายครามบางใบที่มีสภาพสมบูรณ์ และมีตัวอักษรจีนเขียนไว้ที่ก้นบอกว่าเป็นที่ผลิตในรัชกาลจักรพรรดิว่านลี่ (พ.ศ.2116 - 2162)

โบราณสถานวัตถุอื่น ๆ ที่พบมากได้แก่ ไหสีหูขนาดกลาง เครื่องปั้นดินเผาเนื้อแกร่งจากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย กุณฑีหรือคณทีสีดำ หม้อ อย่าง เครื่องเขิน ปิ่นแบบมัดเก็ด ลูกกระสุนปืนใหญ่ เตาปูนสำริดศิลปะอยุธยา ตัวหมากกรุกทำจากงาช้างกุนแจเงินทองเหลือง และตะกั่วนม (จำนวนมาก) ฯลฯ

ซากเรือจมโบราณใกล้เกาะสีชัง ลำที่ 1 คงแล่นค้าขายในน่านน้ำไทยเมื่อเมื่อต้นพุทธศตวรรษที่ 22 ทั้งนี้คำนวณค่าอายุจากตัวอย่างไม้ที่วิเคราะห์ด้วยวิธีคาร์บอน 14 คือราว ค.ศ. 1570 หรือ พ.ศ.2113 90 (พุทธศตวรรษที่ 22)

7. ซากเรือจมโบราณซากเรือจมโบราณใกล้เกาะสีชังลำดับที่ 2 (เรือสีชัง 2 : KO SI CHANG2 SHIPWECK)

ซากเรือจมอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับ ซากเรือจมโบราณใกล้เกาะสีชัง ลำดับที่ 1 และที่ระดับความลึกเดียวกัน (80 ฟุต) แหล่งโบราณวัตถุใต้น้ำดำเนินการสำรวจหลายครั้งด้วยกันในปี พ.ศ. 2525 - 2528 และ 2529 และดำเนินการขุดค้นในปี พ.ศ. 2530 แต่ยังไม่ได้ขุดค้นตลอดทั้งลำเรือ พบว่า ซากเรือลำนี้ยังอยู่ในสภาพดี ลักษณะเป็นเรือสำเภาท้องแบนไม่มีกระจุกงู การต่อเรือใช้สลักไม้ยึดเปลือกเรือเข้ากับกงโดยตรง มีการใช้ตะปูโลหะด้วย ส่วนโบราณวัตถุอื่น ๆ ที่พบได้แก่ เครื่องถ้วยสังคโลกแบบเขียนลายสีดำ/สีน้ำตาลได้เคลือบใส มีรูปลายปลาคู่และดอกไม้ใบไม้ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากแหล่งเตาศรีสังขาลย์ เครื่องถ้วยเซลาดอนจีน โถงน้ำขนาดใหญ่ผลิตจากแหล่งเตาบ้านปางป่วน จังหวัดสุพรรณบุรี ถ้วยตะกั่ว งาช้าง และเหรียญอื่นเปะชิ้นจำนวนหนึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่อยู่เพื่อให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือสำเภาไกล์เกาะสีชัง ลำที่ 2 บรรทุกสินค้าประเภท เครื่องเคลือบไทยและเครื่องเคลือบจีน จำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจจะมีสินค้าอื่น ๆ อีกเช่น งาช้าง แต่ก็เหลือหลักฐานน้อย เรือสำเภาลำแล่นค้าขายและอับปางลงเมื่อประมาณกลางพุทธศตวรรษที่ 19 ถึงต้นพุทธศตวรรษที่ 20 (ค่าอายุคาร์บอน 14 SUA-697 ค.ศ. 1291 60 / พ.ศ. 1830 90

8. ซากเรือจมโบราณซากเรือจมโบราณไกล์เกาะสีชังลำดับที่ 3 (เรือสีชัง 3 : KO SI CHANG3 SHIPWRECK)

ซากเรือลำนี้จมอยู่ห่างจากหัวเกาะสีชังทางด้านเหนือไปทางตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 7 กิโลเมตร ที่ระดับความลึกประมาณ 80 ฟุต งานโบราณคดีได้นำร่วมกับพิพิธภัณฑ์สถานโบราณคดีทางทะเลแห่งออสเตรเลียตะวันตก ดำเนินการขุดค้นตลอดทั้งลำเรือส่วนล่าง หรือท้องเรือ ประกอบด้วยกระดูกงู ไม้เปลือกเรือ ไม้กั้นระวางประกอบบงตั้ง และฐานเสาตะเกียบความยาวตลอดทั้งลำประมาณ 20.00 - 22.00 เมตร กว้าง 6.00 เมตร มีระวางบรรทุก 16 ระวาง แต่ละช่องระวางกว้าง 1.20 เมตร เปลือกเรือมีสองชั้นและมีร่องรอยการซ่อมหลายแห่ง

โบราณวัตถุส่วนใหญ่ที่พบในเรือสำเภาลำนี้เป็นเครื่องปั้นดินเผาประเภทไหสีหูเคลือบสีน้ำตาล ผลิตภัณฑ์จากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งเข้าใจว่าน่าจะเป็นสินค้าหลักของเรือด้วย ตามพื้นห้องระวางพบก้อนเหล็กและตะกั่วเกาะรวมกันเป็นแท่งใหญ่ นอกจากนี้ก็พบเครื่องถ้วยลายครามของเวียดนามและอินทรียัตตุที่เป็นอาหาร เช่น หม้อบรรจุไข่ เป็นต้น

สันนิษฐานว่าซากเรือสำเภาไกล์เกาะสีชัง ลำที่ 3 คงบรรทุกสินค้าแล่นขายอยู่ตามชายฝั่งทะเลในน่านน้ำอ่าวไทย และในลำน้ำใหญ่ในภาคกลางของประเทศไทย การเดินทางเที่ยวสุดท้ายคงจะชนเครื่องปั้นดินเผาจากแหล่งเตาแม่น้ำน้อยออกไปขายยังเมืองท่าทางตอนใต้ของประเทศไทย แต่อับปางลงก่อน

9. ซากเรือจมโบราณไกล์เกาะสมุย (เรือสมุย : SAMUI SHIPWRECK)

ซากเรือโบราณลำนี้ถูกค้นพบโดยชาวประมงในปี พ.ศ. 2526 และหลังจากการค้นพบไม่นาน นักล่าสมบัติเรือร่มก็เข้าไปทำลายหลักฐานทางโบราณคดีและงมเอาวัตถุโบราณต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ตัวเรือเองก็ถูกทำลายไปเป็นส่วนใหญ่

โครงการโบราณคดีได้นำ ได้ดำเนินการสำรวจและขุดค้นแหล่งโบราณคดีได้นำแห่งนี้ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2527

ซากเรือจมโบราณอยู่ในร่องน้ำระหว่างเกาะเตนกับเกาะสมุย ในระดับความลึก 60 - 65 ฟุต

ในการขุดค้นพบไม้โครงสร้างเรือไม่มากนักส่วนใหญ่เป็นไม้เปลือกเรือ ซึ่งมีสองชั้นเป็นเรือสำเภา
เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบไม่มีกระดูกงู กระดานเปลือกเรือต่อยึดกับไม้กั้นระวางสันนิษฐานว่าเรือลำนี้เป็นเรือขนาดเล็ก ความยาวไม่เกิน 15.00 เมตร กว้างประมาณ 4.00 - 5.00 เมตร

หลักฐานโบราณวัตถุที่พบได้แก่ เครื่องถ้วยสังคโลกศรีสัตนาลย (สีเขียว) ใหญ่หูที่เคลือบสีน้ำตาลขนาดต่าง ๆ เป็นผลิตภัณฑ์จากแหล่งเตาแม่น้ำน้อย จังหวัดสิงห์บุรี เครื่องถ้วยลายครามจีน ฉาบด้วยสำริด ลูกมะพร้าวและเครื่องเคลือบ เซลาดอนของจีน สันนิษฐานว่าเรือลำภาโบราณ เกาะสมุยลำนี้อัปปางเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 22 - 23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แหล่งประวัติศาสตร์ เป็นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ อาจเป็นสถานที่เกิด เหตุการณ์หรือที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ แหล่งประวัติศาสตร์จึง อาจเป็นได้ทั้งสถานที่ก่อสร้างแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดชลบุรีดังนี้

ภาพที่ 3.20 อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หน้าวัดใหญ่อินทราม

วัดใหญ่อินทราม สถานที่ประวัติศาสตร์อันเกี่ยวเนื่องกับการกู้ชาติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช วัดใหญ่อินทรามนี้เดิมเรียกว่าวัดใหญ่ หรือวัดหลวง แต่เดิมมีฐานะเป็นวัดราษฎร์ ต่อมาได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวงเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พุทธศักราช 2518 วัดใหญ่อินทรามนี้เป็นสถานที่ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชครั้งเมื่อพระองค์ ยังคงดำรงตำแหน่งเป็นพระยาวชิรปราการ เจ้าเมืองกำแพงเพชร ได้ถูกกบฏเกณฑ์ให้เข้ามารักษานครกรุงศรีอยุธยา ได้พาพรรคพวกตีกวังล้อมขอกองทัพพม่าไปทางตะวันออกมุ่งหน้ามาทางเมืองชลบุรี แต่เนื่องจากขณะนั้นชลบุรีเป็นเมืองร้าง พระยาวชิรปราการจึงให้ยกกองทัพผ่านยังเมืองบางละมุง และเดินทางต่อไปเมืองระยอง เจ้าเมืองระยองได้ออกมาต้อนรับกองทัพที่ตำบลท่าประดู่ แล้วนำกองทัพไปพักที่วัดลุ่ม (วัดพิชัยสงครามในเมืองระยอง) แต่เนื่องจากคณะกรรมการเมืองประกอบด้วยหลวงชูญหาญ ชุนราม ชุนจำเมือง หม่อมชอง และนายทองอยู่ นกเล็ก ไม่ยอมอ่อนน้อมต่อพระยาวชิรปราการ จึงมีการต่อสู้รบกับกองทหารของคณะกรรมการเมืองระยอง ไม่สามารถต่อต้านกองทัพของพระยาวชิรปราการ ได้จึงแตกพ่ายไป หลังจากพ่ายแพ้การสู้รบที่เมืองระยองแล้ว นายทองอยู่ นกเล็กได้พาพรรคพวกกลับไปตั้งมั่นที่เมืองบางปลาสร้อย (ชลบุรี) และช่องชุมผู้คนพร้อมก็คิขวางผู้ที่ จะเข้าร่วมมือกับพระยาวชิรปราการและประพฤติตนเป็นโจร ก่อความเดือดร้อนให้แก่ชาวชลบุรี โดยทั่วไป พระยาวชิรปราการได้ทราบข่าวความประพฤติของ นายทองอยู่ นกเล็ก เกรงว่าหากปล่อยไว้จะเป็นภัยแก่บ้านเมือง จึงได้ยกกองทัพจากเมืองระยองมาตั้งมั่นที่ วัดหลวง (วัดใหญ่อินทรามห่างจากที่ตั้งเมืองชลบุรีประมาณ 100 เส้น แล้วส่งคนเกลี้ยกล่อม นายทองอยู่ นกเล็กให้ยอมอ่อนน้อม ด้วยเกรงอานุภาพนายทองอยู่ นกเล็ก จึงยอมอ่อนน้อมต่อพระยาวชิรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระองค์จึงแต่งตั้งนายทองอยู่ ให้เป็นพระยาอนุราฎบุรีศรีมหาสมุทร ครองเมืองชลบุรี หลังจากครองอยู่ได้เป็นเจ้าเมืองชลบุรีในระยะแรกได้ดูแลบ้านเมืองด้วยความขยัน แต่ต่อมาได้ไปคบกับพวกโจรสลัดที่ระบดอยู่ในแขวงเมืองชลบุรีทางทิศตะวันออก และคอยขัดขวางผู้ที่เข้าไปเป็นพรรคพวกของพระยาวิเชียรปราการ เมื่อพระยาวิเชียรปราการ ได้เคลื่อนกองทัพเรือจากจันทบุรีเพื่อไปกอบกู้กรุงศรีอยุธยา ขณะที่มาถึงเมืองชลบุรีได้ทราบข่าวนายทองอยู่ นกเล็ก ยังประพฤติดนเป็นพาลดังเดิม จึงได้ส่งปลัดนายทองอยู่ และพรรคพวกออกจากตำแหน่งและได้ตั้งคนใหม่ทำหน้าที่แทน

วัดปิตุลาริราชรังสฤษฏ์ (วัดเมือง) ตั้งอยู่บริเวณตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง

ฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติสังเขป พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ทรงเล็งเห็นความสำคัญในการกันพระนครจึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างป้อมปืน และกำแพงเมือง เพื่อกันศึกพม่าทางทิศตะวันตกส่วนทางตะวันออกนั้นมีเมืองจันทบุรี (ค่ายเนินวง และเมืองฉะเชิงเทราเป็นเมืองหน้าด่านป้องกันศึกญวน ทรงรับสั่งให้กรมหลวงรักษัรณเรศร์ (หม่อมเกษตร) สร้างป้อมและกำแพงเมืองในปี พ.ศ. 2377 เพื่อป้องกันการรุกรานของข้าศึกสยามให้เข้ามาถึงพระนคร ทั้งยังเป็นที่ยี่ป้องกันครอบครัวพลเมือง ขณะที่มีการก่อสร้างกำแพงเมือง และป้อมได้มีการสร้างวัดขึ้นมาด้วย เพราะวัดอยู่ใกล้เมือง ชาวบ้านจึง เรียกว่า "วัดเมือง" ต่อมาในปีพ.ศ. 2541 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสจังหวัดฉะเชิงเทรา จึงพระราชทานนามวัดว่า "วัดปิตุลาริราชรังสฤษฏ์" ซึ่งแปลว่า วัดที่ลูงของพระเจ้าแผ่นดินทรงสร้าง

วัดเมืองกาย ตั้งอยู่บริเวณ ตำบล พนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติสังเขป สันนิษฐานว่าสร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3

อาคารพุทธสมาคม (ศาลเก่า) ตั้งอยู่บริเวณตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

จังหวัดฉะเชิงเทรา

ประวัติสังเขป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 เคยเสด็จประทับเป็นประธานคณะผู้พิพากษา ณ อาคารนี้ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2485 เป็นอาคารหลังเดียวที่เหลืออยู่ สร้างรุ่นเดียวกับที่ว่าการมณฑลปราจีนบุรีที่ถูกไฟไหม้ไปแล้ว ในอดีตเป็นที่ตั้งของศาลมณฑลปราจีนบุรีปัจจุบันใช้เป็นอาคารที่ทำการพุทธสมาคมจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตึกมหาราช ตึกราชินี ตั้งอยู่ที่ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ประวัติสังเขป ตึกมหาราช ตึกราชินี สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 รว ๗ พ.ศ. 2441 โดยสร้างเพื่อเฉลิมพระเกียรติยศในมหามงคลสมัยการเฉลิมพระชนมพรรษาในปี ที่ทรงสำเร็จราชการแผ่นดิน ได้มอบเงิน 60 ชั่ง ให้พระพรหมสุรินทร์ข้าหลวงว่าราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเมืองชลบุรีเป็น ผู้ซ่อมแซม และใช้เป็นที่พักอาศัยรักษาตัวเองของผู้มีบรรดาศักดิ์ และนักท่องเที่ยวต่างชาติได้นุรณะตีกรมหาราชในปี พ.ศ. 2537

วัดบุปผาราม ตั้งอยู่ที่ตำบลบางกระเจาะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ประวัติสังเขป วัดบุปผารามสร้างขึ้นเมืองปี พ.ศ. 2591 โดยหลวงเมืองเป็นผู้สร้างในสมัยอยุธยาซึ่งตรงกับสมัยพระเจ้าปราสาททอง (พ.ศ. 2172 – 2199) และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อพ.ศ. 2225 ตรงกับสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ. 2199 – 2231) เหตุที่เรียกว่า วัดบุปผารามนั้นชาวบ้านเล่ากันว่าเมื่อก่อนนี้ ในวัดและหมู่บ้านมีพันธุ์ไม้ ดอกไม้ผลเป็นอันมาก ส่งกลิ่นหอมจึง เรียกว่าวัดบุปผารามได้ทำการบูรณะ ในสมัยรัชกาลที่ 5 โดยพระครูสารพิสุทธิ์ (โห) เป็นเจ้าอาวาส และเจ้าคณะแขวงบูรณะอีกครั้งในปี พ.ศ. 2526

ศาลากลางจังหวัดตราด (หลังเก่า) ตั้งอยู่ที่ถนนสันติสุข อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ประวัติสังเขป อาคารศาลากลางจังหวัดหลังเก่าสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2465 แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นคนสร้าง เพื่อให้ประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ (เป็นศาลากลาง) จังหวัดตราด

เมืองพนัสนิคม เดิมเรียกเมืองพระรถ มีชื่อเรียกเต็มๆ ว่า “บ้านแดนป่า เมืองพระรถ” เป็นเมืองโบราณเคยรุ่งเรืองเมื่อประมาณ 1,000 ปี มาแล้ว หรือสมัยที่ขอมยังเรืองอำนาจอยู่ในอาณาจักรสุวรรณภูมิ เมืองที่รุ่งเรืองดังกล่าว คือเมืองพระรถ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3 มีชาวสครเวียงจันทร์ คือพระอินทอาษา ได้พาชาวเมืองเวียงจันทร์ (ที่ไม่เข้าด้วยกับเจ้าอนุวงศ์ซึ่งกบฏไทย) เข้ามาขอพึ่งพระบรมโพธิสมภาร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระอินทอาษาและครอบครัวลาวออกมาตั้ง ภูมิลำเนาอยู่ระหว่างเมืองชลบุรีกับฉะเชิงเทรา พระอินทอาษาและครอบครัวลาวมีความขยันขันแข็งรู้จักสร้างบ้านเมืองให้เป็นปึกแผ่น พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าฯ เห็นสมควรให้ยกหมู่ บ้านตำบลต่างๆ รวมทั้งเมืองพระรถขึ้นเป็นเมืองในปี พ.ศ. 2371 ตั้งชื่อเมืองว่า “พนัสนิคม” และโปรดเกล้าฯ ให้พระอินทอาษาเป็นผู้สำเร็จราชการเมืองสืบต่อเนื่องมาจนถึงเชื้อสายของ พระอินทอาษา ซึ่งเป็นต้นตระกูล “ทุมมานนท์” ได้รับตำแหน่งผู้สำเร็จราชการสืบต่อกันมาจนถึง รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค จึงโปรดเกล้าฯ ให้เมืองพนัสนิคมเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดชลบุรี สังกัดกระทรวงมหาดไทย

สะพานหัวค้าย (สะพานกลบ้อมค้าย) เป็นสถานที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับ “ถนนอิฐปราการ” ซึ่งชื่อถนนนี้มีความหมายถึงยศของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี เมื่อครั้งเป็นเจ้าเมืองกำแพงเพชร ได้รับยศ เป็นพระยาวชิรปราการ ท่านจึงนำไร่พลโยนกกลับมาตั้งค้ายอยู่ที่เมืองชลบุรีเพื่อปราบนายทองอยู่ นกเล็ก ได้สำเร็จ แล้วจึงเดินทางมุ่งไปจันทบุรี ต่อมามีคนมาตั้งบ้านเรือนอยู่ ณ บริเวณตั้งค้ายนั้น จึงมีคำเรียกว่า “บ้านในค้าย” ซึ่งหมายถึงหมู่บ้านที่อยู่บริเวณที่ตั้งค้าย ซึ่งก็คือเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวณไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมู่บ้านที่อยู่หลังตลาดบุรีบาลเรื่อยไปทางทิศใต้ และมีชื่อสะพาน ๆ หนึ่งว่า "สะพานหัวค้าย" หรือ "สะพานกลบ้อมค้าย"

- ย่านประวัติศาสตร์

ตั้งแต่เรื่องราวต้นรัตนโกสินทร์เป็นต้นมานอกจากความสำคัญในฐานะเป็ฯเมืองผลิตสินค้าแล้วจันทบุรีมีความสำคัญทางด้านยุทธศาสตร์อีกด้วย เพราะมีอาณาเขตต่อแดนกับเขมร ในยุคนั้น เวียดนามเริ่มมีอิทธิพลเหนือลาวและเขมรมากขึ้น โดยเฉพาะในสมัยรัชกาลที่ 3 เมื่อเจ้าอนุวงศ์เมืองเวียงจันทน์ ยกกองทัพออกไปยึดเมืองนครราชสีมา ถูกไทยปราบปรามจนพ่ายแพ้ ล่าหนีไปขอให้กองทัพพญวนมาช่วย เป็นเหตุให้เกิดสงครามระหว่างไทยกับพญวน (เรียกว่า อาณามสยามยุทธ) จนกระทั่งกองทัพไทยสามารถยึดเมืองโขงอ่อนได้ใน พ.ศ. 2377

เมื่อเสร็จศึกพญวน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักว่า จันทบุรีเป็นเมืองชายแดนสำคัญที่ล่อแหลม เพราะหากพญวนบุกเข้ายึดที่นี่ได้ ก็หมายความว่า จะได้ครอบครองฐานที่มั่นสำหรับกองทัพเรือเข้ากรุงเทพฯ ๔ ได้อย่างง่ายดาย พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (ดิศ บุนนาค ต่อมาได้รับพระราชทานยศเป็นสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์) เป็นแม่กองมาสร้างป้อมค้าย ณ เมืองจันทบุรี เพื่อคอยรับมือพญวน เจ้าพระยาพระคลังมีความเห็นว่าทำเลที่ตั้งของเมืองจันทบุรีเดิมนั้นอยู่ในที่ลุ่ม ไม่เหมาะแก่การตั้งรับข้าศึก จึงได้ดำเนินการสร้างเมืองจันทบุรีใหม่ขึ้นที่บริเวณบ้านเนินวง อันเป็นชัยภูมิที่สูงเหมาะแก่การต่อสู้ป้องกันข้าศึก อย่างไรก็ตามเนื่องจากเมืองใหม่เป็นที่สูงและไกลจากแหล่งน้ำ ชาวบ้านจึงไม่นิยมอพยพไปอยู่ประกอบกับทัพพญวนก็หาได้ยกเข้ามาไม่เพราะต้องตกเป็นเมืองขึ้นของฝรั่งเศสไปเสียก่อน เมืองนี้จึงมีผู้คนอาศัยอยู่ไม่มากนัก ต่อมาในสมัยสมเด็จเจ้าพระยาจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดให้ย้ายเมืองกลับมาอยู่ที่บ้านลุ่มตามเดิม

ช่วงพุทธศตวรรษที่ 24 เป็นยุคลัทธิจักรวรรดินิยมยุคใหม่แผ่อำนาจไปทั่วโลกหลังจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม อังกฤษและฝรั่งเศสต่างแข่งขันกันเข้ายึดครองดินแดนต่างๆ เพื่อใช้เป็นแหล่งวัตถุดิบป้อนโรงงานของตนเป็นแหล่งระบายสินค้าอุตสาหกรรมที่ตนผลิตขึ้น

กล่าวเฉพาะดินแดนที่อยู่ล้อมรอบประเทศไทยนั้น ทางฝั่งตะวันตก อังกฤษ ยึดครองอินเดียได้แล้วก็สืบคลานเข้ายึดพม่าในขณะที่ฝรั่งเศสก็ตีกระหนาบทางตะวันออก โดยเข้าครอบครองเวียดนามและเขมร จากนั้นก็พยายามจะผนวกดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงซึ่งเป็นของไทยเข้าเป็นของตน โดยอ้างว่าดินแดนฝั่งซ้ายและเกาะแก่งทั้งหมดในแม่น้ำโขงเป็นของเวียดนามและเขมร เมื่อฝรั่งเศสได้สองประเทศนี้เป็นเมืองขึ้น ดินแดนดังกล่าวก็ควรตกเป็นของฝรั่งเศสด้วย

เมื่อไทยไม่ยอม เหตุการณ์จึงได้ลุกลามจนถึงขั้นฝรั่งเศสส่งเรือปืนเข้าปิดล้อมอ่าวไทยทางไทยได้ต่อสู้ขัดขวาง แต่เมื่อเห็นว่าไม่มีทางสู้ได้จึงต้องยอมประนีประนอมกับฝรั่งเศส ในครั้งนั้นฝรั่งเศสได้ยื่นข้อเรียกร้อง 6 ข้อ ประเด็นสำคัญที่สุดคือ ให้รัฐบาลไทยยอมยกดินแดนริมฝั่งซ้าย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของแม่น้ำโขง รวมทั้งเกาะทั้งหลายในลำน้ำดังกล่าวให้แก่ฝรั่งเศส อีกทั้งต้องเสียค่าปรับเป็นจำนวนถึงสองล้านฟรังก์ โดยฝรั่งเศสจะยึดเมืองจันทบุรีไว้เป็นประกันจนกว่ารัฐบาลไทยจะได้ปฏิบัติตามข้อเรียกร้องดังกล่าวครบถ้วนแล้ว

ด้วยเหตุนี้ จันทบุรีจึงต้องตกเป็นประกันอยู่ในปกครองของฝรั่งเศสถึงเกือบ 12 ปี (พ.ศ. 2436 – 2447) ฝรั่งเศสได้ส่งทหารมาประจำอยู่ที่ค่ายทหารภายในอำเภอเมือง 1 กองทัพ และที่ปากน้ำแหลมสิงห์อีก 1 กองร้อย มีนายทหารยศพันตรีเป็นผู้ควบคุมกองทหารและคนในบังคับของฝรั่งเศส ส่วนฝ่ายไทยก็ยังคงมีข้าหลวงประจำจังหวัดปกครองอยู่ ในขณะนั้นคือเจ้าพระยาวิชาติพิบัติ (หวาด นวนาค)

แม้ไทยจะยังคงอำนาจในการบริหารและการปกครองเมืองจันทบุรีอยู่อย่างสมบูรณ์แต่ในแนวทางปฏิบัติ กองทหารของฝรั่งเศสก็ได้เข้ามาแทรกแซงการปกครองอยู่ไม่น้อยเลยทีเดียว ปรากฏว่ามี ชาวจีน ชาวญวน และพ่อค้าไทยส่วนหนึ่งได้ขอเข้าอยู่ในความคุ้มครองของฝรั่งเศส เพื่อความสะดวกในการติดต่อค้าขายกับกองทัพทหารฝรั่งเศสและหวังอาศัยอำนาจฝรั่งเศสคุ้มครองตน เนื่องจากไม่พอใจที่การปกครองเมืองจันทบุรีของฝ่ายไทยหละหลวม สถานะที่ราชการไม่มีระเบียบเป็นที่ดูแคลนของฝรั่งเศส ในขณะที่กองทหารฝรั่งเศสมีกำลังคนและเงินจับจ่ายใช้สอยมากมาย ทั้งยังให้การช่วยเหลืออย่างเต็มที่ ทั้งด้านการพยาบาล และทางด้านคดีความหากราษฎรไปร้องขอ ทางรัฐบาลไทยตระหนักว่าหากปล่อยทิ้งไว้ก็อาจเป็นช่องทางให้ฝรั่งเศสใช้เป็นข้ออ้างที่จะขอขยายอิทธิพลเพิ่มมากขึ้นในเมืองจันทบุรี และอาจถึงกับยึดเมืองจันทบุรีโดยเด็ดขาดเลยก็ได้ ดังนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงเร่งดำเนินการปรับปรุงการบริหารงานของเมืองจันทบุรีให้รัดกุมขึ้น โดยการเปลี่ยนตัวเจ้าเมือง ผู้พิพากษา ตลอดจนจัดสถานที่ราชการแบบทันสมัยขึ้น

อย่างไรก็ตาม กองทหารฝรั่งเศสก็ได้ถอนตัวออกไปเมื่อ พ.ศ. 2447 และได้จัดตั้งกงสุลฝรั่งเศสขึ้นแทน

ภาพที่ 3.21 ค่ายเนินวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่ายเนินวง

เมื่อครั้งต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ศูนย์กลางของเมืองจันทบุรีตั้งอยู่ ณ บ้านลุ่ม ซึ่งอยู่ในบริเวณตัวเมืองในปัจจุบัน ต่อมาในรัชกาลที่ 3 ไทยเกิดสงครามกับญวน พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเห็นว่า คือบริเวณตำบลบางกะจะ ซึ่งเป็นที่ราบสูง ทุกวันนี้ถ้าขึ้นไปยืนอยู่บริเวณค่ายเนินวง จะสามารถเห็นเมืองจันทบุรีทั้งเมือง ตลอดถึงปากน้ำแหลมสิงห์ ซึ่งหมายความว่า จะได้เห็นการเคลื่อนทัพของข้าศึกศัตรูได้ชัดเจน เหมาะแก่การรับมือกับญวนเป็นอย่างยิ่ง ในครั้งนั้นได้มีการสร้างเสาหลักเมือง ณ วัดโยธานิมิต อันเป็นศูนย์รวมใจชาวเมืองจันทบุรี และสร้างประตูค่ายอย่างมิดชิด มั่นคงทั้ง 4 ทิศ เรียกว่าค่ายเนินวง ต่อสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงได้ย้ายเมืองกลับมาตั้ง ณ ที่เดิม คือ บริเวณที่เป็นเมืองจันทบุรีปัจจุบัน เนื่องจากบริเวณค่ายเนินวงอยู่ในที่สูง ห่างไกลแหล่งน้ำจืดที่ใช้ดื่มกิน

ภาพที่ 3.22 ตึกแดงและคุกซีโก้

ตึกแดงและคุกซีโก้

เป็นสถานที่ที่ทำให้เราได้ระลึกถึงเหตุการณ์ ร.ศ. 112 ในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งไทยเกิดขัดแย้งกับฝรั่งเศสเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง จนฝรั่งเศสได้ใช้กำลังยึดครองพื้นที่เมืองจันทบุรี โดยเข้ามาตั้งกองทหารอยู่ที่ตัวเมืองและปากน้ำแหลมสิงห์ ฝรั่งเศสได้สร้างที่พักของผู้บังคับกองทหารที่ประจำอยู่ปากน้ำเป็นคอนกรีตชั้นเดียวภายในแบ่งเป็นห้อง มีช่องตรงกลางโล่งเดินถึงกันตลอดทั้งอาคาร เนื่องจากเป็นอาคารที่ทาสีแดง ชาวบ้านจึงเรียกตามศัพท์ฝรั่งว่า “แซนนิทอเรียม” (sanitorium แปลว่าสถานที่พักผอน) ปัจจุบันตึกแดงใช้เป็นห้องสมุด ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนบริการแก่ชาวบ้าน และชาวประมงที่ต้องออกเรือหาปลาเป็นเวลาแรมเดือน

อีกอาคารหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ไกลกันนัก ก่อนจะถึงทางเข้าทำน้ำแหลมสิงห์ เป็นตึกขนาดเล็ก แคบทรงสูง มี 2 ชั้น ชาวบ้านเรียกว่า “คุกซีโก้” ว่ากันว่าชั้นบนเป็นที่เลี้ยงไก่ ซึ่งไก่จะถ่ายอุจจาระ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลงมาที่ชั้นล่างอีกเป็นที่กักขังนักโทษ นอกจากนักโทษ จะถูกคุมขังอยู่ในพื้นที่อันคับแคบแล้ว ยังต้อง
 ทรมานด้วยกลิ่นเหม็นของขี้ไก่ด้วย

สถานที่ทั้งสองแห่ง ตั้งอยู่ที่ปากน้ำแหลมสิงห์ ห่างจากตัวเมืองไปทางตะวันออก
 ประมาณ 30 กิโลเมตร เดินทางไปโดยใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 แยกขวาตรงกิโลเมตรที่ 248
 เข้าทางหลวงหมายเลขที่ 3347 ไปประมาณ 16 กิโลเมตร จะถึงทางเข้าคุกขี้ไก่ก่อน ถ้าตรงไปอีก
 ประมาณ 500 เมตร ก็จะถึงตึกแดง

ภาพที่ 3.23 ภาพจิตรกรรมที่มีอิทธิพลจากฝรั่งเศส

ยุทธนาวีที่เกาะช้าง

หลังจากที่เมืองตราดได้กลับสู่ราชอาณาจักรไทย ตามสัญญาลงวันที่ 23 มีนาคม
 2449 ชาวเมืองตราดได้ปรับปรุงบ้านเมืองอยู่อย่าง ร่มเย็นเป็นสุขจวบจนถึงปี พ.ศ. 2484 ปราบกฏ
 การณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ก็เกิดขึ้นอีก ครั้งหนึ่ง เป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับดินแดนระหว่างไทยกับ
 อินโดจีนฝรั่งเศส เหตุการณ์ครั้งนั้นนำมาสู่การรบเรื่อระหว่างกองเรือรบของไทยกับกำลังทางเรือของ
 ฝรั่งเศสที่มีอยู่ในอินโดจีน สาเหตุสืบเนื่องมาจากในเดือนกันยายน พ.ศ. 2482 ขณะที่ฝรั่งเศสจะ
 ประกาศสงครามกับเยอรมัน ฝรั่งเศสได้ขอให้รัฐบาลไทยทำสัญญาไม่รุกรานกันทางแหลมอินโดจีน
 รัฐบาลไทยตอบไปว่ายินดีจะตกลงตามคำขอของฝรั่งเศส แต่ขอให้ฝรั่งเศสตกลงบางประการ คือให้
 ฝรั่งเศสปรับปรุงเส้นแบ่งเขตแดนให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศและหลักความยุติธรรม
 โดยให้ฝ่ายไทยได้เสนอให้ถือแนวร่องน้ำลึกเป็นเกณฑ์ และให้ฝรั่งเศสคืนดินแดนฝั่งขวาแม่น้ำโขงที่
 ฝรั่งเศสยึดคืนให้ไทย ปราบกฏว่าไม่เป็นที่ตกลงกัน ต่อมาราชฎรไทยได้เดินขบวนแสดงประชามติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียกครองดินแดน ที่เสียไปอย่างหนักและรุนแรงยิ่งขึ้น การเจรจาจึงไม่สามารถตกลงกันได้โดยสันติวิธี ดังนั้น ในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2483 ทางฝ่ายอินโดจีนฝรั่งเศสจึงได้ส่งเครื่องบินเข้าโจมตีไทยทางอากาศ โดยบินมาทิ้งระเบิดที่จังหวัดนครพนม กรณีพิพาทนี้ได้ลุกลามไปตามจังหวัดชายแดนอินโดจีนกลายเป็น "กรณีพิพาทอินโดจีน" และนี่เองคือจุดเริ่มต้นของการรบทางทะเลที่จังหวัดตราด

ทางกองทัพเรือฝ่ายไทยได้ส่งกำลังไปป้องกันที่ตำบลคลองใหญ่และส่งหน่วยเรือรบออกไปลาดตระเวนคุ้มครองอาณาเขตประเทศไทยทางทะเลที่บริเวณเกาะช้าง เกาะกูด และเกาะใกล้เคียง เช่น เกาะง่าม เกาะไม้ซี้เล็ก เกาะไม้ซี้ใหญ่ เกาะคลุ้ม เกาะหวาย ในขณะที่ฝรั่งเศสยึดครองเกาะกงซึ่งอยู่ไม่ห่างไกลนัก และต้องการจะทำลายสถานีนันทารเรือที่เกาะง่าม

กำลังทางเรือของไทยประกอบด้วยกองเรือ 1 หมวด ในความบังคับบัญชาของ น.ต. หลวงมณฑลยุทธนาวี ซึ่งมีเรือรบรวม 6 ลำ คือ ร.ล. ศรีอยุธยา ร.ล. ภูเก็ต ร.ล. ปัตตานี ร.ล. สุราษฎร์ ร.ล. คราม ร.ล. ตระเวนวาริ

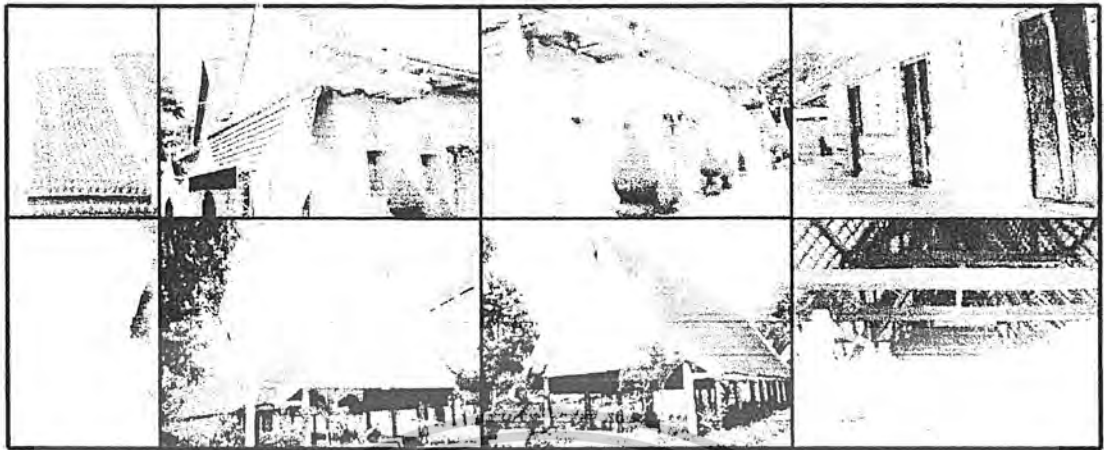
ทหารประจำเรือมากกว่า ฝ่ายเราคงได้เปรียบเฉพาะที่ว่ามีปืนหนักที่มีขนาดใหญ่กว่าเท่านั้น แต่กลับเสียเปรียบที่ยิงได้ช้ากว่า

ต่อมาเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2449 ได้มีการตกลงทำหนังสือสัญญาขึ้นอีกฉบับหนึ่ง โดยมีจุดประสงค์สำคัญที่จะคงจังหวัดตราดไว้ในพระราชอาณาจักรตามเดิม หนังสือสัญญานี้เรียกว่า "หนังสือสัญญาระหว่างสมเด็จพระเจ้าแผ่นดินสยามกับเปรีลีเดนต์แห่งรีปบลิคฝรั่งเศส" ลงนามกันที่กรุงเทพฯ โดยฝรั่งเศสยอมคืนเมืองตราดให้ไทยตามเดิมแต่ฝ่ายไทยต้องยอมยกดินแดนเมืองพระตะบอง เมืองเสียมราฐ และเมืองศรีโสภณ เป็นเงื่อนไขแลกเปลี่ยน เมืองทั้งสามนี้มีดินแดนประมาณ 50,000 ตารางกิโลเมตร แลกกับเมืองตราดซึ่งมีดินแดนประมาณ 2,819 ตารางกิโลเมตร ยกเว้นเมืองปัจจันตคีรีเขตต์ (เกาะกง) ที่พี่น้องชาวตราดอาศัยอยู่มิได้คืนให้ไทยประการใด

สถาปัตยกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นสิ่งก่อสร้างอันทรงคุณค่าทางศิลปะสถาปัตยกรรมและความศรัทธาทางพุทธศาสนาเริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา สถาปัตยกรรมสามารถบอกถึงรูปแบบและยุคสมัยได้

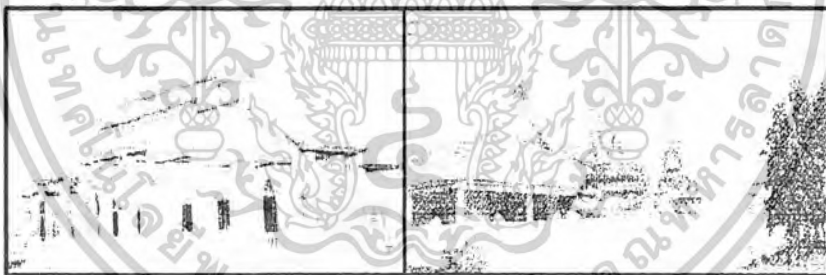
- สถาปัตยกรรมประเภทวัด มาจากวิถีชีวิต ประเพณี ความศรัทธาทางพุทธศาสนา และภูมิปัญญาชาวบ้าน ในสมัยกรุงศรีอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง ทรงคุณค่าสูงในทางศิลปะสถาปัตยกรรมที่สืบทอด คงใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เดิม เช่น พระอุโบสถ พระวิหาร พระเจดีย์ มีการออกแบบทั้งดงามลงตัว ในรูปแบบสถาปัตยกรรมและประโยชน์ใช้สอย
- สถาปัตยกรรมดีเด่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.24 พระอุโบสถและศาลาวัดใหญ่อินทรม

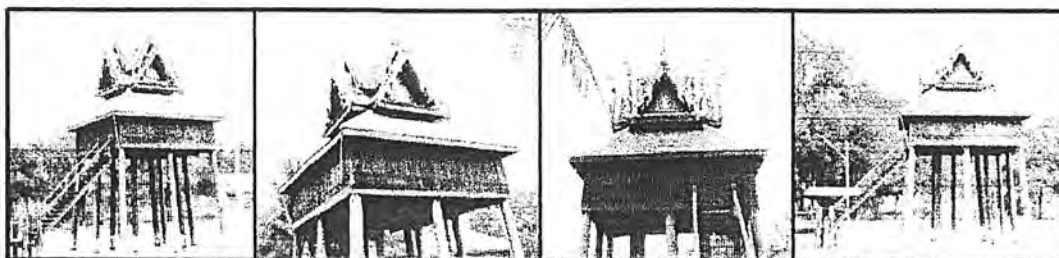
พระอุโบสถและศาลาแก้ววัดใหญ่อินทรม ตั้งอยู่วัดใหญ่อินทรม อำเภอเมืองชลบุรี พระอุโบสถจะมีลักษณะของส่วนฐานอ่อนโค้งอย่างที่เรียกกันว่า โค้งต่ำเกา เป็นรูปแบบที่เด่นชัด และนิยมกันมาสถาปัตยกรรมอยุธยาตอนปลาย ส่วนศาลาแก้ววัดใหญ่ ทางกรมศิลปากรให้อนุรักษ์ไว้

ภาพที่ 3.25 พระอุโบสถและเจดีย์สามองค์ วัดอ่างศิลา

พระอุโบสถวัดอ่างศิลา วัดอ่างศิลาเป็นวัดที่มีความเก่าแก่สมัยช่วงปลายของกรุงศรีอยุธยา โดยเฉพาะหลักฐานซากพระอุโบสถ ส่วนฐานของพระอุโบสถหลังเดิมซึ่งเหลือเพียงฐานล่าง และต่อมาได้มีการก่อสร้างวิหารหลังใหม่ทับลงไปบนฐานเดิม ทางด้านหน้าของตัววิหารยังคงเหลือเจดีย์สมัยอยุธยาเรียงรายกันอยู่ 3 องค์ ซึ่งเจดีย์ดังกล่าวนี้เป็นแบบที่นิยมสร้างขึ้นในรัชสมัยของพระเจ้าท้ายสระนอกจากนี้ส่วนฐานของเจดีย์องค์หนึ่งยังได้มีการทำลายปูนปั้นรูปครุฑแบบ ซึ่งเป็นลักษณะเด่น แบบหนึ่งของกรมศิลปากรสมัยอยุธยาตอนปลายอย่างชัดเจน นอกจากฐานเสมาที่ได้ซ่อมแซมใหม่แต่ก็ยังคงพอสังเกตเห็นถึงโครงสร้างจากรูปทรงเดิมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.26 หอพระไตรปิฎกวัดไต้ต้นลาน

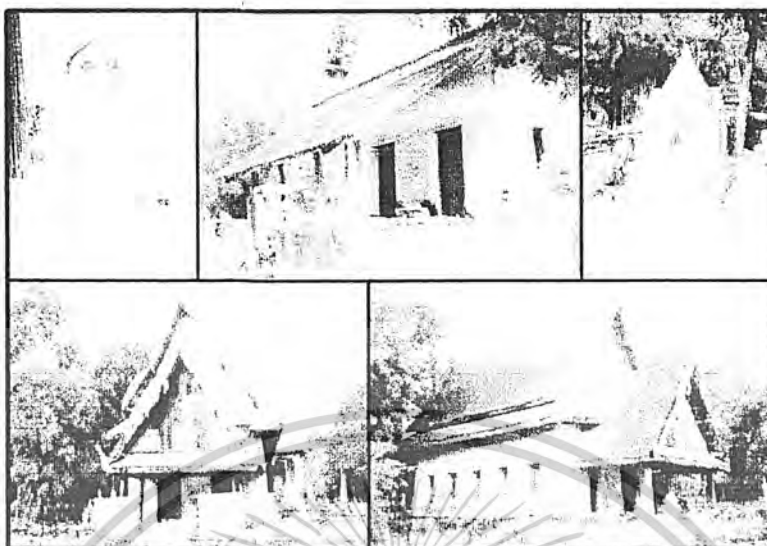
หอพระไตรปิฎกวัดไต้ต้นลาน ตั้งอยู่ที่ตำบลไร่หลักทอง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นหอพระไตรปิฎกที่ใช้เสาไม้ 12 ต้น หลังคามุงกระเบื้อง มีช่อฟ้าางดงาม มีแบบเป็นเอกลักษณ์ มีความงดงาม นับเป็นสถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่าที่แสดงถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่จะเก็บรักษา พระไตรปิฎกมิให้ถูกทำลายโดยมด ปลวก หรือแมลงทั่วไป เพราะตั้งอยู่กลางน้ำ

ภาพที่ 3.27 หอไตรกลางน้ำวัดพลับ

หอไตรกลางน้ำวัดพลับ จังหวัดจันทบุรี เป็นอาคารเครื่องไม้ทรงไทย มีหลังคาเป็นชั้นลดหลั่นกันถึง 2 ชั้น มีระเบียงโดยรอบ ตกแต่งรายละเอียดด้วยเครื่องลายทอง ตามเสาและห้าน้าของหอไตร แม้ว่าจะเก่าด้วยกาลเวลา ทว่ายังพอเห็นร่องรอยว่ามีการตกแต่งด้วยลายรดน้ำลงรักปิดทอง เป็นหอไตร สมัยก่อนที่สามารถคิดค้นหาวิธีป้องกันมดปลวก แมลง ที่จะมาแทะกินพระไตรปิฎกซึ่งจารลงบนใบลาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.28 พระอุโบสถ และโบสถ์มาวัดโบสถ์

พระอุโบสถวัดโบสถ์ ตั้งอยู่ที่อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่ง ปัจจุบันกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแล้ว วัดโบสถ์เป็นวัดที่สร้างมากกว่า 200 ปีแล้ว พระอุโบสถหลังเดิมหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ซึ่งต่างจากวัดอื่นๆที่หันหน้าไปทางทิศตะวันออก มีเรื่องเล่าว่า พระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่งของกรุงศรีอยุธยาได้สร้างวัดและอุโบสถขึ้น ครั้งแรกให้หันหน้าไปทางทิศตะวันออกแต่พระอุโบสถก็พังลงมา จึงสร้างใหม่โดยหันไปทิศตะวันตก พระอุโบสถหลังนี้ยังปรากฏหลักฐานแต่ทว่าชำรุดทรุดโทรมไปตามอายุชั้ย โบสถ์มาวัดโบสถ์มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับพระอุโบสถหลังเก่าก็ยังคงปรากฏหลักฐานเช่นกัน

หอพระพุทธสิหิงค์ ตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เป็นสถาปัตยกรรมแบบไทยที่มีความสวยงามสมบูรณ์ด้วยสัดส่วน องค์ประกอบตกแต่งและสถาปัตยกรรมลักษณะ รูปแบบเป็นอาคารแบบตรีมุขตั้งอยู่บนฐานไพทียกกระดบซ้อนกัน 2 ชั้น มีพนักงูกรงล้อมรอบ ชั้นบนสุดเป็นหอประดิษฐานองค์พระพุทธรูปปางสมาธิพระพุทธรูปคู่บ้าน คู่เมืองที่ชาวชลบุรีร่วมใจกันสร้างขึ้น ส่วนด้านหน้าของหอพระเป็นระเบียงโถง ส่วนในเป็นคูหาประดิษฐานองค์พระ ด้านหน้าของพระทำเป็นบันไดทางขึ้นสู่ฐานไพทีละชั้นสถาปนิกจากกองสถาปัตยกรรม กรมศิลปากร เป็นผู้ออกแบบและควบคุมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงเปิดเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2509

พระอุโบสถวัดเมือง ตั้งอยู่ที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ลักษณะก่ออิฐถือปูนหลังคาเป็นเครื่องไม้มุงกระเบื้อง เป็นชั้นลดชั้น 2 ชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งด้านหน้าและด้านหลังด้านข้างเป็นชั้นซ้อน 3 ชั้น ส่วนมุขที่ยื่นออกทั้งด้านหน้าและด้านหลังนั้น หลังคาซ้อนกัน 2 ชั้น หน้าบันเป็นลายปูนปั้นรูปพันธุ์พฤกษาลงรักปิดทองประดับกระจกเฉพาะหน้า บันมุขด้านหน้าพระอุโบสถมีพระปรมาภิไธยย่อ จปร.

วิหารวัดเมือง หันหน้าไปทางทิศเหนือ ลักษณะคล้ายพระอุโบสถต่างกันที่มีขนาดใหญ่กว่าพระปราสาท 4 องค์ อยู่ที่มุมกำแพงล้อมพระวิหาร เป็นปราสาทย่อมุมไม้สิบสองฐานชั้นล่างเป็นฐานหน้ากระดาน ถัดขึ้นไปเป็นชุดสิงห์ซ้อนกัน 3 ชั้น ชั้นบนเป็นฐานบัวลูกแก้วอกไก่ รองรับเรือนธาตุย่อมุม กลางเรือน ธาตุ มีซุ้มจระนำทั้ง 4 ทิศ ถัดขึ้นไปเป็นชั้นรัดประคตรองรับยอดปราสาททำเป็นชั้นซ้อนกัน 6 ชั้น สอบเข้าหาศูนย์กลางกำแพงแก้ว ตัวกำแพงเป็นลักษณะก่ออิฐถือปูนมีประตูทางเข้า 6 ด้าน มีการหักมุมกำแพงแก้วที่ล้อมวิหาร มีปราสาท 4 องค์ บริเวณมุมกำแพงแก้วด้านตะวันออก ทั้งสองด้านทำเป็นระเบียบคดหลังคามุงกระเบื้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบสถ์วัดเมืองกาย ตั้งอยู่ที่ตำบลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ศิลปะลาว ลักษณะเป็นโบสถ์ขนาดเล็ก ก่อด้วยอิฐถือปูนทรงเตี้ย เครื่องบนเป็นไม้จำหลักงดงามมาก เหนือประตูหน้าต่างประดับด้วยซุ้มปูน ภายในมีภาพจิตรกรรม ทั้ง 4 ด้าน

ภาพที่ 3.29 กลุ่มอาคารทางศาสนาวัดบุปผาราม

อุโบสถวัดบุปผาราม ตั้งอยู่ที่ตำบลบางกระจะ อำเภอเมืองตราด จังหวัดลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน กว้าง 8 เมตร ยาว 10 เมตร หลังคามุงกระเบื้องเคลือบออกมุขด้านหน้าฝาผนังด้านในมีจิตรกรรมสมัยรัตนโกสินทร์

วิหารวัดบุปผาราม ก่อด้วยศิลาแลงถือปูน หลังคาชั้นเดียวมีหลังคาพะไลด้านหน้าบันและซุ้มหน้าต่างประดับด้วยเครื่องถ้วยจีนและยุโรป ฝาผนังมีภาพจิตรกรรม

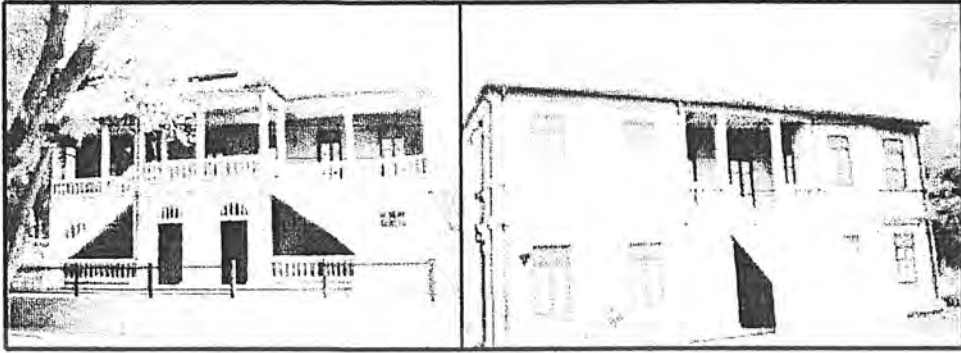
มณฑปวัดบุปผาราม เป็นกุฏิไม้หลัง หลังคาเดี่ยวทรงไทย มุงหลังคากระเบื้องดินเผา

- สถาปัตยกรรมประเภทวัง

ภาพที่ 3.30 ตึกมหาราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

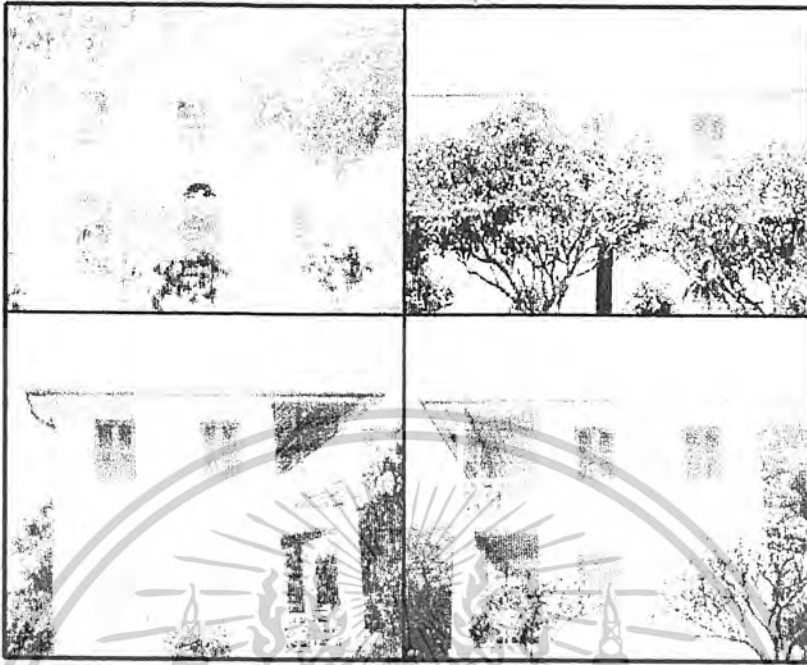
ภาพที่ 3.31 ตึกราชินี

ตึกมหาราชและตึกราชินี รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าอยู่ พ.ศ. 2394 - 2411 สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ เมื่อครั้งยังดำรงยศเป็นเจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ที่สมุหนกษาใหม่ได้สร้างตึกไว้เป็นที่พักฟื้นของคนป่วยหลังหนึ่ง (หลังใหญ่) เจ้าพระยาทิพากรวงศ์ (เจ้าคุณกรมท่า) สร้างอีกหลังหนึ่ง (หลังเล็ก) ต่อมาสมเด็จพระบรมพระศรีพัชรินทรา บรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้บูรณปฏิสังขรณ์เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลและพระราชทานตึกหลังใหญ่ว่า "ตึกมหาราช" และตึกหลังเล็กว่า "ตึกราชินี" และให้เป็นอาศรัยสถานสืบมา ซึ่งปี พ.ศ. 2449 เจ้าจอมในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัวได้มาประทับรักษาพระองค์อยู่ที่อ่างศิลาและได้อุทิศพระราชทรัพย์สร้างปกกักเก็บน้ำฝนไว้สำหรับชาวอ่างศิลาเพิ่มขึ้นด้วย

รูปแบบสถาปัตยกรรมตึก "มหาราช" เป็นแบบอย่างที่เรียกว่า "อิทธิพลทางตะวันตกแบบเมืองขึ้น" มีลักษณะรูปแบบเด่นของอาคาร คือ เป็นลักษณะอาคารแบบเมืองขึ้น อาคารก่ออิฐฉาบปูน 2 ชั้น หลังคาทรงปั้นหย่าเฉียงลาดมาด้านหน้า ไม่มีชายคายื่นจากผนังโดยรอบ ไม่มีกันสาดบังแดดฝนให้กับหน้าต่าง มีซุ้มโค้งครึ่งวงกลมตรงชั้นล่างหน้ามุข และมีบันไดทางขึ้นแยกเป็น 2 ทาง ขึ้นสู่มุขตรงกลาง ส่วนรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรมตึก "ราชินี" เป็นรูปแบบที่นิยมกันในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นอาคารก่ออิฐฉาบปูน 2 ชั้น มีส่วนที่เป็นระเบียงติดกับพื้นดินรองรับส่วนหน้าของอาคาร ที่สัมพันธ์กับพื้นที่เฉียงลาด และหันหน้าอาคารส่วนหน้าออกไปสู่ทะเล และเป็นอาคารที่ได้รับอิทธิพลตะวันตกแบบเมืองขึ้นเช่นเดียวกับตึกมหาราช

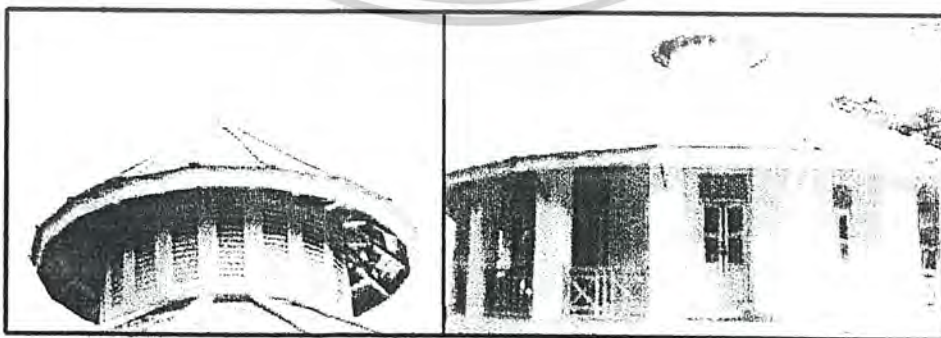
พระจุฑาธุชราชฐาน อำเภอเกาะสีชังสีชัง จังหวัดชลบุรี เป็นตำหนักที่ประทับตากอากาศและเรือนที่พักอาศัยในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตั้งอยู่บนเกาะสีชังกลางทะเล พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงบริจาคสร้าง อาคารเป็นเรือนไม้รูปทรง 8 เหลี่ยม ต่อมาอาคารถูกย้ายแล้วสร้างเป็นพระที่นั่งวิมลารามที่กรุงเทพมหานคร ยังมีตึกอีก 3 หลัง เป็นกลุ่มอาคาร มีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.32 ตึกวัดฉนวน

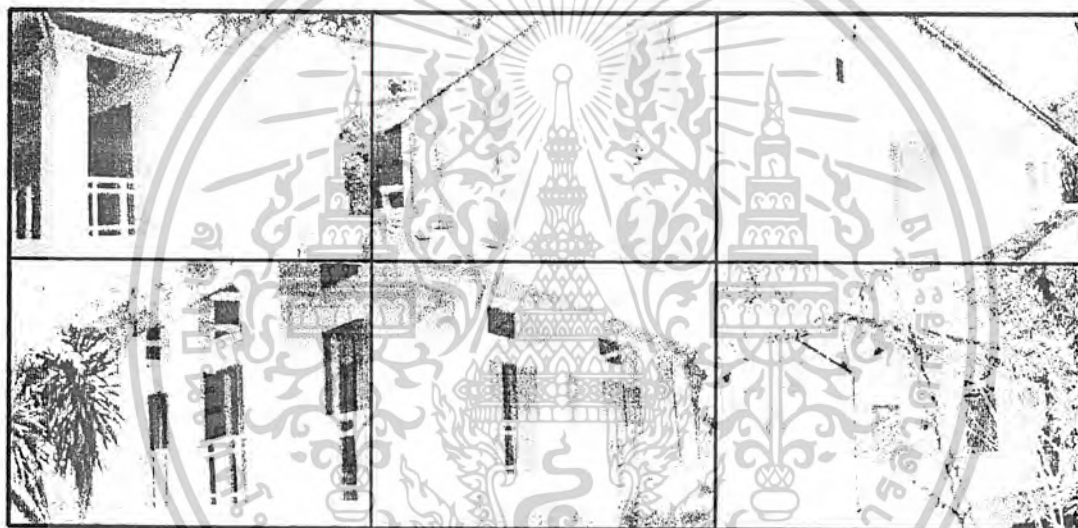
ตึกวัดฉนวน เป็นอาคารแบบ 2 ชั้น รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านหน้ามีเฉลียงตรงกันทั้งชั้นล่างและชั้นบน ภายในอาคารเป็นห้องและมีบันไดทางขึ้นไปสู่ชั้นบน หลังคาทรงปั้นหยาคลุมด้วยกระเบื้องเกล็ดเต่า ระเบียงชั้นบนมีเสาไม้รับหลังคา ชั้นล่างเป็นเสาก่ออิฐถือปูน หน้าต่างชั้นล่างเป็นบานไม้ลูกฟัก ชั้นบนเป็นบานเกล็ดไม้ ประตูทางเข้าด้านหน้าเน้นด้วยช่องลมเป็นรูปโค้งจากรูปแบบสถาปัตยกรรม "ตึกวัดฉนวน" มีรูปแบบสถาปัตยกรรมตะวันตก มีความเรียบง่ายและมีการตกแต่งอาคารน้อย แต่เน้นที่การออกแบบและการวางลวดลายสลักของลูกกรงไม้ที่เฉลียงชั้นบนให้ดูแปลกตา รวมถึงการเล่นสีบนพื้นที่หลังคาทรงปั้นหยาสีส้มแดงที่กลมกลืนไปกับผนังสีเหลืองอ่อนของตัวอาคาร

ภาพที่ 3.33 ตึกผ่องศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

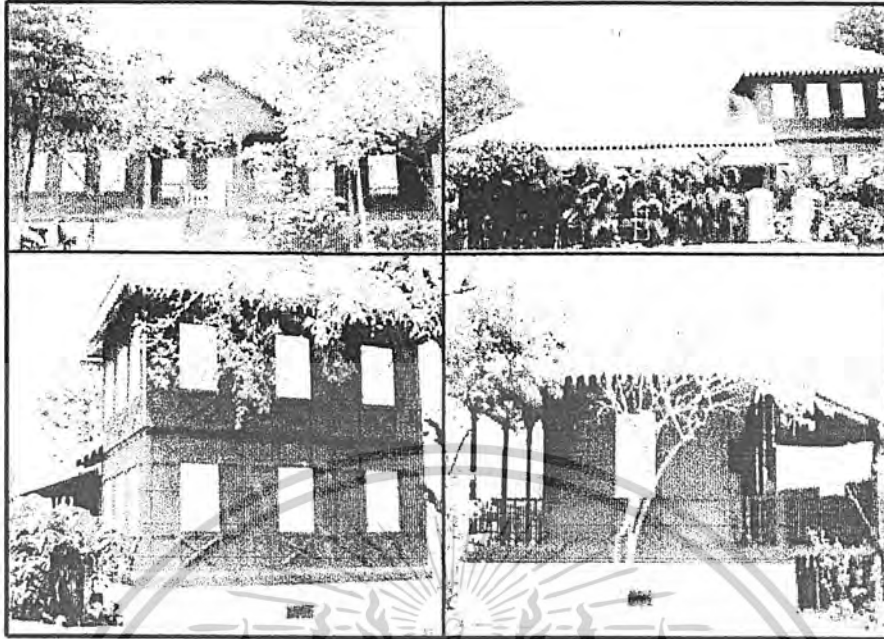
ตึกผ่องศรี เป็นอาคารแบบชั้นเดียวรูปทรงกลม ตัวอาคารและส่วนฐานก่ออิฐฉาบปูนยกพื้นไม้สูงประมาณ 0.90 เมตร ส่วนใต้ถุนอาคารเทคอนกรีตปิดเป็นแนวเฉียงโดยรอบ มีบันไดทางขึ้น 2 ทาง แม้มันได้ไม่มี 4 ชั้น มีเฉลียงพื้นไม้โดยรอบกว้าง 2 เมตร และลูกกรงไม้สูงประมาณ 1.1 เมตร มีประตูไม้ทั้งหมด 9 ประตู แบ่งเปิดเป็นตอนบนและตอนล่างได้ เพดานไม้ทำช่องระบายอากาศตรงกึ่งกลางเพดานทำเป็นรูปกลีบดอกไม้ และวางแนวเพดานไม้เป็นรูปวงแหวนโดยรอบอย่างสวยงามความน่าสนใจของตึกผ่องศรีพิจารณาคุณค่าความงามของโครงสร้างของสถาปัตยกรรมจะขึ้นอยู่กับการออกแบบผังรูปทรงกลม และต้นเสาที่เรียงรายรับโครงสร้างหลังคาที่เอียงสอดรับไปสู่ระดับยกชั้นของโครงสร้างหลังคาโดมกลมเล็กตอนบนซึ่งวนเป็นแนวรับไปหลังคากลมหลักใหญ่ส่วนล่าง

ภาพที่ 3.34 ตึกอภิรมย์

ตึกอภิรมย์ เป็นอาคารแบบชั้นเดียว หน้าหน้าออกสู่ทะเลทิศตะวันออก ผังรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ายาวขนาดไปกับเรือนครัว และห้องน้ำที่ตั้งอยู่ด้านหลัง หลังคาทำเป็นรูปปั้นหยามุงกระเบื้องเกล็ดเต่า ก่ออิฐฉาบปูนตัวเรือนใหญ่ก่ออิฐฉาบปูนกว้าง 6.00 เมตร ยาว 22.50 เมตร ยกพื้นสูงประมาณ 1.00 เมตร ภายในแบ่งเป็นห้องใหญ่กลางอาคาร 1 ห้อง ขนาด 4.00 X 6.00 เมตร และสองปีกของอาคารขอยเป็นห้องเล็กปีกของอาคารขอยเป็นห้องเล็กปีกละ 2 ห้อง ลักษณะเด่นของตึกอภิรมย์จะอยู่ที่การวางผัง และความงามของหลังคาทรงปั้นหยา แบบที่นิยมกันมากในเวลานั้น ความเด่นอีกประการคือ การยกพื้นอาคารให้สูงและตกแต่งลาย ลูกบัวเป็นเส้นรองรับตามแนวยาวของพื้น ตัดกับแนวตั้งและ เส้นนอนของการวางจันทะเส้นลูกกรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.35 ตึกนักเรียนอิฐ

ตึกนักเรียนอิฐ (เรือนไม้สี่เหลี่ยม) ในการเสด็จประพาสเกาะสีชังครั้งนี้ สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรีพระวรราชเทวี ซึ่งตามเสด็จมาด้วยทรงพระครรภ์ใกล้จะมีพระประสูติกาล พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริว่า เกาะสีชังเกาะที่มีอากาศดี ตั้งอยู่ชายทะเลควรจะตั้งพระราชทานให้มั่นคง เพื่อเป็นประทับในฤดูร้อน ต่อไปเกาะสีชังคงจะเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งประเทศ เพราะเป็นท่าเรือใหญ่มีเรือสินค้าจากต่างประเทศแวะจอดรับส่งสินค้าเป็นจำนวนมาก พระราชฐานที่เกาะนี้ย่อมจะเป็นพระราชฐานที่สำคัญแห่งหนึ่ง วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2535 สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรีพระวรราชเทวี ประสูติ พระราชกุมาร ณ ตึกนักเรียนอิฐในพระราชฐานที่กำลังสร้างขึ้น

ภาพที่ 3.36 สะพานอิฐ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สะพานอัษฎางค์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดเกล้าให้สร้าง สะพาน ยาวตั้งแต่ชายหาดลงไปถึงที่น้ำลึก เพื่ออำนวยความสะดวกแก่เรือที่จะเข้ามาจอดในเวลา น้ำ ลง สะพานดังกล่าวที่โปรดเกล้าฯ ให้สร้าง กว้าง 2 วา ยาว 2 เส้น 1วา 2 ศอก พระราชทานนามว่า “สะพานอัษฎางค์”

อาคารพุทธสมาคม (ศาลเก่า) ตั้งอยู่ที่ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัด ฉะเชิงเทรา ลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐถือปูนชั้นเดียว ขนาดกว้าง 24.27 เมตร ยาว 35.70 เมตร หลังคา ทรงปั้นหย่า มีมุขยื่นออกไปด้านหน้าตัวอาคารแบ่งเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ 1.ห้องโถงกลาง 2.ห้องด้าน ปีกซ้าย และ 3.ห้องด้านปีกขวา

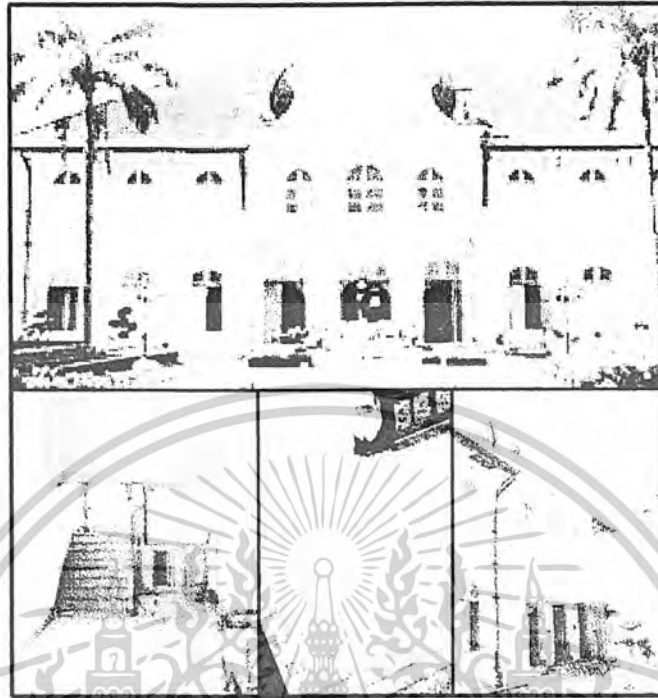

ภาพที่ 3.37 ศาลากลางจังหวัดตราด (หลังเก่า)

ศาลากลางจังหวัดตราด (หลังเก่า) ตั้งอยู่ที่ถนนสันติสุข อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด อาคารศาลากลางจังหวัดหลังเก่าสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2465 แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าผู้ใดเป็นคนสร้าง เพื่อใช้ ประโยชน์ในการปฏิบัติราชการ (เป็นศาลากลาง) ของจังหวัดตราด

ลักษณะรูปแบบอาคารศาลากลาง (หลังเก่า) มีลักษณะเป็นอาคารไม้สูง 2 ชั้น หลังคา ทรงปั้นหยามุงกระเบื้องซีเมนต์ ชั้นล่างยกได้สูงประมาณ 2 เมตร ขนาดของตัวอาคารกว้าง ประมาณ 13 เมตร ยาวประมาณ 61 เมตร ด้านหน้ามีมุขยื่นออกมา ด้านข้างทั้ง 2 ของมุขเป็นบันได ทางขึ้นลง ส่วนด้านหลังอาคารตัดตรงมีบันไดขึ้น – ลง สองด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

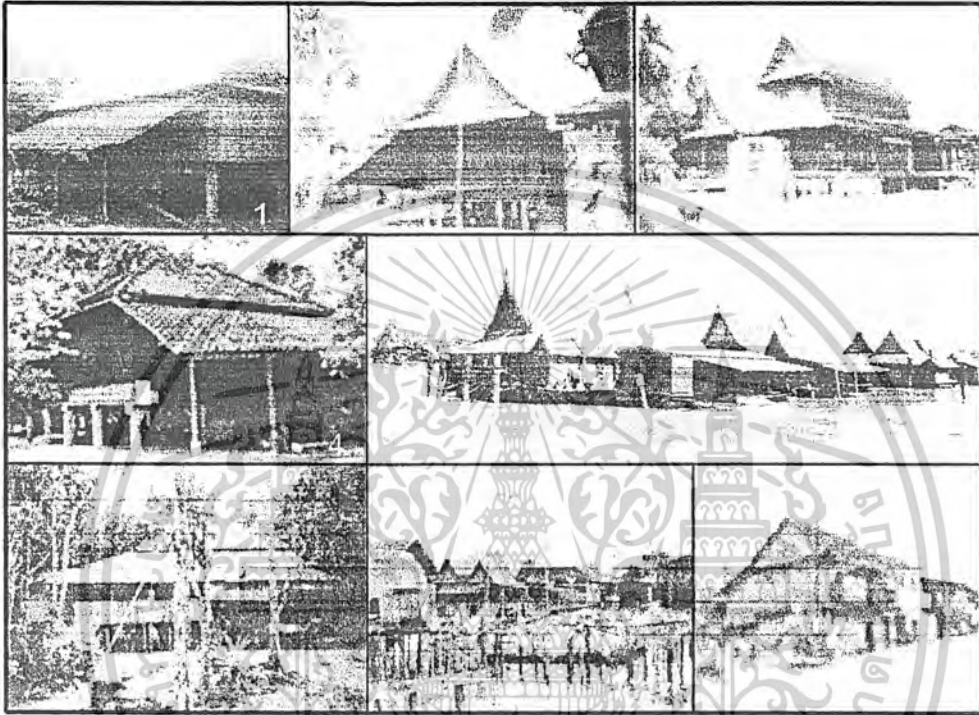

ภาพที่ 3.38 อาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

อาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ตั้งอยู่ที่ตำบลท่างาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี เดิมเป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่พระองค์สวรรคตก่อน พระนางเจ้าสุวัทนา พระวรราชเทวี ได้พระราชทานอาคารหลังนี้ให้แก่ทางราชการและกลายเป็นตึกผู้ป่วยของโรงพยาบาลอภัยภูเบศร จากรูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นอาคารแบบยุโรปสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยา (renaissance) มี 2 ชั้น ตรงกลางอาคารมีโดมและมุขยื่นออกมา ตอนบนทำเป็นซุ้มทรงมงกุฎมีลวดลายพันธุ์พฤกษาและลายอุบะ ประตูหน้าต่างชั้นบนจะมีลักษณะแบบโค้งกลม ชั้นล่างแบบโค้งมน หลังคาทรงปั้นหยาฝังด้วยกระเบื้องที่นำเข้าจากประเทศอิตาลี ลวดลายตกแต่งเกิดขึ้นจากการแกะสลักฉลุลายและลายปูนปั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย สำหรับสถาปัตยกรรมบ้านพักอาศัย นำมาเป็นแบบอย่างในภาคตะวันออก คือ

ภาพที่ 3.39 เรือนไทยภาคตะวันออก

1. กลุ่มเรือนท้องถิ่นในชนบทชั้นเดียวจังหวัดชลบุรีแบบฝาประกน
2. กลุ่มเรือนท้องถิ่นในชนบทชั้นเดียวจังหวัดชลบุรีแบบฝาขัดแตะ
3. กลุ่มเรือนท้องถิ่นในชนบทสองชั้นจังหวัดชลบุรี
4. กลุ่มเรือนชาวสวนจังหวัดจันทบุรี
5. กลุ่มเรือนแพจังหวัดฉะเชิงเทรา
6. เรือนพื้นดินชาวของจังหวัดตราด
7. กลุ่มเรือนชาวประมงจังหวัดระยอง
8. กลุ่มเรือนร้านค้าริมทางจังหวัดจันทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรือนไทยภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกของประเทศไทยนั้น บางส่วนก็มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพ ประมง บางพื้นที่ก็เหมาะสมกับการทำนาเกลือ บางพื้นที่ก็เหมาะสมกับการประกอบอาชีพกสิกรรมต่าง ๆ เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวนผลไม้ ลำน้ำสำคัญ ๆ ไหลผ่าน เช่น แม่น้ำนครนายก แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำจันทบุรี ดังนั้น ชุมชนที่เกิดขึ้นในบริเวณท้องถื่นภาคตะวันออกนี้ จึงมีความหลากหลาย ด้านวัฒนธรรม ประเพณี การประกอบอาชีพ ตลอดจนกลุ่มคนที่หลากหลาย กลุ่ม หลายเชื้อชาติที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่แถวภาคตะวันออกในหลายช่วงเวลาต่อเนื่องกัน

ส่วนภาคตะวันออกนั้น จะประกอบด้วย จังหวัดต่าง ๆ คือ นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ตราด โดยมีรูปแบบของภาษาเป็นตัวกำหนด ที่จะจำแนกได้เป็นภาคใหญ่ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ โดยภาษาถิ่นของแต่ละภาค จะแตกต่างกันออกไปอย่างเด่นชัด

ในส่วนที่เกี่ยวกับเรือนพักอาศัยของภาคตะวันออกก็จะมีรูปแบบลักษณะส่วนหนึ่งร่วมกับแบบอย่างของเรือนพักอาศัยทั่วไปในภาคกลาง ที่พอจะจำแนกแบบอย่างเฉพาะของท้องถื่นที่แตกต่างไป จากในพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของภาคกลางได้บ้าง เรือนพักอาศัยของภาคตะวันออกนี้ พอที่จะจำแนกให้เห็นถึงความเด่นชัดจากกลุ่มต่าง ๆ ได้คือ

1. กลุ่มเรือนท้องถื่นในชนบท
2. กลุ่มเรือนชาวประมง
3. กลุ่มเรือนร้านค้าริมทาง
4. กลุ่มเรือนชาวนาเกลือ
5. กลุ่มเรือนชาวสวน
6. กลุ่มเรือนแพ

1. เรือนท้องถื่นในชนบท

เรือนท้องถื่นในชนบทของภาคตะวันออก เรือนเก่าแก่แต่หลังที่อยู่ภายใน ชุมชนนั้น ๆ เป็นสิ่งที่เหลือสืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ คือ ประมาณตั้งแต่ 50 – 60 ปีขึ้นไปอย่างน้อย ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบของเรือนไทยภาคกลาง เรือนกลุ่มนี้ก็ยังมีข้อแตกต่างกันไปบ้าง ตามสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ลักษณะโดยทั่วไปของเรือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นรูปแบบเช่นเดียวกับเรือนไทยภาคกลาง ประเภทเรือนเครื่องสับลักษณะเด่นก็คือ เป็นเรือนที่ปลูกสร้างด้วยไม้จริง หรือที่เรียกกันว่า เรือนฝากระดาน ขนาดสัดส่วนของตัวเรือนมี ขนาดความยาว 3 ห้อง หรือ 3 ช่วงเสา หลังคาทรงสูง มุงด้วยกระเบื้องดินเผาหรือจาก ประกอบ ปั้นลม หน้าจั่วมีทั้งที่เป็นแบบจั่วกลมจั่วม จั่วใบปรีอ ฝามีทั้งแบบฝาประกน ฝาสายบัว ฝาสำหรวด และฝ้าขัดแตะ ใต้ถุนสูง แต่ก็มีบางกลุ่มที่อยู่ถัดจากชายฝั่งทะเลเข้ามาเล็กน้อย กลุ่มนี้นิยมทำเป็น แบบใต้ถุนเตี้ย ยกกระดานจากพื้นดินสูงขึ้นมาเพียงเล็กน้อยทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดความมั่นคง เป็นการปรับ รูปแบบให้เข้าสภาพแวดล้อมของทำเลที่ปลูกเรือนนั่นเอง

รูปแบบของตัวเรือนจะมีส่วนแตกต่างกันให้เห็นได้บ้าง เช่น ระบบการเปิดหน้าต่างแบบดั้งเดิม จะเปิดบานเข้าภายในตัวเรือน เป็นหน้าต่างแบบม็อกเลา ฝาเรือนก็มักค่อนข้างหยาบ คือ มักจะทำ เป็นฝาแบบเรียงเป็นเกล็ดซ้อนกันขึ้นไป ตลอดแนวด้านข้าง และด้านสกัดของตัวเรือน รูปทรงก็มัก จะทำเป็นแบบตั้งฉาก ขึ้นไปหมดทุกด้าน เรือนประเภทนี้ที่ยังคงเหลือให้เห็นอยู่บ้าง ในกลุ่มที่เป็น ย่านชุมชนดั้งเดิม เช่น บางปลาสร้อย อ่างศิลา หนองมน พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี มีลักษณะ พิเศษ คือ มีการต่อชายคาทางด้านข้างของตัวเรือนให้ยื่นยาวออกมา และมีการทำเสารับแนวส่วน ปลายของชายคา เพื่อให้ประโยชน์สำหรับจอดเกวียน ส่วนหนึ่งจะพบมากในกลุ่มของชุมชนเดิมที่ ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน เช่น หนองมน และพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี

สำหรับกลุ่มเรือนท้องถิ่นในชนบท ของภาคตะวันออกคือ มีทั้งประเภทที่เป็นเรือนเดี่ยว และ เรือนหมู่ โดยเรือนหมู่นี้มักจะประกอบด้วยตัวเรือน 3 หลัง มีชานเชื่อมกลาง การวางตำแหน่งของตัว เรือน จะอยู่ในลักษณะของเรือนแต่ละหลังที่เรียงล้อมรอบชานอยู่ 3 ด้าน ส่วนด้านหน้าจะทำเป็น บันไดทางขึ้น ประกอบประตูรั้วชาน ซึ่งก่อให้เกิดความเป็นสัดส่วน จะมีเรือนหลังหนึ่งที่อยู่ทางด้าน ข้างของชาน ต่อชายคายื่นยาวออกมา เพื่อให้เป็นที่จอดเกวียน เป็นข้อกำหนดความแตกต่าง ของเรือนท้องถิ่นภาคตะวันออก กับเรือนไทยภาคกลาง

2. เรือนชาวประมง

ภาคตะวันออกส่วนหนึ่ง มีพื้นที่ติดกับชายฝั่งทะเลออกของอ่าวไทย เรียกว่า

ฝั่งตะวันออกอ่าวไทย คือ จังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ไปสิ้นสุดลงที่ จังหวัดตราด ส่วนหนึ่งจะเป็นอาชีพประมง จับสัตว์น้ำ ดังนั้นเราจึงจะพบว่าหมู่บ้านของผู้ประกอบ อาชีพประมง หรือที่เรามักจะเรียกกันว่า ชาวประมง จึงเลือกทำเลในการตั้งถิ่นฐาน อยู่ในบริเวณที่ ยังจะให้เกิดความสะดวก ต่อการประกอบอาชีพ คือ บริเวณที่จะจอดพักเรือเพื่อการขนถ่ายสัมภาระ และผลิตผลต่าง ๆ กลุ่มเรือนพักอาศัยของชาวประมงนี้โดยทั่วไปแล้วมีการกระจายตัวจากภายนอก

คือ ทะเล เข้ามาสู่ส่วนภายใน คือ ชายฝั่งบางกลุ่มที่อยู่บริเวณปากแม่น้ำลำคลอง ก็จะกระจายตัว ออกสารนเป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้าสู่ภายในบริเวณ 2 ผังของลำน้ำ สามารถใช้เป็นที่หลบ และกำบังคลื่นลมได้เป็นอย่างดี ในบางท้องถิ่นเราก็อาจพบหมู่บ้านประมงแทรกอยู่ท่ามกลางสภาพแวดล้อมของป่าแสม ป่าโกงกาง และป่าจาก อย่างที่เรียกกันว่าป่าชายเลน ที่มีน้ำเค็ม หรือน้ำกร่อยอีกด้วย

เรือนพักอาศัยของกลุ่มชาวประมงนี้ ลักษณะและรูปแบบนิยมสร้างขึ้นในลักษณะที่เรียกกันว่า เรือนเครื่องผูก กล่าวคือ วัสดุส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการปลูกสร้างมักจะเป็นวัสดุลำลอง ที่มีอายุความคงทนไม่นานมากนัก เช่น ไม้ไผ่ จากส่วนซึ่งเป็นโครงสร้างหลัก เช่น เสา คาน รอด ก็นิยมใช้ไม้จริงที่มีความแข็งแรงทนทาน ส่วนพื้นก็อาจเป็นไม้กระดาน หรือ ฟาก ซึ่งเกิดจากการนำเอาลำไม้ไผ่มาผ่าซีกและข้อออกให้หมด ไม้ให้มีสภาพเป็นปล้องจากนั้นก็นำมาทาบข้อให้แตก จนแผ่เรียบเป็นแผ่น นำมาปูเรียงต่อกันเป็นส่วนพื้นของเรือน ส่วนฝา ก็เช่นเดียวกัน อาจทำเป็นแบบฝาฟาก ฝาขัดแตะ หรือฝาสานอย่างมีมักจะเรียกกันว่า ฝาลำแพน โครงสร้างส่วนหลังคามีทั้งที่เป็นไม้ผสมกับไม้ไผ่ และประเภทที่ใช้ไม้ไผ่ทั้งหมด มุงทับด้วยจากและมักจะมีไม้รวกเรียงขัดทับอยู่อีกชั้นหนึ่ง เพื่อกันไม่ให้หลังคาจากปลิว และแนบแน่นอยู่กับโครงสร้างของส่วนหลังคา

เรือนพักอาศัยของชาวประมงนี้ส่วนที่ยื่นเป็นแนวยาวออกไปในทะเล โครงสร้างต่าง ๆ มีทั้งที่เป็นไม้จริงและไม้ไผ่ ประกอบไปด้วยโครงสร้างของส่วนที่เป็นเรือนพักอาศัย โครงสร้างของส่วนที่เป็นสะพาน ที่ผ่านจากแนวหน้าเรือนออกไปในทะเล คือ บริเวณซึ่งใช้เป็นที่จอดพักเรือ ส่วนหนึ่งที่ยื่นลงไปในทะเล สำหรับใช้เป็นหลักสำหรับผูกเรือ ป้องกันเรือไม่ให้กระทบกับส่วนโครงสร้างของสะพาน ในยามที่มีคลื่นลมแรง เมื่อยามที่น้ำขึ้นสูงสุด ก็ยังคงอยู่เหนือระดับความสูงของน้ำทะเล ส่วนใต้ถุนเรือน ก็ยังใช้จอดและเก็บเรือ ที่มีขนาดเล็กได้อีกด้วย พบว่าเรือนชาวประมงนี้ มักจะมีรูปทรงที่ค่อนข้างเตี้ย จะสามารถต้านทานต่อลมฟ้าอากาศ บริเวณส่วนที่เป็นทะเลได้เป็นอย่างดี

หมู่บ้านประมงทั่วไปนั้น ในส่วนที่ทำเป็นสะพานทอดยาวยื่นออกไปในทะเล โดยมีเรือนประมงเรียงรายกันเป็นแถว ขนานกันไปทั้งสองข้างของตัวสะพาน เรือนส่วนที่อยู่ต่อเนื่องกับส่วนที่เป็นพื้นดิน มักจะเป็นแบบเรือนฝากระดาน ที่มีความมั่นคง แข็งแรง ตามแบบอย่างที่เราเรียกว่า เรือนเครื่องลับ ส่วนเรือนที่อยู่ลึกเข้าไปในทะเลมาก ๆ นั้น ปลูกสร้างด้วยวัสดุลำลองอย่างที่เราเรียกว่า เรือนเครื่องผูก หมู่บ้านประมงที่อยู่ในรูปแบบ ในบริเวณชายทะเลที่มีสภาพเป็นอ่าวซึ่งสามารถป้องกันคลื่นลม จนถึงขั้นที่ได้มีการขยายตัวจนกลายเป็นชุมชนเมืองไปเลยก็มี เช่น เมืองบางปลาสร้อย ที่มีการพัฒนาการจนเป็นเมืองชลบุรี บางพระ หรือ บางพระเรือ ที่กลายเป็นบางพระ

หมู่บ้านประมงอีกกลุ่มหนึ่ง อาจเป็นการย้ายถิ่นฐานมาเป็นการชั่วคราว จากสภาพของหมู่บ้านประมงในลักษณะบริเวณกันอ่าวขนาดเล็ก บริเวณป่าชายเลน ปากคลองเชื่อมต่อกับทะเล หมู่บ้านประมงในลักษณะนี้ สร้างเป็นเรือนพักอาศัยแบบลำลอง ประเภทที่เรียกว่าเรือนเครื่องผูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยกพื้นสูงเล็กน้อย และเป็นเรือนขนาดค่อนข้างเล็ก ลักษณะนี้ส่วนหนึ่งพบว่า เป็นแบบเลื่อนลอยพร้อมที่จะเคลื่อนย้ายตัวเองไปสู่ทำเลที่เหมาะสมอุดมสมบูรณ์กว่าได้ตลอดเวลา

ในปัจจุบัน มีเรือนพักอาศัยประเภทชั่วคราว คือ ที่พักอาศัยที่เรียกว่า กระต๊อบเฝ้ากระซังหรือ หนา มีลักษณะเป็นเรือนเครื่องผูกขนาดเล็ก มีพื้นที่พักอาศัยอยู่ได้เพียง 1-2 คน จะต้องเป็นบริเวณที่มีระดับน้ำทะเลขึ้นสูงโดยตลอด เนื่องจากเป็นส่วนที่ใช้สำหรับทำกระซังเลี้ยงชังปลา และสัตว์น้ำอื่น ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องปลูกสร้างกระต๊อบ หรือหนาลักษณะดังกล่าวขึ้น เพื่อใช้เป็นที่พักอาศัยสำหรับผู้เฝ้าดูแลกระซัง เพื่อป้องกันความชำรุดเสียหายของกระซัง โดยมีระดับที่สูงพอที่จะมองเห็นความเคลื่อนไหวต่าง ๆ บริเวณกระซังและพื้นที่รอบ ๆ

3. เรือนร้านค้าริมทาง

เรือนพักอาศัยประเภทซึ่งอยู่ในชุมชน ในพื้นที่ภาคตะวันออกนี้ได้พบเรือนพักอาศัยประเภทที่อยู่ในบริเวณเมืองท่าหรือชุมชนที่ตั้งอยู่ติดชายฝั่งอาจกล่าวได้ว่า เป็นบริเวณที่ต่อเนื่องกับชุมชนชาวประมงริมฝั่งทะเล เนื่องจากว่าการพัฒนาขึ้นสู่ความเป็นชุมชนเมือง เรือนร้านค้าริมทางของแถบภาคตะวันออกเท่าที่ปรากฏพบ ส่วนหนึ่งจะเป็นประเภทที่อยู่ติดกับเส้นทางสัญจรขนาดใหญ่ ได้มีการปลูกสร้างกันขึ้นในชุมชนที่มีสภาพเป็นตลาดค้าขาย

เรือนร้านค้าริมทางประเภทที่อยู่ติดกับเส้นทางสัญจรนี้ ที่เป็นเรือนทรงไทยประเภทเครื่องลับ หรือเรือนที่ปลูกสร้างด้วยไม้จริงเป็นหลัก เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยใหม่ที่เพิ่มขึ้น คือ มีการลดระดับพื้นเรือนให้ต่ำลง เพื่อสะดวกต่อการซื้อขายสินค้า และเก็บสินค้า ซึ่งเป็นระเบียบเรือนด้านหน้าตั้งวางสิ่งของ มีบันไดเตี้ย ๆ พาดสำหรับขึ้นลง ส่วนหน้าระเบียบมีการลดระดับลงเกือบเสมอรระดับพื้น อาจก้าวขึ้นลงได้สะดวก โดยไม่ต้องมีขั้นบันได เรือนร้านค้าริมทางนี้เท่าที่พบจะมีทั้งค้าขายสินค้า เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันเรามักเรียกกันว่า ร้านชำ โดยชาวเรือนประเภทนี้พื้นที่ส่วนท้ายของเรือนที่ตั้งวางและเก็บสะสมสินค้าต่าง ๆ ทำให้ส่วนหน้าระเบียบหน้าเรือนซึ่งเคยเปิดโล่งมาแต่เดิมนั้นต้องมีการทำประตูปิดกั้นหน้าร้านเพื่อความปลอดภัยส่วนมากมักทำเป็นประตูแบบ บานเพี้ยม หรือฝากระดาน ที่ใช้เลื่อนปิดที่ละแผ่นตลอดแนวความยาวด้านหน้า เรียกว่า ฝาน้ำดั่ง บางแห่งก็ทำเป็นแบบ ฝากระทุ้ง ด้วยเสื่อลำแพนหรือสังกะสี พบหมู่บ้านมีเส้นทางคมนาคมตัดผ่าน เรือนพักอาศัยตลอดสองฝั่งถนนนี้ส่วนหนึ่งได้ถูกดัดแปลงให้กลายเป็นเรือนร้านค้าริมทางที่มีรูปแบบต่าง ๆ ประปรายกันไป เช่น แบบที่เป็นเรือนทรงไทย เรือนแถวชั้นเดียว ซึ่งต่อมาได้พัฒนาขึ้นเป็น 2 ชั้นและอีกรูปแบบหนึ่งคือ โรง

เรือนร้านค้าริมทางแถบภาคตะวันออกนี้พบว่า ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเรือนที่ปลูก

สร้างด้วยไม้จริง นอกจากนี้จะเป็นรูปแบบของเรือนทรงไทยแล้ว ยังมีเรือนแถวชั้นเดียวสร้างติดอยู่กับเอกสารนเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้น ผากระดาน ใต้ชายคาทำเป็นช่องลม หลังคามุงจาก สังกะสี หรือกระเบื้องดินเผา ด้านหน้าทำเป็นประตูบานเฟี้ยม หรือผาหน้าถ้ง ที่อยู่อีกแบบหนึ่งที่เรียกว่าโรงนั้น จะเป็นประเภทเครื่องผูก ส่วนผาและหลังคามุงและกันเวลาเปิดออกใช้ไม้ค้ำเอาไว้ โรงที่ทำเป็นแบบบ้านคำริมทางนี้บางแห่งพบว่าทำเป็นหลังคาแผด ซึ่งมีผลทำให้เกิดพื้นที่ใช้สอยภายในกว้างขวาง แต่รูปทรงภายนอกไม่เพอะเพอะเกินไป

4. เรือนชาวนาเกลือ

เรือนพักอาศัยของชาวนาเกลือนี้มักจะพบอยู่ทางแถบหัวเมืองชายทะเลบางแห่งเช่น จังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

กลุ่มชาวนาเกลือทางภาคตะวันออกเช่น ที่อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา คลองตำรุ บางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

สถาปัตยกรรมหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำนาเกลือนี้ แตกต่างไปจากเรือนพักอาศัยของกลุ่มอื่น ๆ คือ มักจะประกอบไปด้วยเรือนสำหรับพักอาศัย โรงเก็บเกลือ และกังหันลม ใช้กับระหัดสำหรับวิดน้ำเข้าสู่นาเกลือ ลักษณะของเรือนพักอาศัยและโรงเก็บเกลือนี้ อาจกล่าวได้ว่ามีรูปแบบเฉพาะซึ่งแตกต่างไปจากตรงเรือนแบบอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เหมาะกับสภาพพื้นที่ และทำเลในการปลูกสร้างที่พักอาศัย ตลอดจนเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการทำนาเกลือ สภาพโดยรวมของที่พักอาศัย และสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว จะกระจายห่างไกลกันออกไปไม่อยู่รวมกันเป็นหมู่บ้านเหมือนกับหมู่บ้านประเภทอื่น ๆ

ลักษณะของสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการทำนาเกลือของภาคตะวันออก อาจพอจำแนกได้เป็น

เรือนพักอาศัย เรือนพักอาศัยของชาวนาเกลือจะปลูกสร้างล้อมรอบบนคันดินแนวกันน้ำ เค็มตัวเรือนยกระดับพื้นเรือนสูงกว่าระดับคันดินขึ้นไปเล็กน้อย ได้ถุนเรือนนี้ใช้สำหรับเก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ทำนาเกลือ ส่วนสำหรับพักอาศัยแบ่งเป็นส่วนสำหรับนอน ส่วนสำหรับพักอาศัยเป็นพื้นที่สีเหลี่ยมผืนผ้าตามความยาวของตัวเรือน ส่วนหน้าต่อจากส่วนสำหรับนอนเปิดโล่ง ส่วนหลังถัดเข้าไปของส่วนนอกเป็นครัวด้านข้างของส่วนนอน และพื้นที่ส่วนหน้าซึ่งเปิดโล่งนั้น ทำเป็นยกพื้นลดระดับต่ำลงมาจากพื้นของส่วนนอนสำหรับส่วนนี้จะเป็นวัสดุล้าลองที่ได้มาจากธรรมชาติแทบทั้งสิ้น หลังคามุงด้วยจาก หญ้าคาหรือทางมะพร้าวบางแห่งทำเป็นผาด้วยไม้ไผ่ขัดแตะ

โรงเก็บเกลือหรือบางท้องถิ่น เรียกว่า ฉางเกลือ ลักษณะทั่วไปมีผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า หลังคาทรงจั่ว ภายในโล่ง มีฝารอบ 4 ด้าน ทำประตูทางด้านสกัด หัวและท้ายโรงด้านละ 1 ประตู

ประตูด้านหน้าและด้านหลังทางด้านสกัดทั้ง 2 ด้าน โรงเก็บเกลือบางแบบ เว้นพื้นที่ด้านข้างส่วนนอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใดไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนึ่งเอาไว้เป็นแนวยาวตลอด วัสดุที่ใช้ในการปลูกสร้างของโรงเก็บเกลือส่วนใหญ่จะเป็นวัสดุล้าลอง เช่นเดียวกันกับประเภทที่เป็นเรือนพักอาศัย หากเว้นแต่ส่วนฝา นิยมใช้ฝาแบบขัดแตะ ซึ่งแข็งแรง และทนทานกว่าฝาที่ทำด้วยจาก หรือทางมะพร้าว แต่ถ้าไม่ใช่ฝาแบบขัดแตะแล้ว ก็ต้องทำโครงไม้ กระหนาบอยู่ด้านนอกเพื่อช่วยให้เกิดความแข็งแรงยิ่งขึ้น

5. เรือนชาวสวน

เรือนพักอาศัยของชาวสวนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่สำคัญ คือ บริเวณจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด

เรือนชาวสวนของภาคตะวันออกเฉียงใต้ รูปแบบเดิมของเรือน ตัวเรือนจะเป็นแบบเรือนฝา กระดานใต้ถุนสูง หลังคาเป็นแบบมนิลา และทรงปั้นหยา มุงด้วยกระเบื้องซีเมนต์รูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนอย่างที่นิยมเรียกกันว่า กระเบื้องว่าว ตัวเรือนส่วนใหญ่มีผังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ด้านข้างทั้งสองของตัวเรือนแบ่งออกเป็น 3 ช่วงเสา หรือ 3 ห้อง การแบ่งพื้นที่ภายในของตัวเรือนประกอบด้วยสวนในสุด 1 ช่วงเสา มีฝากั้นตลอดแนวสำหรับเป็นส่วนพักอาศัย คือ ห้องนอนและห้องโถง ส่วนด้านหน้าอีก 2 ส่วนเป็นพื้นที่เปิดโล่ง ส่วนหน้าสุดที่เปิดโล่งนั้นส่วนหนึ่งจะเป็นลูกกรงแบบลูกกรงระเบียงส่วนนี้เป็นพื้นที่เอนกประสงค์ ใช้นั่งเล่น นอนเล่นในเวลากลางวัน รับแขก ใช้นั่งที่หลับนอนในเวลาว่าง หรือมีผู้มาเยี่ยมค้างแรมที่บ้าน ตลอดจนใช้เป็นเก็บของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้สอยบนบ้าน บนครัวเรือนส่วนบันไดทางขึ้นเรือนทอดขึ้นทางด้านหน้าของตัวเรือน

ส่วนด้านหลังของตัวเรือนต่อชายคายยื่นออกไปอีกประมาณ 1 ช่วงเสา โดยเสารับชายคายต่อออกไป พื้นที่ส่วนนี้จึงโล่งโดยตลอด ใช้นั่งที่จอดเก็บเกวียน เกวียนของภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นเกวียนที่มีส่วนสูงมากกว่าเกวียนในทุกท้องถิ่นของประเทศไทย ใช้นั่งเก็บเกวียนได้ถึง 2 เล่ม เรือนแบบนี้เป็นเรือนใต้ถุนสูง มีความสูงพอเดินลอดได้ ใช้นั่งที่เก็บสัมภาระเครื่องมือและเครื่องใช้ต่าง ๆ

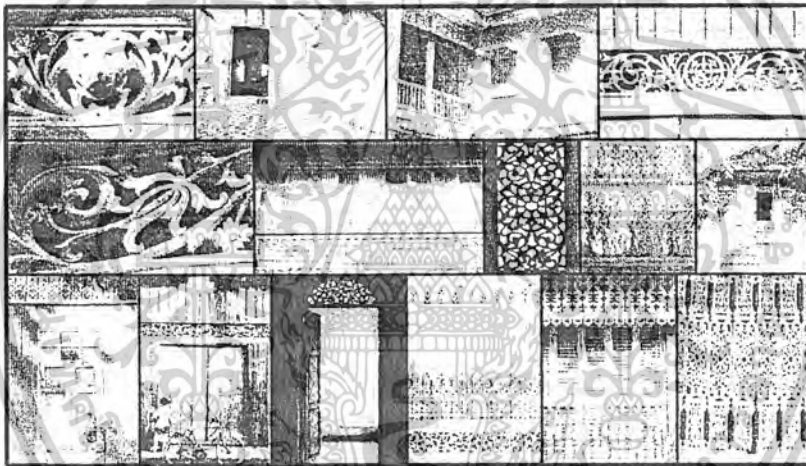
6. เรือนแพ

เรือนแพทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา คือ ในลำน้ำบางปะกง ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งของภาคตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันเรือนแพในแม่น้ำบางปะกง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ไหลผ่านอำเภอเมืองนั้นเหลือเรือนแพให้เห็นได้เพียง 2 - 3 หลัง เรือนแพในภาคตะวันออกเฉียงใต้มีเรือนสำหรับพักอาศัย และเรือนแพค้าขาย ซึ่งใช้ค้าขายและพักอาศัยร่วมกันก็มี

ลักษณะโดยทั่วไปของเรือนแพนั้นมักจะเป็นรูปแบบเรือนทรงไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่วนที่มองเห็นได้อย่างเด่นชัดก็คือ ส่วนหลังคาซึ่งประกอบด้วยบันลมเป็นยอดแหลมขึ้นไป มีเหงา บันลมประกอบที่ชายคาเรือนแพนี้มีขนาดและสัดส่วนเล็กกว่าเรือนทั่วไป ตัวเรือนทั่วไปเป็นเรือนฝา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไผ่สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในทางอื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระดาน ด้านหน้าของเรือนแพเปิดโล่งตลอดใช้เป็นที่พักสินค้าและบริการแก่ลูกค้าเรือนแพ ลักษณะเช่นนี้ด้านหน้าของฝาจะเป็นแบบบานพับม ที่พับเก็บได้ หรือไม่ก็ทำเป็นฝาหน้าถึงกับอีกแบบหนึ่ง คือ เป็นแบบฝากระทุ้งใช้ไม้ค้ำ ส่วนพื้นของเรือนแพรองรับด้วยลูกบวม ก็เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำกระเซ็นขึ้นมาจากร่องพื้นเรือนได้โดยง่ายเมื่อยามที่มีคลื่น ตัวเรือนแพกับฝาตรงดินฝาโดยทำพื้นเป็นชายยื่นออกไป ตัวแพต้องมีหัวและไซค์คล้องยึดติดอยู่กับหลักแพลำไม้ไผ่ หรือต้นตาลที่ปักไว้เพื่อช่วยเรือนแพไม่ให้ลอยไปตามกระแสน้ำ เรือนแพที่ลอยติดอยู่กับริมตลิ่ง จะทำให้สะพานไม้ทอดเพื่อทางสัญจรไปมาระหว่างแพกับฝั่ง

ขนาดของเรือนแพ หากจะมีการขยายพื้นที่ให้เพิ่มมากขึ้น ก็จะทำเป็นแบบ 2 หลังแฝด ส่วนหลังคา ก็จะเป็นแบบหลังคาแฝดเช่นกัน

ภาพที่ 3.40 เรือนชนมบังซิง สถาปัตยกรรมเมืองจันทบุรี

3. เรือนชนมบังซิง สถาปัตยกรรมเมืองจันทบุรี

เมืองจันทบุรีหรือจังหวัดจันทบุรี ในอดีตนั้นเคยเป็นที่ทำการมณฑลจันทบุรี เป็นศูนย์กลางหัวเมืองทั้งหลายในแถบนี้ ที่สำคัญ เมืองจันทบุรีเป็นเมืองปิดเกือบสุดชายแดน แม้ว่าต่อไปจะยังมีเมืองตราดก็ตาก เป็นผลให้ไม่มีอิทธิพลของศิลปะอื่นเข้ามาแปรเปลี่ยนศิลปะสถาปัตยกรรมที่เห็นทั่วไปไปตามบ้านเรือนเก่าในเมืองจันทบุรีเป็นแบบอย่างที่นิยมกันไปทั่วโลกเมื่อครั้งรัชกาลที่ 5 6 และ 7 ในกรุงเทพฯ ก็ยังพอมิให้เห็นบ้าง ซอนตัวอยู่ด้านหลังตึกสมัยใหม่ริมถนนราชดำเนิน

กฎในวัด “วันยาวบน”

กฎ อันมีบันไดปูนขึ้นสู่สถานแสดงสิ่งที่ไม่ได้ในยุคปัจจุบัน เป็นเรือนไม้ฉลุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝีมือจำหลักไม้ของช่างจันทบุรีออกจะมีภาษิตีแปลกไปกว่าที่อื่น แม้กระทั่งการจำหลัก
จลลของลมอย่างนี้ ก็ยังสำแดงภาพจำหลักกานูนเป็นหลัก คือ หัวพยัคฆ์สอดแทรกอยู่ตามกิ่งเครือเถา
มีความหมายถึงปีชกาล อันเป็นปีเกิดของท่านพระครูบูรณสถานฯ

ความคมเฉียบและอ่อนละมุนผสมผสานกันเป็นศิลปะฝีมือเลอเลิศ ทำให้ลายจำหลักไม้
ของลมของตัวอาคารที่นี้งามประทับใจอย่างไม่รู้ลืม

ศิลปะการออกแบบหน้าต่างกับช่องกระจกเหนือหน้าต่างและช่องลมที่นี้ มีอะไรให้นัก
ออกแบบปัจจุบันได้ดู ได้ศึกษาอย่างมากมายไม่รู้จักจบ

เรือนขนมปังขิงหรือลวดลายไม้จลล ประดับประดาอยู่ตามเรือนและสถานที่ต่างๆ ที่พบ
เห็นในเมืองจันทบุรี

กฎที่วัดใหญ่ หมู่บ้านตะกาดเจ้า มองเห็นแผ่นไม้จลลลายรั้วกัน ชานบ้าน

เรือนขนมปังขิง แบบเดียวกันที่มีปรากฏโฉมในกรุงเทพฯ ตาก และปัตตานี ศิลปะร่วม
สมัยรัชกาลที่ 5 และ 7 มีครีบริบายลัดขับซ้อนอย่างน่าดู

ลายลลรั้วกันชานบ้าน เป็นแบบพิเศษของท้องถิ่นโดยแท้

ลายจลลของลมเหนือบานประตู รูปทรงเดิมเป็นลายเครือเถา แต่ได้ประดิษฐ์ตัวลายให้ผูก
พันกระสันเกี่ยวกัน

ไม้จลลลายเป็นรั้วกันชานบ้าน ออกแบบให้มีการเว้นช่องไฟขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก
อย่างถูกหลักวิชาครบครัน

ระบายชายคา เรือนขนมปังขิง

ลายจลลรั้วกันชานบ้านเรือนไทยในอดีตของจันทบุรี บังคับอากาศให้ค่อยๆ ผ่อนเข้าไปใน
อาคาร ยังความเยือกเย็นสู่ภายใน

บ้านสถานะเสน หนึ่งในบ้านเก่าที่ยังมีให้เห็นในเมืองจันทบุรี เจ้าของหลังงานแห่งนี้คือ
พระยาวิสุตรโกษา ตึกเก่าหลังนี้มีอายุประมาณ 120 ปี ต่อไปนี้คือ ภาพความงามแห่งสถาปัตยกรรม

อาคารเก่าเมืองจันทบุรี ย้อนหลังถึงสมัยรัชกาลที่ 5 และที่ 6 แบบอย่างของตัวอาคาร
และสไตล์หน้าต่างเป็นศิลปะแบบตะวันตกซึ่งหาดูได้ยากแม้ในกรุงเทพฯ

ลายปูนปั้นอาคารเก่าแก่

ลายจลลของลมเหนือบานประตู มองจากข้างในออกมา รูปทรงเดิมเป็นลายเครือเถา
เห็นดอกดวงเป็นชั้นเชิงแปลก ๆ

ทรงช่องหน้าต่างประตูโค้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่น เกิดจากความสมบูรณ์ของพื้นที่ที่อยู่อาศัยโดยการนำเอาวัตถุศิลปกรรมชาติมาสร้างเป็นสิ่งที่ใช้ในเคารพในพุทธศาสนาหรือเครื่องมือ เครื่องใช้ในการดำรงชีวิต ในครอบครัวแล้วจึงแพร่หลายจนกลายเป็นอาชีพ เป็นของที่ระลึก แสดงถึงความสามารถ และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 3.41 รูปสลักเป็นรูปพระอินทร์

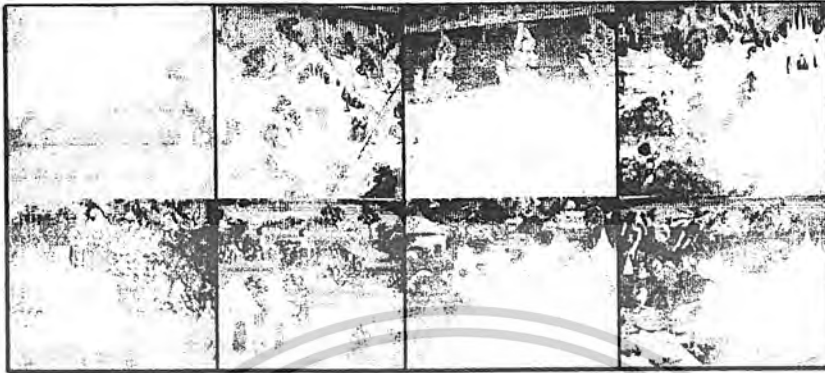
- ประติมากรรม ไม้แกะสลักเป็นรูปพระอินทร์ แกะสลักจากไม้ชื่อพระอุโบสถ วันเข้าพรรษาประชาชนจะนำมาแห่ตามท้องถนนจนกลายเป็นประเพณี

- จิตรกรรมฝาผนัง เกิดจากความศรัทธาในพุทธศาสนา ดั้งนั้นงานเขียนจึง เป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับทางพุทธศาสนาเป็นหลัก การจัดองค์ประกอบของภาพเป็นเรื่องราวเน้นเหตุการณ์สำคัญ ซึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ยังมีวัดเก่าแก่อันอยู่หลายวัด ซึ่งยังคงมีร่องรอยเหลือไว้อยู่ ภาพจิตรกรรมเหล่านี้ อยู่สมัยอยุธยาตอนปลาย บางส่วนเขียนในรัชสมัยรัชกาลที่ 3 – 7 เป็นจิตรกรรมฝาผนังซึ่งมีคุณค่าควรได้รับการศึกษา สามารถกำหนดรูปแบบจิตรกรรมฝาผนังของภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เป็น 4 แบบ คือ

1. แบบประเพณีนิยม
2. แบบอิทธิพลตะวันตก
3. แบบอิทธิพลฉลองพระนคร 150 ปี
4. แบบพื้นถิ่น
5. แบบอิทธิพลศิลปะจากจีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งจิตรกรรมฝาผนังเท่าที่ขึ้นทะเบียนในกรมศิลปากร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเพียง 2 วัด ดังนี้

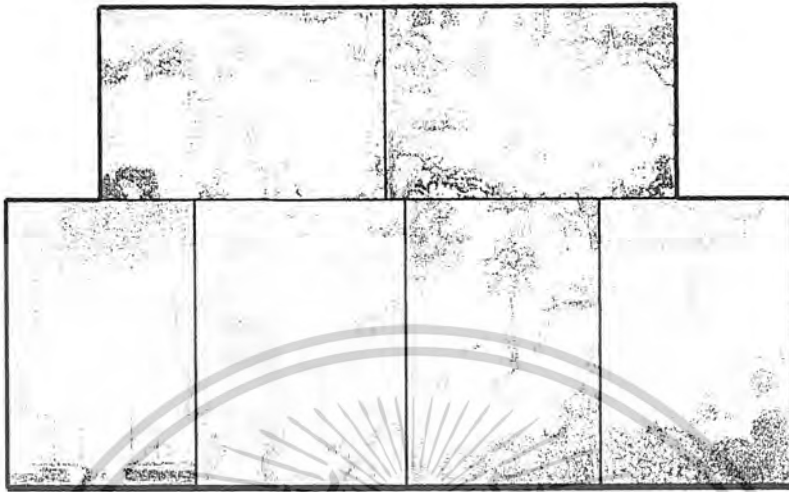
ภาพที่ 3.42 จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทราคม จังหวัดชลบุรี

จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทราคม (แบบประเพณีนิยม , แบบอิทธิพลฉลองพระนคร 150

ปี)

จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทราคมมีการเขียนภาพ อยู่ 2 แห่ง คือ ในวิหารเล็กด้านทิศเหนือและพระอุโบสถ จิตรกรรมฝาผนังภายในวิหารเล็กอยู่ในสภาพทรุดโทรมค่อนข้างเลือนลางอย่างมาก ส่วนในพระอุโบสถบริเวณที่มีการเขียนภาพ คือสวามณังหุ่มกลองด้านหน้าและหลังผนังด้านข้างทั้งสองข้าง เรื่องราวที่เขียนมีทั้งภาพมารผจญ ภาพแม่พระธรณียืนบีบบมวยผม ภาพทศชาดก การใช้สีจะแบ่งออกเป็นหลายลักษณะเช่น ภาพทศชาติมักใช้สีน้อยสีที่ใช้ได้แก่สีน้ำตาลอ่อน สีเทาอ่อน สีขาวนวล เป็นที่สำคัญ หรือได้รับความอุปถัมภ์จากกษัตริย์ เจ้านาย สีที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสีน้ำตาลปนเทา น้ำตาลปนแดง ท้องฟ้าใช้สีน้ำเงินปนเทา ฝุ่นไม้ใช้สีเขียวเข้มตัดเส้นแสดงรายละเอียดส่วนที่ทำเป็นใบด้วยสีเข้ม เช่น สีดำ นอกจากนี้ยังการใช้เทคนิควิธีการที่ได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตกเข้ามาปะปน คือนำเอาวิธีการเขียนโดยใช้หลักทัศนียวิทยามาใช้ การระบายสีระบายแบบทิ้งรอยฝีแปรงเอาไว้ให้เห็นชัดในบางส่วน เน้นแสดงออกให้เห็นแสงใช้สีแบบมีน้ำหนักอ่อนแก่ ตัดกันค่อนข้างเด่นชัด การจัดองค์ประกอบของภาพแบ่งออกเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มจะพื้นด้วย ใจดหิน ต้นไม้ แนวกำแพงวัง อายุของภาพจิตรกรรมฝาผนังนับได้ตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย เรื่อยมา บางส่วนเขียนในช่วงรัชกาลที่ 3 , 5 และ 7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.43 จิตรกรรมฝาผนังวัดอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี

จิตรกรรมฝาผนังวัดอ่างศิลา (แบบประเพณีนิยม)

จิตรกรรมฝาผนังของวัดอ่างศิลา เขียนขึ้นภายในพระอุโบสถ พื้นที่ซึ่งใช้ในภาพเขียนแบ่งเป็น 4 ส่วนใหญ่ คือ ตอนล่างบริเวณพื้นที่ว่างระหว่างช่องหน้าต่างของผนัง ทั้ง 2 ด้านซึ่งเรียกว่าห้องภาพ และพื้นที่ผนังด้านสกัดด้านหน้าของพระอุโบสถช่วงกลางระหว่างประตูทั้ง 2 ข้างอีกส่วนหนึ่งคือ ช่องของผนังตั้งแต่เหนือกรอบหน้าต่าง ประตู ขึ้นไปจนจรดเพดานต่อเนื่องกันไปโดยรอบผนังทั้ง 4 ด้าน เรื่องราวที่เขียนเป็นเรื่องราวประวัติจากปฐมสมโพธิกถาทั้งหมด การใช้สีและเส้นเป็นลักษณะของสีที่ค่อนข้างสว่างสดใส แต่ให้ความรู้สึกในด้านความกลมกลืนและผสมผสานกันเป็นอย่างดี การใช้สีประกอบจากด้านหลังของภาพจะใช้สีครามเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพื้นดินมีทั้งสีเทาแก่น้ำตาล และสีผสมทำให้รู้สึกเป็นสีหม่น พุ่มไม้ ต้นไม้ เขียนให้มีขนาดลดหลั่นกันไปแสดงความใกล้เคียงของหลักวิชาทัศนียวิทยา มีการเน้นให้เห็นถึงความเด่นชัดด้วยสีที่สว่างสดใสและมีความแรงในด้านความรู้สึกเป็นอย่างมากเช่นสีครามสด สีแดงชาด มีน้ำหนักของเส้นแสดงความหนาแตกต่างกันออกไป โดยเส้นที่เขียนตัดลงบนส่วนของใบหน้าจะมีน้ำหนักความหนา บางของเส้น และน้ำหนักของสีที่ให้อ่อน การจัดองค์ประกอบของภาพจะกสองความชัดเจนที่กลุ่มสำคัญซึ่งเป็นเรื่องราวที่เน้นให้เห็นถึงเหตุการณ์สำคัญที่ปรากฏตามบริเฉทต่างๆ การกำหนดอายุจิตรกรรมฝาผนังของอุโบสถวัดอ่างศิลานี้คาดว่ามีการเขียนถึงในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4

ภาพที่ 3.44 จิตรกรรมฝาผนังวัดไผ่ล้อม จังหวัดจันทบุรี

จิตรกรรมฝาผนังวัดไผ่ล้อม (แบบประเพณีนิยม)

ตั้งอยู่ที่ ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี การจัดองค์ประกอบของภาพจิตรกรรม ฯ จะแบ่งเรื่องราวแต่ละตอนด้วยวิธีการแบ่งคั่นด้วยแนวกำแพงเมือง หรือกำแพงวัง เพื่อแบ่งแยกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพส่วนนั้น ๆ ส่วนองค์ประกอบและเรื่องราวที่แสดงออกภาพบางตอน เช่น ส่วนที่เป็นธรรมชาติหรือทิวทัศน์ ได้แสดงออกให้เห็นถึงลักษณะวิธีการเขียนที่ได้รับอิทธิพลมาจากจิตรกรรมของจีนอย่างชัดเจน ทั้งการใช้สีและวิธีการวางองค์ประกอบของภาพ รวมถึงองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ต้นไม้ ภูเขาที่สูงเสียดฟ้า เหมือนยอดเขาที่ลอยโผล่พ้นจากกลีบเมฆหมอกสำหรับภาพบุคคลที่ปรากฏในภาพจิตรกรรมวัดไผ่ล้อมคือ ตัวเอก หรือตัวพระ และเทวดา จะเขียนแนวลักษณะของจิตรกรรมแบบประเพณีอย่างแท้จริง แต่จะไม่มีกรอบเพื่อเน้นส่วนเครื่องประดับ หรือเครื่องแต่งกายบางส่วน จิตรกรรมวัดไผ่ล้อมได้รับอิทธิพลตะวันตก ช่วงสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

3.6.4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

- งานหัตถกรรมจักสานชาวพนัสนิคม ของนางปราณี บริบูรณ์

เครื่องจักสานพนัสนิคมเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีมานานกว่าร้อยปีแล้ว เกิดขึ้นพร้อมการตั้งชุมชนในสมัยรัชกาลที่ 3 โดยท้าวทุม (พระอินทราชา) เป็นผู้นำชาวลาวเข้ามา สวามิภักดิ์ และได้รับพระราชทานให้ตั้งเมืองพนัสนิคมขึ้น ชาวลาวที่อพยพเข้ามานั้นมีฝีมือทางด้านจักสานอยู่แล้ว จึงนำไม้ไผ่ ที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์ในเมืองพนัสนิคมมาสร้างสรรคงานจักสานนานาชนิด และได้สืบทอดจนกลายเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น

การจักสาน คือ การนำเอาวัสดุมาทำให้ได้ขนาดพอเหมาะ แล้วนำมาสานขึ้นรูปเป็นอุปกรณ์ หรือ เครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน วัสดุดังกล่าวที่หาได้ในท้องถิ่น ได้แก่ ไม้ไผ่ ต้นหวาย ต้นคล้า ต้นกก เป็นต้น ก่อนจะลงมือสานต้องจักออกเป็นแผ่น หรือเส้นยาวด้วยมีดเสียก่อนจึง

เรียกว่า "จักสาน" แบ่งเป็นประเภทตามความถนัดและความต้องการของท้องถิ่นได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. การสานเครื่องมือทำมาหากิน เช่น สานไซเอาไว้ดักปลา สานข้องเอาไว้ใส่ปลา จับได้ สานตุ้มเอาไว้ดักปลา โดยการวางเหยื่อล่อไว้ภายใน สานลอบเอาไว้ดักปลาค่ายไซ สาน สุ่มเอาไว้ครอบปลา และต่อมามีการผลิตไปจำหน่ายให้ร้านค้าในตลาด จึงเห็นเครื่องมือจับสัตว์น้ำ เหล่านี้วางขายในตลาดมานานพอสมควรแล้ว

ข. การสานเครื่องใช้ในบ้าน ได้แก่ กระบุง กระจาด กระตง กระโล่ กระชอนฯลฯ ใช้ ไม้ไผ่เป็นดอกสาน กระบุง กระจาดต้องใช้ดอกถึง 3 ขนาด “ดอกยื่น” เป็นแผ่นหนาค่อนข้างแข็ง “ดอก สาน” เป็นดอกแบนเล็กกว่าดอกยื่นเล็กน้อย และดอกกลมก่อนจะถึงปากกระบุงและกระจาด เพื่อ ความแข็งแรง และสวยงามก่อนจะใส่ขอบด้วยไม้ไผ่และมัดด้วยเส้นหวายแลดูสวยงาม ผิดกับกระตง กระโล่ จะใช้ดอกขนาดเดียวกันหมดเสร็จแล้วใส่ขอบเช่นเดียวกับกระบุงและกระจาด

ค. การสานเครื่องใช้เครื่องประดับ คือ การสานเช่นเดียวกับเครื่องใช้ในบ้านแต่ปรับ ประยุกต์เปลี่ยนแปลงบางส่วนให้ประณีตสวยงามขึ้น ดูแล้วมีคุณค่าสูงเช่น สานกระบุง กระจาด ด้วยดอก ยื่นและดอกกลมที่ดัดผ่านรูตะปุดอกแผ่นสังกะสี ทำให้ดูละเอียดประณีตบรรจง ยิ่งทำให้ขนาดเล็กลง แล้วนำไปใส่ผลไม้แทนถาด ยิ่งทำให้แปลก และมีคุณค่ากว่าจานหรือถาดมากเป็นต้น นอกจากนี้ยังม ีการสานเป็นรูปสัตว์ด้วยดอกย้อมสีด้วยแล้ว

การสานเครื่องประดับด้วยฝีมือประณีตนี้ ได้มีชาวอำเภอพนัสนิคมกลุ่มหนึ่งโดยนาง ปราณิ บริบูรณ์ ได้เห็นคุณค่าของเครื่องจักสานจึงได้นำมาประยุกต์เป็นเครื่องใช้ฝีมือประณีต โดย การออกแบบใหม่แต่ยังรักษารูปแบบเดิมไว้ รวมเอาความประณีตและความสวยงาม โดยรูปแบบ หลักรูป มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ 1 เชี่ยนหมาก, เชี่ยนเมียงคำ

เชี่ยนหมาก แต่เดิมชีวิตคนไทยส่วนมากชอบรับประทานหมากพลู ยาจืด ปูนแดง ชี้ผึ้ง สำหรับสีปาก ชุดเชี่ยนหมากนี้จะมีสองชั้น ชั้นบนจะใส่สิ่งต่างๆ ในการรับประทานเหล่านี้ ใช้เป็น ประจำทุกวัน และให้รับรองญาติมิตรในบางโอกาสได้ด้วย มีชั้นล่างไว้สำหรับใส่เงิน และของหยิบใช้ เล็กๆ น้อยๆ ประจำตัว ต่อมาได้เลิกใช้แล้ว

ในแนวคิด เพื่อการพัฒนารูปแบบและฝีมือ รวมทั้งพัฒนาในประโยชน์ใช้สอย จึงได้นำเชี่ยน หมากนี้มาดัดแปลงเป็นชุดเมียงคำ

รูปแบบที่ 2 กระเป๋าถือสตรี

เป็นกระเป๋าถือสตรี ชาวบ้านพนัสนิคมได้ทำขึ้นด้วยภูมิปัญญาชาวบ้านของตนเอง ต่อมา นางปราณี บริบูรณ์ ได้นำมาปรับปรุงเพื่อให้มีแบบถูกต้อง งดงาม ได้สัดส่วนได้สมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. การสานหุ้มเครื่องใช้เซรามิค คือการตกแต่งเครื่องใช้ถาวรอย่างขวดหรือแจกันที่ทำด้วยเซรามิคอยู่แล้วให้ดูสวยงามด้วยการใช้ตอกเส้นบางๆ มาสานทาบไปตามผิวของขวด หรือ แจกันนั้น แล้วขัดและตกแต่งผิวตอกที่สานด้วยกระดาษและแล็กเกอร์ต่อไป

นอกจากจะเป็นการใช้ฝีมือในการสานด้วยตอกแล้วยังเป็นของแปลกใหม่ที่ฝีมือประณีต เนื่องจากใช้เวลานานในการสาน จึงมีราคาค่อนข้างสูง เครื่องจักสานพหุสนนิคม นับเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านสำคัญประเภทหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนจำนวนมากไม่น้อย หลายครอบครัวมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เนื่องจากการเสริมรายได้ให้แก่ชาวพหุสนนิคมอีกทางหนึ่งด้วย ดังคำกล่าวที่ว่า “พักนา วางงาน จักสาน ได้เงิน”

เครื่องจักสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเป็นลักษณะของการจักสานเพื่อการสานเครื่องใช้เครื่องประดับ และการสานหุ้มเครื่องใช้เซรามิค ได้แก่

1. จักสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทครุและกระบุง

ภาพที่ 3.45 จักสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทครุและกระบุง

1 ครูด้า ,2 ครุประยุกต์ลายขีด ,3 ครุลายดอกคล้า

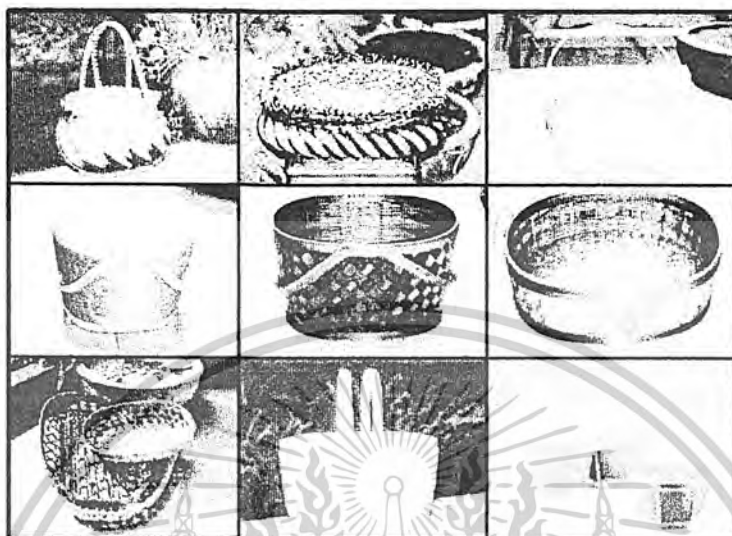
เป็นภาชนะใส่ดอกไม้ และ ต้นไม้ หรือใส่ของ สามารถอุ้มน้ำได้โดยไม่รั่วไหล นิยมทาสีไว้ภายใน ส่วนภายนอกไม่ทาสีเว้นให้เห็นลวดลายสาน

4 กระบุงส่วย , 5 กระบุงลาว

เป็นภาชนะสำหรับตวงเมล็ดพืช และข้าวของอื่นเพื่อเก็บไว้ใช้งาน เรียกว่ากระบุงส่วยมีทั้งใหญ่และเล็ก ส่วนกระบุงลาว เป็นภาชนะสำหรับใส่ธัญพืชและผลไม้ เพื่อขนย้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทตระกร้าและถาด

ภาพที่ 3.46 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทตระกร้าและถาด

6 ตระกร้าน้ำตาลรี, 7 ตระกร้าเปล, 8 ตระกร้าป่าเสย

เป็นภาชนะไว้ใส่ผัก ผลไม้ สิ่งของ เพื่อเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง บางอันหุ้มเบาะรองไว้กันกระแทก หรือเพื่อความสวยงาม

9 ตระกร้าลายไพล, 10 ตระกร้าลายเฉียง

เป็นภาชนะไว้ใส่ผัก ผลไม้ สิ่งของ เพื่อเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง หรือไปงานบุญ

11 ถาดลายเฉียง, 12 ถาดชลอม

เป็นภาชนะไว้ใส่ผัก ผลไม้ หรือ สิ่งของ ภายในบ้าน

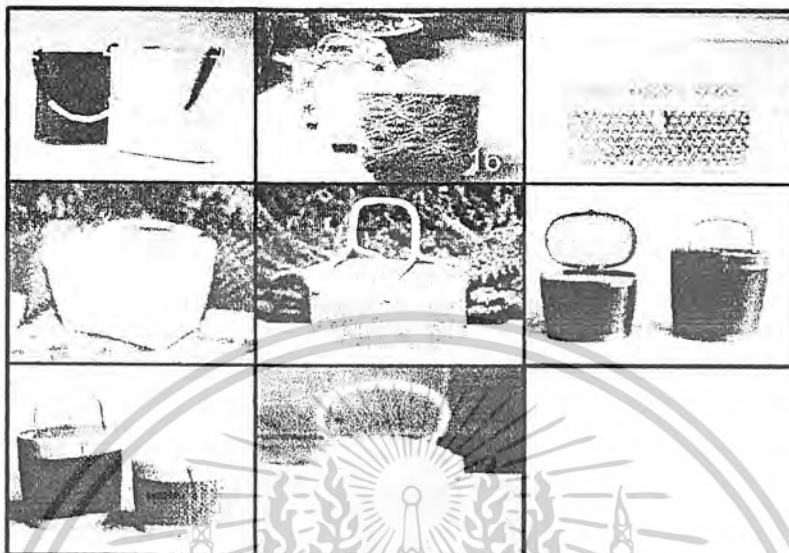
13 ตระกร้า 2 หู ทำจากใบแฝก

เป็นภาชนะไว้ใส่ผัก ผลไม้ สิ่งของ เพื่อเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง หรือไปงานบุญ

14 ตระกร้าหกเหลี่ยม ลายพิกุล

ใช้ใส่ผัก และผลไม้ สามารถเคลื่อนย้ายสำหรับเดินทาง หรือไปงานบุญ หรือใช้ออกงาน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทกระเป๋า

ภาพที่ 3.47 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทกระเป๋า

15 กระเป๋าถือ 9 นิ้ว ,16 กระเป๋าถือญี่ปุ่น

ใช้สำหรับใส่สิ่งของ หนังสือ สมุด กระเป๋าเงิน ฯลฯ เป็นกระเป๋าถือเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง

17 กระเป๋ายกดอกพิกุล,18 กระเป๋าทำจากต้นคล้า,19 กระเป๋าทรงริ้วเดียว

เป็นกระเป๋าถือใส่สิ่งของ เพื่อเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง หรือใช้ออกงาน

20 กระเป๋าลายขีด,21 กระเป๋าลายไหล

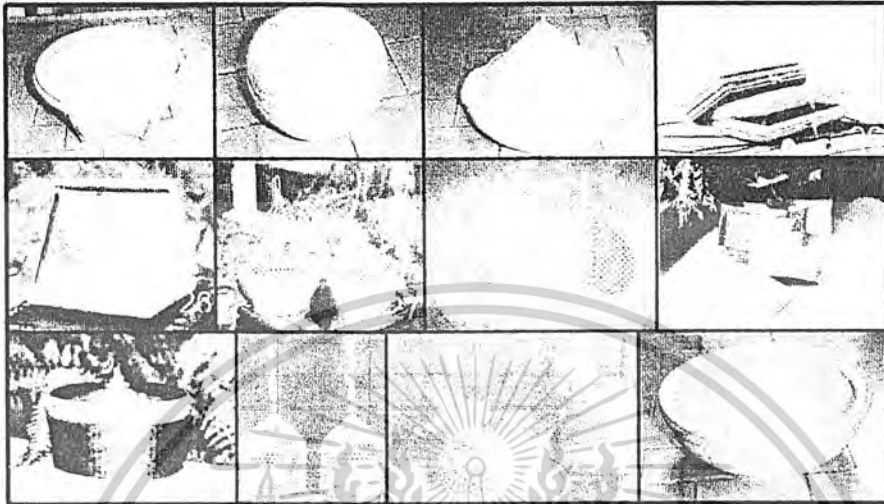
เป็นกระเป๋าถือใส่สิ่งของ เพื่อเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง หรือใช้ออกงาน

22 ตะกร้าหกลเหลี่ยมยกดอกพิกุล

เป็นกระเป๋าถือใส่สิ่งของ เพื่อเคลื่อนที่สำหรับเดินทาง หรือใช้ออกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน

ภาพที่ 3.48 จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน

23 กะโล่

เป็นภาชนะใช้ปิดขอบกระจาด และอาจใส่สิ่งของหรือตากของได้ แต่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ ใช้คู่กับกระจาด นิยมใส่เทียนหอม หรือ เขียนเมียงคำ

24 พักทอง

เป็นภาชนะสำหรับใส่พวกเข็ม ด้าย เพื่อเย็บปักถักร้อย

25 ฝาชีใบบัว

ใช้ครอบอาหารป้องกันแมลง

26 กระเป๋าหนีบ

ใช้ใส่ธนบัตร และ เงิน หรือไว้ใช้เก็บนามบัตร

27 กระจาดพร้อมสาแหวก

ใช้ใส่ผัก และผลไม้ สามารถเคลื่อนย้ายสำหรับเดินทาง หรือไปงานบุญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

28 พัดโบโพธิ์

ใช้วิไลม หรือพัดแมลง เป็นของชำระ่วย

29 กระแตบประยุกต์

ใช้ไสธนบัตร และ เงิน หรือไว้ใช้เก็บนามบัตร

30 กล่องใส่ของทรงรีลายไหล

เป็นภาชนะไว้ใส่ผัก ผลไม้ หรือ สิ่งของ ภายในบ้าน

กระทวยมีฝาปิด

ใช้ใส่ผัก และผลไม้ หรือสิ่งของภายในบ้าน ลักษณะคล้ายกับกระบุงและกระจาดผสมกัน

31 ชะลอมกันสามเหลี่ยม

ใช้ใส่ผัก และ ผลไม้ สามารถเคลื่อนย้ายสำหรับเดินทางไว้เป็นของชำระ่วย

32 ไก่สาน

ใช้แทนไก่จริง เพื่อป้องกันการเสียหายระหว่างการเดินทางใน ขบวนชั้นหมาก สามารถใส่

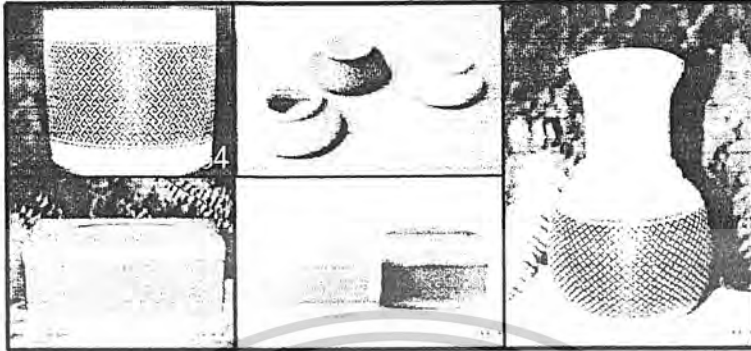
ไข่ไก่ ไว้ในตัวไก่สาน

33 ตะแกรง

ใช้ร่อนเมล็ดธัญพืช ร่อนถั่ว และวัสดุก่อสร้าง และใช้ตาก อาหารสดเพื่อถนอมอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จักรสานหุ้มเซรามิกและเครื่องใช้

ภาพที่ 3.49 จักรสานหุ้มเซรามิกและเครื่องใช้

34 กล่องใส่ม้วนกระดาษชำระลายขีด

ใช้ใส่ม้วนกระดาษเช็ดหน้า

35 แจกันสานหุ้มเซรามิกลายไฟล์, 36 แจกันเซรามิกสานหุ้มลายขีด

ใช้ใส่ดอกไม้ และต้นไม้เล็ก ๆ สานหุ้มภายนอก เพื่อความสวยงาม

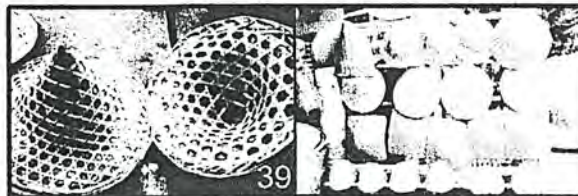
37 กล่องใส่กระดาษเช็ดหน้า

ใช้ใส่กล่องกระดาษเช็ดหน้า

38 ผอบสานหุ้มเซรามิก

ใช้ใส่ดอกไม้ หรือ เครื่องแป้ง ใสลิงของชิ้นเล็กๆ

6. จักรสานหมวกสวมใช้กันแดดกันฝน

ภาพที่ 3.50 จักรสานหมวกสวมใช้กันแดดกันฝน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

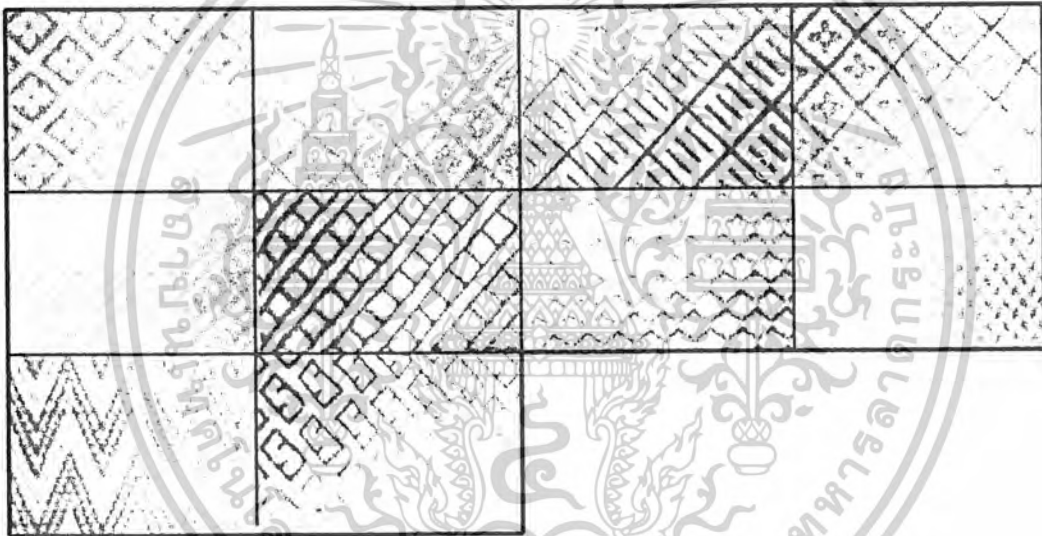
39 หมวกก๊วยเล่ะ

เป็นหมวกยอดแหลม ใช้ใส่กันแดด กันฝนของชาวนาจีนใน ประเทศไทย นิยม
ทำกันในจังหวัดฉะเชิงเทรา

40 หมวกงอบไม้ไผ่

เป็นงอบสานด้วยไม้ไผ่ ใช้ใส่กันแดด กันฝนของชาวนาไทย
นิยม ทำกันในจังหวัดตราด

ลวดลายจักสานมีทั้งหมด 10 ลาย ได้แก่

ภาพที่ 3.51 ลวดลายจักสานมีทั้งหมด 10 ลาย

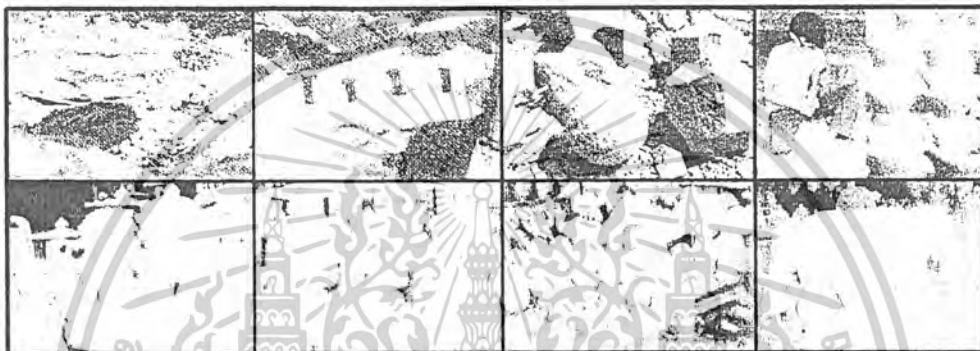
1. ลายบิดดอกจอก ดัดแปลง	6. ลายไทยใหญ่ทาง
2. ลายพัดยศ	7. ไทยดอกกระจาย
3. ลายผืนล้อมสี่เหลี่ยม	8. ลายใบไม้ร่วง
4. ลายดอกมะลิ	9. ลายน้ำไหลทางใหญ่
5. ลายผืนดอกสั้น	10. ลายบิดขอ เลข 5

- งานหัตถกรรมพื้นบ้านอ่างศิลา

ครุภัณฑ์อ่างศิลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำครกหินอ่างศิลาเป็นอาชีพที่มีชื่อเสียงของตำบลอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรีมานานแล้ว เมื่อครั้งมีชาวจีนหนีภัยมาครั้งเรือจม ได้เห็นจากวัฒนธรรมการประกอบอาหารของคนไทย จึงได้คิดค้นครกหินนี้ขึ้น ปัจจุบันนี้หินแกรนิตหมดไป จึงนำหินเนื้อดีจากต่างจังหวัดมา นอกจากครกหินแล้วยังมี โม่หิน รูปสัตว์ และของประดับสวนหย่อม รวมทั้งส่วนประกอบของประตูหน้าต่างอาคารสถานด้วย

ภาพที่ 3.52 ขั้นตอนการทำและผลิตภัณฑ์ครกหินอ่างศิลา

แบ่งประเภทครกที่คนไทยใช้ดังนี้

ครกไทย ดั้งเดิมทำด้วยดินปั้นแล้วเผา ซึ่งถือเป็นความถนัดและความชำนาญที่ทำสืบทอดกันมาแต่ครั้งปู่ย่าตายาย ส่วนไม้ตีพริก (สาก) ทำจากไม้เนื้อแข็ง เนื่องจากต้องการให้น้ำหนักเพื่อว่าเวลาตำจะได้แหลกละเอียดโดยเร็ว ข้อเสียก็คือ ครกมักแตกพังง่ายต้องทำให้ใหม่อยู่เรื่อยๆ นอกจากนั้นครกสมัยโบราณยังนิยมทำจากไม้โดยใช้ไม้ขนาดใหญ่มาขุดเจาะทำครกชนิดนี้ว่า ครกกระเดื่อง หรือ ตะลุมพุก

ครกกระเบือ เป็นครกขนาดเล็กนิยมปั้นด้วยดิน ที่มีใช้ในสมัยก่อนนั้น ไม่มีหลักฐานแสดงแน่ชัดว่าเดิมมีลักษณะเช่นใด แต่มีผู้เฒ่าผู้แก่เล่าให้ฟังว่า ครกสมัยโบราณที่เห็น มีลักษณะปากกว้าง ขอบปากแบนกลมมน โค้งเป็นวงกลมช่วงระหว่างปากครกถึงก้นครกจะค่อย ๆ สอ หรือ เรียวเล็กลง เมื่อตั้งจะค่อนข้างสูง จากนั้นพื้นฐานขึ้นรองอีกชั้นหนึ่ง โดยปั้นให้มีลักษณะกลมมนคล้ายกับปากครก เพื่อให้สามารถรองรับน้ำหนักกระหว่างตำหรือใช้งานได้ดียิ่งขึ้นขนาดของครกไม่ใหญ่นัก อาจเป็นเพราะการปั้นขนาดใหญ่มากๆ ทำให้การเคลื่อนย้ายลำบากและแตกหักได้ง่าย จึงนิยมปั้นลูกขนาดพอดีเพื่อสะดวกกับการใช้งาน นอกจากนั้นการปั้นลูกใหญ่ยังให้ประโยชน์ในการใช้งานได้น้อย เนื่องจากการใช้งานจำกัดของครกดินเผา อีกอย่างไม้ตีพริกทำด้วยไม้เนื้อแข็งมีน้ำหนักเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ดานการคาไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากแทนการใช้ดินเผาไม่เหมาะกับการทำไม้ตีพริกเนื่องจากขาดน้ำหนัก หากจะทำขนาดใหญ่ไม่พอดีกับขนาดของครก สำหรับไม้ตีพริกที่ใช้ในสมัยก่อนชาวบ้านเรียกว่า สากกะเบือ คนไทยสมัยโบราณใช้ครกกะเบือในการบดอาหารให้แหลกละเอียดเรื่อยมาจนสมัยรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีการติดต่อกับค้าขายกับเมืองจีนอย่างออกหน้าออกตาก ทำให้ได้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมต่างๆ แก่กันด้วย ช่วงนี้เองที่สันนิษฐานว่าครก อันเป็นเครื่องบดอาหารของไทยได้เปลี่ยนแปลงในด้านรูปแบบขนาดใหญ่ นั่นคือเปลี่ยนจากครกดินเผามาเป็นครกหินแกะสลัก อันได้มาจากเมืองจีน

ครกหิน มีลักษณะคล้ายกับครกดินเผาที่ใช้กันมาแต่สมัยโบราณนั่นเอง กล่าวคือมีลักษณะเป็นเบ้ากลมลึกลงไปพอประมาณ ก้นครกทำเป็นฐานรองเพื่อให้สามารถตั้งใช้งานได้สะดวก แต่ครกหินมักจะมีขนาดค่อนข้างใหญ่กว่าครกกะเบือทั่วไป ทั้งยังมีน้ำหนักมาก จึงมักจะนิยมใช้กับการตำพริกที่ต้องการใช้ในจำนวนมากๆ เช่นในงานบุญและเฉลิมฉลองต่างๆ ส่วนไม้ตีพริกหรือที่เรียกกันว่าสาก ก็ยังคงใช้อยู่เช่นเดิม ด้วยเชื่อกันว่า สากไม้จะทำให้รสชาติของพริกที่ตำไม่เสียไป

กระบวนการทำครกหิน

ขั้นเตรียมหิน

ต้องขุดหินที่มีอยู่ตามธรรมชาติขึ้นมา โดยขั้นแรก เจาะหินเป็นรูปสี่เหลี่ยมลึกลงไปประมาณ 2 – 3 เมตรจากนั้นตัดหินที่ได้ยกออกมา ที่ต้องเจาะหินให้ลึกลงไปก็เพื่อที่จะให้ได้หินชั้นใน ซึ่งมีคุณสมบัติแข็งแรงทนทานที่สุด อีกประการหนึ่งก็คือ ต้องการดูว่าแนวหินเป็นไปในทิศทางใด เพราะการตัดหินตามแนวจะทำให้ได้เนื้อมากที่สุด ขนาดของหินที่ตัดได้ส่วนใหญ่ประมาณ ยาว 2 เมตร กว้าง 1 เมตร ครึ่งหนา 1 เมตร เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการเคลื่อนย้าย

การเจาะและตัดหินในขั้นตอนนี้ ส่วนที่ลำบากที่สุด คือ การแยกหินตามขนาดของครก เมื่อทำแยกแล้วต้องทำปากครกให้ราบเรียบสามารถใช้ “วงเวียนเหล็ก” ทำวงกลมเป็นรูปครก เพื่อจะได้ขึ้นรูปภายนอกให้รับกับปากครกที่วาดไว้ ใช้เหล็กกล้าปากแหลมที่ช่างสกัดหินเรียกว่า “จ้ำ” สกัดด้านนอกของตัวครกก่อนจึงค่อยสกัดตรงกลางครกให้เป็นหลุม ปัจจุบันเมื่อสกัดด้วยจ้ำและฆ้องด้ามโค้งแล้วก็มีฝ่ายจัดให้สวยงามด้วยหินเจียรด้วยเครื่องไฟฟ้า สะดวกสบายมาก ถ้าสกัดครกหินลูกใหญ่ใช้จ้ำไม่ได้ต้องใช้ “แต้” ซึ่งเป็นเหล็กสกัดหน้าตัดประมาณ 1 นิ้ว มีไว้สกัดหินหน้ากว้างๆ

หลังจากได้หินตามที่ต้องการแล้ว ชาวบ้านจะช่วยกันนำหินที่ได้มาย่อยให้มีขนาดเล็กพอ

เหมาะกับขนาดเล็กพอเหมาะกับขนาดของครกคือ ความสูงประมาณ 4 – 6 นิ้ว กว้าง 7 – 8 นิ้ว

ขั้นสลักหินเป็นครก

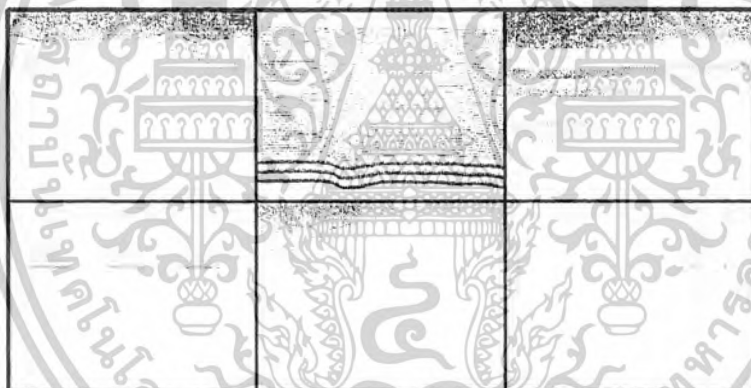
อุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ก้อนถ่านสีดำ ไม้ หรือวงเวียน สำหรับทำเส้นรอบวงส่วนปาก และฐาน
2. ลีว หรือเหล็กสกัด ทำด้วยเหล็ก มีหลายขนาด เพื่อให้เหมาะกับลักษณะงาน
3. ฆ้อนเหล็ก สำหรับตอก มีหลายขนาดเช่นกัน
4. เครื่องเจียรไฟฟ้า
5. สีหรือหมึกจีน แล็คเกอร์

ภาพที่ 3.53 การปั้นผ้า และการทอผ้าอ่างหิน

ภาพที่ 3.54 ผ้าทออ่างหิน

ผ้าทออ่างหิน

การทอผ้าอ่างศิลานั้นกระทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ผู้ชายจะประกอบอาชีพ
ประมง ส่วนผู้หญิงจะทอผ้าสำหรับใช้เองหรือขายในครอบครัว ต่อมาจึงมีการทอผ้าที่ทอได้นั้น
ไปขาย หรือนำไปฝากขายยังร้านที่ซื้อด้ายมา หรืออาจจะมีคนไปซื้อถึงบ้านเลยที่เดียวในอดีตนั้นมี
ผู้เล่าสืบต่อกันมาว่า มีหญิงสาวตำบลอ่างศิลาได้ติดตามเจ้านายไปในวังต้นกรุงรัตนโกสินทร์และได้
เป็นครูสอนการทอผ้าให้ชาววังต้นกรุงด้วย จึงเป็นที่น่าเชิญชวนให้ศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมไว้ เพื่อ
ให้คนรุ่นหลังได้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของบรรพบุรุษของตนที่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สิ่งสมไว้ จะเป็นการดีถ้าประชาชนได้มีส่วนร่วมในการฟื้นฟูอาชีพการทอผ้าดั้งเดิมไว้ ไม่ให้เหลือทิ้งไว้ แต่เพียงความทรงจำเท่านั้น

อุปกรณ์และวัตถุดิบในการทอผ้า

อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าส่วนใหญ่เป็นวัตถุที่หาได้ในท้องถิ่นและมักจะเป็นของตนเองแทบทุกบ้านที่เคยทอมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ อุปกรณ์ต่างๆ นั้นสามารถเก็บรักษาไว้ใช้ได้นานๆ เพราะมีความมั่นคงและมีความละเอียด ไม้ที่ใช้ประกอบเป็นทอผ้ามักใช้ไม้เนื้อแข็งแรงใช้ได้นานๆ ถ้าหากเกิดชำรุดก็สามารถหาวัสดุในท้องถิ่นมาซ่อมแซมได้ และส่วนประกอบย่อย เช่น กี่ ฟืม ไม้ต้นทูกนั้นก็อาจหาได้ในท้องถิ่นนั่นเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้า

1. กี่ เป็นโครงไม้รูปสี่เหลี่ยมสำหรับนำเอาอุปกรณ์ในการทอผ้า เช่น ฟืม ตะกอ ไม้โตงเตง ไม้หน้าทูก มาประกอบกันเข้าเพื่อทอผ้า
2. ฟืม ทำด้วยไม้ซกผสมไม้ไผ่ ทำหน้าที่กระทบเส้นด้ายให้แน่น ลักษณะยาวเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีซี่ไม้ เล็กๆ หลายซี่ เรียกว่า "ฟันฟืม" ซึ่งมีความละเอียดมากด้ายเส้นเล็กๆ เท่านั้นจึงจะสามารถสอดผ่านได้ ขนาดยาวตามความกว้างของผ้าที่ทอ
3. ตะกอ ทำด้วยเส้นด้ายร้อยกับกรอบไม้ ทำหน้าที่ยกด้ายขึ้นหรือลงสลับกัน เพื่อสะดวกในการสอดกระสวย มี 3 ชนิด คือ
 - 3.1 ตะกอชนิดติดกับฟันฟืม
 - 3.2 ตะกอชนิดแยกกับฟันฟืม
 - 3.3 ตะกอชนิดผูกด้วยเชือกซีกเดียว
4. กะนัด คือ ไม้แบน 2 อันนอกตะกอสำหรับขัดเส้นด้าย เพื่อกันด้ายยุ่งและช่วยเรียงเส้นด้าย
5. กระสวย คือ เครื่องบรรจุด้ายสำหรับขัดเส้นด้าย สำหรับการทอผ้า ทำหน้าที่นำเส้นด้ายไปขัดกับด้ายยืน มีหลายชนิด ได้แก่
 - 5.1 กระสวยทำจากเขาสัตว์ ลักษณะแบนมีส่วนแหลมเล็ก เป็นที่คล้องหรือเก็บด้าย
 - 5.2 กระสวยทำด้วยไม้ไผ่ ลักษณะยาวมีที่คล้องด้ายที่หัวและท้ายที่ทำด้วยไม้ไผ่ เพราะไม้ไผ่ประกอบด้วยเซลบางๆ และเหนียวพอที่จะทำกระสวยได้
 - 5.3 กระสวยที่ทำด้วยไม้จริงๆ เป็นกระสวยไม้หน้ามีล้อจะรูตรงกลางสำหรับบรรจุหลอดด้าย ที่มีล้อนั้นอยู่ที่ส่วนหัวและท้ายเพื่อให้กระสวยลื่นและคล่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. หลอดด้ายพุ่ง
7. ไม้เหยียบตะกอล ทำจากไม้ไผ่ มีหน้าที่ทำให้เส้นด้ายสลับกัน
8. ผัง คือ ไม้สำหรับถ่างผ้าที่ทอให้ตึงปลายทั้งสองมีเข็มสำหรับเสียบที่ริมผ้า
9. กะสม คือ ไม้สี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างประมาณ 3 นิ้ว ยาวประมาณ 1 ช่วงแขน ตัวกะสมต้องการไม้ที่แข็งแรงเพื่อไม่ให้เปลี่ยนรูปทรง นิยมใช้ไม้ประดู่

10. รอก คือ เครื่องใช้รูปคล้ายล้อมีแกนหมุนได้รอบตัว ที่ขอบล้อเป็นร่องสำหรับให้เส้นเชือกหรือเส้นลวดเดินได้สะดวก

11. กระดานม้วนหูก ใช้สำหรับม้วนเส้นด้ายยืนอยู่ด้านหลังของกี่ ยาวประมาณ 1 ฟุต

12. หัวหูก ทำหน้าที่ขัดด้ายให้เป็นส่วนๆ (1 กระจุก = 20 – 25 เส้นยืน) โดยให้ยาวเท่ากับความกว้างของผ้า

13. โตงเตง คือ เครื่องหูกชนิดหนึ่ง มี 2 อัน ผูกแขวนลงมาสำหรับสวมหระดานที่ม้วนด้ายยืน 2 ข้าง ด้านบนเจาะรูสำหรับผูกเชือกกับรอก ด้านล่างทำเป็นรูปตะขอไว้วางไม้ขวางที่ใช้สำหรับดึงเส้นด้ายให้ตึง

14. ไม้หน้าหูก ใช้สำหรับขึ้นหูกให้ตึงเวลาทอ

15. ตับตะกอล ใช้สำหรับร้อยเส้นด้าย เพื่อดึงเส้นด้ายที่ทอขึ้นลง

16. ฝื่อ เป็นที่ขึงเส้นด้ายให้เท่ากับพื้นทอและให้ได้ขนาดของผ้าที่เราต้องการทอ ต้องใช้ 2 ข้าง

17. ระวง คือ เครื่องปั่นด้ายใช้สำหรับเอาเช็ดด้าย หรือไหมสวม เมื่อเวลาสาวเส้นด้ายจะได้ออกเป็นเส้นๆ ไม่ขาด ไม่ยุ่ง

18. ไน คือ เครื่องสำหรับกรอด้ายหรือไหมเข้าหลอด

19. ด้าย ทำจากฝ้าย

ขั้นตอนของการทอผ้าอ่างหิน

ขั้นตอนแรก จัดซื้อเส้นด้ายมาเป็นลูกๆ ลูกละ 200 ปอย ปอย ละ 10 ใจ

ขั้นตอนที่ 2 นำขดด้าย (ฝ้าย) ลงไปจุ่มน้ำให้เปียกแล้วนำมาขย่ำกับข้าวเย็นที่เอาไปผึ่งแดดจนแห้ง แล้วนำมาหุงใหม่ เมื่อขย่ำจนข้าวแหลกแล้วก็บิดขดด้ายนำไปผึ่งแดดให้แห้ง เวลาตากก็ต้องกระตุกเส้นด้าย เพื่อให้ข้าวหลุดออก เมื่อแห้งแล้ว นำมาแช่น้ำให้นิ่มบิดให้แห้ง แล้วเอาขึ้นราวแผ่ออกไป จากนั้นใช้กาบมะพร้าว เรียกว่าจันดวง (มะพร้าว 1 ลูก แบ่งเปลือกเป็น 3 ส่วน 1 ส่วน เรียก

ว่า 1 จันดวง จากนั้นนำมาแบ่งครึ่ง) ใช้ส่วนรอยตัดกันซึ่งเป็นกระบวนการที่ต่างจากการทอผ้าแปลงอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 3 นำเส้นด้ายที่แปรงแล้ว มากรอใส่ หลอดซึ่งยาวประมาณ 8 นิ้ว แล้วนำไปใส่รางหลอด ซึ่งใส่หลอดได้ประมาณ 25 หลอด จากนั้นเอารางหลอดไป แขนงไว้เหนือศีรษะ แล้วดึงเส้นด้ายจากทุกหลอดให้มีความยาวเท่าๆกัน แล้วรวบมัดปลายให้แน่น จากนั้นคล้องเข้ากับลูกมือ เรียกว่า "คั่น" แต่เขาจะใส่หลอดลาย ก็เพิ่มขบวนการ "คิด" ด้วย จนครบทุกลูกโดยวิธีคล้องสลับกัน แล้วสอดเส้นด้ายเข้าฟันพืม เสร็จแล้วก็ขึงยาวไปตามเส้นทางตรง แล้วม้วนด้ายเข้ากับกระดาษซึ่งเรียกว่า หูก เพื่อเข้าไปหาฟันพืม แล้วเอาไปเติมตะกอก (คือการเอาเส้นด้ายเบอร์ 8 มาทำเป็นตะกอกเพื่อขัดเส้นด้ายชั้น - ลง) เมื่อเติมตะกอก 2 ตับบน และล้างเรียบร้อยแล้ว ก็เอาเส้นด้ายใหญ่ผูกอกแขวนกับราวไม้ โดยแยกปลายเชือกผูกติดกับดับกะกอกทั้งสองดับนั้น สายพืม ทำโดยนำเชือกมาผูกกับคางพืม ซึ่งอยู่ริมทั้ง 2 ข้าง ของพืม ส่วนด้านล่าง มีไม้เหยียบ 2 อัน ผูกโดยใช้เชือก 4 เส้น (ผูกด้านหัวทั้ง 2 ข้าง)

ขั้นตอนที่ 4 วิธีการทอใช้กระสวยใส่ด้ายเพื่อพุ่งสานเส้นด้ายสลับกัน ก่อนพุ่งต้องเหยียบเพื่อสับตะกอกทุกครั้งที่จะพุ่งด้าย เมื่อพุ่งด้ายแล้วก็กระทบพืมเข้ามาเพื่อให้เส้นด้ายประสานกันสนิท(เส้นด้ายพุ่งที่กรอแล้วจะต้องนำไปแช่น้ำให้เปียกเสมอกัน แล้วจะนำมากระทบเป็นผืนผ้า แต่ถ้าเส้นด้ายเปียกไม่เสมอกัน เวลาทอจะเป็นเส้นขาวๆ เป็นทางไม่เสมอกัน เรียกว่า เป็นคันทนา หรือเป็นกระทง เนื้อผ้าก็จะกรอบแล้วผ้าจะแยก) เมื่อได้ผ้ายาวก็ม้วนกระดานไปเรื่อยๆ จนได้ความยาวที่ต้องการ

ประเภทของการทอ

1. ผ้าโบราณ 2 ตะกอก
2. ผ้า 4 ตะกอก จะเป็นผ้ายกดอกได้แก่
 - ลายดอกพิกุล
 - ลายข้าวหลามตัด
 - ลวดลายที่ผู้ทอคิดขึ้นเอง

ลายผ้าที่นิยมทอ

1. ผ้าพื้น
2. ลายทางลง
3. ลายทางรอบ
4. ลายตาสมุก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติ

จากกระบวนการที่ทำกับเส้นด้ายก่อนที่จะนำมาทอทำให้ผ้าทออ่างหินมีคุณสมบัติที่แตกต่างไปจากผ้าทอแหล่งอื่นๆ คือ

1. เนื้อผ้าจะละเอียด เนียน (แม้เนื้อผ้าจะแลดูน้อย)
2. ไม่มีขน
3. เนื้อนุ่ม สวมสบาย
4. รีดแล้ว สวย
5. เหนียว
6. ทนทาน

ชนิดของผ้าที่นิยมทอ

1. ผ้าขาวม้า
2. ผ้าโล่ง
3. ผ้าโจงกระเบน
4. ผ้าถุง
5. ผ้าเช็ดมือ
6. ผ้าเช็ดหน้า
7. ผ้าเช็ดปาก
8. ผ้าลทกบวตร (ตัดเย็บไว้เก็บลูกบวตร มีสายสะพาย เวลาพระบิณฑบาต)

คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการทอผ้า

1. กู้ เมื่อมีการเดิมตะกอเสร็จชั้นหนึ่งแล้วก็พลิกอีกด้านหนึ่งขึ้นมา แล้วจึงกู้ตะกออีกขาหนึ่งโดยหงายกระดานขึ้นก่อน
2. ชัดสนาม คือ การเอาไม้ระกามาขัดในกะสม เพื่อไม่ให้ด้ายหลุดออกจากกะสมก่อนลงมือทอผ้า
3. ล้าง คือ การละเส้นด้ายออกให้พ้นจากรอยที่ฝงถีบจนเส้นด้ายขาด เพื่อไม่ให้ผ้าเป็นรอย
4. ฝงถีบ (กระสวยผ้า) เป็นอาการที่เนื้อผ้าฉีก เนื่องจากกระสวยคมมากตัดเส้นด้ายฉีกขาดได้

- หมวกก๊วยและ เกษตรกรส่วนใหญ่มักมีอุปกรณ์สวมศีรษะกันแดดฝนเป็นแบบฉบับตามเชื้อชาติ อย่างเช่นคนไทยจะใช้ "งอบ" ส่วนคนจีนจะใช้ "หมวกก๊วยและ" ซึ่งมีลักษณะแตกต่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กันแต่ใช้ประโยชน์เหมือนกันและหากจะลองวิเคราะห์หาคู่จะพบว่า ทั้งงอบและหมวกก๊วยละ ได้รับการออกแบบทำขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละเชื้อชาติโดยแท้

คนไทยคุ้นเคยกับโบลาน ในอดีตมีอยู่ทั่วไปในที่ราบภาคกลาง แต่มาระยะหลังมีให้เห็นมากในแถบจังหวัดปราจีนบุรี โบลานเหล่านี้มีคุณสมบัติตรงที่กันแดดกันฝนได้ดี จึงมีผู้คิดค้นนำมากรูติดกับโครงงอบที่มาจากกาจกสาน สามารถใช้งานได้นานปี

ส่วนหมวกก๊วยละนั้น บางทีอาจเรียกหมวกโก้ยไล่นหรือหมวกเจ๊ก ทั้ง 3 ชื่อมีความหมายเดียวกัน แต่อาจเพี้ยนกันไปตามแต่ละพื้นที่ หมวกก๊วยละมีที่มาจากชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย โดยเหตุที่ชาวจีนเป็นคนแผ่นดินใหญ่ อาชีพหลักคือการทำไร่ทำนา ดำเนินวิถีชีวิตใกล้เคียงกับไทย หากแต่ต่างกันบ้างทางด้านวัฒนธรรมและประเพณี

แต่สิ่งหนึ่งที่มีอยู่อย่างมากมายในแผ่นดินจีน คือ ต้นไผ่ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญของการทำหมวกก๊วยละ ตั้งแต่การจักตอกสานโครง และกรูโบลานกันแดดฝน ล้วนต้องใช้ส่วนประกอบจากไม้ไผ่ทั้งสิ้น หมวกก๊วยละ จึงเหมือนสัญลักษณ์ของชาวจีน

เมื่อชาวจีนอพยพเข้ามาในเมืองไทย ก็นำวัฒนธรรมนี้เข้ามาด้วยและใช้กันอย่างแพร่หลาย จนคนไทยคุ้นเคยและยอมรับว่า ลักษณะของหมวกแบบนี้ คือ “งอบของคนจีน” และลักษณะแบบนี้คือ “งอบของคนไทย”

ภาพที่ 3.55 ขั้นตอนการทำและผลิตภัณฑ์หมวกก๊วยละ

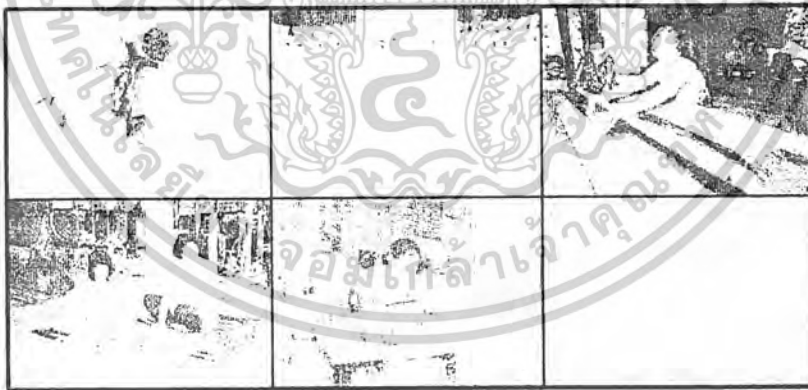
หมวกก๊วยละและวัฒนธรรมชาวไทยเชื้อสายจีน

ฉะเชิงเทรา เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีชาวจีนอาศัยอยู่มาก โดยเดินทางเข้ามาทางทะเลเมื่อหลายร้อยปีก่อน ชาวจีนที่เข้ามานั้น ต่างประกอบอาชีพทางการเกษตรกันอย่างแข็งขัน โดยการทำสวนครอบครัวในพื้นที่หลายอำเภอตั้งพระราชหัตถ์เลขา ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัว รัชกาลที่ 5 ถึงมกุฎราชกุมาร เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม รัตนโกสินทร์ศก 127 ในระหว่างเสด็จประพาสฉะเชิงเทรา แสดงให้เห็นว่า ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา มีชาวจีน ซึ่งภายหลังเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพการทำสวนกันอย่างกว้างขวาง

ชาวไทยเชื้อสายจีนที่ทำการเกษตรกรรมนั้น ยังคงอนุรักษ์รูปแบบการตกแต่งกายเหมือนชาวจีนในประเทศจีน โดยเฉพาะหมวกกุ่มและ ถือเป็นอุปกรณ์ประจำกายสำหรับสวมศีรษะที่จะขาดมิได้ จนมาระยะหลังเมื่อชาวจีนหันไปประกอบอาชีพทางค้าขายมากขึ้น วัฒนธรรมการแต่งกายในด้านนี้จึงลดลง ในอดีตหมวกกุ่มจะ ทำกันมากในแถบพื้นที่บ้านปากน้ำเจ้าได้ อำเภอบางคล้า ปัจจุบันเรียกกันสั้นๆ ว่า “ปากน้ำ” แต่เมื่อความนิยมลดลงไป การทำหมวกเพื่อใช้งานจึงเปลี่ยนมาทำขึ้นเพื่อจำหน่ายเป็นของที่ระลึก โดยเปลี่ยนมือเป็นฝีมือคนไทยมากขึ้น แต่คนไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ในวัยชรา ก็ยังคงสานกรมหมวกกุ่มและขาย

- การทอเสื่อ ความหลายหลายทางชาติพันธุ์ ทำให้การทำหัตถกรรมมีการทำหลากหลายในเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน และกระบวนการผลิต ทั้งรูปแบบ และลวดลาย โดยชาติญวนที่อพยพมาในจังหวัดจันทบุรีเป็นผู้คิดขึ้นมา โดยนำวัตถุดิบคือต้นกกที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ต่อมาเริ่มขยายทำเป็นอาชีพโดยชาวบ้านแถบจันทบุรี โดยพัฒนาการย้อมสีเสื่อให้สวยงามและคงทนขึ้น

ภาพที่ 3.56 ขั้นตอนการทำและผลิตภัณฑ์เสื่อจันทบูร

เสื่อจันทบูร ในอดีตชาวญวนริเริ่มการทอเสื่อ การทอเสื่อของชาวญวนนั้นทำสืบเนื่องกันมาเป็นเวลานาน คนญวนต้องมาซื้อกกจากชาวบ้านเสม็ดงาม อำเภอเมือง และชาวบ้านบางสะแก ภาอแหลมสิงห์ เพราะทั้ง 2 แห่ง เป็นบริเวณที่ลุ่มมีต้นกกขึ้นอยู่ทั่วไปด้วยเหตุนี้ อาชีพการทอเสื่อจึงได้แพร่กระจายเข้ามาในหมู่บ้านทั้งสองแห่งนี้ในเวลาต่อมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กกเป็นพืชที่ชอบขึ้นตามที่ชื้นแฉะมีหลายชนิดด้วยกัน ชนิดที่มีลำต้นเป็นสามเหลี่ยมเรียกว่า "กกเหลี่ยม" หรือกกหลังกา" เวลามาใช้จะผ่าเป็น 2 ซีกแล้วผึ่งแดดกกชนิดนี้มีเส้นใยเหนียวและทนทาน ชาวบ้านเรียกว่า "กกมัดหมู" เพราะบางครั้งเขาก็ใช้แทนเชือกฟางสำหรับมัดหมูฆ่าและได้เหมือนกัน อีกชนิดหนึ่งมีลำต้นกลมเรียกว่ากกกลม เป็นชนิดที่ชาวจันทบุรีนำมาใช้ทอเสื่อนั่นเอง การทอเสื่อจันทบุรีกลายเป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของจังหวัดจันทบุรีมีชื่อเสียงจนถึงทุกวันนี้ โดยมีการทอเสื่ออยู่ 3 ชนิด คือ

1. เสื่อกก สานด้วยต้นกกกลม
2. เสื่อคล้า สานด้วยต้นคล้า
3. เสื่อก้านตอง สานด้วยก้านตองกะพ้อ

ชาวญวนมักเหมาซื้อกกจากชาวบ้านเป็นไร่ โดยไปตัดเก็บและขนแบกกันมาเองแล้วจึงมานั่งเลือกคัดขนาดที่มีความยาวตั้งแต่ 2 – 3 คืบ ถึง 8 – 9 คืบ จักแต่งอย่างดีแล้วนำไปตากแดดให้แห้งสนิทก่อน จึงนำมาย้อมสีหลังย้อมสีและตากแห้งดีแล้ว จึงนำเส้นกกมาทอเป็นผืนเสื่อและเย็บริมให้เรียบร้อย สมัยก่อนถ้าต้องการสีแดง เขาใช้เปลือกไม้ฝางวิ่งหากได้ตากป่าเมืองจันทบุรี ถ้าต้องการสีดำก็นำไปคลุกโคลน แต่หมากโดนน้ำก็หลุดลอกง่าย ด้วยเหตุนี้จึงมักเป็นที่เขาเข้าใจว่า สีเสื่อดั้งเดิมของเสื่อเมืองจันทบุรีนั้นมีเพียงสีดำและแดงเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน สีที่ใช้ย้อมเป็นสีเคมีทั้งสิ้น เสื่อเมืองจันทบุรีจึงมีหลายสีและไม่ซิดง่ายเหมือนเสื่อสมัยก่อน

กรรมวิธีในการทอเสื่อกกไม่สลับซับซ้อนเพราะสานด้วยมืออย่างเดียว เครื่องมือในการทอเสื่อ มีเข็มทำด้วยไม้ไผ่อย่างเดียว เข็มนั้นมีขนาดเล็กเท่ากับความแบนของลำกก ยาวประมาณ 2 คืบ เสื่อที่ทอทุกชนิด ปกติ ทอเป็นลายสองเป็น "เสื่อเขลิ้ง" ซึ่งใช้กกเส้นเล็กๆ เท่านั้น ส่วน "เสื่อห้อง" ไม่สานลวดลายแต่ทอเป็นลายสองตายตัว และมีความทนทานกว่าเป็นลวดลาย มีเสื่ออีกชนิดหนึ่งเรียกว่า "เสื่อจำแหลก" เสื่อจำแหลกสานด้วยกกกลมเหมือนกันแต่ลำต้นเล็กใช้สานเป็นเสื่อเขลิ้งอย่างเดียว มีคุณภาพดีทนทานกว่าเสื่อกกแหลกอื่น

มีการทอเสื่ออีก 2 ชนิด คือ "เสื่อคล้า" และ "เสื่อก้านตอง" นิยมทอกันไว้ใช้เองภายในบ้าน ไม่มีการซื้อขาย อย่างมากก็นำไปแลกเปลี่ยนกันเท่านั้น เสื่อคล้าใช้ประโยชน์ได้น้าเดียวเช่นเดียวกับเสื่อห้องแต่เสื่อคล้าเป็นเสื่อแข็งพับไม่ได้ วิธีเก็บรักษาใช้วางไว้กับพื้นย่านถ้าจะนำไปใช้ที่อื่นจะต้องม้วนห่อแฉงมุ่มหลวมๆ เท่านั้น ส่วนเสื่อก้านตองปัจจุบันไม่มีคนทำเพราะไม่มีก้านตองตะนา มาใช้ในการทอเสื่อ

กิจกรรมการทอเสื่อของชาวญวนต้องหยุดชะงักไปเมื่อครั้งที่พลอยเมืองจันทบุรีและตราด รุ่งโรจน์ขึ้นมาเมื่อ 20 – 30 ปีก่อน ชาวญวนต่างผลະงานดั้งเดิมของตนมาค้าพลอยซึ่งให้เงินดีกว่าทอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสื้อ การทอเสื้อกลับพื้นคืนมาอีกครั้ง เมื่อสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีเสด็จมาประทับที่วังสวนบ้านที่เมืองจันทบุรี ในครั้งนั้น นอกจากทรงส่งเสริมงานทอเสื้อถึงกับตั้งโรงทอเสื้อภายในเขตพระราชฐาน ยังทรงคิดค้นรูปแบบของผลิตภัณฑ์จากเส้นขึ้นอีกมากกว่าที่เคยมีมา โดยเฉพาะที่บ้านสร้าง มีการนำเอาอกกระจุตหรืออกกลมมาปลูกเพื่อตัดชายและใช้กันอย่างกว้างขวาง ที่เคยมีเพียงไม่กี่สีไม่กี่ลาย ก็ทรงคิดเพิ่มลวดลายต่างๆ อีกด้วย โดยพัฒนารูปแบบการทอเสื้อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ดังต่อไปนี้ คือ 1. กระเป๋าสตรี 2. กล่องใส่กระดาษเช็ดหน้า 3. เข็มขัดสตรี 4. ที่ใส่จดหมาย 5. เบาะ – หมอน 6. ถังสารพัดประโยชน์ 7. เข็ม 8. หีบใส่เสื้อผ้าและตระกร้า 9. แผ่นรองนั่ง 10. มู่ลี่ลับแล 11. ถาดเสิร์ฟ 12. ที่ใส่เครื่องเขียน จากการทำทรงสนพระทัยปรับปรุงคุณภาพและรูปแบบ ทำให้เสื้อเมืองจันทบุรีเป็นเสื้อที่มีชื่อเสียงแพร่หลายจวบจบบัจจุบัน

- การต่อเรือประมง การต่อเรือเป็นภูมิปัญญาพื้นถิ่นสำคัญของชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างมีชายทะเลยาวประมาณ 500 กิโลเมตร จากการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีได้นำพบแหล่ง “เรือโบราณ” ในบริเวณอ่าวไทย และพื้นที่เกาะหน้าอ่าวพิทยาและเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี เรือที่ใช้แล่นค้าขายในบริเวณน่านน้ำตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ 2 แบบ คือเรือลำเภาท้องแบนไม่มีกระดูกงู และลำเภาที่มีกระดูกงู

ภาพที่ 3.57 เรือประมง และอุต่อเรือประมงสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน

สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินในสมัยกรุงศรีอยุธยา ขณะที่พม่ายกทัพมาตีและ ล้อมกรุงศรีอยุธยาอยู่ ได้ต่อเรือรบได้ประมาณ 100 ลำ เพื่อไปกอบกู้กรุงศรีอยุธยา หลักฐานเกี่ยวกับ “ตัวเรือ” จะพบได้ที่บ้านเสม็ดงาม อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

การต่อเรือ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการวิจัยพบว่าเป็นอาชีพที่เก่าแก่คู่กับการทำอาชีพประมง การต่อเรือประมงแบ่งได้เป็น 3 ขนาด คือ เรือขนาดเล็ก เรือขนาดกลาง และเรือขนาดใหญ่ ปัจจุบันการต่อเรือด้วยประมงพื้นถิ่นของชาวบ้านยังมีปรากฏอยู่

อักษรและภาษา ภาษามือพบพบกับมนุษย์ การที่วัฒนธรรมจะเจริญด้านต่างๆ ของแต่ละชุมชนจะสืบทอด มาจนถึงปัจจุบันได้นั้น ก็เพราะอาศัยเครื่องมือถ่ายทอดและอนุรักษ์ไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี ตราด และนครนายก ซึ่งจากการศึกษา ค้นคว้า ภาษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแล้วพบว่า บางชุมชนมีมากกว่า 2 ภาษา และใช้หลายภาษาในชีวิตประจำวัน ปกติที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบภาษาที่ใช้พูดไม่มีรูปแบบเฉพาะคำที่ใช้ต่างจากภาษามาตรฐานมีน้อยมากส่วนที่เห็นได้ชัด คือ เสียงพูด ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ออกเสียงควบกล้ำ โดยเฉพาะเฉพาะคำพูดเพี้ยนเสียงวรรณยุกต์ไปจากภาษามาตรฐาน ซึ่งผู้ออกเสียงเพี้ยนมากๆ จะเป็นผู้สูงอายุ และอยู่ตามชนบท ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทยกลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน ถือเป็นภาษาราชการ โดยแบ่งภาษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพูด อยู่ 2 ภาษาคือ

- ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ คือภาษาที่ผู้พูดในภาคกลางพูดกัน
- ภาษาท้องถิ่น มีผู้พูดตามชนบทต่างๆตามภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีชนชาติของซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยเชื้อสาย มอญ - เขมร เข้ามาอาศัยอยู่มากทำให้มีภาษาใหม่เกิดขึ้น ภาษาของชาวชอง ในจังหวัดจันทบุรีมีชาวชองอยู่มาก รองมาก็จังหวัดตราด ภาษาของมีอักษรของตัวเองใช้ และมีบทสวด และพิธีกรรมในการนับถือภูต ผี ด้วย นอกจากนี้ยังมีภาษาลาวเวียง ลาวพวน ตามเขตพื้นที่พนัสนิคม และปราจีนบุรี ที่ชาวลาวเวียงตั้งถิ่นฐานตามเขตพื้นที่นั้นอยู่

วรรณกรรมท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่นหรือวรรณกรรมพื้นบ้าน ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บอกเล่าสืบต่อกันมาแต่ภายหลังมีการจดมุขปาฐะเป็นลายลักษณ์อักษร เนื้อเรื่องจะเน้นเรื่องราวในท้องถิ่นนั้น ชนมธรรมนิยมประเพณีและค่านิยมแบ่งเป็นประเภทมุขปาฐะและลายลักษณ์

- วรรณกรรมลายลักษณ์ หมายถึงวรรณกรรมที่บันทึกไว้ด้วยอักษร ที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเช่น นิทาน กฎหมาย คัมภีร์ทางศาสนา ตำราต่างๆ
- วรรณกรรมมุขปาฐะ หมายถึงวรรณกรรมที่ถ่ายทอด ด้วยคำพูด วรรณกรรมประเภทนี้มักเป็นวรรณกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อความบันเทิงได้แก่ นิทานพื้นบ้าน ตำนาน เพลงพื้นบ้าน เพลงสำหรับเด็ก ปริศนาคำทาย บทประกอบการเล่นมหรสพ และบทประกอบพิธีกรรม

ชนมธรรมนิยมประเพณีท้องถิ่น

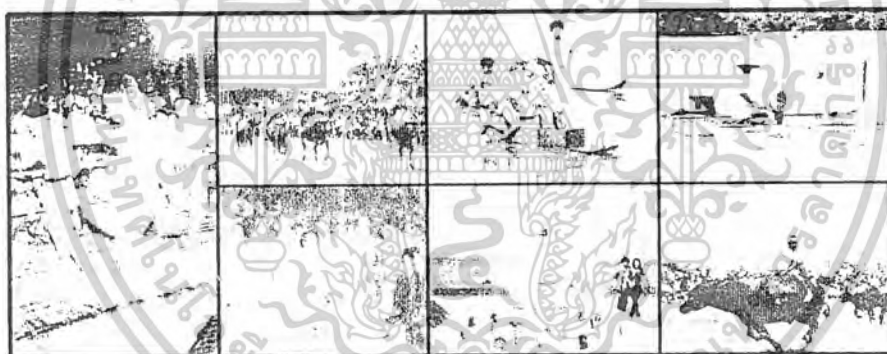
- ชนมธรรมนิยมความเป็นอยู่ในสังคม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่อยู่ใกล้กับภาคกลาง การแต่งกาย การกินอยู่ กิริยามารยาท และการพูด ส่วนใหญ่จะเหมือนกับภาคกลาง สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เริ่มให้ประชาชนเริ่มการแต่งกาย การกินอยู่ กิริยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มารยาท ตามชาติตะวันตก ส่วนความแตกต่างกันชาติพันธุ์ เช่น ลาว เขมร ญวน จีน แขก ส่วนใหญ่เริ่มหันมาแต่งกายในลักษณะเดียวกับคนไทย

- ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ภาคตะวันออกเป็นแหล่งที่มีคนหลายเชื้อชาติพันธุ์ เช่น ลาว เขมร ญวน จีน แขก อพยพมา และชาติตะวันตกที่มาเผยแพร่ศาสนา ที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม ความเชื่อที่แตกต่างกันไปตามเชื้อชาติ ซึ่งมาจากศาสนา และการทำมาหากิน ผสมผสานกันขึ้นในท้องถิ่นเดิมจนกลายเป็นประเพณีที่มีลักษณะพิธีและขั้นตอน พิธีการต่างๆกันไปที่ยอมรับกันตามท้องถิ่นนั้น

- ประเพณีที่คนในสังคมปฏิบัติร่วมกัน ภาคตะวันออกเป็นชุมชนที่มีลักษณะ ภูมิศาสตร์แตกต่างกัน จึงเป็นตัวกำหนดอาชีพ เช่นเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นชุมชนทำอาชีพเกษตรกรรม เขตชายฝั่งทะเล เป็นชุมชนทำอาชีพประมง เขตเทือกเขาและที่สูง นำวัตถุดิบป่าไม้มาแปรรูปเป็นหัตถกรรม ,หาของป่าขาย ทำให้เกิดความเชื่อ ในการทำมาหากิน และทำให้เกิด ประเพณีพื้นบ้าน และการละเล่นในท้องถิ่นขึ้นมา

ภาพที่ 3.58 ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นในภาคตะวันออก

1. ประเพณีพื้นบ้าน ประเพณีพื้นบ้านในภาคตะวันออก เกิดจากการทำมาหากินเป็นหลัก ศาสนา และความเชื่อ การทำบุญของชาวพุทธศาสนา ชาติพันธุ์ต่างๆที่เข้ามาอยู่ในภาคตะวันออก ทำให้เกิดประเพณีต่างๆ ขึ้นมาดังนี้ ประเพณีวิ่งควาย ประเพณีตีกระดานเลน ประเพณีกินเจ ประเพณีคนตายตีฆ้อง ประเพณีกองข้าว ประเพณีวันไหล ประเพณีทำบุญกลางบ้าน

2. การละเล่นในท้องถิ่น การละเล่นในภาคตะวันออก มีมาเนื่องจากการได้ผ่อนคลายในการทำมาหากิน ได้ความสนุกสนาน และการออกกำลังไปด้วย บางการละเล่นก็มาจากการละเล่นของชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อพยพมาอยู่ในภาคตะวันออก บางการละเล่นก็มาจากการเชื่อทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาสนา ยกตัวอย่าง การละเล่นได้ดังนี้ การเล่นทายใจ การเล่นผีกระดิ่ง เเทงตุ๊ก การละเล่นคราดนา มวยดับจากขลุ่ย

3.6.5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

ชนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง

ภาคตะวันออกเฉียงเป็นดินแดนที่มีผู้คนเข้ามาอาศัยและตั้งหลักแหล่งตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์มีชุมชนสำคัญ คือ บริเวณโคกพนมดี ตำบลท่าข้าม อำเภอพนสนิม จังหวัดชลบุรี และบริเวณข้างเคียง เช่น โคกระกา และท้องที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พื้นที่บริเวณนี้เป็นชุมชนยุคก่อนประวัติศาสตร์มีอายุราว 5,000 – 3,250 ปี นอกจากนั้นภาคตะวันออกเฉียงตั้งอยู่บนเส้นทางการค้าและเส้นทางติดต่อของอาณาจักรสำคัญมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ภาคตะวันออกเฉียงจึงเป็นที่รวมของประชากรหลายเชื้อชาติ นอกจากประชากรไทย ยังมีประชากรเชื้อสายเขมร จีน ลาว ญวน และกลุ่มมุสลิมปากีสถานรวมถึงชองและกระเหรี่ยงเป็นชนกลุ่มน้อยด้วย ประชากรหลายเชื้อชาติที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงได้นำเอาความเชื่อ ศาสนา (พุทธมหายาน) ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพติดตัวเข้ามาในภาคตะวันออกเฉียง เช่น ประชากรเชื้อสายจีนเข้ามาพร้อมกับภาษา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเทคโนโลยีการต่อเรือสำเภา เรือประมง การแกะสลักหิน การเขียนภาพ การเลี้ยงสัตว์ปีก ทำประมง ทำโรงสีข้าว เป็นต้น ส่วนประชากรเชื้อสายลาวที่อพยพเข้ามาในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เข้ามาพร้อมภาษา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเทคโนโลยีการทอผ้า การทำเครื่องจักรสาน ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นต้น

ภาพที่ 3.59 ชาวของในภาคตะวันออกเฉียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาวซอ คนไทยเชื้อสาย “ซอ” เป็นกลุ่มน้อยสมัยดั้งเดิมของจังหวัดจันทบุรี มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ ภาษา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ชาวซอส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตตำบลตะเคียนทอง กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ จันทบุรี และบางส่วนของอำเภอในจังหวัด อยู่ทั่วไปในเขตอำเภอเมืองตราด อำเภอบ่อไร่ และอำเภอเขาสมิง ภาษาของที่ปรากฏหลักฐานเป็นชื่อหมู่บ้านในจังหวัดตราด และจังหวัดจันทบุรีในหลายแห่งเป็นเครื่องยืนยันเขตพื้นที่อยู่อาศัยของชาวซอแต่ดั้งเดิม แสดงวิวัฒนาการของชุมชนของในภาคตะวันออกที่มีการตั้งถิ่นฐานมาช้านาน

ชาวซอ

ซอเป็นชนชาติดั้งเดิม มีวัฒนธรรมแบบชาวป่า ตามลักษณะทางกายภาพของ “ซอ” น่าจะมีลักษณะเหมือนพวกไมโครนีเซียน เป็นชนกลุ่มน้อยที่หลงเหลือในเอเชียอาคเนย์ และ เมลานีเซียน ในอดีตเชื่อว่าพวกซอจะอาศัยอยู่ในบริเวณตัวเมืองจันทบุรี และต่อมาอพยพไปอยู่ตามชนบทที่ห่างไกลจากตัวเมือง เช่น บ้านวังแฉิม บ้านปึก อำเภอมะขาม บ้านกระทิง บ้านตะเคียนทอง บ้านคลองพู่ บ้านคลองน้ำเค็ม กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ ของจังหวัดจันทบุรี โดยมีอาชีพการหาของป่ามาขายในตัวเมือง

ภาพที่ 3.60 ชาวจีนในภาคตะวันออก

ชาวจีน

ชาวจีนได้เดินทางเข้ามาสู่ดินแดนประเทศไทยตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ชาวจีนและภิกษุจีนที่เข้ามาจะมาบันทึกข้อมูลด้านโครงสร้างสังคมไทย และติดต่อค้าขายกับชนพื้นเมืองเป็นส่วนใหญ่ นักพรตจีนชื่อ “เหียนจิง” หรือพระถังซัมจั๋งซึ่งได้เดินทางไปสืบทอดพระพุทธศาสนายังประเทศอินเดียเมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ 12 ได้จดไว้ในรายงานการเดินทางของท่านว่า ทางทิศตะวันออกของศรีเกษตรคือประเทศพม่า นั้น มีอาณาจักรอยู่อาณาจักรหนึ่งชื่อว่า “โถโลไปตี้” นักปราชญ์ทางโบราณคดีสันนิษฐานกันว่าชื่อนี้ตรงกับคำว่า “ทวารวดี” สมัยสุพรรณภูมิแห่งภาคกลางของสยาม ราชโอรสของกษัตริย์สุพรรณภูมิ ส่งเครื่องจิมก่อง ไปยังจีนเพื่อแลกเปลี่ยนสินค้า พระจักรพรรดิของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จีนแม้เคยตรัสห้ามนครต่างๆ แห่งดินแดนสยามมิให้ไปจี้มก้องด้วยต้องหมดเปลืองค่าตอบแทน แต่ กระนั้นก็ยังทรงพระกรุณาต่อพระราชโอรสรัชทายาทแห่งสุพรรณภูมิด้วยความลิเนหาสัมพันธ์กับ อย่างแนบแน่นเป็นพิเศษ จากความสัมพันธ์ไมตรีที่ดีระหว่างไทยกับจีน ชาวจีนได้อพยกไปอยู่ในดิน แดนที่เป็นประเทศไทย ระหว่างสมัยราชวงศ์ฉินและราชวงศ์ฮั่น แลได้มีการไปมาหาสู่ซึ่งกันและกัน จนถึงสมัยราชวงศ์หยวน เมื่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศทั้งสองพัฒนาไป การไปมาหาสู่และการ แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม จะเพิ่มมากขึ้น

ชาวจีนในชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเข้ามาประกอบอาชีพสมัยกรุงธนบุรี เป็นต้นมาเพราะในช่วงระยะนี้เป็นระยะที่คนจีนกลุ่มแต่จิวจำนวนมากอพยกเข้ามาตั้งถิ่นฐานแถบ อ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี บางปลาสร้อย (ชลบุรี) เปดริ้ว (ฉะเชิงเทรา) โดยมีชุมชนชาวจีนที่สำคัญคือ

1. ชุมชนบางปลาสร้อย หรือที่ชาวจีนเรียกว่า "มั่งกะส่วย" ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเทศ บาลเมืองชลบุรี ชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดชลบุรีประมาณสมัยอยุธยาตอนปลาย เป็นชาวจีน แต่จิว ประกอบอาชีพชนิดตั้งแต่กสิ รับจ้าง ช่าง การประมง และการเกษตร
2. ชุมชนเปดริ้วหรือฉะเชิงเทราซึ่งตั้งอยู่ริมแม่น้ำบางปะกง เป็นชาวจีนที่อพยกมา จากชุมชนจีนที่สำเพ็ง กรุงเทพมหานคร เนื่องจากว่าสำเพ็งมีชาวจีนอยู่หนาแน่นเกินไป
3. ชุมชนจีนเมืองจันทบุรี ชาวจีนจะเข้ามาทำเกษตรกรรม ปลูกพืชเศรษฐกิจ ประเภทพืชสวน พืชไร่ พืชสมุนไพร และการค้าอัญมณี

ลักษณะการอพยกของชาวจีนเข้ามาสู่ดินแดนไทยระยะแรกๆ ประมาณ พ.ศ. 2373 – 2383 โดยมี "เรือสำเภา" เป็นพาหนะ ชาวจีนมีการอพยกเข้ามาในดินแดนประเทศไทยและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากคือ ในสมัยพระเจ้ากรุงศรี พระเจ้าหย่งเจิ้ง และพระเจ้าเจียนหลง ของราชวงศ์ชิง พ.ศ. 2205 – 2338 เนื่องจากว่า เขตอำเภอต่างๆ ของจังหวัดฉะเชิงเทรา ประสบภัยธรรมชาติมากมายหลายครั้ง พื้นที่ ต่างๆ ประสบปัญหาน้ำท่วม ทำลายไร่นาและคร่าชีวิตผู้คนเป็นจำนวนมาก ไม่สามารถจะประกอบ อาชีพได้ การหาผืนแผ่นดินใหม่ที่อุดมสมบูรณ์กว่าจึงเกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.61 อนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน

สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน กรุงธนบุรี เป็นช่วงเวลาที่ชนชาวจีนได้อพยพเข้ามาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงตอนล่างของจังหวัดชลบุรี จังหวัดจันทบุรี และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากว่าสมเด็จพระเจ้าตากสินได้ทรงเล็งเห็นบทบาทสำคัญของชาวจีนในภาคตะวันออก จึงได้ทรงเดินทัพมารวบรวมชาวจีนในภาคนี้ เพื่อกลับไปทำสงครามกู้ชาติเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าในครั้งที่สอง หลังจากที่สมเด็จพระเจ้าตากสินได้กอบกู้อิสรภาพสำเร็จ ชาวจีนได้รับความเชื่อถือจากคนทั่วไป ด้วยเป็นกลุ่มชนชาติที่ได้ร่วมกันกู้ชาติจนประสบผลสำเร็จ ประกอบกับสมเด็จพระเจ้าตากสิน พระองค์ก็สืบเชื้อสายมาจากจีนด้วย จึงมีผลอย่างสำคัญที่ชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งมาขึ้น และสร้างหลักฐานที่มีความมั่นคงปลอดภัยกระจายอยู่ทั่วไปในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพที่ 3.62 ชาวลาวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชาวลาว

"ศิลปกรรม" และ "ศิลปหัตถกรรม" เป็นวัฒนธรรมของชาวลาวเข้ามาพร้อมกับการอพยพถิ่นอื่น สมัยหนึ่งเจ้าอนุวงศ์ ในรัชกาลที่ 3 ที่อยู่อาศัยอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เด่นมาก คือ "ลักษณะเรือนพักอาศัย" และเรือนทางอาชีพ เช่นยั้งฉาง เกรือนเผื่อนา เรือนพักอาศัย เป็นต้น รูปแบบเรือนพื้นถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของชาวลาวจะปรากฏอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น ตำบลไร่หลักทอง ตำบลโคกขี้หนอน รวมถึงเขตอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเครื่องใช้ ชาวลาวได้นำมาเผยแพร่ในชุมชนต่างๆ แหล่งผลิตที่อำเภอพนัสนิคมได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทางรูปแบบและวิธีการอยู่อย่างต่อเนื่อง มีชื่อเสียงและคุณภาพในเรื่องฝีมือและความละเอียดของการสานและมีเส้นไม้ฝืดที่เล็กและละเอียด

ชาวไทยมุสลิม

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชาวมุสลิมเป็นกลุ่มชนที่ถูกกวาดต้อนมาจากปัตตานีในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ หลังจากศึกเมืองถลางได้ยุติลงในปี พ. ศ. 2328 ส่วนใหญ่จะให้ตั้งบ้านเรือนไว้ชานกรุงธนบุรี รวมถึงหัวเมืองทางตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดนครนายก จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น ชาวมุสลิมเหล่านี้หมายถึงคนพื้นเมืองอินเดียตามคำที่ชาวตะวันตกบันทึกไว้ตอนปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว “กลุ่มชาวไทยมุสลิม” ในจังหวัดตราดมาจากชนชาวเขมรกลุ่มนี้ถือศาสนาอิสลาม โดยเรียกตัวเองว่า “แขกจาม” หรือ “จำปา” พวกมุสลิมในเขมรได้อพยพหนีการบีบบังคับทางด้านศาสนาของฝรั่งเศส ที่ยึดครองในช่วงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเข้ามาอาศัยแผ่นดินไทยภายใต้ร่มโพธิ์ร่มไทรของพระมหากษัตริย์ไทย ในช่วงระยะแรกชาวไทยมุสลิมได้มาตั้งหลักแหล่งบ้านเรือนอยู่บริเวณป่าชายเลน สร้างบ้านเรือนอย่างง่าย ๆ หลังจากสร้างที่พักแล้ว ได้ร่วมกันสร้างสถานที่เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือ “สุเหร่า” ขึ้นในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชาวเขมร

ชาวเขมรเป็นชนกลุ่มน้อยในเขตอำเภอพนมสารคาม อำเภอราชสาส์น อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ชาวเขมรที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานแถบจังหวัดฉะเชิงเทรา อพยพเข้ามาตั้งรกรากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น จนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวตั้งชุมชนในเขต “หัวลำโรง” หรือเขาดงยางเขมร ชาวบ้านที่มีบรรพบุรุษเป็นคนต่างชาติจะมาร่วมกันทำบุญ ณ วัดดงยางเขมร และขณะเดียวกัน ชาวเขมรจะมีการแต่งงานปะปนกับกลุ่มชนชาติอื่น เช่น ชาวจีน ไทย เป็นต้น ปัจจุบันมีชาวไทยเชื้อสายเขมรมีอายุ 60 ปีขึ้นไป ยังคงใช้ “ภาษาเขมร” เป็นภาษาหลักอยู่ในหมู่บ้านชาวเขมร มีวัฒนธรรมประเพณี การเกิด การแต่งงาน และการตาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.63 ชาวมอญในภาคตะวันออกเฉียง

ชาวมอญ

ในภาคตะวันออกเฉียงชาวมอญจะตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตำบลบางเกลือ ตำบลพิมพาวาส อำเภอ บางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ส่วนในท้องที่ชาย เขต อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอศรีมโหสถ (อำเภอโคกปีปเดิม) จังหวัดปราจีนบุรี ได้เคยมีชาวมอญมาตั้งกองจับช้างป่าไปถวายพระเจ้าแผ่นดิน เพราะบริเวณนี้ในอดีตเป็นแหล่งที่มี ช้างป่ามากซึ่งมีรูปแบบและลักษณะเป็นเจดีย์แบบมอญ หลงเหลือให้เห็นได้ ชาวมอญเป็นชนกลุ่ม น้อยทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์แตกต่างไปจากวัฒนธรรมชนชาติอื่น ชาวมอญมีภาษาพูด และภาษาไทยเขียนเป็นของตนเอง ประเพณีที่สำคัญของชาวมอญได้แก่ ประเพณีการเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย และการรำผี

ภาพที่ 3.64 ชาวญวนในภาคตะวันออกเฉียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชาวนวน

ชาวนวนเป็นชนชาติต่างวัฒนธรรมมีปรากฏหลักฐานในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สมัยรัตนโกสินทร์ ที่องค์เรือสื่อได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ในเขตท้องที่จังหวัดตราด และได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เชิงเขาวัดญวน ตำบลขำราก และมีชาวนวนที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มาตั้งฐานอยู่ที่ตำบลอ่าวญวน ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ช่วงที่ฝรั่งเศสยึดครองอินโดจีน และต้องการเกาะกระดาศของไทย ได้ส่งชาวนวนที่เข้ารีตนับถือศาสนาคริสต์มาอยู่ที่เกาะกระดาศเพื่อหาข้ออ้างในการยึดครองประเทศไทย ในเวลานั้นชาวไทยได้อาศัยอยู่ก่อนแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกโฉนดที่ดินในพื้นที่เกาะกระดาศ โดยขอจากชาวนวนที่ไปตั้งถิ่นฐาน ชาวนวนจึงย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานที่อยู่ใหม่ในส่วนอื่นๆ ของจังหวัดตราด ส่วนชาวนวนในจังหวัดจันทบุรีหรืออยู่บริเวณอารามพาทิม วัดคาทอลิก สะพานวัดจันทร์ ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง ได้ริเริ่มการทอเสื่อกกจันทบุรีขึ้นเป็นครั้งแรก ชาวจันทบุรีเรียกกลุ่มชนนี้ว่า “พวกญวน” โดยชาวนวนได้แนะนำให้ชาวบ้านในจังหวัดจันทบุรีปลูกต้นกกไว้แลกเปลี่ยนกับเสื่อ ทำให้ชาวบ้านนิยมปลูกต้นกกและฝึกหัดทอเสื่อกกกันมากขึ้น และแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

3.6.6 ประวัติบุคคลสำคัญ

บุคคลสำคัญในจังหวัดชลบุรี

ในประวัติศาสตร์จังหวัดชลบุรี มีบุคคลสำคัญที่มีส่วนร่วมในด้านการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม วรรณกรรม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม บุคคลเหล่านี้ไม่จำเป็นว่าเป็นระดับผู้นำหรือสามัญชน กล่าวได้ว่า มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์และดำรงเกียรติภูมิของจังหวัดชลบุรี ประวัติและผลงานของจังหวัดชลบุรี และบุคคลสำคัญในท้องถิ่นที่ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่จังหวัดมากมายหลายสาขา ดังนำเสนอต่อไปนี้

- บุคคลสำคัญด้านประวัติศาสตร์

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ผู้ทรงริเริ่มรากฐานกิจการทหารเรือไทย ให้มีความเข้มแข็งมั่นคงมีสมรรถภาพ สามารถทำหน้าที่รับของชาติทางทะเลได้อย่างดีตลอดมาจน ทรงได้รับขนานพระสมัญญานามว่า “บิดาแห่งราชนาวีไทย” พระองค์ทรงจัดตั้งฐานทัพเรือสัตหีบขึ้น ซึ่งเป็นที่รู้จักทั้งชาวไทยและนานาชาติ จึงทำให้จังหวัดชลบุรีมีชื่อเสียงตามไปด้วย อันเป็นได้ทางอ้อม อย่างมหาศาลของชาวชลบุรี แม้ว่าท่านมิได้เป็นชาวชลบุรีแต่อย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โต แต่เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า พระองค์ท่านได้ทรงทำประโยชน์ไว้แก่จังหวัดชลบุรี นับว่าปูชนียบุคคลสำคัญของชาวชลบุรีด้วยท่านหนึ่ง

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ มีพระนามเดิมว่าพระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ เป็นพระเจ้าลูกยาเธอในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 นับลำดับเป็นพระองค์ที่ 28 ประสูติในพระบรมมหาราชวังเมื่อเดือนอ้าย ปีมะโรงวันอาทิตย์ที่ 19 ธันวาคม พุทธศักราช 2423 เป็นพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์ที่ 1 ในเจ้าจอมมารดาโหมด ธิดาเจ้าพระยาสุรวงษ์ไวยวัฒน์ (วร บุนนาค) พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงได้รับการศึกษาเบื้องต้นในบรมมหาราชวังต่อมาทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนหลวง ณ พระตำหนักสวนกุหลาบ ครั้นถึงปีมะเส็ง พุทธศักราช 2436 พระชนมายุย่าง 13 พรรษาทรงไลกันต์แล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จไปทรงศึกษาวิชา ณ ประเทศอังกฤษ ทรงเป็นพระเจ้าลูกยาเธอในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์แรกที่ทรงศึกษาวิชาการทหารเรือ และเป็นคนไทยคนแรกที่ศึกษาวิชานี้ในต่างประเทศ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงปรารถนาอย่างยิ่งที่จะนำเอาประสบการณ์และวิชาการความรู้ที่ได้ทรงศึกษามาจากราชนาวิกอังกฤษปรับปรุงกิจการทหารเรือไทยให้เป็นกองกำลังทัพที่ก้าวหน้าเข้มแข็ง สามารถปกป้องน่านน้ำในพระราชอาณาจักรได้

การจัดตั้งโรงเรียนนายเรือนับเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของกิจการทหารเรือไทย

นอกจากพระองค์จะทรงบริหารสามารถทางด้านกรทหารเรือแล้ว ยังทรงมีความสามารถด้านการแพทย์ เมื่อทรงลาออกจากราชการแล้ว ได้ทรงศึกษาวิชาแพทย์แผนโบราณพยายามค้นคว้าทดลองและปรับปรุงตัวยาอยู่ตลอดเวลา จนสามารถรักษาคนไข้ได้ พระองค์ทรงรักษาผู้ป่วยให้แก่คนทั่วไปโดยไม่คิดค่ายาหรือค่ารักษาพยาบาลแต่อย่างใด ด้วยพระทัยโอบอ้อมอารี จึงเป็นที่รักของคนทั่วไป จนมีผู้ถวายพระนามพระองค์ว่า "หมอมพ"

ภาพที่ 3.65 พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านดนตรีและศิลปะ ทรงพระนิพนธ์บทเพลงปลุกใจเกี่ยวกับชีวิตทหารเรือไทย เพื่อกระตุ้นเตือนใจให้ทหารเรือไทยมีความเด็ดเดี่ยว กล้าหาญ สามัคคี มีความรักชาติ หน้าที่ เกียรติและวินัย เป็นต้นว่า เพลง "ดอกประดู่" หรือเพลง "เกิดมาทั้งที" ซึ่งทหารเรือไทยยังคงใช้ ร้องกันจนถึงทุกวันนี้ ในด้านศิลปะนั้นนอกจากจะทรงขับเสภาได้อย่างมีมนวลแล้ว

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงรับราชการในกองทัพเรือ จนถึง พ.ศ. 2466 เป็นเสนาบดีกระทรวงทหารเรือ ขณะนั้นทรงพระประชวรพระโรคภายในและเสด็จออกไปเปลี่ยนบรรยากาศพักผ่อนพระวรกายที่ชายทะเลทางใต้ปากน้ำเมืองชุมพรและได้ทรงประชวรเป็นไข้หวัดใหญ่อยู่ 3 วัน เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2466 ปีกุนพระชนมายุ 44 พรรษา แม้พระองค์จะสิ้นพระชนม์ไปนานแล้ว แต่เกียรติคุณของพระองค์ท่านยังคงจารึกอยู่ในความทรงจำของชาวชลบุรีตลอดมา แนวฝั่งอันยาวเหยียดของภาคตะวันออกยังคง ปลอดภัยอยู่ได้ ก็เพราะแสนยานุภาพของกองทัพเรือ ซึ่งพระองค์ทรงวางรากฐานเอาไว้อย่างมั่นคง นับว่าทรงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อจังหวัดชลบุรีอย่างยิ่ง สมควรที่ชาวชลบุรีพึงระลึกถึงพระเกียรติคุณไปชั่วกาลนาน

จอมพล มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี

จอมพล มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี นามเดิมชื่อ "เจิม แสงชูโต" เป็นบุตรคนที่ 4 (บุตรชายคนที่ 3) ของพระยาสุรศักดิ์ "แสง แสงชูโต" กับคุณหญิงเดิม บุนนาค เกิดเมื่อวันอาทิตย์ขึ้น 8 ค่ำ เดือน 5 ปีชวด ตรงกับวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2494 ที่บ้านของสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาชัยญาติ (ทัต บุนนาค) ซึ่งเป็นตาววดย่านฝั่งธนบุรี ขณะที่เจ้าพระยาสุรศักดิ์เกิดนั้น ได้มีตำหนิเป็นปานดำที่หน้าอกเป็นรอยจุดเจิมด้วยเขม่าไฟ

ชาวชลบุรียกย่องจอมพลเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี (เจิม แสงชูโต) เป็บุคคลสำคัญมีคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อจังหวัดชลบุรี สืบเนื่องมาจากเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่แผ่นดินเป็นอเนกประการ เป็นบุคคลตัวอย่างสำหรับข้าราชการและบุคคลทั่วไปอย่างดี ดังจะเห็นได้จากการที่ 2443 ในขณะที่ท่านดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการกรมทหารบก ท่านได้รับกระแสพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้เป็นข้าหลวง แม่กองคุมข้าหลวงอีก 10 กอง ทำการปราบปรามโจรผู้ร้ายและพวกอั้งยี่ทั้งหลายในหัวเมืองตะวันออกได้แก่ ชลบุรี พนัสนิคม จันทบุรี ระยอง ตราด ปราจีนบุรี กบินทร์บุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา มหาสารคราม สระบุรี เพชรบูรณ์ สนามชัยเขต พระตะบอง กับเมืองเล็ก ๆ ที่ขึ้นกับเมืองใหญ่ ๆ ทั้งหลาย โดยท่านไปตั้งกองอำนวยการจับโจรอยู่ที่เมืองชลบุรี และตำบลอ่างศิลา ครั้งนั้นสามารถจับโจรผู้ร้ายได้พร้อมกันถึง 1,600 คน โดยปลุกโรงชั่วคราวอยู่ 2 แห่ง และมอบโจรผู้ร้ายเหล่านั้นให้แก่พระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นสวัสดิตดโสมณ ซึ่งเป็นข้าหลวงใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชำระความพร้อมด้วยผู้พิพากษาตุลากร ณ ที่พักตำบลอ่างศิลา ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมและโทษานุโทษต่อไป

ความดีของเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี ที่ได้กระทำไว้แก่ชาวชลบุรีอีกประการหนึ่งคือ ภายหลังที่ท่านได้ลาออกจากราชการแล้ว ท่านได้มาพำนักอยู่ที่อำเภอศรีราชาเพื่อประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยการตั้งบริษัทศรีมหาราชา ขณะที่ทำไม่อยู่นั้น ได้มีคดีฆ่ากันตายหลายรายในท้องที่เมืองชลบุรี ศรีราชา และบางพระ พระเจ้าน้องยาเธอกรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ซึ่งทรงเป็นข้าหลวงพิเศษสำเร็จราชการมณฑลปราจีนบุรี อยู่ในขณะนั้น ได้ทรงขอร้องให้เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีช่วยปราบปรามโจรผู้ร้าย ท่านได้เต็มใจช่วยปราบปรามโจรผู้ร้ายได้ทั้งสิ้น 115 คน ทำให้เหตุการณ์สงบเรียบร้อยลงลงได้ โดยใช้เวลาปราบผู้ร้ายอยู่ 3 เดือน 15 วัน ท่านถึงแก่อนิจกรรมเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2474 อายุ 84 ปี ด้วยเหตุนี้จึงให้มีการประดิษฐานอนุสาวรีย์จอมพล มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีไว้ ณ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

พระยาราชวังสัน (พระชลบุรี : หวัง สมุทรวานนท์)

พระยาราชวังสัน (พระชลบุรี : หวัง สมุทรวานนท์) เป็นบุตรเจ้าพระยาจักรี (หมุด หรือ มะหมุด) เป็นหลานปู่ของขุนลักษณะนา นายทหารเรือแห่งกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ

เข้าถวายตัวเป็นมหาดเล็กของพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ โดยเป็นมหาดเล็กรุ่นพี่ ของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และกรมพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาท

ตอนปลายกรุงศรีอยุธยา (ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ) ท่านมะหมุดมีบรรดาศักดิ์เป็น “หลวงศักดิ์นายเวรมหาดเล็ก” หรือหลวงนายศักดิ์ ได้รับพระบรมราชโองการรับสั่งให้ไปเรียกเก็บและรวบรวมเงินส่วยสาอากรต่าง ๆ ทางหัวเมืองชายทะเลภาคตะวันออก (ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด) เพื่อเอามาใส่ท้องพระคลังไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพราะเป็นช่วงที่พม่าเข้าโจมตีและโอบล้อมกรุงศรีอยุธยา

ท่านหวังเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าเมืองชลบุรีนั้นนอกจากท่านจะมีฝีมือ ในด้านการปกครองแล้ว ท่านยังมีความสามารถในการเดินเรือทะเลขนาดใหญ่อีกด้วย

จากการที่พระยาชลบุรี (หวัง) หมั้นเดินเรือตรวจตรารักษาความสงบปลอดภัยของบ้านเมืองอยู่เป็นประจำนี้เอง ทำให้ท่านมีโอกาสได้พบกับองเชียงสือ ได้ถวายการอารักขาและนำองเชียงสือเข้าเฝ้าเพื่อขอพึ่งพระบรมโพธิสมภารของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อมาพระชลบุรี (หวัง) ได้รับพระมหากรุณาธิคุณเลื่อนตำแหน่ง บรรดาศักดิ์ ขึ้นเป็น “พระยาราษฎร์สังข” ตำแหน่งเจ้ากรมพานิชนาวิ

ตระกูลสมุทธานนท์ ได้รับราชการเป็นเจ้าเมืองยกกระบัตรเมือง และอื่น ๆ อีกหลายท่าน เช่น พรวิจิตรชลเขต (ทต สมุทธานนท์) พระยาชลบุรานุรักษ์ (หน สมุทธานนท์) พระยาชลบุรานุรักษ์ (ชื่น สมุทธานนท์) และพระยาศรีมหาเกษตร (ชวน สมุทธานนท์)

เมื่อพระยาราษฎร์สังข (หวัง) ได้เข้ามารับตำแหน่งเจ้ากรมพานิชนาวิ ท่านได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่ในบริเวณบ้านเดิมของเจ้าพระยาจักรี (หมด) ผู้เป็นบิดา คือบริเวณใกล้ ๆ กับมัสยิดต้นสน และวัดหงส์รัตนาราม

พระยาราษฎร์สังข (หวัง สมุทธานนท์) จึงเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์ ที่มีความสำคัญไม่เฉพาะแต่ในประวัติศาสตร์ชลบุรี ที่ชาวชลบุรีควรรำลึกถึงความภาคภูมิใจเท่านั้น แต่ยังเป็นบุคคลในประวัติศาสตร์ของชาติไทยในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์อีกด้วย

- บุคคลสำคัญทางด้านศาสนา

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวโร)

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ นามเดิมว่า เจริญ สกุล สุขบท เกิดในสมัยรัชการที่ 5 ชาติะ วันอังคารที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2415 ตรงกับวันขึ้น 4 ค่ำ เดือน 8 ปีวอก พุทธศักราช 1234 เป็นบุตรอุบาลกทองสุข อุบาลิกายาง

อุปสมบทเมื่อวันศุกร์ที่ 11 มิถุนายน พ.ศ. 2435 เมื่ออายุครบ 20 ปี มีนามว่า “ญาณเวโร” ที่วัดเขาบางทราย จังหวัดชลบุรี

พ.ศ. 2460 สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

เจ้าพระคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์อาพาธเป็นโรคเนื้องอกที่ตับ ทางคณะสงฆ์ กรมการศาสนาและกรมการแพทย์ส่งนายแพทย์ไปรับท่านมารักษาพยาบาล ณ วัดเทพศิรินทราวาส จนถึงที่ สิ้นสมรณภาพด้วยอาการสงบเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2494 อายุได้ 80 ปี

สมเด็จพระวันรัต (นรินทร นรินฺฺนโร ป.ธ. 9)

สมเด็จพระวันรัต มีนามเดิมว่า นรินฺฺนทร โทณฺเฆมะ เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ 12 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2458 ซอยคูกำแพง (สะพานแดง) ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โยมบิดาของท่านชื่อ นายสุนฺนวด โทณฺเฆมะ โยมมารดาชื่อ นางกิมหลง โทณฺเฆมะ

ท่านได้ไปบรรพชาเป็นสามเณรที่วัดเทพศิรินทราวาส และเป็นผู้ที่มีสติปัญญาเฉียบแหลม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมเด็จพระวันรัต มีผลงานที่ได้ปฏิบัติคือเป็นครูสอนพระปริยัติธรรมสำหรับนักเรียนวัดเทพศิรินทร์วาาส

นอกจากนั้น สมเด็จพระวันรัต ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ ท่านจึงได้ตั้งทุน "80 ปี พระศาสนโศภณ" ขึ้น เพื่อนำดอกผลมาเป็นทุนการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนเทพศิรินทร์ ยิ่งความปลาบปลื้มปิติยินดีแก่ผู้ได้รับทุน ตลอดจนสาธุชนโดยทั่วไปสมเด็จพระวันรัต

พระราชพรหมอาจารย์

พระราชพรหมอาจารย์ (จำรัส ภาทุโ) นามเดิม จำรัส นามสกุล นุตตานนท์ เกิดเมื่อวันที่ พุธ ขึ้น ค่ำ เดือนอ้าย ปีชวด ตรงกับวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2443 เวลาบ่าย 3 ที่บ้าน หมู่ที่ 2 ตำบลนาป่า อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี นามโยมบิดา นายกิม ยินดีสุข นามโยมมารดา นางเทียบ นุตตานนท์ มีพี่น้องร่วมบิดา - มารดาเดียวกัน 7 คน ผู้ชาย 2 คน ผู้หญิง 5 คน

ผลงานที่ท่านได้สร้างสมเสียสละเพื่อประโยชน์แห่งสาธารณชนตลอดมา จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นจตุรถาภรณ์มงกุฎไทย สมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นบุคคลดีเด่นเทศบาลตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ได้รับโล่เกียรตินิยมประกาศเกียรติคุณ เป็นผู้มีความดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขานักบุญญาชาวบ้าน ด้านการผลิตและบริโภค จากศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี โรงเรียนชลกันยานุกูลในปี พ.ศ. 2536 ได้รับโล่รางวัล "คนดี ศรีเมืองชล" ของจังหวัดชลบุรีในปี พ.ศ. 2533 เป็นบุคคลดีเด่นเทศบาลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

ทั้งยังเป็นผู้นำด้านความคิดให้กับชุมชน สร้างชื่อเสียงให้จังหวัดชลบุรี และประเทศชาติ

- สาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน

นางปราณี บริบูรณ์

นางปราณี บริบูรณ์ เกิดเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2447 เป็นชาวบางปลาสร้อย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาโรงเรียนการช่างสตรีชลบุรี หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีปัจจุบัน บิดามารดา ชื่อนายธานี นางกิมกิด ศิริมัย สมรสกับนายจรรยา บริบูรณ์

นางปราณี บริบูรณ์ เป็นผู้เห็นความสำคัญของเครื่องจักสานและภูมิปัญญาชาวบ้าน ในด้านงานจักสาน จึงได้แนวคิดในการส่งเสริมให้ชาวบ้านมีรายได้ดีจากเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.66 นางปราณี บริบูรณ์

ในปี พ.ศ. 2520 พระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมอบหมายให้คุณหญิงสุภาวดี อังคนารักษ์ ดำเนินการโครงการส่งเสริมฝีมือจักสานด้วยไม้ไผ่ คุณปราณี ในฐานะภรรยานายกเทศมนตรีและพ่อรู้จักคุ้นเคย รวมทั้งสนใจงานด้านนี้ด้วย ทำให้คุณปราณี รับโครงการโดยเปิดสอนที่บ้าน ให้ชื่อโครงการส่งเสริมฝีมือการจักสานด้วยไม้ไผ่อำเภอบ้านสนิม ตามพระราชดำริ จุดมุ่งหมายเพื่อให้งานฝีมือมีจำนวนผลิตเพิ่มขึ้นและเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับชาวบ้าน และอนุรักษ์ช่างฝีมือเอาไว้ ลักษณะการทำงานนั้นจะผลิตทั้งงานการฝีมือประณีตและงานที่ตลาดต้องการ การทำงานของชาวบ้านคล้ายกับการทำงานรวมกลุ่มสหกรณ์

เพื่อเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพสู่ตลาดด้วย งานส่วนหนึ่งจะถูกส่งไปจำหน่ายยังศูนย์ศิลปชีพ

นางปราณี บริบูรณ์ เป็นผู้มีจิตใจละเอียดอ่อน รักงานศิลปะโดยเฉพาะการจักสานไม้ไผ่ ทำงานได้อบรมกลุ่มสตรีชาวอำเภอบ้านสนิม ให้สามารถจักสานงานละเอียดได้และสามารถยึดเป็นอาชีพได้

ท่านจึงได้รับคัดเลือกเป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นดีเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมจังหวัดชลบุรี และได้รับพระราชทาน ปริญญาเกิตติมศักดิ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบ จากมหาวิทยาลัยบูรพา นับว่าท่าน เป็นชาวชลบุรีที่น่ายกย่องที่ธำรงรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดีงาม จากบรรพบุรุษสู่คนรุ่นปัจจุบันตลอดมา

นางจริยา พานิชอัตรา

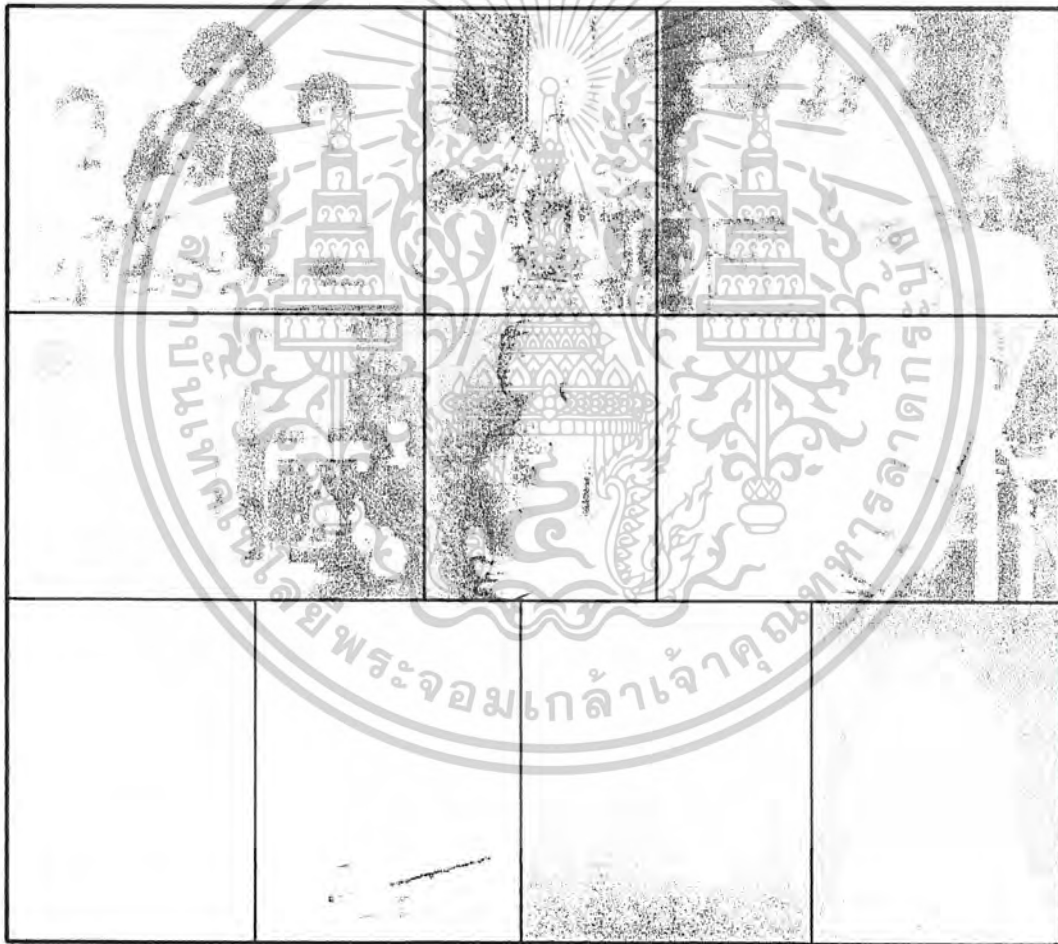
นางจริยา พานิชอัตรา เกิดเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2483 ที่ อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นบุตรของ นายประสพ นางดาวลอย นพรัมภา มีพี่น้องร่วมบิดา มารดา 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คน เป็นชาย 2 คน และหญิง 3 คน นางจรรยา พานิชัตตรา เป็นบุตรคนแรก สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี คบ. วิชาเอกศิลปะ จากวิทยาลัยครุสวนดุสิต

ระหว่างการศึกษาทุกระดับ ผลการเรียนอยู่ในระดับ 1 - 5 โดยตลอด ระหว่างศึกษาก็ทำหน้าที่ ช่วยคุณแม่ทำงานบ้าน ขายขนม ปลูกต้นไม้ดอกขาย ช่วยเพิ่มรายได้ เย็บเสื้อผ้าใส่เองด้วย งานพิเศษของโรงเรียน แสดงละคร จำไทย เล่นดนตรี จัดดอกไม้ห้องสมุด ทำชื่อเสียงให้แก่สถาบัน การศึกษา

3.6.7 หอัครศิลป์

ภาพที่ 3.67 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ

1. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรีของกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ทรงเป็นราชโอรสองค์เล็ก ในสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดชกรมหลวงสงขลานครินทร์ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาล ซึ่งภายหลังทั้งสองพระองค์ได้รับการเฉลิมพระยศเป็น สมเด็จพระนิตลาธิเบศอดุลยเดชวิกรม และสมเด็จพระศรี นครินทราบรมราชินีนาถ

พระบาทสมเด็จพระพระราชสมภพเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2470 ณ เมืองเคมบริดจ์ มลรัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เนื่องจากในเวลาดังกล่าว สมเด็จพระราชบิดา และ สมเด็จพระราชชนนีประทับอยู่ในประเทศนั้น พระองค์ทรงมีเชษฐภคินี 1 พระองค์ และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช 1 พระองค์

พระราชกรณียกิจ

นับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จดำรงสิริราชสมบัติ เป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ตั้งแต่พุทธศักราช 2489 จนถึงปัจจุบัน ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ในทุกด้าน

2. องค์อัครศิลปิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบันทรงเป็นเลิศในศิลปะหลายสาขา ทรงได้รับการยกย่องสดุดีในพระเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ชัด บรรดาศิลปินต่างตระหนักในพระปรีชาสามารถอย่างหาที่เปรียบมิได้ จึงพร้อมใจกันเทิดทูนพระเกียรติยศ ให้เป็นที่ปรากฏแก่พสกนิกรและชาวโลก โดยขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญาอันเป็นพระคุณนามพิเศษแด่พระองค์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในรัชกาลปัจจุบันทรงเป็นเอกทศคะในศิลปะหลายสาขาเป็นต้นว่า ดุริยางคศิลป์ ทัศนศิลป์ และนาฏมิตศิลป์ เป็นต้น

3. งานศิลปะสาขาทัศนศิลป์

3.1 จิตรกรรม

ภาพเขียนเหมือนจริงที่ทรงเขียน ส่วนใหญ่จะเป็นภาพพระสาทิสลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและทูลกระหม่อมทุกพระองค์ นอกเหนือจากภาพดังกล่าว ได้แก่ ภาพที่ชื่อ "สมเด็จพระราชบิดา" ภาพเหล่านี้มีความกลมกลืน งดงามแสงเงาอย่างนุ่มนวล ให้บรรยากาศลึกซึ้งชวนฝัน และที่ทรงใช้ฝีมือแปรอย่างกล้าหาญมากกว่าภาพอื่น ๆ ก็คือ ภาพหญิงชรา (ไม่พระราชทานชื่อ 11-6-07) เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 ปฏิมากรรมและประติมากรรม

ศิลปกรรมสาขาประติมากรรมเป็นสาขาหนึ่งของจิตรศิลป์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแสดงออกถึงพระปรีชาสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานด้านนี้ด้วยความสนพระหฤทัยยิ่งพระองค์ทรงศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในงานประติมากรรมด้วยพระองค์เองทั้งการปั้น การหล่อ และการทำแม่พิมพ์

3.3 ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์

การถ่ายภาพเป็นศิลปะอีกสาขาหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สนพระราชหฤทัยอย่างจริงจังมาตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าในสมัยก่อนนั้น อุปกรณ์การถ่ายภาพต่าง ๆ ยังไม่ทันสมัยอย่างในปัจจุบันนี้ แต่พระองค์ทรงศึกษาด้วยพระองค์เอง จนทรงเป็นนักถ่ายรูปผู้มีพระปรีชาสามารถยิ่ง ได้อย่างเชี่ยวชาญมั่นพระราชหฤทัย แม้ในปัจจุบัน กล้องถ่ายภาพจะมีวิวัฒนาการขึ้นกว่าสมัยก่อน ก็ได้ทรงใช้

3.4 หัตถกรรม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรด กีฬาเรือใบเป็นอย่างยิ่งและเนื่องจากสนพระราชหฤทัยในทางช่างมาแต่เดิมแล้วจึงโปรดที่จะต่อเรือใบพระที่นั่งด้วยพระองค์เองและทรงทดลองแล่นเรือในสระในสวนจิตรลดา เรือใบฝีพระหัตถ์ที่สำคัญมี 3 ประเภท ได้แก่ เรือใบประเภทเอ็นเตอร์ไพรส์ (Interantional Enterprise Class), เรือใบประเภทโอเค (Inter antional OK Cass) และเรือใบประเภทม็อธ (nterantional Moth Cass)

4. งานศิลปะสาขาวรรณศิลป์

ในปัจจุบันมีหนังสือจากพระราชนิพนธ์ คือ มหาชนก มีความเป็นมาคือ เมื่อ พ.ศ. 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสดับพระธรรมเทศนาของ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ วัดราชผาติการาม เรื่องพระมหาชนกเสด็จทอดพระเนตรพระราชอุทยาน ในกรุงมิลิลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัย จึงทรงค้นเรื่องพระมหาชนกในพระไตรปิฎกและทรงแปลเป็นภาษาอังกฤษ ตรงจากมหาชนกชาดกตั้งแต่ต้นเรื่อง โดยทรงตัดแปลเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น และให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน

5. งานศิลปะสาขาศูริยางค์ศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพลงพระราชนิพนธ์ที่ได้ัญเชิญมานี้ รวบรวมจากหนังสือเพลงพระราชนิพนธ์ (คำร้องภาษาไทย) ที่โปรดเกล้าฯ ให้โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหารพิมพ์ขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช 2518 ซึ่งเป็นฉบับที่ทรงตรวจโน้ตเพลงทุกบทด้วยพระองค์เอง และรวบรวมจากหนังสือเพลงพระราชนิพนธ์ (คำร้องภาษาอังกฤษ) ที่โปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์ขึ้นเผยแพร่ในต่างประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2510 ในการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ครั้งนี้ ผู้ประพันธ์คำร้องแต่ละท่านเป็นผู้ตรวจสอบคำร้องเพื่อความถูกต้องของเนื้อเพลง ตัวสะกด การันต์และเครื่องหมายต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

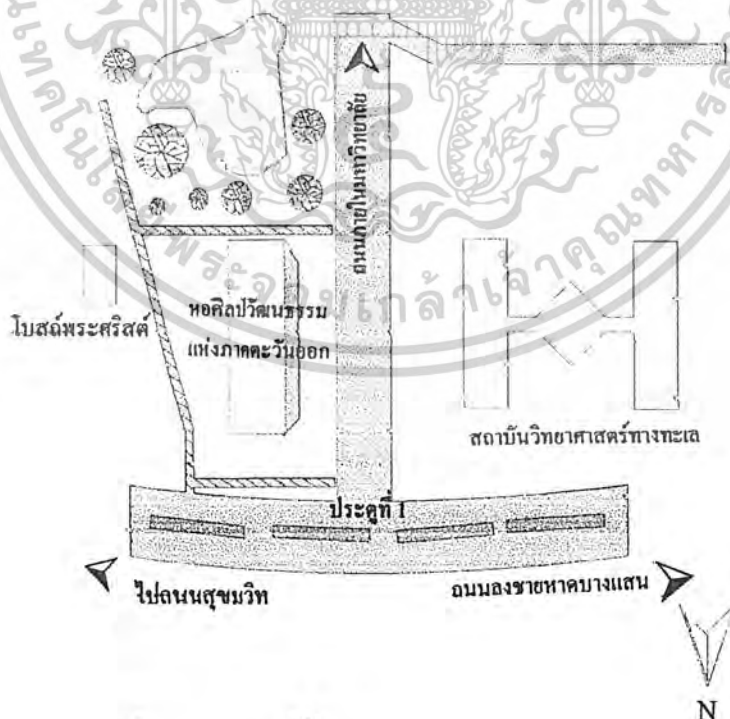
การวิเคราะห์ผลกระทบที่มีต่อโครงการ

4.1 การศึกษาที่ตั้งของโครงการ

อาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตชลบุรี อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี มีพื้นที่ใช้สอยทั้งโครงการ 8,765 ตารางเมตร ตัวอาคารหันหน้าไปทางทิศตะวันตก ลักษณะอาณาบริเวณโดยรอบเป็นสถานที่ราชการ อาคารเรียนในมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลบางแสน ถนนลงชายหาดบางแสน และสวนสาธารณะภายในมหาวิทยาลัย มีอาณาเขตดังนี้

อาณาเขตที่ติดต่อกับอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทิศเหนือ	จรด	ถนนลงชายหาดบางแสน
ทิศใต้	จรด	สวนสาธารณะในมหาวิทยาลัย
ทิศตะวันออก	จรด	โบสถ์คริสต์จักร
ทิศตะวันตก	จรด	ถนนในมหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล บางแสน

ภาพที่ 4.1 แสดงที่ตั้งและสภาพแวดล้อมภายในโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.1 วิเคราะห์สภาพภูมิภาค และ ลักษณะที่ตั้งของโครงการ

การเดินทางเข้าสู่โครงการมี 3 ทาง

1. รถปรับอากาศ (ป. 1) ขึ้นที่หน้าสถานีเอกมัย และ สถานีหมอชิตใหม่ ตามเส้นทาง หลวง บางนา – ตราด เป็นสายหลักสำคัญ และเส้นทางหลวงสายใหม่มอเตอร์เวย์ จากนั้นต่อรถสองแถวหนองมน -บางแสนมายังตัวโครงการอยู่ที่ประตูที่ 1 ของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. รถโดยสารธรรมดา (ป.2) ตามเส้นทางหลวง บางนา – ตราด เป็นสายหลักสำคัญ จากนั้นต่อรถสองแถวหนองมน -บางแสนมายังตัวโครงการอยู่ที่ประตูที่ 1 ของมหาวิทยาลัยบูรพา

3. ทางรถไฟ มีรถไฟจากสถานีสายตะวันออก จากกรุงเทพ ไปสิ้นสุดที่สถานรถไฟชลบุรี จากนั้นขึ้นรถสองแถวหนองมน -บางแสนมายังตัวโครงการ

จากลักษณะที่ตั้งของโครงการเป็นพื้นที่ที่มีการสัญจรสายรองของตัวเมือง ตัวโครงการ อยู่ภายในมหาวิทยาลัยบูรพา การคมนาคมสะดวกสบายใกล้กับสถานที่ท่องเที่ยวชายทะเลบางแสน โดยรอบโครงการเป็นอาคารเรียน และอาคารส่วนราชการภายในมหาวิทยาลัย ด้านข้างของโครงการ ซึ่งเป็นทิศเหนือเป็น ถนนที่จะไปทางถนนสุขุมวิทและลงชายหาดบางแสน ด้านหน้าของโครงการเป็น ถนนภายในมหาวิทยาลัย จากลักษณะที่ตั้งของโครงการโดยสังเขป สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหาและผลกระทบของโครงการได้ดังนี้

1. ถนนด้านข้างของโครงการ ซึ่งอยู่ทางทิศเหนือ คือถนนลงชายหาดบางแสน ซึ่งจะมีรถวิ่งอยู่ตลอดเวลา ส่วนมากจะเป็นรถโดยสารประจำทาง และรถส่วนบุคคล เพราะถนนสายลงชายหาดบางแสนเป็นถนนรอบตัวเมืองบางแสน มีผลกระทบต่อโครงการ แต่ไม่มากนัก เนื่องจากตัวโครงการมีกำแพงกั้นและห่างจากถนนพอสมควร ทำให้ลดเรื่องเสียงรบกวนได้ และฝุ่นละอองที่จะมีผลกระทบต่อโครงการเนื่องจากด้านข้างและด้านหลังของโครงการอยู่ในกำแพง และด้านหลังตัวอาคารจัดแสดงของหอศิลป์ติดกับโบสถ์คริสต์จักรจะมีผลกระทบเรื่องเสียงจากผู้คนในโบสถ์คริสต์จักร

2. ในส่วนด้านหน้าของโครงการ และด้านหลังโครงการ อาจมีผลกระทบเรื่องเสียงและฝุ่นละอองจากทัวร์และรถยนต์ที่มาลงจอดที่โครงการได้

แนวทางแก้ปัญหา

1. ด้านหน้าของโครงการซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกเป็นถนนภายในมหาวิทยาลัย และใกล้กับสถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล ซึ่งมีทัวร์มาลง ที่หน้าโครงการ ไม่มีกำแพงกั้นเป็นสัดส่วน จึงต้องมีการจัดแต่งแลนด์สเคป โดยการจัดสวนปลูกต้นไม้เป็นกำแพงกั้น บริเวณหน้าหอศิลป์ เพื่อช่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป้องกันเรื่องของฝุ่นละอองจากถนน และยังช่วยในการเป็นตัวกั้นเสียงได้ด้วย ด้านข้างทาง ส่วนกัฏตาการชุดสระน้ำ

และเป็นทัศนียภาพที่น่าดูชมทำให้มีความร่มเย็นจากสระน้ำและร่มไม้เป็นระเบียบกลมกลืนกับตัวอาคาร เพราะทางด้านข้างทางทิศใต้ของโครงการติดกับสวนภายในมหาวิทยาลัย

2. ด้านหลังของโครงการจะมีกำแพงกั้นระหว่างหอศิลป์กับโบสถ์คริสต์จักร แต่ยังไม่พอเพียง จึงปลูกต้นไม้ไว้ตามแนวกำแพงตลอดแนวเพื่อเป็นตัวกั้นเสียงอีกชั้นหนึ่ง ต้นไม้สามารถช่วยในเรื่องทัศนียภาพให้ได้รับบรรยากาศและดูสวยงาม

3. ส่วนด้านหน้าและด้านหลังโครงการภายในซึ่งมีผลกระทบเรื่องเสียงและฝุ่นละอองสามารถแก้ไขได้โดยการใช้วัสดุปิดกั้นเสียงและปิดกั้นฝุ่นละออง

4.1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม

วิเคราะห์ผลกระทบของแสงแดดต่อโครงการ

จากลักษณะของที่ตั้งโครงการ อาคารหอศิลป์วัฒนธรรม ซึ่งหันด้านหน้าไปทิศตะวันตกทำให้มีผลกระทบในด้านแสงแดด และความร้อน ในช่วงบ่ายและเย็น

- ชั้นที่หนึ่ง มีส่วนห้องปฏิบัติการ ,สำนักงาน และห้องสมุด อาจมีผลกระทบเรื่องแสงแดด เพราะหลังคาเป็นบันไดทางขึ้นด้านหน้าโครงการ แต่มีส่วนบ่อน้ำบริเวณระเบียงทางเดินชั้น 2 ช่วยลดความร้อน ในส่วนกัฏตาการไม่มีผลกระทบเรื่องแสงแดดเพราะมีกันสาด โครงเหล็กกรุวัสดุ Metal Sheet ยื่นออกมา ส่วนด้านข้างทางทิศใต้ซึ่งเป็นห้องจัดนิทรรศการที่ 3 ไม่มีผลกระทบแดดในช่วงเย็น เพราะมีแนวกันสาดโครงเหล็กกรุแผ่น Metal Sheet ยื่นออกมา

- ชั้นที่สอง แสงแดดไม่มีผลกระทบในส่วนหอประชุม เพราะตัวผนังเป็นโครงเหล็กกรุวัสดุ Metal Sheet รอบตัวผนัง แต่ในส่วนระเบียงทางเดิน มีผลกระทบเล็กน้อยในเรื่องแสงแดด เพราะมีแนวหลังคายาวไปตลอด ส่วนด้านข้างทางทิศใต้มีผลกระทบเรื่องแดดและฝน ในส่วนหออัครศิลป์เพราะส่วนหลังคาทรงโดมเป็นโครงเหล็ก ไม่กรุวัสดุอื่น

แนวทางแก้ไข

แสงแดดที่ไม่มีผลกระทบในส่วนกัฏตาการมากนักมีเพราะมีกันสาดยื่นออกมา แต่เพราะผนังเป็นกระจกกรองแสงรอบด้าน อาจมีผลกระทบด้านความร้อน แก้ไขปัญหาโดยการปลูกต้นไม้และใช้วัสดุที่ป้องกันความร้อนอีกทางหนึ่ง

ส่วนหออัครศิลป์ มีผลกระทบทั้งด้านแสงแดด และฝน เพราะส่วนหลังคาครอบหออัครศิลป์ เป็นโครงเหล็ก ไม่กรุวัสดุอื่น อาจมีผลกระทบกับวัตถุจัดแสดงภายใน เพราะตัวเรือนหออัครศิลป์ เป็นโครงสร้างไม้ ควรกรุวัสดุเช่นแผ่น Metal Sheet ที่ตัวหลังคาครอบหออัครศิลป์

วิเคราะห์ผลกระทบของลมต่อโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากลักษณะของที่ตั้งโครงการ สามารถวิเคราะห์อิทธิพลของลมที่พัดเข้าสู่ตัวโครงการได้ดังนี้

- ลมพายุที่มีอิทธิพลในจังหวัดชลบุรีในช่วงเดือนพฤษภาคม
- ลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือ (ลมฤดูหนาว) จะพัดเข้ามาในช่วงเดือน
ตุลาคม – มกราคม (4 เดือน)
- ลมมรสุม ตะวันออกเฉียงใต้ (ลมฤดูร้อน) จะพัดเข้ามาในช่วงเดือน
กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม (4 เดือน)
- ลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้ (ลมฤดูฝน) จะพัดเข้ามาช่วงเดือน
มิถุนายน – กันยายน (4 เดือน)

จากอิทธิพลของลม ไม่ส่งผลกระทบต่อตัวอาคาร มากนัก เพราะมีกำแพงด้านทิศ ตะวันออก ,ทิศตะวันตก และทิศใต้ ส่วนกำแพงด้านทิศเหนือ กำแพงอยู่ห่างจากตัวอาคารพอสมควร จึงกระทบในส่วนของภตตาคาร และส่วนหอประชุม

แนวทางแก้ไขปัญหา

ปลูกต้นไม้ปิดกั้นลม ตรงบ่อน้ำด้านหน้าภตตาคาร

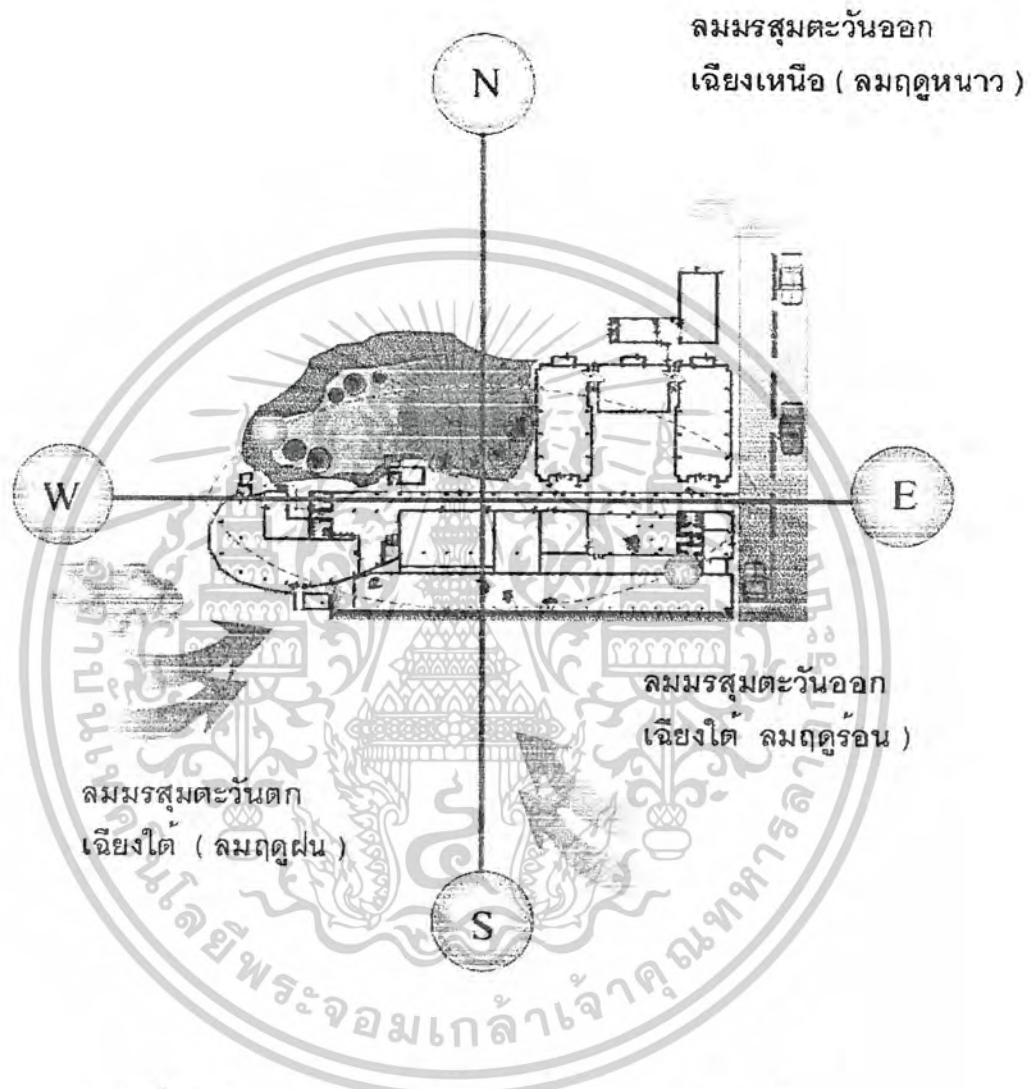
วิเคราะห์ผลกระทบของปริมาณน้ำฝน

ปริมาณฝนและความชื้นอาจมีผลกระทบต่อตัวโครงการ เพราะส่วนสำนักงาน , หอปฏิบัติกร และห้องสมุด อยู่ใต้ดิน

แนวทางแก้ไข

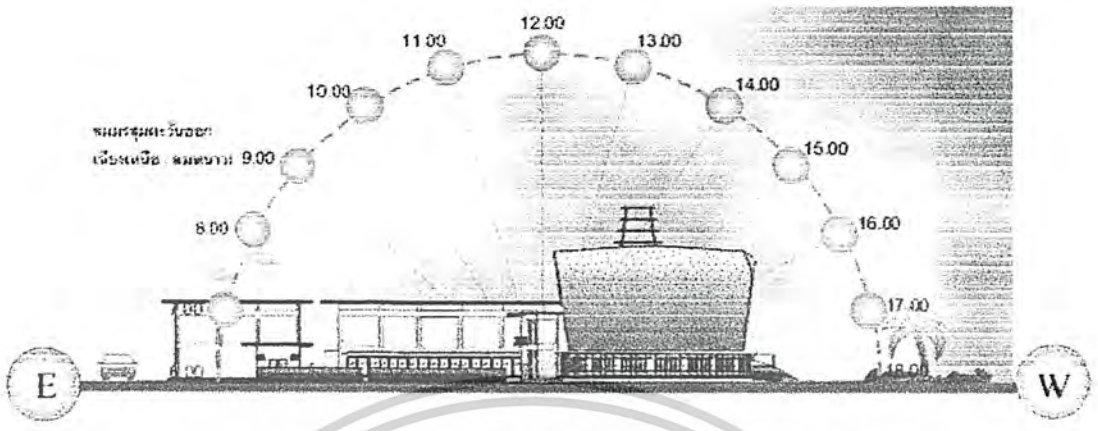
สำหรับส่วนส่วนสำนักงาน ,หอปฏิบัติกร และห้องสมุด ที่อยู่ใต้ดิน ได้ติดตั้งระบบกันซึมและกันความชื้นไว้แล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

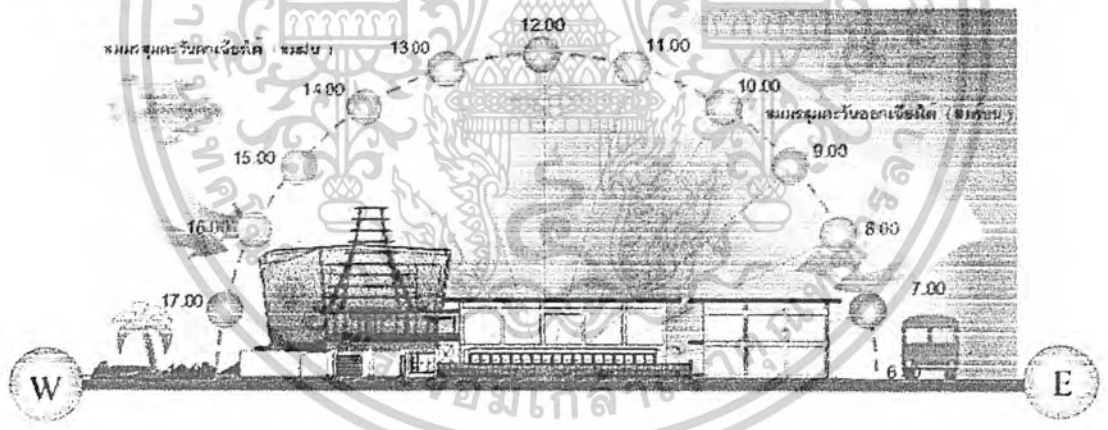

ภาพที่ 4.2 รูปแปลนอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

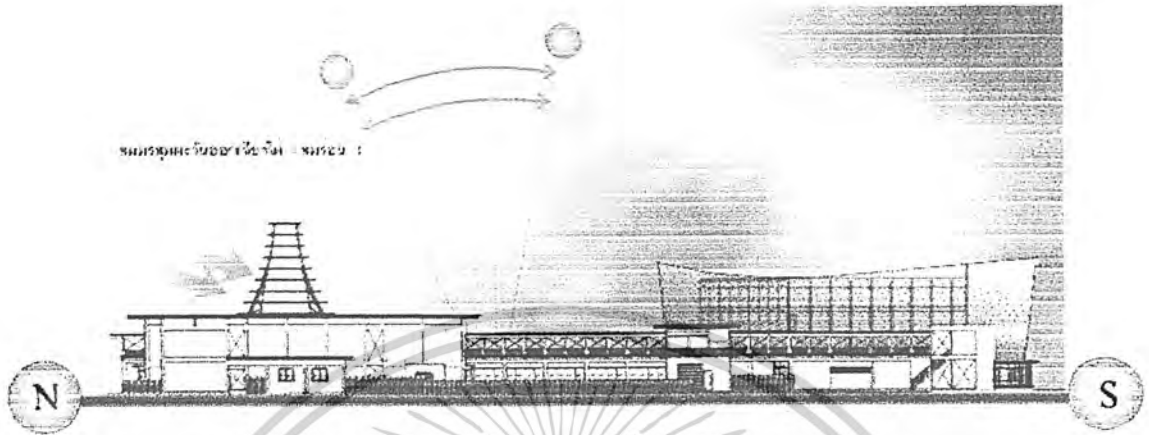

ภาพที่ 4.3 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทิศตะวันตก - ทิศตะวันออก
 แสดงแดดในช่วงเช้าและบ่ายมีผลกระทบต่อตัวอาคาร ส่วนหลังคาหอประชุม และส่วนภัตตาคาร
 ซึ่งผนังกระจกกรองแสงรอบด้านทำให้ได้รับความร้อนเล็กน้อย แต่ตัวกำแพงกันอยู่ห่างจากโครง
 การพอสมควร

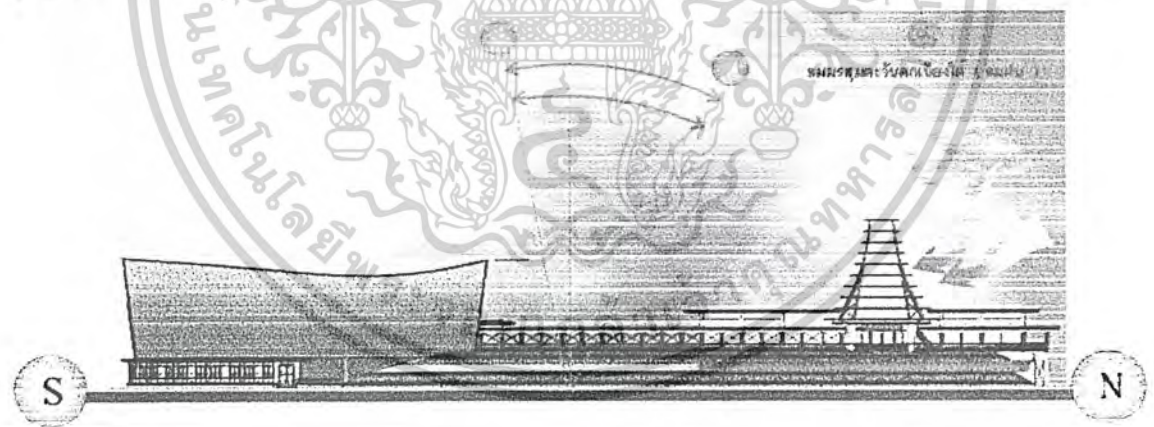
ภาพที่ 4.4 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทิศตะวันตก - ทิศตะวันออก
 แสดงแดดในช่วงเช้าและบ่ายไม่มีผลกระทบต่อส่วนห้องจัดนิทรรศการทั้ง 3 ส่วน เพราะ
 ระเบียงทางเดินมีส่วนแนวกันสาดยาวตลอด และมีรั้วกำแพงเตี้ยๆ กันไว้ แต่ส่วนหอศิลป์
 หลังคาครอบหอศิลป์เป็นโครงเหล็ก ไม่มีวัสดุอื่นกรุหลังคา ทำให้มีผลกระทบด้านแดด และฝน
 และส่วนหอสมุดอาจมีผลกระทบเรื่องแดด เพราะหลังคาเป็นบันไดทางเดินหน้าโครงการ แต่มีส่วน
 บ่อน้ำชั้นที่ 2 ช่วยลดความร้อนได้ ส่วนด้านทิศตะวันตก - ทิศตะวันออกไม่มีผลกระทบเรื่องเสียง
 และฝุ่นละออง เพราะติดกับส่วนของสวนสาธารณะภายในมหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.5 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทิศใต้ - ทิศเหนือ

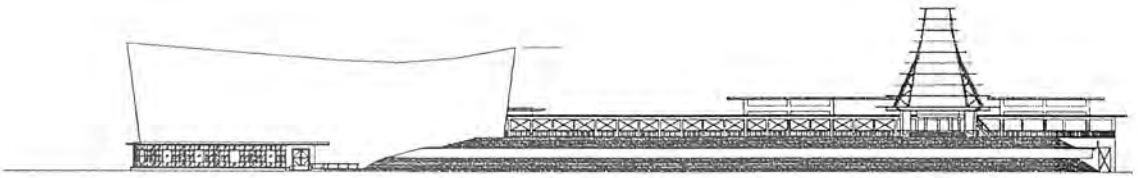
แสงแดดในช่วงฤดูหนาวมาทางทิศใต้เล็กน้อย มีผลกระทบต่อส่วนระเบียงทางเดินชั้น 2 เล็กน้อย เพราะมีส่วนหลังคายาว แต่ไม่มีผนัง แต่ไม่มีผลกระทบต่อส่วนอื่นๆ ของตัวอาคารเพราะตัวอาคารปิดทึบ และมีส่วนของแนวหลังคาและชายคาบังแดดตลอดทำให้แสงแดดไม่มีผลกระทบต่อตัวอาคาร

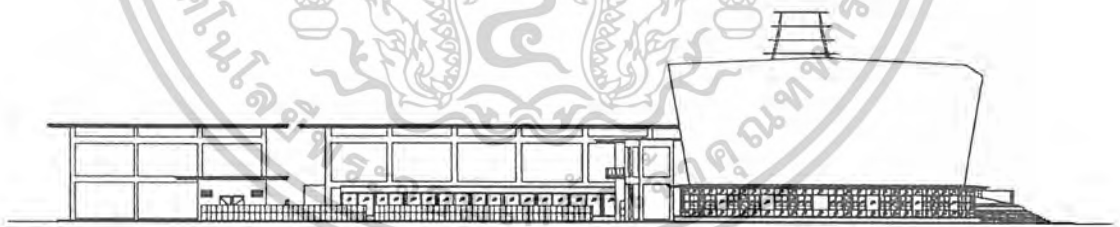
ภาพที่ 4.6 รูปอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านทิศเหนือ - ทิศใต้

แสงแดดในช่วงฤดูหนาวและลมมรสุมในช่วงฤดูหนาว ไม่มีผลกระทบต่อส่วนห้องประชุม และส่วนโถงลิฟท์ เพราะตัวอาคารปิดทึบ แต่มีผลกระทบต่อส่วนระเบียงทางเดินชั้น 2 เล็กน้อย เพราะมีส่วนหลังคายาว แต่ไม่มีผนัง ส่วนหออัครศิลป์ได้รับผลกระทบ เพราะตัวหลังคาครอบหออัครศิลป์ เป็นโครงเหล็ก ไม่กรุวัสดุคลุมหลังคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

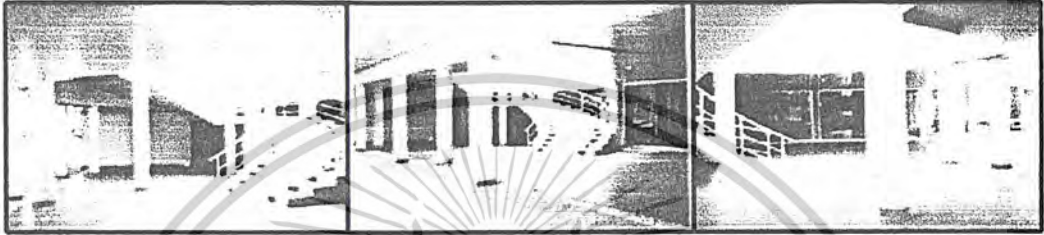

ภาพที่ 4.7 แสดงโครงสร้างอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ทิศใต้ ภายในอาคารแบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนโค้งรูปเรือ และส่วนระเบียงทางเดินหลัก ส่วนโค้งรูปเรือ ชั้นบนโครงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก และผนังเป็นโครงเหล็กกรุแผ่น Metal Sheet ชั้นล่างโครงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ผนังกรุกระจกใสรอบด้าน สูงจากพื้นดิน 0.50 เมตร ทางเข้าหลักด้านข้างโครงการทางทิศใต้ ด้านหน้าโครงการมีสะพานเชื่อมระเบียงด้านหน้าอาคาร ส่วนห้องจัดนิทรรศการมีหลังคาโครงเหล็ก กรุโครงสร้างอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีกันสาด และรั้วเตี้ยยื่นมาบังแสงแดดและความร้อน

ภาพที่ 4.8 แสดงโครงสร้างหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้านทิศตะวันออก - ทิศตะวันตก แปลนโครงสร้างโค้งเป็นรูปเรือ ชั้นที่ 1 เป็นส่วนภัตตาคารมีกันสาดโครงเหล็ก กรุ Metal Sheet ยื่นมาบังแสงแดดและความร้อน ผนังเป็นกระจกกรองแสงสามารถมองเห็นทัศนียภาพภายนอก ส่วนชั้นที่ 2 เป็นส่วนหอประชุม ผนังโครงสร้างเหล็กติดแผ่น Metal Sheet ระยะซ้อนของผนัง 0.15 เมตร หลังคาคอนกรีตเสริมเหล็กโครงเหล็ก และหลังคาโครงสร้างเหล็กกรุแผ่น Metal Sheet

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.9 แสดง SPACE ส่วนโรงประชาสัมพันธ์

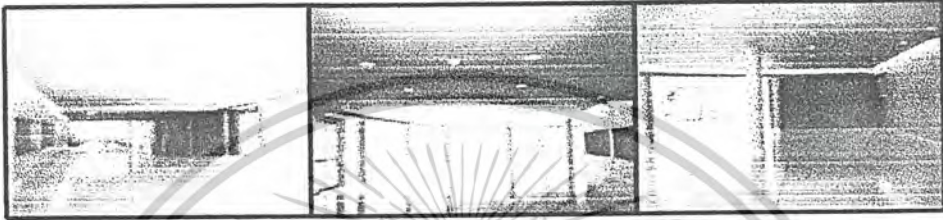
ลักษณะเป็นโรงประชาสัมพันธ์ ที่ต่อเนื่องมาจากบันไดทางขึ้นสู่ระเบียงทางเดินชั้น 2 รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 10.00 เมตร สามารถไปสู่ส่วนโรงลิฟท์, ส่วนขายของที่ระลึก และ ส่วนภัตตาคารได้ ทางเข้าหลัก 1 ทาง ด้านหน้าโครงการจากระเบียงชั้น 2 ลงสู่บันได และทางเข้าออก ส่วนภัตตาคารอีก 1 ทาง

ภาพที่ 4.10 แสดง SPACE ส่วนระเบียงทางเดินหลักชั้นที่ 1 และชั้น 2

ลักษณะเป็นส่วนระเบียงทางเดินทั้ง 2 ชั้น เปรียบเทียบความสูง และความต่อเนื่องของ SPACEทางเดิน ชั้นที่ 1 และ ชั้นที่ 2 ส่วนผนังร้านขายของที่ระลึก และห้องจัดนิทรรศการถาวร 1 เป็นระนาบที่มีความสมดุลย์และมีความต่อเนื่องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.11 แสดง SPACE ส่วนภัตตาคาร (CANTEEN)

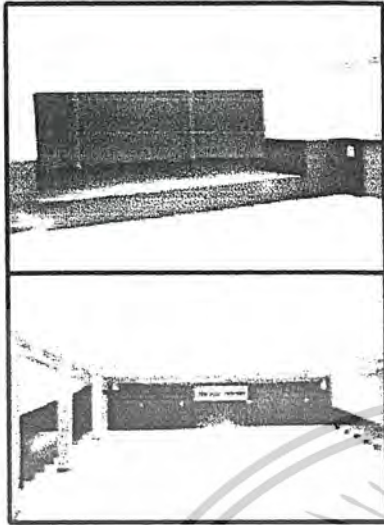
ลักษณะของ SPACE ส่วนภัตตาคารมีการแบ่ง SPACE เป็น 2 ด้าน คือ ด้านสีเหลี่ยมผืนผ้าผนังค่อนข้างปิดทึบอยู่ใกล้ส่วนโถง และด้านแนวโค้งมีกระจกกรองแสงเชื่อมพื้นที่ภายใน และภายนอก มีทางเข้าออก 2 ทาง แบ่งการใช้งานเป็น 2 ส่วน คือ ส่วน CANTEEN และส่วนครัว

ภาพที่ 4.12 แสดง SPACE ส่วนนิทรรศการถาวร

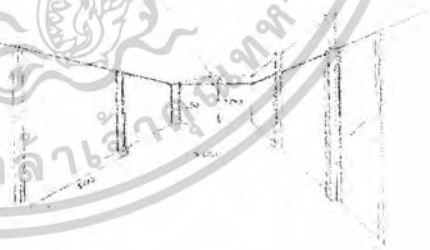
ลักษณะของ SPACE ส่วนนิทรรศการถาวร แบ่งอาคารเป็นห้องจัดแสดง 3 ส่วน มีทางเข้าออกเชื่อมห้องจัดแสดงให้มีความต่อเนื่องกัน บริเวณส่วนลานปลูกหญ้าตรงกลางเชื่อมห้องจัดแสดงทั้ง 3 ส่วน ให้อยู่ในพื้นที่เดียวกันทั้งยังเป็นทัศนียภาพที่ดูสวยงาม ลักษณะเพดานห้องจัดนิทรรศการค่อนข้างสูง ทำให้ดูโล่ง มีการเชื่อมพื้นที่ภายในและภายนอก ด้วยกระจกกรองแสง ทั้งด้านส่วนลานปลูกหญ้าตรงกลาง และส่วนระเบียงทางเดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.13 แสดง SPACE ส่วนห้องประชุม – สัมมนา

ลักษณะเป็นห้องโถงขนาดใหญ่แปลนโค้งเป็นรูปเรือ แบ่งพื้นที่เป็นส่วนเวทีจัดแสดง , ส่วนที่นั่งชมการแสดง , ส่วนห้องควบคุม และโถงต้อนรับ ส่วนที่นั่งชมการแสดงอยู่ส่วนกลางของโถง ฉะนั้นส่วนที่นั่งชมโค้งรับโครงสร้างอาคาร มีทางเข้าออก 2 ทาง เชื่อมทางเดินโดยรอบ ส่วนที่นั่งชมการแสดง ไม่มีบริเวณกั้นที่แน่นอน

ภาพที่ 4.14 แสดง SPACE ส่วนหอสมุด

เป็นห้องลักษณะสี่เหลี่ยมผืนผ้า ด้านยาวเป็น SPACE ที่ยาวต่อเนื่องกัน เพดานเอียงลงมาส่วนหนึ่ง เพราะหลังคาหอสมุดเป็นส่วนบันไดด้านหน้าโครงการ จึงต้องครอบแนวฝ้าเพดานให้ต่ำลงเพื่อความสวยงาม

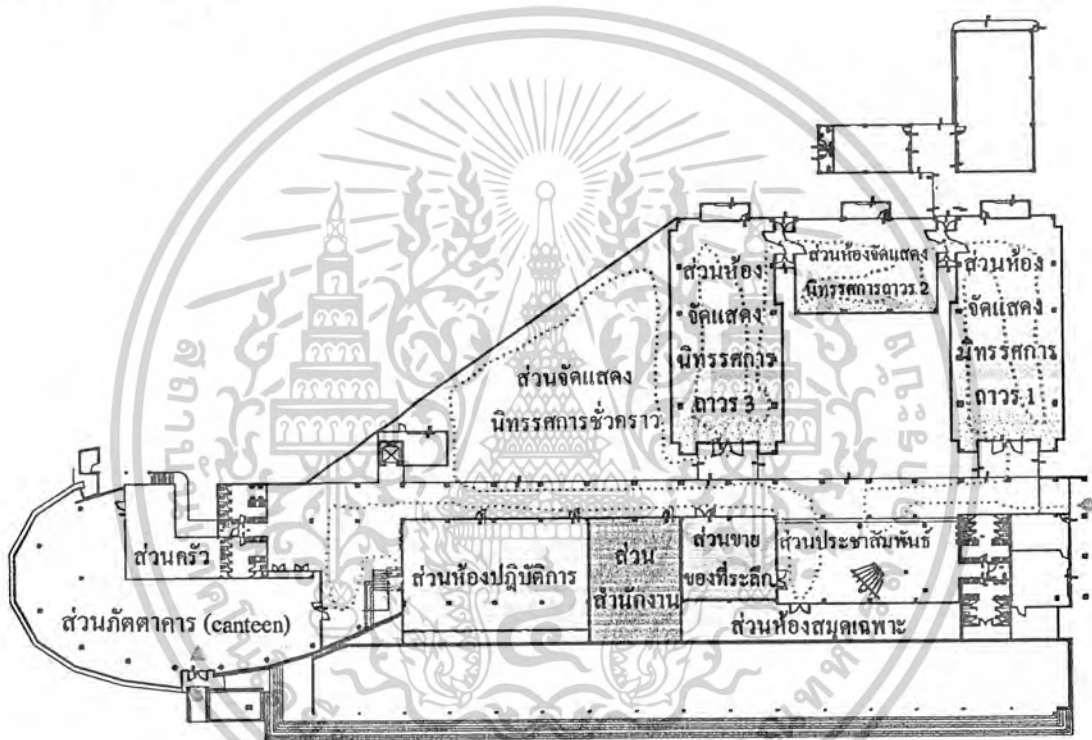
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การวิเคราะห์เส้นทางสัญจรภายในอาคารจัดแสดง

ลักษณะการวิเคราะห์เส้นทางสัญจรภายในตัวโครงการนั้นได้แบ่งออกเป็น แพลนชั้นล่าง , แพลนชั้นบน และแพลนชั้นลอย ตามประโยชน์ใช้สอยได้ดังนี้

1. แพลนชั้นล่าง

ลักษณะทางสัญจรภายในตัวอาคารชั้นที่ล่าง มีทางเข้าออก 3 ทาง คือทางเข้าหลัก 1 ทาง และทางเข้าด้านสวนคลังพิพิธภัณฑ์ 1 ทาง และการจัดวางทางสัญจรภายในสามารถไปส่วนต่างๆ ของโครงการได้

ภาพที่ 4.15 แสดงทางสัญจรชั้นล่าง

ลักษณะทางสัญจรชั้นล่าง

ทางสัญจรห้องจัดแสดงนิทรรศการเดินทางด้านซ้ายไปขวา ลักษณะแต่ละห้องมีดังนี้

1. จากทางเข้าหลัก ด้านข้างอาคารทางทิศใต้ ชั้นที่ 1 เพื่อไปสู่ส่วนประชาสัมพันธ์, ส่วนห้องจัดแสดง, ส่วนห้องสมุด, ส่วนห้องชายของที่ระลึก, ส่วนสำนักงาน, ส่วนห้องปฏิบัติการ และส่วนภัตตาคาร จากโถงประชาสัมพันธ์สามารถสัญจรไปส่วนอื่นๆ ภายในตัวอาคาร จากทางเดินยาว
2. จากส่วนภัตตาคารอยู่ใกล้ส่วนโถงลิฟท์ สามารถขึ้นไปส่วนหอประชุมได้สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

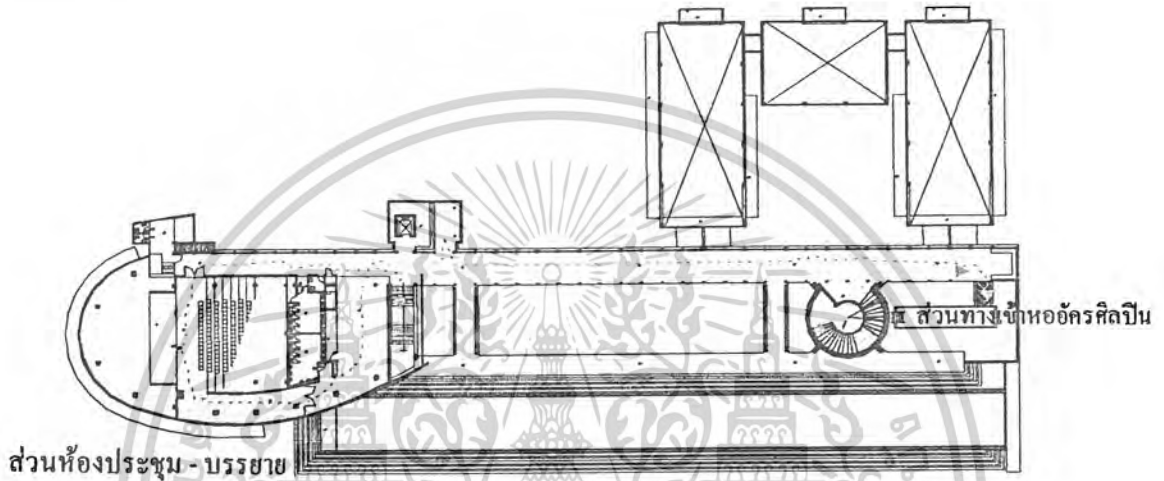
3. ส่วนภัตตาคารมีทางเข้า - ออกโดยตรง ,จากบันไดที่ลงมาจากกระเบื้องชั้น 2 และจากส่วนโถงลิฟท์
4. ส่วนห้องจัดแสดงนิทรรศการห้องที่ 1 ,ห้องที่ 2 และห้องที่ 3 มีทางเดินสัญจรที่เชื่อมกันทั้ง 3 ห้อง ผู้ชมสามารถชมการจัดแสดงได้ต่อเนื่องกัน และยังมีทางเดินสัญจรไปสู่ส่วนนิทรรศการชั่วคราว
5. ห้องคลังพิพิธภัณฑ์ และห้องจัดเตรียมการแสดงผลมีทางเดินสัญจร เฉพาะเจ้าหน้าที่ ไม่ปะปนกับส่วนทางเดินสัญจรผู้ชมนิทรรศการ และยังเป็นทางที่ไปสู่ทางเดินสัญจรส่วนห้องจัดแสดงนิทรรศการได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. แพลนชั้นบน

ลักษณะทางสัญจรภายในตัวอาคารชั้นบน มีทางเข้าออก 3 ทาง คือ ทางเดินเข้าหลัก จากตัวบันไดชั้นที่ 1 เพื่อไปสู่ส่วนประชุม - บรรยาย, ทางสัญจรที่ 2 มาจากบันไดเวียนชั้นล่าง เพื่อไปสู่ทางขึ้นหออัครศิลาปิน และทางสัญจรที่ 3 มาจากส่วนโถงลิฟท์ชั้นล่าง เพื่อไปสู่ส่วนต่างๆภายในอาคารชั้นบน

ภาพที่ 4.16 แสดงทางสัญจรชั้นบน

ลักษณะทางสัญจรชั้นบน

1. ส่วนบันไดด้านหน้าโครงการสู่สะพานเชื่อมไปสู่ระเบียงทางเดิน เป็นทางสัญจรที่ยาวต่อเนื่องสามารถไปสู่ส่วนต่างๆ ภายในชั้นล่างและชั้นบน
2. ส่วนส่วนโถงลิฟท์ ใกล้กับส่วนร้านขายเครื่องดื่ม สามารถสัญจรไปสู่ส่วนส่วนขายตั๋ว เพื่อสัญจรต่อเนื่องไปยังทางส่วนหอประชุม - บรรยาย
3. ส่วนทางเข้าหออัครศิลาปิน มีทางสัญจรซึ่งต่อเนื่องกับส่วนระเบียงทางเดินหลัก และจากบันไดเวียน เป็นทางสัญจรที่แคบ และมีทางเดินสัญจรเข้าออกได้ทางเดียว
4. ส่วนหอประชุม - บรรยาย มีทางสัญจรต่อเนื่องจากบันได และจากโถงลิฟท์ ส่วนที่นั่งชมการแสดงภายใน มีประตูทางเข้าทั้งด้านซ้าย และขวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ และเวลาในการเข้าชม

วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการจากประเภทผู้ใช้และพฤติกรรมของผู้ใช้โครงการเพื่อจะนำมาเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการกำหนด

- องค์ประกอบของโครงการ
- ความสัมพันธ์ของโครงการ
- ความต้องการพื้นที่ใช้สอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 แสดงประเภทของผู้ใช้โครงการ

ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ
<p>เจ้าหน้าที่และบุคลากรภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ</p> <p>1. ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการหอศิลป์ฯ</p> <p>2. ระดับหัวหน้าฝ่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่บริการทั่วไป - เจ้าหน้าที่วิจัยด้านศิลปวัฒนธรรม - เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ <p>นอกจากนี้ ยังมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ตามรายงาน</p>	<p>ผู้ใช้บริการ ของโครงการแบ่งได้ดังนี้</p> <p>1. ผู้เข้าชม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน, นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ - ศิลปิน <p>2. ผู้มาติดต่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน - นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ - บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมของหอศิลป์ <p>3. วัตถุประสงค์แสดง</p>

ลักษณะพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

1. ผู้ให้บริการจะเป็นไปตามหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน และลักษณะของงานที่ทำ
2. ผู้รับบริการ ในแต่ละประเภทที่พฤติกรรมที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์และลักษณะการเข้าใช้โครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 แสดงพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

ประเภทผู้ใช้โครงการ	เวลา	กิจกรรม
ผู้ใช้บริการ (ผู้ใช้ประจำ) - เจ้าหน้าที่และพนักงานภายใน โครงการ	ก่อน 8.30 น. 8.30 น. 8.30 – 12.00 น. 12.00 – 13.00 น. 13.00 – 16.30 น. 16.30 น.	- มาจากที่จอดรถ หรือทางเข้า - ลงเวลาทำงานและเริ่มปฏิบัติงาน - ปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ - พักรับประทานอาหาร และทำธุระส่วนตัว - กลับทำงานตามปกติ - ลงเวลาเลิกงาน
ผู้รับบริการ 1. ผู้เข้าชม - ประชาชนทั่วไป - นักเรียน- นักศึกษา - นักท่องเที่ยว - นักวิชาการ	ระหว่าง 9.00 – 16.00 น.	- มาจากที่จอดรถหรือมาทางเข้า - เข้าสู่ตัวโครงการทางสวนโถงประชาสัมพันธ์ หรือทางภัตตาคาร - เข้าใช้บริการส่วนสาธารณะ - ทักบัตรเข้าชม และฝากของ - เข้าสู่ส่วนจัดแสดง
2. ผู้มาติดต่อ - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ - บุคคลหรือหน่วยงานเอกชน - นักวิชาการ - ศิลปิน / นักศึกษา	ระหว่าง 8.30 – 16.30 น.	- มาจากที่จอดรถ หรือทางเข้า - เข้าสู่ตัวโครงการทางสวนโถงประชาสัมพันธ์ หรือทางภัตตาคาร - ติดต่อสอบถาม - เข้าพบเจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.1 การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้โครงการนั้นเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนด

- องค์ประกอบภายในโครงการ
- ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ
- ความต้องการพื้นที่ใช้สอย

ประเภทของผู้ใช้โครงการ

1. ผู้ให้บริการ ได้แก่ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ หน่วยงานต่างๆ ของโครงการ
2. ผู้รับบริการ ได้แก่

2.1 ประชาชนทั่วไป

2.2 ผู้มาติดต่อ

2.2.1 เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ

2.2.2 บุคคล หรือ หน่วยงานราชการ

2.2.3 นักวิชาการ

2.2.4 บุคคลผู้เข้าร่วมกิจกรรม

2.2.5 นักศึกษา / ศิลปิน

ลักษณะพฤติกรรมผู้ใช้โครงการ

1. ผู้ให้บริการจะมีลักษณะหน้าที่รับผิดชอบการทำงานที่ทำ และเป็นไปตามระเบียบของหน่วยงาน

2. ผู้รับบริการมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ในการเข้าใช้โครงการ

- ผู้ให้บริการ พนักงาน หรือ เจ้าหน้าที่ของหอศิลป์ อาจมาโดยรถส่วนตัว รถโดยสาร หรือทางเข้าด้านหน้า ส่วนโถงประชาสัมพันธ์ แล้วแยกย้ายเข้าปฏิบัติงานตามหน้าที่ของแต่ละบุคคลเวลาปฏิบัติงาน 8.30 - 16.30 น.

- ผู้รับบริการ ผู้เข้าโครงการจะใช้บริการตั้งแต่ ช่วงเวลา 9.00 – 16.00 น. มีลักษณะของผู้เข้าชมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ผู้เข้าชมเป็นรายบุคคล ได้แก่ ประชาชนทั่วไป เมื่อมาถึงหอศิลป์จะเข้าสู่ตัวอาคารจากโถงทางเข้าสู่โถงต้อนรับเพื่อติดต่อในส่วนประชาสัมพันธ์ ส่วนชายตัวอาจมีการใช้บริการส่วนของ ห้องน้ำ โทรศัพท์ หรือฝากสัมภาระส่วนฝากของ แล้วเข้าชมนิทรรศการเมื่อชมเสร็จรับของคืน ชื่อของที่ระลึกแล้วจึงกลับออกไป

ประเภทที่ 2 ผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักศึกษา พฤติกรรม โดยทั่วไปคล้ายกับผู้เข้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชมรายบุคคล แต่จะมีการติดต่อ กับเจ้าหน้าที่ของหอศิลป์ก่อน เพื่อเข้าฟังการบรรยายก่อนการเข้าชมนิทรรศการ

ประเภทที่ 3 ผู้มาศึกษาค้นคว้า จะมาใช้บริการเพื่อศึกษา ค้นคว้าโดยเฉพาะ เช่น ศึกษา ข้อมูลที่เกี่ยวกับเนื้อหาการจัดแสดงเมื่อทำการศึกษาเสร็จอาจมีการเข้าชมนิทรรศการ หรือกลับออกไปเลย

ประเภทที่ 4 ผู้มาร่วมกิจกรรมหอศิลป์ ได้แก่ ผู้เข้ามาร่วม ประชุมสัมมนา หรืองานรับปริญญา อาจมาถึงโครงการโดยส่วนตัว หรือรถโดยสาร สู่ทางเข้าด้านข้างเข้าสู่โถงทางเข้าเพื่อลงทะเบียนรายชื่อ อาจมีการใช้บริการส่วนของ ห้องน้ำ โทรศัพท์ แล้วจึงเข้าสู่ห้องประชุมเพื่อร่วมกิจกรรม เมื่อเสร็จแล้วจึงกลับออกไป

จากตารางกิจกรรมพฤติกรรมสามารถนำมาสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ใช้บริการ

เจ้าหน้าที่และพนักงานเดินทางเข้าสู่โครงการ โดยอาจเดินทางด้วยรถส่วนตัว รถโดยสาร เข้าสู่ตัวอาคาร ทางเข้าสู่ตัวอาคารของเจ้าหน้าที่จะอยู่คนละด้านกับผู้เข้าชม เพื่อความสะดวก คล่องตัวในการเข้าออก จากนั้นลงเวลาปฏิบัติงานและแยกย้ายกันปฏิบัติหน้าที่ เวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 8.30 – 16.30 น.

2. ผู้รับบริการ

ผู้เข้าชมโครงการจะเข้ามาใช้บริการระหว่าง เวลา 9.00 – 16.00 ซึ่งแยกประเภทผู้เข้าชมได้ 3 ประเภทดังนี้

- ผู้เข้าชมเป็นรายบุคคล ได้แก่ ประชาชนทั่วไปซึ่งเมื่อเข้าสู่อาคารสำนักงานก็ทำการติดต่อ สอบถาม และส่วนชายตัว พักคอย ห้องน้ำ โทรศัพท์ แล้วจึงเข้าชมนิทรรศการ เมื่อเข้าชมเสร็จก็กลับมารับของคืน จากนั้นก็ทำธุระส่วนตัว และกลับบ้าน

- ผู้เข้าชมเป็นหมู่คณะ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา นักวิชาการ พฤติกรรมโดยทั่วไปเหมือนกับผู้ชมรายบุคคลแต่จะต้องมาติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภายในหอศิลป์ เพื่อเข้าฟังการบรรยายก่อนเข้าชมนิทรรศการ

- ผู้มาศึกษาค้นคว้า จะเป็นลักษณะการมาใช้บริการเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ เช่น มาหาข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาการจัดแสดง โดยติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าชมนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 การวิเคราะห์เวลาในการเข้าชม

เวลาเข้าชมนิทรรศการ เพื่อให้ได้เวลาที่เหมาะสมในการเข้าชมนิทรรศการจำเป็นต้องศึกษาระยะเวลาในการเข้าชมของวัตถุแต่ละชิ้นว่าใช้เวลามากน้อยเท่าใด เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึก เมื่อยล้าจากการเข้าชม และต้องการที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอิริยาบถ

จากการสำรวจระยะเวลาของผู้เข้าชมภายในนิทรรศการผู้ชม 1 คน ใช้เวลาในการเข้าชมงานทั้งหมด โดยไม่หยุด ถึง 1 ชม. และต่ำสุด 30 นาที และสูงสุด 2 ชม. ตามลำดับ ดังนั้นระยะเวลาของผู้ชมงานสามารถแบ่งช่วงระยะเวลาในการชมได้ 2 ส่วน คือ

- ช่วงเช้า เริ่มตั้งแต่เวลาเปิดให้บริการ ถึงเที่ยงวัน
- ช่วงบ่าย เริ่มตั้งแต่ บ่ายถึงช่วงเวลาปิดบริการ

4.4 การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบของโครงการ

องค์ประกอบของโครงการสามารถศึกษาค้นคว้าได้จาก

1. การแบ่งส่วนทำงานของอัตรากำลัง โดยวิเคราะห์ถึงระบบการทำงาน และกิจกรรมของแต่ละหน่วยงานตามข้อมูลเบื้องต้น
2. พฤติกรรมผู้ใช้โครงการซึ่งสามารถแบ่งตามความต้องการได้ดังนี้
 - 2.1 ความต้องการทางกายภาพ (PHYSICOLOGICAL NEED)
 - 2.2 ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (SECURITY NEED)
 - 2.3 ความต้องการทางด้านสังคม (SOCIAL NEED)

จากการศึกษาประกอบกับโครงการเปรียบเทียบชนิดเดียวกันซึ่งสามารถพิจารณาองค์ประกอบหลัก การของโครงการแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

1. องค์ประกอบหลัก เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นของโครงการประกอบด้วย
 - 1.1 ส่วนสำนักงาน
 - ส่วนบริหารงานทั่วไป
 - ส่วนวิจัยและพิพิธภัณฑ์
 - ส่วนประชาสัมพันธ์
 - 1.2 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการถาวร
 - 1.3 ส่วนจัดแสดงนิทรรศการชั่วคราว
 - 1.4 ส่วนจัดแสดงหออัครศิลป์
 - 1.5 ส่วนประชุมสัมมนา และภัตตาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. องค์ประกอบเสริม คือ องค์ประกอบที่มาช่วยเสริมให้โครงการมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาถึงความต้องการของผู้ใช้โครงการ ได้แก่

2.1 ส่วนบริการสาธารณะ

- ติดต่อสอบถาม
- ฝากซอง
- ขยายของที่ระลึก
- โทรศัพท์สาธารณะ
- ห้องน้ำ – ส้วม
- ที่จอดรถ

การศึกษาพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ในโครงการ รวมทั้งวิเคราะห์พื้นที่ที่ความต้องการมาตรฐานของโครงการ

การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์องค์ประกอบของโครงการ

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์เพื่อต้องการทราบถึง ความสัมพันธ์ของหน้าที่ใช้สอยและกิจกรรมเพื่อจัดหาองค์ประกอบในแต่ละส่วน ให้เกิดความสัมพันธ์ และสอดคล้องกับหน้าที่และกิจกรรมขององค์ประกอบนั้นๆ ในแต่ละระดับซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคือ

1. พิจารณาจากหน้าที่ใช้สอยหลัก ซึ่งได้แก่ หน้าที่สอดคล้องกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. พิจารณาจากหน้าที่ใช้สอยรอง ซึ่งได้แก่ กิจกรรมการดำเนินงานของโครงการ
3. พิจารณาจากกิจกรรมที่กระทำหรือพฤติกรรมนั้นๆ ที่สัมพันธ์กับการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ จะแสดงค่าโดยใช้ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบชุดเดียวกัน โดยกำหนดค่าของตัวเลขได้ดังนี้

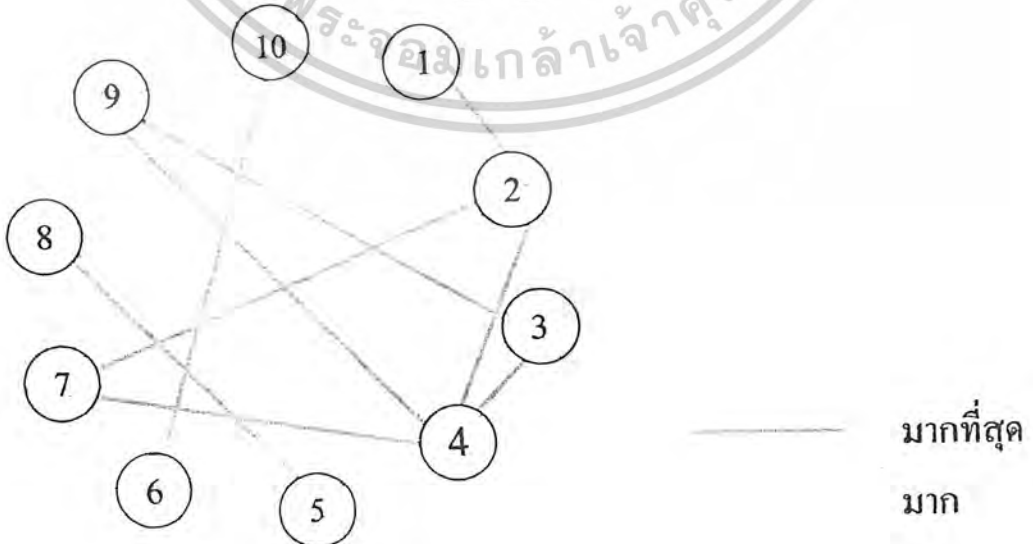
1	แทนค่า	ความสัมพันธ์น้อยมาก
2	แทนค่า	ความสัมพันธ์น้อย
3	แทนค่า	ความสัมพันธ์ปานกลาง
4	แทนค่า	ความสัมพันธ์มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในโครงการ

ตารางที่ 4.4 แสดงความสัมพันธแบบโครงตาข่ายขององค์ประกอบภายในโครงการ

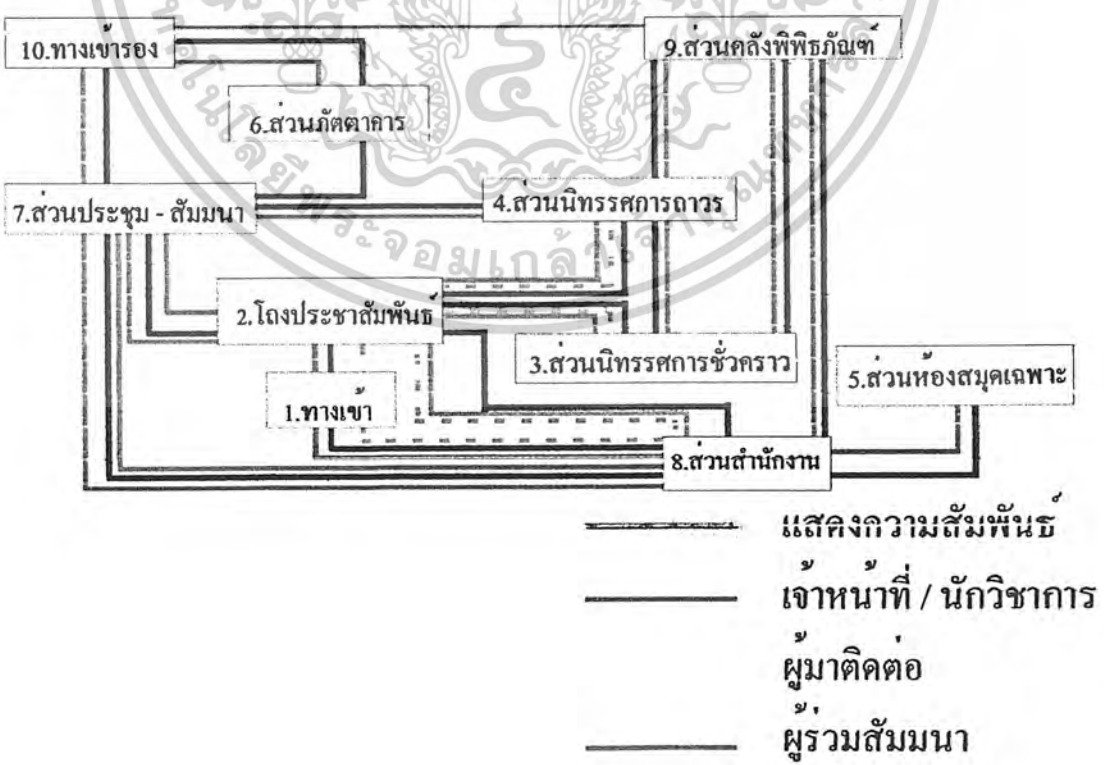
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.1 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ของโครงการ

สัมพันธ์มากที่สุด
สัมพันธ์มาก

แผนภูมิที่ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในโครงการ

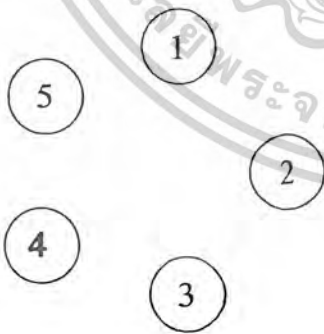
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่สู่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนโถงต้อนรับ

องค์ประกอบ	
1	ทางเข้า
2	ส่วนประชาสัมพันธ์
3	ส่วนขายบัตรเข้าชม
4	ส่วนฝากของ
5	ส่วนพักผ่อน

สัมพันธ์มากที่สุด
 3
 2
 1
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนโถงต้อนรับ

มากที่สุด

มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.3 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนต้อนรับ

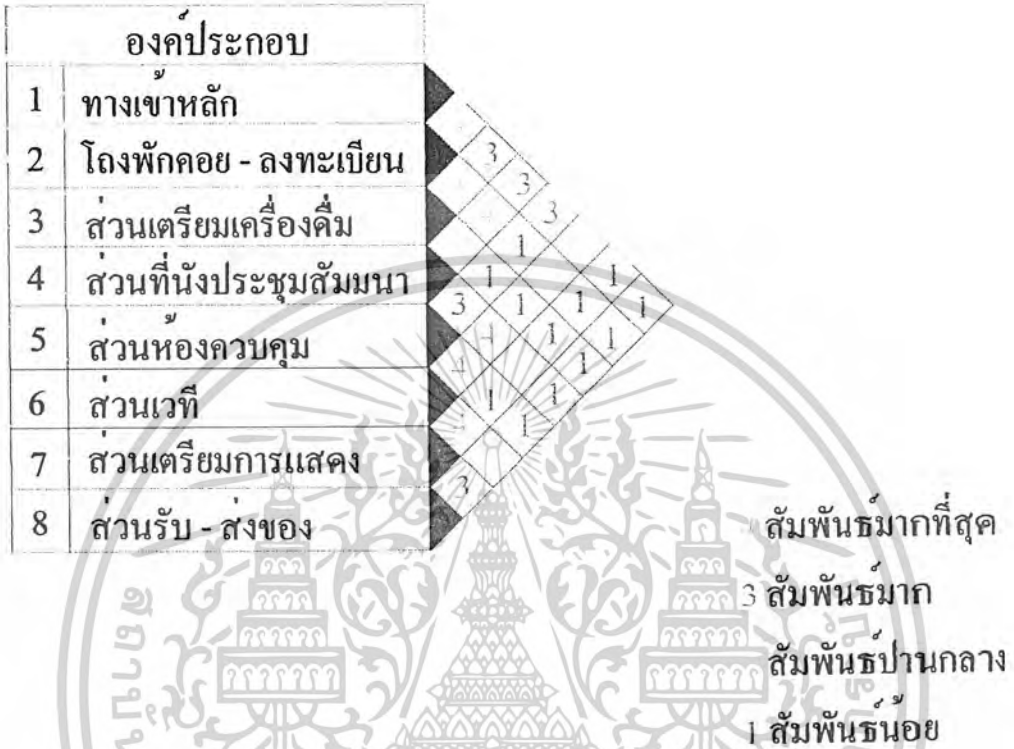
แผนภูมิที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนจัดแสดง

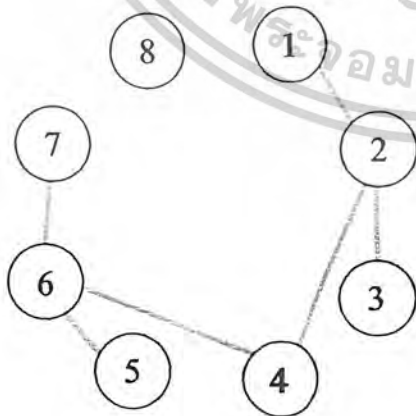
- แสดงความสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่ / นักวิชาการ
- ผู้เชี่ยวชาญนิทรรศการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนประชุม - สัมมนา

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนประชุม - สัมมนา

มากที่สุด

มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.5 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนประชุม - สัมมนา

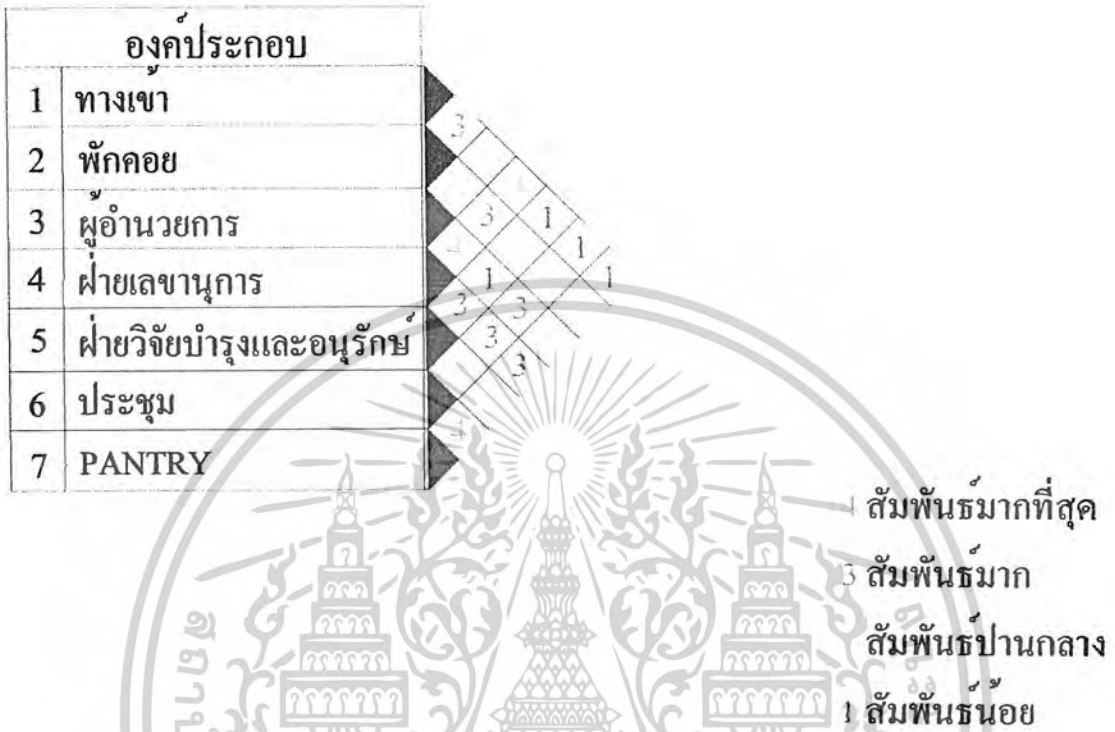
แผนภูมิที่ 4.6 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนประชุม - สัมมนา

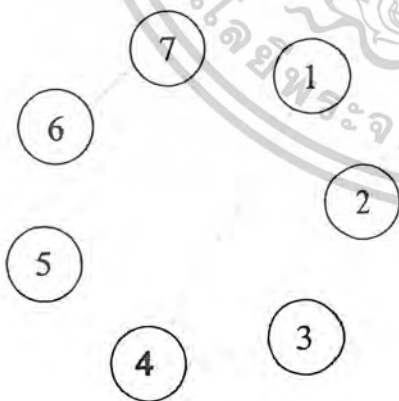
— แสดงความสัมพันธ์
- - - - - เจ้าหน้าที่ / วิทยากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่สู่สาธารณะ
ผู้เข้าร่วมประชุม
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน (รวม)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนสำนักงาน (รวม)

มากที่สุด

มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.7 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน (รวม)

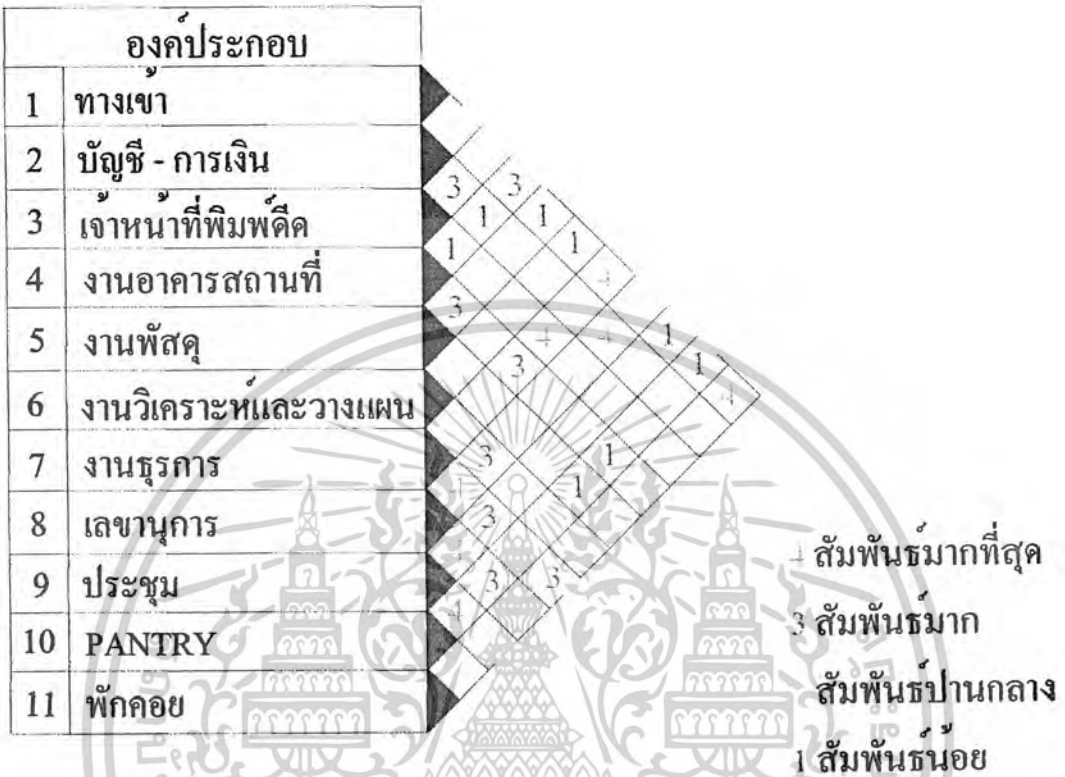

แผนภูมิที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบส่วนส่วนสำนักงาน (รวม)

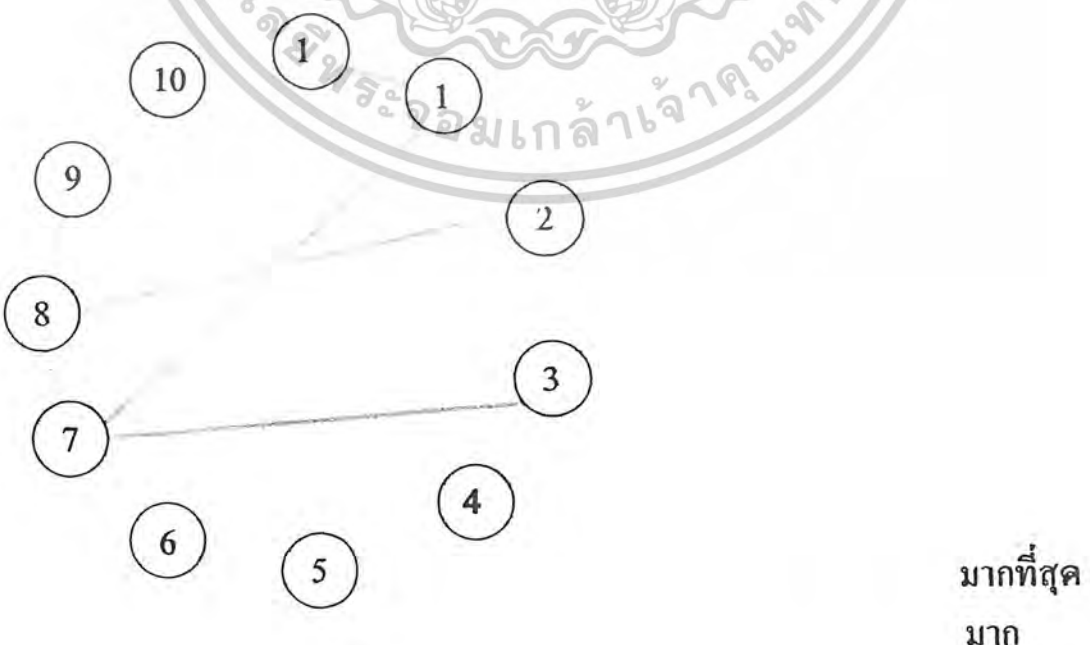

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น (คิเดบีน/นักศึกษา) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนสำนักงาน

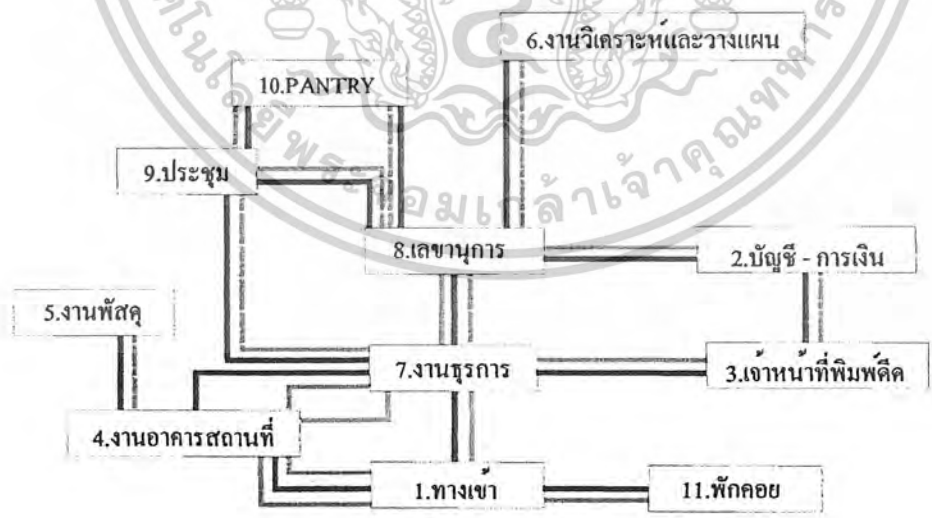

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกำรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.9 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนสำนักงาน

แผนภูมิที่ 4.10 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนสำนักงาน

— แสดงความสัมพันธ์
 — เจ้าหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้ใดคัดลอก ระบุชื่อติดต่อ ระเบียบด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

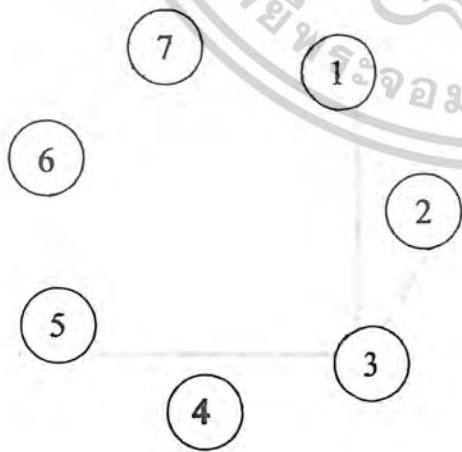
ตารางที่ 4.13 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุง

องค์ประกอบ	
1	ทางเขา
2	เจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ
3	ภัณฑารักษ์
4	ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
5	หัวหน้าฝ่าย
6	นักวิชาการวิจัย
7	นักวิชาการรวบรวมผลงานวิจัย

— สัมพันธ์มากที่สุด
 3 สัมพันธ์มาก
 สัมพันธ์ปานกลาง
 1 สัมพันธ์น้อย

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนวิจัยทำนุบำรุง

มากที่สุด

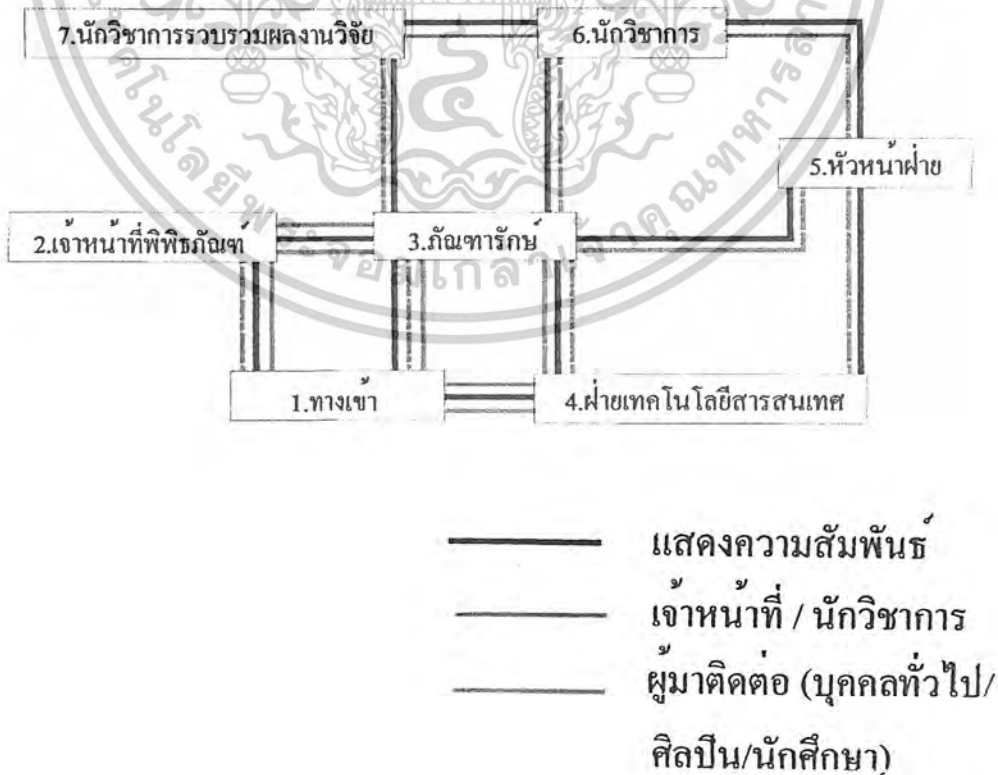
มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.11 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนห้องวิจัยทำนุบำรุง

แผนภูมิที่ 4.12 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุง

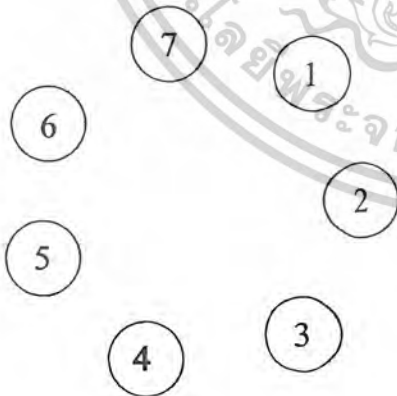
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนภัตตาคาร

องค์ประกอบ	
1	ทางเขา
2	ส่วนโถงต้อนรับ
3	ส่วนเคาน์เตอร์
4	ส่วนจุดบริการ
5	ส่วนที่นั่ง
6	ส่วนครัว
7	ส่วนแคชเชียร์

สัมพันธ์มากที่สุด
3 สัมพันธ์มาก
สัมพันธ์ปานกลาง
1 สัมพันธ์น้อย

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนภัตตาคาร

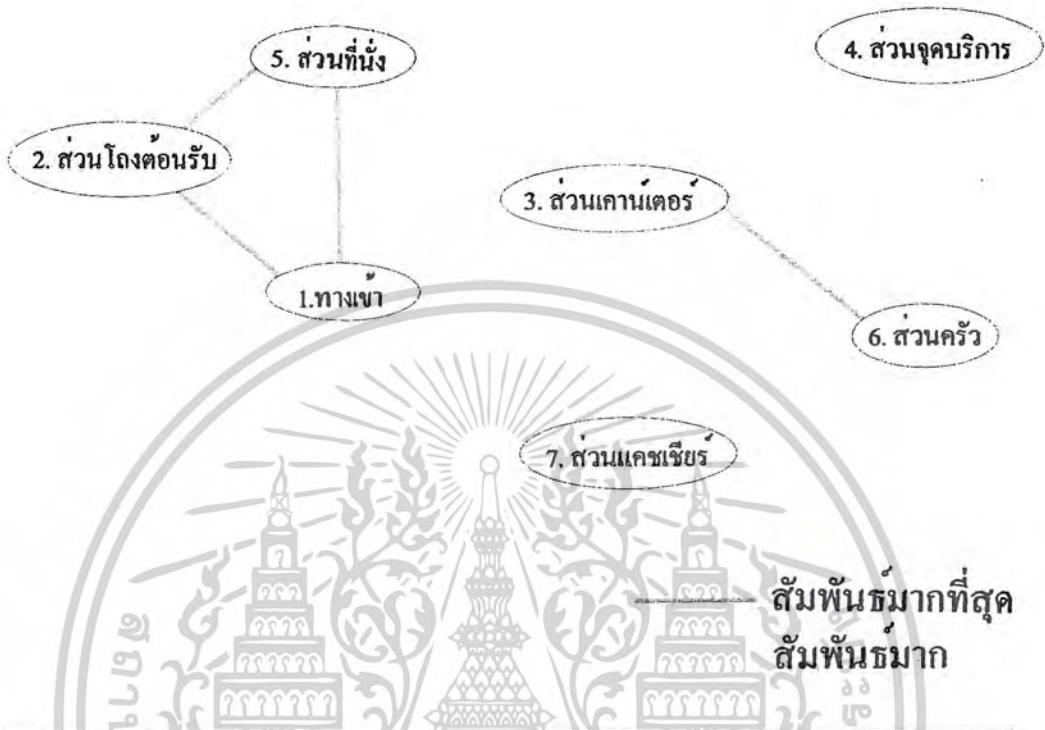

มากที่สุด

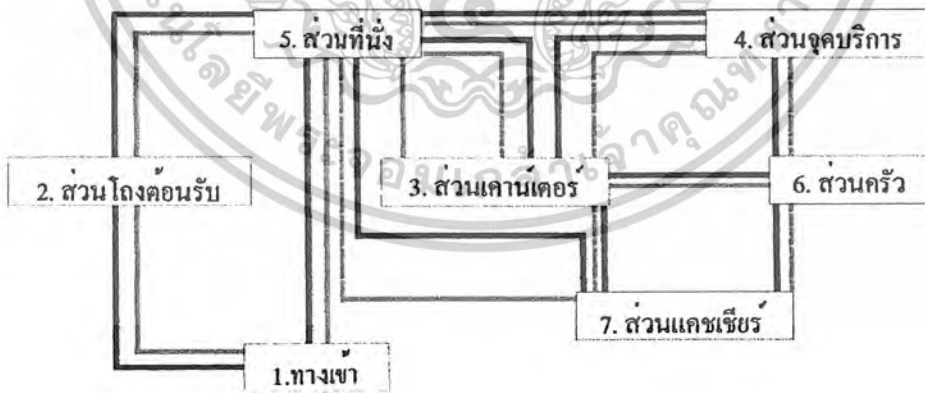
มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.13 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนภัตตาคาร

แผนภูมิที่ 4.14 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนภัตตาคาร

- แสดงความสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่ / นักวิชาการ
- ผู้มาติดต่อ (บุคคลทั่วไป/
ศิลปิน/นักศึกษา)

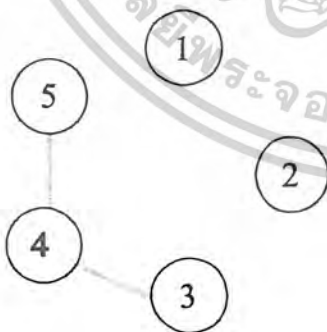
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้เผยแพร่หรือใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าความสัมพันธ์ภายในส่วนบริการหอสมุดเฉพาะ

องค์ประกอบ	
1	ทางเข้า
2	ส่วนเคาน์เตอร์บริการ
3	ส่วนบริการ
4	ส่วนชั้นวางหนังสือ
5	ส่วนห้องอ่านหนังสือ

+ สัมพันธ์มากที่สุด
 3 สัมพันธ์มาก
 2 สัมพันธ์ปานกลาง
 1 สัมพันธ์น้อย

ตารางที่ 4.18 แสดงความสัมพันธ์แบบโครงตาข่ายส่วนบริการหอสมุดเฉพาะ

มากที่สุด

มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.15 ฟองอากาศแสดงความสัมพันธ์ภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ

แผนภูมิที่ 4.16 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในส่วนหอสมุดเฉพาะ

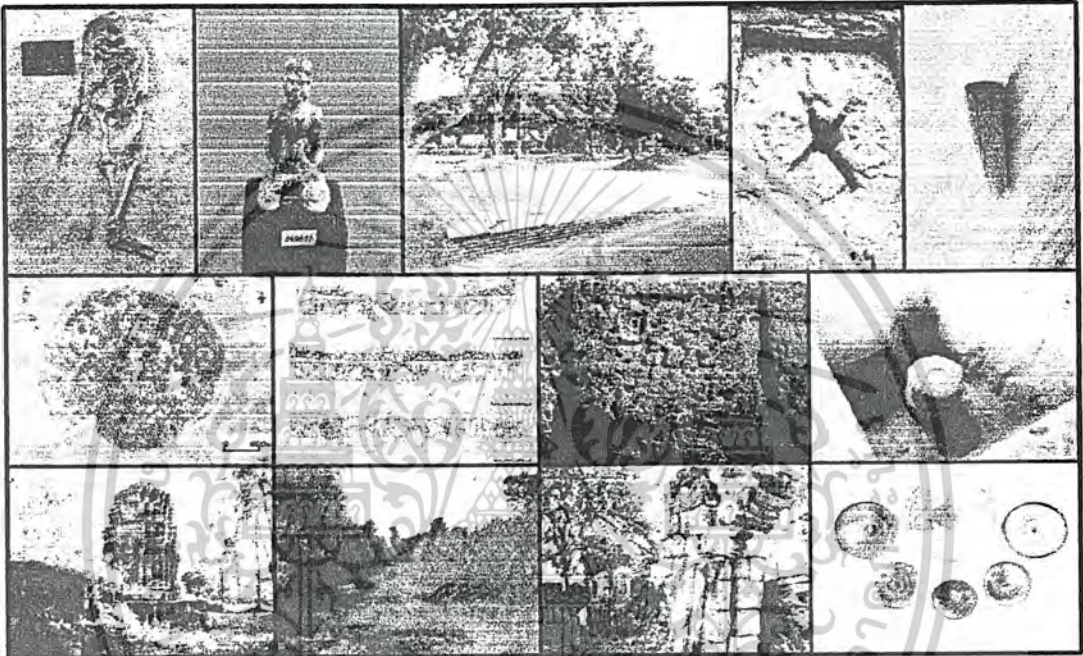
- แสดงความสัมพันธ์
- เจ้าหน้าที่ / นักวิชาการ
- ผู้เขามาบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 การวิเคราะห์การจัดแสดงของโครงการ

โครงการหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งชาติออกจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นแหล่งรวบรวมและเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยแบ่ง การจัดเรื่องราว และวิธีการจัดแสดง ซึ่งสามารถสรุปได้ 6 หัวข้อจัดแสดงดังนี้

1. การตั้งถิ่นฐาน

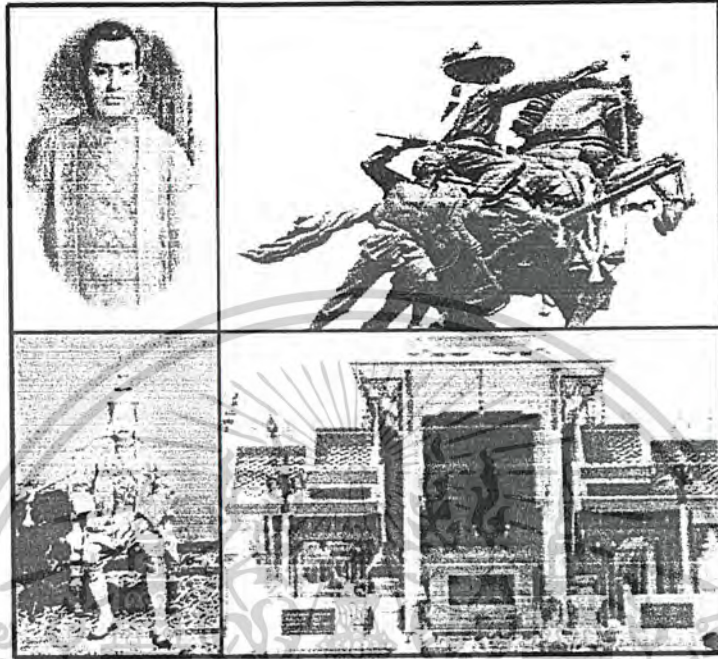

ภาพที่ 4.17 การตั้งถิ่นฐาน

วัตถุประสงค ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ตั้งแต่เริ่มดำรงชีวิตด้วยการพึ่งพาอาศัยอาหารจากฝั่งชายทะเล ถึงกระทั่งสามารถสร้างเครื่องมือหินได้ จนถึงยุคประวัติศาสตร์ ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม เริ่มมีชุมชนพัฒนาขึ้นเป็นบ้านเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

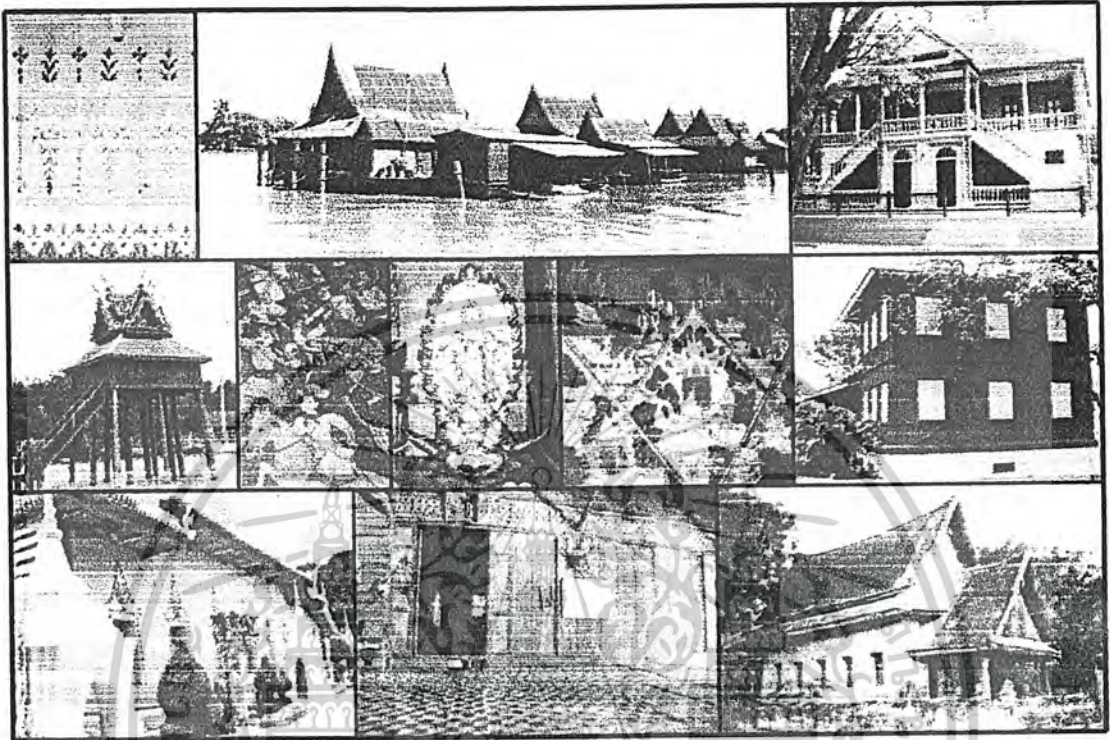

ภาพที่ 4.18 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราว สมัยกรุงศรีอยุธยา เรื่องราวของพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของชาติ และหนังสือราชการว่าด้วยการแบ่งเมืองเป็น ชั้นใน ชั้นกลาง ชั้นนอก แสดงเมืองขึ้นกรมมหาดไทย กลาโหม กรมท่า ทางภาคตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มรดกทางวัฒนธรรม

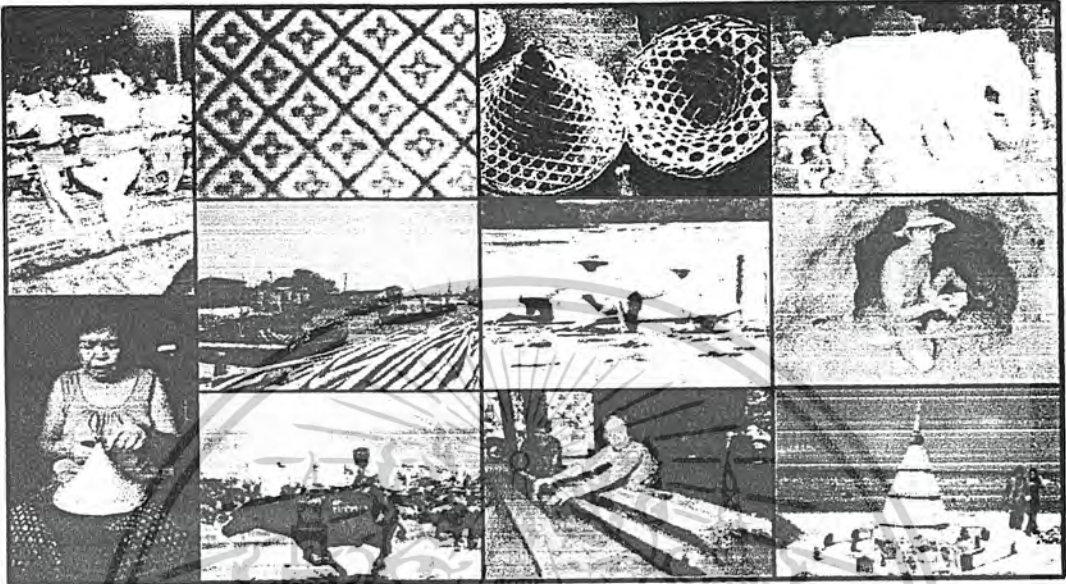

ภาพที่ 4.19 มรดกทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราว การสร้างสรรค์ของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตสืบทอด มาจนถึงชนมธรรมนิยมประเพณี สถาปัตยกรรม แสดงถึงพัฒนาการอันเป็นรากฐานความ เจริญของท้องถิ่นวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

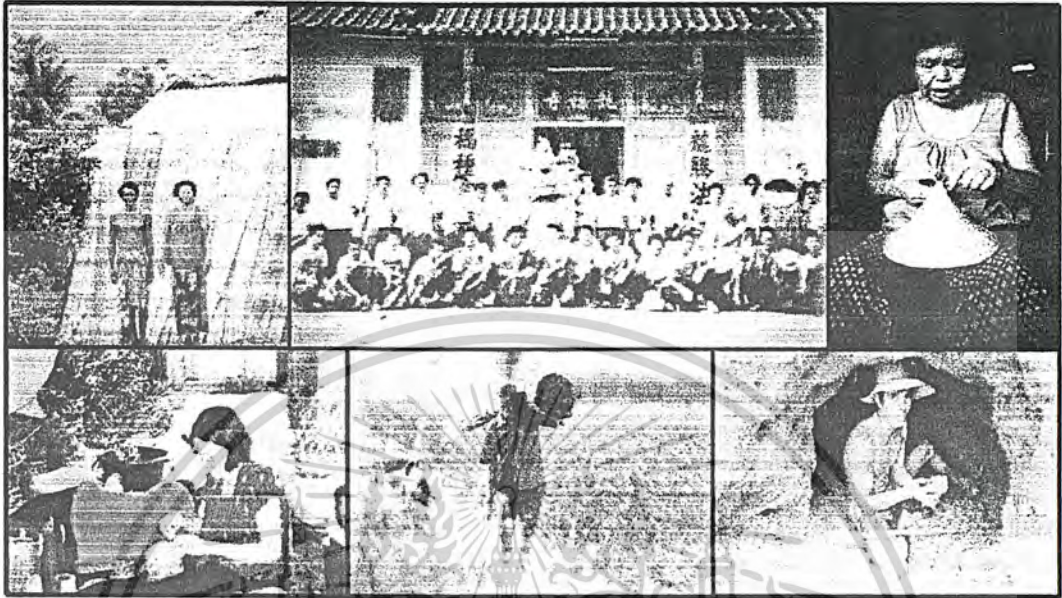

ภาพที่ 4.20 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราว ชนมกรรมนิยมประเพณี การละเล่น การทำมาหากิน อันเกิดมาจากความอุดมสมบูรณ์ของวิถีวัฒนธรรมชาติ นำมาสร้างเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ในการดำรงชีวิต ในครอบครัวแล้วจึงกลายเป็นอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ชชาติพันธวิทยานในภาคตะวันออกเฉียง

ภาพที่ 4.21 ชชาติพันธวิทยานในภาคตะวันออกเฉียง

วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราว ภาคตะวันออกเฉียงซึ่งเป็นเส้นทางการค้าและเส้นทางติดต่อของราชอาณาจักรตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ภาคตะวันออกเฉียงจึงเป็นที่รวมของประชากรหลายเชื้อชาติ ได้นำเอาความเชื่อ ศาสนา ภาษาขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งมีเอกลักษณ์ของตนเองเข้ามาด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ประวัติบุคคลสำคัญ

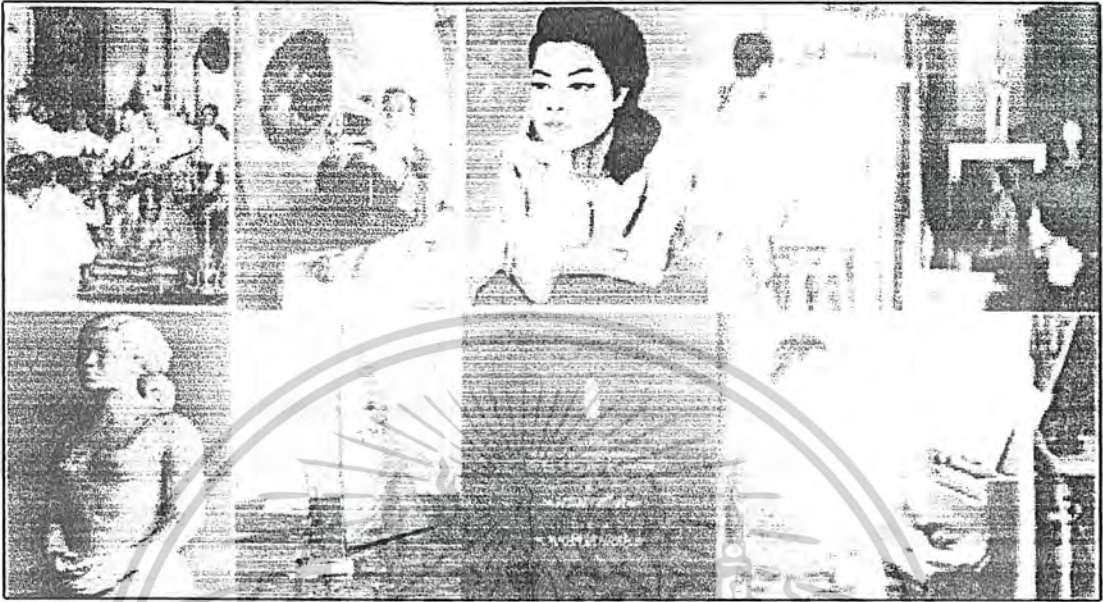

ภาพที่ 4.22 ประวัติบุคคลสำคัญ

วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวมีบุคคลสำคัญที่มีส่วนร่วมในด้านการปกครอง เศรษฐกิจสังคม วรรณกรรม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม บุคคลเหล่านี้ไม่ว่าเป็นระดับ ผู้นำหรือสามัญชน มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์และบุคคลสำคัญในท้องถิ่นที่ได้ สร้างชื่อเสียงให้แก่ภาคตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. หอัครศิลปิน

ภาพที่ 4.23 หอัครศิลปิน

วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงพระปรีชาสามารถ ทางศิลปะหลายด้านจนได้รับการยกย่องว่าเป็น "อัครศิลปิน"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียดหัวข้อจัดแสดง

หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

1.1 ยุคก่อนประวัติศาสตร์

แหล่งโบราณคดีจังหวัดชลบุรี

- 1.1.1 โคกพนมดี (สมัยหินใหม่)
- 1.1.2 โคกระกา
- 1.1.3 โคกกระเหียงหรือโคกฝรั่ง
- 1.1.4 เนินลำโรง
- 1.1.5 บ้านนายตุ้ม
- 1.1.6 เมืองศรีพล
- 1.1.7 เนินคุณยาย
- 1.1.8 บ้านหนองบักชี (เนินคุณติศ หรือเป็นหนองบักชี)
- 1.1.9 เนินเกาะกลาง
- 1.1.10 บ้านดอนล่าง
- 1.1.11 เนินสวนนาย
- 1.1.12 สระน้ำ
- 1.1.13 ถ้ำเขาชะอาง

แหล่งโบราณคดีจังหวัดจันทบุรี

- 1.1.14 บ้านเสม็ดงาม
- 1.1.15 แหล่งโบราณคดีบนเนินสูง
- 1.1.16 แหล่งโบราณคดีไต้หน้า

แหล่งโบราณคดีจังหวัดระยอง

- 1.1.17 แหล่งโบราณคดีถ้ำเจ็ดชั้น
- 1.1.18 แหล่งโบราณคดีถ้ำละคร
- 1.1.19 ถ้ำเสือแก้ว
- 1.1.20 แหล่งโบราณคดีบ้านค่าย

แหล่งโบราณคดีจังหวัดปราจีนบุรี

- 1.1.21 สระน้อย
- 1.1.22 สระยายลิ้ง
- 1.1.23 ุลายพระหัตถ์ จ.ป.ร.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.1.24 แหล่งโบราณคดีโคกขวาง
- 1.1.25 สระตารอด
- 1.1.26 สระน้ำบ้านหัวซา
- 1.1.27 วัดต้นโพธิ์ ศรีมหาโพธิ์
- 1.1.28 สระแก้ว
- 1.1.29 สระมะเขือ
- 1.1.30 วัดแสงสว่าง (พระธาตุพุทธมงคล)

- 1.1.31 บ้านปราสาท
- 1.1.32 บ้านแก่งดินสอ
- 1.1.33 ทับไทร

แหล่งโบราณคดีจังหวัดนครนายก

- 1.1.34 ริมคลองบ้านนา
- 1.1.35 บ้านเขาล้อม

แหล่งโบราณคดีจังหวัดสระแก้ว

- 1.1.36 แหล่งโบราณคดีที่ขุดค้นพบ
- 1.1.37 ปราสาทหิน
- 1.1.38 หนองลิม
- 1.1.39 หนองบอน
 - 1.เนินซากปราสาท
 - 2.สระน้ำโบราณ
 - 3.สระน้ำโบราณ

- 1.1.40 ทับเสียม (ทับเซียม)

1.1.41 เนินโบราณสถาน

- 1. เนินโบราณสถานสลัดได
- 2. เนินโบราณสถานสลัดได
- 3. โคกบัลลังก์
- 4. หนองแท่น
- 5. หนองไผ่ล้อม
- 6. หนองใหญ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. หนองบัวลั้งก์
8. หนองพังพวย(ปังโปย)
9. หนองโบลี(หนองตาสด)
10. โคกตาราง
11. หนองโพธิ์สอง
12. เนินใหญ่

แหล่งโบราณคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา

- 1.1.42 โคกหัวข้าว
- 1.1.43 บึงไผ่ดำ
- 1.1.44 โคกพนมราบ

1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม

- 1.2.1 เมืองพระรถ (เมืองศรีมโหสถ สมัยทวารวดี – ลพบุรี) จังหวัดชลบุรี - จังหวัดปราจีนบุรี
- 1.2.2 เมืองพญาแร่ (พญาเล่ห์ สมัยทวารวดี) จังหวัดชลบุรี
- 1.2.3 เมืองศรีพโล (ศรีพะโร) จังหวัดชลบุรี
- 1.2.4 โบราณสถานสระมรกต จังหวัดปราจีนบุรี
- 1.2.5 เมืองดงละคร จังหวัดนครนายก
- 1.2.6 ปราสาทสตึกก๊กกรม จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.7 ปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.8 เมืองพะเนียด (เมืองกาไว) จังหวัดจันทบุรี
- 1.2.9 ปราสาทเมืองไผ่ จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.10 ปราสาทหินบ้านและลมดิน จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.11 ปราสาทตาใบ จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.12 ปราสาทพูนผล จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.13 ปราสาทหนองผักนึ่งใหญ่ จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.14 ปราสาทสระแจง จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.15 ปราสาทเขาโล้น จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.16 ปราสาทบ้านน้อย จังหวัดสระแก้ว
- 1.2.17 โบราณสถานพานหิน จังหวัดปราจีนบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

สมัยกรุงศรีอยุธยาหัวเมือง แบ่งเป็นชั้นใน ชั้นกลาง ชั้นนอก แสดงเมืองขึ้น
กรมมหาดไทย กลาโหม กรมท่า ในภาคตะวันออกมี ดังนี้

2.1 เมืองขึ้นกรมมหาดไทยชั้นใน

- 2.1.1 เมืองฉะเชิงเทรา
- 2.1.2 เมืองพนมสารคาม
- 2.1.3 เมืองปราจีน
- 2.1.4 เมืองนครนายก

2.2 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นใน

- 2.2.1 เมืองพนัสนิคม
- 2.2.2 เมืองชลบุรี
- 2.2.3 เมืองบางละมุง

2.3 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นนอก

- 2.3.1 เมืองระยอง
- 2.3.2 เมืองจันทบุรี
- 2.3.3 เมืองตราด

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

3.1 โบราณวัตถุ

- 3.1.1 พระพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
- 3.1.2 หลวงพ่อติ้ว จังหวัดชลบุรี

3.2 โบราณสถาน

- 3.2.1 พระจุฑาธุชราชฐาน จังหวัดชลบุรี
- 3.2.2 บ่อน้ำเจ้าดารารัศมี จังหวัดชลบุรี
- 3.2.3 วัดสวนตาล จังหวัดชลบุรี
- 3.2.4 วัดข้างศิลา จังหวัดชลบุรี
- 3.2.5 วัดเขาบางทราย จังหวัดชลบุรี
- 3.2.6 วัดใหญ่อินทราคม จังหวัดชลบุรี
- 3.2.7 วัดโบสถ์ จังหวัดชลบุรี
- 3.2.8 สระสี่เหลี่ยม จังหวัดชลบุรี
- 3.2.9 วัดบางเป้ง จังหวัดชลบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.10 วัดพลับ จังหวัดจันทบุรี

3.3 แหล่งโบราณคดี

3.3.1 โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์โคกพนมดี (ยุคหินใหม่) จังหวัดชลบุรี

3.3.2 โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ริมคลองบ้านนา จังหวัดนครนายก

3.3.3 โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม

1. เมืองพระรถ

2. เมืองพญาเร่

3. เมืองศรีพโล

3.3.4 แหล่งโบราณคดีใต้น้ำและแหล่งเรือจม

1. เส้นทางการเดินทางเรือระหว่างตะวันออกและตะวันตกสมัยแรกประวัติศาสตร์

2. ประวัติการเดินเรือยุคแรกเริ่มนาน้ำไทย
แหล่งเรือจม จังหวัดชลบุรี

3. แหล่งเรือจมเกาะคราม จังหวัดชลบุรี

4. แหล่งเรือจมเกาะรางเกวียน จังหวัดชลบุรี

5. แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 1 จังหวัดชลบุรี

6. แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 2 จังหวัดชลบุรี

7. แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 3 จังหวัดชลบุรี

8. แหล่งเรือจมหน้าอ่าวพิทยา จังหวัดชลบุรี

9. แหล่งเรือจมเกาะสมุย จังหวัดชลบุรี

10. แหล่งเรือจมสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

11. แหล่งเรือจมอีร้า จังหวัดชลบุรี

12. แหล่งเรือจมเกาะลิ้น จังหวัดชลบุรี

13. แหล่งเรือจมเรือนาจอมเทียน จังหวัดชลบุรี

14. แหล่งเรือจมช่องแสมสาร จังหวัดชลบุรี

15. แหล่งเรือจมหินหลักเบ็ด จังหวัดชลบุรี

แหล่งเรือจมจังหวัดระยอง

16. แหล่งเรือจมเกาะทะลุ จังหวัดระยอง

17. แหล่งเรือจมทะเล จังหวัดระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18. แหล่งเรือจมประแสร์ จังหวัดระยอง

19. แหล่งเรือจมแก่ง จังหวัดระยอง

แหล่งเรือจมจังหวัดจันทบุรี

20. แหล่งเรือจมหมู่ใหญ่ จังหวัดจันทบุรี

21. แหล่งเรือจมบางกระไซ 2 จังหวัดจันทบุรี

แหล่งเรือจมจังหวัดตราด

22. แหล่งเรือจมเรือช้าง จังหวัดตราด

23. แหล่งเรือจมเกาะกระดาด จังหวัดตราด

3.4 แหล่งประวัติศาสตร์

3.4.1 วัดใหญ่อินทรมหาวิหาร สถานที่ประวัติศาสตร์อันเกี่ยวกับการกู้ชาติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดชลบุรี

3.4.2 สะพานหัวค้าย (สะพานกลบ้อมค้าย) จังหวัดชลบุรี

3.4.3 เมืองจันทบุรี สถานที่ประวัติศาสตร์การกู้ชาติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดจันทบุรี

3.4.4 สุนทรภู่กวีเอกรัตนโกสินทร์ จังหวัดระยอง

3.4.5 เมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สมัยรัชกาลที่ 3

3.4.6 ค่ายเนินวง จังหวัดจันทบุรี สมัยรัชกาลที่ 3

3.4.7 ฝรั่งเศสยึดครองจังหวัดจันทบุรี – จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5

3.4.8 ยุทธศาสตร์ทางทะเลที่เกาะช้าง จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5

3.5 ย่านประวัติศาสตร์

3.5.1 ท่าเกวียน

3.5.2 บ้านหัวถนน

3.5.3 บ้านท่ากระดาน

3.5.4 บ้านท่าข้าม

3.5.5 บ้านท่าบุญมี

3.5.6 บ้านท่าตะกูด

3.5.7 หมู่บ้านอ่างศิลา

3.5.8 แหล่งผลิตภัณฑ์จักสานพนัสนิคม

3.6 สถาปัตยกรรมในภาคตะวันออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.1 สถาปัตยกรรมประเภทวัด

สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี

1. พระอุโบสถและศาลาเก่าวัดใหญ่อินทราคม
2. พระปรางค์วัดใหญ่อินทราคม
3. หอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้นลาน
4. หอพระพุทธรูปหินศิลา
5. พระอุโบสถวัดโบสถ์
6. เจดีย์ทรงกลมวัดโบสถ์
7. ศาลาพิงธรรม (ศาลาใต้)
8. อาคารวัดสวนตาล
9. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง
10. เจดีย์ 3 องค์วัดอ่างศิลา
11. พระอุโบสถวัดอ่างศิลา
12. หอระฆังวัดเขาบางทราย
13. พระไสยาสน์วัดเขาบางทราย
14. ศาลาเก้าห้องวัดเขาบางทราย
15. พระมณฑปวัดเขาบางทราย
16. พระเจดีย์โพรงพระเจดีย์ต้น
17. พระอุโบสถวัดบางเบิ่ง
18. กุฏิวัดบางเบิ่ง
19. พระอุโบสถวัดตาลล้อม
20. พระอุโบสถ, วัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร
21. พระมหาธรรมเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์วัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร
22. พระมหามณฑปพระพุทธบาท ภปร. สก. วัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร
23. ศาลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีวัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร
24. วิหารพระศรีอริยมุตไตรยวัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

25. อเนกกุศลศาลา (วิหารเขียน) วัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร
26. พระอุโบสถวัดหนองเกตใหญ่
27. หอไตรวัดหนองเกตใหญ่
28. มณฑปพระพุทธบาทวัดบางพระวรวิหาร

สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี

1. วัดพะเนียด
2. อุโบสถวัดทองทั่ว
3. พระอุโบสถวัดไผ่ล้อม
4. พระเจดีย์วัดโยธานิมิตร
5. เจดีย์กลางน้ำวัดพลับ
6. หอไตรกลางน้ำวัดพลับ
7. วิหารไม้วัดพลับ
8. พระปราสาทวัดพลับ
9. เมรุเผาศพวัดพลับ
10. วัดเขาสุกิม
11. เจดีย์ทรงกลมวัดเขาสุกิม
12. กุฏิวัดวันยาวบน
13. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดเกษียณหัก
14. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดตะปอนน้อย
15. พระอุโบสถ วัดวังหิน
16. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดท่าแกลง

สถาปัตยกรรมจังหวัดตราด

1. พระอุโบสถวัดบุปผาราม
2. พระมณฑป 3 หลังวัดบุปผาราม
3. หอสวดมนต์วัดบุปผาราม
4. พระวิหารวัดบุปผาราม
5. พระพุทธไสยาสน์วัดบุปผาราม
6. พระวิหารฝากระดานวัดบุปผาราม
7. หอระฆังวัดบุปผาราม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. วัดพระอุโบสถและวิหาร(หลังเก่า)วัดโยธานิมิตร

9. สุสานเจดีย์เก่า วัดลำดวน

สถาปัตยกรรมจังหวัดระยอง

1. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดลุ่มมหาชัยชุมพล

2. หอพระพุทธรูปองค์ศรีส

3. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดโชดทิมทาราม

4. พระเจดีย์เก่าวัดแก่ง (จันทอุดม)

5. เจดีย์กลางน้ำ

6. หอไตรกลางน้ำวัดบ้านเก่าทองธาราม

7. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดบ้านเก่าทองธาราม

8. พระมณฑปพระพุทธรูปบาท

9. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดราชบัลลังค์

สถาปัตยกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

1. พระอุโบสถวัดแก้วพิจิตร

2. พระอุโบสถ (หลังเก่า) วัดบ้านโคก

3. วัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์

สถาปัตยกรรมจังหวัดนครนายก

1. พระอุโบสถวัดโพธิ์นายก

2. พระอุโบสถวัดเจดีย์ทอง

3. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดใหญ่ทักษิณาราม

4. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดอัมพวัน

5. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดทองหลาง

สถาปัตยกรรมจังหวัดสระแก้ว

1. พระอุโบสถวัดชนะไชยศรี (วัดเกาะ)

สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. พระอุโบสถวัดสัมปทวน (นอก)

2. กุฏิใหญ่ วัดเทพนิมิตร

3. กลุ่มอาคารวัดไตรวรารามวรวิหาร

4. พระปรางค์วัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พระอุโบสถวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์
6. พระเจดีย์วัดพยุหคณาอินทาราม (วัดเจดีย์)
7. อาคารวัดจีนวัดจีนประชาสโมสร
8. โบสถ์วัดเมืองกาย

3.6.2 สถาปัตยกรรมประเภทวังและอาคารสถานที่ สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี

1. ตึกมหาราช,ตึกราชินี
2. ตึกวัฒนา,ตึกผ่องศรี,ตึกอภิรมย์
3. พระจุฬาราชฐาน
4. ตำนักรมรดตสุทธิ
5. ศาลากลางเก่าศาลเก่า
6. กลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมไทยที่จิตภาวันวิทยาลัย
7. อาคารพระพันวัสสาโรงพยาบาลสมเด็จพระศรีราชา
8. อาคารเตียงहरินสุดโรงพยาบาลสมเด็จพระศรีราชา
9. เรือนไม้ในทะเลโรงพยาบาลสมเด็จพระศรีราชา

สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี

1. ตำนักรเทาและตำนักรแดงวังสวนบ้านแก้ว
2. ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี (เก่า) (หลังที่ 2)
3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี
4. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน
5. เมืองจันทบุรี (เก่า)
6. ตึกกองบัญชาการทหารฝรั่งเศสค่ายตากสิน
7. อาคารคลังกระสุนค่ายตากสิน
8. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน
9. โบสถ์วัดแม่พระปฏิสนธินิรมล
10. ค่ายเนินวง
11. ตึกแดง
12. คูขี้ไก่
13. ป้อมไฟรีพินาศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14. ยอดเขาพระบาทหลวง

สถาปัตยกรรมจังหวัดตราด

1. ศาลากลางจังหวัดตราด(หลังเก่า)
2. อาคารย่านประวัติศาสตร์
3. ศาลเจ้าพ่อหลังเมือง
4. เรลิ่งตั้งกำแพงปอด
5. อนุสาวรีย์พระพรมาภิไชย จ.ป.ร. และ ว.ป.ร.
6. อนุสรณ์สถานยุทธนาวีเกาะช้าง

สถาปัตยกรรมจังหวัดระยอง

1. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน
2. ศาลหลักเมือง
3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (หลังเก่า)

สถาปัตยกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

1. อาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
2. อาคารศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดปราจีนบุรี
3. อาคารศาลากลาง(หลังเดิม)
4. โบราณสถานพานหิน

สถาปัตยกรรมจังหวัดนครนายก

1. อนุสรณ์สถานกองพลทหารปืน ที่ 37

สถาปัตยกรรมจังหวัดสระแก้ว

1. ปราสาทเขาน้อยสี่ชมพู
2. ปราสาทเมืองฝ้าย
3. ปราสาทสดีอก๊กอกกรม
4. ปราสาทหินบ้านและลมดิน
5. ปราสาทตาไบ
6. ปราสาทพูนผล
7. ปราสาทหนองผักนึ่งใหญ่
8. ปราสาทสระแจง
9. ปราสาทเขาไฉน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. ปราสาทบ้านน้อย

สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. กำแพงเมืองเก่า
2. อาคารที่ทำการไปรษณีย์ (หลังเก่า)
3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัด
4. สมุหเทศาภิบาล(ในอดีต)
5. ชุมชนเก่า ริมนนรมรุพงศ์
6. ศาลารัฐบาลมณฑลปราจีน และ/หรือศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา (หลังเก่า)
7. อาคาร (ศาลเก่า)
8. อนุสรณ์สถานสมเด็จพระเจ้าตากสิน
9. ตำนานกรมหมื่นมรุพงศ์ศิริพัฒน์

3.6.3 สถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย

สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี

1. กลุ่มเรือนไทยแบบท้องถิ่นชุมชนเดิม
2. เรือนไทยแบบท้องถิ่นชุมชนเก่า
3. บ้านพักตากอากาศของพระพิริยชลนาคดีธาร
4. บ้านพักตากอากาศสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี

1. เรือนบ้านพักคลังจังหวัดจันทบุรี
2. เรือนบ้านพักที่ดินจังหวัดจันทบุรี
3. หมู่บ้านริมคลอง (เรือนชาวประมง)
4. เรือนชานาเกลือ
5. บ้านช่อง
6. เรือนขนมปังขิง เมืองจันทบุรี

สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. เรือนพักอาศัย
2. บ้านพักข้าราชการเทศบาล
3. เรือนแพริมน้ำ วัดแหลมใต้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เรือนไทย

3.7 ศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่น

3.7.1 ประติมากรรม

ประติมากรรมจังหวัดชลบุรี

1. ไม้แกะสลักเป็นรูปพระจันทร์ วัดใหญ่อินทราม
2. พระพุทธรูปปางสมาธิวัดธรรมนิมิตต์
3. โบสถ์ศาลหลักเมือง
4. พระพุทธรูปวัดใหญ่อินทราม
5. พระพุทธรูปวัดสวนตาล
6. พระพุทธรูปหิรัญคัมภีร์วัดศรีนิภา
7. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน
8. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5
9. พระพุทธรูปวัดกลาง
10. พระพุทธรูปวัดเขาบางทราย
11. พระพุทธรูปวัดเขาบางทราย
12. พระพนัสบดี
13. พระพุทธรูปมิ่งเมือง
14. พระพุทธรูปหลวงพ่อดิว
15. โศ
16. อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนาพระบรมราชเทวี (สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า)
17. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6
18. อนุสาวรีย์พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
19. พระพุทธรูปปางลีลา

ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดจันทบุรี

1. พระพุทธรูปวัดโบสถ์เมือง
2. ประติมากรรมทับหลังวัดโบสถ์เมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ประติมากรรมลอยตัวรูปสิงห์
4. พระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสิน
5. พระสาวกยืนวัดสวนม่วง
6. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน
7. โบสถ์มหาอุดกลาง
8. พระพุทธรูปทุกุริยา
9. พระพุทธรูปไม้
10. เทวรูป
11. พระพุทธรูปวัดทองทั่ว
12. พระประธานวัดทองทั่ว
13. พระพุทธรูปยืนพระพุทธรูปยืนวัดทองทั่ว
14. ทับหลังวัดทองทั่ว
15. พระพิมพ์แกนศรวัดทองทั่ว
16. ภาพลายเส้นวัดทองทั่ว
17. พระบรมรูปพระเจ้าตากสิน
18. พระพุทธรูปวัดคานธุด
19. วัดตะปอนน้อย

ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดตราด

1. พระพุทธรูปปางต่างๆวัดบุปผาราม
2. พระพุทธไสยาสน์วัดบุปผาราม
3. พระศรีอารยเมตไตรยวัดบุปผาราม
4. พระพุทธรูปวัดบุปผาราม
5. พระพุทธรูปวัดโยธานิมิตร
6. พระพุทธรูปวัดลำดวน
7. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
8. พระพุทธรูปวัดสลักเพชร
9. พระพุทธรูปวัดแหลมงอบ
10. พระรูปกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. พระพุทธไสยาสน์วัดป่าประดู่
2. พระพุทธรูป พระป่าเลไลย์
3. พระพุทธอังคีรสธรรมราชาลีหิงคปฏิมาบรมโลกนาถระยอง
ประชากราษฎร์บรมพิจิตร
4. พระประธานวัดโชดทิมทาราม
5. พระบรมรูปสมเด็จพระเจ้าตากสิน
6. พระพุทธรูปโครงสร้างหวายวัดราชบัลลังค์
7. อนุสาวรีย์สุนทรภู่

ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดปราจีนบุรี

- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติปราจีนบุรี

1. พระพุทธรูปปางสมาธิ
2. วิษณุตุรภูษ หรือ พระวิษณุ 4 กร
3. วิษณุตุรภูษ หรือ พระวิษณุ 4 กร
4. ศิวลึงค์
5. พระพิฆเนศวร
6. พระพุทธรูปยืนปางอหุยมุทรา
7. พระนรินทร์ราย
8. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
9. พระพุทธรูปปางประทานอภัย
10. พระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวร
11. พระพุทธรูปวิหารช้าง

ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดนครนายก

1. พระพุทธรูป
2. เจ้าพ่อขุนด่าน

ประติมากรรมจังหวัดสระแก้ว

1. พระพิฆเนศวร
2. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวร
3. หลวงพ่อขาว
4. พระพุทธรูปนาคปรกวัดตาพระยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พระพุทธรูปขนาดปรกวัตตาพระยา
6. รูปพระนารายณ์ 4 กรวัตตาพระยา
7. พระพิฆเนศวรวัดมะกอก
8. พระพุทธรูปขนาดปรกวัตมะกอก
9. รูปเทพธิดา

ประติมากรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. พระพุทธไสยา หรือหลวงพ่อไสยา
2. อนุสาวรีย์พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย)
3. พระบรมราชานุสาวรีย์
4. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
5. ท้าวจตุโลกบาลวัดจีนประชาสโมสรฯ
6. พระพุทธรูปแบบจีนวัดจีนประชาสโมสรฯ
7. ประติมากรรมตกแต่งพระอุโบสถ
8. อนุสาวรีย์ก้านกระจำนพเกตุ
9. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชาเจ้ามหาสุรสีหนาท
10. พระพุทธรูปสลักไม้วัดเมืองกาย
11. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน

3.7.2. จิตรกรรม

จิตรกรรมจังหวัดชลบุรี

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทราคม
2. จิตรกรรมฝาผนังวัดราษฎร์บำรุง
3. จิตรกรรมฝาผนังวัดตันสน
4. จิตรกรรมฝาผนังวัดอ่างศิลา
5. จิตรกรรมฝาผนังวัดเสม็ด
6. จิตรกรรมฝาผนังวัดใต้ตันลาน
7. จิตรกรรมฝาผนังวัดโบสถ์
8. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขาบางทราย
9. จิตรกรรมฝาผนังวัดใหม่เกตุงาม
10. จิตรกรรมฝาผนังวัดบางเป้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. จิตรกรรมฝาผนังวัดตาลล้อม
12. จิตรกรรมฝาผนังวัดหลวงพรหมาวาส
13. จิตรกรรมฝาผนังวัดจุฑาทิศธรรมสภาารามวรวิหาร

จิตรกรรมจังหวัดจันทบุรี

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดไผ่ล้อม
2. จิตรกรรมฝาผนังวัดเนินสูง
3. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขาน้อย
4. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดพลับ
5. จิตรกรรมฝาผนังวัดตะปอนน้อย
6. จิตรกรรมฝาผนังวัดคลองน้ำเค็ม
7. จิตรกรรมฝาผนังวัดเกวียนหัก
8. จิตรกรรมฝาผนังวัดบางสระเก้า
9. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดกลาง
10. จิตรกรรมฝาผนังวัดน้ำรัก

จิตรกรรมจังหวัดตราด

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดกลาง
2. จิตรกรรมฝาผนังวัดโยธานิมิตร
3. จิตรกรรมฝาผนังวัดบุปผาราม
4. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดศรีวิหาร

จิตรกรรมจังหวัดระยอง

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดโชดทิมทาราม
2. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขาโบสถ์
3. จิตรกรรมฝาผนังวัดไตรรัตนาราม

จิตรกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดแก้วพิจิตร

จิตรกรรมจังหวัดนครนายก

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดศรีเมือง
2. จิตรกรรมฝาผนังวัดโบสถ์กริยา

จิตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จิตรกรรมฝาผนังวัดสายชล ณ รั้งสี
 2. จิตรกรรมฝาผนังวัดจอมมณี
 3. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดเมืองกาย
 4. จิตรกรรมฝาผนังวัดเตาเหล็ก
 5. จิตรกรรมฝาผนังวัดโพธิ์บางคล้า
- 3.7.3 ศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่นชลบุรี
- 3.7.4 งานหัตถกรรมจักสานของชาวอำเภอนนทบุรี
- 3.7.5 งานหัตถกรรมพื้นบ้านอ่างศิลาและช่างฝีมือ
- 3.8 ภาษาและวรรณกรรม
- 3.8.1 ภาษาพูดในภาคตะวันออก
 - 3.8.2 วรรณกรรมพื้นบ้าน (วรรณกรรมมุขปาฐะ)
 - 3.8.3 ตำนาน (วรรณกรรมมุขปาฐะ)
 - 3.8.4 ตำนาน (วรรณกรรมลายลักษณ์)
- 3.9 ศาสนา, ความเชื่อ, พิธีกรรม
- 3.10 ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
1. การแต่งกาย
 2. การกินอยู่
 3. กิริยามารยาท
- 3.11 ประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ
1. ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต
 2. ประเพณีที่คนในสังคมปฏิบัติร่วมกัน

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดชลบุรี

- 4.1.1 หัตถกรรมจักรสานเน้นของคุณปราณี บริบูรณ์
- 4.1.2 การแกะสลักหินและผลิตภัณฑ์จากหิน
 1. ครก
 2. ใบเสมา
 3. ลูกนิมิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. สิงโต
5. พระพุทธรูป
6. ศิวลึงค์
7. ตกแต่งสวน
8. ป้ายสุสาน
- 4.1.3 ผ้าทออ่างหิน
- 4.1.4 เครื่องดนตรีไทย "จะเข้"
- 4.1.5 การต่อเรือ
- 4.1.6 ของที่ระลึกจากทะเล
- 4.1.7 รูปปั้นหัวสัตว์
- 4.1.8 ผลไม้ดินปั้น
- 4.1.9 เครื่องเรือนประดับมุก
- 4.1.10 ทอเสื่อกก
- 4.1.11 ตุ๊กตาลิงจากมะพร้าว
- 4.1.12 หัตถกรรมโมบายกุ้ง-ปลา
- ศิลปหัตถกรรมจังหวัดจันทบุรี
- 4.1.13 การทอเสื่อกก
- 4.1.14 การทำพลอย
- 4.1.15 แหวนปู – แหวนปลา
- 4.1.16 จักสานไม้ไผ่
- 4.1.17 เครื่องเคลือบดินเผา
- 4.1.18 เครื่องเรือนหวาย
- ศิลปหัตถกรรมจังหวัดตราด
- 4.1.19 การต่อเรือ
- 4.1.20 สมุก
- 4.1.21 ตลาดพลอย
- 4.1.22 จักสานไม้ไผ่
- 4.1.23 การทำออบ
- ศิลปหัตถกรรมจังหวัดระยอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.1.24 การทำเปลือกหอยมุก

4.1.25 หนังใหญ่

4.1.26 ทอเสื่อกก

4.1.27 จักสานเข่ง

4.1.28 การแทงหยวก

4.1.29 ตะกร้อ

4.1.30 จักสานกระบุง

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดปราจีนบุรี

4.1.31 จักสานเข่ง

4.1.32 จักสาน

4.1.33 แกะสลักหินสบู่

4.1.34 หมวก

4.1.35 ไม้กวาด

4.1.36 ทอเสื่อลำแพน

4.1.37 อังกะลุง

4.1.38 ทอเสื่อกก

4.1.39 หมวก

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดนครนายก

4.1.40 ทอเสื่อกก

4.1.41 ผลิตภัณฑ์จากหินอ่อน

4.1.42 ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่

4.1.43 ลอบ

4.1.44 ทอผ้า

4.1.45 พรมทอ

4.1.46 ไม้กวาด

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดสระแก้ว

4.1.47 ทอเสื่อกก

4.1.48 ทอผ้า

4.1.49 จักสานไม้ไผ่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 4.1.50 กรงนก
- 4.1.51 ทอผ้าไหม
- ศิลปหัตถกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา
- 4.1.52 เครื่องใช้ทองเหลือง
- 4.1.53 ของที่ระลึก
- 4.1.54 กระจเป่าไก่
- 4.1.55 จักสาน
- 4.1.56 ดอกไม้ประดิษฐ์
- 4.1.57 หมวกกุ่มละ
- 4.1.58 การประดิษฐ์กลามะพร้าว
- 4.1.59 เคียวเขมร
- 4.2 ขนมหัตถกรรมนิยมประเพณี
 - 4.2.1 ประเพณีวิ่งควาย
 - 4.2.2 ประเพณีถือบวชตาน
 - 4.2.3 ประเพณีคนตายตีฆ้อง
 - 4.2.4 ประเพณีกองข้าว
 - 4.2.5 ประเพณีวันไหล
 - 4.2.6 ประเพณีทำบุญกลางบ้าน
 - 4.2.7 ประเพณีกินเจ
- 4.3 การละเล่นอื่นๆ
 - 4.3.1 การทายใจ
 - 4.3.2 การเล่นสะบ้า
 - 4.3.3 การเล่นลูกช่วง
 - 4.3.4 การเล่นผีกระด้าง
 - 4.3.5 การเล่นผีลอบ
 - 4.3.6 การเล่นผีสุ่ม
 - 4.3.7 ครานนาหรือวิ่งคราด
 - 4.3.8 การรำเทียน
 - 4.3.9 หมากรูกคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.10 มวยตบจาก

4.3.11 เเท่งตึก ละครชาตรี

หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

5.1 ชนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง

5.2 ชาวซอง

5.3 ชาวจีน

5.4 ชาวลาว

5.5 ชาวไทยมุสลิม

5.6 ชาวเขมร

5.7 ชาวมอญ

5.8 ชาวญวน

หัวข้อที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ

6.1 บุคคลสำคัญด้านประวัติศาสตร์

6.1.1 พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

6.1.2 จอมพล มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี

6.1.3 พระยาราชวังสัน (พระชลบุรี – หวังสมุทรานนท์)

6.2 บุคคลสำคัญด้านศาสนา

6.2.1 สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวโร)

6.2.3 สมเด็จพระวันรัต (นิรันดร์ นิรันตโร)

6.2.4 พระราชมมาจารย์

6.3 สาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน

6.3.1 นางปราณี บริบูรณ์

6.3.2 นางจรรยา พานิชัตตรา

หัวข้อที่ 7 หอศิลป์ศิลปิน

7.1 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ

7.2 องค์ศิลป์ศิลปินงานศิลปะ

7.3 งานศิลปะสาขาทัศนศิลป์

7.3.1 งานจิตรกรรม

7.3.2 งานประติมากรรมและประติมากรรม

7.3.3 งานภาพถ่ายฝีพระหัตถ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.3.4 งานหัตถกรรม

7.4 งานศิลปะสาขาวรรณศิลป์

7.5 งานศิลปะสาขาดุริยางคศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 หัวข้อจัดแสดง และเทคนิคการนำเสนอ

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวการ ตั้งถิ่นฐานของ มนุษย์ตั้งแต่ยุค ก่อนประวัติ ศาสตร์ (ยุคหิน ใหม่) ตั้งแต่เริ่ม ดำรงชีวิตด้วย การพึ่งพาอาศัย อาหารจากฝั่ง ทะเล ถึงกระทั่ง สามารถสร้าง เครื่องมือหินได้ จนถึงยุคประวัติ ศาสตร์ ก่อนสมัย ราชอาณาจักร สยาม เริ่มมีชุมชน ขึ้นเป็นบ้าน เมือง	หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน 1.1ยุคก่อนประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดีจังหวัดชลบุรี 1.1.1 โคกพนมดี (สมัยหินใหม่) 1.1.2 โคกระกา 1.1.3 โคกกระเหียงหรือโคกฝรั่ง 1.1.4 เนินสำโรง 1.1.5 บ้านนายตุ้ม 1.1.6 เมืองศรีพโล 1.1.7 เนินคุณยาย 1.1.8 บ้านหนองบักชี (เนินคุณดีศ หรือเป็นหนองบักชี) 1.1.9 เนินเกาะกลาง 1.1.10 บ้านดอนล่าง 1.1.11 เนินสวนนาย 1.1.12 สระน้ำ 1.1.13 ถ้าเขาชะอาง	- Computer Touch Screen เพื่อสืบค้นข้อมูลอย่างละเอียด - บอร์ดแผนที่แสดงตำแหน่งโบราณคดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และขอนแก่น - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดชลบุรี - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีเฉพาะแหล่งโบราณคดีโคกพนมดี, โคกระกา, โคกฝรั่ง และเนินสำโรง - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีจังหวัดชลบุรี - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงหลักฐานเนินดินขนาดใหญ่ และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบขวานหินขัด, เครื่องมือทำจากหิน, ภาชนะดินเผา และโครงกระดูกพร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีโคกพนมดี - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงหลักฐานโครงกระดูก และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบแหวนสำริด และชิ้นส่วนกำไรพร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีโคกระกา - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ค้นพบเครื่องมือหินขัดและเครื่องมือทำจากกระดูกสัตว์ป่าพร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีโคกระกา - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ค้นพบภาชนะดินเผาเชือกทาบ และลวดลายพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีโคกฝรั่ง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ค้นพบภาชนะดินเผาชนิดต่างๆ และแสดงสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
		<p>สันภาพขณะดินเผาพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีเนินสำโรง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเนินดินขนาดใหญ่ และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษเครื่องถ้วยพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีบ้านนายตุ้ม - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเนินดินคล้าย ,ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ และแสดงลวดลายภาชนะต่างๆ พร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีเนินคุณยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเนินดินตั้งอยู่บนที่ราบ ,ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผา และลวดลาย,สีสันภาชนะพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีบ้านหนองปักซี่ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเนินดิน,ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ และแสดงลวดลาย,สีสันภาชนะพร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีเนินเกาะกลาง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเนินดิน ,ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบกะโหลกศีรษะมนุษย์ และภาพถ่ายเศษภาชนะดินเผานิตต่างๆ และสีสันของภาชนะพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีบ้านดอนล่าง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเนินดิน และหลักฐานที่ค้นพบภาพถ่ายเศษภาชนะดินเผา เนื้อหยาบ ,แสดงลวดลายต่างๆ และหินบดพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีเนินสวนนาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงเขาหินปูน มี 5 ยอด และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>แหล่งโบราณคดีจังหวัดจันทบุรี</p> <p>1.1.14 บ้านเสม็ดงาม</p> <p>1.1.15 แหล่งโบราณคดีบนเนินสูง</p> <p>1.1.16 แหล่งโบราณคดีไต้หน้า</p>	<p>แสดงโครงกระดูกมนุษย์ ชวานหิน และ ภาชนะดินเผาพร้อมคำบรรยายในถ้ำเขาชะ อาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic ลายเส้นแสดงหลุม หลักฐานที่ขุดค้นพบ ในแหล่งโบราณคดีโคก พนมดี และโคกกระกา - Board Acrylic ลายเส้นแสดงชุมชนโบราณ มีลักษณะเป็นเมืองท่า รูปแบบเมืองเป็นวงรี ในแหล่งโบราณคดีเมืองศรีพล - Diorama จำลองชีวิตผู้คนสมัยชุมชน โคกพนมดี ที่ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์และ แสวงหาอาหารจากสัตว์ทะเลในแหล่งโบราณ คดีโคกพนมดี - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่ง แหล่งโบราณคดีในจังหวัดจันทบุรี - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพ แหล่งโบราณคดีจังหวัดจันทบุรี - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแหล่งซาก เรือโบราณจมอยู่ในบ่อน้ำ "อุต้อเรือพระเจ้า ตากสิน" พร้อมคำบรรยายในบ้านเสม็ดงาม - ภาพ Duratanภาพถ่ายสภาพเมือง โบราณมีกำแพงเมือง คูเมือง ตั้งอยู่บนเนิน สูงในจังหวัดจันทบุรี - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแหล่งเรือ จมไต้หน้า และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษ เครื่องถ้วยไทยและจีนพร้อมคำบรรยายใน แหล่งโบราณคดีไต้หน้า - Board Acrylic แสดงภาพถ่ายทาง อากาศสภาพเมืองโบราณมีกำแพงเมือง คู เมือง ในจังหวัดจันทบุรี - Board Acrylic แผนที่แสดง ตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดระยอง - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>แหล่งโบราณคดีจังหวัดระยอง</p> <p>1.1.17 แหล่งโบราณคดีถ้ำเจ็ดชั้น</p> <p>1.1.18 แหล่งโบราณคดีถ้ำละคร</p> <p>1.1.19 ถ้ำเสือเท่ว</p> <p>1.1.20 แหล่งโบราณคดีบ้านค่าย</p>	<p>โบราณคดีจังหวัดระยอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเขานินปูน และหลักฐานที่ค้นพบภาชนะดินเผา หินลับ เศษกระดูกสัตว์ เปลือกหอย เครื่องมือหิน ขัด พร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีถ้ำเจ็ดชั้น - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเขานินปูน และหลักฐานที่ค้นพบค้นพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ เครื่องมือหิน พร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีถ้ำละคร - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายถ้ำหินปูน และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ และเครื่องมือหิน พร้อมคำบรรยายในถ้ำเสือเท่ว - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายที่ราบริมน้ำ และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบพระพุทธรูปสมัยอยุธยาตอนปลาย หินทรายแดง และหินทรายขาวพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีบ้านค่าย
	<p>แหล่งโบราณคดีจังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>1.1.21 สระน้อย</p> <p>1.1.22 สระยายลิ้ง</p> <p>1.1.23 ลายพระหัตถ์ จ.ป.ร.</p> <p>1.1.24 แหล่งโบราณคดีโคกขวาง</p> <p>1.1.25 สระตารอด</p> <p>1.1.26 สระน้ำบ้านหัวขา</p> <p>1.1.27 วัดตันโพธิ์ ศรีมหาโพธิ์</p> <p>1.1.28 สระแก้ว</p> <p>1.1.29 สระมะเขือ</p> <p>1.1.30 วัดแสงสว่าง (พระธาตุพุทธมงคล)</p> <p>1.1.31 บ้านปราสาท</p> <p>1.1.32 บ้านแก่งดินสอ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรี - Board Acrylic แสดงภาพถ่ายทางอากาศในจังหวัดปราจีนบุรี - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีจังหวัดปราจีนบุรี - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเมืองเก่า อยู่บนเนินดินสูงพร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีสระน้อย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสระน้ำบนเนินดิน และบ่อน้ำศิลาแลงพร้อมคำบรรยาย แหล่งโบราณคดีสระยายลิ้ง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศิลาแลงลาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	1.1.33 ทับไท	<p>พระหัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพร้อมคำบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายบ่อน้ำโบราณรูปกลมในแหล่งโบราณคดีโคกขวางพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายโบราณสถานและสระน้ำพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีสระตารอด - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสระน้ำขนาดเล็กใหญ่ เป็นหินศิลาแลงและภาพถ่ายเนินดินในพร้อมคำบรรยายแหล่งโบราณคดีสระน้ำบ้านหัวธา - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายต้นโพธิ์ที่มาจากลังกาพร้อมคำบรรยายในวัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสระแก้ว เป็นสระโบราณและภาพถ่ายผนังสระแกะสลักเป็นรูปสัตว์บนผนังศิลาแลงพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่าย โคกศิลาแลง ในสระมะเขือพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายฐานพระปรารค์เป็นศิลาแลง พร้อมคำบรรยายในวัดแสงสว่าง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายซากฐานปราสาทศิลาแลง พร้อมคำบรรยายในบ้านปราสาท - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเนินดินหลักฐานค้นพบเศษภาชนะดินเผา เศษภาชนะเครื่องถ้วยจีน พร้อมคำบรรยายแหล่งโบราณคดีบ้านแก่งดินสอ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผา เครื่องถ้วยจีนแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>แหล่งโบราณคดีจังหวัดนครนายก</p> <p>1.1.34 ริมคลองบ้านนา</p> <p>1.1.35 บ้านเขาล้อม</p> <p>แหล่งโบราณคดีจังหวัดสระแก้ว</p> <p>1.1.36 แหล่งโบราณคดีที่ขุดค้นพบ</p> <p>1.1.37 ปราสาทหิน</p> <p>1.1.38 หนองสิม</p> <p>1.1.39 หนองบอน</p> <p>1.เนินซากปราสาท</p> <p>2.สระน้ำโบราณ</p>	<p>เขียนสีน้ำเงินบนพื้นขาว เครื่องถ้วยเบญจรงค์พร้อมคำบรรยายในแหล่งโบราณคดีทับไทร</p> <ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic แผ่นที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดนครนายก - Board Acrylic แสดงแหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนา - บอร์ด Graphic แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนา และเขาล้อม - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบพวกเครื่องมือหินขัดและเครื่องมือสำริดในการทำเกษตรกรรมแหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบลูกกระพวนสำริด หินโกลน ทรงกลม ชันน้ำสำริด - Board Acrylic สายเส้นแสดงหลักฐานที่ขุดค้นพบ แหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนา - Board Acrylic แผ่นที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดสระแก้ว - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีจังหวัดสระแก้ว - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเขาหินปูน และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ ลูกปัดแก้ว และดินเผา ที่เขาฉกรรจ์ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายซากวัสดุกระจายอยู่ทั่วไป พร้อมคำบรรยายในปราสาทหิน - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเนินโบราณสถาน พร้อมคำบรรยาย ในหนองสิม - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายโบราณสถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดงหัวข้อเรื่อง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>3.สระน้ำโบราณ</p> <p>1.1.40 ทับเสียม (ทับเทียม)</p> <p>1.1.41 เนินโบราณสถาน</p> <p>1.เนินโบราณสถานสลัดไค</p> <p>2.เนินโบราณสถานสลัดไค</p> <p>3.โคกบัลลังก์</p> <p>4.หนองแท่น</p> <p>5.หนองไผ่ล้อม</p> <p>6.หนองใหญ่</p> <p>7.หนองบัลลังก์</p> <p>8.หนองพังพวย(บึงโปย)</p> <p>9.หนองโบสถ์(หนองตาสด)</p> <p>10.โคกตาราง</p> <p>11.หนองโพธิ์สอง</p> <p>12.เนินใหญ่</p> <p>แหล่งโบราณคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>1.1.42 โคกหัวข้าว</p> <p>1.1.43 บึงไผ่ดำ</p> <p>1.1.44 โคกพนมราบ</p> <p>1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม</p> <p>1.2.1 เมืองพระรถ (เมืองครีมนโสด สมัยทวารวดี – ลพบุรี) จังหวัดชลบุรี – จังหวัดปราจีนบุรี</p>	<p>สร้างด้วยศิลาแลง แบบปรางค์ และสระน้ำโบราณ 2 สระ พร้อมคำบรรยายในหนองบอน</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายจารึกที่ถูกรอบประตูปราสาท , กำแพงและซุ้มประตูพร้อมคำบรรยาย ในทับเสียม</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเป็นเนินหรือซากโบราณสถาน และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบชิ้นส่วนเทวรูป พุทธรูป และภาชนะต่างๆ ในเนินโบราณสถาน</p> <p>- Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>- ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>- ภาพ Duratan เนินโบราณสถานเป็นรูปไข่ และภาพถ่ายโบราณสถานก่อด้วยอิฐพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีโคกหัวข้าว</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหลักฐานค้นพบภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ ลายเชือกทาบตกแต่งและขูดขีด ขวานหินขัดสีเทาอมเขียวพร้อมคำบรรยายในบึงไผ่ดำ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเนินดิน และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผา ตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ กำไลมือทำด้วยเปลือกหอย ต่างหูทำด้วยหิน พร้อมคำบรรยาย ในโคกพนมราบ</p> <p>- Board Acrylic แผนที่แสดงเส้นทางอารยธรรมอินเดียสู่คาบสมุทรอินโดจีน</p> <p>- ภาพ Duratan แสดงภาพถ่ายทางอากาศบริเวณอำเภอครีมนโสด</p> <p>- Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีเมืองพระรถ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>1.2.2 เมืองพญาเร่ (พญาเล่ห์ สมัยทวารวดี) จังหวัดชลบุรี</p> <p>1.2.3 เมืองศรีพโล (ศรีพะโล) จังหวัดชลบุรี</p> <p>1.2.4 โบราณสถานสระมรกต จังหวัดปราจีนบุรี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงรูปแบบผังเมือง คู่น้ำ คันดิน แนวกำแพงเมือง และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบพระพุทธรูป เครื่องปั้นดินเผา พร้อมคำบรรยาย ในเมืองพระรถ - Board Acrylic ลายเส้นแสดงหลักฐานที่ร่องรอยผังเมือง และศาสนสถานเมืองพระรถ - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งเส้นทางคมนาคมทางบกทางภาคตะวันออก - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีเมืองพญาเร่ - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพเมืองพญาเร่ - Board Acrylic ลายเส้นแสดงหลักฐานที่ร่องรอยผังเมือง - Board Acrylic ที่แสดงตำแหน่งเส้นทางคมนาคมทางน้ำเกี่ยวกับการค้าในประเทศแถบเอเชีย - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีเมืองศรีพโล - บอร์ด Graphic แสดงทัศนียภาพเมืองศรีพโล - บอร์ด Graphic ภาพถ่าย ,เครื่องปั้นดินเผา ,ซากใบเสมา และจำลองขามเคลือบ บางๆพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีศรีพโล - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งโบราณสถานสระมรกต จังหวัดปราจีนบุรี - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณสถานสระมรกต - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงรอยพระพุทธรูปที่โบราณสถานสระมรกต พร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>1.2.5 เมืองดงละคร จังหวัดนครนายก</p> <p>1.2.6 ปราสาทสศิกก๊กอกกรม จังหวัดสระแก้ว</p> <p>1.2.7 ปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้ว</p> <p>1.2.8 เมืองพะเนียด (เมืองกาไว) จังหวัดจันทบุรี</p> <p>1.2.9 ปราสาทเมืองไผ่ จังหวัดสระแก้ว</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic แสดงลวดลายบริเวณขอบสระแก้ว - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายภาชนะดินเผาและเศษเครื่องเคลือบ พร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณสถานเมืองดงละคร - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเมืองดงละคร มีคูน้ำ คันดินรอบผังเมือง และภาพถ่ายโบสถ์ วิหาร สถูปเจดีย์พร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณสถานปราสาทสศิกก๊กอกกรม - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณสถานปราสาทสศิกก๊กอกกรม จังหวัดสระแก้ว พร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic ภาพลายเส้นปราสาทสศิกก๊กอกกรม - ภาพ Duratan ภาพถ่ายทับหลังที่พบในปราสาทสศิกก๊กอกกรม - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณสถานปราสาทเขาน้อย - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณสถานปราสาทเขาน้อย - Board Acrylic ภาพลายเส้นปราสาทเขาน้อย - ภาพ Duratan ภาพถ่ายทับหลังที่พบในปราสาทเขาน้อย - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณสถานเมืองพะเนียด จังหวัดจันทบุรี - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณสถานเมืองพะเนียด จังหวัดจันทบุรี - Board Acrylic ภาพลายเส้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	1.2.10 ปราสาทหินบ้านและลมนดิน จังหวัดสระแก้ว 1.2.11 ปราสาทตาใบ จังหวัด สระแก้ว 1.2.12 ปราสาทพุนผล จังหวัด สระแก้ว 1.2.13 ปราสาทหนองผักจังหวัด สระแก้ว 1.2.14 ปราสาทสระแจง จังหวัด สระแก้ว 1.2.15 ปราสาทเขาโล้น จังหวัด สระแก้ว 1.2.16 ปราสาทบ้านน้อย จังหวัด สระแก้ว 1.2.17 โบราณสถานพานหิน จังหวัด ปราจีนบุรี	โบราณสถานเมืองพะเนียด - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้น พบทับหลัง, ใบเสมา, ปฏิมากรรมรูปสิงห์ พร้อมคำบรรยาย - ภาพ Duratan ภาพถ่ายแสดงทัศนียภาพ ปราสาทเมืองฝ้าย, ปราสาทหินบ้าน, ปราสาทตาใบ, ปราสาทพุนผล, ปราสาท หนองผัก, ปราสาทสระแจง, ปราสาทเขาโล้น, ปราสาทบ้านน้อย, โบราณสถานพานหิน พร้อมคำบรรยาย
หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ ฟังเรื่องราว สมัย กรุงศรีอยุธยา เรื่องราวของพระ เจ้าแผ่นดินผู้เป็น ประมุขของชาติ และหนังสือราช การว่าด้วยการ แบ่งเมืองตามภูมิ ประเทศ และ ความเหมาะสม	หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สมัยกรุงศรีอยุธยาหัวเมือง แบ่ง เป็นชั้นใน ชั้นกลาง ชั้นนอก แสดง เมืองขึ้น กรมมหาดไทย กลาโหม กรมท่า ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ 2.1 เมืองขึ้นกรมมหาดไทยชั้นใน 2.1.1 เมืองฉะเชิงเทรา 2.1.2 เมืองพนมสารคาม 2.1.3 เมืองปราจีน 2.1.4 เมืองนครนายก 2.2 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นใน 2.2.1 เมืองพนัสนิคม 2.2.2 เมืองชลบุรี 2.2.3 เมืองบางละมุง 2.3 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นนอก	- บอร์ดแผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่ง ขอบเขตจังหวัด และอำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียง และขอนแก่นแฉ่งไฟ สำหรับกดปุ่ม - บอร์ดแผนที่แสดงตำแหน่งเขตการปก ครอง สมัยกรุงศรีอยุธยา ในภาคตะวันออกเฉียง และขอนแก่นแฉ่งไฟ สำหรับกดปุ่ม - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพเมืองขึ้น ต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแสดงสถานที่ สำคัญ ในภาคตะวันออกเฉียง พร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
<p>หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม <u>วัตถุประสงค</u> ต้องการนำเสนอถึงเรื่องราว การสร้างสรรค์ของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตสืบทอดมาจนถึงขนบธรรมเนียมประเพณีสถาปัตยกรรม และ ต ง ถึงพัฒนาการอันเป็นรากฐานความเจริญของท้องถิ่นวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียง</p>	<p>2.3.1 เมืองระยอง 2.3.2 เมืองจันทบุรี 2.3.3 เมืองตราด</p> <p>หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม</p> <p>3.1 โบราณวัตถุ 3.1.1 พระพนัสบดี จังหวัดชลบุรี 3.1.2 หลวงพ่อตี๋ จังหวัดชลบุรี</p> <p>3.2 โบราณสถาน 3.2.1 พระจุฑาราชราชนันฐาน จังหวัดชลบุรี 3.2.2 บ่อน้ำเจ้าดารารัศมี จังหวัดชลบุรี 3.2.3 วัดสวนตาล จังหวัดชลบุรี 3.2.4 วัดอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี 3.2.5 วัดเขาบางทราย จังหวัดชลบุรี 3.2.6 วัดใหญ่อินทราม จังหวัดชลบุรี 3.2.7 วัดโบสถ์ จังหวัดชลบุรี 3.2.8 สระสี่เหลี่ยม จังหวัดชลบุรี 3.2.9 วัดบางเป้ง จังหวัดชลบุรี 3.2.10 วัดพลับ จังหวัดจันทบุรี</p> <p>3.3 แหล่งโบราณคดี โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์โคกพนมดี (ยุคหินใหม่) จังหวัดชลบุรี 3.3.2 โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ริมคลองบ้านนา จังหวัดนครนายก 3.3.3 โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม</p> <p>1. เมืองพระรถ</p>	<p>- Board Acrylic แผนที่ประเทศไทย แสดงตำแหน่งโบราณวัตถุ, โบราณสถาน และ แหล่งโบราณคดี ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายภาพโบราณวัตถุ, โบราณสถาน และแหล่งโบราณคดี ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic ภาพลายเส้นโบราณสถาน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>2. เมืองพญาเร่</p> <p>3. เมืองศรีพโล</p> <p>3.3.4 แหล่งโบราณคดีใต้น้ำ และแหล่งเรือจม</p> <p>1. เส้นทางเดินเรือระหว่าง ตะวันออกและตะวันตกสมัยแรกประวัติศาสตร์</p> <p>2. ประวัติการเดินเรือยุคแรก เริ่มน่านน้ำไทย</p> <p>แหล่งเรือจม จังหวัดชลบุรี</p> <p>3. แหล่งเรือจมเกาะคราม จังหวัดชลบุรี</p> <p>4. แหล่งเรือจมเกาะรางเกวียน จังหวัดชลบุรี</p> <p>5. แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 1 จังหวัดชลบุรี</p> <p>6. แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 2 จังหวัดชลบุรี</p> <p>7. แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 3 จังหวัดชลบุรี</p> <p>8. แหล่งเรือจมหน้าอ่าวพัทยา จังหวัดชลบุรี</p> <p>9. แหล่งเรือจมเกาะสมุย จังหวัดชลบุรี</p> <p>10. แหล่งเรือจมลัดทึบ จังหวัดชลบุรี</p> <p>11. แหล่งเรือจมอีร้า จังหวัดชลบุรี</p> <p>12. แหล่งเรือจมเกาะลิ้น จังหวัดชลบุรี</p> <p>13. แหล่งเรือจมเรือนาจอมเทียน จังหวัดชลบุรี</p> <p>14. แหล่งเรือจมช่องแสมสาร</p>	<p>- Board Acrylic แผ่นที่แสดงตำแหน่งแหล่ง เส้นทางเดินเรือระหว่างตะวันออกและ ตะวันตกสมัยแรกประวัติศาสตร์</p> <p>- Board Acrylic บอร์ดแผนที่ประเทศไทย แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีใต้น้ำ และ แหล่งเรือจม ในเขตภาคตะวันออก</p> <p>- Display สินค้าสำคัญในซากเรือสำเภา เช่น เครื่องถ้วย ,เหรียญอียิปต์ และ ใหลี่หูเคลือบ ฯลฯ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายซากเรือ สำเภา และวัตถุที่ขุดค้นพบ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic ภาพลายเส้นซากเรือสำเภา</p> <p>- Model จำลองเรือสำเภา และเทคโนโลยีการ ต่อเรือ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายภาพการปฏิบัติงานโบราณคดีใต้น้ำ ในภาคตะวันออก พร้อม คำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>จังหวัดชลบุรี</p> <p>15. แหล่งเรือจมหินหลักเบ็ด จังหวัดชลบุรี</p> <p>แหล่งเรือจมจังหวัดระยอง</p> <p>16. แหล่งเรือจมเกาะทะลุ จังหวัด ระยอง</p> <p>17. แหล่งเรือจมทะเล จังหวัด ระยอง</p> <p>18. แหล่งเรือจมประแสร์ จังหวัด ระยอง</p> <p>19. แหล่งเรือจมแก่ง จังหวัด ระยอง</p> <p>แหล่งเรือจมจังหวัดจันทบุรี</p> <p>20. แหล่งเรือจมหมู่ใหญ่ จังหวัด จันทบุรี</p> <p>21. แหล่งเรือจมบางกระไซ 2 จังหวัดจันทบุรี</p> <p>แหล่งเรือจมจังหวัดตราด</p> <p>22. แหล่งเรือจมเรือช้าง จังหวัด ตราด</p> <p>23. แหล่งเรือจมเกาะกระดาด จังหวัดตราด</p> <p>3.4 แหล่งประวัติศาสตร์</p> <p>3.4.1 วัดใหญ่อินทรา มสถานที่ประวัติศาสตร์อันเกี่ยวกับการกุชาติ ของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดชลบุรี</p> <p>3.4.2 สะพานหัวค้าย (สะพานกลบ้อมค้าย) จังหวัดชลบุรี</p>	<p>- Board Acrylic บอร์ดแผ่นที่แสดง ตำแหน่งแหล่งประวัติศาสตร์ ในเขตภาค ตะวันออก</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงทัศนียภาพ วัดใหญ่อินทรา มพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพอนุสาวรีย์พระ เจ้าตากสินหน้าวัดใหญ่พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงทัศนียภาพสะพาน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>3.4.3 เมืองจันทบุรี สถานที่ประวัติศาสตร์การกู้ชาติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดจันทบุรี</p> <p>3.4.4 สุนทรภู่กวีเอกรัตนโกสินทร์ จังหวัดระยอง</p> <p>3.4.5 เมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สมัยรัชกาลที่ 3</p> <p>3.4.6 ค่ายเนินวง จังหวัดจันทบุรี สมัยรัชกาลที่ 3</p> <p>3.4.7 ฝรั่งเศสยึดครองจังหวัดจันทบุรี - จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5</p>	<p>หัวค่าย,ถนนวนิชปราการพร้อมคำบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic แผ่นที่เส้นทางเดินทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช - ภาพ Graphic แสดงทัศนียภาพอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช,ภาพถ่ายเรือสำเภาเสม็ดงาม จังหวัดจันทบุรี - บอร์ด Graphic เมืองจันทบุรี สถานที่ประวัติศาสตร์การกู้ชาติของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช พร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic แผ่นที่เส้นทางประกอบนิราศเมืองแกลง - ภาพ Duratan แสดงทัศนียภาพเมืองพนัสนิคม พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงทัศนียภาพค่ายเนินวง, ภาพถ่ายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 3,ภาพถ่ายเสาหลักเมือง ณ วัดโยธานิมิตร จังหวัดจันทบุรี - บอร์ด Graphic ค่ายเนินวง จังหวัดจันทบุรี พร้อมคำบรรยาย - บอร์ดแผ่นที่แสดงตำแหน่งประเทศสยามในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้ารัชกาลที่ 5 - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายบรรยากาศเมืองจังหวัดจันทบุรี - จังหวัดตราด,ภาพถ่ายสมัยรัชกาลที่ 5 - บอร์ด Graphic ฝรั่งเศสยึดครองจังหวัดจันทบุรี - จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5 พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระแสงคัสตราประจำเมืองตราด , ภาพถ่าย น.ท.หลว พร้อม วีรพันธุ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>3.4.8 ยุทธศาสตร์ทางทะเลที่เกาะช้าง จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5</p> <p>3.5 ย่านประวัติศาสตร์</p> <p>3.5.1 ท่าเกวียน</p> <p>3.5.2 บ้านหัวถนน</p> <p>3.5.3 บ้านท่ากระดาน</p> <p>3.5.4 บ้านท่าข้าม</p> <p>3.5.5 บ้านท่าบุญมี</p> <p>3.5.6 บ้านท่าตะกูด</p> <p>3.5.7 หมู่บ้านช่างศิลป์</p> <p>3.5.8 แหล่งผลิตภัณฑ์จักสานพนัสนิคม</p> <p>3.6 สถาปัตยกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>3.6.1 สถาปัตยกรรมประเภทวัด</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>1. พระอุโบสถและศาลาแก้ววัดใหญ่อินทรม</p> <p>2. พระปราสาทวัดใหญ่อินทรม</p> <p>3. หอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้นลาน</p>	<p>- Board Acrylic ลายเส้นเปรียบเทียบเรือรบไทย - ฝรั่งเศส</p> <p>- บอร์ด Graphic เหตุการณ์บริเวณการสู้รบเรือไทย - ฝรั่งเศส, พิธีส่งคืนเมืองตราดและมอบเกาะกงให้ฝรั่งเศส</p> <p>- บอร์ด Graphic ตึกแดงและคุกกี้ไก่ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic บอร์ดแผนที่แสดงตำแหน่งย่านประวัติศาสตร์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>- บอร์ด Graphic ย่านประวัติศาสตร์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งสถาปัตยกรรมประเภทวัด, ประเภทวัง และอาคารสถานที่ และประเภทบ้านพักอาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดชลบุรีพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ, ศาลาแก้ววัดใหญ่อินทรม และพระปราสาทวัดใหญ่อินทรม พร้อมคำอธิบาย</p> <p>- Board Acrylic ภาพลายเส้นพระอุโบสถ, ศาลาแก้ววัดใหญ่อินทรม และพระปราสาทวัดใหญ่อินทรม</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้นลาน พร้อมคำอธิบาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>4. หอพระพุทธรูปหินงี</p> <p>5. พระอุโบสถวัดโบสถ์</p> <p>6. เจดีย์ทรงกลมวัดโบสถ์</p> <p>7. ศาลาฟังธรรม (ศาลาใต้)</p> <p>8. อาคารวัดสวนตาล</p> <p>9. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง</p> <p>10. เจดีย์ 3 องค์วัดช่างศิลา</p> <p>11. พระอุโบสถวัดช่างศิลา</p> <p>12. หอระฆังวัดเขาบางทราย</p> <p>13. พระไสยาสน์วัดเขาบางทราย</p> <p>14. ศาลาเก้าห้องวัดเขาบางทราย</p> <p>15. พระมณฑปวัดเขาบางทราย</p> <p>16. พระเจดีย์โพรงพระเจดีย์ตัน</p> <p>17. พระอุโบสถวัดบางเป้ง</p> <p>18. กุฏิวัดบางเป้ง</p> <p>19. พระอุโบสถวัดตาลล้อม</p> <p>20. พระอุโบสถ, วัดญาณ-สังฆารามวรมหาวิหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic ภาพลายเส้นหอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้นลาน - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหอพระพุทธรูปหินงี และพระพุทธรูปหินงี พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถและเจดีย์ทรงกลมวัดโบสถ์ พร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic ภาพลายเส้นพระอุโบสถและเจดีย์ทรงกลมวัดโบสถ์ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศาลาฟังธรรม (ศาลาใต้) พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารวัดสวนตาล พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศาลเจ้าพ่อหลักเมือง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเจดีย์ 3 องค์วัดช่างศิลา และ ปูนปั้นรูปครุฑแบก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดช่างศิลา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหอระฆังวัดเขาบางทราย, พระไสยาสน์วัดเขาบางทราย, ศาลาเก้าห้องวัดเขาบางทราย, พระมณฑปวัดเขาบางทราย พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระเจดีย์โพรงและพระเจดีย์ตัน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถและกุฏิวัดบางเป้ง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดตาลล้อม พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ, พระมหารธรรมเจดีย์มหาจักรี, พระมณฑปพระพุทธบาท, ศาลสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชชนนี, วิหารพระศรีอริย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	21. พระมหาธรรมเจดีย์มหาจักรี พิพัฒนวัดญาณ-สังวรารามวรมหา วิหาร	เมตไตรย , อเนกกุศลศาลาในวัดญาณ-สัง วรารามวรมหาวิหาร พร้อมคำบรรยาย
	22. พระมหามณฑปพระพุทธบาท ภปร. สก. วัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร	
	23. ศาลสมเด็จพระศรีนครินทราบ รมราชชนนีวัดญาณ-สังวรารามวรมหา วิหาร	
	24. วิหารพระศรีอริยเมตไตรยวัด ญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร	
	25. อเนกกุศลศาลา (วิหารเขียน) วัดญาณ-สังวรารามวรมหาวิหาร	
	26. พระอุโบสถวัดหนองเกตุน้อย	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ
	27. หอไตรวัดหนองเกตุน้อย	และหอไตรวัดหนองเกตุน้อย พร้อมคำ
	28. มณฑปพระพุทธบาทวัดบาง พระรวรวิหาร	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายมณฑปพระ พุทธบาทวัดบางพระรวรวิหาร พร้อมคำ
	สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรม ประเภทวัดในจังหวัดจันทบุรีพร้อม คำ
	1. วัดพะเนียด	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายวัดพะเนียด หรือเมืองกาไว พร้อมคำบรรยาย
	2. อุโบสถวัดทองทั่ว	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอุโบสถวัดทอง ทั่ว พร้อมคำบรรยาย
	3. พระอุโบสถวัดไผ่ล้อม	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดไผ่ ล้อม และจิตรกรรมฝาผนัง พร้อมคำบรรยาย
	4. พระเจดีย์วัดโยธานิมิตร	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระเจดีย์วัดโยธา นิมิตรพร้อมคำบรรยาย
	5. เจดีย์กลางน้ำวัดพลับ	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเจดีย์กลางน้ำ,
	6. หอไตรกลางน้ำวัดพลับ	หอไตรกลางน้ำวัดพลับ, วิหารไม้วัดพลับ, พระ
	7. วิหารไม้วัดพลับ	ปูรางค์วัดพลับ, เมรุเผาศพวัดพลับ พร้อมคำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>8. พระปรางค์วัดพลับ</p> <p>9. เมรุเผาศพวัดพลับ</p> <p>10. วัดเขาสุกิม</p> <p>11. เจดีย์ทรงกลมวัดเขาสุกิม</p> <p>12. ภูมิวัดวันยาวบน</p> <p>13. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัด เกวียนหัก</p> <p>14. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดตะ ปอนน้อย</p> <p>15. พระอุโบสถ วัดวังหิน</p> <p>16. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดท่า แคลง</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดตราด</p> <p>1. พระอุโบสถวัดนุฬาราม</p> <p>2. พระมณฑป 3 หลังวัดนุฬาราม</p> <p>3. หอสวดมนต์วัดนุฬาราม</p> <p>4. พระวิหารวัดนุฬาราม</p> <p>5. พระพุทธไสยาสน์วัดนุฬาราม</p> <p>6. พระวิหารฝากระดานวัดนุฬาราม</p>	<p>บรรยาย</p> <p>- Board Acrylic ภาพลายเส้นหอไตร กลางน้ำวัดพลับ และวิหารไม้วัดพลับ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายวัดเขาสุกิม และเจดีย์ทรงกลมวัดเขาสุกิม พร้อมคำ บรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายภูมิวัดวันยาว บน และลวดลายไม้ฉลุ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า)วัดเกวียนหัก และส่วนช่อฟ้า ,ใบระกา และหางหงส์ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า)วัดตะปอนน้อย และส่วนหน้าบัน พร้อม คำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ วัดวัง หิน พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า)วัดท่าแคลง และภาพถ่ายปูนปั้น เหนือกรอบประตูวัดท่าแคลง พร้อมคำ บรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศาลาการ เปรียญวัดท่าแคลงและภาพถ่ายซุ้มประตูเก่า พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรม ประเภทวัดในจังหวัดตราดพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic แผ่นผังภายในวัดนุฬาราม</p> <p>- Board Acrylic ภาพลายเส้น สถาปัตยกรรมภายในวัดนุฬาราม</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ, พระมณฑป 3 หลัง, หอสวดมนต์, พระวิหาร, พระพุทธไสยาสน์, พระวิหารฝากระดานและ หอรระฆัง ภายในวัดนุฬาราม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	ฬาราม 7. หอระฆังวัดบุปผาราม 8. พระอุโบสถและวิหาร(หลังเก่า)วัดโยธานิมิตร 9. ฐานเจดีย์เก่า วัดลำดวน สถาปัตยกรรมจังหวัดระยอง 1. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดลุ่มมหาชัยชุมพล 2. หอพระพุทธรูปอังกีร์ส 3. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดโขดทิมทาราม 4. พระเจดีย์เก่าวัดแก่ง (จันทอุดม) 5. เจดีย์กลางน้ำ 6. หอไตรกลางน้ำวัดบ้านเก่าทองธาราม 7. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดบ้านเก่าทองธาราม 8. พระมณฑปพระพุทธบาท 9. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดราชบัลลังค์ สถาปัตยกรรมจังหวัดปราจีนบุรี	- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ, พระมณฑป 3 หลัง, หอสวดมนต์, พระวิหาร, พระพุทธรูปไสยาสน์, พระวิหารฝากระดานและหอระฆัง ภายในวัดบุปผาราม พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถและวิหาร(หลังเก่า)วัดโยธานิมิตร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายฐานเจดีย์เก่าก่อด้วยศิลาแลง วัดลำดวน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดระยอง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดลุ่มมหาชัยชุมพลพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหอพระพุทธรูปอังกีร์ส พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระเจดีย์เก่าวัดแก่ง (จันทอุดม) พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเจดีย์กลางน้ำทรงระฆัง และภาพถ่ายทางเดินรอบเจดีย์พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายหอไตรกลางน้ำและลวดลายไม้ฉลุ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลังเก่า) และภาพถ่ายทางเดินโดยรอบพระอุโบสถวัดบ้านเก่าทองธาราม พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระมณฑปพระพุทธบาท พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดราชบัลลังค์ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดปราจีนบุรีพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>1. พระอุโบสถวัดแก้วพิจิตร</p> <p>2. พระอุโบสถ (หลังเก่า) วัดบ้านโคก</p> <p>3. วัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดนครนายก</p> <p>1. พระอุโบสถวัดโพธิ์นายก</p> <p>2. พระอุโบสถวัดเจดีย์ทอง</p> <p>3. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดใหญ่ทักษิณาราม</p> <p>4. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดอัมพวัน</p> <p>5. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัดทองกลาง</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดสระแก้ว</p> <p>1. พระอุโบสถวัดชนะไชยศรี (วัดเกาะ)</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>1. พระอุโบสถวัดสัมปทวน (นอก)</p>	<p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดแก้วพิจิตร พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า) วัดบ้านโคก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายวัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์, โบราณวัตถุที่ทำจากหินทราย, พระอุโบสถและต้นโพธิ์ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดนครนายก</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดโพธิ์นายก และช่อฟ้า พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถเจดีย์ทองและภาพถ่ายลวดลายประดับพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า)วัดใหญ่ทักษิณาราม พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า)และภาพถ่ายลวดลายมุขวัดอัมพวันพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า) และภาพถ่ายซุ้มบันแถลงวัดทองกลาง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดชนะไชยศรี (วัดเกาะ) และภาพถ่ายแกนทิศทางลมรูปไก่ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดฉะเชิงเทรา พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระอุโบสถ , ลวดลายปูนปั้น, หน้าบัน, ช่อฟ้า, โบริก, เเชิง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>2. ฎีกาใหญ่ วัดเทพนิมิตร</p> <p>3. กลุ่มอาคารวัดโสธรวรารามวรวิหาร</p> <p>4. พระปราสาทวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์</p> <p>5. พระอุโบสถวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์</p> <p>6. พระเจดีย์วัดพยุหคณาอินทาราม (วัดเจดีย์)</p> <p>7. อาคารวัดจีนวัดจีนประชาสโมสร</p> <p>8. โบสถ์วัดเมืองกาย</p> <p>3.6.2 สถาปัตยกรรมประเภทวังและอาคารสถานที่ สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>1. ตึกมหาราช,ตึกราชินี</p> <p>2. ตึกวัฒนา,ตึกผ่องศรี,ตึกอภิรมย์</p> <p>3. พระจุฑาธุชราชฐาน</p> <p>4. ตำนานกรมกตสุทธิ</p>	<p>ชายรอบพระอุโบสถ และภาพปูนปั้น วัดสัมปทวน (นอก) พร้อมคำบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic ภาพลายเส้นพระอุโบสถ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายฎีกาใหญ่ และลายฉลุตามช่องลม และประตู,หน้าต่าง พร้อมคำบรรยาย วัดเทพนิมิตร พร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic แผนผังกลุ่มอาคารวัดโสธรวรารามวรวิหาร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมภายในวัดโสธรวรารามวรวิหาร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระปราสาทและพระอุโบสถ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายภาพถ่ายพระปราสาทและพระอุโบสถพร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic ภาพลายเส้นพระปราสาทและพระอุโบสถวัดปิตุลาธิราชรังสฤษฎิ์ - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระเจดีย์วัดพยุหคณาอินทาราม (วัดเจดีย์) พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารวัดจีนวัดจีนประชาสโมสร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่าย โบสถ์วัดเมืองกายและภาพจิตรกรรมฝาผนัง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดชลบุรีพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แผนที่โบราณสถานและสถานที่ท่องเที่ยวในเกาะสีชัง - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายตึกมหาราช,ตึกราชินี, ตึกวัฒนา,ตึกผ่องศรี,ตึกอภิรมย์, ฐานพระจุฑาธุชราชฐานและตำหนักกรมกตสุทธิพร้อมคำบรรยาย - Board Acrylic ภาพลายเส้น ตึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>5. ศาลากลางเก่าศาลเก่า</p> <p>6. กลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมไทยที่จิตภาวันวิทยาลัย</p> <p>7. อาคารพระพันวัสสาโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์</p> <p>8. อาคารเสียงหะรินสุดโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์</p> <p>9. เรือนไม้ในทะเลโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์</p> <p>1. ตำนานเทพและตำนานแดงวังสวนบ้านแก้ว</p> <p>2. ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี (เก่า) (หลังที่ 2)</p> <p>3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี</p> <p>4. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน</p> <p>5. เมืองจันทบุรี (เก่า)</p> <p>6. ตึกกองบัญชาการทหารฝรั่งเศสค่ายตากสิน</p> <p>7. อาคารคลังกระสุนค่ายตากสิน</p> <p>8. โบสถ์วัดแม่พระปฏิสนธินิรมล</p>	<p>มหาราช,ตึกราชินี, ตึกวัฒนา,ตึกมองศรี,ตึกอภิรมย์, ฐานพระจุฬาราชฐานและตำหนักมรกตสุทธิ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารสถาปัตยกรรมไทยที่จิตภาวันวิทยาลัย พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารพระพันวัสสา, อาคารเสียงหะรินสุด และเรือนไม้ในทะเล ภายในโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดจันทบุรีพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายตำนานเทพและตำนานแดงวังสวนบ้านแก้ว พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 1 พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่าย ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี (เก่า) พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่าย ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี (เก่า) พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระบรมรูปพระเจ้าตากสิน พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเมืองโบราณ ,คูเมือง ,กำแพงเมือง และอาคารแบบเก่าพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายตึกกองบัญชาการทหารฝรั่งเศสและ อาคารคลังกระสุน ในค่ายตากสินพร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>9. ค่ายเนินวง</p> <p>10. ตึกแดง</p> <p>11. คุกขี้ไก่</p> <p>12. ป้อมไฟรีพินาศ</p> <p>13. ยอดเขาพระบาทหลวง</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดตราด</p> <p>1. ศาลากลางจังหวัดตราด (หลังเก่า)</p> <p>2. อาคารย่านประวัติศาสตร์</p> <p>3. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง</p> <p>4. เรลดังตักมปอด</p> <p>5. อนุสาวรีย์พระปรมากิไชย จ.ป.ร. และ ว.ป.ร.</p> <p>6. อนุสรณ์สถานยุทธนาวีเกาะช้าง</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดระยอง</p> <p>1. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน</p>	<p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายโบสถ์วัดแม่พระ ปฏิสนธินิรมลและภาพถ่ายซุ้มประตูและหน้าต่าง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายค่ายเนินวง, วัดโยธานิมิตร, ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง และปิ่นใหญ่บนกำแพง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายตึกแดง และคุกขี้ไก่ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายป้อมไฟรีพินาศ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายแผ่นหินรอยพระพุทธบาท พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดตราด พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศาลากลางจังหวัดตราด(หลังเก่า) พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายชุมชนเก่า ลักษณะเรือนมีรูปแบบอาคารตั้งอยู่ริมคลอง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศาลเจ้าพ่อหลักเมือง พร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารจวนผู้ว่าสมัยฝรั่งเศสยึดครอง พร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายจารึกสลักพระประมาภิไชย ที่น้ำตก 3 ชั้น พร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารทรงแบบเรือรบ และภาพถ่ายพระบรมรูปกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดระยอง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารสมเด็จพระเจ้าตากสิน ,ต้นสะตือใหญ่และพระบรมรูปจำลอง 2 องค์ ของพระเจ้าตากสิน พร้อม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>2. ศาลหลักเมือง</p> <p>3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (หลังเก่า) สถาปัตยกรรมจังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>1. อาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร</p> <p>2. อาคารศูนย์วัฒนธรรม จังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>3. อาคารศาลากลาง(หลังเดิม)</p> <p>4. โบราณสถานพานหิน สถาปัตยกรรมจังหวัดนครนายก</p> <p>1. อนุสรณ์สถานกองพลทหารญี่ปุ่นที่ 37 สถาปัตยกรรมจังหวัดสระแก้ว</p> <p>1. ปราสาทเขาน้อยสิชมพู</p> <p>2. ปราสาทเมืองไผ่</p> <p>3. ปราสาทสด๊กก๊อกธม</p> <p>4. ปราสาทหินบ้านและลมดิน</p> <p>5. ปราสาทตาโบ</p> <p>6. ปราสาทพุนผล</p> <p>7. ปราสาทหนองผักนึ่งใหญ่</p> <p>8. ปราสาทสระแจง</p>	<p>คำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายมณฑลปทรวงจิตรมูข ,ขอฟ้า ไบระกา หางหงส์ และหน้าบัน พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเรือนไม้ 2 ชั้น หลังคาทรงจั่ว พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดปราจีนบุรีพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และลวดลายปูนปั้นประดับซุ้มประตู,หน้าต่าง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารสถาปัตยกรรมตะวันตก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารแบบไทยประยุกต์ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic อาคารทรงสี่เหลี่ยม พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดนครนายก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายลักษณะโครงสร้างเป็นแท่งหินอ่อน พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดสระแก้วพร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>9. ปราสาทเขาโล้น</p> <p>10. ปราสาทบ้านน้อย</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>1. กำแพงเมืองเก่า</p> <p>2. อาคารที่ทำการไปรษณีย์ (หลังเก่า)</p> <p>3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>4. ชุมชนเก่า ริมถนนมรุพงศ์</p> <p>5. ศาลารัฐบาลมณฑลปราจีน และ/หรือศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา (หลังเก่า)</p> <p>6. อาคาร (ศาลเก่า)</p> <p>7. อนุสรณ์สถานสมเด็จพระเจ้าตากสิน</p> <p>8. ตำนานกรมหมื่นมรุพงศ์ศิริพัฒน์</p> <p>3.6.3 สถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย</p> <p>1. เส้นทางอาชีพในภาคตะวันออก</p> <p>2.1 เรือนชาวประมง</p> <p>2.2 เรือนชานาเกลือ</p> <p>2.3 เรือนแพ</p> <p>3.4 เรือนค้าริมทาง</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>1. กลุ่มเรือนไทยแบบท้องถิ่นชุมชนเดิม</p>	<p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดฉะเชิงเทราพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายกำแพงเมืองเก่าพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารทรงเรือนปั้นหยา พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเรือนผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารร้านค้าริมทาง แบบสถาปัตยกรรมตะวันตก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารศาลากลางจังหวัดพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายอาคารที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายศาลาและเจดีย์แบบอยุธยา พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายตำหนักกรมหมื่นมรุพงศ์ศิริพัฒน์ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic สถาปัตยกรรมเรือนทางอาชีพในภาคตะวันออก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic ลายเส้น สถาปัตยกรรมเรือนทางอาชีพในภาคตะวันออก พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรีพร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>2. เรือนไทยแบบห้องถิ่นชุมชนเก่า</p> <p>3. บ้านพักตากอากาศของพระพิณิจชนคดีธาร</p> <p>4. บ้านพักตากอากาศสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี</p> <p>1. เรือนบ้านพักคลังจังหวัดจันทบุรี</p> <p>2. เรือนบ้านพักที่ดินจังหวัดจันทบุรี</p> <p>3. หมู่บ้านวิมลคลอง (เรือนชาวประมง)</p> <p>4. เรือนชานาเกลือ</p> <p>5. บ้านของ</p> <p>6. เรือนขนมปังขิง เมืองจันทบุรี</p> <p>สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>1. เรือนพักอาศัย</p> <p>2. บ้านพักข้าราชการเทศบาล</p> <p>3. เรือนแพรมน้ำ วัดแหลมใต้</p> <p>4. เรือนไทย</p> <p>3.7 ศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่น</p> <p>3.7.1 ประติมากรรม</p> <p>ประติมากรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>1. ไม้แกะสลักเป็นรูปพระจันทร์วัดใหญ่อินทราวม</p>	<p>- บอร์ด Graphicสถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรีพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายบ้านของพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic ลายเส้น บ้านของ</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเรือนขนมปังขิงเมืองจันทบุรี และลวดลายไม้ฉลุ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic ลายเส้นเรือนขนมปังขิง</p> <p>- บอร์ด Graphicสถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทราพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- Board Acrylic แฉนที่แสดงตำแหน่งศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่นในภาคตะวันออก</p> <p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมในภาคตะวันออก พร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<ol style="list-style-type: none"> 2. พระพุทธมิ่งมงคลนิมิตต์วัดธรรมนิมิตต์ 3. ไบเซมาศาลหลักเมือง 4. พระพุทธรูปวัดใหญ่อินทราคม 5. พระพุทธรูปวัดสวนตาล 6. พระพุทธสิหิงค์มิ่งมงคลสิรินาถ 7. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน 8. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 9. พระพุทธรูปวัดกลาง 10. พระพุทธไสยาสน์วัดเขาบางทราย 11. พระพุทธรูปวัดเขาบางทราย 12. พระพันสบดี 13. พระพุทธรูปมิ่งเมือง 14. พระพุทธรูปหลวงพ่อดิว 15. โศ 16. อนุสาวรีย์สมเด็จพระนางเจ้าสว่างวัฒนาพระบรมราชเทวี (สมเด็จพระศรีสวรินทิราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า) 17. พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 18. อนุสาวรีย์พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ 19. พระพุทธรูปปางลีลา ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดจันทบุรี 1. พระพุทธรูปวัดโบสถ์เมือง 	<p>ลักษณะการจัดแสดง</p> <p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัดจันทบุรี พร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	ประติมากรรมที่บหลังวัดโบสถ์เมือง 2. ประติมากรรมลอยตัวรูป สิงห์ 3. พระบรมรูปสมเด็จพระเจ้า ตากสิน 4. พระสาวกยืนวัดสวนม่วง 5. พระบรมราชานุสาวรีย์ม เด็จพระเจ้าตากสิน 6. โบสถ์มาหินวัดกลาง 7. พระพุทธรูปทุกุริยา 8. พระพุทธรูปไม้ 9. เทวรูป 10. พระพุทธรูปวัดทองทั่ว 11. พระประธานวัดทองทั่ว 12. พระพุทธรูปยืนพระพุท รูปยืนวัดทองทั่ว 13. ทับหลังวัดทองทั่ว 14. พระพิมพ์เศวตวัดทองทั่ว ภาพลายเส้นวัดทองทั่ว 15. พระบรมรูปพระเจ้าตาก สิน 16. พระพุทธรูปวัดคานธูด 17. วัดตะปอนน้อย	
	ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดตราด 1. พระพุทธรูปปางต่างๆวัดบุ ฬาราม 2. พระพุทธไสยาสน์วัดบุฬาราม 3. พระศรีอารยเมตไตรยวัดบุฬ าราม 4. พระพุทธรูปวัดบุฬาราม 5. พระพุทธรูปวัดโยธานิมิตร 6. พระพุทธรูปวัดลำดวน 7. พระบรมราชานุสาวรีย์พระ	- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัด ตราดพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>บาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>8. พระพุทธรูปวัดสลักเพชร</p> <p>9. พระพุทธรูปวัดแหลมมอ</p> <p>10. พระรูปกรมหลวงชุมพรเขต อุดมศักดิ์</p> <p>ประติมากรรมจังหวัดจังหวัดระยอง</p> <p>1. พระพุทธไสยาสน์วัดป่า ประดู่</p> <p>2. พระพุทธรูป พระป่าเลไลย์</p> <p>3. พระพุทธองค์ศรีธรรมราชา สิหิงคปฏิมาบรมโลกนาถระยองประชา ราชภัฏบรมพิจิตร</p> <p>4. พระประธานวัดโชติทิมา ราม</p> <p>5. พระบรมรูปสมเด็จพระเจ้า ตากสิน</p> <p>6. พระพุทธรูปโครงสร้าง ห้วยวัดราชบัลลังค์</p> <p>7. อนุสาวรีย์สุนทรภู่</p> <p>ประติมากรรมจังหวัดจังหวัด ปราจีนบุรี</p> <p>- พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี</p> <p>1. พระพุทธรูปปางสมาธิ</p> <p>2. วิษณุจตุรमुख หรือ พระ วิษณุ 4 กร</p> <p>3. วิษณุจตุรमुख หรือพระวิษณุ 4 กร</p> <p>4. ศิวลึงค์</p> <p>5. พระพิฆเนศวร</p> <p>6. พระพุทธรูปยืนปางอุษ มูทรา</p> <p>7. พระนรินทร์ราย</p>	<p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัด ระยองพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัด ปราจีนบุรีพร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>8. พระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>9. พระพุทธปางประทาน อภัย</p> <p>10. พระบรมรูปสมเด็จพระ นเรศวร</p> <p>11. พระพุทธรูปวิหารช้าง ประติมากรรมจังหวัดจันทนนครนายก</p> <p>1. พระพุทธรูป</p> <p>2. เจ้าพ่อขุนด่าน ประติมากรรมจังหวัดสระแก้ว</p> <p>1. พระพิฆเนศวร</p> <p>2. พระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนเรศวร</p> <p>3. หลวงพ่อขาว</p> <p>4. พระพุทธรูปนาคปรกวัด ตาพระยา</p> <p>5. พระพุทธรูปนาคปรกวัด ตาพระยา</p> <p>6. รูปพระนารายณ์ 4 กรวัด ตาพระยา</p> <p>7. พระพิฆเนศวรวัด มะกอก</p> <p>8. พระพุทธรูปนาคปรกวัด มะกอก</p> <p>9. รูปเทพธิดา ประติมากรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>1. พระพุทธโสธร หรือหลวง พ่อโสธร</p> <p>2. อนุสาวรีย์พระยาศรี สุนทรโวหาร (น้อย)</p> <p>3. พระบรมราชานุสาวรีย์</p>	<p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัด นครนายกพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัด สระแก้วพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ประติมากรรมจังหวัด ฉะเชิงเทรา พร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>4. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว</p> <p>5. ท้าวจตุโลกบาลวัดจีนประชาสโมสร</p> <p>6. พระพุทธรูปแบบจีนวัดจีนประชาสโมสร</p> <p>7. ประติมากรรมตกแต่งพระอุโบสถ</p> <p>8. อนุสาวรีย์ก้านนกระจำนพเขต</p> <p>9. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระบรมราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท</p> <p>10. พระพุทธรูปสลักไม้วัดเมืองกาย</p> <p>11. พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสิน</p> <p>3.7.2 จิตรกรรม</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทราวม</p> <p>2. จิตรกรรมฝาผนังวัดราชบุรย์</p> <p>3. จิตรกรรมฝาผนังวัดตันสน</p> <p>4. จิตรกรรมฝาผนังวัดอ่างศิลา</p> <p>5. จิตรกรรมฝาผนังวัดเสม็ด</p> <p>6. จิตรกรรมฝาผนังวัดใต้ตันลาน</p> <p>7. จิตรกรรมฝาผนังวัดโบสถ์</p> <p>8. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขา</p>	<p>- ผู้จัดแสดงจิตรกรรม</p> <p>- บอร์ด Graphicแสดงขั้นตอนการเขียนภาพ และสีเส้นของจิตรกรรมฝาผนัง</p> <p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนัง แสดงอุปกรณ์ในการเขียนภาพ</p> <p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนังจิตรกรรมจังหวัดชลบุรี พร้อมคำอธิบาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>บางทราย</p> <p>9. จิตรกรรมฝาผนังวัดใหม่</p> <p>เกตุงาม</p> <p>10. จิตรกรรมฝาผนังวัดบาง</p> <p>เป็ง</p> <p>11. จิตรกรรมฝาผนังวัด</p> <p>ตาลล้อม</p> <p>12. จิตรกรรมฝาผนังวัด</p> <p>หลวงพรหมาวาส</p> <p>13. จิตรกรรมฝาผนังวัดจุฬา</p> <p>ทิศธรรมสภาารามวรวิหาร</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดจันทบุรี</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดไผ่ล้อม</p> <p>2. จิตรกรรมฝาผนังวัดเนินสูง</p> <p>3. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขาน้อย</p> <p>4. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดพิศ</p> <p>5. จิตรกรรมฝาผนังวัดตะปอนน้อย</p> <p>6. จิตรกรรมฝาผนังวัดคลองน้ำเค็ม</p> <p>7. จิตรกรรมฝาผนังวัดเกวียนหัก</p> <p>8. จิตรกรรมฝาผนังวัดบางสระเก้า</p> <p>9. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดกลาง</p> <p>10. จิตรกรรมฝาผนังวัดน้ำรัก</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดตราด</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดกลาง</p> <p>2. จิตรกรรมฝาผนังวัดโยธานิมิตร</p> <p>3. จิตรกรรมฝาผนังวัดนุปลาราม</p> <p>4. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดศรีวิหาร</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดระยอง</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขาดินมหา</p> <p>ราม</p> <p>2. จิตรกรรมฝาผนังวัดเขาโบสถ์</p> <p>3. จิตรกรรมฝาผนังวัดไตรรัตน</p>	<p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนังจิตรกรรม จังหวัดจันทบุรีพร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนัง จิตรกรรมจังหวัดตราดพร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนัง จิตรกรรมจังหวัดระยองพร้อมคำอธิบาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>รวม</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดปราจีนบุรี</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดแก้วพิจิตร</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดนครนายก</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดศรีเมือง</p> <p>2. จิตรกรรมฝาผนังวัดโบสถ์กิริยา</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>1. จิตรกรรมฝาผนังวัดสายชล ณ</p> <p>รังสี</p> <p>2. จิตรกรรมฝาผนังวัดจอมมณี</p> <p>3. จิตรกรรมฝาผนังวัดวัดเมือง</p> <p>กาย</p> <p>4. จิตรกรรมฝาผนังวัดเตาเหล็ก</p> <p>5. จิตรกรรมฝาผนังวัดโพธิ์บางคล้า</p> <p>3.7.3 ศิลปะหัตถกรรมและงาน</p> <p>ช่างท้องถิ่นชลบุรี</p> <p>3.7.4 งานหัตถกรรมจักสานของ</p> <p>ชาวอำเภอพนัสนิคม</p> <p>3.7.5 งานหัตถกรรมพื้นบ้าน</p> <p>อ่างศิลาและช่างฝีมือ</p> <p>3.8 ภาษาและวรรณกรรม</p> <p>3.8.1 ภาษาพูดในภาค</p> <p>ตะวันออก</p> <p>3.8.2 วรรณกรรมพื้นบ้าน</p> <p>(วรรณกรรมมุขปาฐะ)</p> <p>3.8.3 ตำนาน (วรรณกรรมมุข</p> <p>ปาฐะ)</p> <p>3.8.4 ตำนาน (วรรณกรรมลาย</p> <p>ลักษณ์)</p> <p>3.9 ศาสนา,ความเชื่อ,พิธี</p> <p>กรรม</p> <p>3.10 ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น</p>	<p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนัง</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดปราจีนบุรีพร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนัง</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดนครนายก พร้อมคำอธิบาย</p> <p>- บอร์ด Graphic จิตรกรรมฝาผนัง</p> <p>จิตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทราพร้อมคำอธิบาย</p> <p>- ภาพ Durata ศิลปะหัตถกรรมและงาน</p> <p>ช่างท้องถิ่นชลบุรี พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- ภาพ Durata งานหัตถกรรมจักสาน</p> <p>ของชาวอำเภอพนัสนิคมพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- ภาพ Durata งานหัตถกรรมพื้นบ้าน</p> <p>อ่างศิลาและช่างฝีมือ พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาษาและวรรณกรรม</p> <p>พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- ภาพ Durata แสดงบรรยายภาค และ</p> <p>ศาสนา กิจกรรมทางวัฒนธรรม และ</p> <p>ประเพณีต่างๆ พร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>ถิ่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งกาย 2. การกินอยู่ 3. กิริยามารยาท <p>3.11 ประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต 2. ประเพณีที่คนในสังคมปฏิบัติ <p>ร่วมกัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ภาพ Durata การแต่งกาย, การกินอยู่ และกิริยามารยาท พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ พร้อมคำบรรยาย
<p>หัวข้อที่ 4</p> <p>เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม</p> <p>วัตถุประสงค์</p> <p>ต้องการนำเสนอ</p> <p>ชมมรรยาตนิยม</p> <p>ประเพณี</p> <p>การเล่น การ</p> <p>ทำมาหากิน อัน</p> <p>เกิดมาจากความ</p> <p>อุดมสมบูรณ์ของ</p> <p>วัตถุวัฒนธรรม นำ</p> <p>มาสร้างเป็น</p> <p>เครื่องมือ เครื่อง</p> <p>ใช้ในการดำรง</p> <p>ชีวิต ในครอบครัว</p> <p>แล้วจึงยึดเป็น</p> <p>อาชีพ</p>	<p>หัวข้อที่ 4</p> <p>เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม</p> <p>4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ</p> <p>ศิลปหัตถกรรมจังหวัดชลบุรี</p> <p>4.1.1 หัตถกรรมจักรสานเน้นของคุณปราณี บริบูรณ์</p> <p>4.1.2 การแกะสลักหินและผลิตภัณฑ์จากหิน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครก 2. ใบเสมา 3. ลูกนิมิต 4. สิงโต 5. พระพุทธรูป 6. ศิวลึงค์ 7. ตกแต่งสวน 	<ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งที่พบภูมิปัญญาพื้นถิ่น ในภาคตะวันออก (ศิลปหัตถกรรม) - ผู้จัดแสดงหัตถกรรมจักรสาน - บอร์ด Graphic แสดงวิธีการใช้งานของเครื่องจักรสาน - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำหัตถกรรมจักรสาน - บอร์ด Graphic แสดงลวดลายเครื่องจักสาน - ผู้โชว์วัตถุจัดแสดง - บอร์ดสำหรับแขวนวัตถุจัดแสดง - บอร์ดภาพแสดงพัฒนาการหัตถกรรมจักรสานจากอดีตถึงปัจจุบัน - บอร์ด Graphic แสดงครกหิน ประเภทต่าง ๆ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงวิธีการใช้งานของผลิตภัณฑ์จากหิน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์จากหิน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ทำผลิตภัณฑ์จากหิน พร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>8.ป้ายสุสาน</p> <p>4.1.3 ผ้าทออ่างหิน</p> <p>4.1.4 เครื่องดนตรีไทย "จะเข้"</p> <p>4.1.5 การต่อเรือ</p> <p>4.1.6 ของที่ระลึกจากทะเล</p> <p>4.1.7 รูปปั้นหัวสัตว์</p> <p>4.1.8 ผลไม้ดินปั้น</p> <p>4.1.9 เครื่องเรือนประดับมุก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์ผ้าทออ่างหินประเภทต่างๆ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงวิธีการทอ และขั้นตอนการทอผ้าทออ่างหิน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทอผ้าทออ่างหิน พร้อมคำบรรยาย - ตู้โชว์ผ้า - บอร์ด Graphic เครื่องดนตรีไทย "จะเข้" พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงวิธีการใช้งานของ "จะเข้" - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต "จะเข้" พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ "จะเข้" พร้อมคำบรรยาย - Model เรือลำเนา และ เรือผีหลอก - Board Acrylic ลายเส้นเรือลำเนาและเทคโนโลยีการต่อเรือ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ของที่ระลึกจากทะเลชนิดต่างๆ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต รูปปั้นหัวสัตว์ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ รูปปั้นหัวสัตว์ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต ผลไม้ดินปั้นพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ ผลไม้ดินปั้นพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต เครื่องเรือนประดับมุก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>4.1.10 ทอเสื่อกก</p> <p>4.1.11 ตู๊กตาลิงจากมะพร้าว</p> <p>4.1.12 หัตถกรรมโมบายกุง-ปลา</p> <p>ศิลปหัตถกรรมจังหวัดจันทบุรี</p> <p>4.1.13 การทอเสื่อกก</p> <p>4.1.14 การทำพลอย</p> <p>4.1.15 การทำ แหวนปู – แหวนปลา</p> <p>4.1.16 จักสานไม้ไผ่</p> <p>4.1.17 เครื่องเคลือบดินเผา</p>	<p>เครื่องเรือนประดับมุก พร้อมคำบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงวิธีการใช้งานของทอเสื่อกก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต ทอเสื่อกก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ ทอเสื่อกก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงลวดลายเสื่อกก - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ ตู๊กตาลิงจากมะพร้าว พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การผลิต โมบายกุง-ปลา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ โมบายกุง-ปลา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์จากเสื่อกกของสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำพลอย พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำพลอย พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำแหวนปู พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำแหวนปลา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์ จักสานไม้ไผ่ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำจักสานไม้ไผ่พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์ เครื่องเคลือบดินเผาพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>4.1.18 เครื่องเรือนหวาย</p> <p>ศิลปหัตถกรรมจังหวัดตราด</p> <p>4.1.19 การต่อเรือ</p> <p>4.1.20 สมุก</p> <p>4.1.21 ตลาดพลอย</p> <p>4.1.22 จักสานไม้ไผ่</p> <p>4.1.23 การทำงอบ</p> <p>ศิลปหัตถกรรมจังหวัดระยอง</p> <p>4.1.24 การทำเปลือกหอยมุก</p> <p>4.1.25 หนังสือนั่ง</p> <p>4.1.26 ทอเสื่อกก</p> <p>4.1.27 จักสานแข่ง</p> <p>4.1.28 การแทงหยวก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์ เครื่องเรือนหวายพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำเครื่องเรือนหวาย พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์ การจักสานเครื่องใช้ไม้สอยชาวของพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แหล่งผลิตพลอย พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic กระจ่างและกระเป๋าจักสาน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำกระจ่างและกระเป๋า พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำงอบ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำงอบ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำเปลือกหอยมุก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำเปลือกหอยมุก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำหนังสือนั่งพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำหนังสือนั่ง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำจักสานแข่งพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำจักสานแข่ง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำแทงหยวกพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	4.1.29 ตะกร้อ	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ การแทงหยวก พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการ ตะกร้อพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ ตะกร้อ พร้อมคำบรรยาย
	4.1.30 จักสานกระบุง	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการ จักสานกระบุงพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำจัก สานกระบุงพร้อมคำบรรยาย
	ศิลปหัตถกรรมจังหวัดปราจีนบุรี	
	4.1.31 จักสานเข่ง	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการ ชะลอมพร้อมคำบรรยาย
	4.1.32 จักสาน	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แกะสลักหินสบู่
	4.1.33 แกะสลักหินสบู่	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ พร้อมคำบรรยาย
	4.1.34 หมวก	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการ แกะสลักหินสบู่พร้อมคำบรรยาย
	4.1.35 ไม้กวาด	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ หมวก พร้อมคำบรรยาย
	4.1.36 ทอเสื่อลำแพน	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการ ไม้กวาดพร้อมคำบรรยาย
	4.1.37 อังกะลุง	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ ทอเสื่อลำแพน พร้อมคำบรรยาย
	4.1.38 ทอเสื่อกก	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ อังกะลุงพร้อมคำบรรยาย
	4.1.39 หมวก	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ ทอเสื่อกก พร้อมคำบรรยาย
	ศิลปหัตถกรรมจังหวัดนครนายก	
	4.1.40 ทอเสื่อกก	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ หมวกพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวข้อเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	4.1.41 ผลิตภัณฑ์จากหินอ่อน	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงผลิตภัณฑ์จากหินอ่อน - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำหินอ่อน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำผลิตภัณฑ์จากหินอ่อนพร้อมคำบรรยาย
	4.1.42 ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำเหง้าไม้ไผ่ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำเหง้าไม้ไผ่พร้อมคำบรรยาย
	4.1.43 ลอบ	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำลอบพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำลอบพร้อมคำบรรยาย
	4.1.44 ทอผ้า	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำทอผ้า พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำทอผ้าพร้อมคำบรรยาย
	4.1.45 พรหมทอ	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic ผ้าชีน มัดหมี่ และผลิตภัณฑ์จากผ้า
	4.1.46 ไม้กวาด	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำผ้าชีน มัดหมี่ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำทอผ้ามัดหมี่พร้อมคำบรรยาย
	ศิลปหัตถกรรมจังหวัดสระแก้ว	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำกรงนก พร้อมคำบรรยาย
	4.1.47 ทอเสื่อกก	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำกรงนก พร้อมคำบรรยาย
	4.1.48 ทอผ้า	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำทอผ้าไหม พร้อมคำบรรยาย
	4.1.49 จักสานไม้ไผ่	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำทอผ้าไหมพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการทำทอผ้าไหมพร้อมคำบรรยาย
	4.1.50 กรงนก	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำทอผ้าไหมพร้อมคำบรรยาย
	4.1.51 ทอผ้าไหม	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำทอผ้าไหมพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
	<p>ศิลปหัตถกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา</p> <p>4.1.52 เครื่องใช้ทองเหลือง</p> <p>4.1.53 ขงที่ระลึก</p> <p>4.1.54 กระเป่าไก่อ</p> <p>4.1.55 จักสาน</p> <p>4.1.56 ดอกไม้ประดิษฐ์</p> <p>4.1.57 หมวกก๊วยเลาะ</p> <p>4.1.58 การประดิษฐ์กะลามะพร้าว</p> <p>4.1.59 เคียวเขมร</p> <p>4.2 ขนมธรรมเนียมประเพณี</p> <p>4.2.1 ประเพณีวิ่งควาย</p> <p>4.2.2 ประเพณีตีบกระดาน</p> <p>4.2.3 ประเพณีคนตายตีฆ้อง</p> <p>4.2.4 ประเพณีกองข้าว</p> <p>4.2.5 ประเพณีวันไหล</p> <p>4.2.6 ประเพณีทำบุญกลางบ้าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำเครื่องใช้ทองเหลือง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการเครื่องใช้ทองเหลือง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำกระเป่าไก่อ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการกระเป่าไก่อพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำดอกไม้ประดิษฐ์พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์ในการดอกไม้ประดิษฐ์พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำหมวกก๊วยเลาะพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำหมวกก๊วยเลาะพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำ การประดิษฐ์กะลามะพร้าว พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำ การประดิษฐ์กะลามะพร้าว พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน การทำเคียวเขมร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์การทำเคียวเขมร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ขนมธรรมเนียมประเพณีพร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาใน ภาคตะวันออกเฉียง วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอ เรื่องราว ภาค ตะวันออกเฉียงที่เป็น เส้นทางการค้า และเส้นทางติด ต่อของราชอาณาจักร ตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบัน จึงเป็นที่ รวมของประชา กรหลายเชื้อชาติ ได้นำเอาความ เชื่อ ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งมีเอกลักษณ์	<p>4.2.7 ประเพณีกินเจ</p> <p>4.3 การละเล่นอื่นๆ</p> <p>4.3.12 การทายโจ๊ก</p> <p>4.3.13 การเล่นสบบ้า</p> <p>4.3.14 การเล่นลูกช่วง</p> <p>4.3.15 การเล่นผีกระดัง</p> <p>4.3.16 การเล่นผีลอบ</p> <p>4.3.17 การเล่นผีสุ่ม</p> <p>4.3.18 ครานนาหรือวิ่ง คราด</p> <p>4.3.19 การรำเทียน</p> <p>4.3.20 หมากรูกคน</p> <p>4.3.21 มวยต๊ับจาก</p> <p>4.3.22 เเทงตุ๊ก ละครชาตรี</p>	<p>- บอร์ด Graphic การละเล่น พร้อมคำ บรรยาย</p>
	<p>หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาค ตะวันออกเฉียง</p> <p>5.1 ชนต่างวัฒนธรรมในชุมชน ภาคตะวันออกเฉียง</p> <p>5.2 ชาวซอง</p> <p>5.3 ชาวจีน</p>	<p>- Board Acrylic ข้อมูลชาติพันธุ์วิทยาในภาค ตะวันออกเฉียง</p> <p>- Board Acrylic แผนที่แสดงตำแหน่งชาติ พันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง</p> <p>- ภาพ Durata กลุ่มคนในอริยาบทต่างๆ แสดงชาติพันธุ์ที่แตกต่างกัน</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพถ่ายเรือนของ หุ่นจำลองการแต่งกายของชนต่างวัฒนธรรม ในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพถ่ายเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันของชาวซอง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงการจักสานเสื่อของ ชาวซอง พร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพสมเด็จพระ เจ้าตากสินมหาราช, วัดจีนประชาสโมสร จังหวัดฉะเชิงเทรา สมัย ร.3, ร้านค้าริมทาง แบบอิทธิพลจีน จังหวัดจันทบุรี,</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
ของตนเองเข้ามา	<p>5.4 ชาวลาว</p> <p>5.5 ชาวไทยมุสลิม</p> <p>5.6 ชาวเขมร</p> <p>5.7 ชาวมอญ</p>	<p>ประติมากรรมปูนปั้น พระอุโบสถหลังเก่า วัดป่าประดู่</p> <p>พร้อมคำบรรยาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - Board Acrylic ภาพลายเส้นเรือสำเภา "เสียนได้" สมัยกรุงศรีอยุธยา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพถ่ายพระอุโบสถหลังเก่าวัดใหญ่ทักษิณา จังหวัดนครนายก, ต้นศรีมหาโพธิ์ จังหวัดปราจีนบุรีพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพถ่ายเครื่องจักรสานประเภท เครื่องมือ ,เครื่องใช้ อำเภอน้ำสนิคม จังหวัดชลบุรี พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพเรือนพักอาศัย และเรือนทางอาชีพ ของชาวลาว - Board Acrylic ภาพลายเส้นเรือนพักอาศัย และเรือนทางอาชีพ ของชาวลาว - บอร์ด Graphic แสดงภาพสุเหร่ามุสลิมที่ตำบลคลองน้ำเขียว อำเภอลำลูกกา จังหวัดตราด พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพเครื่องจักรสานชาวหัวลำโพง พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายเรือผีหลอกใช้สำหรับการจับปลา พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพ ภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวมอญในเขตอำเภอนมสาร พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพถ่ายวัดและเจดีย์เก่า ซึ่งมีรูปแบบลักษณะเป็นเจดีย์แบบมอญพร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic แสดงภาพถ่ายประเพณีที่สำคัญของชาวมอญ 5 ประเพณี พร้อมคำบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
<p>หัวข้อที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ</p> <p>วัตถุประสงค์ ต้องการนำเสนอถึงเรื่องราวบุคคลสำคัญที่มีส่วนร่วมในด้านการปกครอง เศรษฐกิจสังคม วรรณกรรม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม บุคคลเหล่านี้ไม่ถือว่าเป็นระดับผู้นำหรือสามัญชน มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์และบุคคลสำคัญในท้องถิ่นซึ่งสร้างชื่อเสียงให้แก่ภาคตะวันออก</p>	<p>5.8 ชาวญวน</p> <p>หัวข้อที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ</p> <p>6.1 บุคคลสำคัญด้านประวัติศาสตร์</p> <p>6.1.1 พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์</p> <p>6.1.2 จอมพล มหาอำมาตย์เอก เจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี</p> <p>6.1.3 พระยาราชวังสัน (พระชลบุรี – หวังสมุทธานนท์)</p> <p>6.2 บุคคลสำคัญด้านศาสนา</p> <p>6.2.1 สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวรเถร)</p> <p>6.2.3 สมเด็จพระวันรัต (นิรันดร – นิรันตโร)</p> <p>6.2.4 พระราชมมาจารย์</p> <p>6.3 สาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน</p> <p>6.3.1 นางปราณี บริบูรณ์</p> <p>6.3.2 นางจริยา พานิชอัครา</p> <p>หัวข้อที่ 7 หออัครศิลปิน</p> <p>7.1 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ</p> <p>7.2 องค์อัครศิลปินงานศิลปะ</p> <p>7.3 งานศิลปะสาขาทัศนศิลป์</p>	<p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญวนในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราดพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพชาวญวนในวัดจันทร์ ริเริ่มการทอเสื่อที่จังหวัดจันทบุรี และภาพต้นกกที่ใช้ทอเสื่อพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพ และผลงานพร้อมคำบรรยาย</p> <p>- บอร์ด Graphic ภาพถ่ายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9</p> <p>- บอร์ด Graphic แสดงภาพวาดฝีมือพระหัตถ์ พร้อมคำบรรยาย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่	หัวเรื่องและเนื้อหาการจัดแสดง	ลักษณะการจัดแสดง
หัวข้อที่ 7 หอศิลป์ศิลปิน <u>วัตถุประสงค์</u> หัวข้อที่ ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวพระ ราชประวัติและ พระราชกรณียกิจ ของพระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว รวมถึงพระ ปรีชาสามารถ ทางศิลปะหลาย ด้านจนได้รับการ ยกย่องว่าเป็น "อัครศิลปิน"	7.3.1 งานจิตรกรรม 7.3.2 งานประติมากรรมและ ประติมากรรม 7.3.3 งานภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ 7.3.4 งานหัตถกรรม 7.4 งานศิลปะสาขา วรรณศิลป์ 7.5 งานศิลปะสาขาดุริยางค ศิลป์	<ul style="list-style-type: none"> - บอร์ด Graphic แสดงงานประติมากรรม ภาพถ่ายทรงปั้นและแกะไขพระพุทธรูปหลาย องค์ พร้อมคำบรรยาย 1. พระพุทธรูปราชูปถัมภ์ 2. พระพุทธรูปปางประทานพร 3. พระกิ่ง ภ.ป.ร. 4. พระพุทธรูป มงคลสามัคคี - บอร์ด Graphic แสดงงานภาพ ประติมากรรม พร้อมคำบรรยาย 1. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ 2. หญิงเปลือย - บอร์ด Graphic ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ และ ภาพถ่ายกล้องที่ทรงใช้ พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ภาพการต่อเรือ พร้อมคำ บรรยาย 1. เรือใบมด 2. เรือใบชุปเปอร์มด 3. เรือใบไมโครมด - บอร์ด Graphic ภาพหนังสือ พร้อมคำ บรรยาย 1. นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ 2. ตีโต 3. มหาชนก - บอร์ด Graphic ภาพทรงดนตรี, เครื่อง ดนตรีต่างๆ เช่น แซกโซโฟน, คลานีเน็ต, ทรัม เปต และเปียโน พร้อมคำบรรยาย - บอร์ด Graphic ข้อมูลหนังสือโน้ตเพลง, เนื้อเพลง, แผ่น C.D. เพลงพระราชนิพนธ์ ต้นฉบับ และศิลปินต่างนำมาร้องใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน 1.1 ยุคก่อนประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดีจังหวัดชลบุรี	ต้องการ นำเสนอ ถึงเรื่อง				- Computer Touch Screen เพื่อสืบค้นข้อมูลอย่าง ละเอียด	1	1.90	1.90
	ราวการตั้ง ถิ่นฐาน		- แผนที่แสดงตำแหน่ง โบราณคดีในภาคตะวันออก		- ตู้จัดแสดง ซอนแนวแผงไฟ สำหรับกดปุ่ม	1	3.12	3.12
	ชุมชนตั้ง มนุษย์ตั้ง แต่ยุค		- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณคดีในจังหวัดชลบุรี		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1.1.1 โคกพนมดี (สมัย หินใหม่)	ก่อน ประวัติ		- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณคดีเฉพาะแหล่ง		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1.1.2 โคกระกา	ศาสตร์		โบราณคดีโคกพนมดี, โคก ระกา, โคกฝรั่ง และเนินสำโรง					
1.1.3 โคกฝรั่ง	(ยุคหิน ใหม่) ตั้ง							
1.1.4 เนินสำโรง	แต่เริ่ม ดำรงชีวิต		- ภาพแสดงทัศนียภาพแหล่ง โบราณคดีจังหวัดชลบุรี		- ตู้ซอนไฟ Duratan	2	1.53	3.06
	ด้วยการ พึ่งพา		- ภาพถ่ายแสดงหลักฐานเนิน ดินขนาดใหญ่ และภาพถ่าย		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด	วัตถุจริง /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
อ า ศั ย อ า ห า ร จ า ก ผั ง ทะเล ถึง ก ระ ทัง			หลักฐานที่ค้นพบขวานหิน ขัด, เครื่องมือทำจากหิน, ภาชนะดินเผา และโครง กระดูกพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีโคกพนมดี				
สามารถ สร้ า ง เครื่องมือ หินได้ จน ถึง ยุ ค			- ภาพถ่ายแสดงหลุมหลัก ฐานโครงกระดูก และภาพ แหวนสำริด และชิ้นส่วนกำไร พร้อมคำบรรยายในแหล่ง โบราณคดีโคกกระกา	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
ประวัติด ศาสตร์ ก่อนสมัย ราชอาณา จักรสยาม			- ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ ค้นพบเครื่องมือหินขัดและ เครื่องมือทำจากกระดูกสัตว์ ป่าพร้อมคำบรรยายในแหล่ง โบราณคดีโคกกระกา	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
เริ่มมีชุมชน ขึ้นเป็น			- ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ ค้นพบภาชนะดินเผาเชือก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
	บ้านเมือง		ทาบ และลดลายพร้อมคำ บรรยาย ในแหล่งโบราณคดี โคกฝรั่ง					
			- ภาพถ่ายแสดงหลักฐานที่ ค้นพบภาชนะดินเผาชนิด ต่างๆ และแสดงสีสันภาชนะ ดินเผาพร้อมคำบรรยาย ใน แหล่งโบราณคดีเป็นสำโรง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
1.1.5 บ้านนายต๋ม 1.1.6 เมืองศรีพโล			- ภาพถ่ายแสดงเนินดินขนาดใหญ่ และภาพถ่ายหลักฐาน ที่ค้นพบเศษเครื่องถ้วยพร้อม คำบรรยายในแหล่งโบราณ คดีบ้านนายต๋ม	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
1.1.7 เนินคุณยาย			- ภาพถ่ายแสดงเนินดินคล้าย ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ เศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ และแสดงลดลายภาชนะ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			ต่างๆ พร้อมคำบรรยายใน แหล่งโบราณคดีเนินคูนยาย				
1.1.8 นนงปักชี			- ภาพถ่ายแสดงเนินดินตั้ง อยู่บนที่ราบ ,ภาพถ่ายแสดง หลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะ ดินเผา และลวดลาย,สีสัน ภาชนะในแหล่งโบราณคดี บ้านนนงปักชี	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.9 เนินเกาะกลาง			- ภาพถ่ายแสดงเนินดิน,ภาพ ถ่ายแสดงหลักฐานที่ค้นพบ เศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ และแสดงลวดลาย,สีสัน ภาชนะพร้อมคำบรรยายใน แหล่งโบราณคดีเนินเกาะ กลาง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.10 บ้านดอนล่าง			- ภาพถ่ายแสดงเนินดิน , ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
			กะโหลกศีรษะมนุษย์ และ ภาพถ่ายเศษภาชนะดินเผา ชนิดต่างๆ และสีสันทอง ภาชนะพร้อมคำบรรยายใน แหล่งโบราณคดีบ้านดอนล่าง					
1.1.11 เนินสวนนาย 1.1.12 สระน้ำ			- ภาพถ่ายแสดงเนินดิน และหลักฐานที่ค้นพบภาพ ถ่ายเศษภาชนะดินเผา เนื้อ หยาบ แสดงลวดลายต่างๆ และหินบดในแหล่งโบราณ คดีเนินสวนนาย	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
1.1.13 ถ้ำเขาชะอาง			- ภาพถ่ายแสดงเขาหินปูน มี 5 ยอดและภาพถ่ายหลักฐาน ที่ค้นพบแสดงโครงกระดูก มนุษย์ ขวานหิน และภาชนะ ดินเผาในถ้ำเขาชะอาง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด					
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
		- ลายเส้นแสดงหลุมหลักฐาน ที่ขุดค้นพบ ในแหล่งโบราณ คดีโคกพนมดี และโคกกระกา - ลายเส้นแสดงชุมชนโบราณ มีลักษณะเป็นเมืองท่า รูป แบบเมืองเป็นวงรีในแหล่ง โบราณคดีเมืองศรีพไล		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			จำลอง ชีวิตผู้คน สมัยชุมชน โคกพน มดี ที่ ดำรงชีวิต ด้วยการ ล่าสัตว์ และแสวง	- ตู้จัดแสดง Diorama	1	3.48	3.48

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
				หาอาหาร จากสัตว์ ทะเลใน แหล่ง โบราณ คดีโคก พนมดี				
แหล่งโบราณคดีในจังหวัดจันทบุรี			-แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณคดีในจังหวัดจันทบุรี	-บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
1.1.14 บนเนินสูง			- ภาพแสดงทัศนียภาพแหล่ง โบราณคดีจังหวัดจันทบุรี - ภาพถ่ายสภาพเมืองโบราณ มีกำแพงเมือง คูเมือง ตั้งอยู่ บนเนินสูงในจังหวัดจันทบุรี	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53	
1.1.15 บ้านเสม็ดงาม			-ภาพถ่ายแหล่งซากเรือ โบราณจมอยู่ในบ่อน้ำ "คูต่อ เรือพระเจ้าตากสิน" ในบ้าน	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
1.1.16 แหล่งโบราณคดีได้นำ		เสมีดงาม						
		- ภาพถ่ายแหล่งเรือจมใต้น้ำ และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษเครื่องถ้วยไทยและจีนในแหล่งโบราณคดีได้นำ			- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
		- ภาพถ่ายทางอากาศสภาพเมืองโบราณมีกำแพงเมือง คูเมืองในจังหวัดจันทบุรี			- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
แหล่งโบราณคดีในจังหวัดระยอง		- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีใน จังหวัดระยอง			- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
		- ภาพแสดงทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีจังหวัดระยอง			- ตู้ซอไฟ Duratan	1	1.53	1.53
1.1.17 ถ้ำเจ็ดชั้น		- ภาพถ่ายเขาหินปูน และหลักฐานที่ค้นพบภาชนะดินเผา หินลับ เศษกระดูกสัตว์ เปลือกหอย เครื่องมือหินขัด ในแหล่งโบราณคดีถ้ำเจ็ดชั้น			- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
1.1.18 ถ้ำละคร			- ภาพถ่ายเขาคันทนุ และ หลักฐานที่ค้นพบค้นพบเศษ ภาชนะดินเผา ในแหล่ง โบราณคดีถ้ำละคร	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.19 ถ้ำเสือแก้ว			- ภาพถ่ายถ้ำหินปูน และ ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ เศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ และเครื่องมือหิน พร้อมคำ บรรยายในถ้ำเสือแก้ว	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.20 บ้านค่าย			- ภาพถ่ายที่ราบริมน้ำ และ ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ พระพุทธรูปสมัยอยุธยาตอน ปลาย หินทรายแดง และหิน ทรายขาว ในแหล่งโบราณคดี บ้านค่าย	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณคดีในจังหวัด	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
แหล่งโบราณคดีในจังหวัดปราจีนบุรี		ปราจีนบุรี					
		- ภาพถ่ายทางอากาศใน จังหวัดปราจีนบุรี		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
		- ภาพแสดงทัศนียภาพแหล่ง โบราณคดีจังหวัดปราจีนบุรี		- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53
1.1.21 สระน้อย		- ภาพถ่ายเมืองเก่า อยู่บน เนินดินสูงพร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีสระน้อย		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.22 สระยายลิ้ง		- ภาพถ่ายสระน้ำ บนเนินดิน และบ่อน้ำศิลาแลง แหล่ง โบราณคดีสระยายลิ้ง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.23 ลายพระหัตถ์ จ.ป.ร		- ภาพถ่ายศิลาแลงลายพระ หัตถ์ของพระบาทสมเด็จพระ จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.24 โลกขวาง		- ภาพถ่ายบ่อน้ำโบราณรูป กลมในแหล่งโบราณคดีโคก ขวาง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
1.1.25 สระตารอด			- ภาพถ่ายโบราณสถานและ สระน้ำในแหล่งโบราณคดี สระตารอด		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.26 บ้านหัวขา			- ภาพถ่ายสระน้ำขนาดเล็ก ใหญ่ เป็นหินศิลาแลงและ ภาพถ่ายเนินดินในแหล่ง โบราณคดีสระน้ำบ้านหัวขา		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.27 วัดตันโพธิ์ ศรีมหา โพธิ์			- ภาพถ่ายต้นโพธิ์ที่มาจาก ลังกาคำในวัดตันโพธิ์ ศรี มหาโพธิ์		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.28 สระแก้ว			- ภาพถ่ายสระแก้วเป็นสระ โบราณและภาพถ่ายผนังสระ แกะสลักเป็นรูปสัตว์บนผนัง ศิลา		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.29 สระมะเขือ			- ภาพถ่าย โฉมศิลาแลง ใน สระมะเขือ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.30 วัดแสงสว่าง			- ภาพถ่ายฐานพระปรางค์					

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
			เป็นศิลาแลง ในวัดแสงสว่าง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.31 วัดแสงสว่าง			- ภาพถ่ายซากฐานปราสาท ศิลาแลงในบ้านปราสาท		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.32 บ้านแก่งดินสอ			- ภาพถ่ายเนินดินหลักฐาน ค้นพบเศษภาชนะดินเผา เศษภาชนะเครื่องถ้วยจีน แหล่งโบราณคดีบ้านแก่งดิน สอ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.33 ทับไทร			- ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ เศษภาชนะดินเผา, เครื่องถ้วย น้ำเงินบนพื้นขาว เครื่องถ้วย เบญจรงค์พร้อมคำบรรยาย ในแหล่งโบราณคดีทับไทร		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณคดีในจังหวัด นครนายก		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- ภาพแหล่งโบราณคดีริม		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
แหล่งโบราณคดีในจังหวัดนครนายก			คลองบ้านนา					
1.1.34 ริมคลองบ้านนา			- ภาพทัศนียภาพแหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนาและเขาล้อม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.35 บ้านเขาล้อม			- ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบพวกเครื่องมือหินขัดและเครื่องมือสำริดในการทำเกษตรกรรมแหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนา		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบลูกกระพวนสำริด หินโกลนทรงกลม ชันน้ำสำริด		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- ฉายเส้นแสดงหลักฐานที่ขุดค้นพบ แหล่งโบราณคดีริมคลองบ้านนา		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีในจังหวัดสระแก้ว		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง					
แหล่งโบราณคดีในจังหวัดสระแก้ว			- ภาพทัศนียภาพแหล่ง โบราณคดีจังหวัดสระแก้ว		- ตู้ซอไฟ Duratan	1	1.53	1.53
1.1.36 เขาฉกรรจ์			- ภาพถ่ายเขานินปุน และ ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ เศษภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ ลูกปัดแก้ว และดินเผา ที่ เขาฉกรรจ์		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.37 ปราสาทหิน			- ภาพถ่ายซากวัดศุภกระจาย อยู่ทั่วไป พร้อมคำบรรยายใน ปราสาทหิน		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.38 หนองสิม			- ภาพถ่ายเนินโบราณสถาน ในหนองสิม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.39 หนองบอน 1. เนินซากปราสาท 2. สระน้ำโบราณ			- ภาพถ่ายโบราณสถานสร้าง ด้วยศิลาแลง แบบปรางค์ และสระน้ำโบราณ 2 สระใน หนองบอน		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพถ่ายจารึกที่กรอบประตู					

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
1.1.40 ทับเสียม (ทับเสียม)			ปราสาท กำแพงและซุ้ม ประตู ในทับเสียม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.1.41 เนินโบราณสถาน 1. เนินโบราณสถานสลัดไค 2. เนินโบราณสถานสลัดไค 3. โคกบัลลังก์ 4. หนองแท่น 5. หนองไผ่ล้อม 6. หนองใหญ่ 7. หนองบัลลังก์ 8. หนองพังพวย 9. หนองโบสถ์ 10. โคกตาราง 11. หนองโพธิ์สอง 12. เนินใหญ่ แหล่งโบราณคดีจังหวัดฉะเชิงเทรา			- ภาพถ่ายเป็นเนินหรือซาก โบราณสถาน และภาพถ่าย หลักฐานที่ค้นพบชิ้นส่วนเทว รูป พุทธรูป และภาชนะ ต่างๆในเนินโบราณสถาน - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณคดีในจังหวัด ฉะเชิงเทรา - ภาพทัศนียภาพแหล่งโบราณคดี จังหวัดฉะเชิงเทรา		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
					- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
					- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53
					- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53
						1	1.53	1.53
1.1.42 โคกหัวข้าว			- ภาพถ่ายหลักฐานค้นพบ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
1.1.43 บึงไผ่ดำ			ภาชนะดินเผาเนื้อหยาบ ลายเชือกทาบตกแต่งและขูดขีด ขวานหินขัดสีเทาอมเขียวในบึงไผ่ดำ					
1.1.44 โศกพนมรภาพ			- ภาพถ่ายเนินดิน และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบเศษภาชนะดินเผา ตกแต่งด้วยลายเชือกทาบ กำไลมือทำด้วยเปลือกหอย ต่างหูทำด้วยหิน ในโศกพนมรภาพ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม			- แผนที่แสดงเส้นทางอารยธรรมอินเดียสู่คาบสมุทรมอินโดจีน	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
1.2.1 เมืองพระรถ จังหวัดชลบุรี - จังหวัดปราจีนบุรี			- ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณอำเภอศรีมโหสถ	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53	
			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด	วัตถุจริง	หุ่นจำลอง				
			โบราณคดีเมืองพระรถ					
			- ภาพถ่ายแสดงรูปแบบผังเมือง คูน้ำ คันดิน แนวกำแพงเมือง และภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบพระพุทธรูป เครื่องปั้นดินเผา ในเมืองพระรถ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ลายเส้นแสดงหลักฐานที่ร่องรอยผังเมือง และศาสนสถานเมืองพระรถ		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- แผนที่แสดงตำแหน่งเส้นทางคมนาคมทางบกทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีเมืองพญาเร่		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1.2.2 เมืองพญาเร่ จังหวัดชลบุรี			- ภาพทัศนียภาพเมืองพญาเร่		- ตู้ซอห์นไฟ Duratan	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม
		แผนที่/ภาพวาด					
		วัตถุประสงค์จริง	ภาพถ่าย / หุ่นจำลอง				
			- ลายเส้นแสดงหลักฐานที่ร่องรอยผังเมือง - ลายเส้นตำแหน่งเส้นทางคมนาคมทางน้ำเกี่ยวกับการค้าในประเทศแถบเอเชีย	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1.2.3 เมืองศรีฟโล จังหวัดชลบุรี			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีเมืองศรีฟโล - ภาพทัศนียภาพเมืองศรีฟโล - ภาพถ่าย เครื่องปั้นดินเผา, ซากใบเสมา และจำลองขามเคลือบต่างๆในแหล่งโบราณคดีศรีฟโล	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic - บอร์ดจัดแสดง Graphic	1 1	1.53 1.53	1.53 1.53
1.2.4 โบราณสถานสระมรกต จังหวัดปราจีนบุรี			- แผนที่แสดงตำแหน่งโบราณสถานสระมรกต จังหวัดปราจีนบุรี	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- ภาพทัศนียภาพแหล่งโบราณสถานสระมรกต	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด					
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			-ภาพถ่ายแสดงรอยพระพุทธรูป บาทคูที่โบราณสถานสระ มรกต	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ลายเส้นแสดงลวดลาย บริเวณขอบสระแก้ว	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- ภาพถ่ายภาชนะดินเผาและ เศษเครื่องเคลือบ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.2.5 เมืองดงละครจังหวัด นครนายก			-แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณสถานดงละคร	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- ภาพถ่ายเมืองดงละคร มีคู น้ำ คันดินรอบฝั่งเมือง และ ภาพถ่ายโบสถ์ วิหาร สถูป เจดีย์	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.2.6 ปราสาทสติกก้อกรม จังหวัดสระแก้ว			-แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณสถานปราสาทสติกก้อ กรม	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			-ภาพทัศนียภาพแหล่ง	- ตู้ซอนไฟ Duratan	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุประสงค์จริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			โบราณสถานปราสาทสตี๊กกี้ อกรรม จังหวัดสระแก้ว				
			- ภาพลายเส้นปราสาทสตี๊กกี้ อกรรม	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- ภาพถ่ายทับหลังที่พบใน ปราสาทสตี๊กกี้อกรรม	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53
1.2.7 ปราสาทเขาน้อย จังหวัดสระแก้ว			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง โบราณสถานปราสาทเขา น้อย	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1.2.8 เมืองพะเนียด จังหวัด จันทบุรี			- ภาพทัศนียภาพแหล่ง โบราณสถานปราสาทเขา น้อย	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53
			- ภาพลายเส้นปราสาทเขา น้อย - ภาพถ่ายทับหลังที่พบใน ปราสาทเขาน้อย	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
			- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่ง	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.20 หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด	วัตถุจริง	หุ่นจำลอง				
1.2.9 ปราสาทเมืองฝ้าย จังหวัด สระแก้ว			โบราณสถานเมือง พะเนียด จังหวัดจันทบุรี					
1.2.10 ปราสาทหินบ้านและ ลมนดิน จังหวัดสระแก้ว			- ภาพทัศนียภาพแหล่ง โบราณสถานเมืองพะเนียด จังหวัดจันทบุรี		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1.2.11 ปราสาทตาโอบสระแก้ว			- ภาพถ่ายหลักฐานที่ค้นพบ ทับหลัง, ใบเสมา, ปฏิมากรรม รูปสิงห์					
1.2.12 ปราสาทพุนผลสระแก้ว								
1.2.13 ปราสาทหนองผัก จังหวัดสระแก้ว								
1.2.14 ปราสาทสระแจง จังหวัดสระแก้ว			- ภาพถ่ายเส้นโบราณสถาน เมืองพะเนียด		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1.2.15 ปราสาทเขาโล้นสระแก้ว			- ภาพทัศนียภาพปราสาท เมืองฝ้าย, ปราสาทหินบ้าน, ปราสาทตาโอบ, ปราสาทพุน ผล, ปราสาทหนองผัก, ปราสาทสระแจง, ปราสาท เขาโล้น, ปราสาทบ้านน้อย		- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53
1.2.16 ปราสาทบ้านน้อยจังหวัด สระแก้ว								
1.2.17 โบราณสถานพานหิน จังหวัดปราจีนบุรี								

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 1 = 146.2 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.21 หัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ 2.1 เมืองขึ้นกรมมหาราชไทยชั้นใน 2.1.1 เมืองตะนาวศรี 2.1.2 เมืองพนมสารคาม	ต้องการนำเสนอเรื่องราวสมัยกรุงศรีอยุธยา		-แผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่งขอบเขตจังหวัด และอำเภอ ในภาคตะวันออก -แผนที่แสดงตำแหน่งเขตการปกครอง สมัยกรุงศรีอยุธยา ในภาคตะวันออก		- ตั้งจัดแสดง ซอนแนวแผงไฟ สำหรับกดปุ่ม	1	3.12	3.12
2.1.3 เมืองปราจีน 2.1.4 เมืองนครนายก	เรื่องราวของพระ		- ภาพแสดงทัศนียภาพเมืองขึ้นต่างๆ ในภาคตะวันออก		- ตู้ซอนไฟ Duratan	2	1.53	3.06
2.2 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นใน 2.2.1 เมืองพนมสนิม 2.2.2 เมืองชลบุรี 2.2.3 เมืองบางละมุง 2.3 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นนอก 2.3.1 เมืองระยอง 2.3.2 เมืองจันทบุรี 2.3.3 เมืองตราด	เจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของชาติและหนังสือราชการว่าด้วยการ		-ภาพถ่ายแสดงสถานที่สำคัญ ในภาคตะวันออก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 2 = 7.71 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
	ตามภูมิประเทศและความเหมาะสม							
หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม 3.1 โบราณวัตถุ 3.1.1 พระพนัสบดี จังหวัดชลบุรี	ต้องการนำเสนอถึงเรื่องราวการสืบราชสันตติวงศ์		- แผนที่ประเทศไทยแสดงตำแหน่งโบราณวัตถุโบราณสถานและแหล่งโบราณคดีในเขตภาคตะวันออก		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
3.1.2 หลวงพ่อตีว จังหวัดชลบุรี	สรรคค์ของมนุษย์มาตั้งแต่อดีต		- ภาพถ่ายโบราณวัตถุโบราณสถาน และแหล่งโบราณคดีในภาคตะวันออก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
3.2 โบราณสถาน 3.2.1 พระจุฑาธุชราชฐาน จังหวัดชลบุรี	สืบทอดมาจนถึงชนมรรฐม		- ภาพลายเส้นโบราณสถานในเขตภาคตะวันออก		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
3.2.2 บ่อน้ำเจ้าดารารัศมี จังหวัดชลบุรี	นิยมประเพณี		- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งเส้นทางเดินเรือระหว่าง		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
3.2.3 วัดสวนตาล จังหวัดชลบุรี	สถาปัตยกรรม		ตะวันออกและตะวันตกสมัยแรกประวัติศาสตร์					
3.2.4 วัดอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี	แสดงถึงพัฒนาการ		- บอร์ดแผนที่ประเทศไทย แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีไดโนเสาร์ และแหล่งเรือจม ในเขตภาคตะวันออก					
3.2.5 วัดเขาบางทราย จังหวัดชลบุรี	รื้อฟื้นเป็นรากฐาน							
3.2.6 วัดใหญ่อินทราคม จังหวัดชลบุรี	ความเจริญของ			- จำลอง	- ตู้จัดแสดง Display	1	3.48	3.48
3.2.7 วัดโบสถ์ จังหวัดชลบุรี	ท้องถิ่นวัฒนธรรมที่			สินค้า				
3.2.8 สระสี่เหลี่ยม จังหวัดชลบุรี	สำคัญ			ซากเรือ				
3.2.9 วัดบางเป้ง จังหวัดชลบุรี	ภาคตะวันออก		- ภาพถ่ายซากเรือสำเภา และวัตถุที่ขุดค้นพบ	สำเภา				
3.2.10 วัดพลับ จังหวัดชลบุรี			- ภาพลายเส้นซากเรือสำเภา - ภาพถ่ายภาพการปฏิบัติงานโบราณคดีไดโนเสาร์ ในภาคตะวันออก					

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง					
<p>3.3 แหล่งโบราณคดีโบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์</p> <p>3.3.1 โคกพนมดี (ยุคหินใหม่) จังหวัดชลบุรี</p> <p>3.3.2 โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ริมคลองบ้านนา จังหวัดนครนายก</p>				<ul style="list-style-type: none"> - จำลองเรือสำเภาและเทคโนโลยีการต่อเรือ 	- ผู้จัดแสดง Model	1	3.48	3.48
<p>3.3.3 โบราณคดียุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม</p> <p>1. เมืองพระรถ</p> <p>2. เมืองพญาเร่</p> <p>3. เมืองศรีพโล</p>			<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งประวัติศาสตร์ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ภาพทัศนียภาพวัดใหญ่อินทรา - ภาพอนุสาวรีย์พระเจ้าตากสินหน้าวัดใหญ่ - ภาพทัศนียภาพสะพานหัวค่าย ถนนวิชิตสงคราม 		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
<p>3.3.4 แหล่งโบราณคดีไดโนเสาร์และแหล่งเรือจม</p> <p>1. เส้นทางการเดินทางเรือระหว่างตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตกสมัย</p>			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพทัศนียภาพสะพานหัวค่าย ถนนวิชิตสงคราม - แผนที่เส้นทางเดินทัพของสมเด็จพระเจ้าตากสิน 		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
แรกประวัติศาสตร์		มหาราช						
2. ประวัติการเดินเรือยุคแรก เริ่มน่านน้ำไทย แหล่งเรือจม จังหวัดชลบุรี 3. แหล่งเรือจมเกาะคราม 4. แหล่งเรือจมเกาะราง เกวียน 5. แหล่งเรือจมเกาะสีชัง 1 6. แหล่งเรือจมเกาะสีชัง 2			มหาราช - ภาพทัศนียภาพอนุสาวรีย์ สมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราช,ภาพถ่ายเรือลำภา เสม็ดงาม จังหวัดจันทบุรี - ภาพเมืองจันทบุรี สถานที่ ประวัติ ศาสตร์การกู้ชาติของ สมเด็จพระเจ้าตากสิน มหาราช		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
7. แหล่งเรือจมเกาะสีชัง 3 จังหวัดชลบุรี			- แผนที่เส้นทางประกอบ นิราศเมืองแกลง		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
8. แหล่งเรือจมหน้าอ่าว พัทยา 9. แหล่งเรือจมเกาะสมุย 10. แหล่งเรือจมสัตหีบ 11. แหล่งเรือจมอีร้า 12. แหล่งเรือจมเกาะลิ้น			- ภาพทัศนียภาพเมืองพนัส นิคม - ภาพทัศนียภาพค่ายเนิน วง, ภาพถ่ายพระบาทสมเด็จพระ นั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาล ที่ 3,ภาพถ่ายเสาหลักเมือง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
13. แหล่งเรือจมเรือนาจอม เทียน			ณ.วัดโยธานิมิตร จังหวัด จันทบุรี					
14. แหล่งเรือจม ช่องแสมสาร			-แผนที่แสดงตำแหน่งประเทศ สยาม ในรัชกาลพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้ารัช กาลที่ 5	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
15. แหล่งเรือจมหินหลักเบ็ด แหล่งเรือจมจังหวัดระยอง								
16. แหล่งเรือจมเกาะทะลุ			-ภาพบรรยากาศเมืองจังหวัด จันทบุรี - จังหวัดตราด,ภาพ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
17. แหล่งเรือจมทะเล			ถ่ายสมัยรัชกาลที่ 5					
18. แหล่งเรือจมประแสร์			- ภาพฝรั่งเศสยึดครองจังหวัด จันทบุรี - จังหวัดตราด สมัย					
19. แหล่งเรือจมแก่ง			รัชกาลที่ 5					
แหล่งเรือจมจังหวัดจันทบุรี								
20. แหล่งเรือจมหมู่ใหญ่			- ภาพพระแสงคัสตราประจำ เมืองตราด , ภายถ่าย น.ท.					
21. แหล่งเรือจมบางกระไซ 2			หลวงพร้อม วีรพันธุ์					
แหล่งเรือจมจังหวัดตราด								
22. แหล่งเรือจมเรือช้าง								
23. แหล่งเรือจมเกาะกระดาด			-ภาพลายเส้นเปรียบเทียบเรือ รบไทย - ฝรั่งเศส	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
3.4 แหล่งประวัติศาสตร์								

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
3.4.1 วัดใหญ่อินทรม 3.4.2 สะพานหัวค้าย 3.4.3 เมืองจันทบุรี 3.4.4 สุนทรภู่กวีเอก			- ภาพเหตุการณ์บริเวณการสู้รบเรือไทย - ฝรั่งเศส, พิธีส่งคืนเมืองตราดและมอบเกาะกงให้ฝรั่งเศส		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
รัตนโกสินทร์ จังหวัดระยอง 3.4.5 เมืองพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี สมัยรัชกาลที่ 3 3.4.6 ค่ายเนินวง จังหวัดจันทบุรี สมัยรัชกาลที่ 3 3.4.7 ฝรั่งเศสยึดครอง จังหวัดจันทบุรี - จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5 3.4.8 ยุทธศาสตร์ทางทะเลที่เกาะช้าง จังหวัดตราด สมัยรัชกาลที่ 5			- ภาพตึกแดงและคุกซีโก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
3.5 ย่านประวัติศาสตร์ 3.5.1 ท่าเกวียน			- แผนที่แสดงตำแหน่งย่านประวัติศาสตร์ในเขตภาคตะวันออกเฉียง		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด	วัตถุจริง /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
3.5.2 บ้านหัวถนน 3.5.3 บ้านท่ากระดาน			- ภาพย่านประวัติศาสตร์ใน เขตภาคตะวันออก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
3.5.4 บ้านท่าข้าม 3.5.5 บ้านท่าบุญมี 3.5.6 บ้านท่าตะกูด 3.5.7 หมู่บ้านอ่างศิลา 3.5.8 แหล่งผลิตภัณฑ์ จักสานพนัสนิคม 3.6 สถาปัตยกรรมในภาค ตะวันออก 3.6.1 สถาปัตยกรรม ประเภทวัด สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี			- แผนที่แสดงตำแหน่ง สถาปัตยกรรมประเภทวัด, ประเภทวังและอาคารสถานที่ และประเภทบ้านพักอาศัยใน ภาคตะวันออก	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1. พระอุโบสถและศาลาเก่า วัดใหญ่อินทรา 2. พระปรางค์วัดใหญ่อินทรา			- ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วัดในจังหวัดชลบุรี - ภาพถ่ายพระอุโบสถ, ศาลาเก่าวัดใหญ่อิน	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	3	1.53	4.59

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
3. หอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้น ลาน			ทราวมและพระปรางค์วัดใหญ่ อินทราชม					
4. หอพระพุทธสิหิงค์			- ภาพถ่ายหอพระไตรปิฎก วัดใต้ต้นลาน					
5. พระอุโบสถวัดโบสถ์			- ภาพลายเส้นหอพระไตร ปิฎกวัดใต้ต้นลาน					
6. เจดีย์ทรงกลมวัดโบสถ์			- ภาพถ่ายหอพระพุทธสิหิงค์ และพระพุทธสิหิงค์					
7. ศาลาพิงธรรม			- ภาพถ่ายพระอุโบสถและ เจดีย์ทรงกลมวัดโบสถ์					
8. อาคารวัดสวนตาล			- ภาพถ่ายศาลาพิงธรรม (ศาลาใต้)					
9. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง			- ภาพถ่ายอาคารวัดสวนตาล					
10. เจดีย์ 3 องค์วัดอ่างศิลา			- ภาพถ่ายศาลเจ้าพ่อหลัก เมือง					
11. พระอุโบสถวัดอ่างศิลา			- ภาพถ่ายเจดีย์ 3 องค์วัด อ่างศิลา และ ปูนปั้นรูป					
12. หอระฆังวัดเขาบางทราย								
13. พระไสยาสน์วัดเขาบาง ทราย								
14. ศาลาเก้าห้องวัดเขาบาง ทราย								
15. พระมณฑปวัดเขาบาง ทราย								

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
16. พระเจดีย์โพรง พระเจดีย์ตัน 17. พระอุโบสถวัดบางเป้ง 18. กุฏิวัดบางเป้ง 19. พระอุโบสถวัดตาลล้อม 20. พระอุโบสถ. วัดญาณ-สังว รารามรวมหาวิหาร 21. พระมหาธรรมเจดีย์มหา จักรีพิพัฒน์วัดญาณ-สังวรารามรวม หา วิหาร 22. พระมหามณฑปพระพุทธ บาท ภปร. สก. 23. ศาลสมเด็จพระศรีนคริน ทราบรมราชชนนีวัดญาณ-สังวรา รามรวมหาวิหาร 24. วิหารพระศรีอริยมตไตรย วัดญาณ-สังวรารามรวมหาวิหาร			ครูทแบก -ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดอ่าง ศิลา - ภาพถ่ายหอรระสังวัดเขา บางทราย, พระไสยาสน์วัด เขาบางทราย, ศาลาเก้าห้อง วัดเขาบางทราย, พระมณฑป วัดเขาบางทราย -ภาพถ่ายพระเจดีย์โพรงและ พระเจดีย์ตัน -ภาพถ่ายพระอุโบสถและกุฏิ วัดบางเป้ง -ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดตาล ล้อม -ภาพถ่ายอาคารทางศาสนา ในวัดญาณ-สังวรารามรวม หาวิหาร					

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด	วัตถุจริง /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
25.อเนกกุศลศาลา (วิหาร เขียน) วัดญาณ-สังวรารามวรมหา วิหาร			- ภาพถ่ายพระอุโบสถ และหอไตรวัดหนองเกต ใหญ่				
26. พระอุโบสถวัดหนองเกต ใหญ่			- ภาพถ่ายมณฑปพระพุท บาทวัดบางพระวรวิหาร				
27. หอไตรวัดหนองเกตใหญ่			- ภาพลายเส้นพระอุโบสถ, ศาลาเก่าวัดใหญ่ และพระ ปราสาทวัดใหญ่อินทรม	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
28. มณฑปพระพุทบาทวัด บางพระวรวิหาร			- ภาพลายเส้นหอพระไตร ปิฎกวัดใต้ต้นลาน - ภาพลายเส้นอุโบสถ และเจดีย์ทรงกลมวัด โบสถ์				
สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี			- ภาพถ่ายสถาปัตยกรรม ประเภทวัดในจังหวัด จันทบุรี	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	2	1.53	3.06
1. วัดพะเนียด							
2. อุโบสถวัดทอง							

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
<p>ทั่ว</p> <p>3. พระอุโบสถวัดไผ่ล้อม</p> <p>4. พระเจดีย์วัดโยธานิมิตร</p> <p>5. เจดีย์กลางน้ำวัดพลับ</p> <p>6. หอไตรกลางน้ำวัดพลับ</p> <p>7. วิหารไม้วัดพลับ</p> <p>8. พระปรางค์วัดพลับ</p> <p>9. เมรุเผาศพวัดพลับ</p> <p>10. วัดเขาสุกิม</p> <p>11. เจดีย์ทรงกลมวัดเขาสุกิม</p> <p>12. กุฏิวัดวันยาวบน</p> <p>13. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัดเกวียนหัก</p>			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายวัดพะเนียด หรือเมืองกาใจ - ภาพถ่ายอุโบสถวัดทองทั่ว - ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดไผ่ล้อม และจิตรกรรมฝาผนัง - ภาพถ่ายพระเจดีย์วัดโยธานิมิตร - ภาพถ่ายเจดีย์กลางน้ำ, หอไตรกลางน้ำวัดพลับ - วิหารไม้วัดพลับ, พระปรางค์วัดพลับ, เมรุเผาศพวัดพลับ - ภาพถ่ายวัดเขาสุกิม และเจดีย์ทรงกลมวัดเขาสุกิม - ภาพถ่ายกุฏิวัดวันยาวบน และลวดลายไม้ฉลุ - ภาพถ่ายพระอุโบสถ 					

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
14. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัด ตะปอนน้อย 15. พระอุโบสถ วัดวังหิน 16. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัด ท่าแคลง			(หลังเก่า)วัดเกษียณหัก และส่วนซอฟ้า ,โบระกา และทางหงส์ -ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า)วัดตะปอนน้อย และส่วนหน้าบัน -ภาพถ่ายพระอุโบสถ วัดวัง หิน -ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า)วัดท่าแคลง และภาพ ถ่ายปูนปั้นเหนือกรอบประตู วัดท่าแคลง - ภาพถ่ายศาลาการเปรียญ วัดท่าแคลงและภาพถ่ายซุ้ม ประตูเก่า - ภาพลายเส้นหอไตร					
				- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง					
สถาปัตยกรรมจังหวัดตราด 1. พระอุโบสถวัดบุปผาราม 2. พระมณฑป 3 หลังวัดบุปผาราม 3. หอสมุดมนต์วัดบุปผาราม 4. พระวิหารวัดบุปผาราม 5. พระพุทธไสยาสน์วัดบุปผาราม 6. พระวิหารผากระดานวัดบุปผาราม 7. หอระฆังวัดบุปผาราม 8. พระอุโบสถและวิหาร(หลังเก่า)วัดโยธานาน			กลางน้ำวัดพลับ และวิหารไม้วัดพลับ - ภาพสถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดตราด - ภาพถ่ายพระอุโบสถ, พระมณฑป 3 หลัง, หอสมุดมนต์, พระวิหาร, พระพุทธไสยาสน์, พระวิหารผากระดานและหอระฆัง ภายในวัดบุปผาราม - ภาพถ่ายพระอุโบสถและวิหาร(หลังเก่า)วัดโยธานันมิตร - ภาพถ่ายฐานเจดีย์เก่าก่อด้วยศิลาแลง วัดลำตวน - แผนผังภายในวัดบุปผาราม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพลายเส้นสถาปัตยกรรมภายในวัดบุปผาราม		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย					
สถาปัตยกรรมจังหวัดระยอง 1. พระอุโบสถ (หลังเก่า) วัดลุ่มมหาชัยชุมพล 2. หอพระพุทธ อังคีรส 3. พระอุโบสถ (หลังเก่า) วัดโขดทิมทาราม 4. พระเจดีย์ เก่าวัดเก้ง (จันทอุดม) 5. เจดีย์กลางน้ำ 6. หอไตรกลางน้ำวัดบ้านเก่า ทองธาราม 7. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัด บ้านเก่าทองธาราม 8. พระมณฑปพระพุทธบาท 9. พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัด			ผาราม - ภาพถ่ายสถาปัตยกรรมประเภท วัดในจังหวัดระยอง - ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า) วัดลุ่มมหาชัยชุมพล - ภาพถ่ายหอพระพุทธอังคีรส - ภาพถ่ายพระเจดีย์เก่า วัดเก้ง (จันทอุดม) - ภาพถ่ายเจดีย์กลางน้ำทรง ระฆัง และภาพถ่ายทางเดิน รอบเจดีย์ - ภาพถ่ายหอไตรกลางน้ำ และลวดลายไม้ฉลุ - ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า) และภาพถ่ายทางเดิน โดยรอบพระอุโบสถวัดบ้าน เก่าทองธาราม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
ราชบัลลังค์			- ภาพถ่ายพระมณฑปพระ พุทธบาท - ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า) วัดราชบัลลังค์				
สถาปัตยกรรมจังหวัดปราจีนบุรี 1. พระอุโบสถวัดแก้วพิจิตร 2. พระอุโบสถ (หลังเก่า) วัด บ้านโคก 3. วัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ์			- ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วัดในจังหวัดปราจีนบุรี - ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดแก้ว พิจิตร - ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า) วัดบ้านโคก - ภาพถ่ายวัดต้นโพธิ์ศรี มหาโพธิ์, โบราณวัตถุที่ทำ จากหินทราย, พระอุโบสถ และต้นโพธิ์	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
สถาปัตยกรรมจังหวัดนครนายก 1. พระอุโบสถวัดโพธิ์นายก 2. พระอุโบสถวัดเจติยทอง			- ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วัดในจังหวัดนครนายก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด					
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
3. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัด ใหญ่ทักษิณาราม 4. พระอุโบสถ(หลังเก่า)วัด อัมพวัน 5.พระอุโบสถ(หลังเก่า) วัด ทองหลาง			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายพระอุโบสถวัดโพธิ์ นายกและหอฟ้า - ภาพถ่ายพระอุโบสถวัด เจดีย์ทองและภาพถ่ายลวด ลายประดับ - ภาพถ่ายพระอุโบสถ(หลัง เก่า)วัดใหญ่ทักษิณาราม - ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า)และภาพถ่าย ลวดลายमुखวัดอัมพวัน - ภาพถ่ายพระอุโบสถ (หลังเก่า) และภาพถ่าย ซุ้มบันแถลงวัดทองหลาง 				
สถาบันวัฒนธรรมจังหวัดสระแก้ว 1.พระอุโบสถวัดชนะไชยศรี (วัดเกาะ)			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพพระอุโบสถวัดชนะไชย ศรี (วัดเกาะ) และภาพถ่าย แกนทิศทางลมรูปไก่ 	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย					
สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา 1. พระอุโบสถวัดสัมปทวน (นอก) 2. กุฏิใหญ่ วัดเทพนิมิตร 3. กลุ่มอาคารวัดโสธรวรา รามวรวิหาร 4. พระปราสาทวัดปิตุลาธิราช รังษฤษฏี 4. พระอุโบสถวัดปิตุลาธิ ราชรังษฤษฏี 6. พระเจดีย์วัดพศคามอินท ราม (วัดเจดีย์) 7. อาคารวัดจีนวัดจีนประชา สโมสร 8. โบสถ์วัดเมืองกาย			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วัดในจังหวัดฉะเชิงเทรา - ภาพถ่ายพระอุโบสถ , ลวดลายปูนปั้น, หน้าบัน, ช่อฟ้า, ไบระกา, เเชิงชาย รอบพระอุโบสถและภาพ ปูนปั้น วัดสัมปทวน(นอก) - ภาพถ่ายกุฏิใหญ่ และลาย ฉลุตามช่อลม และประตู, หน้าต่าง วัดเทพนิมิตร - ภาพสถาปัตยกรรมภายใน วัดโสธรวรากรมวิหาร - ภาพพระปราสาทและพระ อุโบสถ - ภาพถ่ายภาพถ่ายพระ ปราสาทและพระอุโบสถ 		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	2	1.53	3.06

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายพระเจดีย์วัด พยุคสมาอินทาราม (วัดเจดีย์) บรรยาย - ภาพถ่ายอาคารวัดจีน ประชาสโมสร - ภาพถ่าย โบสถ์วัดเมืองกาย และภาพจิตรกรรมฝาผนัง 					
			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพลายเส้นพระอุโบสถ - แผนที่กลุ่มอาคารวัดโสธร รารามวรวิหาร 	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
3.6.2 สถาปัตยกรรม ประเภทวังและอาคารสถานที่ สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วังในจังหวัดชลบุรี 	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	2	1.53	3.06	
1. ตึกมหาราช,ตึกราชินี			<ul style="list-style-type: none"> - แผนที่โบราณสถานและ สถานที่ท่องเที่ยวในเกาะสีชัง 	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
2. ตึกวัฒนา,ตึกผ่องศรี,ตึก อภิรมย์			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายตึกมหาราช, 					
3. พระจุฑาธุชราชฐาน								

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
4. ตำนานกรมกตสุทธี 5. ศาลากลางเก่า ศาลเก่า 6. กลุ่มอาคารสถาปัตยกรรม ไทยที่จิตภาวันวิทยาลัย 7. อาคารพระพัน วัสสาโรงพยาบาลสมเด็จพระ ศรีราชา 8. อาคารเสิงหะรินสุด โรงพยาบาลสมเด็จพระ ศรีราชา 9. เรือนไม้ในทะเล โรงพยาบาลสมเด็จพระ ศรีราชา			ตึกราชินี, ตึกวัฒนา,ตึกผ่อง ศรี,ตึกอภิรมย์, ฐานพระจุฑา รุราชฐานและตำนานกรมกต สุทธี - ภาพถ่าย อาคาร สถาปัตยกรรมไทยที่จิตภาวัน วิทยาลัย - ภาพถ่ายอาคารพระพัน วัสสา, อาคารเสิงหะรินสุด และเรือนไม้ในทะเล ภายใน โรงพยาบาลสมเด็จพระ ศรีราชา					
			- ภาพลายเส้น ตึกมหาราช, ตึกราชินี, ตึกวัฒนา,ตึกผ่อง ศรี,ตึกอภิรมย์, ฐานพระจุฑา รุราชฐานและตำนานกรมกต สุทธี	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
สถาปัตยกรรมจังหวัดจันทบุรี 1. ตำหนักเทาและตำหนัก แดงวังสวนบ้านแก้ว 2. ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี (เก่า) (หลังที่ 2) 3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัด จันทบุรี 4. ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน 5. เมืองจันทบุรี (เก่า) 6. ตึกกองบัญชาการทหาร ฝรั่งเศสค่ายตากสิน 7. อาคารคลังกระสุนค่ายตาก สิน 8. โบสถ์วัดแม่พระปฏิสนธิ นิรมล 9. ค่ายเนินวง 10. ตึกแดง			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพสถาปัตยกรรม ประเภทวังในจังหวัดจันทบุรี - ภาพถ่ายตำหนักเทาและ ตำหนักแดงวังสวนบ้านแก้ว - ภาพสมเด็จพระนาง เจ้ารำไพพรรณี ในพระบาท สมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 1 - ภาพถ่าย ศาลากลาง จังหวัดจันทบุรี (เก่า) - ภาพถ่ายพระบรมรูปพระ เจ้าตากสิน - ภาพถ่ายเมืองโบราณ ,คู เมือง ,กำแพงเมือง และ อาคารแบบเก่า - ภาพถ่ายตึกกองบัญชาการ ทหารฝรั่งเศสและ อาคารคลัง 		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	2	1.53	3.06

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
11. คุกขี้ไก่ 12. ป้อมไพรีพินาศ 13. ยอดเขาพระบาทหลวง			กระสุน ในค่ายตากสิน - ภาพถ่ายโบสถ์วัดแม่พระ ปฏิสนธินิรมลและภาพถ่าย ชุมประตู่และหน้าต่าง - ภาพถ่ายค่ายเนินวง, วัด โยธานิมิตร, ศาลเจ้าพ่อหลัก เมือง และ ปืนใหญ่บนกำแพง - ภาพถ่ายตึกแดง และ คุกขี้ ไก่ - ภาพถ่ายป้อมไพรีพินาศ - ภาพถ่ายแผ่นหินรอยพระ พุทธบาท					
สถาบันวัฒนธรรมจังหวัดตราด 1. ศาลากลาง จังหวัดตราด(หลังเก่า) 2. อาคารยานประวัติศาสตร์ 3. ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง			- ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วังในจังหวัดตราด - ภาพถ่ายศาลากลางจังหวัด ตราด(หลังเก่า) - ภาพถ่ายชุมชนเก่า		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
4. เรลิดังตักมปอด 5. อนุสาวรีย์พระปรมากิไชย จ.ป.ร. และ ว.ป.ร. 6. อนุสรณ์สถานยุทธนาวี เกาะช้าง			ลักษณะเรือนมีรูปแบบอาคาร ตั้งอยู่ริมคลอง - ภาพถ่ายศาลเจ้าพ่อหลัง เมือง - ภาพถ่ายอาคารจวนผู้ว่า สมัยฝรั่งเศสยึดครอง - ภาพถ่ายจารึกสลักพระประ มาภิไชย ที่น้ำตก 3 ชั้น - ภาพถ่ายอาคารทรงแบบเรือ รูป และภาพถ่ายพระบรมรูป กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์				
สถาปัตยกรรมจังหวัดระยอง 1. ศาลสมเด็จพระเจ้าตาก สิ้น 2. ศาลหลักเมือง 3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัด ระยอง(หลังเก่า)			- ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วังในจังหวัดระยอง - ภาพถ่ายอาคารสมเด็จพระ เจ้าตากสิน ,ต้นสะตือใหญ่ และพระบรมรูปจำลอง 2 องค์ ของพระเจ้าตากสิน	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพถ่ายมณฑปทรงจัตุรมุข, ซอฟ้า ไบระกา หางหงส์ และหน้าบัน - ภาพถ่ายเรือนไม้ 2 ชั้น หลังคาทรงจั่ว 					
สถาปัตยกรรมจังหวัดปราจีนบุรี 1. อาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร 2. อาคารศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดปราจีนบุรี 3. อาคารศาลากลาง(หลังเดิม) 4. โบราณสถานพานหิน			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพสถาปัตยกรรมประเภทวังในจังหวัดปราจีนบุรี - ภาพถ่ายอาคารเจ้าพระยาอภัยภูเบศร และลวดลายปูนปั้นประดับซุ้มประตู, หน้าต่าง - ภาพถ่ายอาคารสถาปัตยกรรมตะวันตก - ภาพถ่ายอาคารแบบไทยประยุกต์ - ภาพอาคารทรงสี่เหลี่ยม 	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
สถาปัตยกรรมจังหวัดนครนายก 1.อนุสรณ์สถานกองพล ทหารญี่ปุ่น ที่ 37			- ภาพสถาปัตยกรรม ประเภทวังในจังหวัด นครนายก - ภาพโครงสร้างเป็นแท่ง หินอ่อน		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
สถาปัตยกรรมจังหวัดสระแก้ว 1.ปราสาทเขาน้อยสี่ชมพู 2.ปราสาทเมืองไผ่ 3.ปราสาทสดีอกก๊กกรม 4. ปราสาทหินบ้านและลมดิน 5.ปราสาทตาโบ 6. ปราสาทพูนผล 7. ปราสาทหนองผักนึ่งใหญ่ 8. ปราสาทสระแจง 9. ปราสาทเขาโล้น 10. ปราสาทบ้านน้อย			- ภาพสถาปัตยกรรมประเภท วังในจังหวัดสระแก้ว		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
สถาปัตยกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา 1. กำแพงเมืองเก่า 2. อาคารที่ทำการไปรษณีย์ (หลังเก่า) 3. จวนผู้ว่าราชการจังหวัด 4. ชุมชนเก่า ริมถนนมรุพงศ์ 5. ศาลารัฐบาลมณฑล ปราจีน และ/หรือศาลากลางจังหวัด ฉะเชิงเทรา (หลังเก่า) 6. อาคาร (ศาลเก่า) 7. อนุสรณ์สถานสมเด็จพระ เจ้าตากสิน 8. ตำนานกรมหมื่นมรุพงศ์ ริพัฒนา			- ภาพถ่ายกำแพงเมืองเก่า - ภาพถ่ายอาคารทรง เรือนปั้นหย่า - ภาพถ่ายเรือนผู้ว่าราชการ จังหวัด - ภาพอาคารร้านค้าริมทาง แบบสถาปัตยกรรมตะวันตก - ภาพถ่ายอาคารศาลากลาง จังหวัด - ภาพถ่ายอาคารที่ได้อิทธิพล ตะวันตก - ภาพถ่ายศาลาและเจดีย์ แบบอยุธยา - ภาพถ่ายตำนานกรมหมื่น มรุพงศ์ศิริพัฒนา		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
3.6.3 สถาปัตยกรรม ประเภทบ้านพักอาศัย			- ภาพสถาปัตยกรรมเรือน		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
1. เส้นทางอาชีพในภาค ตะวันออก			ทางอาชีพในภาคตะวันออก สถาปัตยกรรมเรือนทาง อาชีพในภาคตะวันออก					
1.1 เรือนชาวประมง								
1.2 เรือนชาวนา			- ภาพถ่ายเส้น สถาปัตยกรรม	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
1.3 เรือนแพ			เรือนทางอาชีพในภาคตะวัน ออก					
1.4 เรือนค้าริมทาง								
สถาปัตยกรรมจังหวัดชลบุรี			- ภาพสถาปัตยกรรมจังหวัด ชลบุรี	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
1. กลุ่มเรือนไทยแบบท้องถิ่น ชุมชนเดิม								
2. เรือนไทยแบบ ท้องถิ่นชุมชนเก่า								
3. บ้านพักตากอากาศของ พระพิณิจชลนคีธาร								
4. บ้านพักตากอากาศสำนัก เลขาธิการนายกรัฐมนตรี								

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด					
สถาบันวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี 1. เรือนบ้านพักคลังจังหวัด จันทบุรี 2. เรือนบ้านพักที่ดินจังหวัด จันทบุรี 3. หมู่บ้านริม			- ภาพ สถาบันวัฒนธรรมจังหวัดจันทบุรี - ภาพถ่ายบ้านของ - ภาพถ่ายเรือนขนมปังขิง เมืองจันทบุรี และลวดลายไม้ ฉลุ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
คลอง (เรือนชาวประมง) 4. เรือนชานา เกลือ 5. บ้านของ 6. เรือนขนมปังขิง เมือง จันทบุรี สถาบันวัฒนธรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา			- ภาพลายเส้น บ้านของ - ภาพลายเส้นเรือนขนม ปังขิง		- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
1. เรือนพักอาศัย 2. บ้านพักข้าราชการเทศ บาล 3. เรือนแพริมน้ำ วัดแหลม			- ภาพ สถาบันวัฒนธรรมจังหวัด ฉะเชิงเทรา		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
ได้								
4. เรือนไทย								
3.7 ศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่น								
3.7.1 ประติมากรรม								
ประติมากรรมจังหวัดชลบุรี								
ประติมากรรมจังหวัดจันทบุรี								
ประติมากรรมจังหวัดตราด								
ประติมากรรมจังหวัดระยอง								
ประติมากรรมจังหวัดปราจีนบุรี								
ประติมากรรมจังหวัดนครนายก								
ประติมากรรมจังหวัดสระแก้ว								
ประติมากรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา								

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพประติมากรรมจังหวัดนครนายก - ภาพประติมากรรมจังหวัดสระแก้ว - ภาพประติมากรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา 				
3.7.2 จิตรกรรม			<ul style="list-style-type: none"> - ภาพแสดงขั้นตอนการเขียนภาพ ผาผนัง - ภาพจิตรกรรมฝาผนัง แสดงอุปกรณ์ในการเขียนภาพ 	- จัดแสดง	3	3.12	9.36
จิตรกรรมจังหวัดชลบุรี			- ภาพจิตรกรรมฝาผนังและสี ส้นจังหวัดชลบุรี				
จิตรกรรมจังหวัดจันทบุรี			- ภาพจิตรกรรมฝาผนังและสี ส้นจังหวัดจันทบุรี				
จิตรกรรมจังหวัดตราด			- ภาพจิตรกรรมฝาผนังและสี ส้นจังหวัดตราด				

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
จิตรกรรมจังหวัดระยอง			- ภาพจิตรกรรมฝาผนังและสี ส้นจังหวัดระยอง				
จิตรกรรมจังหวัดปราจีนบุรี			- ภาพจิตรกรรมฝาผนัง และสีส้นจังหวัดปราจีนบุรี				
จิตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา			- ภาพจิตรกรรมฝาผนังและสี ส้นจังหวัดฉะเชิงเทรา				
3.7.3 ศิลปหัตถกรรมและ งานช่างท้องถิ่นชลบุรี			- ภาพศิลปหัตถกรรมและงาน ช่างท้องถิ่นชลบุรี	- ตู้ซ็อนไฟ Duratan	1	1.53	1.53
3.7.4 งานหัตถกรรม จักสานของชาวอำเภอนนทบุรี			- ภาพงานหัตถกรรมจักสาน ของชาวอำเภอนนทบุรี	- ตู้ซ็อนไฟ Duratan	1	1.53	1.53
3.7.5 งานหัตถกรรม พื้นบ้านอ่างศิลาและช่างฝีมือ			- ภาพงานหัตถกรรมพื้นบ้าน อ่างศิลาและช่างฝีมือ	- ตู้ซ็อนไฟ Duratan	1	1.53	1.53
3.8 ภาษาและวรรณกรรม			- ภาพและตัวอักษรภาษาและ วรรณกรรม	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
3.8.1 ภาษาพูดในภาค							
ตะวันออก			- ภาพบรรยายภาค และ				
3.8.2 วรรณกรรมพื้นบ้าน			ศาสนา กิจกรรมทางวัฒนธรรม	- ตู้ซ็อนไฟ Duratan	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.22 หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
3.8.3 ตำนาน (วรรณกรรมมุขปาฐะ)			ธรรม และประเพณีต่างๆ					
3.8.4 ตำรายา (วรรณกรรมลายลักษณ์)			- ภาพการแต่งกาย, การกินอยู่ และกิริยามารยาท		- ตู้ซอไฟ Duratan	1	1.53	1.53
3.9 ศาสนา, ความเชื่อ, พิธีกรรม			- ภาพประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
3.10 ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น								
1. การแต่งกาย								
2. การกินอยู่								
3. กิริยามารยาท								
3.11 ประเพณีที่คนท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ								
1. ประเพณีที่เกี่ยวข้องชีวิต								
2. ประเพณีที่คนในสังคมปฏิบัติร่วมกัน								

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 3 = 112.71 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม 4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ	ต้องการ นำเสนอ ขนบธรรมเนียม		- แผนที่แสดงตำแหน่งแหล่งที่ พบภูมิปัญญาพื้นถิ่น ในภาค ตะวันออกเฉียง (ศิลปหัตถกรรม)	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดชลบุรี 4.1.1 หัตถกรรมจักร สานเน้นของคุณปราณี บริบูรณ์	เนื ย ม ประเพณื การละเล น การทำ มาหากิน อันเกิด มาจาก คว าม อุ ด ม สม บูรณื	เครื่องจักร สานของ คุณปราณี บริบูรณ์	- ภาพแสดงวิธีการใช้งานของ เครื่องจักรสาน - ภาพแสดงขั้นตอน การผลิต - ภาพหัตถกรรมจักรสานต่าง - ภาพแสดงลวดลายเครื่อง จักรสาน	- ตู้จัดแสดง	11	3.48	38.28
	ของวัตถุ ดิบธรรม ชา ตี นำ มาสร้าง	เครื่องจักร สานของ คุณปราณี บริบูรณ์		- บอร์ดสำหรับแขวนวัตถุจัด แสดง	2	1.53	3.06

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
	เป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ในการ		- ภาพแสดงพัฒนาการ หัตถกรรมจักรสานจากอดีต ถึงปัจจุบัน	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.2 การแกะสลักหินและ ผลิตภัณฑ์จากหิน	ดำรงชีวิต ในครอบครัว		- ภาพแสดงครกหิน ประเภท ต่าง ๆ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
1. ครก 2. ไบเสมา 3. ลูกนิมิต 4. สิงโต 5. พระพุทธรูป 6. ศิวลึงค์ 7. ตกแต่งสวน 8. ป้ายสุสาน	ครัวแล้ว จึงยึด เป็นอาชีพ		- ภาพวิธีการใช้งานผลิต ภัณฑ์จากหิน - ภาพแสดงขั้นตอนการทำ ผลิตภัณฑ์จากหิน - ภาพแสดงอุปกรณ์ทำผลิต ภัณฑ์จากหิน	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.3 ผ้าทออ่างหิน			- ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ผ้าทอ อ่างหินประเภทต่าง ๆ - ภาพแสดงวิธีการทอ และ ขั้นตอนการทอผ้าทออ่างหิน	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			- ภาพแสดงอุปกรณ์การทอ ผ้าทออ่างหิน				
		โซวีผ้า		- แทนจัดแสดง	2	2.25	4.50
4.1.4 เครื่องดนตรีไทย "จะเข้"			- ภาพเครื่องดนตรีไทย "จะเข้" - ภาพแสดงวิธีการใช้งานของ "จะเข้" - ภาพแสดงขั้นตอนการผลิต "จะเข้"	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ "จะเข้"	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			เรือสำเภา และเรือ ผีหลอก	- ตู้จัดแสดง Model	1	2.25	2.25
4.1.5 การต่อเรือ			- ภาพลายเส้นเรือสำเภาและ เทคนิคโดยยี่ภวรรต่อเรือ	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
4.1.6 ของที่ระลึกจาก ทะเล			- ภาพของที่ระลึกจากทะเล	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด					
		วัตถุจริง	หุ่นจำลอง				
4.1.7 รูปปั้นหัวสัตว์		ชนิดต่างๆ - ภาพแสดงขั้นตอนการผลิต รูปปั้นหัวสัตว์ - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำรูป ปั้นหัวสัตว์		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.8 ผลไม้ดินปั้น		- ภาพแสดงขั้นตอน การผลิต ผลไม้ดินปั้น - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำผล ไม้ดินปั้น		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.9 เครื่องเรือนประดับ मुख		- ภาพแสดงขั้นตอน การผลิต เครื่องเรือนประดับ मुख - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ เครื่องเรือนประดับ मुख		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.10 ทอเสื่อกก		- ภาพแสดงวิธีการใช้งานของ ทอเสื่อกก - ภาพแสดงขั้นตอน การผลิต ทอเสื่อกก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			- ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ ทอเสื่อกก				
			- ภาพแสดงลวดลายเสื่อกก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.11 ตุ๊กตาลิงจาก มะพร้าว			- ภาพแสดงขั้นตอน การผลิต ตุ๊กตาลิง - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ ตุ๊กตาลิง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.12 หัตถกรรมไมบาย กึ่ง-ปลา			- ภาพแสดงขั้นตอน การ ผลิตไมบาย - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำไม บาย	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดจันทบุรี 4.1.13 การทอเสื่อกก			- ภาพแสดงผลิต ภัณฑ์จากเสื่อกก ของสมเด็จพระ นาง เจ้ารำไพพรรณี	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.14 การทำพลอย			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ พลอย	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด					
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			- ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ พลอย				
4.1.15 การทำ แหวนปู่ - แหวนปลา			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ แหวนปู่ - ภาพแสดงอุปกรณ์ การทำแหวนปู่	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.16 จักสานไม้ ไผ่			- ภาพแสดงผลิต ภัณฑ์ จักสานไม้ไผ่ - ภาพแสดงขั้นตอน การทำ จักสานไม้ไผ่	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.17 เครื่องเคลือบดิน เผา			- ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ เครื่อง เคลือบดินเผา - ภาพแสดงขั้นตอน การทำ เครื่องเคลือบ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.18 เครื่องเรือน หวาย			- ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ เครื่อง เรือนหวาย - ภาพแสดงขั้นตอนการทำ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดตราด 4.1.19 การต่อเรือ			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ ต่อเรือ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.20 สมุก 4.1.21 ตลาดพลอย			- ภาพแสดงผลิตภัณฑ์ การจัก สานเครื่องใช้ไม้สอยชาวช่อง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.22 จักสานไม้ไผ่			- ภาพแหล่งผลิตพลอย		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.23 การทำงอบ			- ภาพตระกร้าและกระเป๋าจัก สาน		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ งอบ - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ งอบ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดระยอง 4.1.24 การทำเปลือก หอยมุก			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ เปลือกหอยมุก - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ เปลือกหอยมุก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
4.1.25 ผนังใหญ่			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ ผนังใหญ่ ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ ผนังใหญ่	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.26 ท่อเสือก			ภาพแสดงขั้นตอนการทำท่อ เสือก - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการ ทำท่อเสือก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.27 จักสานแข่ง			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ แข่ง - ภาพแสดงอุปกรณ์ การทำแข่ง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.28 การแทงหยวก			- ภาพแสดงขั้นตอน ในการแทงหยวก - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการ แทงหยวก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
4.1.29 ตะกร้อ			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ ตะกร้อ - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการ ตะกร้อ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.30 จักสาน กระบุง			- ภาพแสดงขั้นตอน การ ทำกระบุง ภาพแสดงอุปกรณ์ จักสานกระบุง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดปราจีนบุรี 4.1.31 จักสานเข่ง 4.1.32 จักสาน 4.1.33 แกะสลักหินสบู่			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ เข่ง - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการ เข่ง - ภาพแสดงขั้นตอน การทำ สลักหินสบู่ - ภาพแสดงอุปกรณ์สลักหิน สบู่		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
4.1.34 หมวก			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ หมวก - ภาพแสดงอุปกรณ์ ในการหมวก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.35 ไม้กวาด 4.1.37 อังกะลุง 4.1.36 ทอเสื่อ ลำแพน			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ ไม้กวาด - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำไม้ กวาด		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.38 ทอเสื่อกก 4.1.39 หมวก ศิลปหัตถกรรมจังหวัดนครนายก 4.1.40 ทอเสื่อกก			- ภาพแสดงขั้นตอนในการทำ อังกะลุง - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ อังกะลุง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.41 ผลิตภัณฑ์ จากหินอ่อน			- ภาพแสดงผลิตภัณฑ์จาก หินอ่อน - ภาพแสดงขั้นตอน การทำ - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ ผลิตภัณฑ์จากหินอ่อน		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
4.1.42 ผลิตภัณฑ์จากไม้ ไผ่			- ภาพแสดงขั้นตอนการทำ แห้งไม้ไผ่ - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ แห้งไม้ไผ่		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.43 ลอบ			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ ทำลอบ - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำ ลอบ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.44 ทอผ้า 4.1.45 พรหมทอ 4.1.46 ไม้กวาด			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ ทอผ้า - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการ ทอผ้า		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทอ ผ้ามัดหมี่		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดสระแก้ว 4.1.47 ทอเสื่อกก 4.1.48 ทอผ้า 4.1.49 จักสานไม้ไผ่ 4.1.50 กรงนก 4.1.51 ทอผ้าไหม			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำกรงนก - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการกรงนก		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำทอผ้าไหม - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทอผ้าไหม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
ศิลปหัตถกรรมจังหวัดฉะเชิงเทรา 4.1.52 เครื่องใช้ทองเหลือง 4.1.53 ของที่ระลึก			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำเครื่องใช้ทองเหลือง - ภาพแสดงอุปกรณ์ในการทำเครื่องใช้ทองเหลือง		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด	วัตถุจริง /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
4.1.54 กระเป่าไก่อ			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ กระเป่าไก่อ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.55 จักสาน			- ภาพแสดงอุปกรณ์ในการ กระเป่าไก่อ				
4.1.56 ดอกไม้ประดิษฐ์			- ภาพแสดงขั้นตอนดอกไม้ ประดิษฐ์ - ภาพแสดงอุปกรณ์ดอกไม้ ประดิษฐ์	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.57 หมวกก๊วยเลาะ			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ หมวกก๊วยเลาะ - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ หมวกก๊วยเลาะ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.1.58 การประดิษฐ์ กะลามะพร้าว			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ กะลา - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ กะลา	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.23 หัวข้อจัดแสดงที่ 4 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
4.1.59 เคียวเขมร			- ภาพแสดงขั้นตอน การทำ เคียวเขมร - ภาพแสดงอุปกรณ์การทำ เคียวเขมร		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.2 ขนมธรรมนิยมประเพณี			- ภาพขนมธรรมนิยม ประเพณี		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
4.3 การละเล่นอื่น ๆ			- ภาพการละเล่น		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 4 = 133.77 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.24 หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อหน่วย	พ.ท. รวม	
		วัตถุประสงค์จริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง					
หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	ต้องการนำเสนอ		- แผนที่แสดงตำแหน่งชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53	
5.1 ชนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง	เรื่องราวภาคตะวันออกเฉียง		- ภาพกลุ่มคนในอริยาบทต่างๆ แสดงชาติพันธุ์ที่แตกต่าง	- ตู้โชว์ไฟ Duratan	1	1.53	1.53	
5.2 ชาวซอง	เป็น		- ภาพแสดงเรือนซอง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
	เส้นทางการค้าและเส้นทางติดต่อของราชอาณาจักรตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันจึงเป็นที่			- หุ่นจำลอง การแต่งกายของชนต่างวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียง	- แท่นจัดแสดง	4	3.48	13.92

ตารางที่ 4.24 หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
รวมของ ประชากร หลายเชื้อ ชาติ ได้ นำ เ อ า			- ภาพแสดงภาพถ่ายเครื่อง ใช้ในชีวิตประจำวันของชาว ของ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพแสดงการจักสานเส้น ของชาวของ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
5.3 ชาวจีน	ความเชื่อ ศาสนา ภาษาชน ธ ร ร ม นิยมประ เพณีซึ่งมี เอก		- ภาพแสดงสมเด็จพระเจ้า ตากสินมหาราช, วัดจีนประชา สโมสรจังหวัดฉะเชิงเทรา สมัย ร.3, ร้านค้าริมทางแบบ อิทธิพลจีน จังหวัดจันทบุรี, ประติมากรรมปูนปั้น พระ อุโบสถหลังเก่า วัดป่าประดู่	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
	ลักษณะ ของตน		- ภาพลายเส้นเรือสำเภา "เสียนไล่" สมัยกรุงศรีอยุธยา	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
	เองเข้ามา ด้วย		- ภาพถ่ายพระอุโบสถหลังเก่า วัดใหญ่ทักษิณา, จังหวัด นครนายก	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.24 หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง		วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		วัตถุจริง	แผนที่/ภาพวาด /ภาพถ่าย หุ่นจำลอง				
			ต้นศรีมหาโพธิ์ จังหวัด ปราจีนบุรี				
5.4 ชาวลาว			- ภาพเครื่องจักรสานประเภท เครื่องมือ,เครื่องใช้ อำเภอ พนัสนิคม จังหวัดชลบุรี	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพแสดงภาพเรือนพัก อาศัย และเรือนทางอาชีพ ของชาวลาว	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			- ภาพลายเส้นเรือนพักอาศัย และเรือนทางอาชีพ ของชาว ลาว	- บอร์ดจัดแสดง Acrylic	1	1.53	1.53
5.5 ชาวไทยมุสลิม			- ภาพแสดงภาพสุเหร่ามุสลิม ที่ตำบลคลองน้ำเขียวอำเภอ แหลมงอบ จังหวัดตราด	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
5.6 ชาวเขมร			- ภาพเครื่องจักรสานชาวหัว สำโรง	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
			-ภาพถ่ายเรือผีหลอกใช้	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.24 หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
			สำหรับการจับปลา					
			- ภาพชีวิตความเป็นอยู่ของ ชาวมอญในเขตอำเภอพนม สารคาม	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
5.7 ชาวมอญ			- ภาพถ่ายวัดและเจดีย์เก่า ซึ่งมีรูปแบบลักษณะเป็น เจดีย์แบบมอญ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
			- ภาพประเพณีที่สำคัญของ ชาวมอญ 5 ประเพณี	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
5.8 ชาวนวน			- ภาพชีวิตความเป็นอยู่ของ ชาวนวนในจังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	
			- ภาพชาวนวนในวัดจันทร์ริ เริ่มการทอเสื่อที่จังหวัด จันทบุรี และภาพต้นกกที่ใช้ ทอเสื่อ	- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53	

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 5 = 42.99 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.25 หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญศาสตร์

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
<p>หัวข้อที่6ประวัติบุคคลสำคัญศาสตร์</p> <p>6.1 บุคคลสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์</p> <p>6.1.1 พลเรือเอกพระเจ้า บรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขต อุดมศักดิ์</p> <p>6.1.2 จอมพล มหา อำมาตย์เอกเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรี</p> <p>6.1.3 พระยาราชวัง สัน (พระชลบุรี – หวังสมุทรานนท์)</p> <p>6.2 บุคคลสำคัญด้าน ศาสนา</p> <p>6.2.1 สมเด็จพระพุทธ โฆษาจารย์ (ญาณวระเถร)</p> <p>6.2.2 สมเด็จพระวันรัต (นรินทร์ นรินทรโร)</p> <p>6.2.3 พระราชมารจารย์</p>	<p>ต้องการ นำเสนอ ถึงเรื่อง ราวบุคคล สำคัญที่มี ส่วนร่วม ใน ด้าน การ ปก ครอง เศรษฐกิจ สังคม วรรณกรรม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม บุคคล เหล่านี้ไม่</p>	-	- ภาพและผลงานบุคคล สำคัญ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.25 หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญศาสตร์

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
6.3 สาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน 6.3.1 นางปราณี บริบูรณ์ 6.3.2 นางจรรยา พานิชัตรา			ว่าเป็นระดับผู้นำหรือสามัญ ชนสร้างสรรค์และ บุคคล สำคัญในท้องถิ่นซึ่งสร้างชื่อ เสียให้แก่ภาคตะวันออกเฉียง					

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 6 = 1.53 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.26 หัวข้อจัดแสดงที่ 7 หอศิลป์ศิลปิน

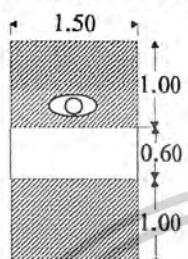
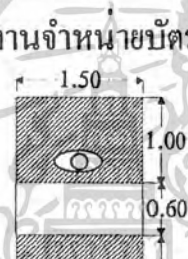
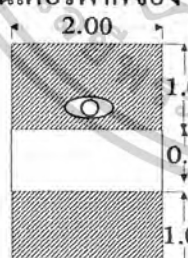

หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
หัวข้อที่ 7 หอศิลป์ศิลปิน 7.1 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ	ต้องการ นำเสนอ ถึงเรื่อง		- ภาพพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 - ภาพวาดฝีมือพระหัตถ์		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
7.2 องค์ศิลป์งาน ศิลปะ 7.3 งานศิลปะสาขาทัศน ศิลป์	ราวพระ ร า ช ประวัติ และพระ		- ภาพแสดงงานปฏิมากรรม ภาพถ่ายทรงปั้นและแกะไข พระพุทธรูปหลายองค์ - ภาพประติมากรรม		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
7.3.1 งานจิตรกรรม 7.3.2 งานปฏิมากรรม	ราชกรณีย กิจของ		- ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ และ ภาพถ่ายกล้องที่ทรงใช้		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
และประติมากรรม	พระบาท		- ภาพการต่อเรือ		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
7.3.3 งานภาพถ่ายฝี พระหัตถ์	สมเด็จพระ พระเจ้า		- ภาพหนังสือ ที่พระองค์ทรง นิพนธ์		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53
7.3.4งานหัตถกรรม 7.4 งานศิลปะสาขาวรรณ ศิลป์ 7.5 งานศิลปะสาขาศุริยางค ศิลป์	อยู่หัวรวม ถึงพระ ปรีชา สามารถ ทางศิลปะ		- ภาพทรงดนตรี,เครื่องดนตรี ต่างๆ เช่น แซกโซโฟน,คลาวิ เน็ต,ทรัมเปต และเปียโน - ภาพข้อมูลหนังสือโน้ต เพลง,เนื้อเพลง ,แผ่น C.D.		- บอร์ดจัดแสดง Graphic	1	1.53	1.53

ตารางที่ 4.26 หัวข้อจัดแสดงที่ 7 หอัครศิลป์

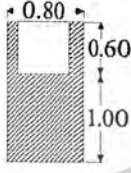
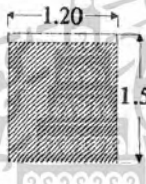
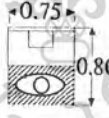
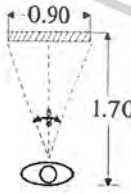
หัวข้อและเนื้อหาการจัดแสดง	วัตถุ ประสงค์	สื่อการจัดแสดง			วิธีการจัดแสดง	จำนวน	พ.ท. ต่อ หน่วย ตรม	พ.ท. รวม ตรม
		แผนที่/ภาพวาด						
		วัตถุจริง	/ภาพถ่าย	หุ่นจำลอง				
	หลายด้าน		เพลงพระราชนิพนธ์ ต้นฉบับ และศิลปินต่างนำมาร้องใหม่					

รวมพื้นที่ในการจัดแสดงหัวข้อจัดแสดงที่ 7 = 9.18 ตารางเมตร

ตารางที่ 4.27 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนโค้งต้อนรับ

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. เ้าหน้าทีติติดต่อสอบถาม A - 1</p> <p>เคานเตอร์ขนาด 0.60 X 1.50</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนติดต่อสอบถาม $1.50 \times 2.60 = 3.90$ ตรม./หน่วย เ้าหน้าที 1 คน ใช้พ.ท. 3.90 ตรม.</p>
<p>2. พนักงานจ้่านายบ้ตร A - 2</p> <p>เคานเตอร์ขนาด 0.60 X 1.80 เ้าอ้ขนาด 0.45 X 0.45</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนจ้่านายบ้ตร $1.80 \times 2.60 = 4.68$ ตรม./หน่วย พนักงาน 1 คน ใช้พ.ท. 4.68 ตรม.</p>
<p>3. เคานเตอร์ฝ้ากของ A - 3</p> <p>เคานเตอร์ขนาด 0.75 X 2.00</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนเคานเตอร์ฝ้ากของ $2.00 \times 2.75 = 5.50$ ตรม./หน่วย เ้าหน้าที 1 คน ใช้พ.ท. 5.50 ตรม.</p>
<p>4. ลอกเกอร์ฝ้ากของ A - 3</p> <p>ตุลลอกเกอร์ขนาด 0.40 X 0.40 จ้่านวน 15 ตุ</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนลอกเกอร์ฝ้ากของ $1.40 \times 2.00 = 2.80$ ตรม./หน่วย ผู้มา้ใช้บร้การ 60 คน ใช้พ.ท. 11.2 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>4. ส่วนพักคอย A - 4</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. เก้าอี้พักคอย 1 ที่นั่ง ใช้พ.ท. $0.60 \times 0.60 = 0.96$ ตรม./หน่วย ความต้องการ 60 ที่นั่ง ใช้พ.ท. 11.2 ตรม.</p>
<p>5. บอร์ดนิเทศ A - 5</p> <p>บอร์ดนิเทศ ขนาด 1.20 X 1.50</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนบอร์ดนิเทศ $1.20 \times 1.50 = 1.80$ ตรม./หน่วย บอร์ดนิเทศ 2 บอร์ด ใช้พ.ท. 3.60 ตรม.</p>
<p>- โทรศัพทสาธารณะ A - 6</p> <p>โทรศัพทสาธารณะ 0.75 X 0.80</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. โทรศัพทสาธารณะ $0.75 \times 0.80 = 0.60$ ตรม./หน่วย โทรศัพท 4 เครื่อง ใช้พ.ท. 2.40 ตรม.</p>
<p>- ส่วนผัง Directory A - 7</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนผัง Directory $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตรม./หน่วย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

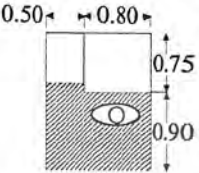
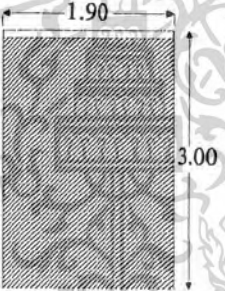
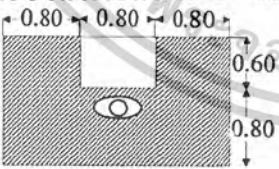
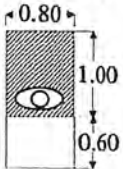
ตารางที่ 4.28 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในโครงการส่วนสำนักงานเลขานุการ

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. ผู้อำนวยการหอศิลป์ B - 1</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 2.00 1 ตัว - โต๊ะคอมพิวเตอร์ 0.80 X 1.20 1 ตัว - เก้าอี้ 3 ตัว ขนาด 0.60 X 0.60 	<p>พื้นที่จากองค์ประกอบ</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$2.30 \times 3.20 = 7.36$ ตรม./หน่วย</p> <p>โต๊ะทำงาน 1 ชุด ใช้พ.ท. 7.36 ตรม.</p>
<p>2. ตู้เก็บเอกสาร B - 2</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตู้เก็บเอกสาร ขนาด 0.30 X 0.30 1 ตู้ - ตู้เก็บแฟ้ม ขนาด 1.20 X 0.60 1 ตู้ <p>3. ส่วนรับรอง B - 3</p> <ul style="list-style-type: none"> - โซฟารับแขกขนาด 2.00 X 0.70 1 ตัว - โซฟาเดี่ยว ขนาด 0.80 X 0.70 1 ตัว - โต๊ะกลาง ขนาด 0.60 X 0.80 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$1.50 \times 1.60 = 2.40$ ตรม./หน่วย</p> <p>ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ ใช้พ.ท. 2.40 ตรม.</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$4.00 \times 2.30 = 9.20$ ตรม./หน่วย</p> <p>ชุดรับรองภายในห้องผู้อำนวยการ ใช้พ.ท. 9.20 ตรม..</p>
<p>ฝ่ายเลขานุการ B - 4</p> <p>1. พักคอย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เก้าอี้พักคอย ขนาด 0.60 X 0.60 3 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$0.60 \times 0.60 = 0.96$ ตรม./หน่วย</p> <p>ต้องการ 3 ที่นั่ง ใช้พ.ท. 2.88 ตรม.</p>

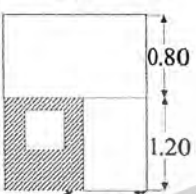
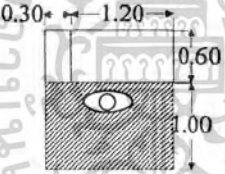
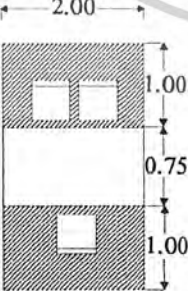
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p style="text-align: center;">องค์ประกอบ</p> <p>2.PANTRY B - 5</p> <p>- เคาน์เตอร์เก็บของพวอมากลางจาน</p>	<p style="text-align: center;">พื้นที่จากองค์ประกอบ</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$1.80 \times 1.60 = 2.88$ ตรม./หน่วย</p> <p>ส่วน PANTRY</p> <p>ใช้พ.ท. 2.88 ตรม..</p>
<p>- ตู้เย็น B - 6</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ตู้เย็น ขนาด 5 คิว 1 ตู้</p> <p>$1.00 \times 1.50 = 1.50$ ตรม./หน่วย</p>
<p>3.ส่วนประชม B - 7</p> <p>- โต๊ะประชม ขนาด 10 ที่นั่ง</p> <p>ขนาด 1.20×2.70 1 ตัว</p> <p>- เก้าอี้ประชม 0.50×0.45</p> <p>จำนวน 10 ตัว</p> <p>- โต๊ะเตรียมเอกสาร B - 8</p> <p>- โต๊ะขนาด 0.50×1.50</p> <p>จำนวน 1 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>โต๊ะประชม ขนาด 10 ที่นั่ง</p> <p>$5.10 \times 3.60 = 18.36$ ตรม./หน่วย</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>โต๊ะเตรียมเอกสาร</p> <p>$1.50 \times 1.50 = 2.25$ ตรม./หน่วย</p>

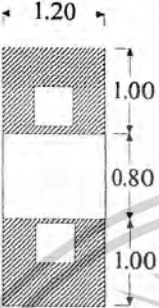
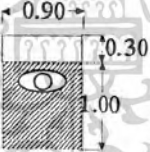
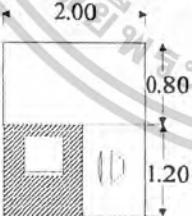
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>- แทนบรรยาย และเครื่องฉายสไลด์ B - 9</p> <p>- แทนบรรยาย ขนาด 0.75 X 0.80 1 ตัว</p> <p>- แทนวางเครื่องฉายสไลด์ 0.50 X 0.50 1 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. แทนบรรยายและเครื่องฉาย</p> <p>$1.30 \times 1.65 = 2.14$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- จอรับภาพและกระดาน B - 10</p> <p>ส่วนสำนักงานเลขานุการ</p> <p>- เครื่องฉายเอกสาร B - 11</p> <p>- เครื่องแฟกซ์ B - 12</p> <p>โต๊ะวางเครื่องแฟกซ์ขนาด</p> <p>0.60×0.80</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. จอรับภาพ</p> <p>$1.90 \times 3.00 = 5.70$ ตรม./หน่วย</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท. เครื่องฉายเอกสาร</p> <p>$1.40 \times 2.40 = 3.36$ ตรม./หน่วย</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท. เครื่องแฟกซ์</p> <p>$0.80 \times 1.60 = 1.28$ ตรม./หน่วย</p>

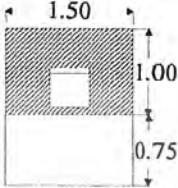
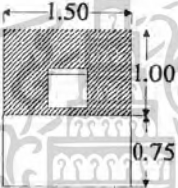
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>4. ส่วนเลขานุการ B - 13</p> <p>- โต๊ะทำงานพร้อมโต๊ะคอมพิวเตอร์ 1 ตัว</p> <p>- เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. โต๊ะทำงานเลขานุการ</p> <p>$2.00 \times 2.00 = 4.00$ ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่ 1 คน ใช้พ.ท. 4.00 ตรม.</p>
<p>- ตู้เก็บเอกสาร B - 14</p> <p>- ตู้เก็บเอกสาร ขนาด 0.30 X 0.30 1 ตู้</p> <p>- ตู้เก็บแฟ้ม ขนาด 1.20 X 0.60 1 ตู้</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$1.50 \times 1.60 = 2.40$ ตรม./หน่วย</p> <p>ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ ใช้พ.ท. 2.40 ตรม.</p>
<p>5. ฝ่ายธุรการ B - 15</p> <p>- โต๊ะทำงาน ขนาด 0.75 X 2.00 1 ตัว</p> <p>- เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนเคาน์เตอร์ฝากของ</p> <p>$2.00 \times 2.75 = 5.50$ ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้พ.ท. 11 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

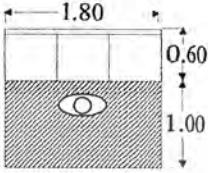
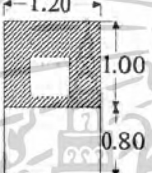
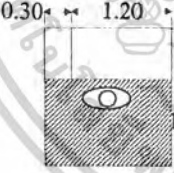
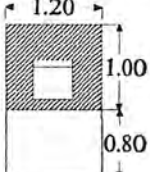
องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>6. ฝ่ายอาคารสถานที่ B - 16</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงานขนาด 0.75 X 2.00 1 ตัว - เก้าอี้ ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว - ตู้เก็บเอกสาร B - 17 <ul style="list-style-type: none"> - ตู้เก็บเอกสาร ขนาด 0.30 X 0.60 1 ตู้ 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนทำงาน $1.20 \times 2.80 = 3.36$ ตรม./หน่วย เจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้พ.ท. 6.72 ตรม.</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนเก็บเอกสาร $0.90 \times 1.30 = 1.17$ ตรม./หน่วย เจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้พื้นที่ 2.34 ตรม.</p>
<p>7. ส่วนการเงิน - การบัญชี B - 18</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 2.00 1 ตัว - โต๊ะคอมพิวเตอร์ ขนาด 1.20 X 0.80 1 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนการเงิน $2.00 \times 2.00 = 4.00$ ตรม./หน่วย เจ้าหน้าที่ 2 คน ใช้พ.ท. 8.00 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

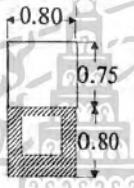
องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>8.ฝ้ายวิเคราะหและวางแผน B - 19</p> <ul style="list-style-type: none"> - โตะทำงานขนาด 0.75 X 1.50 1 ตัว - เก้าอี้ ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.50 \times 1.75 = 2.62$ ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่ 1 คน ใช้พ.ท. 2.62 ตรม.</p>
<p>9.ฝ้ายพัสด B - 20</p> <ul style="list-style-type: none"> - โตะทำงาน ขนาด 1.50 X 0.75 1 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนพัสด</p> <p>$1.50 \times 1.75 = 2.62$ ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่ 1 คน ใช้พ.ท. 2.62 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

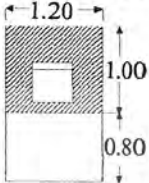
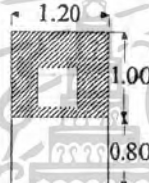
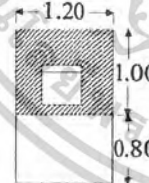
ตารางที่ 4.29 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. พักคอย C - 1</p> <p>- เก้าอี้พักคอย ขนาด 0.60 X 0.60 3 ตัว</p>	<p>พื้นที่จากองค์ประกอบ</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$0.60 \times 0.60 = 0.96$ ตรม./หน่วย</p> <p>ต้องการ 3 ที่นั่ง ใช้พ.ท. 2.88 ตรม.</p>
<p>2. ส่วนเจ้าหน้าที่วิจัย C - 2</p> <p>- โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 1.20 2 ตัว</p> <p>- เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 2 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.20 \times 1.80 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่วิจัย 2 คน ใช้พื้นที่ 8.64 ตรม.</p>
<p>- ตู้เก็บเอกสาร C - 3</p> <p>- ตู้เก็บเอกสาร ขนาด 0.30 X 0.30 1 ตู้</p> <p>- ตู้เก็บแฟ้ม ขนาด 1.20 X 0.60 1 ตู้</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$1.50 \times 1.60 = 2.40$ ตรม./หน่วย</p> <p>ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ ใช้พ.ท. 2.40 ตรม.</p>
<p>3. ส่วนนักวิชาการศึกษา C - 4</p> <p>- โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 1.20 1 ตัว</p> <p>- เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.20 \times 1.80 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่วิจัย 3 คน ใช้พื้นที่ 6.48 ตรม.</p>

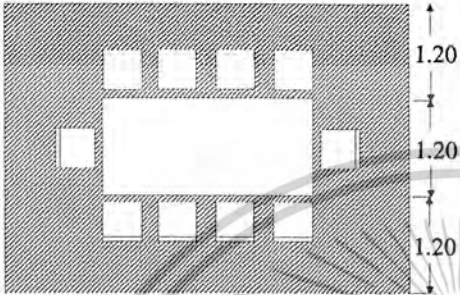
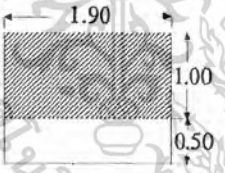
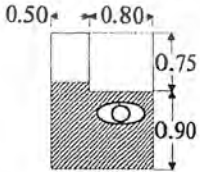
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>4. ส่วนนักวิชาการ โสตทัศนศึกษา C - 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะคอมพิวเตอร์ขนาด ขนาด 1.20 X 0.85 2 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 2 ตัว <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะวีดีโอเทป/เทปคลาสเซ็ท C - 6 ขนาด 0.80 X 1.55 1 ชุด - โต๊ะศึกษาสไลด์, ไมโครฟิล์ม C - 7 ขนาด 0.80 X 1.55 1 ชุด 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>$1.20 \times 1.85 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>โต๊ะคอมพิวเตอร์ 1 ชุด ใช้พื้นที่ 2.16 ตรม.</p> <p>นักวิชาการโสตทัศนศึกษา 2 คน ใช้พื้นที่ 4.32 ตรม.</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>โต๊ะวีดีโอเทป/เทปคลาสเซ็ท $0.80 \times 1.55 = 1.24$ ตรม./หน่วย</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>โต๊ะศึกษาสไลด์, ไมโครฟิล์ม $0.80 \times 1.55 = 1.24$ ตรม./หน่วย</p>
<p>5. ส่วนกัณชากรักษ์ C - 8</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 1.20 1 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.20 \times 1.80 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>กัณชากรักษ์ 2 คน ใช้พื้นที่ 4.32 ตรม.</p>

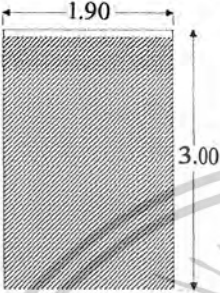
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p style="text-align: center;">องค์ประกอบ</p> <p>6. ส่วนเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑฯ C - 9</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 1.20 1 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 1 ตัว <p>7. ส่วนหัวหน้าฝ่าย C - 10</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 1.20 2 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 2 ตัว 	<p style="text-align: center;">พื้นที่จากองค์ประกอบ</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.20 \times 1.80 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>ส่วนเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑฯ 2 คน</p> <p>ใช้พื้นที่ 4.32 ตรม.</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.20 \times 1.80 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>หัวหน้าฝ่าย 1 คน ใช้พื้นที่ 4.32 ตรม.</p>
<p>8. ส่วนซ่อมบำรุง C-11</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.80 X 1.20 2 ตัว - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.60 X 0.60 2 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนทำงาน</p> <p>$1.20 \times 1.80 = 2.16$ ตรม./หน่วย</p> <p>ส่วนซ่อมบำรุง 1 คน</p> <p>ใช้พื้นที่ 4.32 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>9. ส่วนประชุม C - 12</p> <ul style="list-style-type: none"> - โตะประชุม ขนาด 10 ที่นั่ง ขนาด 1.20 X 2.70 1 ตัว - เก้าอี้ประชุม 0.50 X 0.45 จำนวน 10 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. โตะประชุม ขนาด 10 ที่นั่ง $5.10 \times 3.60 = 18.36$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- โตะเตรียมเอกสาร C - 13</p> <ul style="list-style-type: none"> - โตะขนาด 0.50 X 1.50 จำนวน 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. โตะเตรียมเอกสาร $1.50 \times 1.50 = 2.25$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- แท่นบรรยาย และเครื่องฉายสไลด์ C - 14</p> <ul style="list-style-type: none"> - แท่นบรรยาย ขนาด 0.75 X 0.80 1 ตัว - แท่นวางเครื่องฉายสไลด์ 0.50 X 0.50 1 ตัว 	<p>ความต้องการใช้พ.ท. แท่นบรรยายและเครื่องฉาย $1.30 \times 1.65 = 2.14$ ตรม./หน่วย</p>

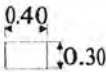

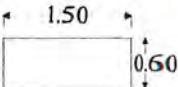
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p style="text-align: center;">องค์ประกอบ</p> <p style="text-align: center;">- จอรับภาพและกระดาน C - 15</p> 	<p style="text-align: center;">พื้นที่จากองค์ประกอบ</p> <p style="text-align: center;">ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p style="text-align: center;">จอรับภาพ</p> <p style="text-align: center;">$1.90 \times 3.00 = 5.70$ ตรม./หน่วย</p>
--	---

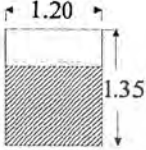
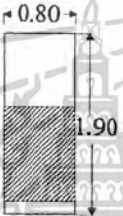
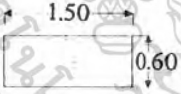

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.30 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนภัตตาคาร(CANTEEN)

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. ส่วนแสดงเมนูอาหาร D - 1</p> <p>ส่วนแสดงเมนูอาหาร ขนาด 0.30 X 0.40</p> <p>2. ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร D - 2</p> <p>- โต๊ะรับประทานอาหาร ขนาด 1.20 X 1.20</p> <p>- เก้าอี้รับประทานอาหาร ขนาด 0.45 X 0.55</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนแสดงเมนูอาหาร $0.30 \times 0.40 = 0.24$ ตรม./หน่วย</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร $1.80 \times 1.80 = 3.24$ ตรม./หน่วย ผู้มาใช้บริการ 60 คน ใช้พ.ท. 64.8 ตรม./หน่วย</p>
<p>3. ส่วนเคาน์เตอร์ขายอาหาร D - 3</p> <p>- เคาน์เตอร์ขายอาหาร ขนาด 0.80 X 1.90</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนเคาน์เตอร์ขายอาหาร $0.80 \times 1.90 = 1.52$ ตรม./หน่วย ส่วนขายอาหาร, ขายขนม, ขายน้ำ ใช้ พ.ท. 6.08 ตรม./หน่วย</p>
<p>4. ส่วนจุดบริการช้อน-ส้อม D - 4</p> <p>- จุดบริการช้อน-ส้อม ขนาด 0.60 X 1.50</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนจุดบริการช้อน-ส้อม $0.60 \times 1.50 = 0.90$ ตรม./หน่วย ผู้มาใช้บริการ 60 คน ใช้พ.ท. 1.80 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>5. ส่วนบริการน้ำดื่ม D - 5</p> <p>- ตู้บริการน้ำดื่ม ขนาด 1.20 X 1.95</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนบริการน้ำดื่ม $1.20 \times 1.35 = 1.62$ ตรม./หน่วย ผู้มาใช้บริการ 60 คน ใช้ พ.ท. 3.24 ตรม.</p>
<p>6. ส่วนจ่ายเงิน D - 6</p> <p>- ส่วนจ่ายเงิน 0.80 X 1.90</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนจ่ายเงิน $0.80 \times 1.90 = 1.52$ ตรม./หน่วย ใช้พ.ท. 1.52 ตรม./หน่วย</p>
<p>7. ส่วนวางภาชนะใส่แล้ว D - 7</p> <p>- ส่วนวางภาชนะใส่แล้ว ขนาด 0.60 X 1.50</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนวางภาชนะใส่แล้ว $0.60 \times 1.50 = 0.90$ ตรม./หน่วย ผู้มาใช้บริการ 60 คน ใช้ พ.ท. 1.80 ตรม./หน่วย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.31 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนครัว

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
1. ส่วนเตรียมอาหาร E - 1	ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนเตรียมอาหาร $2.00 \times 1.60 = 3.20$ ตรม./หน่วย
	
ส่วนเตรียมอาหาร ขนาด $1.60 \times 2.00 = 3.20$	
2. ส่วนปรุงอาหาร E - 2	ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนปรุงอาหาร $2.00 \times 1.60 = 3.20$ ตรม./หน่วย
	
ส่วนปรุงอาหาร ขนาด $1.60 \times 2.00 = 3.20$	
3. ส่วนล้างจาน E - 3	ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนล้างจาน $3.00 \times 3.00 = 9.00$ ตรม./หน่วย
	
- ส่วนล้างจาน ขนาด $3.00 \times 3.00 = 9.00$ ตรม.	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

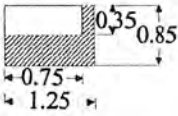
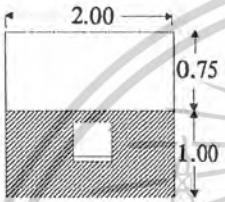
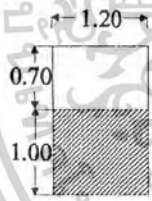
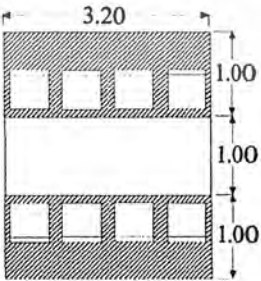
ตารางที่ 4.32 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนหอสมุดเฉพาะ

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. ส่วนฝาของ F - 1</p> <p>- ชั้นวางของ</p> <p>ขนาด 0.50 X 0.90 X 1.80</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนฝาของ</p> <p>$1.50 \times 0.90 = 0.45$ ตรม./หน่วย</p>
<p>2. ส่วนเคาน์เตอร์ยืม - คืน F - 2</p> <p>- ส่วนเคาน์เตอร์ยืม - คืน</p> <p>ขนาด 1.05 X 3.00</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนเคาน์เตอร์ยืม - คืน</p> <p>$1.05 \times 3.00 = 4.50$ ตรม./หน่วย</p>
<p>3. ส่วนเครื่องถ่ายเอกสาร F - 3</p> <p>- เครื่องถ่ายเอกสาร</p> <p>ขนาด 1.50 X 2.00</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>เครื่องถ่ายเอกสาร</p> <p>$1.40 \times 2.40 = 3.36$ ตรม./หน่วย</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>4. ส่วนบรรณารักษ์ F - 4</p> <ul style="list-style-type: none"> - โต๊ะทำงาน ขนาด 0.75 X 1.50 X 0.75 - เก้าอี้ขนาด 0.45 X 0.45 - เก้าอี้ผู้มาติดต่อ ขนาด 0.45 X 0.45 	<p>พื้นที่จากองค์ประกอบ</p> <p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>โต๊ะทำงานเลขานุการ</p> <p>2.00 X 2.00 = 4.00 ตรม./หน่วย</p> <p>เจ้าหน้าที่ 1 คน ใช้พ.ท. 4.00 ตรม.</p>
<p>5. ส่วนเก็บเอกสาร F - 5</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตู้เอกสาร 2 ตู้ ขนาด 0.40 X 0.45 X 1.50 	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>1.50 X 1.60 = 2.40 ตรม./หน่วย</p> <p>ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ ใช้พ.ท. 2.40 ตรม.</p>
<p>6. ส่วนบริการสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์ F - 6</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชุดโต๊ะคอมพิวเตอร์ <p>ขนาด 1.20 X 1.60</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนบริการสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์</p> <p>1.20 X 1.60 = 1.92 ตรม./หน่วย</p> <p>จำนวน 2 ที่ ใช้พ.ท. 3.84 ตรม.</p>
<p>7. ส่วนชั้นวางหนังสือ F - 7</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชั้นวางหนังสือ <p>ขนาด 0.90 X 0.90</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท.</p> <p>ส่วนชั้นวางหนังสือ</p> <p>0.90 X 0.90 = 0.81 ตรม./หน่วย</p> <p>จำนวน 17 ที่ ใช้พ.ท. 13.77 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>8.รถเข็นหนังสือมาตรฐาน F - 8</p> <p>- รถเข็นหนังสือ 0.85 X 1.25</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. รถเข็นหนังสือมาตรฐาน $0.85 \times 1.25 = 1.06$ ตรม./หน่วย</p>
<p>9.ส่วนช่อมหนังสือ F - 9</p> <p>- โต๊ะทำงาน ขนาด 0.75 X 2.00 X 0.75 - เก้าอี้ทำงาน ขนาด 0.45 X 0.45</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนช่อมหนังสือ. $2.00 \times 1.75 = 3.50$ ตรม./หน่วย</p>
<p>10.ส่วนโต๊ะหนังสือ F - 10</p> <p>- โต๊ะหนังสือ ขนาด 0.60 X 1.50 X 0.75</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนโต๊ะหนังสือ. $1.20 \times 1.70 = 2.40$ ตรม./หน่วย</p>
<p>11.ส่วนอ่านหนังสือ กลุ่ม 8 คน F - 11</p> <p>- ส่วนอ่านหนังสือ กลุ่ม 8 คน ขนาด 3.20 X 2.40</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนอ่านหนังสือ กลุ่ม 8 คน $3.20 \times 2.40 = 7.20$ ตรม./หน่วย ส่วนอ่านหนังสือ 2 ชุด ใช้พ.ท. 28.8</p>

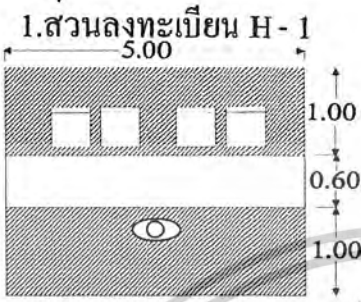

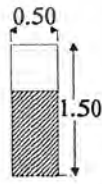
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.33 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนขยายของที่ระลึก

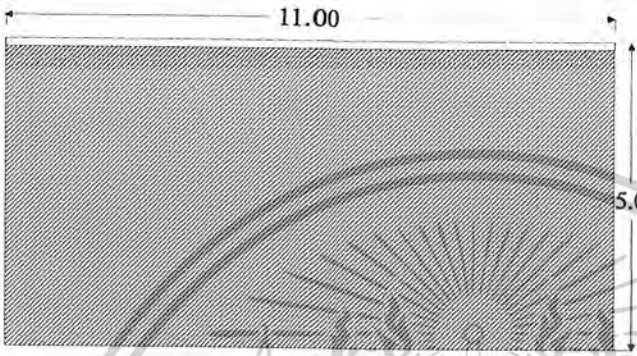

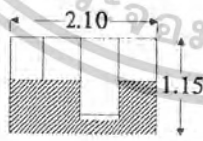
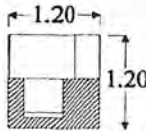
องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. ส่วนเคาน์เตอร์จ่ายเงิน G - 1</p> <p>- เคาน์เตอร์ ขนาด 2.60 X 1.50</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนเคาน์เตอร์จ่ายเงิน</p> <p>$2.60 \times 1.50 = 3.90$ ตรม./หน่วย</p> <p>พนักงาน 1 คน ใช้ พ.ท. 3.90 ตรม.</p>
<p>2. ส่วนขยายของที่ระลึก G - 2</p> <p>- ตู้ขายของที่ระลึก ขนาด 1.00 X 2.75</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนขยายของที่ระลึก</p> <p>$1.00 \times 2.75 = 2.75$ ตรม./หน่วย</p> <p>ตู้ขายของที่ระลึก 10 ตู้ ใช้ พ.ท. 27.5 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.34 วิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยภายในโครงการส่วนประชุม - สัมมนา

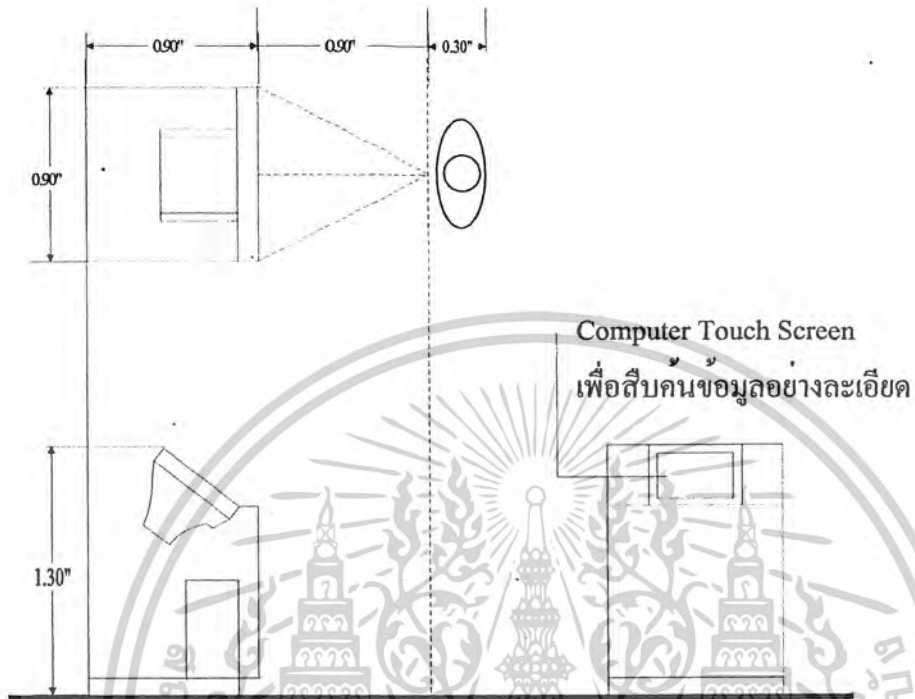
องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>1. ส่วนลงทะเบียน H-1</p> <p>- โต๊ะลงทะเบียน ขนาด 5.00 X 2.60 1 ตัว</p> <p>- เก้าอี้นั่ง ขนาด 0.45 X 0.45 4 ตัว</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนลงทะเบียน $5.00 \times 2.60 = 13$ ตรม./หน่วย</p>
<p>2. ส่วนเตรียมเครื่องดื่ม H-2</p> <p>- โต๊ะเตรียมเครื่องดื่ม ขนาด 0.90 X 1.60</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนเตรียมเครื่องดื่ม $0.90 \times 1.60 = 1.44$ ตรม./หน่วย</p>
<p>3. ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา H-3</p> <p>- เก้าอี้นั่งประชุม - สัมมนา ขนาด 0.50 X 1.50</p>	<p>ความต้องการใช้พ.ท. ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา $0.50 \times 1.50 = 0.75$ ตรม./หน่วย</p> <p>เก้าอี้นั่งประชุม - สัมมนา จำนวน 250 ที่นั่ง ใช้ พ.ท. 187.5 ตรม.</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	พื้นที่จากองค์ประกอบ
<p>4. ส่วนเวที H - 4</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท ส่วนเวที .</p> <p>5.00×11.00 $= 55$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- พื้นที่ส่วนเวที 5.00×11.00</p> <p>5. ส่วนเตรียมการแสดง H - 5</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท ส่วนเตรียมการแสดง</p> <p>1.00×1.40 $= 1.40$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- โต๊ะเตรียมการแสดง 1.00×1.40</p>	<p>ส่วนเตรียมการแสดง 2 ชุด ใช้ พ.ท. 2.8 ตรม./หน่วย</p>
<p>6. ส่วนควบคุมเสียง H - 6</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท ส่วนควบคุมเสียง</p> <p>2.10×1.15 $= 2.41$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- ส่วนควบคุมเสียง 2.10×1.15.</p>	
<p>7. ส่วนควบคุมภาพ H - 7</p> 	<p>ความต้องการใช้พ.ท ส่วนควบคุมภาพ</p> <p>1.20×1.20 $= 1.44$ ตรม./หน่วย</p>
<p>- ส่วนควบคุมภาพ 1.20×1.20</p>	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

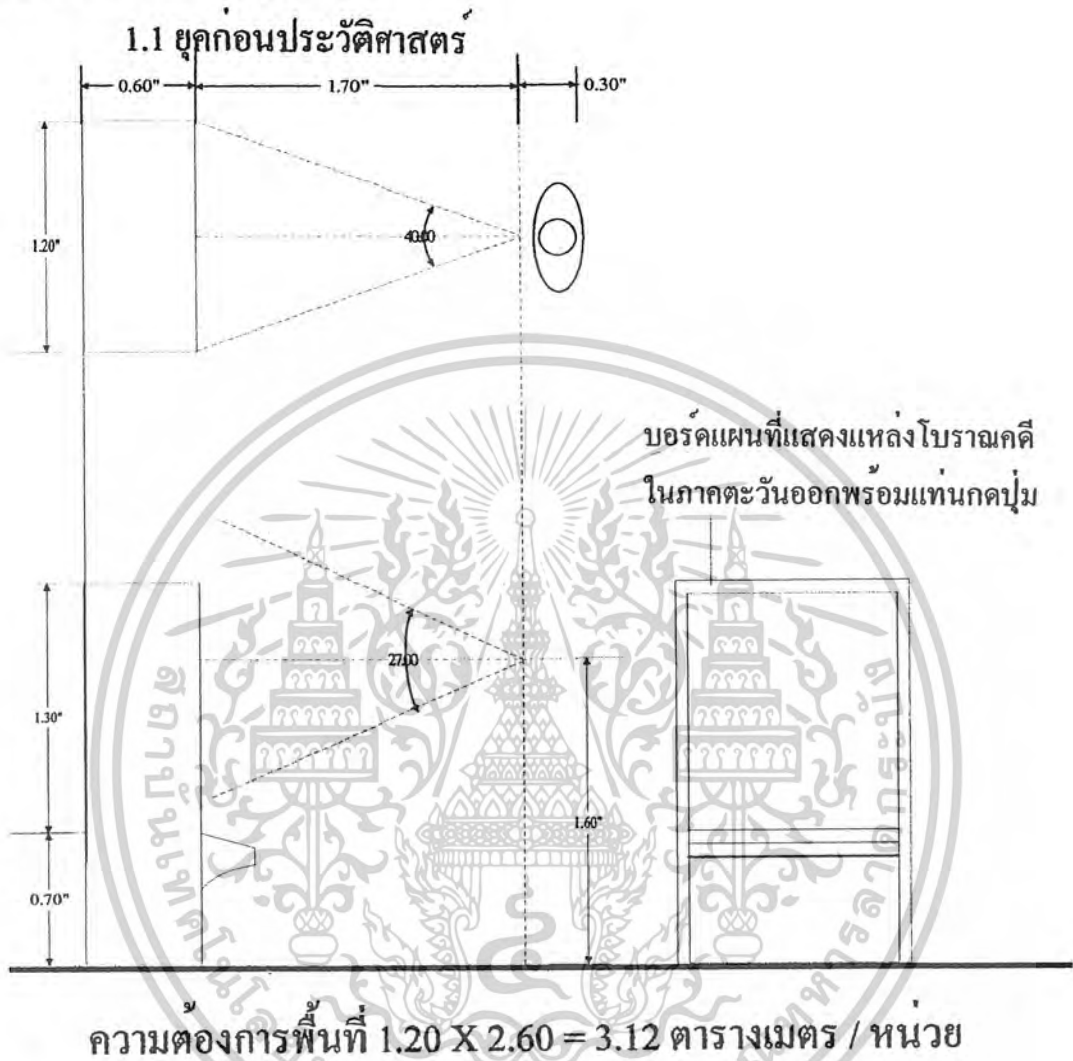
หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 2.10 = 1.90$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

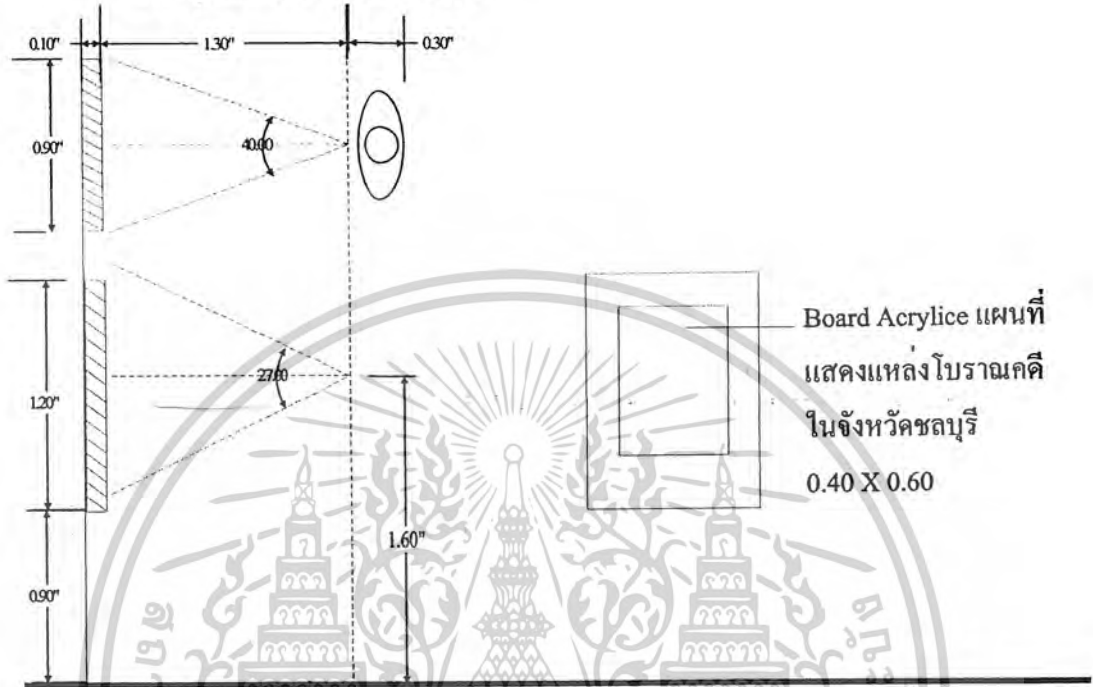
หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

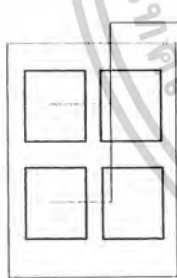
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

1.1 ยุคก่อนประวัติศาสตร์

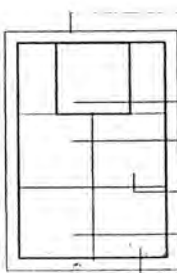
ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

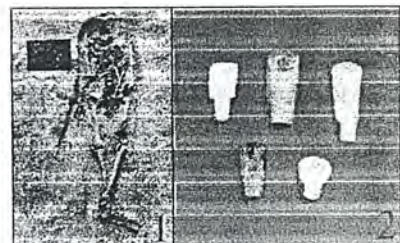
Board Acrylic แผ่นที่แสดง
แหล่งโบราณคดีเฉพาะแหล่ง
โบราณคดี โลกพนมดงรัก, โลกกระกา
, โลกกระเหียง และเนินสำโรง
0.25 X 0.30

Duratan แสดงทัศนียภาพ
แหล่งโบราณคดีในภาคตะวันออกเฉียง
ออก
โลกพนมดงรัก 0.30 X 0.30
โลกกระกา 0.30 X 0.30
โลกกระเหียง 0.30 X 0.30
เนินสำโรง 0.30 X 0.30
บานนายคุดม 0.30 X 0.30
เมืองศรีพโล 0.30 X 0.30

บอร์ด Graphic แหล่งโบราณคดี
ในภาคตะวันออกเฉียง
ภาพเนินดิน 0.30 X 0.30
ภาพโครงกระดูก 0.30 X 0.30
ภาพขวานหิน 0.30 X 0.30
ภาพเครื่องมือทำจากหิน 0.30 X 0.30
ภาพภาชนะดินเผา 0.30 X 0.30

1. ภาพโครงกระดูก
2. ภาพเครื่องมือทำจากหิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

ความต้องการพื้นที่ $1.20 \times 2.90 = 3.48$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

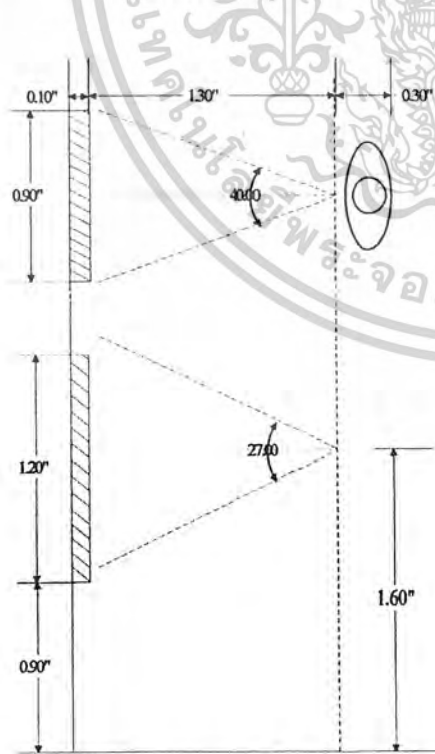
หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม

Board Acrylice แผ่นที่
แสดงแหล่งอารยธรรม
อินเดียสู่คาบสมุท
อินโดจีน
0.40 X 0.60

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

3.. ภาพถ่ายทางอากาศ เมืองศรีม โทสด
4.. ภาพจำลองทลวดลาย ขอบสระแก้วสระมรกต

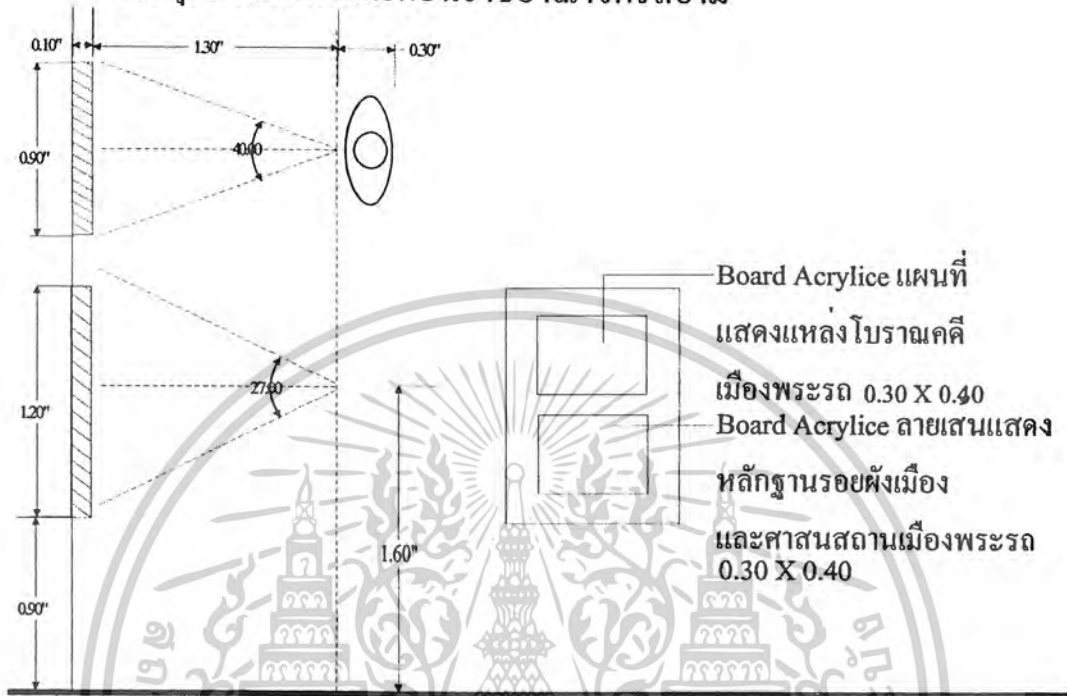
- Duratan แสดงทัศนียภาพ
- แหล่งโบราณคดีใน
- ภาคตะวันออก
- ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณ
- เมืองศรีม โทสด 0.30 X 0.30
- ภาพศรีพ โโต 0.30 X 0.30
- ภาพสระมรกต 0.30 X 0.30
- ภาพเมืองคงละคร 0.30 X 0.30
- ภาพปราสาทสด๊กก๊อกธม 0.30 X 0.30

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

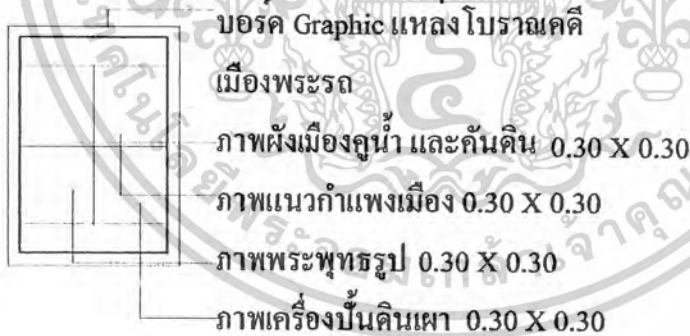
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนราชอาณาจักรสยาม

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

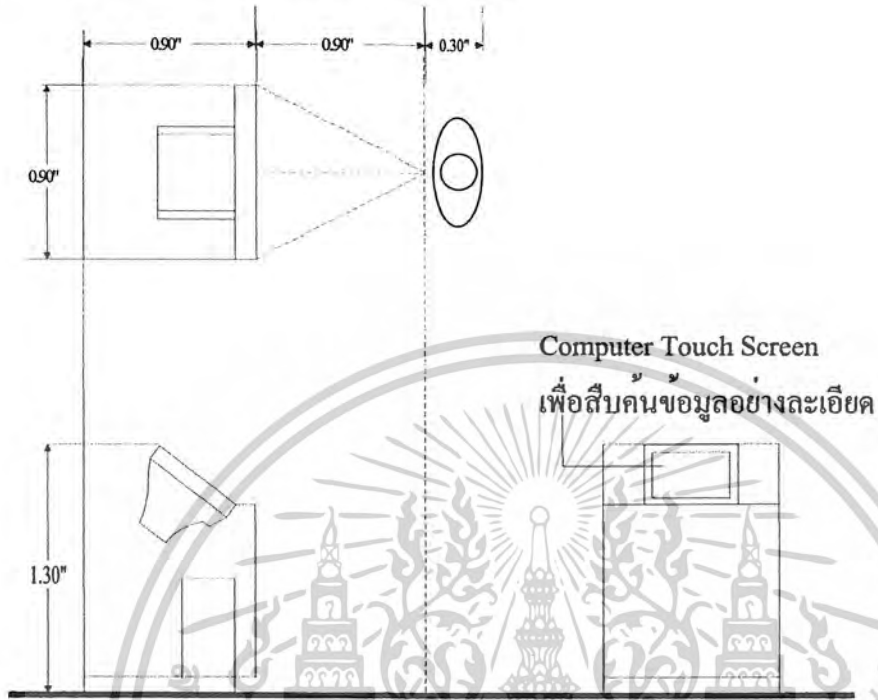
5. ภาพถ่ายทางอากาศพระรถ

6. ภาพเมืองดงละคร

7. ภาพปราสาทเขานอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

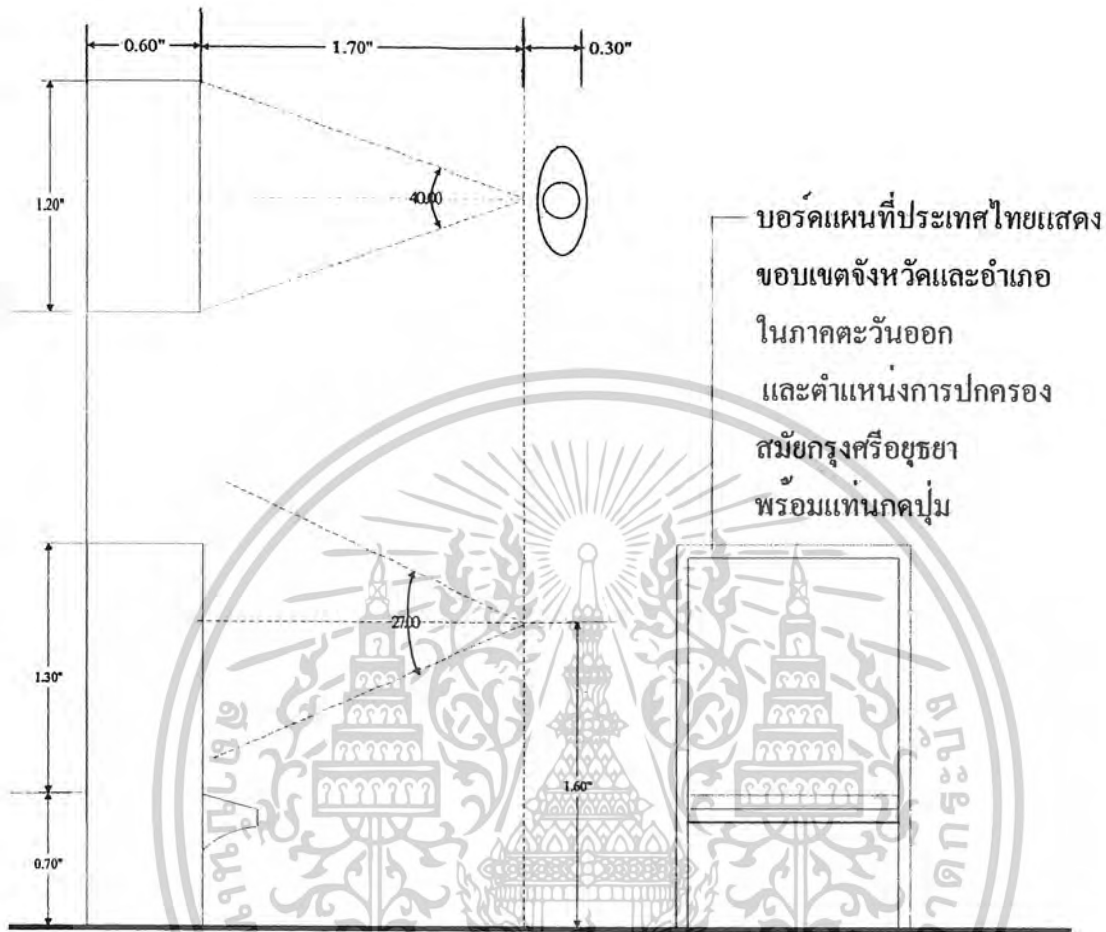
หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 2.10 = 1.90$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

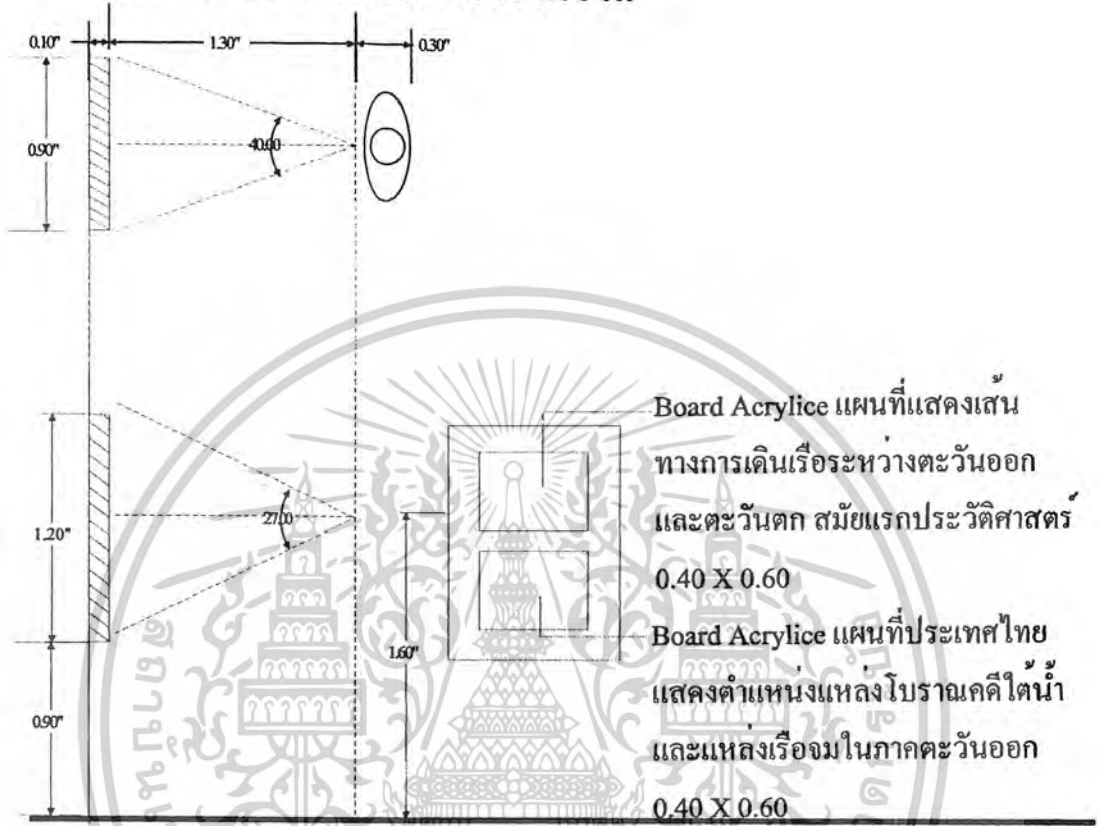

ความต้องการพื้นที่ $1.20 \times 2.60 = 3.12$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

แหล่งโบราณคดีใต้น้ำ และแหล่งเรือจม

Board Acrylicce แผ่นที่แสดงเส้น
 ทางการเดินทางเรือระหว่างตะวันออก
 และตะวันตก สมัยแรกประวัติศาสตร์
 0.40 X 0.60
 Board Acrylicce แผ่นที่ประเทศไทย
 แสดงตำแหน่งแหล่งโบราณคดีใต้น้ำ
 และแหล่งเรือจมในภาคตะวันออก
 0.40 X 0.60

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

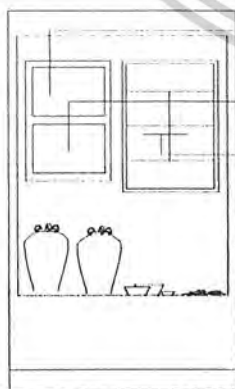
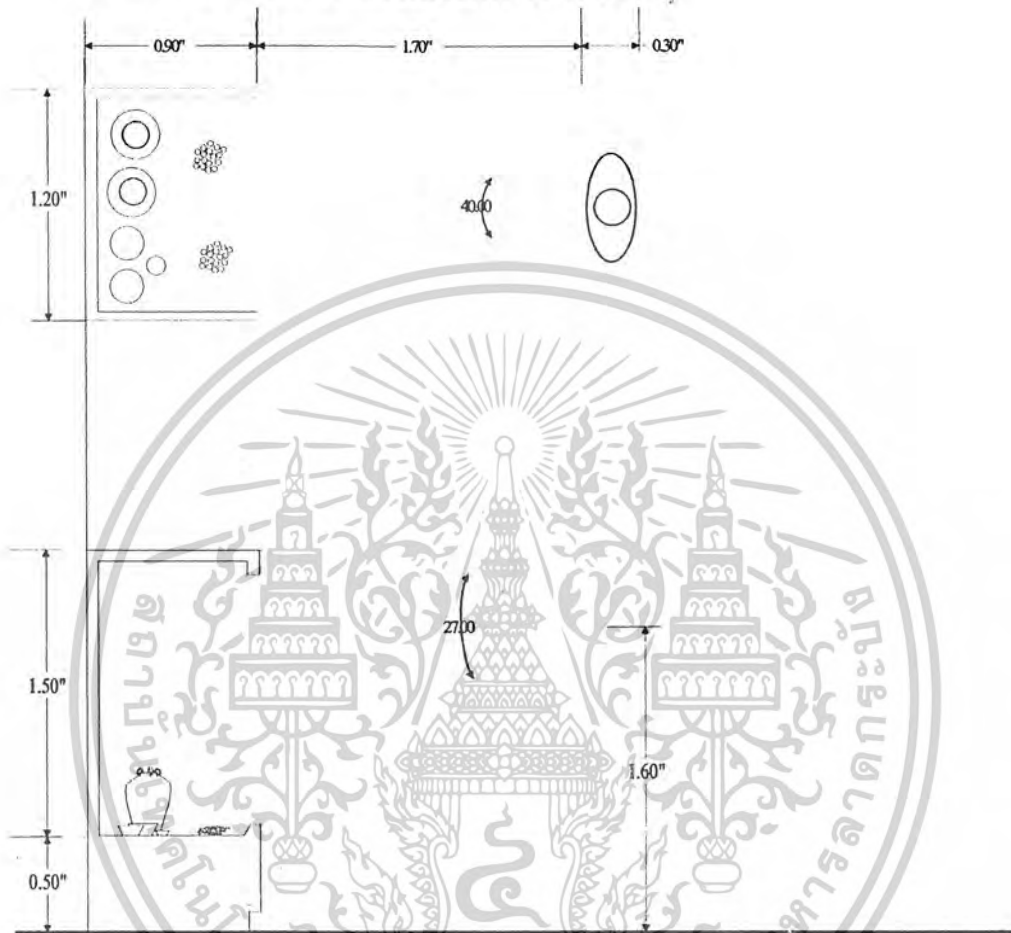

Duratan แสดงทัศนียภาพ
 แหล่งโบราณคดีใต้น้ำ และแหล่งเรือจม
 ในภาคตะวันออก
 แหล่งเรือจมเกาะคราม 0.30 X 0.30
 แหล่งเรือจมเกาะรางเกวียน 0.30 X 0.30
 แหล่งเรือจมเกาะสีซัง 0.30 X 0.30
 แหล่งเรือจมหน้าอ่าวพิทยา 0.30 X 0.30
 แหล่งเรือจมเกาะสมุย 0.30 X 0.30
 แหล่งเรือจมสัตว์หีบ 0.30 X 0.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

แหล่งโบราณคดีใต้น้ำ และแหล่งเรือจม

บอร์ด Graphic ภาพถ่ายซากเรือ

Board Arcyllice ภาพลายเส้นซากเรือ 0.30 X 0.40

บอร์ด Graphic ภาพถ่ายการปฏิบัติงาน 0.40 X 0.60

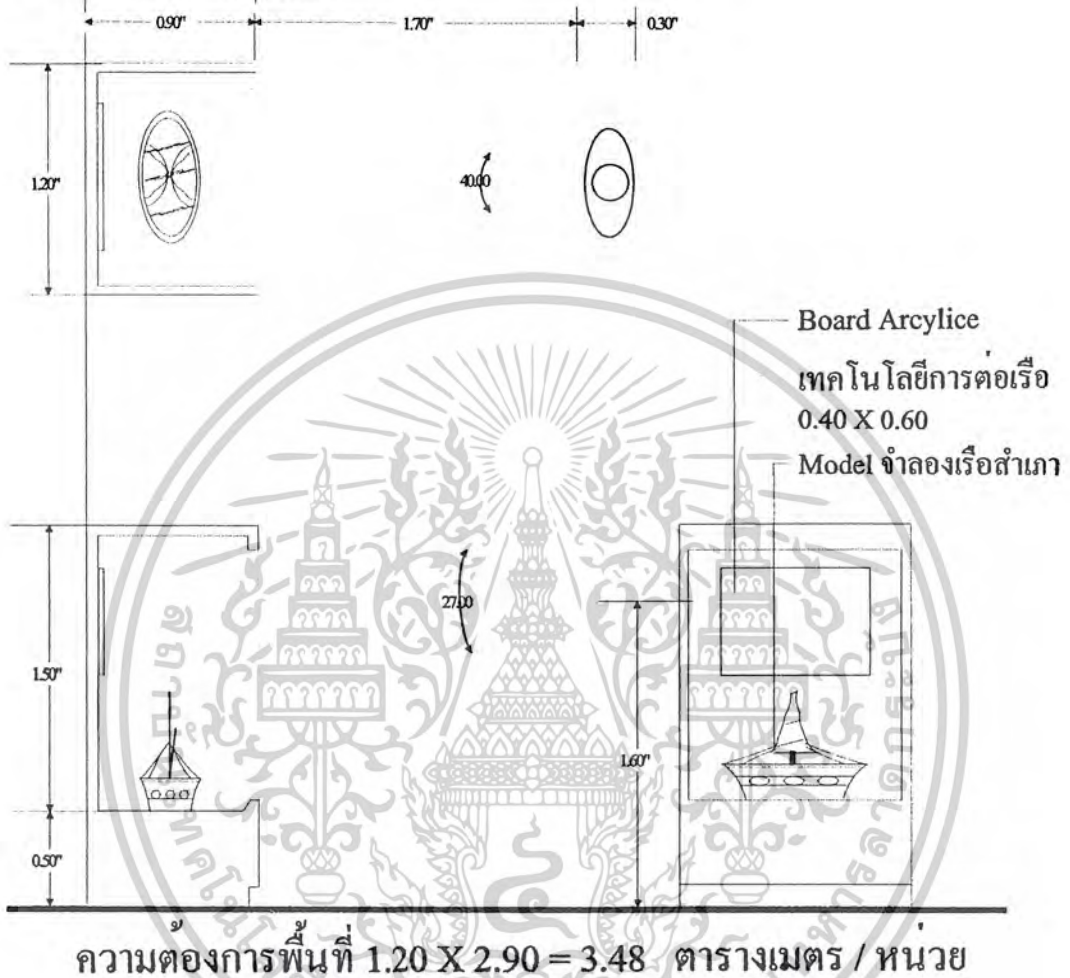
โบราณคดีใต้น้ำในภาคตะวันออก 0.20 X 0.30

ความต้องการพื้นที่ $1.20 \times 2.90 = 3.48$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

แหล่งโบราณคดีใต้น้ำ

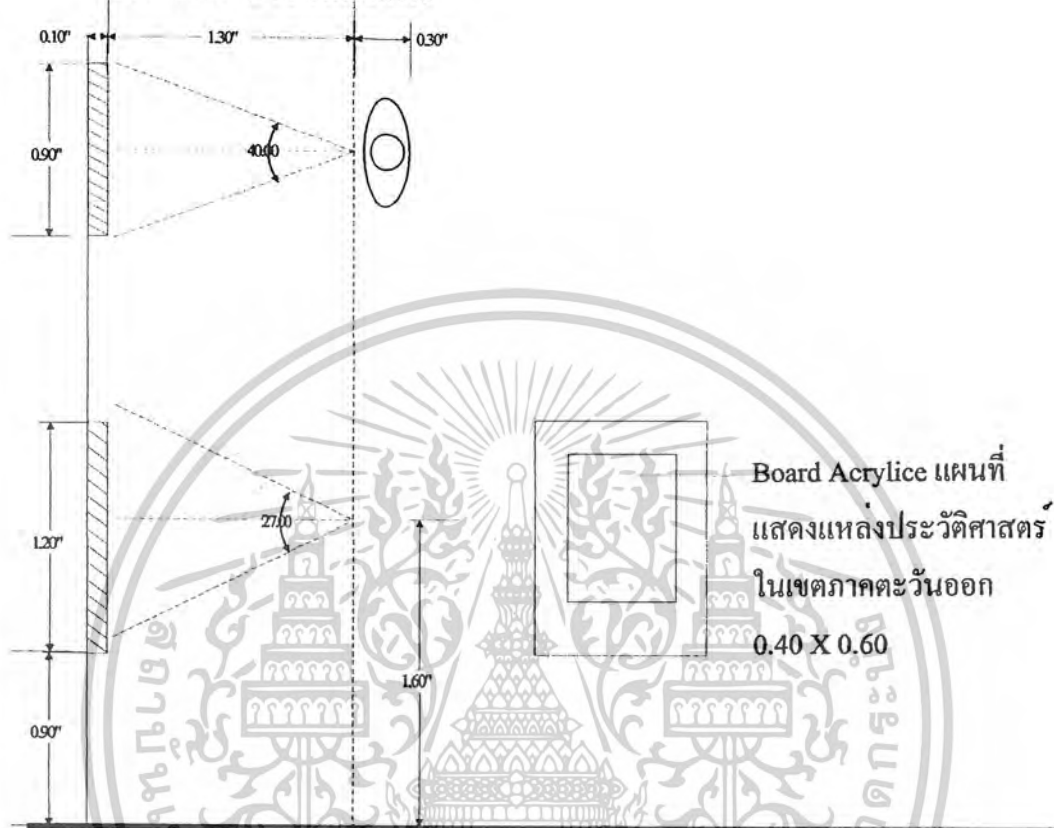
8. ภาพใหญ่ที่พบแหล่งโบราณคดีใต้น้ำจังหวัดจันทบุรี

9. ห้องจัดแสดงโบราณคดีใต้น้ำที่พิพิธภัณฑสถานปราจีนบุรี

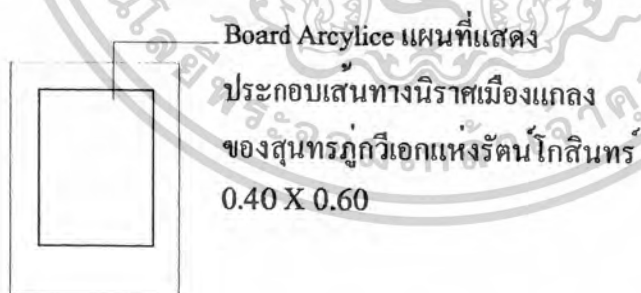
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

3.4 แหล่งประวัติศาสตร์

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

แหล่งประวัติศาสตร์

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

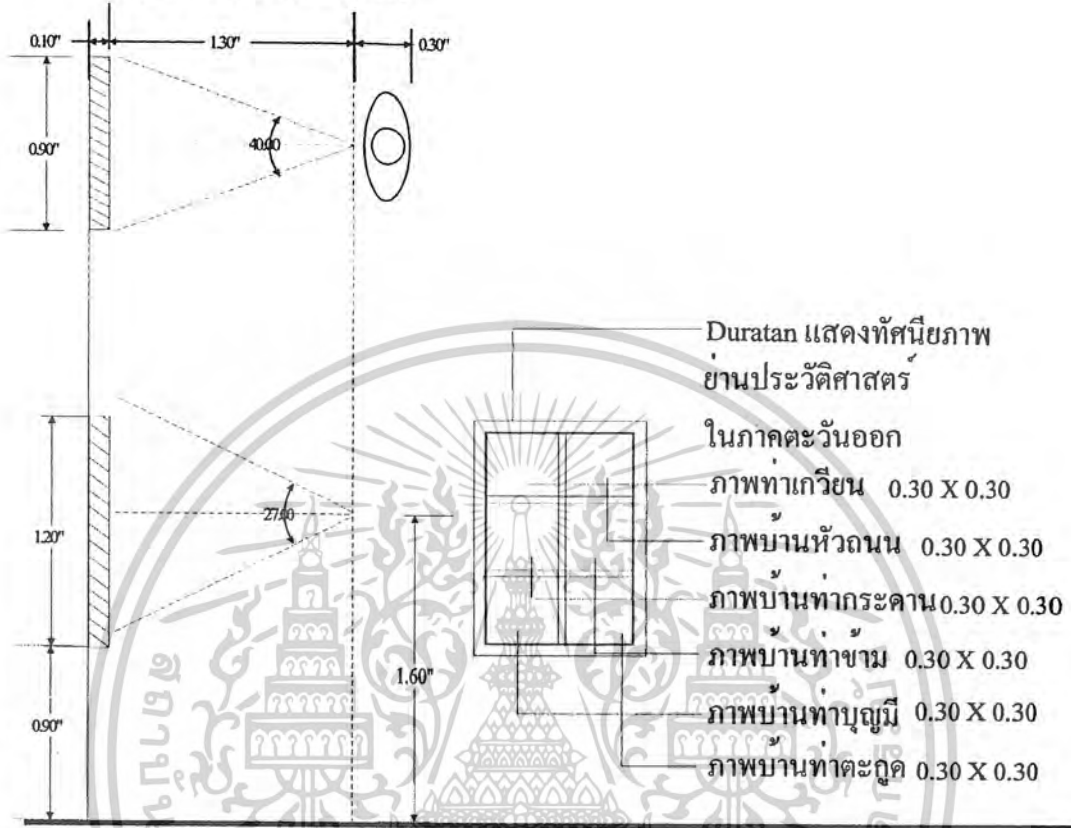

10. ภาพค่ายเนินวง จังหวัดจันทบุรี
11. ภาพอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
12. ภาพจิตรกรรมที่มีอิทธิพลจากฝรั่งเศส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

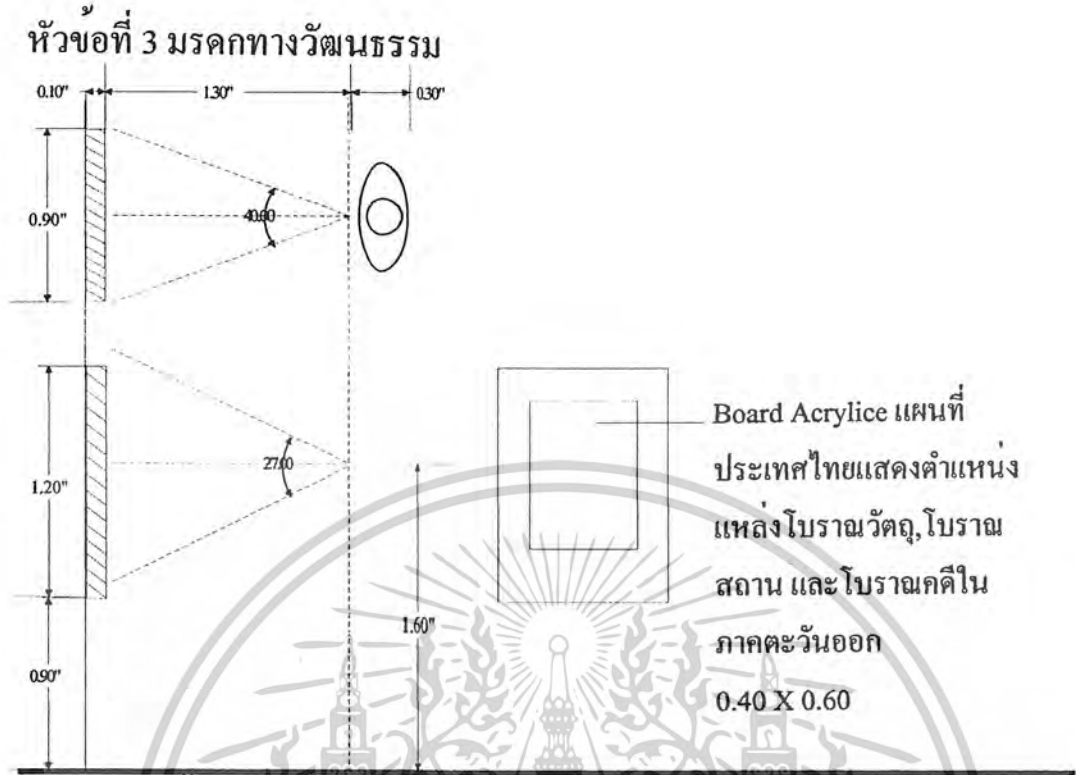
3.5 ยานประวัติศาสตร์

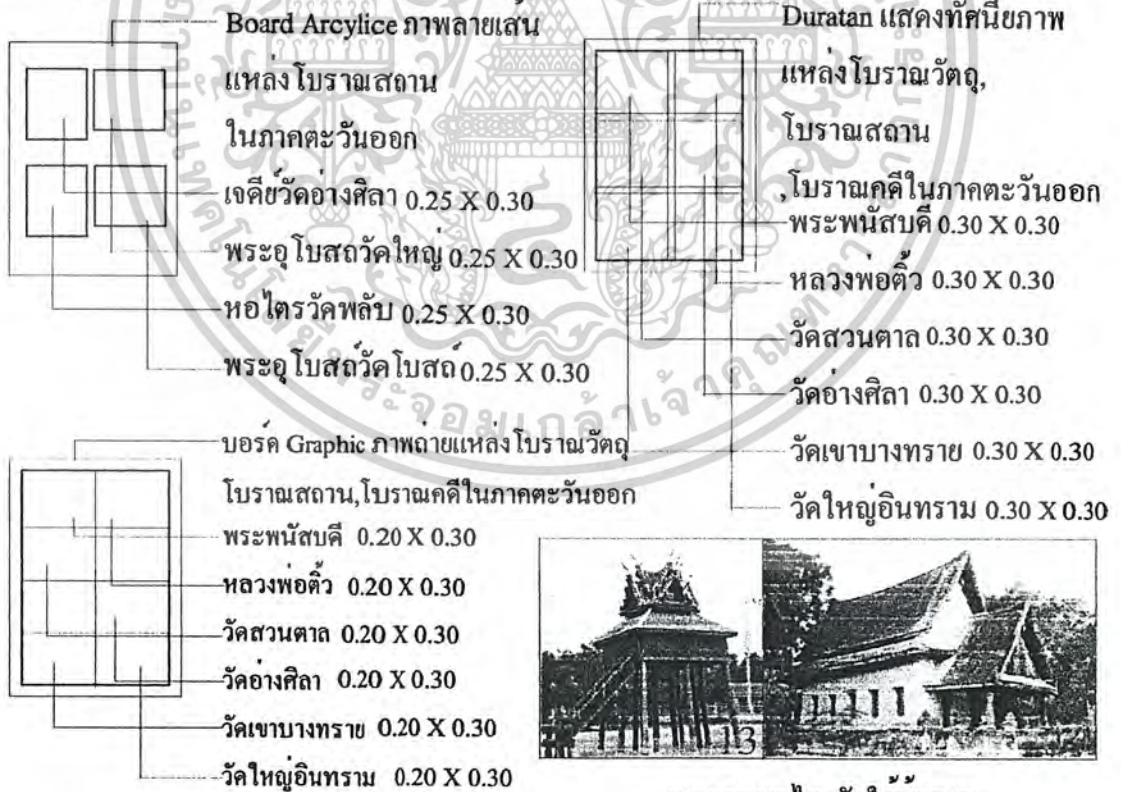
ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

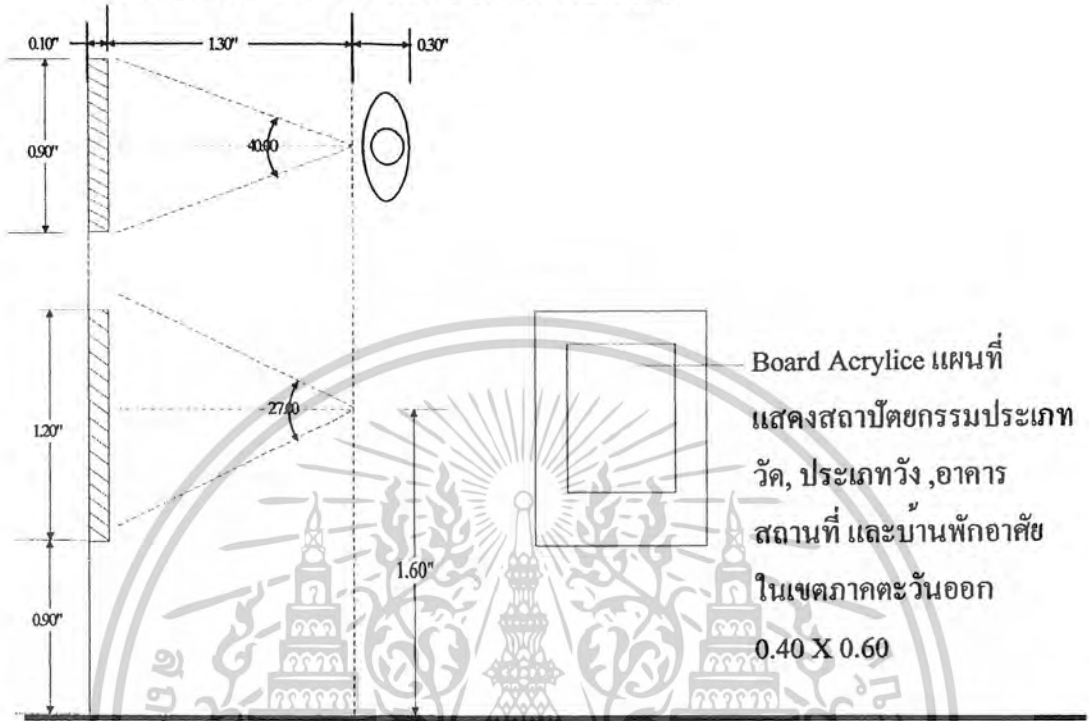
13. ภาพหอไตรวัดไต้ต้นลาน

14. ภาพพระอุโบสถวัดโบสถ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

สถาปัตยกรรมภาคตะวันออก (ประเภทวัด)

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

- Duratan สถาปัตยกรรมประเภทวัดในจังหวัดชลบุรี
- ภาพพระอุโบสถวัดใหญ่ 0.30 X 0.30
- ภาพศาลาแก้ววัดใหญ่ 0.30 X 0.30
- ภาพพระปรางค์วัดใหญ่ 0.30 X 0.30
- ภาพหอพระไตรปิฎกวัดไต้ต้นลาน 0.30 X 0.30
- ภาพพระอุโบสถวัดอ่างศิลา 0.30 X 0.30
- ภาพอุโบสถวัดโบสถ์ 0.30 X 0.30

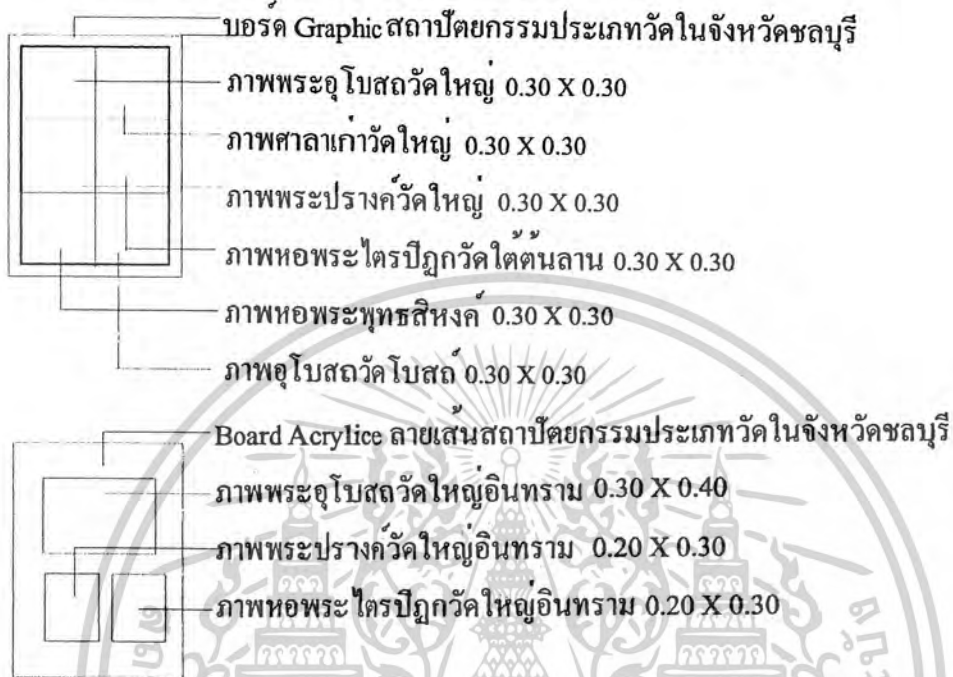
15. ภาพพระอุโบสถวัดอ่างศิลา

16. ภาพพระอุโบสถวัดไต้ต้นลาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

สถาปัตยกรรมภาคตะวันออก (ประเภทวัด)

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

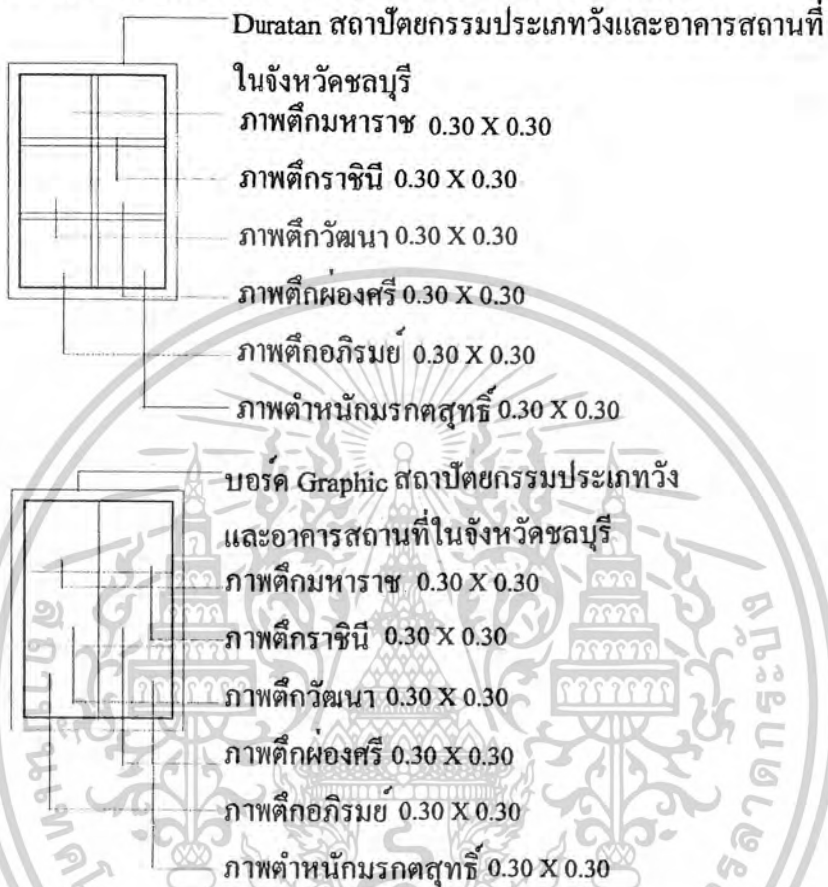

17. ภาพพระอุโบสถวัดบุปผาราม จังหวัดตราด
18. ภาพพระอุโบสถวัดใหญ่อินทราชม
19. ภาพหอพระพนัสบดี จังหวัดชลบุรี
20. ภาพเจดีย์ 3 องค์ วัดอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

สถาปัตยกรรมภาคตะวันออก (ประเภทวังและอาคารสถานที่)

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

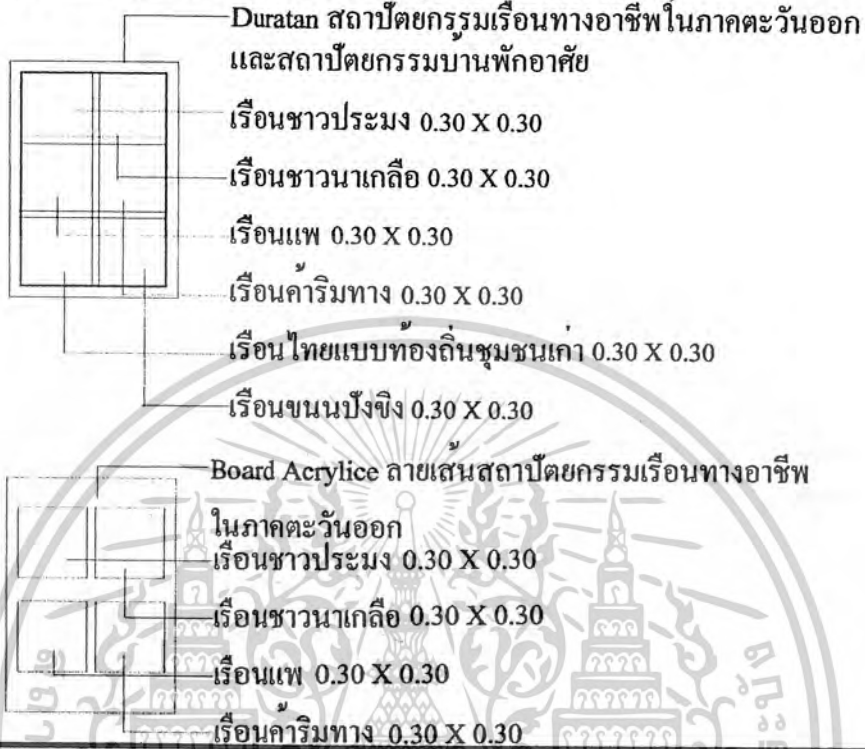

21. ภาพตีพิมพ์พระราช จังหวัดชลบุรี
22. ภาพตีพิมพ์กองบัญชาการฝรั่งเศสจังหวัดจันทบุรี
23. ภาพศาลากลางเก่าจังหวัดตราด

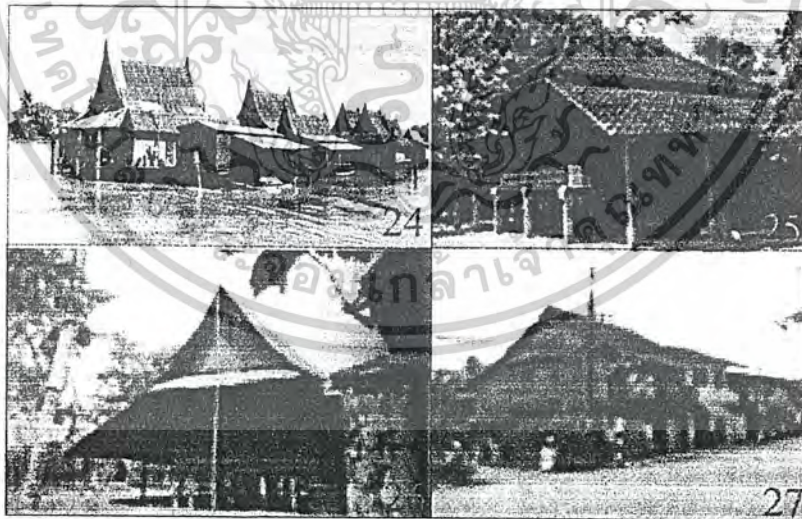
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

สถาปัตยกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ประเภทบ้านพักอาศัย)

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

24. ภาพเรือนแพ

25. ภาพเรือนชานาเกลือ

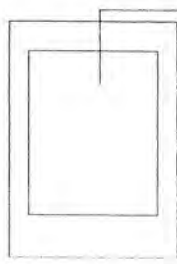
26. ภาพเรือนแบบท้องถิ่นชุมชนเก่า

27. ภาพเรือนคาริมทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

ประติมากรรม

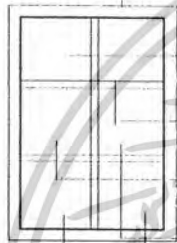

Board Acrylice

แผ่นที่ติดป้หัตถกรรมและช่างท้องถิ่น

ในภาคตะวันออก

0.40 X 0.60

Duratan ประติมากรรมในจังหวัดชลบุรี

ภาพไม้แกะสลักเป็นรูปพระจันทร์ 0.30 X 0.30

ภาพพระพุทธรูปมงคลนิมิตต์วัดธรรมนิมิตต์ 0.30 X 0.30

ภาพใบเสมาศาลหลักเมือง 0.30 X 0.30

ภาพพระพุทธรูปวัดใหญ่อินทราวม 0.30 X 0.30

ภาพพระพุทธรูปวัดสวนตาล 0.30 X 0.30

ภาพพระพุทธรูปหิงคัมภีร์มณฑลสิรินาด 0.30 X 0.30

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

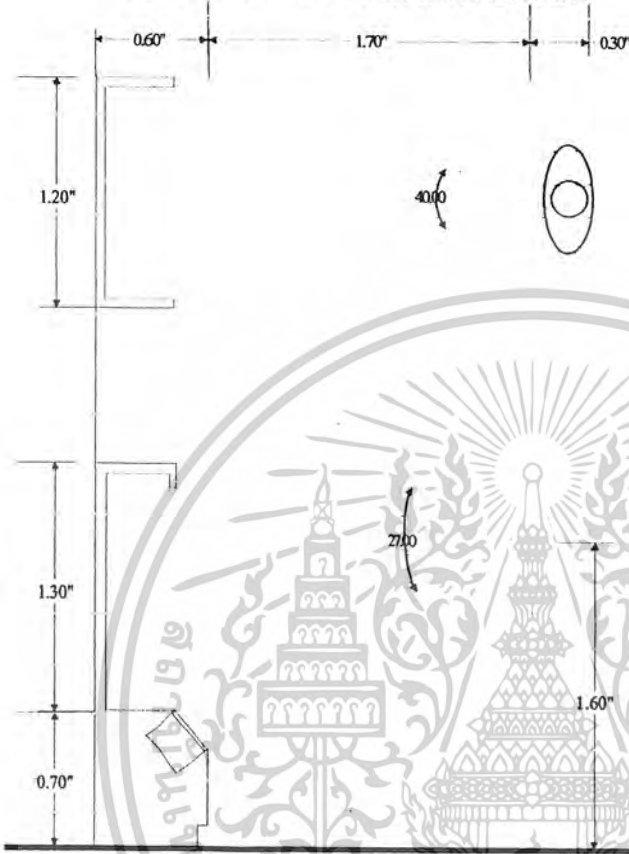
28. ภาพไม้แกะสลักรูปพระจันทร์วัดใหญ่อินทราวม

29. ภาพพระพนัสบดีที่หอพระพนัสบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

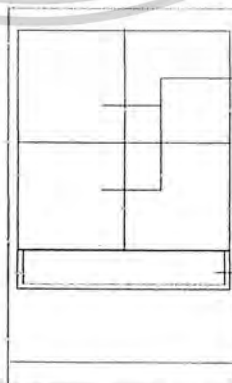
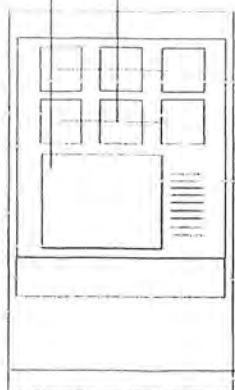
จิตรกรรมฝาผนังในภาคตะวันออกเฉียง

30. จิตรกรรมฝาผนังวัดใหญ่อินทรา

31. จิตรกรรมฝาผนังวัดอังกะสิลา

บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอน
การเขียนภาพ 0.30 X 0.30
บอร์ด Graphic แสดงอุปกรณ์
การเขียนภาพ 0.40 X 0.60

บอร์ด Graphic ภาพจิตรกรรม
ฝาผนังในจังหวัดชลบุรี ภาคตะวันออกเฉียง

0.40 X 0.40

Durata สีสันของจิตรกรรม
ฝาผนังในภาคตะวันออกเฉียง

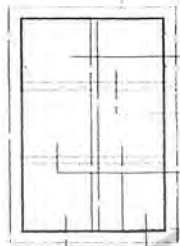
ความต้องการพื้นที่ 1.20 X 2.60 = 3.12 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

แบบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น และประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ

Duratan การแต่งกาย, การกินอยู่ และกริยามารยา

ภาพการแต่งกายผู้ชาย 0.30 X 0.30

ภาพการแต่งกายผู้หญิง 0.30 X 0.30

ภาพลักษณะการกินแบบไทย 0.30 X 0.30

ภาพการไหว้ผู้ใหญ่ 0.30 X 0.30

ภาพการโค้งเดินสวนกับผู้ใหญ่ 0.30 X 0.30

ภาพการทักทายเมื่อเจอกัน 0.30 X 0.30

บอร์ด Graphic ประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ

ภาพประเพณีทำบุญข้าวหลาม 0.30 X 0.30

ภาพประเพณีเรียกขวัญพระแม่โพสพ 0.30 X 0.30

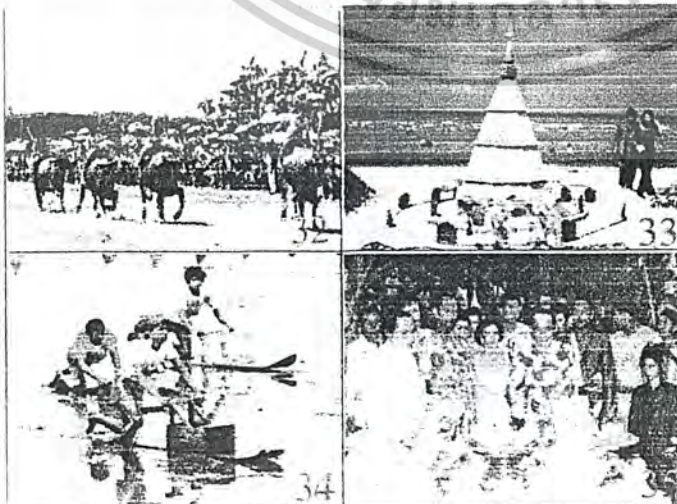
ภาพประเพณีแห่นางแมฆอฝน 0.30 X 0.30

ภาพประเพณีสงกรานต์ 0.30 X 0.30

ภาพประเพณีก่อพระเจดีย์ทราย 0.30 X 0.30

ภาพประเพณีวันไหล 0.30 X 0.30

ความต่องกรพื้นที่ $0.90 \times 1.70 = 1.53$ ตารางเมตร / หน่วย

32. ภาพประเพณีวิ่งควาย

33. ภาพประเพณีก่อพระเจดีย์ทราย

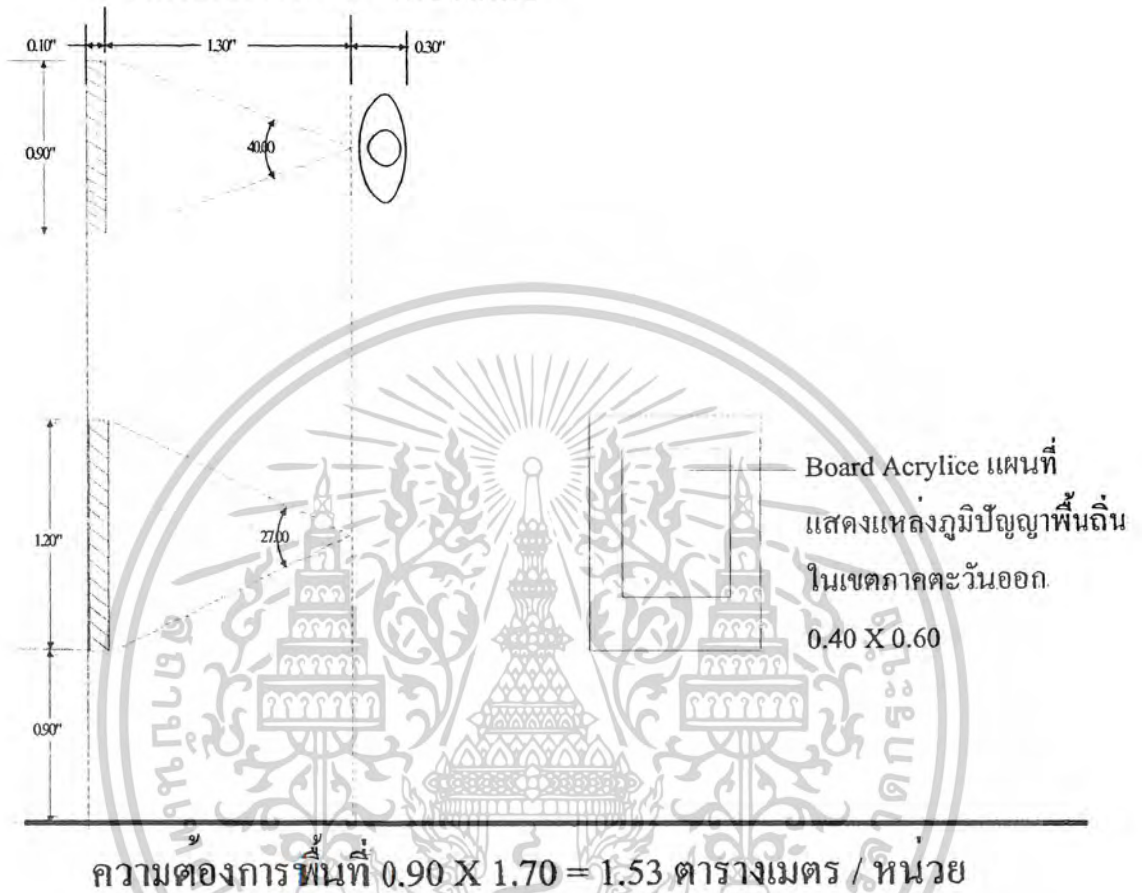
34. ภาพประเพณีตีบกระดานเลน

35. ภาพประเพณีวันไหล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

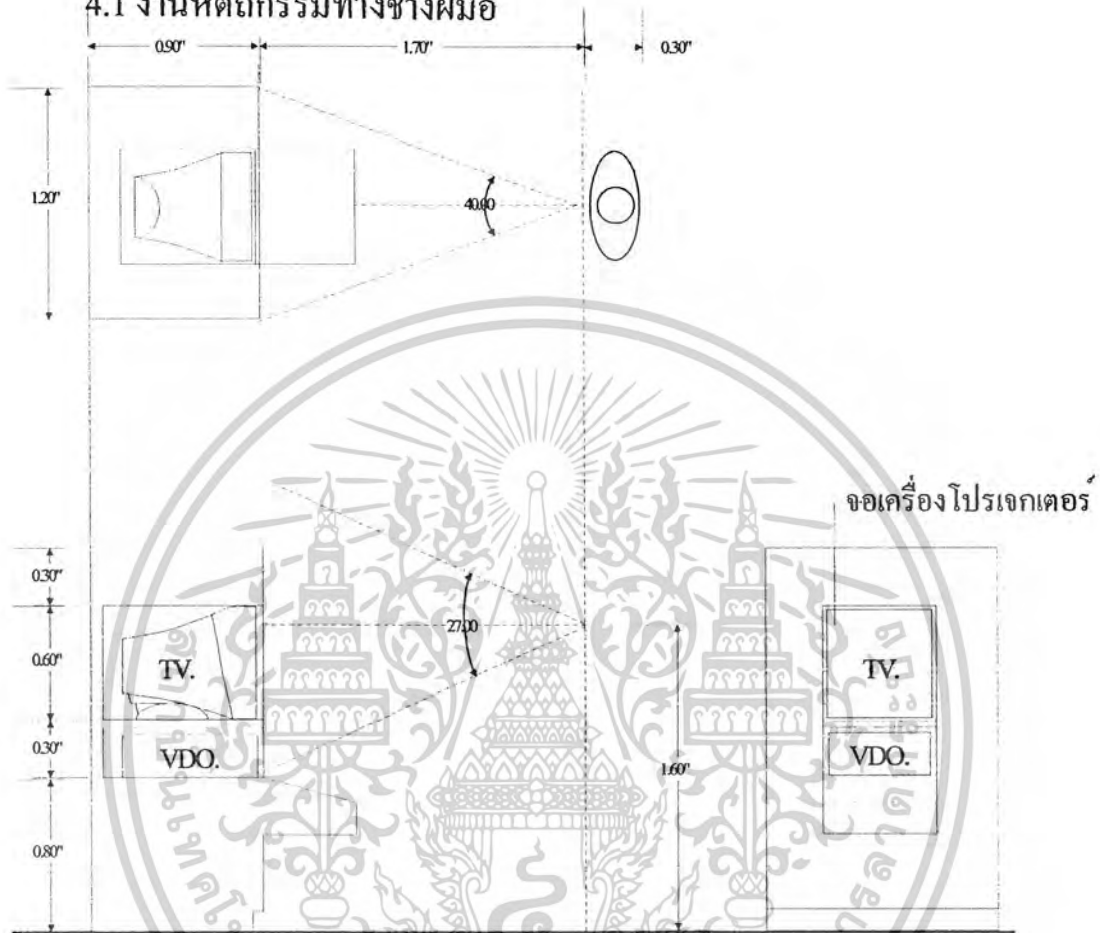
งานหัตถกรรมและงานช่างฝีมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ

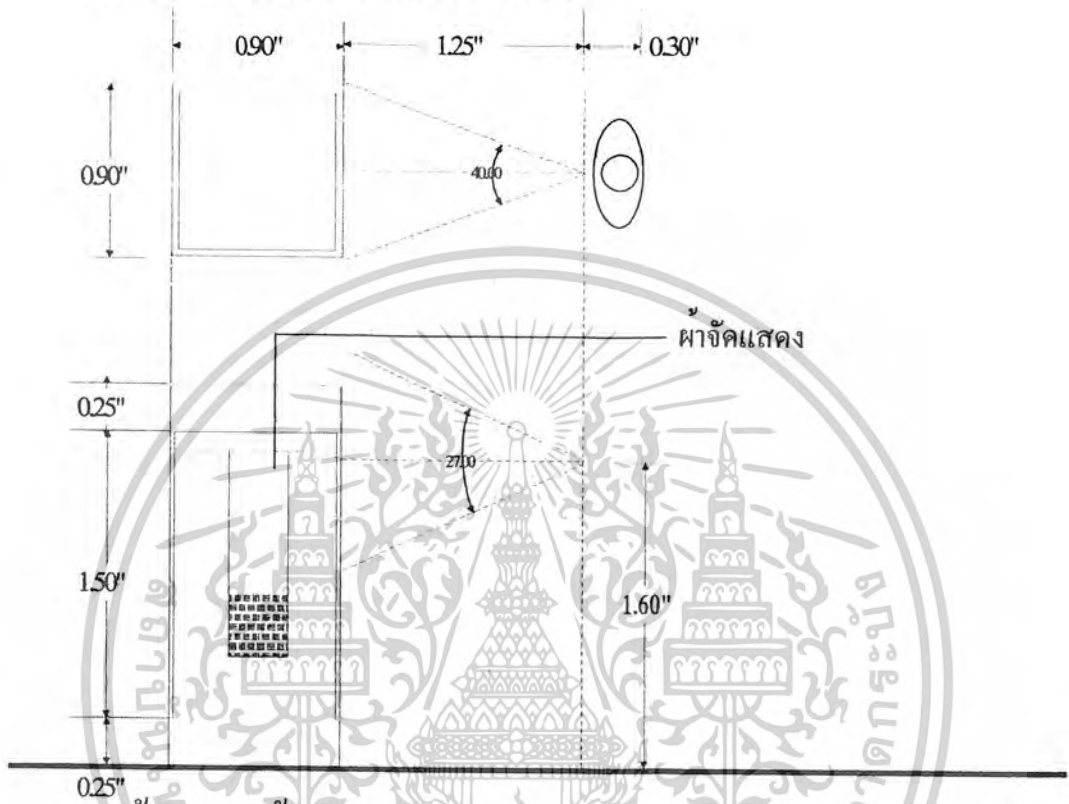

ความต้องการพื้นที่ $1.20 \times 2.90 = 3.48$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ

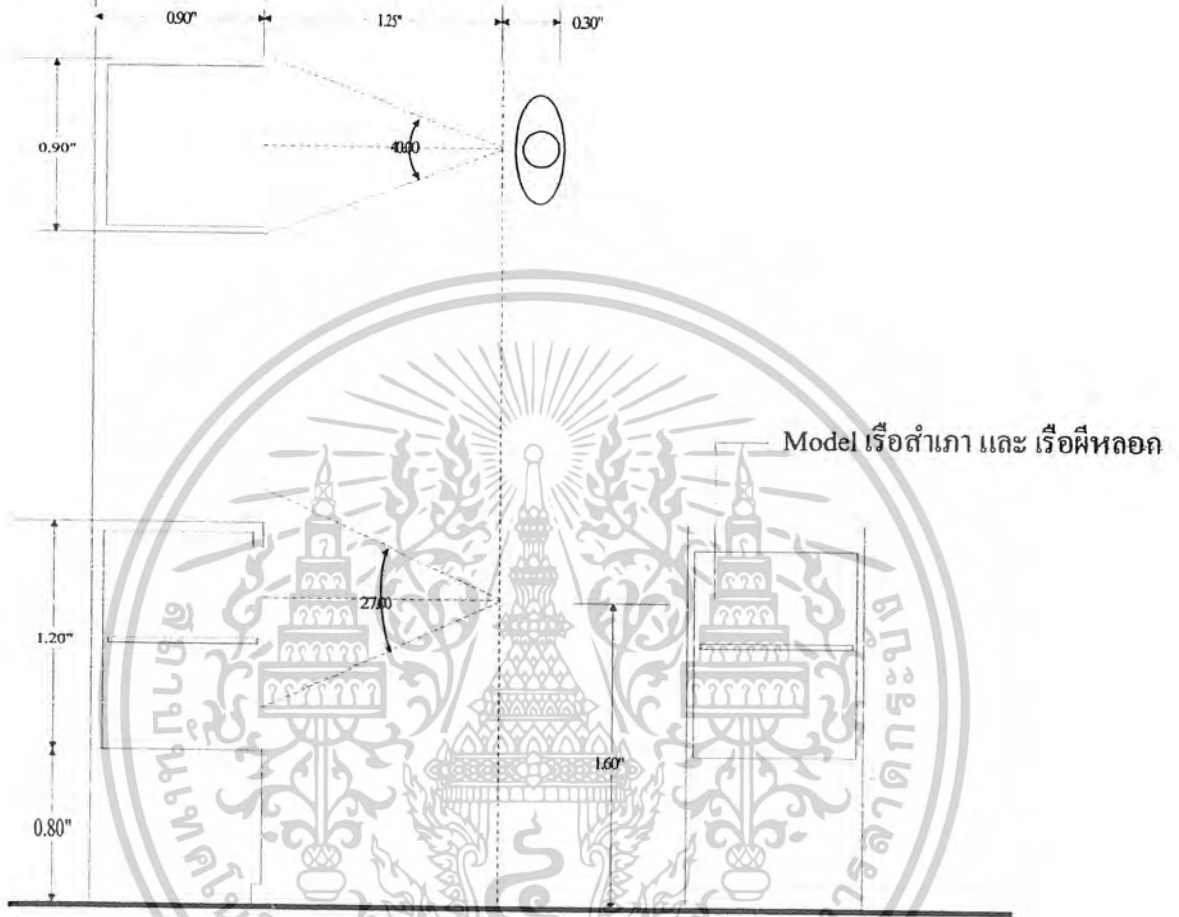

ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 2.45 = 2.25$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ

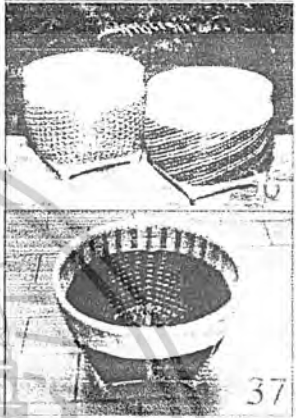
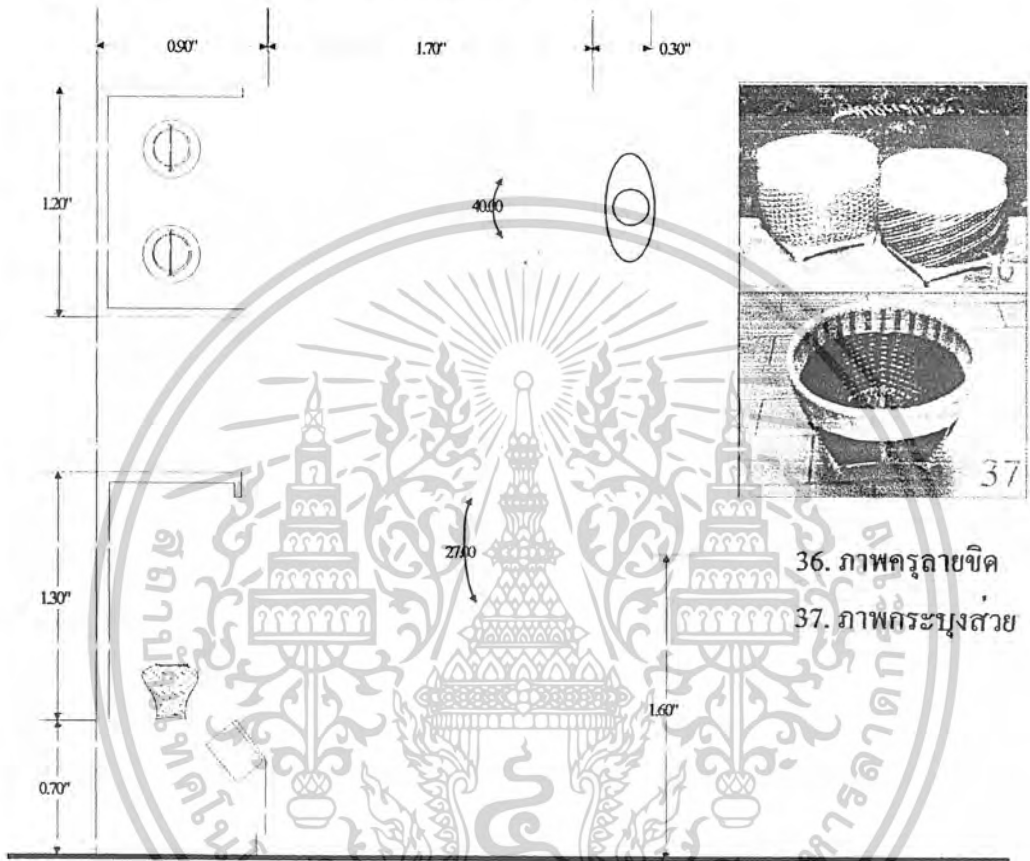
ความต้องการพื้นที่ $0.90 \times 2.45 = 2.25$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดชลบุรี

1. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทครุและกระบุง

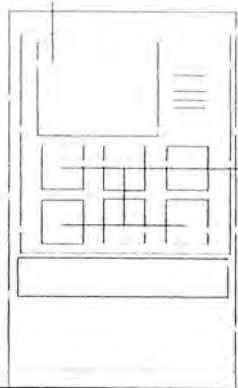

36. ภาพครูลายซิด

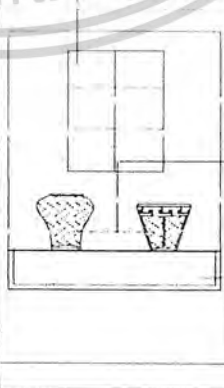
37. ภาพกระบุงสาย

บอร์ด Graphic แสดงวิธีการใช้งาน
0.40 X 0.60

บอร์ด Graphic ภาพเครื่องจักรสาน
ครุและกระบุง 0.30 X 0.30

บอร์ด Graphic
แสดงขั้นตอนการผลิต
0.30 X 0.30

แสดงวัตถุจริงครูลายซิด
และกระบุงสาย
Durata ลวดลายของ
เครื่องจักรสาน

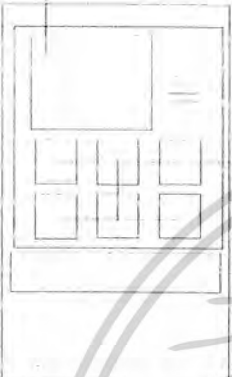

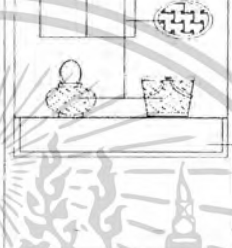
ความต้องการพื้นที่ 1.20 X 2.90 = 3.48 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดชลบุรี

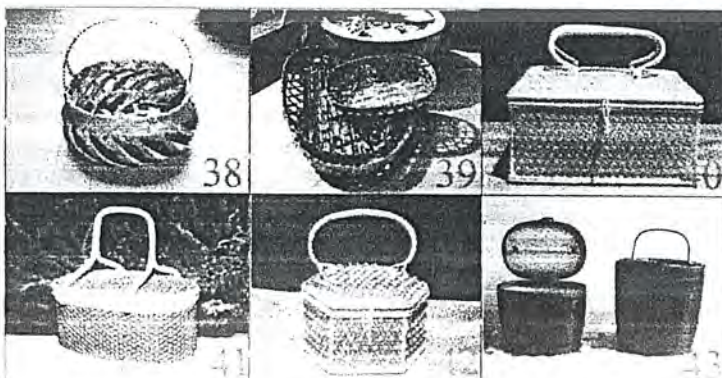
2. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทตระกร้าและถาด

<p>บอร์ด Graphic แสดงวิธีการใช้งาน 0.40 X 0.60</p> 	<p>บอร์ด Graphic ภาพเครื่องจักรสาน ตระกร้าและถาด 0.30 X 0.30</p>
<p>บอร์ด Graphic แสดงขั้นตอนการผลิต 0.30 X 0.30</p> 	<p>แสดงวัตถุจริงตระกร้า น้ำตาลรี,ตระกร้าลายไฟ และถาดชลอม Durata ลวดลายของ เครื่องจักรสาน</p>

3. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทกระเป๋า

<p>บอร์ด Graphic ภาพเครื่องจักรสาน กระเป๋า 0.30 X 0.30</p> 	<p>บอร์ด Graphic ภาพเครื่องจักรสาน กระเป๋า 0.30 X 0.30</p>
<p>แสดงวัตถุจริง กระเป๋าทรงรีหูเดียว, กระเป๋าหกเหลี่ยม ยกดอกพิกุล Durata ลวดลายของ เครื่องจักรสาน</p> 	<p>แสดงวัตถุจริง กระเป๋ายกดอกพิกุล ,กระเป๋าลายขีด Durata ลวดลายของ เครื่องจักรสาน</p>

ความต้องการพื้นที่ 1.20 X 2.90 = 3.48 ตารางเมตร / หน่วย

- 38. ภาพตระกร้าน้ำตาลรี
- 39. ภาพถาดชลอม
- 40. ภาพกระเป๋ายกดอกพิกุล
- 41. ภาพกระเป๋าทรงรีหูเดียว
- 42. ภาพกระเป๋าหกเหลี่ยมยกดอกพิกุล
- 43. ภาพกระเป๋าลายขีด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

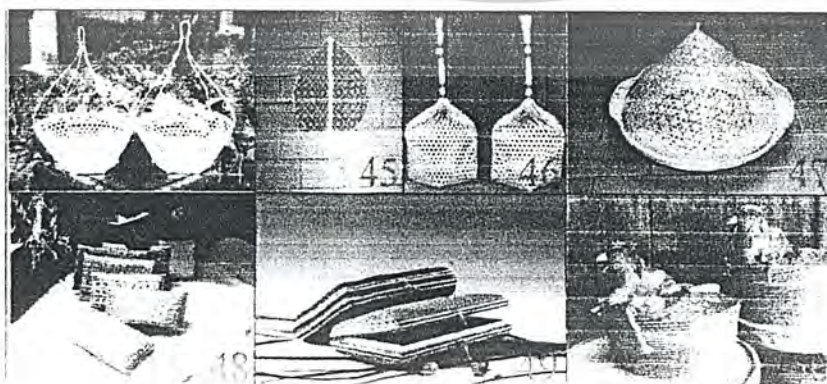
หัวข้อที่ 4 เอกถึภษณทงวฒนชรรรม

ศึลปหัตถภษณจ้งหวถฉลจเร

3. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทเครื่องใช้ในครัวเรือน

ความต้องการพื้นที่ 1.20 X 2.90 = 3.48 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ศิลปหัตถกรรมจังหวัดชลบุรี

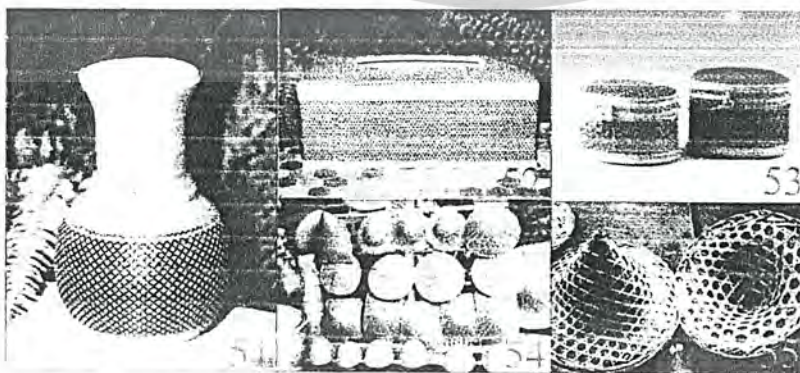
4. จักรสานเครื่องใช้เครื่องประดับประเภทหุ้มเซรามิก และเครื่องใช้

ความต้องการพื้นที่ 1.20 X 2.90 = 3.48 ตารางเมตร / หน่วย

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

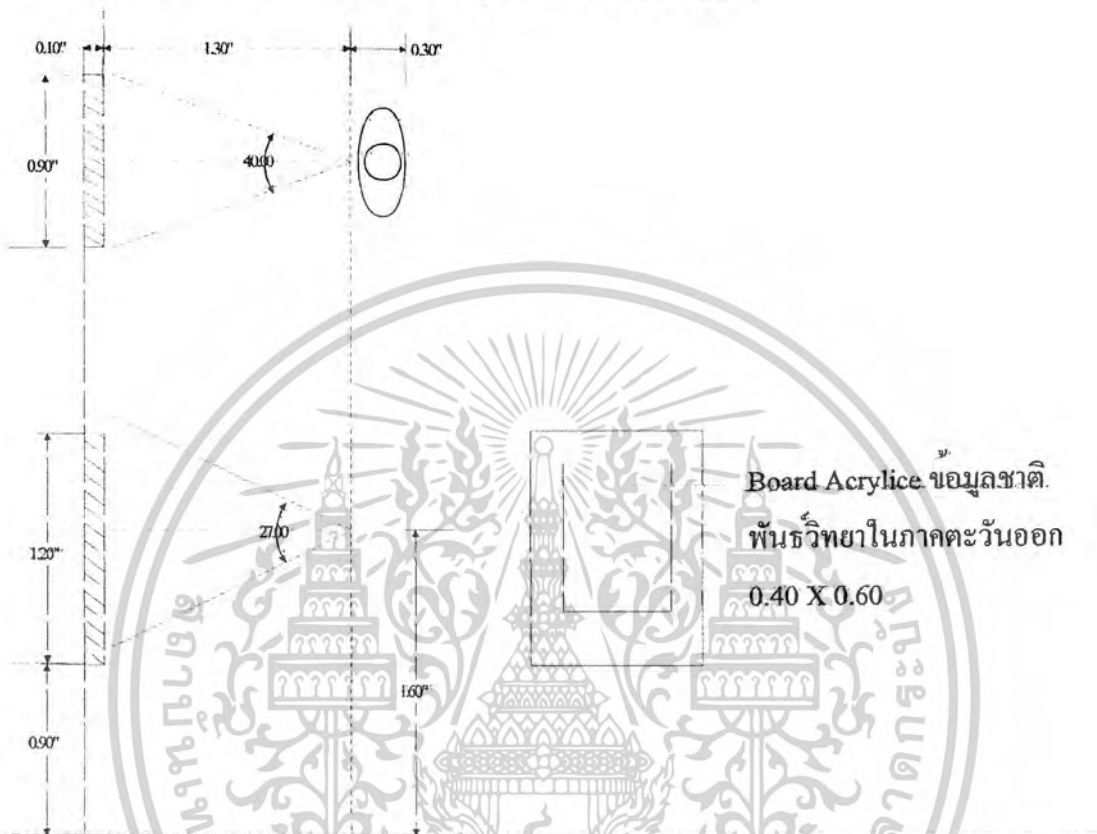

- 51. ภาพแจกันสานหุ้มเซรามิก
- 52. ภาพกลองสี่เหลี่ยมแบบกลอง
- 53. ภาพผอบ
- 54. ภาพงอบ
- 55. ภาพหมวกกู่ยี่และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออก

5.1 ชนิดต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออก

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

56. ภาพชาวซอง

57. ภาพชาวจีน

58. ภาพชาวญวน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออก

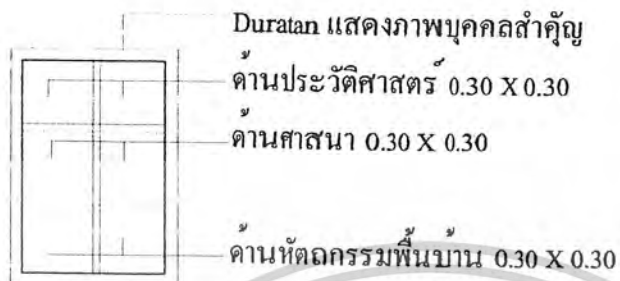
5.1 ชนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออก

ความต้องการพื้นที่ $1.20 \times 2.90 = 3.48$ ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ

ความสูงการติดตั้ง 0.00 X 1.70 - 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

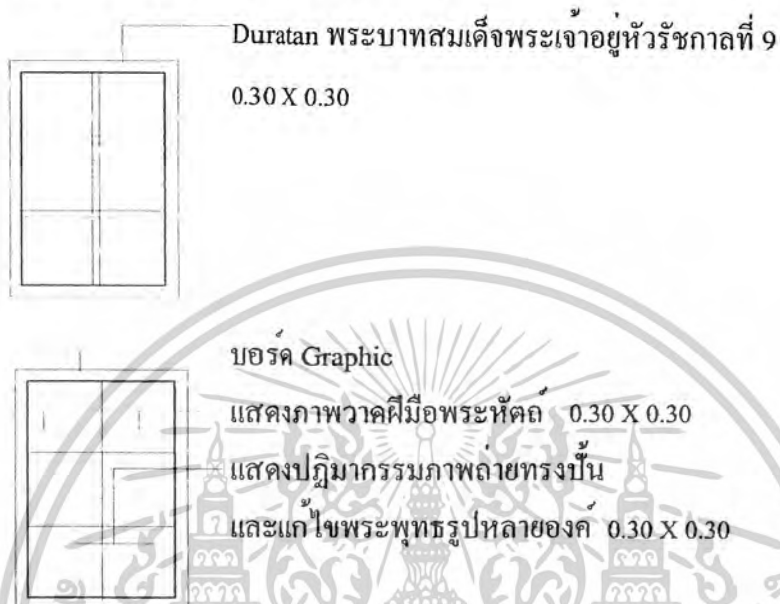
62. พลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

63. คุณปราณี บริบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อที่ / ทรรศน์ศิลป์

7.1 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ

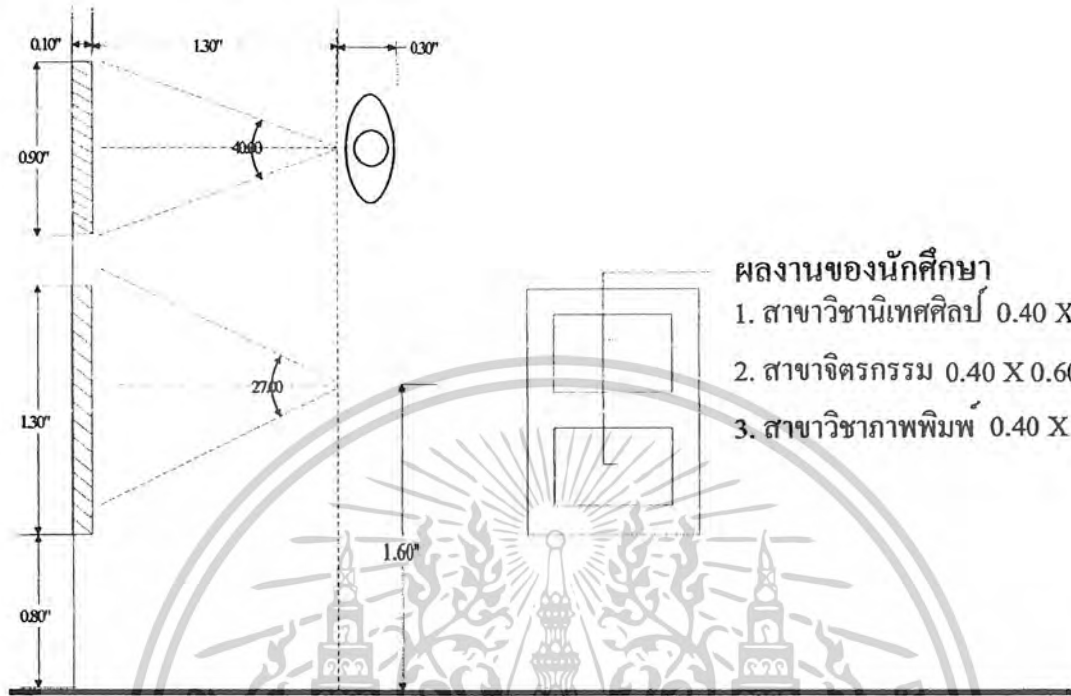
ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน้า

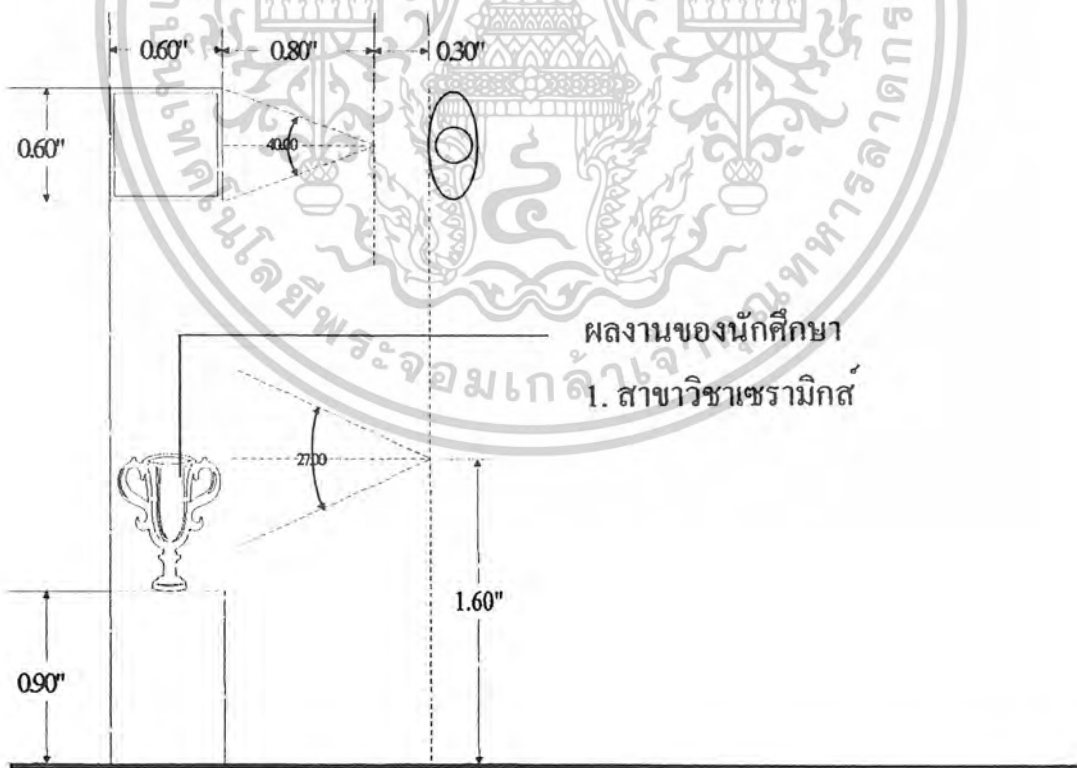
64. ภาพพิธีขึ้นครองราช
65. ภาพงานดุริยางค์ศิลป์
66. ภาพงานจิตรกรรม
67. ภาพงานปฏิมากรรม
68. ภาพทรงเรือใบมค
69. ภาพงานวรรณศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนิทรรศการชั่วคราว

ความต้องการพื้นที่ 0.90 X 1.70 = 1.53 ตารางเมตร / หน่วย

ความต้องการพื้นที่ 0.60 X 1.70 = 1.02 ตารางเมตร / หน่วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.35 วิเคราะห์พื้นที่ส่วนจัดนิทรรศการ

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่สัญญา 50 %	พื้นที่รวม
1.การตั้งถิ่นฐาน	146.2	73.1	219.3
2.พัฒนาการของประวัติศาสตร์	7.71	3.85	11.56
3.มรดกทางวัฒนธรรม	112.71	56.29	169
4.เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	133.77	66.83	200.6
5.ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	42.99	21.49	64.48
6.ประวัติบุคคลสำคัญ	1.53	0.765	2.295
7.หออัครศิลป์	9.18	4.59	13.77
รวม	454.09	227.04	681.13

รวมพื้นที่การใช้งานในส่วนจัดแสดง	454.09	ตารางเมตร
พื้นที่สัญญา 50 %	227.04	ตารางเมตร
รวมพื้นที่วิเคราะห์	681.13	ตารางเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.36 วิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ในองค์ประกอบส่วนจัดนิทรรศการ

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1.การตั้งถิ่นฐาน	219.3	6.12	225.42
2.พัฒนาการของประวัติศาสตร์	11.56	0.32	11.88
3.มรดกทางวัฒนธรรม	169	4.71	173.71
4.เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม	200.6	5.6	206.2
5.ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง	64.48	1.8	66.28
6.ประวัติบุคคลสำคัญ	2.295	0.064	2.359
7.หอศิลป์	13.77	0.38	14.15
รวม	681.13	18.87	700

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 225.42 ตารางเมตร แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 1 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.37 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 1

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
1.1 ยุคก่อนประวัติศาสตร์	155.04	4.25	159.3
1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัย ราชอาณาจักรสยาม	64.26	1.76	66.02
รวม	219.3	6.12	225.42

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 11.88 ตารางเมตร แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 2 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.38 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 2

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
2.1 เมืองชั้นกรมมหาดไทยชั้นใน	4.68	0.496	5.176
2.2 เมืองชั้นกรมท่าชั้นใน	4.59	0.487	5.077
2.3 เมืองชั้นกรมท่าชั้นนอก	2.23	0.236	2.466
รวม	11.56	0.32	11.88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 173.71 ตาราง
เมตร

แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 3 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.39 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 3

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
3.1 โบราณวัตถุ	4.59	0.13	4.72
3.2 โบราณสถาน	2.295	0.06	2.355
3.3 โบราณคดียุคก่อนประวัติศาสตร์ ศาสตร์โคกพนมดี	12.735	0.35	13.085
3.4 แหล่งประวัติศาสตร์	27.54	0.77	28.31
3.5 ย่านประวัติศาสตร์	4.59	0.13	4.72
3.6 สถาปัตยกรรมในภาคตะวันออกเฉียง ออก	80.325	2.23	82.555
3.7 ศิลปหัตถกรรมและงานช่าง	27.81	0.77	28.58
3.8 ภาษาและวรรณกรรม	2.295	0.063	2.35
3.9 ศาสนา, ความเชื่อ และพิธี กรรม	2.295	0.063	2.35
3.10 ขนบธรรมเนียมประเพณี ท้องถิ่น	2.295	0.063	2.35
1.11 ประเพณีที่คนท้องถิ่นยึด ถือปฏิบัติ	2.295	0.063	2.35
รวม	169	4.71	173.71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 206.2 ตารางเมตร แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 4 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.40 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 4

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ	196.01	5.49	201.5
4.2 ขนมธรรมเนียมประเพณี	2.295	0.064	2.359
4.3 การละเล่นอื่น ๆ	2.295	0.064	2.359
รวม	200.6	5.6	206.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 66.28ตารางเมตร แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 5 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.41 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 5

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
5.1 ชนต่างวัฒนธรรมในชุมชนภาคตะวันออกเฉียง	25.47	0.72	26.2
5.2 ชาวชอง	6.885	0.194	7.08
5.3 ชาวจีน	6.885	0.194	7.08
5.4 ชาวลาว	6.885	0.194	7.08
5.5 ชาวไทยมุสลิม	2.295	0.06	2.35
5.6 ชาวเขมร	4.59	0.13	4.72
5.7 ชาวมอญ	6.885	0.194	7.08
5.8 ชาวญวน	4.59	0.13	4.72
รวม	64.48	1.8	66.28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 2.359 ตารางเมตร แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 6 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.42 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 6

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
6.1 บุคคลสำคัญด้านประวัติศาสตร์	2.295	0.064	2.359
6.2 บุคคลสำคัญด้านศาสนา			
6.3 บุคคลสำคัญสาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน			
รวม	2.295	0.064	2.359

หัวข้อจัดแสดงที่ 7 หออัครศิลปิน จากการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่เท่ากับ 14.15 ตารางเมตร แบ่งตามองค์ประกอบของหัวข้อจัดแสดงที่ 7 ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.43 วิเคราะห์พื้นที่เพื่อแบ่งพื้นที่จัดแสดงหัวข้อที่ 7

องค์ประกอบ	พื้นที่ต้องการ	พื้นที่เพิ่มเติม	พื้นที่รวม
7.1 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ	9.18	0.70	9.8
7.2 องค์อัครศิลปินงานศิลปะ			
7.3 งานศิลปะสาขาทัศนศิลป์			
7.4 งานศิลปะสาขาวรรณศิลป์			
7.5 งานศิลปะสาขาดุริยางค์ศิลป์	4.59	0.40	5.4
รวม	13.77	0.38	14.15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์พื้นที่ใช้สอยในโครงการ

ตารางที่ 4.44 แสดงความต้องการพื้นที่ใช้สอยในโครงการ

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนติดต่อสอบถาม	1	- เคาน์เตอร์บริการติดต่อสอบถาม ขนาด 1.50 X 2.60	3.90	3.90
2. ส่วนจำหน่ายบัตร	1	- เคาน์เตอร์จำหน่ายบัตร ขนาด 1.80 X 2.60 - เก้าอี้ขนาด 0.45 X 0.45	4.68	4.68
3. ส่วนรับฝากของ	5	- เคาน์เตอร์บริการ ขนาด 2.00 X 2.75 - เก้าอี้ขนาด 0.45 X 0.45 - ตู้ล็อกเกอร์ขนาด 1.40 X 2.00	16.7	16.7
4. ส่วนพักคอย	60	- เก้าอี้พักคอย ขนาด 0.60 X 0.60	0.96	57.6
5. ส่วนบอร์ดนิเทศ	2	- บอร์ดนิเทศ ขนาด 1.20 X 1.50	1.80	3.60
6. ส่วนโทรศัพท์ สาธารณะ	4	- พื้นที่ติดตั้งต่อเครื่อง ขนาด 0.80 X 0.75	0.60	2.40
7. ส่วนผัง Directory	1	- บอร์ดบอกทางติดผนัง ขนาด 0.90 X 1.70	1.53	1.53
รวม	74			90.41

* หมายเหตุ ส่วนพักคอย คิดมาจากจำนวนรถทัวร์ 1 คัน ต่อจำนวนผู้มาใช้บริการ 60 คน

ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ คิดมาจากจำนวนผู้ที่มาใช้บริการจากส่วนห้องจัดแสดง ติดกับส่วนห้องน้ำ และทางสัญจรหลัก

ส่วนตู้ล็อกเกอร์ฝากของ คิดมาจากจำนวนผู้ที่มาใช้บริการจากส่วนห้องจัดแสดง จากจำนวนผู้มาใช้บริการ 60 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.45 ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนโถงต้อนรับ

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 50 %.	พ.ท. รวม
- ส่วนติดต่อสอบถาม	A-1	1	3.90	1.95	5.85
- ส่วนจำหน่ายบัตร	A-2	1	4.68	2.34	7.02
- ส่วนรับฝากของ	A-3	50	16.7	8.35	25.05
- ส่วนพักคอย	A-4	60	57.6	28.8	86.4
- ส่วนบอร์ดนิเทศ	A-5	2	3.60	1.80	5.40
- ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ	A-6	4	2.40	1.20	3.60
- ส่วนผัง Directory	A-7	1	1.53	0.765	2.295
รวม		73	90.41	45.205	135.615

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	90.41	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %.	45.205	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	135.615	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนโถงต้อนรับ	136	ตรม.
พ.ท. เหลือ	1	ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.46 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนโถงต้อนรับ

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนติดต่อสอบถาม	5.85	0.043	5.89
- ส่วนจำหน่ายบัตร	7.02	0.052	7.07
- ส่วนรับฝากของ	25.05	0.185	25.235
- ส่วนพักคอย	86.4	0.64	87.04
- ส่วนบอร์ดิ์นเทศ	5.42	0.04	5.44
- ส่วนโทรศัพท์สาธารณะ	3.60	0.03	3.63
- ส่วนผัง Directory	2.295	0.017	2.312
รวม	135.615	1	136

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.47 แสดงความต้องการส่วนสำนักงานเลขานุการ

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนพักคอย	3	- เก้าอี้พักคอย ขนาด 0.60 X 0.60	0.96	2.88
2. ส่วน Pantry	1	- เคาน์เตอร์เก็บของ พร้อมอ่าง ล้างจาน 1.60 X 1.80 - ตู้เย็น ขนาด 1.00 X 1.50	4.38	4.38
3. ส่วนประชุม	1	- โต๊ะประชุมขนาด 10 ที่นั่ง 1.20 X 2.70 1 ชุด - เก้าอี้ประชุม 0.60 X 0.60 จำนวน 10 ตัว - โต๊ะเตรียมเอกสาร 1 ตัว 1.50 X 1.50 - แท่นบรรยาย 0.80 X 0.75 - เครื่องฉายสไลด์ 0.50 X 0.50 - จอรับภาพและกระดาน 1.90 X 3.00	28.45	28.45
4. ส่วนเลขานุการ	1	- โต๊ะทำงานพร้อมโต๊ะ คอมพิวเตอร์ 1 ตัว 2.00 X 2.00 - เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ 0.30 X 0.60 - ตู้เก็บแฟ้ม 1 ตู้ 1.20 X 0.60	6.40	6.40
5. ส่วนธุรการ	2	- โต๊ะทำงาน 1 ตัว 2.75 X 2.00 - เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว 0.45 X 0.55	7.90	15.8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
6. ส่วนอาคารสถานที่	2	- โต๊ะทำงาน 1 ตัว 1.20 X 2.80 - เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ 0.30 X 0.60 - ตู้เก็บแฟ้ม 1 ตู้ 1.20 X 0.60	5.76	11.52
7. ส่วนการเงิน - บัญชี	2	- โต๊ะทำงานพร้อมโต๊ะ คอมพิวเตอร์ 1 ตัว 2.00 X 2.00 - เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ 0.30 X 0.60 - ตู้เก็บแฟ้ม 1 ตู้ 1.20 X 0.60	6.40	12.8
8. ส่วนวิเคราะห์และ วางแผน	1	- โต๊ะทำงาน 1 ตัว 0.75 X 1.50 - เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ 0.30 X 0.60 - ตู้เก็บแฟ้ม 1 ตู้ 1.20 X 0.60	5.02	5.02
9. ส่วนพัสดุ	1	- โต๊ะทำงาน 1 ตัว 0.75 X 1.50 - เก้าอี้ทำงาน 1 ตัว 0.45 X 0.55	2.62	2.62
		- เครื่องถ่ายเอกสาร 2.40 X 1.40 - เครื่องแฟกซ์ 0.80 X 1.60	4.64	4.64
รวม				93.55

* หมายเหตุ ส่วนพัสดุ คัดมาจากผู้ที่มาติดต่อภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ โดยติดต่อโดยตรงกับส่วนเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.48 ตารางความต้องการเพื่อแบ่ง พ.ท. ในส่วนสำนักงานเลขานุการ

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 50 %	พ.ท. รวม
- ส่วนพักคอย	B-4	3	2.88	1.44	4.32
- ส่วน Pantry	B-5 B-6	1	4.38	2.19	6.57
- ส่วนประชุม	B-7, B-8 B-9, B-10	1	28.45	14.225	42.67 5
- ส่วนเลขานุการ	B-13 B-14	1	6.40	3.2	9.6
- ส่วนธุรการ	B-15 B-14	2	15.8	7.9	23.7
- ส่วนอาคารสถานที่	B-16 B-17	2	9.06	4.53	13.59
- ส่วนการเงิน - บัญชี	B-18 B-14	2	12.8	6.4	19.2
- ส่วนวิเคราะห์และวางแผน	B-19 B-14	1	5.02	2.51	7.53
- ส่วนพัสดุ	B-20	1	2.62	1.31	3.93
- เครื่องถ่ายเอกสาร	B-11	2	4.64	2.32	6.96
- แฟกซ์	B-12				
รวม		14	92.05	46	138

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	92.05	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	46	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	138	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนสำนักงานเลขานุการ	140	ตรม.
พ.ท. เหลือ	2	ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.49 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนสำนักงานเลขานุการ

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนพักคอย	4.32	0.062	4.382
- ส่วน Pantry	6.57	0.095	6.665
- ส่วนประชุม	42.675	0.618	43.293
- ส่วนเลขานุการ	9.6	0.343	24.043
- ส่วนธุรการ	23.7	0.196	13.786
- ส่วนอาคารสถานที่	13.59	0.278	19.478
- ส่วนการเงิน – บัญชี	19.2	0.139	9.739
- ส่วนวิเคราะห์และวางแผน	7.53	0.109	7.639
- ส่วนพัสดุ	3.93	0.056	3.986
- เครื่องถ่ายเอกสาร	6.96	0.100	7.06
- แฟกซ์			
รวม	138	2	140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.50 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนผู้อำนวยความสะดวกศิลป์

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. โต๊ะทำงาน	1	- โต๊ะทำงานพร้อมโต๊ะ คอมพิวเตอร์ 2.30 X 3.20 1ชุด - เก้าอี้ 3 ตัว 0.60 X 0.60	7.36	7.36
- ตู้เก็บเอกสาร	1	- ตู้เก็บเอกสาร 1 ตู้ 0.30 X 0.30 - ตู้เก็บแฟ้ม 1 ตู้ 1.20 X 0.60	2.40	2.40
- ส่วนรับรอง	1	- โซฟารับแขก 1 ตัว 2.00 X 0.70 - โซฟาเดี่ยว 2 ตัว 0.80 X 0.70 - โต๊ะข้าง 2 ตัว - โต๊ะกลาง 1 ตัว 0.60 X 0.60	9.20	9.20
รวม				18.96

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.51 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนผู้อำนวยความสะดวก

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 50 %	พ.ท. รวม
- โต๊ะทำงาน	B - 1	1	7.36	3.68	11.04
- ตู้เก็บเอกสาร	B - 2	1	2.40	1.20	3.60
- ส่วนรับรอง	B - 3	1	9.20	4.60	13.8
รวม		3	18.96	9.48	28.44

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	18.96	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	9.48	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	28.44	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนผู้อำนวยความสะดวก	36	ตรม.
พ.ท. เหลือ	7.56	ตรม.

ตารางที่ 4.52 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนผู้อำนวยความสะดวก

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- โต๊ะทำงาน	11.04	2.98	14.02
- ตู้เก็บเอกสาร	3.60	0.97	4.572
- ส่วนรับรอง	13.8	3.726	17.526
รวม	28.44	7.56	36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.53 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนพักคอย	3	- เก้าอี้พักคอย 0.60 X 0.60	0.96	2.88
2. ส่วนเจ้าหน้าที่วิจัย	2	- โต๊ะทำงาน 0.80 X 1.20 - เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1.50 X 1.60	6.72	13.44
3. ส่วนนักวิชาการ ศึกษา	3	- โต๊ะทำงาน 0.80 X 1.20 - เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1.50 X 1.60	4.56	11.6
4. ส่วนนักวิชาการโสต ทัศนศึกษา	2	- โต๊ะคอมพิวเตอร์สี่บ้น 1.20 X 0.85 - เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1.50 X 1.60 - โต๊ะวีดีโอเทป/เทปคลาสเท็ท 0.80 X 1.55 - โต๊ะศึกษาสไลด์, ไมโครฟิล์ม 0.80 X 1.55	4.56	11.6
5. ส่วนภัณฑารักษ์	2	- โต๊ะทำงาน 0.80 X 1.20 - เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1.50 X 1.60	4.56	11.6
6. ส่วนเจ้าหน้าที่ พิพิธภัณฑ์	2	- โต๊ะทำงาน 0.80 X 1.20 - เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55 - ตู้เก็บเอกสาร 1.50 X 1.60	4.56	11.6
7. ส่วนหัวหน้าฝ่าย	1		6.72	6.72

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
8. ส่วนซ่อมบำรุง	1	- โต๊ะทำงาน 0.80 X 1.20 - เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55	4.32	4.32
9. ส่วนประชุม	1	- โต๊ะประชุมขนาด 10 ที่นั่ง 1.20 X 2.70 1 ชุด - เก้าอี้ประชุม 0.60 X 0.60 จำนวน 10 ตัว - โต๊ะเตรียมเอกสาร 1 ตัว 1.50 X 1.50 - แท่นบรรยาย 0.80 X 0.75 - เครื่องฉายสไลด์ 0.50 X 0.50 - จอรับภาพและกระดาน 1.90 X 3.00	28.45	28.45
รวม				98.37

* หมายเหตุ ส่วนพัสดุ คัดจากผู้ที่มาติดต่อภายในส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง โดยติดต่อโดยตรง
กับส่วนเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.54 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ในส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทาง สัญจร 50 %	พ.ท. รวม
- ส่วนพักคอย	C - 1	3	2.88	1.44	4.32
- ส่วนเจ้าหน้าที่วิจัย	C - 2 C - 3	2	13.44	6.72	20.16
- ส่วนนักวิชาการศึกษา	C - 4 C - 3	3	13.68	6.84	20.52
- ส่วนนักวิชาการโสตทัศนศึกษา	C - 5 C - 6 C - 7 C - 3	2	11.6	5.8	17.4
- ส่วนภัณฑารักษ์	C - 8 C - 3	2	9.12	4.56	13.68
- ส่วนเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ	C - 9 C - 3	2	9.12	4.56	13.68
- ส่วนหัวหน้าฝ่าย	C - 10 C - 3	1	6.72	3.36	10.08
- ส่วนซ่อมบำรุง	C - 11	1	4.32	2.16	6.48
- ส่วนประชุม	C - 12 , C - 13 C - 14 , C - 15	1	28.45	14.225	42.675
รวม		16	105.36	49.665	148.995

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	105.36	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	49.665	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	148.995	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง	240	ตรม.
พ.ท. เหลือ	91.01	ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.55 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนพักคอย	4.32	2.88	5.36
- ส่วนเจ้าหน้าที่วิจัย	20.16	12.60	32.764
- ส่วนนักวิชาการศึกษา	20.52	12.788	33.308
- ส่วนนักวิชาการโสตทัศนศึกษา	17.4	10.856	28.256
- ส่วนภัณฑารักษ์	13.68	8.556	22.236
- ส่วนเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑ์	13.68	8.556	22.236
- ส่วนหัวหน้าฝ่าย	10.08	6.302	16.382
- ส่วนซ่อมบำรุง	6.48	4.048	10.528
- ส่วนประชุม	42.675	26.68	69.355
รวม	148.995	91.01	240

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.56 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนภัตตาคาร (Canteen)

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนแสดงเมนูอาหาร	1	- แสดงเมนูอาหาร 0.30 X 0.40	0.12	0.12
2. ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร	20	- โต๊ะรับประทานอาหาร ขนาด 1.20 X 1.20 - เก้าอี้รับประทานอาหาร ขนาด 0.45 X 0.55	3.24	64.8
3. ส่วนเคาน์เตอร์ขายอาหาร	4	- เคาน์เตอร์ขายอาหาร ขนาด 0.80 X 1.90	1.52	6.08
4. ส่วนจุดบริการช้อน – ส้อม	2	- จุดบริการ ช้อน – ส้อม ขนาด 0.60 X 1.50	0.90	1.80
5. ส่วนบริการน้ำดื่ม	2	- ตู้บริการน้ำดื่ม 1.20 X 1.35	1.62	3.24
6. ส่วนจ่ายเงิน	1	- จุดจ่ายเงิน 0.80 X 1.90	1.52	1.52
7. ส่วนวางภาชนะใช้แล้ว	2	- จุดวางภาชนะใช้แล้ว ขนาด 0.60 X 1.50	0.90	1.80
รวม				79.36

* หมายเหตุ ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร คิดจากเจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่มาใช้บริการในระยะเวลา
เยอะที่สุด 60 – 80 คน

ส่วนจุดบริการ, บริการน้ำดื่ม และวางภาชนะใช้แล้ว คิดจากจำนวนเจ้าหน้าที่และนักศึกษาที่มาใช้
บริการ 50 คน ต่อ 1 จุดบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.57 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนภัตตาคาร (Canteen)

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 50 %	พ.ท. รวม
- ส่วนแสดงเมนูอาหาร	D - 1	1	0.12	0.06	0.18
- ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร	D - 2	20	64.8	32.4	97.2
- ส่วนเคาน์เตอร์ขายอาหาร	D - 3	4	6.08	3.04	9.12
- ส่วนจุดบริการซื้อ - ล้อม	D - 4	2	1.80	0.9	2.7
- ส่วนบริการน้ำดื่ม	D - 5	2	3.24	1.62	4.86
- ส่วนจ่ายเงิน	D - 6	1	1.52	0.76	2.28
- ส่วนวางภาชนะใช้แล้ว	D - 7	2	1.80	0.9	2.7

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	79.36	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	39.68	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	119.04	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนส่วนภัตตาคาร (Canteen)	400	ตรม.
พ.ท. เหลือ	280.96	ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.58 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนภัตตาคาร (Canteen)

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนแสดงเมนูอาหาร	0.18	0.42	0.6
- ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร	97.2	228.48	325.68
- ส่วนเคาน์เตอร์ขายอาหาร	9.12	21.44	30.56
- ส่วนจุดบริการช้อน – ส้อม	2.7	6.328	9.028
- ส่วนบริการน้ำดื่ม	4.86	11.424	16.284
- ส่วนจ่ายเงิน	2.28	5.348	7.628
- ส่วนวางภาชนะใช้แล้ว	2.7	6.328	9.028
รวม	119.04	280.96	400

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.59 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนครัว

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนเตรียมอาหาร	1	- ส่วนเตรียมอาหาร 1.60 X 2.00	3.20	3.20
2. ส่วนปรุงอาหาร	1	- ส่วนปรุงอาหาร 1.60 X 2.00	3.20	3.20
3. ส่วนล้างจาน	1	- ส่วนล้างจาน 3.00 X 3.00	9.00	9.00
4. ส่วนเก็บของ	1	- ส่วนเก็บของ 1.20 X 1.60	1.92	1.92
5. ส่วนตู้แช่	1	- ส่วนตู้แช่ 1.20 X 1.60	1.92	1.92
รวม				19.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.60 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนครัว

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทาง สัญจร 30 %	พ.ท. รวม
- ส่วนเตรียมอาหาร	E - 1	1	3.20	0.96	4.16
- ส่วนปรุงอาหาร	E - 2	1	3.20	0.96	4.16
- ส่วนล้างจาน	E - 3	1	9.00	2.7	11.7
- ส่วนเก็บของ	E - 4	1	1.92	2.496	4.47
- ส่วนตู้เตี้ย	E - 5	1	1.92	2.496	4.47
รวม		5	19.24	9.612	28.852

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	19.24	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 30 %	9.612	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	28.852	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนครัว	70	ตรม.
พ.ท. เหลือ	41.148	ตรม.

ตารางที่ 4.61 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนครัว

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนเตรียมอาหาร	4.16	6.09	10.25
- ส่วนปรุงอาหาร	4.16	6.09	10.25
- ส่วนล้างจาน	11.7	17.1	28.8
- ส่วนเก็บของ	4.47	6.54	10.95
- ส่วนตู้เตี้ย	4.47	6.54	10.95
รวม	28.852	41.148	70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.62 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนห้องสมุดเฉพาะ

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนฝาของ	1	- ชั้นวางของ 0.50 X 0.90	0.45	0.45
2. เคาน์เตอร์บริการ ยืม - คืน	1	- เคาน์เตอร์ยืม - คืน 1.05 X 3.00	4.50	4.50
เครื่องถ่ายเอกสาร	1	- เครื่องถ่ายเอกสาร 1.50 X 2.00	3.00	3.00
3. ส่วนบรรณรักษ์	1	- โต๊ะทำงาน		
เก็บเอกสาร	1	0.75 X 1.50 X 0.75	4.12	4.12
		- เก้าอี้ผู้มาติดต่อ 0.45 X 0.55	0.63	0.63
		- ตู้เอกสาร 2 ตู้ 0.40 X 0.45 X 1.50		
4. ส่วนบริการสืบค้น ด้วยคอมพิวเตอร์	2	- ชุดโต๊ะคอมพิวเตอร์ 1.20 X 1.60	1.92	3.84
5. ชั้นวางหนังสือ	17	- ชั้นวางหนังสือ 0.90 X 0.90		
รถเข็นหนังสือ	1	- รถเข็นหนังสือมาตรฐาน 0.85 X 1.25	0.81	13.77
			1.06	1.06
6. ส่วนซ่อมหนังสือ	1	- โต๊ะทำงาน		
โต๊ะวางหนังสือ	1	0.75 X 1.50 X 0.75	3.50	3.50
		- เก้าอี้ทำงาน 0.45 X 0.55	2.40	2.40
		- โต๊ะวางหนังสือ 0.60 X 1.50 X 0.75		
8. ส่วนนั่งอ่าน 8 ที่นั่ง	2	- พื้นที่นั่งอ่านหนังสือกลุ่ม 8 คน 3.00 X 3.20	9.60	19.2
รวม	31			57.67

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

* หมายเหตุ ชั้นวางหนังสือ อ้างอิงมาจาก รายชื่อหนังสือสำหรับค้นคว้าในห้องสมุดเฉพาะภายในหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรายการ 16 รายการดังนี้

1. การทอเสื่อจันทบุรี
2. การศึกษาศิลปวัฒนธรรม , ประเพณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เทคโนโลยีการทำนา
4. ประวัติชื่อตำบล และหมู่บ้านพนัสนิคม ชลบุรี
5. เทคโนโลยีอาชีพประมง
6. การรวบรวมดนตรีไทยนาฏศิลป์ และการละเล่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
7. วรรณกรรมจังหวัดชลบุรี
8. การสร้างเครื่องดนตรีไทย
9. เทคโนโลยีการทำพลอย
10. เอกสารโบราณคดีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
11. การจักสาน และลายจักรสานพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี
12. ความเป็นมาชนพื้นเมืองชาวช่อง และความเป็นเมืองท่าทะเล ในสมัยโบราณของจังหวัดจันทบุรี
13. ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการรักษาพื้นบ้าน
14. ประวัติและความเป็นมาของภูมิปัญญา พื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/ คน
15. วิถีชีวิตของชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ/คน
16. บุคคลสำคัญภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนนี้อ่านหนังสือ คัดมาจาก จำนวนที่นำจากห้องสมุดเฉพาะ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 16 ที่นั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.63 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนห้องสมุดเฉพาะ

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทาง สัญจร 50 %	พ.ท. รวม
- ส่วนฝากของ	F-1	1	0.45	0.225	0.675
- เคาน์เตอร์บริการ ยืม - คืน	F-2	1	4.50	2.25	6.75
- เครื่องถ่ายเอกสาร	F-3	1	3.00	1.5	4.50
- ส่วนบรรณรักษ์	F-4	1	4.12	2.06	6.18
- เก้าอี้เอกสาร	F-5	1	0.63	0.315	0.945
- ส่วนบริการสืบค้นด้วย คอมพิวเตอร์	F-6	2	3.84	1.92	5.76
- ชั้นวางหนังสือ	F-7	17	13.77	6.885	20.655
- รถเข็นหนังสือ	F-8	1	1.06	0.53	1.59
- ส่วนซ่อมหนังสือ	F-9	1	3.50	1.75	5.29
- โต๊ะวางหนังสือ	F-10	1	2.40	1.2	3.6
- ส่วนนั่งอ่าน 8 ที่นั่ง	F-11	2	19.2	9.6	4.8
รวม		29	57.67	28.835	86.505

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	57.67	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	28.835	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	86.505	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนห้องสมุดเฉพาะ	116	ตรม.
พ.ท. เหลือ	29.495	ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.64 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนห้องสมุดเฉพาะ

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนฝากของ	0.675	0.23	0.905
- เคาน์เตอร์บริการ ยืม - คืน	6.75	2.27	9.02
- เครื่องถ่ายเอกสาร	4.50	1.51	6.01
ส่วนบรรณรักษ์	6.18	2.08	8.26
- เก็บเอกสาร	0.945	0.32	1.265
- ส่วนบริการสืบค้นด้วย คอมพิวเตอร์	5.76	1.94	7.7
- ชั้นวางหนังสือ	20.655	6.96	27.615
- รถเข็นหนังสือ	1.59	0.54	2.13
- ส่วนซ่อมหนังสือ	5.29	1.8	7.05
- โต๊ะวางหนังสือ	3.6	1.21	4.81
- ส่วนนั่งอ่าน 8 ที่นั่ง	4.8	1.61	6.41
รวม	86.505	29.495	116

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.65 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนขายของที่ระลึก

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนเคาน์เตอร์จ่าย เงิน	1	- เคาน์เตอร์จ่ายเงิน 1.50 X 2.60	3.90	3.90
2. ส่วนขายของที่ระลึก	10	- ตู้ขายของที่ระลึก 1.00 X 2.75	2.75	27.5
รวม				31.4

* หมายเหตุ ส่วนขายของที่ระลึกหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก สินค้าที่นำมาเสนออ้างอิงมาจากส่วนขายของที่ระลึก สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี ดังนี้

1. ที่เสียบปากกาเรซิน
2. ที่หนีบรูปเรซิน
3. ที่ทับกระดาษ
4. พวงกุญแจ
5. ที่ติดเนคไทร์
6. ที่ติดเสื้อปลาทะเล
7. ที่ติดตู้เย็น
8. เซรามิก
9. พวงกุญแจนิเกิล
10. ผลิตภัณฑ์จากเปลือกกอกจนถึงขยะ, ที่แขวนติดผนัง, เสื้อปู, จานรองแก้ว, ม้วนกระดาษ, ผอบเก็บของ, ที่เสียบตาเทียบ และกระเป๋าสาน
11. จักรสานม้วนใส่ทิชชูกลม, ม้วนใส่ทิชชูเหลี่ยม และพัดใบโพธิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.66 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนขายของที่ระลึก

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 50 %	พ.ท. รวม
- ส่วนเคาน์เตอร์จ่ายเงิน	G - 1	1	3.90	1.95	5.85
- ส่วนขายของที่ระลึก	G - 2	10	27.5	13.75	41.25
รวม		11	31.4	15.7	47.1

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	31.4	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	15.7	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	47.1	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนขายของที่ระลึก	97	ตรม.
พ.ท. เหลือ	49.9	ตรม.

ตารางที่ 4.67 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนขายของที่ระลึก

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนเคาน์เตอร์จ่ายเงิน	5.85	6.20	12.05
- ส่วนขายของที่ระลึก	41.25	43.70	84.95
รวม	47.1	49.9	97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.68 แสดงความต้องการพื้นที่ส่วนประชุม - สัมมนา

องค์ประกอบ	จำนวน	อุปกรณ์	พ.ท./ หน่วย	พ.ท.รวม
1. ส่วนลงทะเบียน	1	- โต๊ะลงทะเบียน 5.00 X 2.60	13	13
2. ส่วนเตรียมเครื่องดื่ม	1	- เคาน์เตอร์เตรียมเครื่องดื่ม 0.90 X 1.60	1.44	1.44
3. ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา	300	- พื้นที่ที่นั่ง 1.30 X 0.50	0.75	229.5
4. ส่วนเวที	1	- พื้นที่ส่วนเวที 5.00 X 11.00	55.00	55.00
5. ส่วนเตรียมการแสดง	2	- โต๊ะเตรียมการแสดง 1.00 X 1.40	1.40	2.8
6. ส่วนควบคุม	2	- โต๊ะควบคุมภาพ 2.10 X 1.15	2.41	2.41
		- โต๊ะควบคุมเสียง 1.20 X 1.20	1.44	1.44
รวม	307			305.59

* หมายเหตุ ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา

พื้นที่ $1.30 \times 0.50 = 0.75$ ตรม.

การคิดพื้นที่ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา เนื้อที่ทั้งหมด 229.5 ตรม.

ดังนั้น จัดแบบ THEATER ใช้พื้นที่เฉลี่ย 0.75 ตรม.

1 หน่วย / 300 หน่วย = 225 ตรม.

จำนวนที่นั่ง = 300 ที่นั่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.69 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนประชุม - สัมมนา

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 30 %	พ.ท. รวม
- ส่วนลงทะเบียน	H-1	1	13	3.9	16.9
- ส่วนเตรียมเครื่องดื่ม	H-2	1	1.44	0.432	1.872
- ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา	H-3	250	229.5	68.85	298.35
- ส่วนเวที	H-4	1	55.00	16.5	71.5
- ส่วนเตรียมการแสดง	H-5	2	2.8	0.84	3.64
- ส่วนควบคุม	H-6	2	3.85	1.925	5.775
	H-7				
รวม		307	305.59	91.677	397.267

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	305.59	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 30 %	91.677	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	397.267	ตรม.
พ.ท. จริงของส่วนประชุม - สัมมนา	578	ตรม.
พ.ท. เหลือ	180.733	ตรม.

ตารางที่ 4.70 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนประชุม - สัมมนา

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
- ส่วนลงทะเบียน	16.9	7.66	24.56
- ส่วนเตรียมเครื่องดื่ม	1.872	0.84	2.712
- ส่วนที่นั่งประชุม - สัมมนา	298.35	135.27	433.62
- ส่วนเวที	71.5	32.4	103.9
- ส่วนเตรียมการแสดง	3.64	1.65	5.29
- ส่วนควบคุม	5.775	2.27	7.275
รวม	397.267	180.733	578

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนนิทรรศการชั่วคราว

ส่วนนิทรรศการชั่วคราว ได้นำศิลปนิพนธ์ของนักศึกษาคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย

บูรพา สายวิชาออกแบบ และสายวิชาทัศนศิลป์ ปีการศึกษา 2544 มาจัดแสดงดังนี้

1. สายวิชาออกแบบ

1.1 สาขาวิชานิตศศิลป์ จำนวนนักศึกษา 24 คน

1.2 สาขาวิชาเซรามิกส์ 4 คน

2. สายวิชาทัศนศิลป์

2.1 สาขาวิชาจิตรกรรม 14 คน

2.2 สาขาวิชาภาพพิมพ์ 7 คน

รวมรายชื่อนักศึกษาที่นำศิลปนิพนธ์ ปีการศึกษา 2544 มาจัดแสดงคือ 52 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.71 ตารางความต้องการเพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนนิทรรศการชั่วคราว

องค์ประกอบ	รหัสครุภัณฑ์	จำนวน	พ.ท.ที่ ต้องการ	ทางสัญจร 50 %	พ.ท. รวม
1. นิเทศศิลป์		24	36.7	18.35	55.05
2. เซรามิกซ์		4	7.14	3.57	10.71
3. จิตรกรรม		14	21.42	10.71	32.13
4. ภาพพิมพ์		7	10.71	5.355	16.065
รวม		52	75.97	37.985	113.955

รวม พ.ท. ที่ต้องการใช้งาน	75.97	ตรม.
พื้นที่ทางสัญจร 50 %	37.985	ตรม.
รวมพื้นที่ที่ต้องการ	113.955	ตรม.
พ.ท. จริงของสวนประชุม – สัมมนา	444	ตรม.
พ.ท. เหลือ	330	ตรม.

ตารางที่ 4.72 ตารางวิเคราะห์เพื่อแบ่งพื้นที่ส่วนนิทรรศการชั่วคราว

องค์ประกอบ	พ.ท. ต้องการ	พ.ท. เพิ่มเติม	พ.ท. รวม
1. นิเทศศิลป์	55.05	160	215.05
2. เซรามิกซ์	10.71	31	41.71
3. จิตรกรรม	32.13	93	125.13
4. ภาพพิมพ์	16.065	46	62.065
รวม	113.955	330	444

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปความต้องการพื้นที่ของโครงการ

ตารางที่ 4.73 สรุปความต้องการพื้นที่ของโครงการ

ส่วนต่าง ๆ	พื้นที่ตารางเมตร
ชั้นที่ 1	
1. ส่วนโถงต้อนรับ	136
2. ส่วนห้องสมุดเฉพาะ	116
3. ส่วนสำนักงาน	176
4. ส่วนวิจัย	240
5. ส่วนนิทรรศการถาวร	700
6. ส่วนนิทรรศการชั่วคราว	444
7. ส่วนขายของที่ระลึก	97
8. ส่วนภัตตาคาร	400
9. ส่วนครัว	70
ชั้นที่ 2	
1. ส่วนห้องประชุม – สัมมนา	578

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.17 องค์ประกอบส่วนจัดแสดง

หัวข้อที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

- 3.1 โบราณวัตถุ
- 3.2 โบราณสถาน
- 3.3 แหล่งโบราณคดี
- 3.4 แหล่งประวัติศาสตร์
- 3.5 ย่านประวัติศาสตร์
- 3.6 สถาปัตยกรรมในภาคตะวันออก
- 3.7 ศิลปะหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่น
- 3.8 ภาษาและวรรณกรรม
- 3.9 ศาสนา, ความเชื่อพิธีกรรม
- 3.10 ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น
- 3.11 ประเพณีที่คนในท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ

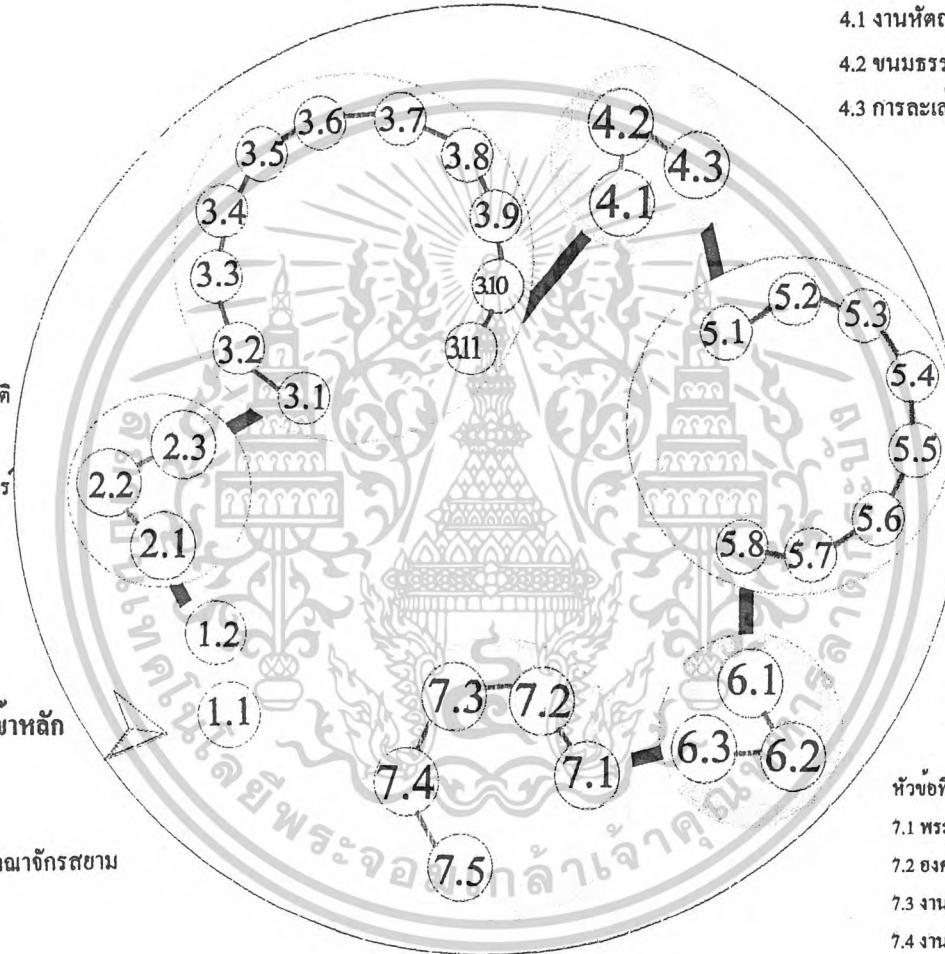
หัวข้อที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

- 2.1 เมืองขึ้นกรมมหาดไทยชั้นใน
- 2.2 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นใน
- 2.3 เมืองขึ้นกรมท่าชั้นนอก

หัวข้อที่ 1 ภารกิจพื้นฐาน

- 1.1 ยุคก่อนประวัติศาสตร์
- 1.2 ยุคประวัติศาสตร์ก่อนราชอาณาจักรสยาม

ทางเข้าหลัก

หัวข้อที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

- 4.1 งานหัตถกรรมทางช่างฝีมือ
- 4.2 ขนบธรรมเนียมประเพณี
- 4.3 การละเล่นอื่นๆ

หัวข้อที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยา

- ในภาคตะวันออก
- 5.1 ชนต่างวัฒนธรรม
- ในชุมชนตะวันออก
- 5.2 ชาวชอง
- 5.3 ชาวจีน
- 5.4 ชาวลาว
- 5.5 ชาวไทยมุสลิม
- 5.6 ชาวเขมร
- 5.7 ชาวมอญ
- 5.8 ชาวยวน

หัวข้อที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ

- 6.1 บุคคลสำคัญด้านประวัติศาสตร์
- 6.2 บุคคลสำคัญด้านศาสนา
- 6.3 สาขาหัตถกรรมพื้นบ้าน

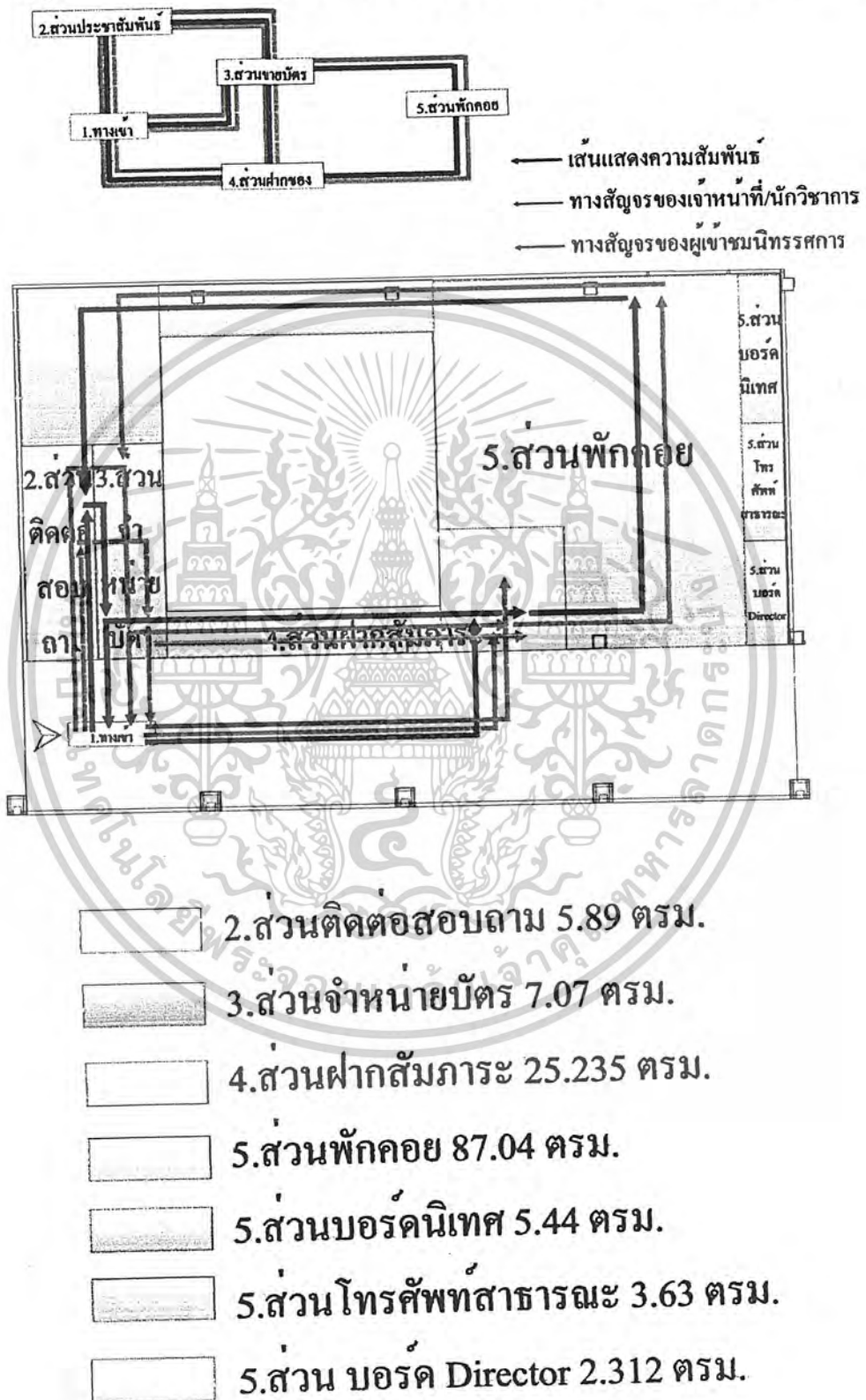
หัวข้อที่ 7 หออัครศิลปิน

- 7.1 พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ
- 7.2 องค์อัครศิลปินงานศิลปะ
- 7.3 งานศิลปะสาขาทัศนศิลป์
- 7.4 งานศิลปะสาขาวรรณศิลป์
- 7.5 งานศิลปะสาขาดุริยางคศิลป์

แผนภูมิที่ 4.18 องค์ประกอบภายในโครงการ

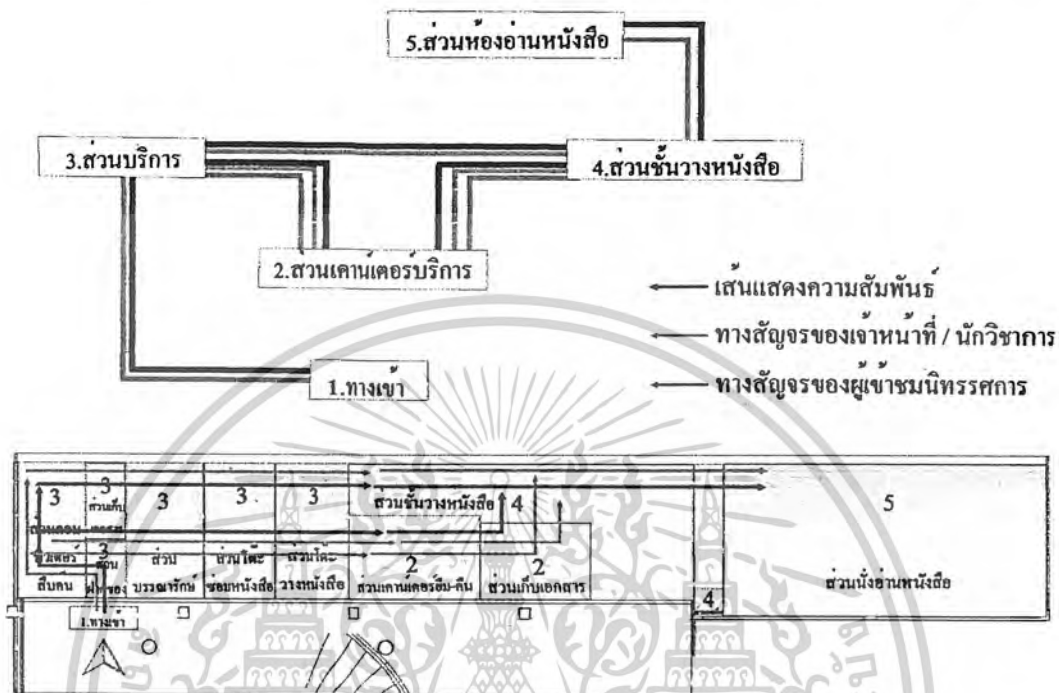

แผนภูมิที่ 4.19 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนโถงประชาต้อนรับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

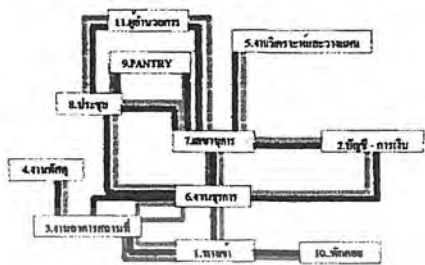
แผนภูมิที่ 4.20 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนห้องสมุดเฉพาะ

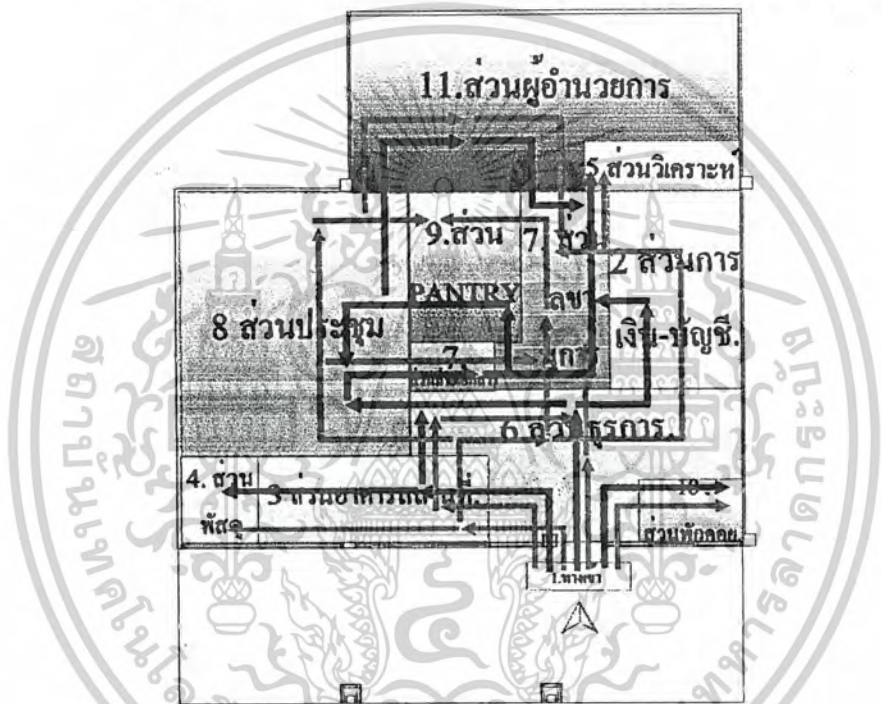
- ส่วนเคาน์เตอร์ยืม-คืน 9.02 ตรม.
- ส่วนถ่ายเอกสาร 6.01 ตรม.
- ส่วนฝากของ 0.905 ตรม.
- ส่วนคอมพิวเตอร์สืบค้น 7.7 ตรม
- ส่วนบรรณารักษ์ 8.26 ตรม.
- ส่วนเก็บเอกสาร 1.265 ตรม.
- ส่วน โต๊ะซ่อมหนังสือ 7.05 ตรม.
- ส่วน โต๊ะวางหนังสือ 4.81 ตรม.
- ส่วนชั้นวางหนังสือ 27.615 ตรม.
- ส่วนรถเข็น 2.13 ตรม.
- ส่วนนั่งอ่านหนังสือ 38.511 ตรม.

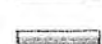

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.21 แสดงการแบ่งพื้นที่ส่วนสำนักงานเลขานุการ และส่วนผู้อำนวยการ

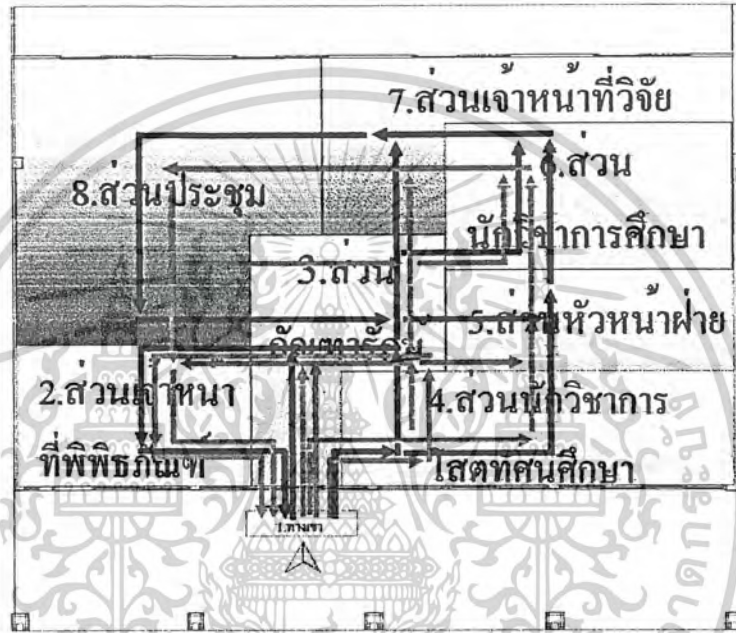
← เส้นแสดงความสัมพันธ์
 ← ทางสัญจรของเจ้าหน้าที่
 ← ทางสัญจรของผู้มาติดต่อ

- 2.ส่วนการเงิน-บัญชี 19.47 ตรม.
- 3.ส่วนอาคารสถานที่ 13.78 ตรม.
- 4.ส่วนพัสดุ 3.986 ตรม.
- 5.ส่วนวิเคราะห์ 7.63 ตรม.
- 6.ส่วนธุรการ 24.043 ตรม.
- 7.ส่วนเลขานุการ 9.73 ตรม.
- 7.ส่วนถ่ายเอกสาร 7.06 ตรม.
- 8.ส่วนประชุม 43.293 ตรม.
- 9.ส่วน PANTRY 6.66 ตรม
- 10.ส่วนพักผ่อน 4.382 ตรม
- 11.ส่วนผู้อำนวยการ 36 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

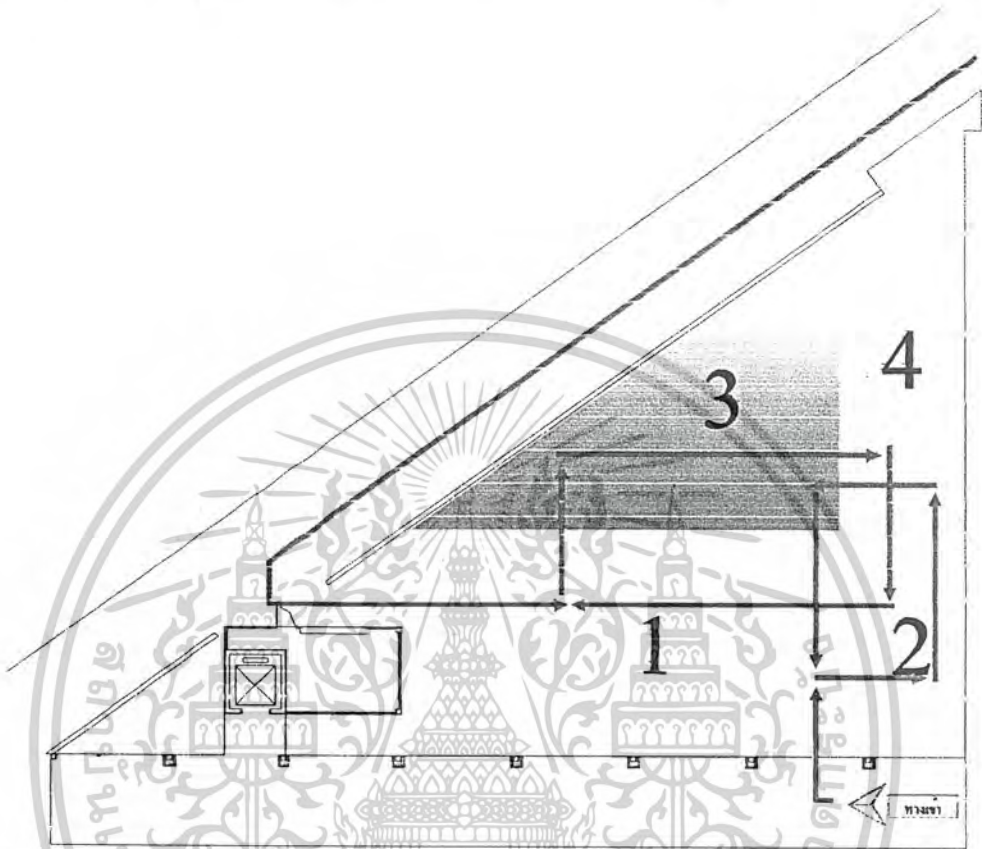
แผนภูมิที่ 4.22 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนส่งเสริมวิจัยทำนุบำรุง

- 2. ส่วนเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑฯ 22.236 ตรม.
- 3. ส่วนกั้นชาชัก 22.236 ตรม.
- 4. ส่วนนักวิชาการ โสตทัศนศึกษา 28.256 ตรม.
- 5. ส่วนหัวหน้าฝ่าย 16.382 ตรม.
- 6. ส่วนนักวิชาการศึกษา 33.308 ตรม.
- 7. ส่วนเจ้าหน้าที่วิจัย 32.764 ตรม.
- 8. ส่วนประชุม 69.355 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิ 4.24 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนนิทรรศการชั่วคราว

— ทางสัญจรของเจ้าหน้าที่ส่วนนิทรรศการ

— ทางสัญจรของผู้เข้าชมนิทรรศการ

1. ส่วนนิเทศศิลป์ 215.05 ตรม.

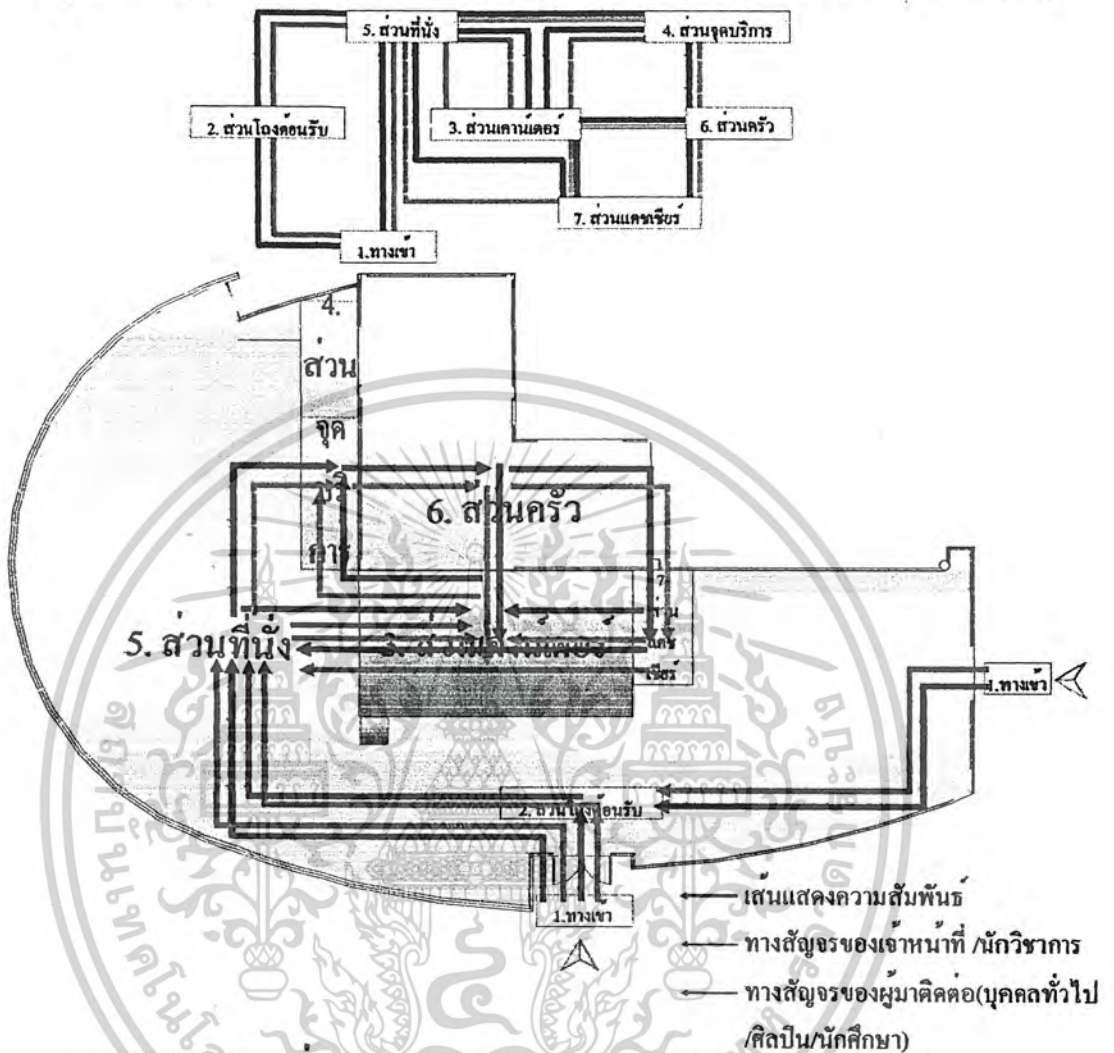
2. ส่วนเซรามิกซ์ 41.71 ตรม.

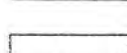
3. ส่วนจิตรกรรม 125.13 ตรม.

4. ส่วนภาพพิมพ์ 62.065 ตรม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

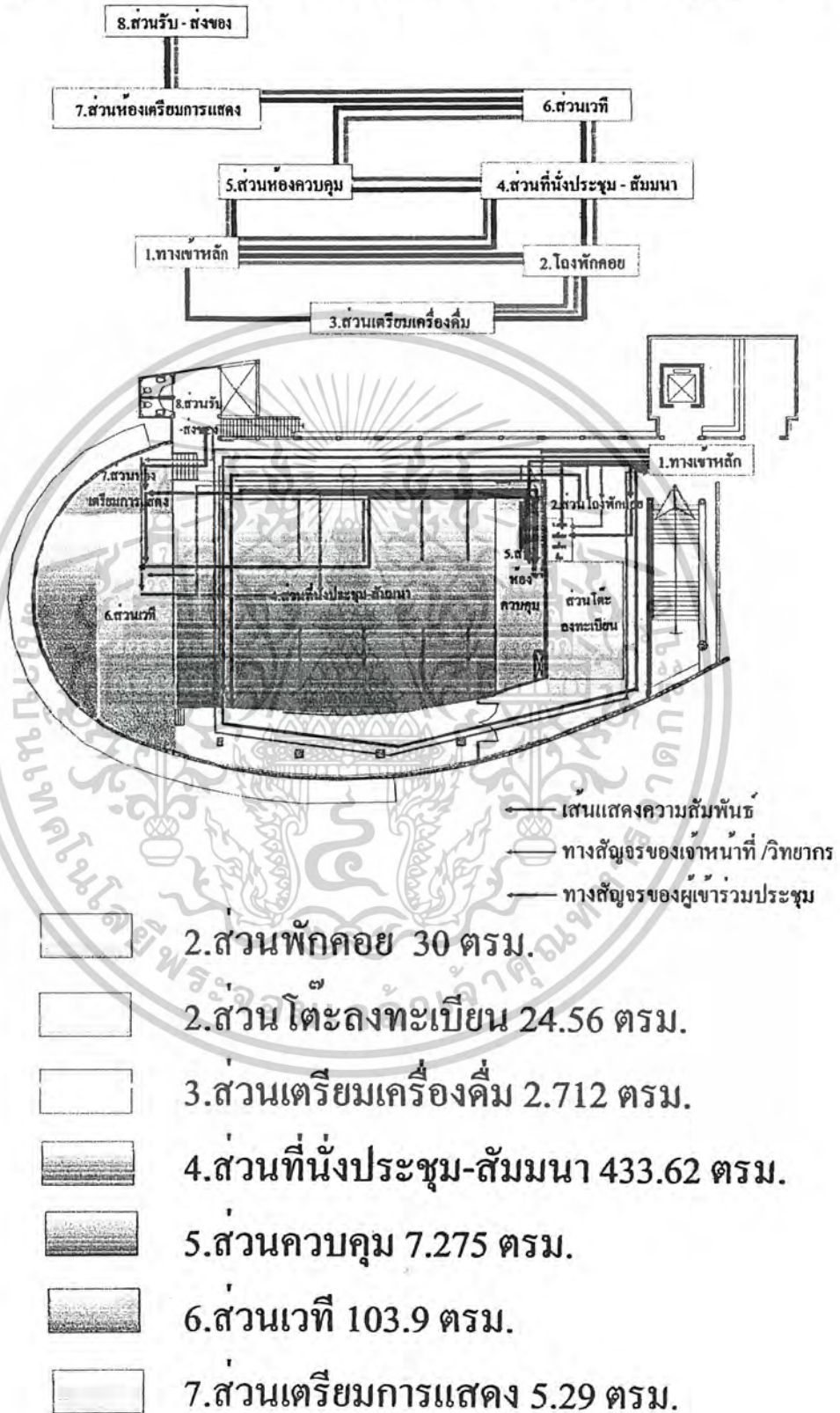
แผนภูมิที่ 4.25 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนภัตตาคาร (Canteen)

- 3. ส่วนแสดงเมนูอาหาร 0.6 ตรม.
- 3. ส่วนเคาน์เตอร์ขายอาหาร 30.56 ตรม.
- 4. ส่วนจุดบริการชอน-สอม 9.028 ตรม.
- 4. ส่วนวางภาชนะใช้แล้ว 9.028 ตรม.
- 4. ส่วนบริการน้ำดื่ม 16.284 ตรม.
- 5. ส่วนที่นั่งรับประทานอาหาร 325.68 ตรม.
- 6. ส่วนครัว 70 ตรม.
- 7. ส่วนจ่ายเงิน 7.628 ตรม.

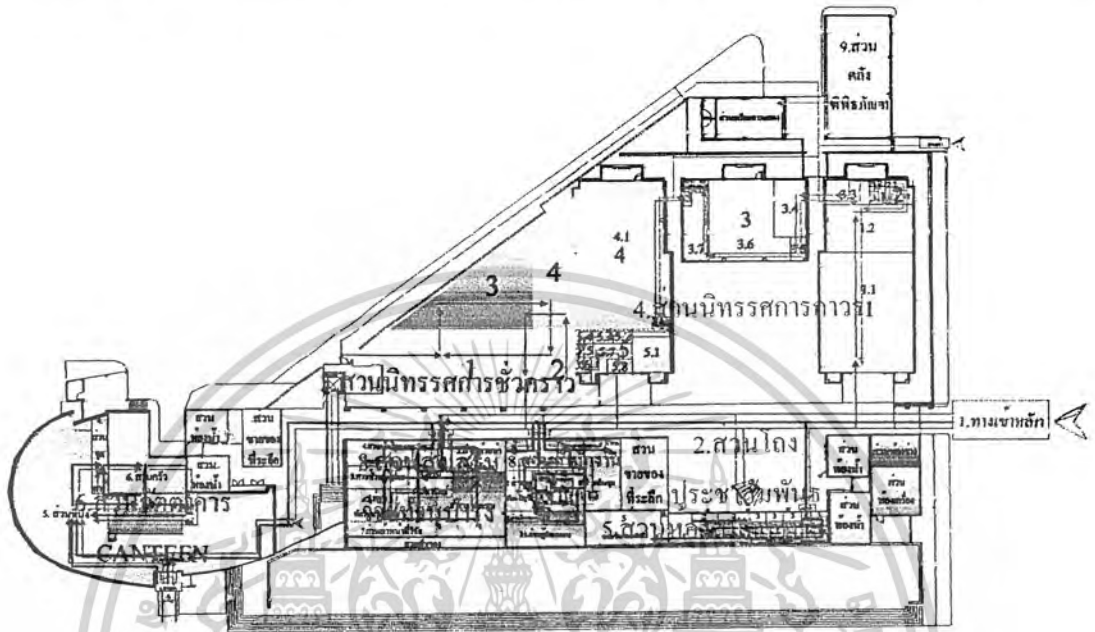
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.26 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยส่วนประชุม-สัมมนา

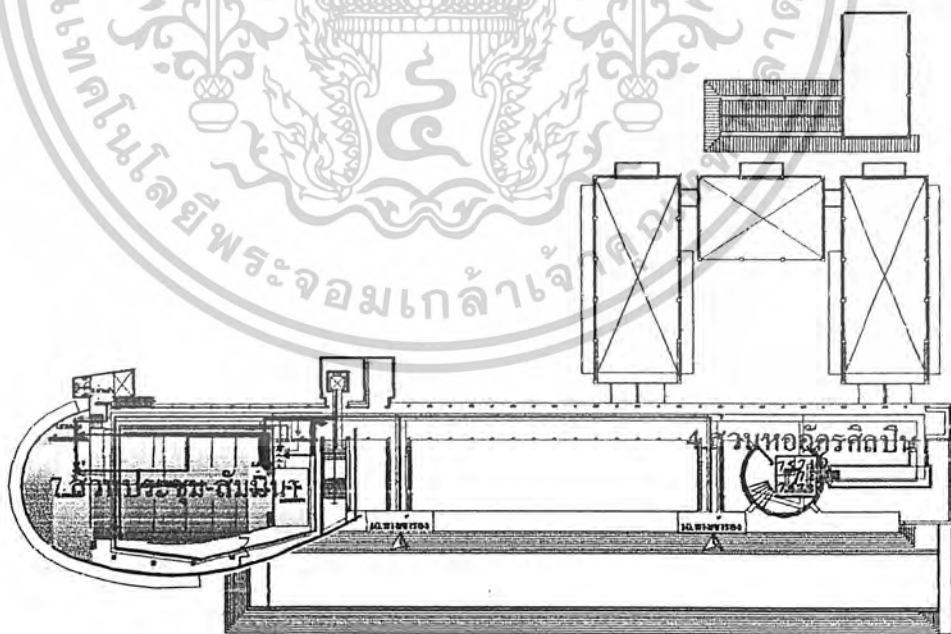

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.27 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ

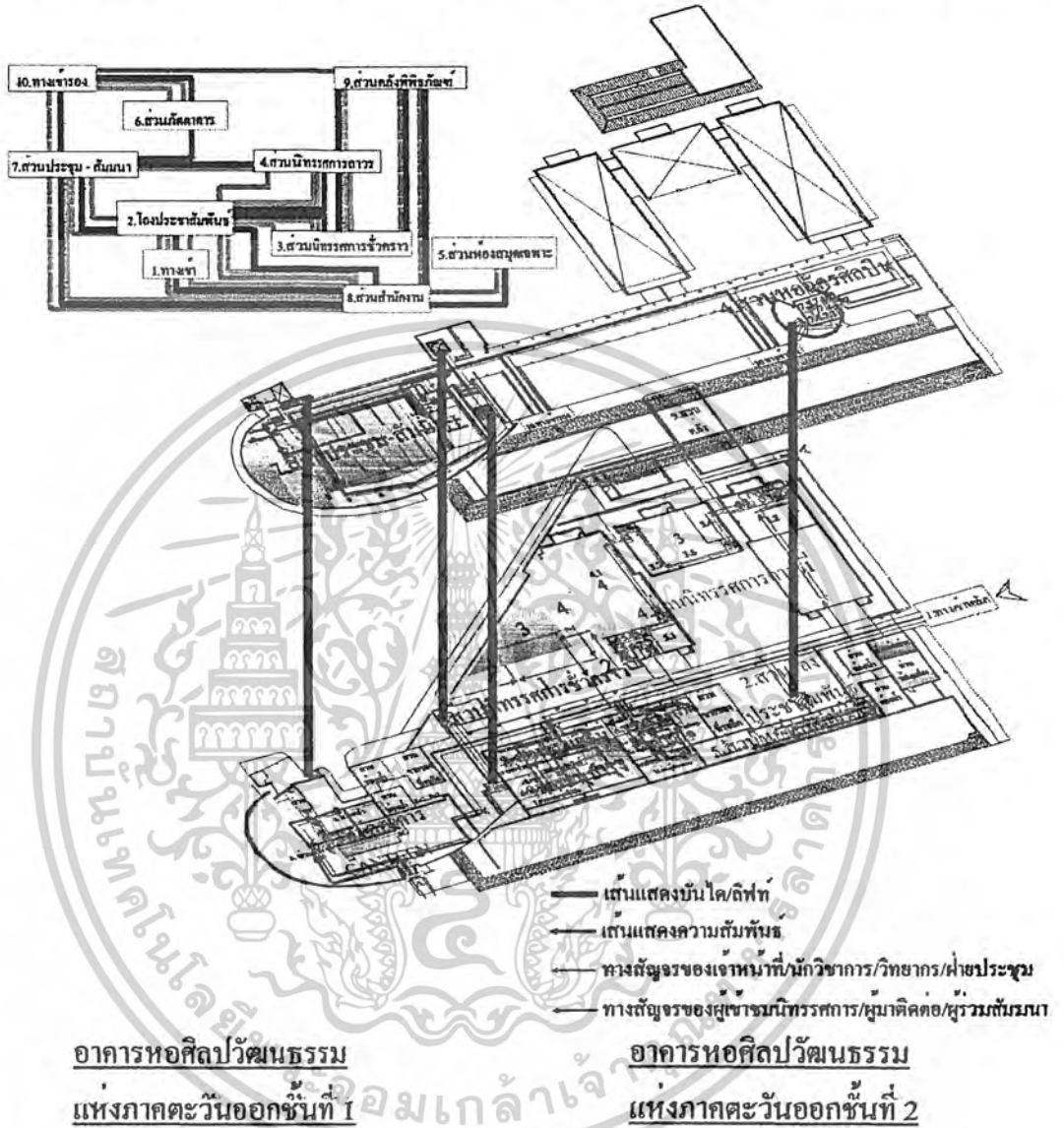
ภาพที่ อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชั้นที่ 1

ภาพที่ อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.27 แสดงการแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในโครงการ

อาคารหอศิลป์วัฒนธรรม แห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ทางเข้าหลัก
2. ส่วนโถงประชาสัมพันธ์
3. ส่วนนิทรรศการชั่วคราว
4. ส่วนนิทรรศการถาวร
5. ส่วนห้องสมุดเฉพาะ
6. ส่วนภัตตาคาร
8. ส่วนสำนักงาน
8. ส่วนวิจัยและบำรุง
9. ส่วนคลังพิพิธภัณฑ์

อาคารหอศิลป์วัฒนธรรม แห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7. ส่วนห้องประชุม-สัมมนา
4. ส่วนหอศิลป์
10. ทางเข้ารอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปแนวความคิดในการออกแบบ

อาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ตั้งอยู่ในอาณาเขตของ มหาวิทยาลัยบูรพา ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี โดยทางมหาวิทยาลัยบูรพามีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง ขึ้น เพื่อดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมวิถีความเป็นไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่นทางภาคตะวันออกเฉียง เพื่อให้เป็นสถานที่รวบรวม และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง สำหรับการค้นคว้า และการให้บริการสารสนเทศ ด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน แก่ นิสิต, นักศึกษาของมหาวิทยาลัย, ประชาชนผู้สนใจทั่วไป และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ในส่วนห้องจัดแสดงนิทรรศการ, ส่วนวิจัย ทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม และห้องสมุดเฉพาะ นอกจากนี้ยังมีสวนประหลุม – สัมมนาที่ให้บรรยายในส่วนจัดแสดงนิทรรศการควบคู่กับการจัดแสดงดนตรีไทยและนาฏศิลป์, ส่วนภัตตาคารให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน, ส่วนสำนักงานเลขานุการ และส่วนนิทรรศการหมุนเวียน แสดงผลงานนักศึกษาคณะศิลปกรรม มหาวิทยาลัยบูรพา จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการสามารถสรุปผลงานการออกแบบได้ดังนี้

ภาพที่ 5.1 แนวความคิดหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียง มหาวิทยาลัยบูรพาของ

เดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 แนวความคิดในการออกแบบ

5.1.1 การวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการออกแบบ

โครงการออกแบบสถาปัตยกรรมภายในหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยบูรพา มีแนวความคิดในการออกแบบ โดยวางผังภูมิทัศน์ แบ่งออกเป็น 3 โซน โดยเน้นวัตถุประสงค์ 1. อนุรักษ์ 2. สืบสาน 3. สร้างสรรค์ ดังนี้

- กลุ่มรูปแบบสถาปัตยกรรมในโซนที่ 1 หอศิลป์อนุรักษ์

รูปแบบของอาคารหลักจะได้แนวคิดจากรูปทรงของโบสถ์ วิหาร ทรงจตุรมุขของไทยภาคกลาง แต่นำเสนอในรูปแบบที่เป็นสมัยใหม่

- กลุ่มรูปแบบสถาปัตยกรรมในโซนที่ 2 หอศิลป์กรรมสืบสาน

รูปแบบของอาคารหลักจะได้แนวคิดจากรูปทรงของอาคารทางสถาปัตยกรรมไทยภาคกลางผสมกับลักษณะเหมือนสะพานปลาทำเรือ ภูมิทัศน์โดยรอบจะหมายถึงบริเวณเกาะหรือพื้นที่ชายฝั่งทะเล

- กลุ่มรูปแบบสถาปัตยกรรมในโซนที่ 3 หอศิลป์สร้างสรรค์

รูปแบบของอาคารหลักจะได้แนวความคิดจากรูปทรงของเรือดั่งก ซึ่งตั้งอยู่หรือจอดอยู่ล้อมรอบด้วยทะเล ด้านหน้า ด้านข้าง ทั้ง 4 ทิศ จะทำเป็นอาคารทั้ง 4 ด้าน ใน 4 มุม จะแสดงประติมากรรมทั้ง 4 มุม อันมีความหมายถึง 1. สิ้นในดิน 2. สิ้นในแร่ 3. สิ้นในน้ำ 4. สิ้นในสิ่งที่มีชีวิตในทะเล รูปแบบประติมากรรมจะเป็นส่วนที่สร้างความเชื่อมโยงกับอาคาร

สิ่งที่นำมาพิจารณาร่วมเพื่อสรุปเป็นแนวความคิดในการออกแบบ คือ

1. ความต้องการด้านองค์กร

เนื่องจากอาคารหอศิลป์วัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานกับองค์กรท้องถิ่น เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติ และนานาชาติ

2. ความต้องการด้านที่ตั้ง

จากลักษณะอาคารเป็นแบบแนวคอมแพนโพลารี เป็นการร่วมสมัยระหว่างสมัย

เก่าและสมัยใหม่ สภาพแวดล้อมด้านที่ตั้งของโครงการ สอดคล้องกับการตั้งถิ่นฐาน, เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาปณีสถาปัตยกรรม, อาชีพ, สถาปัตยกรรม, ศิลปวัฒนธรรม วัตถุประสงค์ที่ได้จากธรรมชาติ การออกแบบตกแต่งภายในจึงคำนึงถึงความเหมาะสมของโครงการ

3. ความต้องการของผู้ใช้อาคาร

เนื่องจากเป็นอาคารที่ใช้รวบรวมและเผยแพร่ศิลปหัตถกรรมเทคโนโลยีพื้นบ้าน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในรูปแบบของห้องจัดแสดงนิทรรศการ และจัดกิจกรรมอนุรักษ์ส่งเสริม บริการวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรมทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบริการด้านสารสนเทศและสาธาณูปโภคแก่นักศึกษา, นักวิจัยและประชาชน จึงต้องคำนึงถึงความสะดวกสบาย ความคล่องตัวในการบริหาร และบริการ เพื่อการศึกษา ค้นคว้าศิลปวัฒนธรรมระดับชาติ ทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้ใช้อาคารของโครงการ

4. ความต้องการด้านพื้นที่ว่างภายใน

จากลักษณะอาคารหอศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นส่วนอาคารที่มี ส่วนระเบียงทางเดินยาว 2 ชั้น เป็นตัวกำหนดทางเดิน และความต่อเนื่องไปสู่ส่วนต่าง ๆ เช่น ส่วนโถงต้อนรับ, ส่วนห้องจัดแสดงนิทรรศการ แบ่งอาคารเป็นห้องจัดแสดง 3 ส่วน มีทางเข้าออกเชื่อมห้องจัดแสดงมีความต่อเนื่องกัน บริเวณส่วนกลางปลูกหญ้า ผนังด้านนี้กรุกระเบื้องกระจกใส เชื่อมพื้นที่ภายใน และภายนอก ลักษณะเพดานสูง ทำให้ดูโล่งเหมาะกับการใช้งาน, ส่วนสำนักงาน และส่วนบริการต่าง ๆ เพดานต่ำ ยกเว้น หอประชุม – สัมมนา สเปคภายในคำนึงถึงการใช้งานในแต่ละส่วน ทางเข้าออกหลักของโครงการมี 1 ทางจากส่วนโถงต้อนรับ ทางเข้ารอง 1 ทาง มีบันได 2 ทาง ลิฟท์ 1 ตัว

5.2 สรุปแนวความคิดในการออกแบบส่วนต่างๆ ภายในโครงการ

เนื่องจากความต้องการ แต่ละส่วนแตกต่างกัน ดังนั้นการเลือกใช้ แนวความคิด ในการออกแบบจึงต้องมีความเหมาะสมกับส่วนต่าง ๆ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.1 แสดงแนวความคิดในการออกแบบในส่วนภายในโครงการ

ส่วนที่ทำการออกแบบ	ความต้องการ	แนวความคิดในการออกแบบ
1. โถงต้อนรับ	ความโอ่โถง, ประทับใจ เน้นประโยชน์ใช้สอย และทางสัญจรที่คล่องตัวในการใช้งาน มีจุดเด่นเน้นภาพลักษณ์แบบไทยภาคตะวันออก	บรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น เรือนห้องถิ่นภาคตะวันออก นำเอ เรือนขนมปังจิง และงานศิลปหัตถกรรมมาประกอบใช้ในการออกแบบ
2. ส่วนภัตตาคาร (CANTEEN)	ความคล่องตัวในการบริการ, ผ่อนคลาย เน้นสีสันให้ความรู้สึกเหมาะสมกับชงยทะเลภาคตะวันออก	บรรยากาศแบบเรือนห้องถิ่นทางภาคตะวันออก และสีสันรูปแบบท้องทะเลในภาคตะวันออก
3. ส่วนห้องสมุดเฉพาะ	สงบ, มีสมาธิ, ความคล่องตัวในการสัญจรบริการทางด้านประโยชน์ใช้สอยที่รวดเร็ว	บรรยากาศรูปแบบสถาปัตยกรรมขอม เช่น ปราสาทสด๊กก๊อกธม และปราสาทเขาน้อยมาประกอบประกอบการออกแบบ
4. ส่วนสำนักงานเลขานุการ	ความน่าเชื่อถือ, ความมั่นคงเป็นทางการ, ความคล่องตัวในการติดต่อประสานงาน, ภาพลักษณ์แบบไทยภาคตะวันออก	บรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น วังทางภาคตะวันออกและงานศิลปหัตถกรรมมาประกอบใช้ในการออกแบบ
5. ห้องผู้อำนวยการหอศิลป์	โอ่โถง, ภูมิฐาน, เป็นทางการ, น่าเชื่อถือ	บรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น วังทางภาคตะวันออกและงานศิลปหัตถกรรมมาประกอบใช้ในการออกแบบ
6. ส่วนวิจัยทำนุบำรุง และอนุรักษ์วัฒนธรรม	ความน่าเชื่อถือ, ความมั่นคงเป็นทางการ, ความคล่องตัวในการติดต่อประสานงาน, ภาพลักษณ์แบบไทยตะวันออก	บรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น วังทางภาคตะวันออกและงานศิลปหัตถกรรมมาประกอบใช้ในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ทำการออกแบบ	ความต้องการ	แนวความคิดในการออกแบบ
7. ส่วนนิทรรศการ	ความต่อเนื่อง, การสัญจร คล่องตัวในการใช้งาน, ความ ผลิตเพลิน, ความน่าสนใจ	ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียง, การตั้งถิ่นฐาน, สภาพแวดล้อม และวิถีชีวิต มาประกอบใช้ใน การออกแบบ
8. ส่วนนิทรรศการชั่วคราว	เปิดโล่ง, ปรับเปลี่ยนได้ตาม รูปแบบของนิทรรศการ, การ สัญจร, ความคล่องตัวในการ ใช้งาน	บรรยากาศโล่ง, วัสดุสามารถ ปรับเปลี่ยนได้ง่าย และเน้นให้ วัตถุจัดแสดงมีความน่าสนใจ เป็นจุดเด่น
9. ส่วนประชุม - สัมมนา	ความน่าเชื่อถือ, มีสมาธิเป็น ทางการ, ความคล่องตัว ภาพ ลักษณ์แบบไทยภาคตะวันออกเฉียง	บรรยากาศแบบไทยภาคตะวัน ออก เช่น วังทางภาคตะวัน ออกและงานศิลปหัตถกรรม มาประกอบใช้ในการออกแบบ
10. ส่วนขายของที่ระลึก	ความผลิตเพลิน, แยกกลุ่มสิน ค้า, มีความคล่องตัวในการใช้ งาน, ส่งเสริมตัวสินค้า	บรรยากาศแบบไทยภาคตะวัน ออก เช่น วังทางภาคตะวัน ออกและงานศิลปหัตถกรรม มาประกอบใช้ในการออกแบบ

5.3 สรุปแนวความคิดในการออกแบบ

5.3.1 ส่วนโถงต้อนรับ

ในส่วน โถงต้อนรับเป็นส่วนแรกของโครงการที่ผู้เข้ามาใช้บริการจะต้องมาติด
ต่อขอซื้อบัตร และติดต่อสอบถาม เพื่อที่จะมาชมนิทรรศการก่อนที่จะแยกไปในส่วน
ต่าง ๆ ของโครงการดังนั้น การออกแบบจึงต้องการ ความโอ่โถง ประทับใจ เน้น
ประโยชน์ใช้สอย และทางสัญจรที่คล่องตัวในการใช้งานเพื่อให้เห็นถึงภาพลักษณ์แบบ
ไทยภาคตะวันออกเฉียง

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศของสถาปัตยกรรมทางภาค
ตะวันออกเฉียง เช่น เรือนขนมปังจิง และงานศิลปหัตถกรรมมาใช้ประกอบในการออก
แบบ โดยนำเอาลักษณะโครงสร้างและลวดลาย เช่น ไม้ฉลุ ฉลุลายรั้วกันชนบ้าน,

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

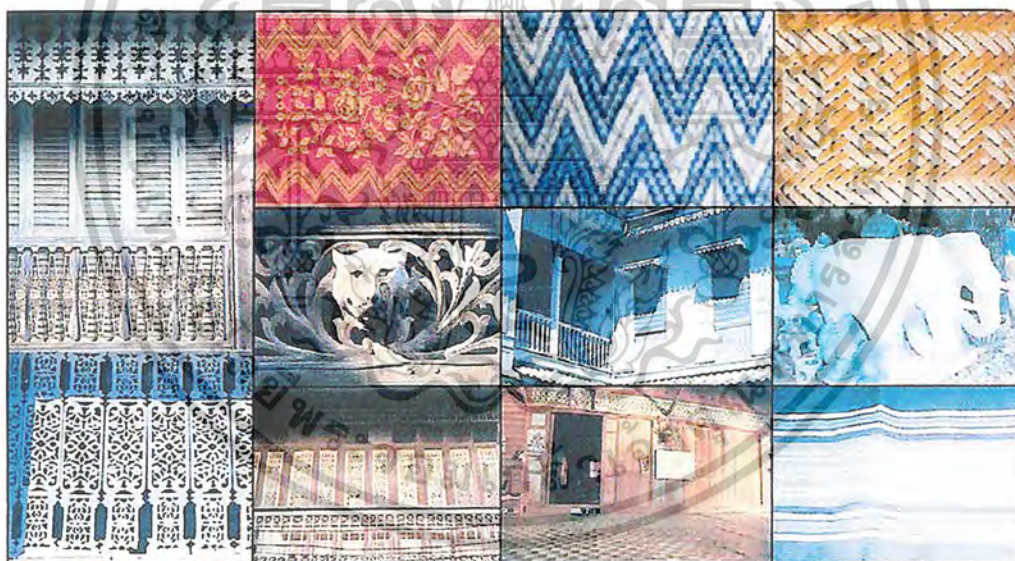
ลายลูกรี้ว, ระบายฉลุชายคา, บานเกล็ดไม้ และงานศิลปหัตถกรรมมาใช้ในการออกแบบ เช่น ลวดลายจักสาน, การแกะสลักหินอ่อนสีลา, ผ้าทออ่างหินมาใช้ประกอบในการตกแต่ง

การจัดวางผัง

การจัดวางผังคำนึงถึงทางสัญจร และพื้นที่ประโยชน์ใช้สอยให้ตอบสนองพฤติกรรมผู้ใช้อาคาร เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้บริการจึงมีพื้นที่ว่างสำหรับการหมุนเวียนของแขก รวมการจัดวางที่นั่งสำหรับกลุ่มและเดี่ยว

5.3.1 ส่วนภัตตาคาร

ภัตตาคาร (CANTEEN) เป็นลักษณะของร้านแบบบริการตัวเอง คือที่เคาน์เตอร์ขายอาหารจะเป็นแถวยาว

ภาพที่ 5.2 แนวความคิดในการออกแบบส่วน โถงต้อนรับ

5.3.1 ส่วนภัตตาคาร

ภัตตาคาร (CANTEEN) เป็นลักษณะของร้านแบบบริการตนเอง คือที่เคาน์เตอร์อาหารจะเป็นแถวยาวในการใช้บริการเป็นลำดับ เช่น ข้าวแกง, ของหวาน และ

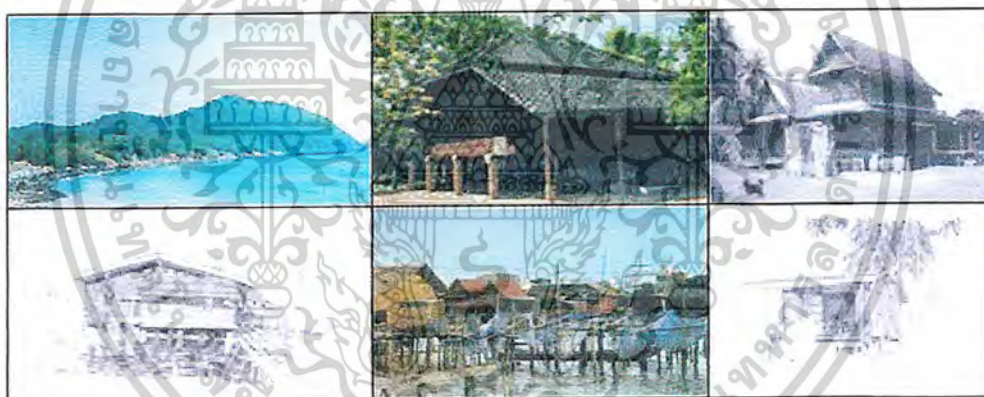
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องดื่ม ผู้ซื้ออาหารจะเข้าทางที่กำหนดเดินไปตามทาง และจ่ายเงินที่พนักงานที่อยู่สุดแถว แล้วจึงมารับประทานที่โต๊ะ เมื่อรับประทานเสร็จแล้วจึงนำภาชนะมาเก็บในจุดวางภาชนะที่ใช้แล้ว ต้องการสื่อถึงความคล่องตัวในการบริหาร, ผ่อนคลาย

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศแบบเรือนท้องถื่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนำลักษณะโครงสร้างของเรือนท้องถื่นในชนบท เช่น ผนัง, ฝ้าเพดาน, หน้าต่าง, ประตู ผนังสีฉ่ำ และรูปแบบท้องทะเลภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาออกแบบพื้นที่ และครุภัณฑ์ มาประกอบในการออกแบบ

การจัดวางผัง

เน้นประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก มีส่วนเคาน์เตอร์บริการ, จุดคิดเงิน, จุดบริการ และการจัดกลุ่มรับประทานอาหารกลุ่มละ 4 ที่นั่ง

ภาพที่ 5.3 แนวความคิดในการออกแบบภัตตาคาร CANTEEN

5.3.2 ส่วนห้องสมุดเฉพาะ

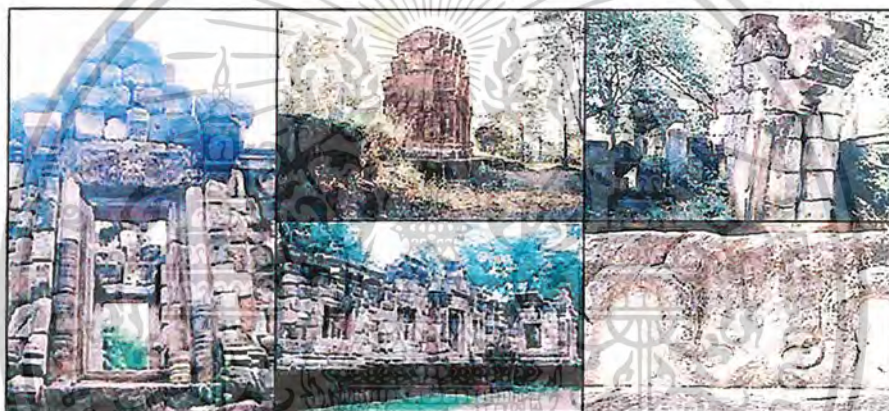
เป็นส่วนให้บริการข้อมูลทางหนังสือ, ตำรา, ฐานข้อมูลซีดีรอมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือแก่นิสิต, นักศึกษา, นักวิจัย และประชาชน โดยมีเจ้าหน้าที่ให้บริการเพื่อความสะดวก และรวดเร็ว มีส่วนรับฝากของทางด้านหน้า

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศรูปแบบสถาปัตยกรรม โดยนำเอาลักษณะโครงสร้างของปราสาทหิน คือปราสาทศักดิ์สิทธิ์ และปราสาทเขาน้อยมาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใช้ เช่น ช่องแสง, หน้าต่าง, ฐานประตู, ลวดลายปราสาทหิน, ขอบสระแก้ว, เครื่องปั้นดินเผา รวมถึงวัสดุ คือหินทราย, ศิลาแลง และอิฐ การใช้สี มาใช้ประกอบในการออกแบบ

การจัดวางผัง

เน้นประโยชน์ใช้สอย และทางสัญจร ความคล่องตัวในการให้บริการส่วนต่างๆ โดยแบ่งแยกส่วนเจ้าหน้าที่กับส่วนบริการ เพื่อให้เกิดความเป็นสัดส่วน

ภาพที่ 5.4 แนวความคิดในการออกแบบส่วนห้องสมุดเฉพาะ

5.3.4 ส่วนสำนักงานเลขานุการ

เป็นส่วนที่ต้องการความเชื่อถือ, ความมั่นคง, เป็นทางการ, ความคล่องตัวเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ภาพลักษณ์ แบบไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น วังทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำลักษณะโครงสร้างอาคาร เช่น ประตู, หน้าต่าง, รั้วกันชนบ้าน, บานเกล็ดไม้ และใช้งานศิลปหัตถกรรม เช่น ลวดลายจักรสาน, งานแกะสลักหินอ่อน, ศิลา, งานจิตรกรรม มาใช้ประกอบในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดวางผัง

แยกออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามสายงาน และเจ้าหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการประสานงานมีการแบ่งส่วนของผู้อำนวยการหอศิลป์เป็นสัดส่วน เพื่อความเป็นส่วนตัวมากยิ่งขึ้น

5.3.5 ส่วนห้องผู้อำนวยการ

ห้องทำงานผู้อำนวยการหอศิลป์เป็นห้องที่ต้องการความโอ่โถง, ภูมิฐานเป็นทางการ, น่าเชื่อถือ และแสดงถึงเอกลักษณ์ของหอศิลป์

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น วังทางภาคตะวันออก นำลักษณะโครงสร้างอาคาร เช่น ประตู, หน้าต่าง, รั้วกันชานบ้าน, บานเกล็ดไม้ และใช้งานศิลปะหัตถกรรม เช่น ลวดลายจักรสาน, งานแกะสลักหินอ่อน ศิลา, งานจิตรกรรม มาใช้ประกอบในการออกแบบ

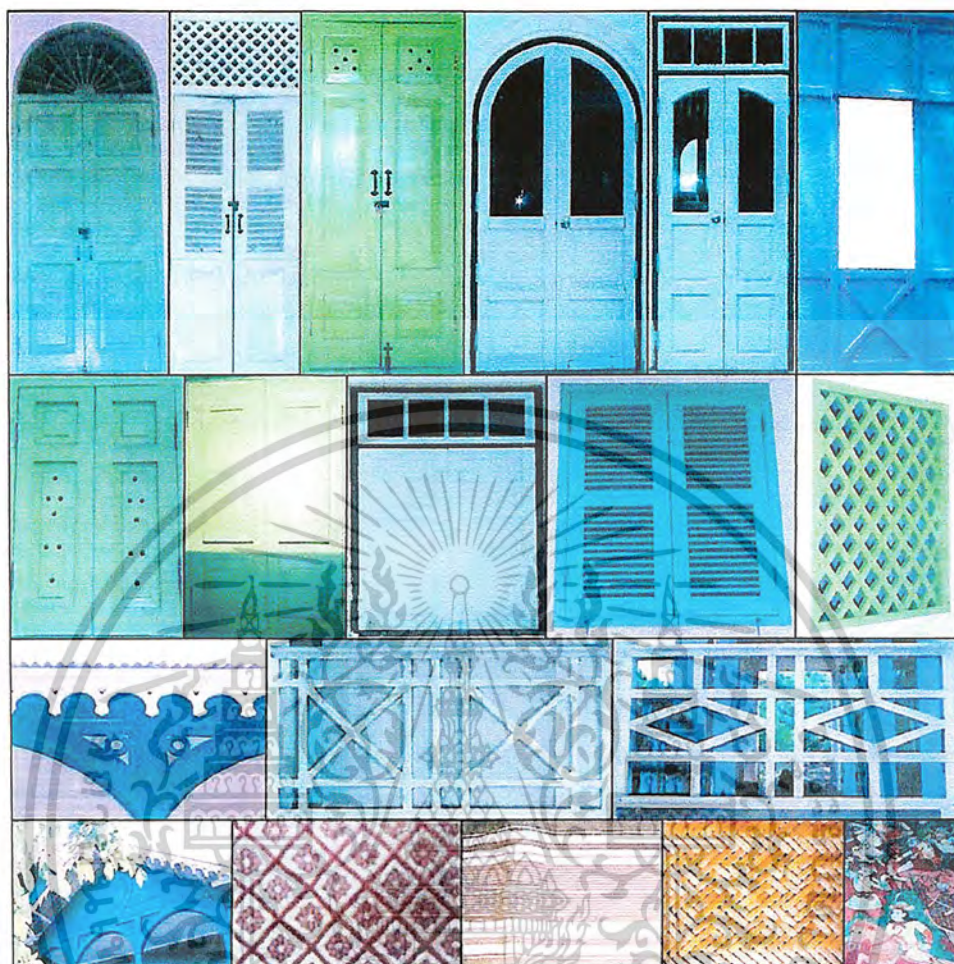
5.3.6 ส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

เป็นห้องที่ต้องการความน่าเชื่อถือ, ความมั่นคง, เป็นทางการ, ความคล่องตัวเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ ภาพลักษณ์ แบบไทยภาคไทยตะวันออก

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น วังทางภาคตะวันออก นำลักษณะโครงสร้างอาคาร เช่น ประตู, หน้าต่าง, รั้วกันชานบ้าน, บานเกล็ดไม้ และใช้งานศิลปะหัตถกรรม เช่น ลวดลายจักรสาน, งานแกะสลักหินอ่อน ศิลา, งานจิตรกรรม มาใช้ประกอบในการออกแบบ

การจัดวางผัง

แยกออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามสายงาน และเจ้าหน้าที่ในส่วนต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการประสานงานมีการแบ่งส่วนของผู้อำนวยการหอศิลป์เป็นสัดส่วน เพื่อความเป็นส่วนตัวมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 5.5 แนวความคิดในการออกแบบส่วนสำนักงานเลขานุการ, ส่วนห้องผู้อำนวยการ หอศิลป์และส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม และส่วนหอประชุม – สัมมนา

5.3.3 ส่วนนิทรรศการถาวร

การออกแบบส่วนนี้ เป็นส่วนที่ผู้ชมจะได้พบเรื่องราว และวัตถุจัดแสดงแนวความคิดในการออกแบบ ส่วนนี้ได้แยกออกเป็นหัวข้อตามเนื้อเรื่องการจัดแสดงโดยมีการเรียงลำดับยุคสมัย เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยได้มีการจัดวางในลักษณะของการสร้างจุดสนใจแก่ผู้เข้าชม เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง ต่อเนื่องกันในการออกแบบ มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การนำเสนอด้วยรูปแบบ COMPUTER TOUCH SCREEN เพื่อแนะนำเรื่องราวพอสังเขป โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อจัดแสดงดังนี้

หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ตั้งแต่เริ่มดำรงชีวิต ด้วยการพึ่งพาอาศัยอาหารจากฝั่งชายทะเล ถึงกระทั่งสามารถสร้างเครื่องมือหินได้ จนถึงยุคประวัติศาสตร์ ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยามเริ่มมีชุมชนพัฒนาขึ้นเป็นบ้านเมือง

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศโดยใช้สีหรือพื้นผิววัสดุของสภาพภูมิประเทศสมัยยุคก่อนประวัติศาสตร์ และลักษณะองค์ประกอบโครงสร้างสถาปัตยกรรมแบบขอม ซึ่งรุ่งเรืองจนพัฒนาขึ้นเป็นบ้านเมือง มาใช้ประกอบการออกแบบ

หัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวสมัยกรุงศรีอยุธยา เรื่องราวของพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของชาติและหนังสือราชการว่าด้วยการแบ่งเมืองเป็น ชั้นใน, กลาง, ชั้นนอก แสดงเมืองขึ้นกรมมหาดไทยกลาโหม กรมท่าทางภาคตะวันออก

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศโดยการใช้สี การจัดองค์ประกอบของรูปภาพ โดยภาพ GRAPHIC ของสภาพภูมิประเทศ, สภาพแวดล้อมมาใช้ประกอบในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.6 แนวความคิดในการออกแบบส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน และหัวข้อจัดแสดงที่ 2 ทัศนนาการทางประวัติศาสตร์

หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

ต้องการนำเสนอถึงเรื่องราวการสร้างสรรค์สรรค์ของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตสืบทอดมาถึงขนบธรรมเนียมประเพณี, สถาปัตยกรรม แสดงถึงพัฒนาการอันเป็นรากฐานความเจริญของท้องถิ่นวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียง

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศโดยการใช้สี การจัดองค์ประกอบโครงสร้างสถาปัตยกรรม เช่น วัด, วัง, เรือนท้องถิ่นทางภาคตะวันออกเฉียง และสภาพภูมิประเทศ, สภาพแวดล้อม, อาชีพของโบราณคดีได้นำและแหล่งเรือจม รูปแบบการใช้สีสันของศิลปหัตถกรรม, เอกลักษณ์ของขนบธรรมเนียมประเพณีความเป็นอยู่ของคนพื้นถิ่นมาใช้ประกอบในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.7 แนวความคิดในการออกแบบ ส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

หัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวขนบธรรมเนียมประเพณี, การละเล่น, การทำมาหากินอันเกิดมาจากความอุดมสมบูรณ์ของวัตถุดิบธรรมชาติ นำมาสร้างเป็นเครื่องมือ, เครื่องใช้ในการดำรงชีวิต ในครอบครัวแล้วจึงกลายมาเป็นอาชีพ

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศของหอศิลป์วัฒนธรรมทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ลวดลาย แพทเทิร์นของลายสานของวัสดุ เช่น งานจักสาน, งานทอเสื่อ ลวดลายและแพทเทิร์นของผ้าทอ, การสลักหิน เอกลักษณ์ประเพณี และการละเล่นของคนในท้องถิ่น เพื่อให้เข้ากับเนื้อเรื่อง มาใช้ประกอบในการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.8 แนวความคิดในการออกแบบ ส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 4

หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออกเฉียง

ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวภาคตะวันออกเฉียง ซึ่งเส้นทางการค้า และเส้นทางติดต่อของราชอาณาจักร ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทางภาคตะวันออกเฉียง จึงเป็นที่รวมของประชากรหลายเชื้อชาติ ได้นำเอาความเชื่อ ศาสนา ภาษาขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งมีเอกลักษณ์ของตนเองเข้ามาด้วย

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศเอกลักษณ์การแต่งกายที่แตกต่างกันในรูปแบบของหุ่นจำลอง และลักษณะของชาติพันธุ์วิทยาต่าง ๆ โดยจัดองค์ประกอบของรูปภาพฟิคและสีมาใช้ประกอบในการออกแบบ

หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ

ต้องการนำเสนอเรื่องราวมีบุคคลสำคัญที่มีส่วนรวมในด้านการปกครอง, เศรษฐกิจสังคม, วรรณกรรม, ศาสนา, ศิลปวัฒนธรรม บุคคลเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นระดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้นำ หรือสามัญชน มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ในท้องถิ่นที่ได้สร้างชื่อเสียงให้ แก่ภาคตะวันออก

แนวความคิดในการออกแบบ เป็นการเน้นไปที่รูปภาพบุคคลสำคัญ ด้วยการใช้อ องค์ประกอบของการจัดแสดงด้วยสี, ภาพ GRAPHIC ของฉากหลัง และการจัดไฟมา ประกอบในการออกแบบ

หัวข้อจัดแสดงที่ 7 หออัครศิลป์

ต้องการนำเสนอ ถึงเรื่องราวพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รวมถึงพระปรีชาสามารถ ทางศิลปะหลายด้านจนได้รับการยกย่องว่าเป็นอัครศิลป์

แนวความคิดในการออกแบบ เป็นการเน้นไปที่รูปภาพพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจด้วยการใช้อ องค์ประกอบของการจัดแสดงด้วยสี, ภาพ GRAPHIC ของฉากหลัง และการจัดไฟมาประกอบในการออกแบบ

ภาพที่ 5.9 แนวความคิดในการออกแบบ ส่วนนิทรรศการ หัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออก, หัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัตินุคคลสำคัญ และหัวข้อจัดแสดงที่ 7 หออัครศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.8 ส่วนนิทรรศการชั่วคราว

ต้องการเปิดโล่ง เพื่อรองรับการจัดนิทรรศการทางศิลปหรือจัดกิจกรรมที่ทางมหาลัยเน้นเหมาะสม วัสดุที่ดูแลรักษาง่าย สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามรูปแบบของนิทรรศการ เช่น ในส่วนพื้นหลังและผนังเบา การสัญจรคล่องตัวในการใช้งาน เหมาะสมกับ SPACE ภายใน เน้นให้แสงสว่างส่องวัตถุให้มีตีความสนใจ

5.3.9 ส่วนประชุม – สัมมนา

ต้องการความน่าเชื่อถือ, มีสมาธิเป็นทางการ, ความคล่องตัวในการสัญจร เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโครงการ

แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศแบบไทยภาคตะวันออก เช่น วังทางภาคตะวันออก นำลักษณะโครงสร้างอาคาร เช่น ประตู, หน้าต่าง, รั้วกันชนบ้าน, บานเกล็ดไม้ และใช้งานศิลปหัตถกรรม เช่น สวดลายจักรสาน, งานแกะสลักหินอ่อน ศิลา, งานจิตรกรรม มาใช้ประกอบในการออกแบบ

การจัดวางผัง

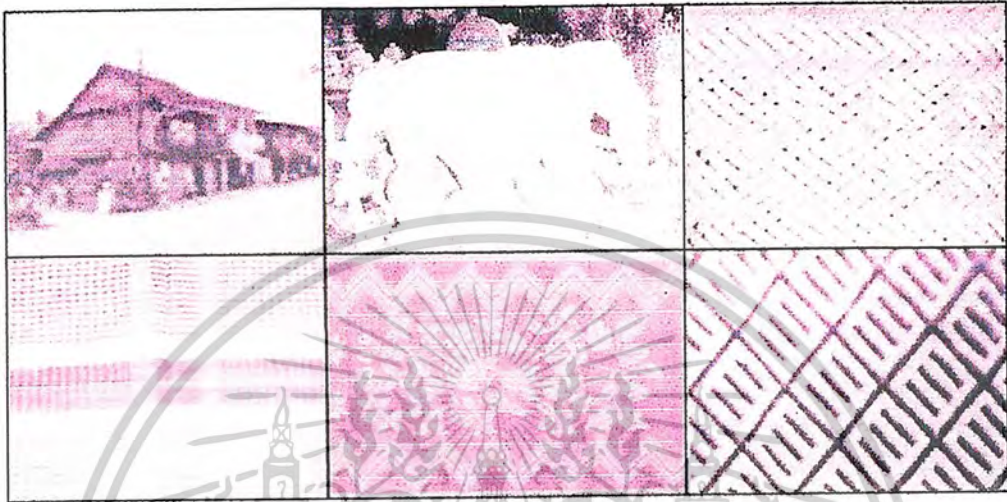
การจัดวางรูปแบบการจัดวางที่นั่งแบบแถวเดี่ยวสลับที่ครุภัณฑ์สามารถเคลื่อนย้ายได้ เป็นสเต็ปขึ้นบันได เพื่อให้ผู้เข้าฟังบรรยายสามารถมองเห็นเวที และผู้บรรยายได้อย่างทั่วถึง แยกส่วนโถงลงทะเบียน, ส่วนห้องประชุม – สัมมนา, ส่วนห้องควบคุม อย่างเป็นสัดส่วน มีประตูทางเข้า – ออก 2 ทาง และจัดทางเดินออกเป็น 2 ข้าง เพื่อความสะดวกในการสัญจร

5.3.10 ส่วนขายของที่ระลึก

ต้องการความเพลิดเพลิน, แยกกลุ่มสินค้า, มีความคล่องตัวในการใช้งาน, ส่งเสริมตัวสินค้า

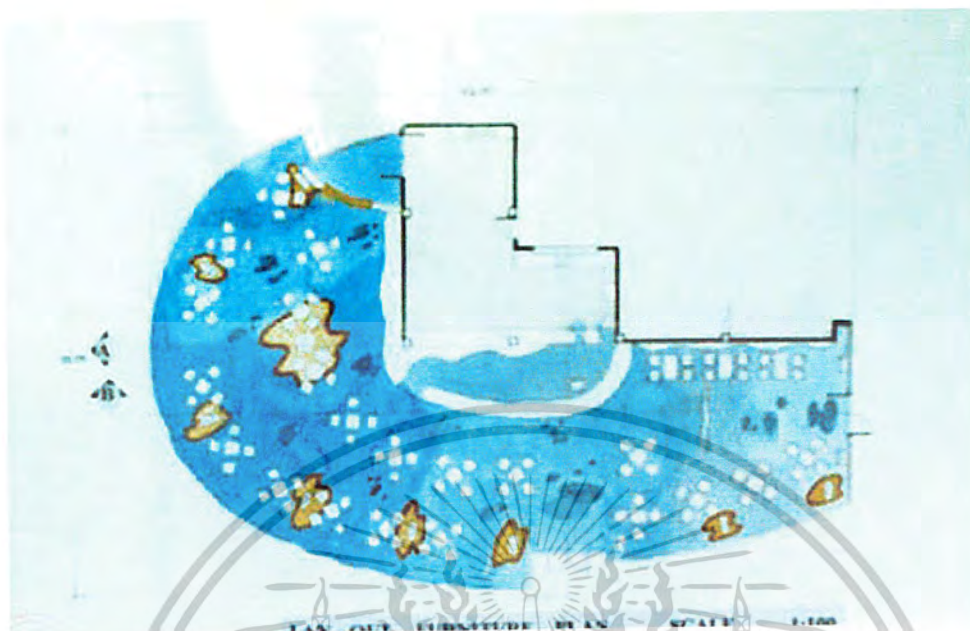
แนวความคิดในการออกแบบ นำเอาบรรยากาศส่วนเรือนท้องถื่นของภาคตะวันออก เช่น เรือนร้านค้าริมทางจังหวัดชลบุรี นำลักษณะโครงสร้างของเรือน เช่น ฝากระดาน, ประตูแบบบานเฟี้ยม, ฉลุลายไม้ และงานศิลปหัตถกรรมทางภาคตะวันออก เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำมาใช้ประกอบในการออกแบบ เช่น โชนเครื่องจักสาน นำลวดลายจักสานมากรุผนังด้านหน้าร้าน

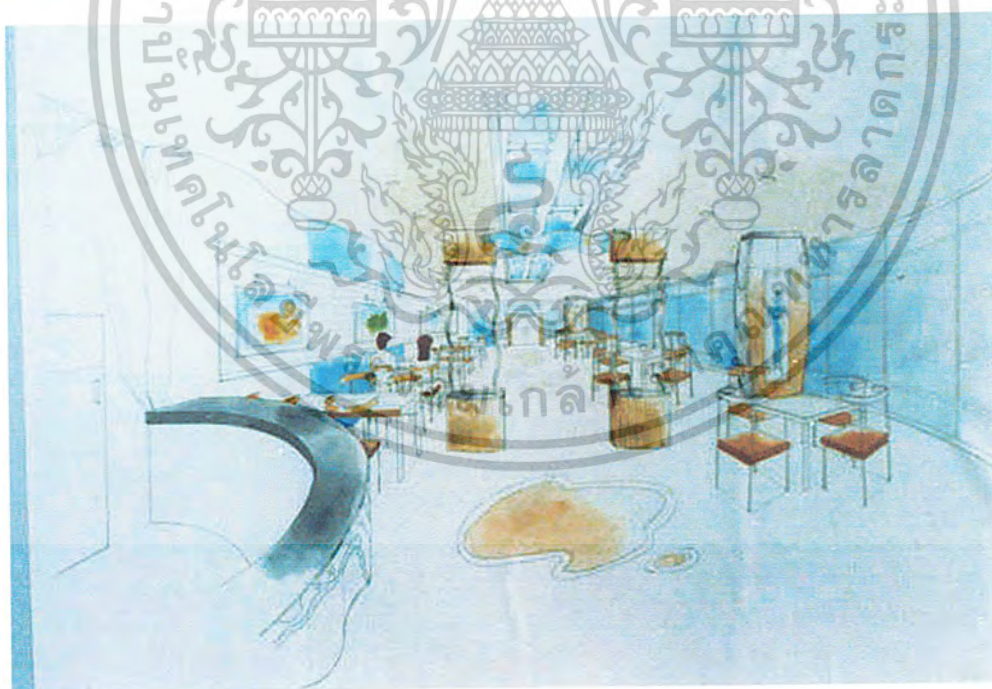

ภาพที่ 5.10 แนวความคิดในการออกแบบส่วนขายของที่ระลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.11 แสดงแปลนภายในส่วนบริการอาหาร

ภาพที่ 5.12 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนบริการอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.13 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

พื้น

หินขัด, ทรายล้างสลับสี ทำลายคลื่น

ผนัง

กระจกฟันททราย, กระจกเซรามิค, หินทรายจริง

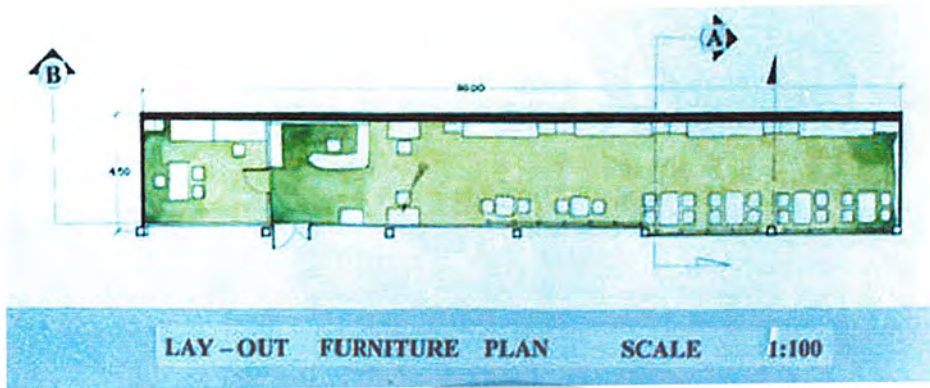
เพดาน

ยิปซัมฉาบเรียบ

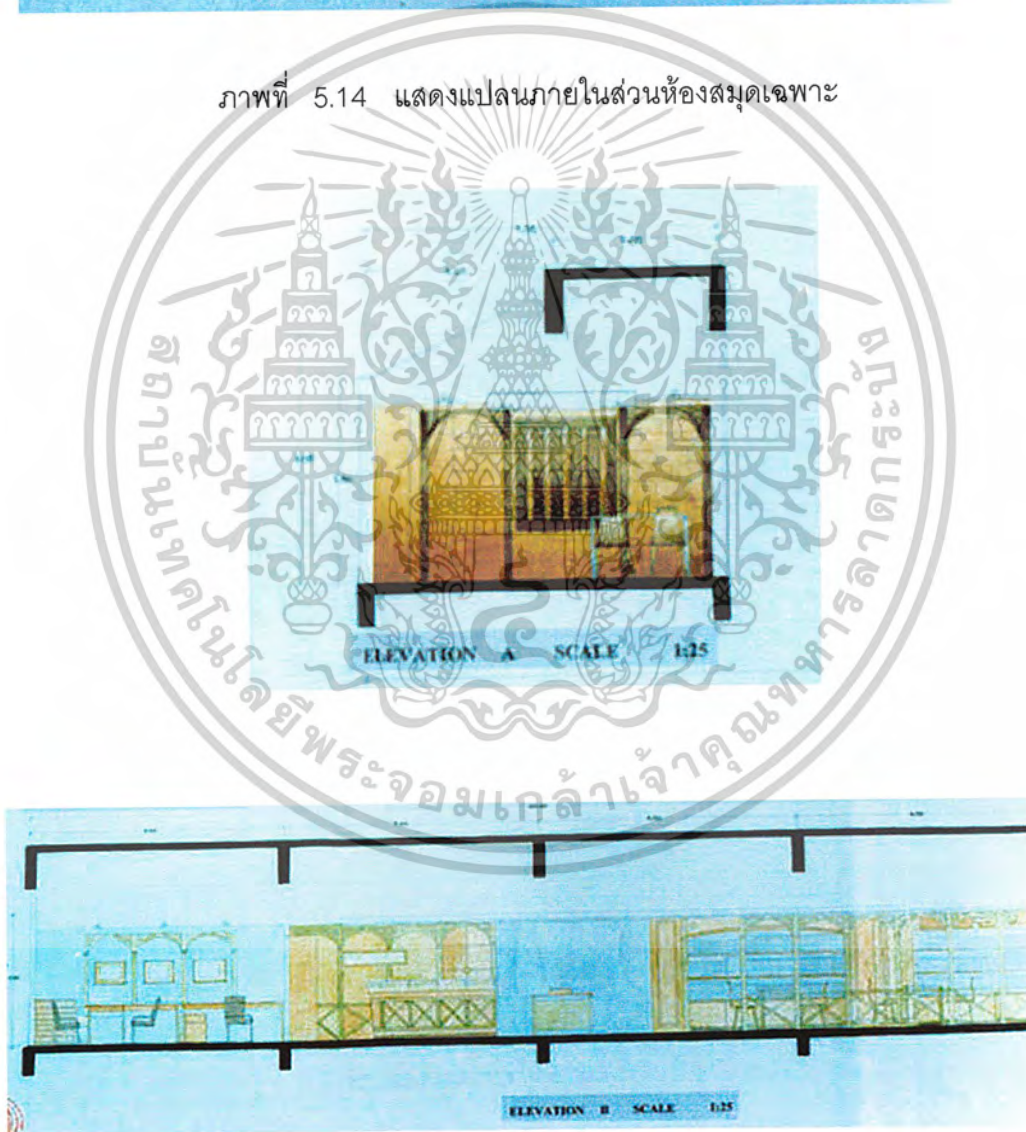
ไฟฟ้า

ไฟฟลูออเรสเซนต์, ไฟดาวน์ไลท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.14 แสดงแปลนภายในส่วนห้องสมุดเฉพาะ

ภาพที่ 5.15 แสดงรูปด้านภายในส่วนห้องสมุดเฉพาะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนเคาน์เตอร์บริการยืม - คืน

ส่วนบรรณรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนอ่านหนังสือ

ส่วนอ่านหนังสือ

ภาพที่ 5.16 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องสมุดเฉพาะ

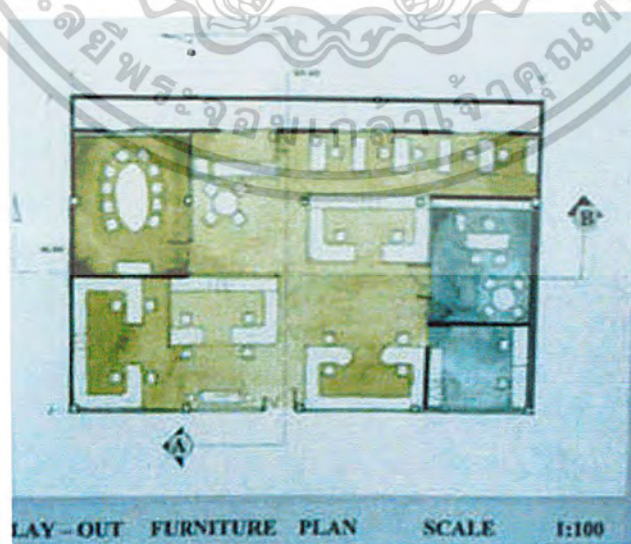
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

พื้น	พรมสีเขียว
ผนัง	หินทรายจริง, กระฉก, โคร่งไม้ทาสีเขียว, ไม้ทำสีธรรมชาติ
เพดาน	ยิปซัมฉาบเรียบ
ไฟฟ้า	ไฟฟลูออเรสเซนต์, ไฟดาวนไลท์

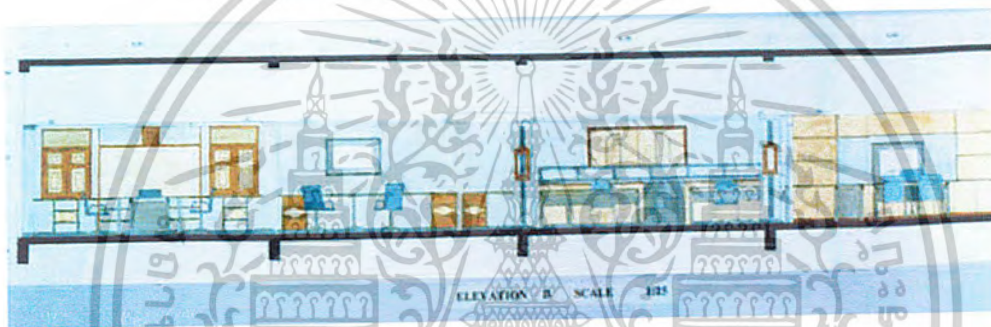
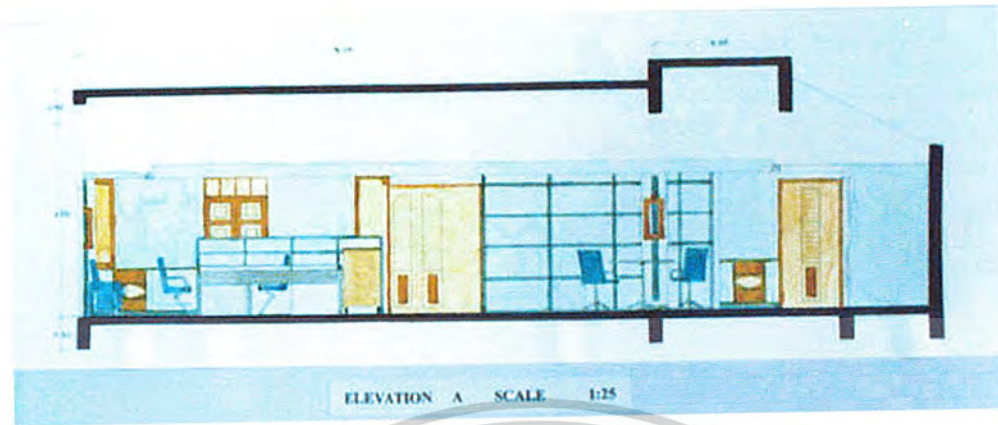

ภาพที่ 5.17 แสดงแปลนภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ

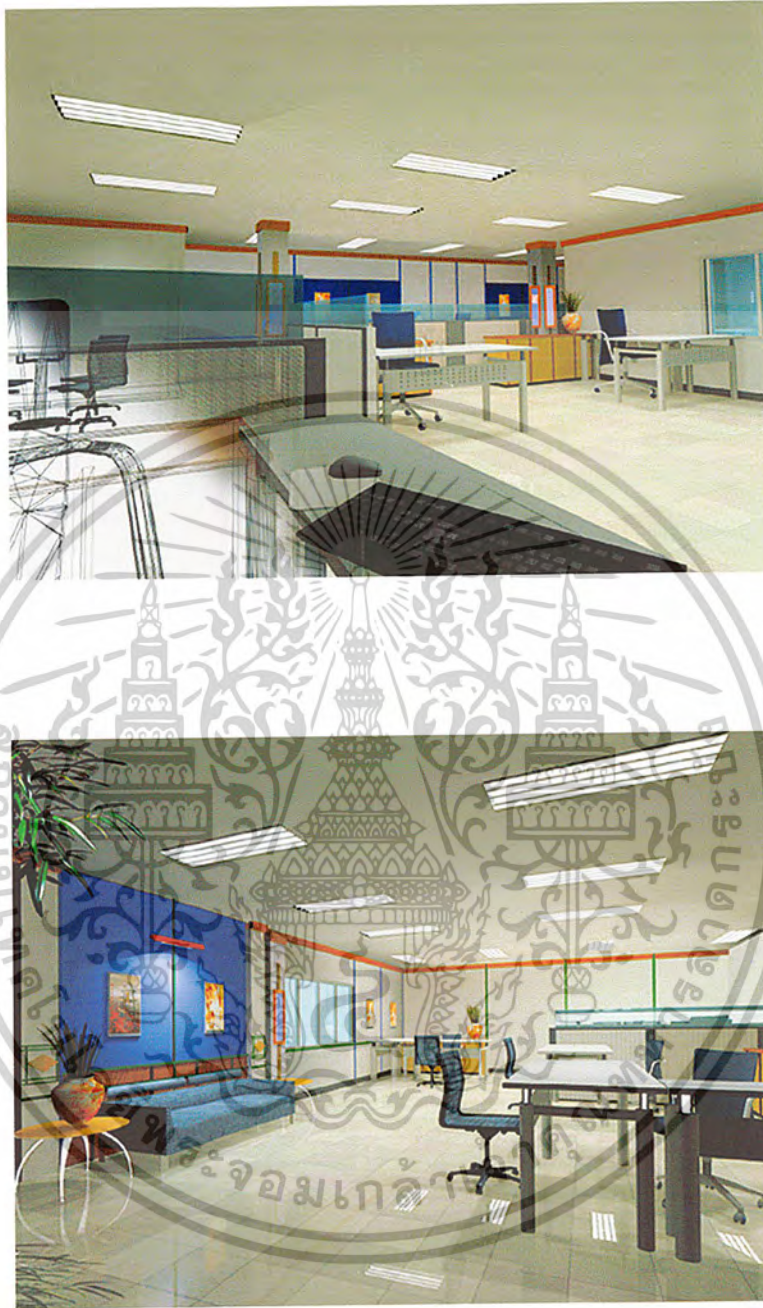
ภาพที่ 5.18 แสดงแปลนภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

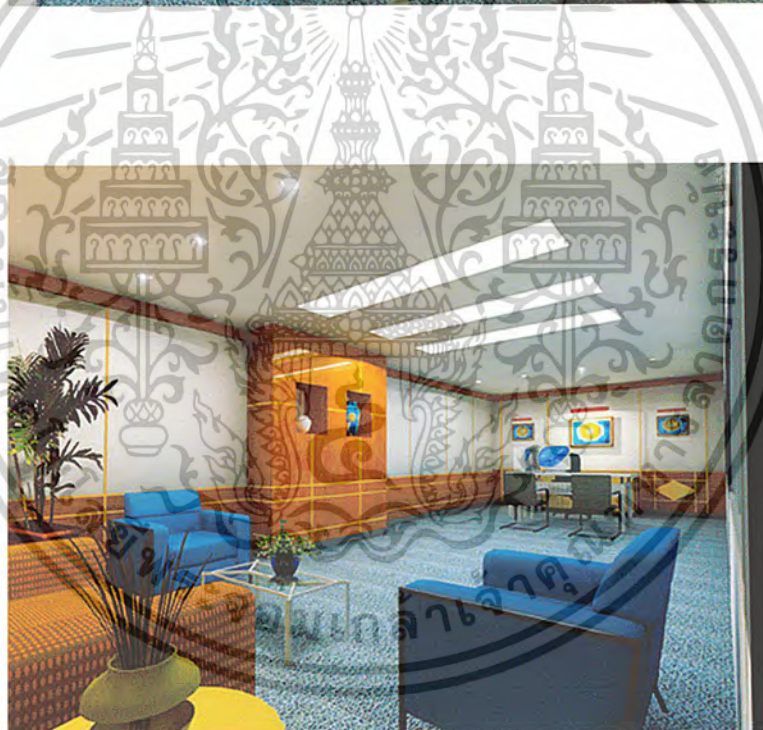
ภาพที่ 5.19 แสดงรูปด้านภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.20 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนสำนักงานเลขานุการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

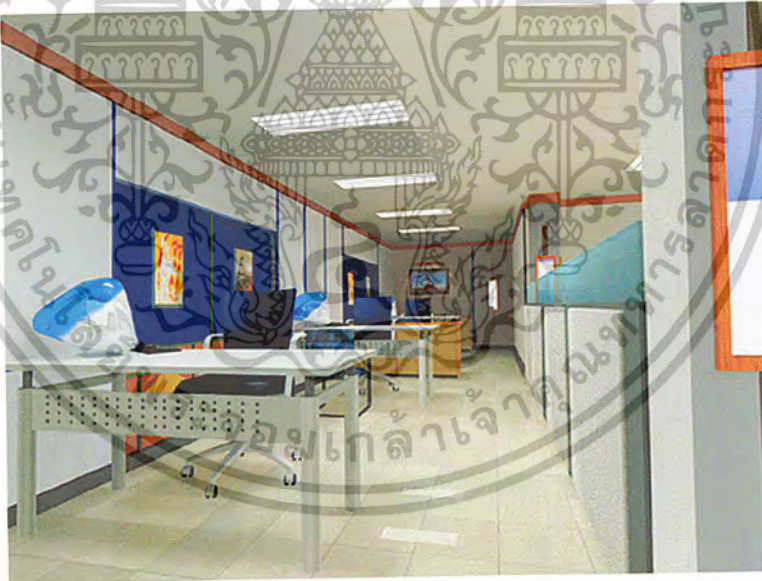

ภาพที่ 5.21 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนผู้อำนวยการหอศิลป์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.22 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องประชุมสำนักงานเลขานุการ

ภาพที่ 5.23 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.24 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวหน้าฝ่าย

ภาพที่ 5.25 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนห้องประชุมวิจัยทำนุบำรุงและอนุรักษ์วัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.26 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

พื้น

ผนัง

เพดาน

ไฟฟ้า

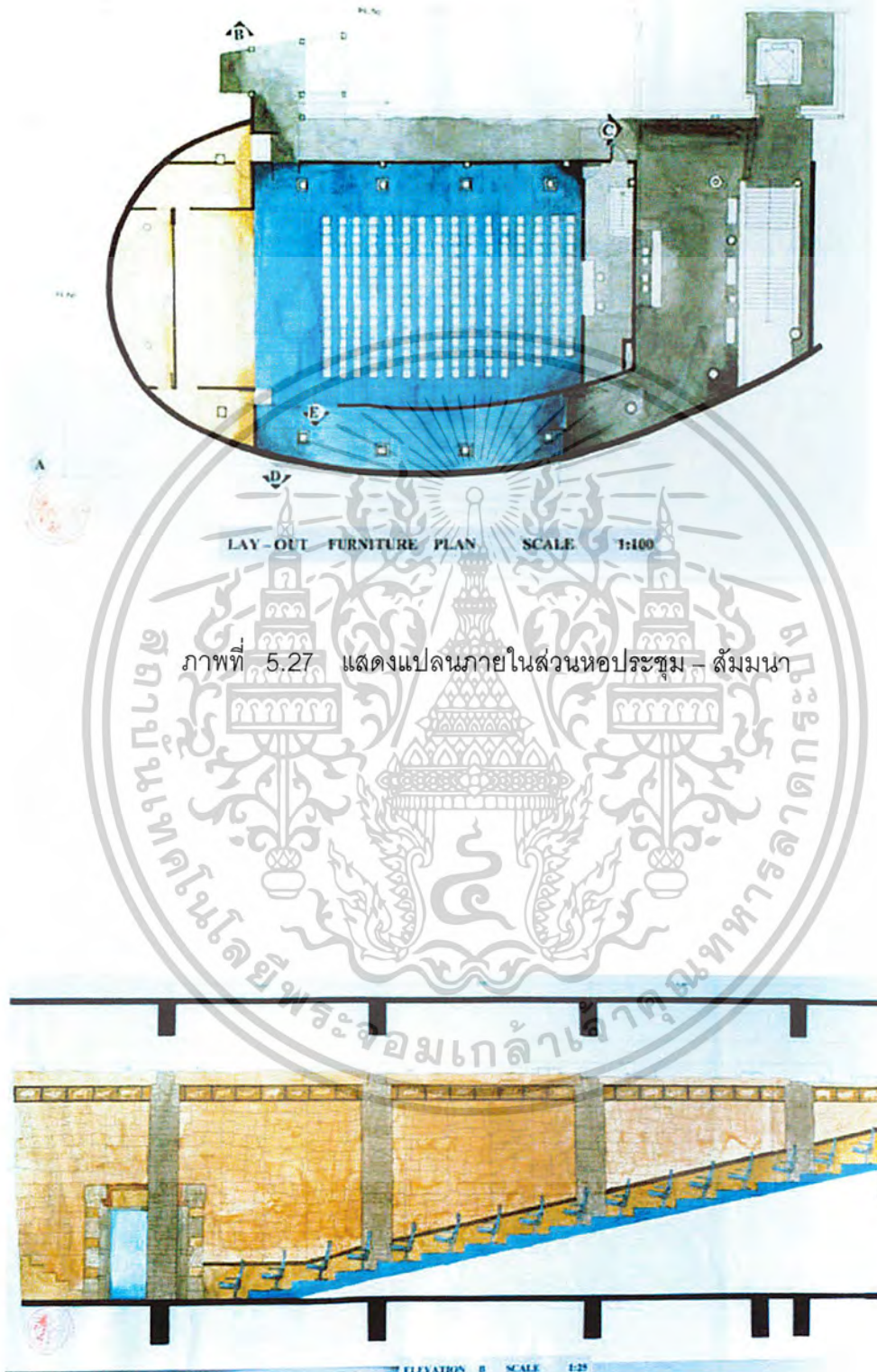
กระเบื้องยาง, พรมสีน้ำเงิน

ลามิเนตสีน้ำเงิน, ม่วง ,ไม้สักทำสีธรรมชาติ, ไม้ทำสีไฮคัลดา

ยิปซัมฉาบเรียบ

ไฟดาวนไลท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.27 แสดงแปลนภายในส่วนหอประชุม - สัมมนา

ภาพที่ 5.28 แสดงรูปด้านภายในส่วนหอประชุม - สัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.29 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหอประชุม - สัมมนา

ภาพที่ 5.30 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนลงทะเบียนหอประชุม - สัมมนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

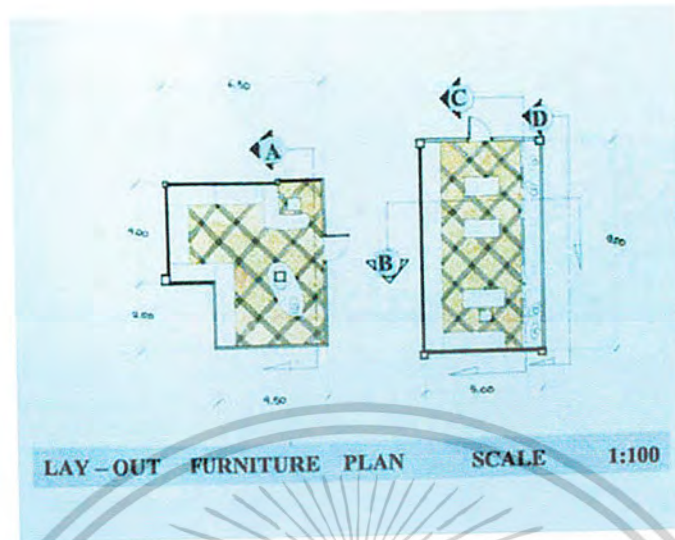

ภาพที่ 5.31 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

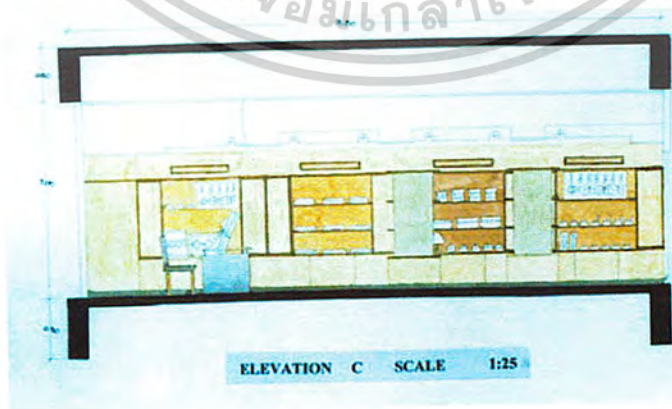
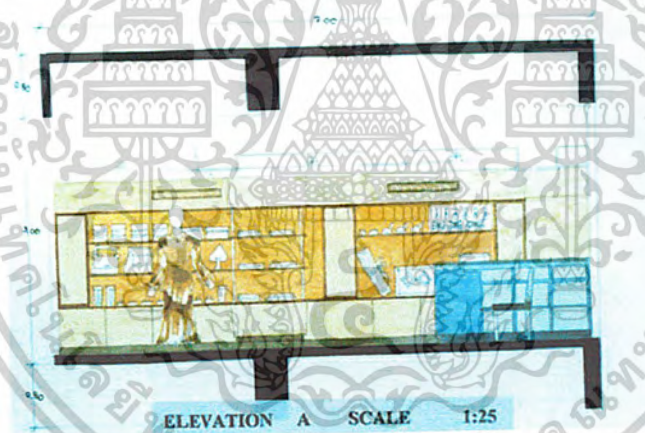
วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

พื้น	พรมสีน้ำเงิน, หินแกรนิตสีดำ, เหลือง
ผนัง	ผ้าสีหินทราย, ไม้สักสีธรรมชาติ, หินทรายจริง, ไม้ทำสีโอ๊คแดง
เพดาน	ยิปซัมฉาบเรียบ
ไฟฟ้า	ไฟฟลูออเรสเซนต์, ไฟดาวน์ไลท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

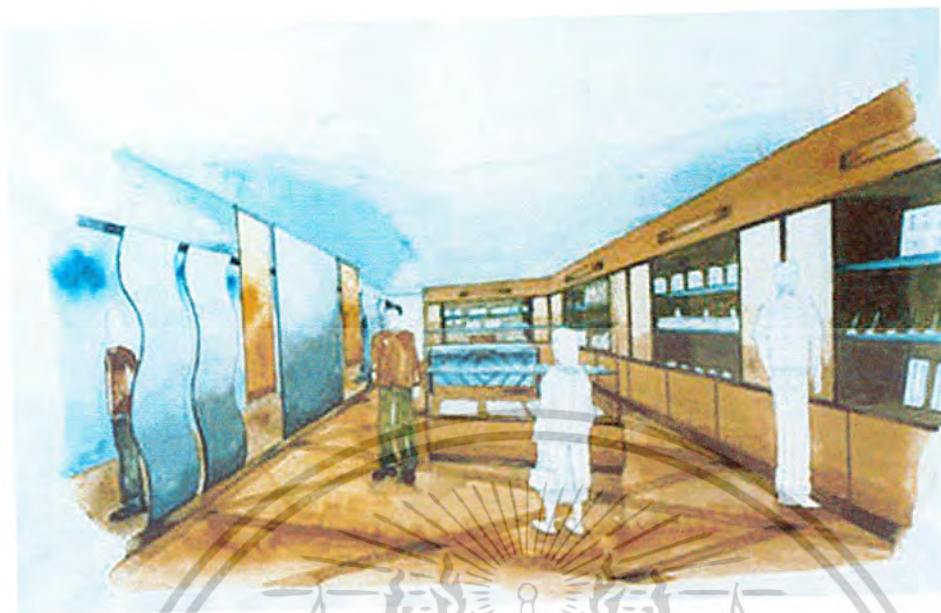

ภาพที่ 5.32 แสดงแปลนภายในส่วนร้านขายของที่ระลึก

ภาพที่ 5.33 แสดงรูปด้านภายในส่วนร้านขายของที่ระลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.34 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนขายของที่ระลึก

ภาพที่ 5.35 แสดงวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

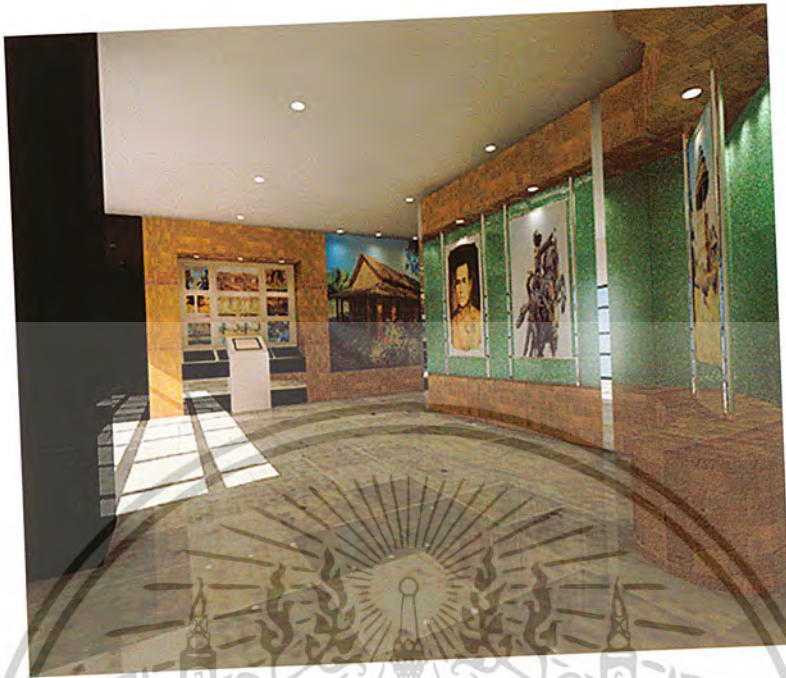
พื้น	หินแกรนิตสีน้ำตาล
ผนัง	ไม้สักทำสีธรรมชาติ, ลายกรูผ้าอ่างหิน, หว้ายย้อมสี
เพดาน	ยิปซัมฉาบเรียบ
ไฟฟ้า	ไฟดาวนีย์ไลท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.36 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 1 การตั้งถิ่นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.37 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 2 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.38 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 3 มรดกทางวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.39 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.39 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 4 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.40 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 5 ชาติพันธุ์วิทยาในภาคตะวันออก
 ภาพที่ 5.40 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 6 ประวัติบุคคลสำคัญ
 เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ไว้บริการเชิงงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.41 แสดงทัศนียภาพภายในส่วนหัวข้อจัดแสดงที่ 7 หออัครศิลปิน

วัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

พื้น

หินขัด

ผนัง

ไม้, กระจก, ลามิเนต, อลูมิเนียม

เพดาน

ยิปซัมฉาบเรียบ

ไฟฟ้า

ไฟดาวน์ไลท์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ. แหล่งโบราณคดีที่เกี่ยวข้องกับเส้นทางเดินทัพ และเส้นทางติดต่อชายแลกเปลี่ยนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง และจันทบุรี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538.
- กรมศิลปากร. เมืองนครนายก : โครงการศึกษาวิจัยโบราณคดีและประวัติศาสตร์เมืองนครนายก. กรุงเทพฯ : โครงการสนองพระราชดำริฝ่ายวิชาการ กองโบราณคดี เอกสารโบราณคดีหมายเลข 10/2535, 2535.
- กลุ่มงานโบราณคดีได้นำ. เอกสารแนะนำโบราณคดีได้นำ 80 หมู่ 8 ค่ายเนินวง ตำบลบางกะจะ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. สำนักงานโครงการโบราณคดีได้นำ จันทบุรี, ม.ป.ป. ปราณี บริบูรณ์. อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ : มิตรมวลชน, 2534.
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี. ฉะเชิงเทราเมืองแห่งอนาคต. กรุงเทพฯ : พี ซี ซี พรินติ้ง, 2539.
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี. "ร่องรอยของชุมชนโบราณที่ลุ่มแม่น้ำพานทอง" ใน เมืองโบราณ. 3 : 39 - 40, กุมภาพันธ์ - มีนาคม : 2522.
- ฝ่ายประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี. ศิลปะจีนและคนจีนในไทย. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2530.
- ฝ่ายวิชาการ กองโบราณคดี. กรมศิลปากร. ผลการวิเคราะห์โครงการควบคุมมนุษย์ที่แหล่งโบราณคดีโคกพนมดี จ. ชลบุรี. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัยแหล่งโบราณคดี, 2534.
- สุชาติ เกาทอง. ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นถิ่นภาคตะวันออก. -- กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2544.
- สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ. นำชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ปราจีนบุรี : พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง และแก้ไขเพิ่มเติม ธันวาคม 2542 จำนวน 5,000 เล่ม.
- สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการขุดค้นและขุดแต่งโบราณสถานสระมรกต. เอกสารกองโบราณคดี หมายเลข 17/2534, กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2534.
- สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการขุดค้นและขุดแต่งเมืองดงละคร อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก. เอกสารกองโบราณคดีหมายเลข 3/2536, กรุงเทพฯ : สมาพันธ์, 2536.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน่วยศิลปากรที่ 5, กองโบราณคดี, กรมศิลปากร. ประวัติศาสตร์และโบราณคดี เมืองศรีมโหสถ.

กรุงเทพฯ : ตมาพันธ์, 2535.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาความเป็นมาของศิลปวัฒนธรรมแห่งภาคตะวันออก

บริเวณภาคตะวันออกของประเทศไทยในปัจจุบัน ก่อนหน้าที่จะมีการพัฒนาของชุมชนในบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ และชายฝั่งทะเล อันมีลำน้ำหลายสาย เช่น ลำน้ำบางปะกง ลำน้ำพาน ลำน้ำประแสร์ ลำน้ำจันทบุรี มีหลักฐานการอาศัยของผู้มีอายุราว 3,500 ปี มาแล้ว ในเขตเทือกเขา ชายฝั่งทะเลและที่ราบลุ่มแม่น้ำ ตั้งแต่สมัยก่อน ประวัติศาสตร์ ยุคหินใหม่ ที่ยังใช้หินขัดกันอยู่แหล่งชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่สำคัญคือ บริเวณโคกพนมดี ซึ่งในเวลานั้นเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเลกว่าปัจจุบันมาก เป็นชุมชนที่มนุษย์อาศัยอาหารทะเลเป็นหลักกว่าปัจจุบันมาก สิ่งที่เป็นหลักฐานถึงชุมชนหมู่บ้านในระยะแรก คือ บรรดาแหล่งฝังศพของ แต่ละชุมชนที่มีรูปแบบพวก เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในการเซ่นศพ เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น นอกจากนี้เครื่องปั้นดินเผายังมีพวกเครื่องประดับที่ทำจากกระดูกปลา เครื่องมือหินขัด ในยุคหินกลางริมคลองบ้านนาดี นอกจากนี้เครื่องมือ หินขัด ยังมีความสามารถในการถลุงเหล็ก และหล่อโลหะ เช่นสำริดและเหล็ก ทำให้เกิดเมืองโบราณในการทำเกษตรกรรม ชุมชนเหล่านี้มีวิวัฒนาการขึ้น อาจกล่าวได้ว่าบริเวณภาคกลางด้านตะวันออก มีพัฒนาการสังคมเมืองลักษณะกระจายไม่สัมพันธ์สืบเนื่องกัน ทั้งนี้จากการเคลื่อนย้าย และการอพยพของผู้คนสมัยก่อนประวัติศาสตร์นับแต่ชลบุรี จะเชิงเทรา ปราณบุรี นครนายก สระแก้ว จันทบุรี ระยอง ตราด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงร่องรอยการอยู่อาศัยของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในเขตพื้นที่นี้

ต่อมาชุมชนนี้มีการติดต่อกับชุมชนอื่นที่อยู่ไกลออกไป มีการรับและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม กับ สังคมที่มีความเจริญกว่า จากภายนอก ทั้งทางบกและทางทะเล เมื่อมีการรับอารยธรรมอินเดียเริ่มมีการนับถือพุทธศาสนา แหล่งชุมชนฝั่งศพเริ่มหมดไป เริ่มเสริมสร้างความเจริญเพิ่มขึ้น ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่ของชุมชนพื้นเมืองที่นี้จึงเป็นลักษณะของการถ่ายสัมพันธ์ ถ่ายทอดวัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนวิวัฒนาการแก่กันในระหว่างกลุ่มชนที่ไปมาติดต่อกันเพื่อทำการค้า การรับเอาอิทธิพลภายนอกเข้ามาทำให้ ช่วงระยะเวลาประมาณพุทธศตวรรษที่ 12 ได้มีวัฒนธรรม วัฒนธรรมใหม่ เข้ามาเรียกกันว่า “ทวารวดี “ วัฒนธรรมนี้มีจุดเด่นที่รูปแบบศิลปกรรมที่เฉพาะตัว มีหลักฐานการใช้ภาษาร่วมกัน มีการนับถือพุทธศาสนาเป็นศาสนาหลัก อันเป็นบ่อเกิดของวัฒนธรรมของวัฒนธรรมที่คลี่คลาย มาเป็นวัฒนธรรมทวารวดี ในสมัยยุคแรกของประวัติศาสตร์ในดินแดนประเทศไทย ก็ปรากฏมีเมืองต่างๆ ในภาคตะวันออก ก็มีรูปแบบลักษณะเป็นเมืองโบราณสมัยทวารวดี เช่นกัน มักตั้งอยู่ลุ่มแม่น้ำ มีการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดี และโบราณสถานแบบวัฒนธรรมทวารวดีเป็นจำนวนมาก เช่นพบโบราณวัตถุพระนารายณ์สวมหมวกแขก พระพุทธรูปแบบทวารวดี ปางนาคปรก หินบดยา พระพุทธรูปปางพนัสบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลัก ตัวเรือนจะมีการสร้างหลายรูปแบบตามการใช้สอย ได้แก่ เรือนใฝานา เรือนข้าว (ยุ่ง) เรือนเกวียน และเรือนอาศัย ประกอบกับประชากรเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีหลายเชื้อชาติ วัฒนธรรม ในเขตนี้จึงมีรูปแบบและลักษณะที่เกิดขึ้นจากการผสมกันระหว่าง วัฒนธรรมนิยมประเพณี ภาษา และความเชื่อของไทย และชนต่างเชื้อชาติ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบและที่ดอน บริเวณชายฝั่งทะเลตอนล่างเป็นที่ราบเชิงเขา มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะในการเพาะปลูกไม้ผล และไม้ยืนต้น ลุ่มน้ำส่วนใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะเป็นลุ่มน้ำขนาดเล็ก เช่น ลุ่มน้ำจันทบุรี ลุ่มแม่น้ำระยอง เป็นต้น การประกอบอาชีพประมง และอุตสาหกรรมเป็นอาชีพหลักของชุมชนในเขตพื้นที่หลักนี้ การปลูกสร้างเรือนของผู้ประกอบอาชีพประมงจะนิยมปลูกสร้างอยู่ริมทะเล ตัวเรือนจะยกพื้นสูง เพื่อให้พ้นระดับที่ทะเลจะท่วมถึง โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชนบริเวณเชิงเขาริมทะเล และเกาะต่างๆ จะมีพื้นที่ใช้สอยของเรือนพักอาศัยค่อนข้างอเนกประสงค์ สามารถใช้พื้นที่ว่างส่วนต่างๆ เพื่อการประกอบอาชีพด้วยประการสำคัญจะปลูกข้าวสร้างตัวสะพานให้ยาวและยื่นออกไปในทะเลมากเพื่อใช้พื้นที่ของสะพานสำหรับเป็นท่าจอดเรือ และขนถ่ายสินค้า หรือสัตว์น้ำจากทะเล

การประกอบอาชีพของประชากรและชุมชนชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนและตอนล่าง จะมีประเพณีไหว้เจ้า “ไหว้แม่ย่านางเรือ” หรือเทพอุปถัมภ์ของคนเรือ เพื่อให้การออกเรือเดินทางปลอดภัยโดยสวัสดิภาพ ซึ่งเจ้าแม่องค์ที่เคารพของคนเรือเชื้อสายจีนในไทยแต่เดิมมีหลายองค์ แต่เมื่อเวลาผ่านไปนานก็มีการปะปนกันมากขึ้นจนในขณะนี้มียายา “เจ้าแม่ทับทิม” ดูเหมือนจะเป็นยายาที่ครอบคลุมนั้น เจ้าแม่ที่เป็นเทพอุปถัมภ์ของคนกลุ่มต่างๆ มากกว่า นอกจากนี้จะมีประเพณี “ทำบุญเรือ” เป็นประเพณีสงฆ์ โดยนิมนต์พระมาทำพิธีเจริญพระพุทธมนต์ คล้ายกับการทำบุญบ้าน แต่การทำบุญเรือ ชาวประมงเชื่อว่ามีเกี่ยวข้องกับน้ำและทะเลที่สำคัญของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกประเพณีหนึ่ง คือ “ประเพณีทำบุญก่อนพระทรายวันไหล” เป็นประเพณีของชุมชนอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี และเป็นชุมชนชายฝั่งทะเลมีความเชื่อและความผูกพันกับทะเลสภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้ง 3 ลักษณะ ดังกล่าวเป็นองค์ประกอบการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่ จึงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นประเภทเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เครื่องใช้ในบ้านเรือน และเครื่องใช้ในการประกอบพิธีกรรมต่างๆ

สภาพภูมิศาสตร์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเทือกภูเขาหินอัคนี (แกรนิต) และหินแปรจำพวกหิน “ไนส์” ปรากฏเป็นบริเวณกว้างขวางทางซีกตะวันตกของภาคในเขตจังหวัดชลบุรี จังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยอง และจังหวัดจันทบุรี ส่วนที่กตะวันออกของภาคในจังหวัดตราด หินส่วนใหญ่เป็นหินทราย และ หินปูน และมีหินอัคนีที่เป็นหินแกรนิต และหินบุซอลต์ ปรากฏอยู่เป็นบางบริเวณ ส่งผลให้ชุมชนใน เขตตำบลเสม็ด ตำบลอ่างศิลา และอำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี มีการนำหินแกรนิตมาแกะสลักเป็น ครอบหินเพื่อการใช้สอยในครัวเรือน และแกะสลักหินแกรนิต หินทรายเป็นรูปทรงต่างๆ ที่สวยงาม เพื่อ นำไปใช้สำหรับการตกแต่ง สวนและอาคารบ้านเรือน ส่วนในเขตพื้นที่อำเภอขลุง และอำเภอโป่งน้ำ ร้อน จังหวัดจันทบุรี อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด มีแหล่งกำเนิดพลอยสีต่างๆ เช่น ทับทิม บุษราคัม ไพ ลิน เป็นต้น ชุมชนในเขตนี้จึงได้ชุด “พลอย” อันเป็นทรัพย์สินในดินที่มีค่ามารถผลิตเป็นสินค้า “อัญมณี และเครื่องประดับ” สร้างรายได้ให้กับชุมชน จังหวัด ภาค และประเทศมาอย่างต่อเนื่อง

ชาติพันธุ์ในภาคตะวันออก

ภาคตะวันออกเป็นดินแดนที่มีผู้คนเข้ามาอาศัยและตั้งหลักแหล่งตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ มีชุมชนสำคัญ คือ บริเวณโคกพนมดี ตำบลท่าข้าม อำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี และ บริเวณข้างเคียง เช่น โคกระกา และท้องที่อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี พื้นที่บริเวณนี้เป็นชุมชนยุค ก่อนประวัติศาสตร์มีอายุราว 5,000 – 3,250 ปี นอกจากนั้นภาคตะวันออกตั้งอยู่บนเส้นทางการค้า และเส้นทางการติดต่อของอาณาจักรสำคัญมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ภาคตะวันออกจึงเป็นที่รวม ของประชากรหลายเชื้อชาติ นอกจากประชากรไทย ยังมีประชากรเชื้อสายเขมร จีน ลาว ญวน และ กลุ่มมุสลิมปากีสถานรวมถึงของและกระเหรี่ยงเป็นชนกลุ่มน้อยด้วย ประชากรหลายเชื้อชาติที่เข้ามา ตั้งถิ่นฐานอยู่ในภาคตะวันออกได้นำเอาความเชื่อ ศาสนา (พุทธมหายาน) ภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ภูมิปัญญา และเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพติดตัวเข้ามาในภาคตะวันออก เช่น ประชากรเชื้อสายจีนเข้ามาพร้อมกับภาษา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเทคโนโลยี การต่อเรือสำเภา เรือประมง การแกะสลักหิน การเขียนภาพ การเลี้ยงสัตว์ปีก ทำประมง ทำโรงสีข้าว เป็นต้น ส่วนประชากรเชื้อสายลาวที่อพยพเข้ามาในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่ หัว เข้ามาพร้อมภาษา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และเทคโนโลยีการทำเครื่อง จักรสาน ปรเพณีบุญบั้งไฟ เป็นต้น

ชาวของ คนไทยเชื้อสาย “ของ” เป็นกลุ่มน้อยสมัยดั้งเดิมของจังหวัดจันทบุรี มีสภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ ภาษา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ชาวของ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตตำบลตะเคียนทอง กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดจันทบุรี และบางส่วนอาศัย อยู่ในจังหวัด อยู่ทั่วไปในเขตอำเภอเมืองตราด อำเภอบ่อไร่ และอำเภอเขาสมิง ภาษาของที่ปรากฏ หลักฐานเป็นชื่อหมู่บ้านในจังหวัดตราด และจังหวัดจันทบุรีในหลายแห่งเป็นเครื่องยืนยันเขตพื้นที่อยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาศัยของชาวชองแต่ดั้งเดิม แสดงวิวัฒนาการของชุมชนชองในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการตั้งถิ่นฐานมาช้านาน

ชาวชอง

ชองเป็นชนชาติดั้งเดิม มีวัฒนธรรมแบบชาวป่า ตามลักษณะทางกายภาพของ “ชอง” น่าจะมีลักษณะเหมือนพวกไมโครนีเซียน เป็นชนกลุ่มน้อยที่หลงเหลือในเอเชียอาคเนย์ และ เมลานิเซียน ในอดีตเชื่อว่าพวกชองจะอาศัยอยู่ในบริเวณตัวเมืองจันทบุรี และต่อมาอพยพไปอยู่ตามชนบทที่ห่างไกลจากตัวเมือง เช่น บ้านวังแหม่ม บ้านปึก อำเภอมะขาม บ้านกระทิง บ้านตะเคียนทอง บ้านคลองพู่ บ้านคลองน้ำเค็ม กิ่งอำเภอเขาฉกรรจ์ ของจังหวัดจันทบุรี โดยมีอาชีพการหาของป่ามาขายในตัวเมือง

ชาวจีน

ชาวจีนได้อพยพไปอยู่ในดินแดนที่เป็นประเทศไทย ระหว่างสมัยราชวงศ์ฉินและราชวงศ์ฮั่น และได้มีการไปมาหาสู่ซึ่งกันและกันจนถึงสมัยราชวงศ์หยวน เมื่อเศรษฐกิจ สังคมของประเทศทั้งสองพัฒนาไป การไปมาหาสู่และการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม จะเพิ่มมากขึ้น

ชาวจีนในชุมชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือตั้งถิ่นฐานว่าจะเข้ามาประกอบอาชีพสมัยกรุงธนบุรี เป็นต้นมาเพราะในช่วงระยะนี้เป็นระยะที่คนจีนกลุ่มแต่จิวจำนวนมากอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานแถบอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ จังหวัดตราด จังหวัดจันทบุรี บางปลาสร้อย (ชลบุรี) แปดริ้ว (ฉะเชิงเทรา)

สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสิน กรุงธนบุรี เป็นช่วงเวลาที่ชนชาวจีนได้อพยพเข้ามาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของจังหวัดชลบุรี จังหวัดจันทบุรี และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื่องจากว่าสมเด็จพระเจ้าตากสินได้ทรงเล็งเห็นบทบาทสำคัญๆของชาวจีนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ทรงเดินทัพมารวบรวบรวมนชาวจีนในภาคนี้ เพื่อกลับไปทำสงครามกู้ชาติเมื่อคราวเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าในครั้งที่สอง หลังจากที่สมเด็จพระเจ้าตากสินได้กอบกู้อิสรภาพสำเร็จ ชาวจีนได้รับความเชื่อถือจากคนทั่วไป ด้วยเป็นกลุ่มชนชาติที่ได้ร่วมกันกู้ชาติจนประสบผลสำเร็จ ประกอบกับสมเด็จพระเจ้าตากสิน พระองค์ก็สืบเชื้อสายมาจากจีนด้วย จึงมีผลอย่างสำคัญที่ชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งหลักแหล่งมาขึ้น และสร้างหลักฐานที่มีความมั่นคงปลอดภัยกระจายอยู่ทั่วไปในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชาวลาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ศิลปกรรม” และ “ศิลปหัตถกรรม” เป็นวัฒนธรรมของชาวลาวเข้ามาพร้อมกับการอพยพถิ่นอื่น สมัยหนึ่งเจ้าอนุวงศ์ ในรัชกาลที่ 3 ที่อยู่อาศัยอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เด่นมาก คือ “ลักษณะเรือนพักอาศัย” และเรือนทางอาชีพ เช่น ยุ่งฉาง เกวียนเผื่อนา เรือนพักอาศัย เป็นต้น รูปแบบเรือนพื้นถิ่นของชาวลาวจะปรากฏอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงตอนบนเป็นส่วนมาก เช่น ตำบลไร่หลักทอง ตำบลโคกขี้หนอน รวมถึงเขตอำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี และเครื่องใช้ ชาวลาวได้นำมาเผยแพร่ในชุมชนต่างๆ แหล่งผลิตที่อำเภอพนัสนิคมได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทางรูปแบบและวิธีการอยู่อย่างต่อเนื่อง มีชื่อเสียงและคุณภาพในเรื่องฝีมือและความละเอียดของการสานและมีเส้นไม้ไผ่ที่เล็กและละเอียด

ชาวไทยมุสลิม

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชาวมุสลิมเป็นกลุ่มชนที่ถูกกวาดต้อนมาจากปัตตานีในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ หลังจากศึกเมืองถลางได้ยุติลงในปี พ.ศ. 2328 ส่วนใหญ่จะให้อพยพไปตั้งบ้านเรือนไว้ชานกรุงเก่า รวมถึงหัวเมืองทางตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดนครนายก จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นต้น ชาวไทยมุสลิมเหล่านี้หมายถึงคนพื้นเมืองอินเดียตามคำที่ชาวตะวันตกบันทึกไว้ตอนปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว “กลุ่มชาวไทยมุสลิม” ในจังหวัดตราดมาจากชนชาวเขมรกลุ่มนับถือศาสนาอิสลาม โดยเรียกตัวเองว่า “แขกจาม” หรือ “จำปา” พวกมุสลิมในเขมรได้อพยพหนีการบีบบังคับทางด้านศาสนาของฝรั่งเศสที่ยึดครองในช่วงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเข้ามาอาศัยแผ่นดินไทยภายใต้ร่มโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ไทย ในช่วงระยะแรกชาวไทยมุสลิมได้มาตั้งหลักแหล่งบ้านเรือนอยู่บริเวณป่าชายเลน สร้างบ้านเรือนอย่างง่าย ๆ หลังจากสร้างที่พักแล้ว ได้ร่วมกันสร้างสถานที่เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนา หรือ “สุเหร่า” ขึ้นในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง จังหวัดฉะเชิงเทรา มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่มากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ชาวเขมร

ชาวเขมรเป็นชนกลุ่มน้อยในเขตอำเภอมหาราช อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ชาวเขมรที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานแถบจังหวัดฉะเชิงเทรา อพยพเข้ามาตั้งรกรากในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น จนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวตั้งชุมชนในเขต “หัวลำโพง” หรือเขาดงยางเขมร ชาวบ้านที่มีบรรพบุรุษเป็นคนต่างชาติจะมาร่วมกันทำบุญ ณ วัดคงยางเขมร และขณะเดียวกัน ชาวเขมรจะมีการแต่งงานปะปนกับกลุ่มชนชาติอื่น เช่น ชาวจีน ชาวไทย เป็นต้น ปัจจุบันมีชาวไทยเชื้อสายเขมรมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อายุ 60 ปีขึ้นไป ยังคงใช้ “ภาษาเขมร” เป็นภาษาหลักอยู่ในหมู่บ้านชาวเขมร มีวัฒนธรรมประเพณี การเกิด การแต่งงาน และการตาย

ชาวมอญ

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตำบลบางเกลือ ตำบลพิมพาวาส อำเภอ บางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา และตำบลบ้านเก่า อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ส่วนในท้องที่ชาย เชน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา อำเภอศรีมโหสถ (อำเภอโคกปีปเดิม) จังหวัดปราจีนบุรี ได้เคยมีชาวมอญมาตั้งกองจับช้างป่าไปถวายพระเจ้าแผ่นดิน เพราะบริเวณนี้ในอดีตเป็นแหล่งที่มี ช้างป่ามากซึ่งมีรูปแบบและลักษณะเป็นเจดีย์แบบมอญ หลงเหลือให้เห็นได้ ชาวมอญเป็นชนกลุ่ม น้อยทางวัฒนธรรมและมีเอกลักษณ์แตกต่างไปจากวัฒนธรรมชนชาติอื่น ชาวมอญมีภาษาพูด และภาษาไทยเขียนเป็นของตนเอง ประเพณีที่สำคัญของชาวมอญได้แก่ ประเพณีการเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย และการรำผี

ชาวนวน

ชาวนวนเป็นชนชาติต่างวัฒนธรรมมีปรากฏหลักฐานในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก สมัยรัตนโกสินทร์ ที่องค์เชื้อสือได้เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร ในเขตท้องที่ จังหวัดตราด และได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เชิงเขาวัดนวน ตำบลขำราก และมีชาวนวนที่ถูกกวาดต้อนเข้า มาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว มาตั้งฐานอยู่ที่ตำบลอ่าวนวน ในรัชกาลพระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ช่วงที่ฝรั่งเศสยึดครองอินโดจีน และต้องการเกาะกระดาศของไทย ได้ส่งชาวนวนที่เข้ารีตนับถือศาสนาคริสต์มาอยู่ที่เกาะกระดาศเพื่อหาข้ออ้างในการยึดครอง ประเทศไทย ในช่วงเวลานั้นชาวไทยได้อาศัยอยู่ก่อนแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกโฉนดที่ดินในพื้นที่เกาะกระดาศ โดยขอจากชาวนวนที่ไปตั้งถิ่น ฐาน ชาวนวนจึงย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานที่อยู่ใหม่ในส่วนอื่นๆ ของจังหวัดตราด ส่วนชาวนวนใน จังหวัดจันทบุรีอยู่บริเวณอารามฟ้าติมา วัดคาทอลิก สะพานวัดจันทร์ ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง ได้ริเริ่มการทอเสื่อกกจันทบุรีขึ้นเป็นครั้งแรก ชาวจันทบุรีเรียกกลุ่มชนนี้ว่า “พวกนวน” โดยชาวนวนได้ แนะนำให้ชาวบ้านในจังหวัดจันทบุรีปลูกต้นกกไว้แลกเปลี่ยนกับเสื่อ ทำให้ชาวบ้านนิยมปลูกต้นกก และฝึกหัดทอเสื่อกันมากขึ้น และแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

สรุปเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียง

1. การตั้งถิ่นฐาน

- ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จากการศึกษา ชุดค้นทางโบราณคดีในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง

ของไทยส่วนที่เคยเป็นโบราณคดีในเขตอำเภอนนทบุรี อำเภอพานทอง อำเภอปทุมทองและอำเภอ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมืองชลบุรี พบว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นดินแดนที่มีผู้คนเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่กระจัดกระจายทั่วไปเป็นชุมชนโบราณ ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงยุคประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณทั้ง 4 ชุมชน ได้แก่ เริ่มแรกชุมชนโคกพนมดี ชุมชนโคกกระกา ชุมชนโคกกระเทรียงหรือโคกฝรั่ง ชุมชนเนินสำโรงดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ และแสวงหาอาหารทะเลเป็นหลัก เป็นชุมชนที่มีความสามารถในการสร้างเครื่องมือหิน และเครื่องมือที่ทำจากกระดูกสัตว์ เครื่องประดับเปลือกหอยและภาชนะดินเผาแบบเชือกทาบ จนเรียกยุคนั้นว่า “ยุคหินใหม่” จนถึงยุคแหล่งโบราณเนินสำโรง เป็นแหล่งโบราณคดีก่อนประวัติศาสตร์จนใกล้ถึงสมัยประวัติศาสตร์ (ทวารวดี) เริ่มมีการเพาะปลูกข้าว (ที่ตั้งเมืองพระรถ) ในยุคหินกลางเริ่มคลองบ้านนาดี นอกจากเครื่องมือหินขัด ในยุคหินกลาง ยังมีความสามารถในการถลุงเหล็กและหล่อโลหะ เช่น สำริดและเหล็ก ทำให้เกิดเมืองโบราณในการทำเกษตรกรรม

- ยุคประวัติศาสตร์ ในยุคประวัติศาสตร์ก่อนสมัยราชอาณาจักรสยาม ชุมชนที่พัฒนาเป็นบ้านเมืองในยุคแรกๆ ได้แก่ เมืองพระรถ อำเภอพนสนิมคม จังหวัดชลบุรี เป็นแหล่งวัฒนธรรมสมัยทวารวดีและเจริญสืบเนื่องถึงสมัยลพบุรี พบโบราณวัตถุเช่นเครื่องปั้นดินเผาสมัยสุโขทัย เศษเปลือกหอยแครง พระพิมพ์สีบลู เมืองพญาเร่ อำเภอพนสนิมคม ชลบุรียังคงเป็นเมืองติดต่อเส้นทาง ทางบก ระหว่างชลบุรีกับระยองสมัยโบราณ เมืองศรีโพธิ์ อำเภอเมือง ชลบุรี เป็นเมืองท่าบนเส้นทางติดต่อทางทะเล โดยโบราณวัตถุเช่น เครื่องปั้นดินเผาจีนสมัยราชวงศ์เหม็ง ที่สำคัญพบขามเคลือบบางๆของญวน แบบที่พบในเรือจมที่อ่าวไทย ศรีโพธิ์เจริญในสมัยอยุธยาตอนต้น

2.พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สมัยกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระเจ้าแผ่นดินผู้เป็นประมุขของชาติจะทรงพระราชดำริเห็นสมควรแก่กาลสมัย และฐานะการของข้าราชการและบ้านเมือง ตามหนังสือราชการว่าด้วยแบ่งเมืองเป็น ชั้นใน ชั้นกลาง ชั้นนอก ราชกิจจานุเบกษา จ.ศ. 1236 พ.ศ. 2417 ใจความหนังสือพระยาราชวรานุกูลทูลเกล้าถวายรายชื่อเมืองสำหรับการเดินประเมินนาหัวเมือง แบ่งเป็นชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอก แลตั้งเมืองขึ้นกรมมหาดไทย กลาโหม กรมท่า ซึ่งทางภาคตะวันออกดังนี้

เมืองขึ้นกรมมหาดไทย ชั้นในมี เมืองฉะเชิงเทรา เมืองพนมสารคาม เมืองปราจีน เมืองนครนายก

- เมืองขึ้นกรมท่า ชั้นในมี เมืองพนสนิมคม เมืองชลบุรี เมืองบางละมุง
- เมืองขึ้นกรมท่า ชั้นนอกมี เมืองระยอง เมืองจันทบุรี เมืองตราด
- รวมหัวเมืองทางภาคตะวันออกขึ้นกรมมหาดไทย 4 เมือง
- รวมหัวเมืองทางภาคตะวันออกขึ้นกรมท่า 6 เมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มรดกทางวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์มาตั้งแต่อดีต สืบทอดมาจนชนบทร่วมเนืองประเพณี สิ่งเหล่านี้แสดงถึงพัฒนาการอันเป็นรากฐานความเจริญของ ท้องถิ่นวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงใต้

- โบราณวัตถุ เป็นหลักฐานที่มีคุณค่าในทางโบราณคดีประวัติศาสตร์และศิลปะ จากสมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์เกิดจากความหลากหลายของชาติพันธุ์ ที่มีวิถีชีวิตประเพณีความ เชื่อความเป็นอยู่เกี่ยวกับพุทธศาสนา ในท้องถิ่นเดิมผสมผสานกับคนในท้องถิ่นนั้น ทำให้เกิด โบราณวัตถุ เช่น พระพนัสนิคมที่สร้างขึ้นโดยชาวลาวเวียงจันทน์สมัยรัชกาลที่ 3 อพยพมาในไทย และหลวงพ่อดำ

- โบราณสถาน เป็นสถานที่ทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นถึงความเจริญและ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของท้องถิ่นในสมัยอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ที่เกี่ยวกับทางพุทธศาสนา และสถาปัตยกรรมยุคนั้น เช่น พระจุฬาราชกุมาร บ่อน้ำเจ้าดารารัศมี สมัยรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาส วัดอ่างศิลา วัดเขาบางทราย วัดใหญ่อินทราคม สร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา ล้วนมีเหตุการณ์เกี่ยว ข้องกับพระมหากษัตริย์ไทย

- โบราณคดีใต้น้ำ และแหล่งเรือจม ประเทศไทยเริ่มโบราณคดีใต้น้ำที่ลัดทิบ จังหวัดชลบุรี โดยมีการศึกษาเรื่องราวของมนุษย์และวัฒนธรรมในอดีตจากหลักฐานที่เป็นวัตถุ โบราณประเภทเครื่องถ้วย ชามสังคโลกจากซากเรือจมใต้น้ำ ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้พบแหล่งเรือจมตาม จังหวัดต่างๆเช่น บริเวณจังหวัดชลบุรี บริเวณจังหวัดระยอง บริเวณจังหวัดจันทบุรี

- แหล่งประวัติศาสตร์ เป็นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยอยุธยา จนถึงรัตนโกสินทร์ หรือชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ทำให้เกิดแหล่งประวัติศาสตร์ทาง ภาคตะวันออกเฉียงใต้เช่น วัดใหญ่อินทราคม สะพานหัวค้าย(สะพานกลบ้อมค้าย) ที่เกี่ยวข้องกับกษัตริย์ชาติ พระเจ้าตากสินมหาราช เมืองพนัสนิคม ที่มีชาวลาวเวียงจันทน์หนีเจ้าอนุวงศ์สมัยรัชกาลที่ 3 แล้วมา ตั้งถิ่นฐานที่พนัสนิคม

4. สถาปัตยกรรมในภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นสิ่งก่อสร้างอันทรงคุณค่าทางศิลปะ สถาปัตยกรรมและความศรัทธาทางพุทธศาสนาเริ่มตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา สถาปัตยกรรม สามารถบอกถึงรูปแบบและยุคสมัยได้

- สถาปัตยกรรมประเภทวัด มาจากวิถีชีวิต ประเพณี ความศรัทธาทางพุทธ ศาสนา และภูมิปัญญาชาวบ้าน ในสมัยกรุงศรีอยุธยาถึงรัตนโกสินทร์ มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง เช่น ที่วัดใหญ่อินทราคม อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พระอุโบสถวัดนี้มีลักษณะของส่วนฐานอ่อนโค้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างที่เรียกว่าโค้งสำเภา หอพระไตรปิฎกวัดใต้ต้นลาน อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เป็นหอพระไตรปิฎกแสดงถึงภูมิปัญญาชาวบ้าน ในการเก็บรักษาพระไตรปิฎก

- สถาปัตยกรรมประเภทวัง และอาคารสถานที่ ตึกวัดมณนา, ตึกผ่องศรี, ตึกอภิรมย์, พระจุฬาราชฐาน ที่เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี เป็นพระราชวังฤดูร้อนซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 5 ได้โปรดเกล้าให้สร้างขึ้น และพระราชทานชื่อให้คล้องจองกัน เคยเป็นที่ประทับของพระเจ้าลูกยาเธอหม่อมท้าวชิราวุธ และพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี ตึกมหาราช, ตึกราชินี ตำบลอ่างศิลาจังหวัดชลบุรี สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 5 ได้โปรดให้ปฏิสังขรณ์ แล้วตั้งชื่อว่า "ตึกมหาราช" และ"ตึกราชินี"

- สถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย สำหรับสถาปัตยกรรมบ้านพักอาศัย นำมาเป็นแบบอย่างในภาคตะวันออกคือ เรือนชนนังชิง เมืองจันทบุรี และ เรือนทางอาชีพ เช่น เรือนชาวประมง, เรือนชาวนากลือ, เรือนแพ, เรือนค้าริมทาง และ เรือนชาวสวน

5. ศิลปหัตถกรรมและงานช่างท้องถิ่น เกิดจากความสมบูรณ์ของพื้นที่ที่อยู่อาศัย โดยการนำเอาวัตถุดิบธรรมชาติมาสร้างเป็นสิ่งที่ใช้ในครัวเรือนพุทธศาสนาหรือเครื่องมือ เครื่องใช้ใน การดำรงชีวิต ในครอบครัวแล้วจึงแพร่หลายจนกลายเป็นอาชีพ เป็นของที่ระลึก แสดงถึงความ สามารถและภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นภาคตะวันออกจำแนกประเภทงานแบ่งออกดังนี้

- ประติมากรรม ไม้แกะสลักเป็นรูปพระอินทร์ แกะสลักจากไม้ชื่อพระอุโบสถ วันเข้าพรรษาประชาชนจะนำมาแห่ตามท้องถนนจนกลายเป็นประเพณี พระพุทธมิ่งมงคลนิมิตต์วัดธรรมนิมิตต์

- จิตรกรรมภาพฝาผนัง เกิดจากความศรัทธาในพุทธศาสนา ดังนั้นงานเขียนจึงเป็นภาพที่เกี่ยวข้องกับทางพุทธศาสนาเป็นหลัก การจัดองค์ประกอบของภาพเป็นเรื่องราวเน้น เหตุการณ์สำคัญ ซึ่งในภาคตะวันออก นี้มีวัดเก่าแก่อยู่หลายวัด ซึ่งยังคงมีร่องรอยเหลือไว้อยู่ ภาพจิตรกรรมเหล่านี้อยู่สมัยอยุธยาตอนปลาย บางส่วนเขียนในรัชสมัยรัชกาลที่ 3 – 7 ลักษณะสีที่ใช้ เป็นไปในลักษณะของจิตรกรรมที่เขียนขึ้นตามประเพณีนิยม สีที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสีน้ำตาลปนเทา น้ำตาลปนขาวนวล ท้องฟ้าใช้สีน้ำเงินปนเทา พุ่มไม้ใช้สีเขียวเข้มตัดเส้น นอกจากนี้ยังมีเทคนิควิจิตรจาก ตะวันตกเข้ามาปะปน เช่นจิตรกรรมวัดใหญ่อินทรม จิตรกรรมวัดอ่างศิลา

- งานหัตถกรรมจักสานของชาวพนัสนิคม เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเกิดจากการเรียนรู้ประสบการณ์อันยาวนานมีการรับช่วงสืบทอดทำให้คนในท้องถิ่นยึดเป็นอาชีพ โดยนำวัตถุดิบหรือทรัพยากรไม้ไผ่มาใช้สาน โดยงานที่ได้ฝีมือสวยงามอันได้แก่ ของใช้สอยในชีวิตประจำวัน เครื่องใช้ในการทำมาหากิน เครื่องประดับ และ สานหุ้มเครื่องใช้เซรามิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- งานหัตถกรรมพื้นบ้านอ่างศิลา ครกหินอ่างศิลา โดยนำลักษณะภูมิประเทศที่มี หินแกรนิตมาขุดแกะเป็นครกหิน ผ้าทออ่างหิน กระทำกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษมีการทอใช้กันใน ครอบครัว แล้วต่อมาจึงยึดเป็นอาชีพ โดยใช้วัตถุดิบที่หาได้ในท้องถิ่น ลายผ้าที่นิยมทอ ผ้าพื้น ลายทางลง ลายตาสมุก ชนิดที่ทำเป็นผ้าขาวม้า ผ้าใส่รง ผ้าจูงกระเบน ผ้าเช็ดปาก

- การทอเสื่อ ความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ทำให้การทำหัตถกรรมมีการทำ หลากหลายในเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน และกระบวนการผลิต ทั้งรูปแบบ และลวดลาย โดยชาติ ญวนที่อพยพมาในจังหวัดจันทบุรีเป็นผู้คิดขึ้นมา โดยนำวัตถุดิบคือต้นกกที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ต่อมา เริ่มขยายทำเป็นอาชีพโดยชาวบ้านแถบจันทบุรี โดยพัฒนาการย้อมสีเสื่อให้สวยงามและ คงทนขึ้น

- หมวกก๊วยและ เกษตรกรส่วนใหญ่มักมีอุปกรณ์สวมศีรษะกันแดดฝนเป็นแบบฉบับ ตามเชื้อชาติ อย่างเช่นคนไทยจะใช้ “งอบ” ส่วนคนจีนจะใช้ “หมวกก๊วยและ” ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันแต่ใช้ประโยชน์เหมือนกันและหากจะลองวิเคราะห์ดูจะพบว่า ทั้งงอบและหมวกก๊วยและ ได้รับการ ออกแบบทำขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละเชื้อชาติโดยแท้

- การต่อเรือประมง ลักษณะทางภูมิประเทศมีเนื้อที่ติดทะเล และแม่น้ำอยู่ หลายประเทศ จึงมีอาชีพการต่อเรือเพื่อออกหาปลา โดยมีจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัด ตราด จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา

6.อักษรและภาษา ภาษามีบทบาทกับมนุษย์ การที่วัฒนธรรมจะเจริญด้านต่างๆ ของแต่ละชุมชนจะสืบทอด มาจนถึงปัจจุบันได้นั้น ก็เพราะอาศัยเครื่องมือถ่ายทอดและอนุรักษ์ไว้

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย 8 จังหวัด คือ ชลบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี ตราด และนครนายก ซึ่งจากการศึกษา ค้นคว้า ภาษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า บาง ชุมชนมีมากกว่า 2 ภาษา และใช้หลายภาษาในชีวิตประจำวัน ปกติที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบภาษาที่ ใช้พูดไม่มีรูปแบบเฉพาะคำที่ใช้ต่างจากภาษามาตรฐานมีน้อยมากส่วนที่เห็นได้ชัด คือ เสียงพูด ซึ่ง ส่วนใหญ่ไม่ออกเสียงควบกล้ำ โดยเฉพาะเฉพาะคำพูดเพี้ยนเสียงวรรณยุกต์ไปจากภาษามาตรฐาน ซึ่งผู้ออกเสียงเพี้ยนมากๆ จะเป็นผู้สูงอายุ และอยู่ตามชนบท ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาไทย กลาง หรือภาษาไทยมาตรฐาน ถือเป็นภาษาราชการ โดยแบ่งภาษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพูด อยู่ 2 ภาษาคือ

- ภาษาไทยถิ่นกรุงเทพ คือภาษาที่ผู้พูดในภาคกลางพูดกัน
- ภาษาท้องถิ่น มีผู้พูดตามชนบทต่างๆตามภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีชนชาติของซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยเชื้อสาย มอญ - เขมร เข้ามาอาศัยอยู่มากทำให้มีภาษาใหม่เกิดขึ้น ภาษาของของชาวของ ในจังหวัดจันทบุรีมีชาวของอยู่มาก รองมาก็จังหวัดตราด ภาษาของมีอักษรของตัวเองใช้ และมีบทสวด และพิธีกรรมในการนับถือภูต ผี ด้วย นอกจากนี้ยังมีภาษาลาวเวียง ลาวพวน ตามเขตพื้นที่พนัสนิคม และปราจีนบุรี ที่ชาวลาวเวียงตั้งถิ่นฐานตามเขตพื้นที่นั้นอยู่

7.วรรณกรรมท้องถิ่น วรรณกรรมท้องถิ่นหรือวรรณกรรมพื้นบ้าน ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่บอกเล่าสืบต่อกันมาแต่ภายหลังมีการจดมุขปาฐะเป็นลายลักษณ์อักษร เนื้อเรื่องจะเน้นเรื่องราวในท้องถิ่นนั้น ขนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยมแบ่งเป็นประเภทมุขปาฐะและลายลักษณ์

- วรรณกรรมลายลักษณ์ หมายถึงวรรณกรรมที่บันทึกไว้ด้วยอักษร ที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเช่น นิทาน กฎหมาย คัมภีร์ทางศาสนา ตำราต่างๆ

- วรรณกรรมมุขปาฐะ หมายถึงวรรณกรรมที่ถ่ายทอด ด้วยคำพูด วรรณกรรมประเภทนี้มักเป็นวรรณกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อความบันเทิงได้แก่ นิทานพื้นบ้าน ตำนาน เพลงพื้นบ้าน เพลงสำหรับเด็ก ปริศนาคำทาย บทประกอบการเล่นมหรสพ และบทประกอบพิธีกรรม

8. ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

- ขนบธรรมเนียมความเป็นอยู่ในสังคม ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่อยู่ใกล้กับภาคกลาง การแต่งกาย การกินอยู่ กิริยามารยาท และการพูด ส่วนใหญ่จะเหมือนกับภาคกลาง สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เริ่มให้ประชาชนเริ่มการแต่งกาย การกินอยู่ กิริยามารยาท ตามชาติตะวันตก ส่วนความแตกต่างกันชาติพันธุ์ เช่น ลาว เขมร ญวน จีน แยกส่วนใหญ่เริ่มหันมาแต่งกายในลักษณะเดียวกับคนไทย

- ประเพณีเกี่ยวกับชีวิต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแหล่งที่มีคนหลายเชื้อชาติพันธุ์ เช่น ลาว เขมร ญวน จีน แยก อพยพมา และชาติตะวันตกที่มาเผยแพร่ศาสนา ที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม พิธีกรรม ความเชื่อที่แตกต่างกันไปตามเชื้อชาติ ซึ่งมาจากศาสนา และการทำมาหากิน ผสมผสานคนในท้องถิ่นเดิมจนกลายเป็นประเพณีที่มีลักษณะพิเศษและขั้นตอนพิธีการต่างๆกันไปที่นิยมทำกันตามท้องถิ่นนั้น

- ประเพณีที่คนในสังคมปฏิบัติร่วมกัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นชุมชนที่มีลักษณะภูมิศาสตร์แตกต่างกัน จึงเป็นตัวกำหนดอาชีพ เช่นเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นชุมชนทำอาชีพเกษตรกรรม เขตชายฝั่งทะเล เป็นชุมชนทำอาชีพประมง เขตเทือกเขาและที่สูง นำวัตถุดิบป่าไม้มา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แปรรูปเป็นหัตถกรรม ,หาของป่าขาย ทำให้เกิดความเชื่อ ในการทำมาหากิน และทำให้เกิด ประเพณีพื้นบ้าน และการละเล่นในท้องถิ่นขึ้นมา

9. อัครศิลปิน

1. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรีของกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ทรงเป็นราชโอรสองค์เล็ก ในสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาล ซึ่งภายหลังทั้งสองพระองค์ได้ รับการเฉลิมพระยศเป็น สมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรม และสมเด็จพระศรี นครินทรบรม ราชนินนาถ

2. องค์อัครศิลปิน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลปัจจุบันทรงเป็นเลิศในศิลปะหลายสาขา ทรงได้ รับการยกย่องสูงสุดในพระเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ชัด บรรดาศิลปินต่างตระหนักในพระปรีชา สามารถอย่างหาที่เปรียบมิได้ จึงพร้อมใจกันเทิดทูนพระเกียรติยศ ให้เป็นที่ปรากฏแก่พสกนิกรและ ชาวโลก โดยขอพระราชทานถวายพระราชสมัญญาอันเป็นพระคุณนามพิเศษแด่พระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในรัชกาลปัจจุบันทรงเป็นเอตทัคคะในศิลปะหลายสาขาเป็นต้นว่า ดุริยางคศิลป์ ทักษะศิลป์ และนาฏมิตศิลป์ เป็นต้น

3. งานศิลปะสาขาทัศนศิลป์

3.1 จิตรกรรม

ภาพเขียนเหมือนจริงที่ทรงเขียน ส่วนใหญ่จะเป็นภาพพระสาทิสลักษณ์ของสมเด็จพระ นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและทูลกระหม่อมทุกพระองค์ นอกเหนือจากภาพดังกล่าว ได้แก่ ภาพ ที่ชื่อ "สมเด็จพระราชบิดา" ภาพเหล่านี้มีความกลมกลืน งดงามแสงเงาอย่างนุ่มนวล ให้ บรรยากาศสลักซึ่งขานฝัน และที่ทรงใช้ฝีมือแปรอย่างกล้าหาญมากกว่าภาพอื่น ๆ ก็คือ ภาพหญิง ชาว (ไม่พระราชทานชื่อ 11-6-07) เป็นต้น

3.2 ปฏิมากรรมและประติมากรรม

ศิลปกรรมสาขาประติมากรรมเป็นสาขาหนึ่งของจิตรศิลป์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ หัวทรงแสดงออกถึงพระปรีชาสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานด้านนี้ด้วยความสนพระทัยยิ่งพระ องค์ทรงศึกษาค้นคว้าเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในงานประติมากรรมด้วยพระองค์เองทั้งการปั้น การหล่อ และการทำแม่พิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์

การถ่ายภาพเป็นศิลปะอีกสาขาหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สนพระราชหฤทัยอย่างจริงจังมาตั้งแต่ครั้งทรงพระเยาว์ เป็นที่ทราบกันทั่วไปว่าในสมัยก่อนนั้น อุปกรณ์การถ่ายภาพต่าง ๆ ยังไม่ทันสมัยอย่างในปัจจุบันนี้ แต่พระองค์ทรงศึกษาด้วยพระองค์เอง จนทรงเป็นนักถ่ายรูปผู้มีพระปรีชาสามารถยิ่ง ได้อย่างเชี่ยวชาญมั่นพระราชหฤทัย แม้ในปัจจุบัน กล้องถ่ายภาพจะมีวิวัฒนาการขึ้นกว่าสมัยก่อน ก็มีได้ทรงใช้

3.4 หัตถกรรม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรด กีฬาเรือใบเป็นอย่างยิ่งและเนื่องจากสนพระราชหฤทัยในทางช่างมาแต่เดิมแล้วจึงโปรดที่จะต่อเรือใบพระที่นั่งด้วยพระองค์เองและทรงทดลองแล่นเรือในสระในสวนจิตรลดา เรือใบฝีพระหัตถ์ที่สำคัญมี 3 ประเภท ได้แก่ เรือใบประเภทเอ็นเตอร์ไพรส์ (Interantional Enterprise Class), เรือใบประเภทโอเค (Inter antional OK Cass) และเรือใบประเภทม็อธ (nterantional Moth Cass)

4. งานศิลปะสาขาวรรณศิลป์

ในปัจจุบันมีหนังสือจากพระราชนิพนธ์ คือ มหาชนก มีความเป็นมาคือ เมื่อ พ.ศ. 2520 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสดับพระธรรมเทศนาของ สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ วัดราชผาติการาม เรื่องพระมหาชนกเสด็จทอดพระเนตรพระราชอุทยาน ในกรุงมิลิดา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัย จึงทรงค้นเรื่องพระมหาชนกในพระไตรปิฎกและทรงแปลเป็นภาษาอังกฤษ ตรงจากมหาชนกขาดกตั้งแต่ต้นเรื่อง โดยทรงดัดแปลงเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น และให้เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน

5. งานศิลปะสาขาศรียางค์ศิลป์

เพลงพระราชนิพนธ์ที่ได้อัญเชิญมานี้ รวบรวมจากหนังสือเพลงพระราชนิพนธ์ (คำร้องภาษาไทย) ที่โปรดเกล้าฯ ให้โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหารพิมพ์ขึ้น เมื่อปีพุทธศักราช เมื่อปีพุทธศักราช 2518 ซึ่งเป็นฉบับที่ทรงตรวจไนต์เพลงทุกบทด้วยพระองค์เอง และรวบรวมจากหนังสือเพลงพระราชนิพนธ์ (คำร้องภาษาอังกฤษ) ที่โปรดเกล้าฯ ให้จัดพิมพ์ขึ้นเผยแพร่ในต่างประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2510 ในการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ครั้งนี้ ผู้ประพันธ์คำร้องแต่ละท่านเป็นผู้ตรวจสอบคำร้องเพื่อความถูกต้องของเนื้อเพลง ตัวสะกด การันต์และเครื่องหมายต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติ

ชื่อ	นางสาวเพชรวิภา	รักตะสุวรรณ
คณะ	ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	
ภาควิชา	ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม	
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน	
	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	
ชั้นปีที่	2 / 2	
รหัส	43035150	
เกิด	วันที่ 27	พฤษภาคม พ.ศ. 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 111/152 หมู่ 1 ถนนบางนา-ตราด ตำบล หนองไม้แดง อำเภอ เมือง จังหวัด ชลบุรี	
หมายเลขโทรศัพท์	(038) 793860 , 09 - 1603750	
<u>ประวัติการศึกษา</u>		
ชั้นประถมศึกษา	โรงเรียนอนุบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี	
ชั้นมัธยมศึกษาต้น	โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี	
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี จังหวัดชลบุรี	
ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง)	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้